

Kaikkien maiden proletaarit, liittykää yhteen!

LENIN

TEOKSET

24

JULKAISTAAN
VKP(b):n IX EDUSTAJAKOKOUKSEN
JA SNTL:n NEUVOSTOJEN
II EDUSTAJAKOKOUKSEN
PÄÄTÖKSEN PERUSTEELLA

ИНСТИТУТ МАРКСИЗМА-ЛЕНИНИЗМА
при ЦК КПСС

В. И. ЛЕНИН

СОЧИНЕНИЯ

Издание четвертое

ГОСУДАРСТВЕННОЕ ИЗДАТЕЛЬСТВО
ПОЛИТИЧЕСКОЙ ЛИТЕРАТУРЫ
МОСКВА

NKP:n KARJALAN ALUEKOMITEAN PUOLUEHISTORIAN
INSTITUUTTI — NKP:n KK:n MARXISMIN-LENINISMIN
INSTITUUTIN FILIAALI

V. I. LENIN

TEOKSET

*Suomennos neljännestä
venäjänkielisestä painoksesta*

KARJALAN ASNT:n
VALTION KUSTANNUSLIIKE
PETROSKOI — 1959

V. I. L E N I N

24
O S A

Huhtikuu — kesäkuu 1917

ESIPUHE

Kahdeskymmenes neljäs osa sisältää V. I. Leninin teokset, jotka hän kirjoitti vuoden 1917 huhtikuun 3 p:n ja kesäkuun 3 p:n välisenä aikana.

Tähän osaan sisältyvät kuuluisat Huhtikuun teesit, joissa Lenin on viitoittanut puolueen ja proletariaatin teoreettisesti perustellun, konkreettisen taisteluohjelman porvarillis-demokraattisesta vallankumouksesta sosialistiseen vallankumoukseen siirtymiseksi sekä esittänyt tunnuksen Neuvostojen tasavallan perustamisesta proletariaatin diktatuurin parhaimpana poliittisena muotona.

Kirjoituksissa „Kirjeitä taktiikasta”, „Proletariaatin tehtävät vallankumouksessamme”, „Venäjän poliittiset puolueet ja proletariaatin tehtävät” kehitellään Huhtikuun teeseissä esitettyjä ajatuksia.

VSDTP(b):n Pietarin kaupunkikonferenssin ja Seitsemän (Huhtikuun) yleisvenäläisen konferenssin aineisto sisältää Leninin puheita ja päätöslauselmaehdotuksia sodan ja vallankumouksen kaikista peruskysymyksistä: nykyisestä ajankohdasta, sodasta, Väliaikaiseen hallitukseen suhtautumisesta, Neuvostoista, agraari- ja kansallisuuskysymyksestä.

„Pravdassa” julkaistujen Leninin artikkelien ja pienempien kirjoitusten („Kaksoisvallasta”, „Sota ja Väliaikainen hallitus”, „Veljeilyn merkitys”, „Kansan pelottelemista porvariston kauhujutuilla”, „Maan „omavaltaisesta anastamisesta”” y.m.) tarkoituksena oli selittää joukoille poliittisen elämän ja luokkataistelun tärkeimpien tapahtumien merkitystä, liittää joukkoja bolshevikkipuolueen ympärille ja valmistella niitä sosialistiseen vallankumoukseen.

Osassa julkaistaan puolueen ohjelman tarkistamista koskevaa aineistoa, jossa Lenin on kehitellyt puolueen uuden ohjelman peruskysymykset.

Tässä osassa on julkaistu yhdeksäntoista sellaista asiakirjaa, jotka on otettu V. I. Leninin Teoksiin ensi kerran.

Huomattavan osan näistä asiakirjoista muodostaa VSDTP(b):n Seitsemännen (Huhtikuun) yleisvenäläisen konferenssin aineisto: yhdeksän päätöslauselmaa (sodasta, Väliaikaiseen hallitukseen suhtautumisesta, agraarikysymyksestä, puolueen ohjelman tarkistamisesta, Neuvostoista, kansallisuuskysymyksestä, nykyisestä ajankohdasta, Borgbjergin ehdotuksen johdosta, internationalistien yhteenliittymisestä pikkuporvarillista puolustuskantaista liittoutumaa vastaan) sekä „Johdanto VSDTP(b):n Seitsemännen (Huhtikuun) yleisvenäläisen konferenssin päätöslauselmiin”.

V. I. Leninin Teoksissa julkaistua VSDTP(b):n Pietarin kaupunkikonferenssin aineistoa on täydennetty „Päätöslauselmaehdotuksella suhtautumisesta sosialistivallankumouksellisten ja sosialidemokraattien (menshevikkien) puolueisiin, niin sanottujen „puolueryhmiin kuulumattomien” sosialidemokraattien puolueeseen y.m.s. niille läheisiin poliittisiin virtauksiin”.

„Huhtikuun teesejä puolustavan artikkelin tai puheen hahmotelma” kuuluu läheisesti niiden kirjoitusten ryhmään, jotka perustelevat ja kehittelevät Huhtikuun teesseissä esitettyjä ajatuksia.

Lentolehtinen „Vetoamus kaikkien sotivien maiden sotilaille” ja „Puhe Putilovin tehtaan joukkokokouksessa toukokuun 12 (25) p:nä 1917” on omistettu jatkuneen imperialistisen sodan syiden ja tarkoituksien selittämiseksi sekä sen vallankumouksellisia lopettamiskeinoja koskevien bolshevististen mielipiteiden perustelemiseksi.

„Väliaikaisen hallituksen huhtikuun 18 (toukokuun 1) p:nä 1917 antaman nootin aiheuttamaa kriisiä koskevassa VSDTP(b):n KK:n päätöslauselmassa huhtikuun 20 (toukokuun 3) p:nä 1917” paljastetaan Väliaikaisen hallituksen politiikan imperialistinen luonne.

Tähän osaan on otettu myös „Kirje toimitukselle” sekä kolme „Pravdassa” julkaistua artikkelia: „Ja taaskin valhetta”, „Ketjun lujouden määrää sen heikoimman renkaan lujuus”, „Kenelle te nauratte? Te nauratte itsellenne!”, joissa Lenin paljastaa menshevikkejä ja eserriä, imperialismin apureita.

**PROLETARIAATIN TEHTÄVISTÄ
NYKYISESSÄ VALLANKUMOUKSESSA ¹**

*Julkaistu huhtikuun
7 p:nä 1917 „Pravda”
lehden 26. numerossa
Allekirjoitus: N. L e n i n*

*Julkaistaan lehden
tekstin mukaan*

Saavuttuani Pietariin vasta huhtikuun 4 p:n vastaisena yönä saatoin huhtikuun 4 p:nä pidetyssä kokouksessa tehdä selostuksen vallankumouksellisen proletariaatin tehtävistä tietenkin vain omassa nimessäni ja varauksella, etten ollut riittävästi valmistautunut.

Ainoa, mitä olin voinut tehdä työni — ja *tunnollisten* vastaväittäjieni työn — helpottamiseksi, oli *kirjallisten* teesi-ien laatiminen. Luin ne ja jätin niiden tekstin tov. Tseretelille. Luin ne oikein hitaasti ja *kahteen kertaan*: ensin bolshevikkien kokouksessa ja sitten bolshevikkien ja menshevikkien kokouksessa.

Julkaisen nämä mitä lyhimmillä selittävillä huomautuksilla varustetut henkilökohtaiset teesini, jotka tulivat paljon tarkemmin kehitellyiksi selostuksessa.

TEESIT

1. Meidän suhtautumisessamme sotaan, joka Venäjän kohdalta pysyy välttämättä myös uuden hallituksen, Lvovin ja kumpp. hallituksen aikana imperialistisena ryöstösotana tämän hallituksen kapitalistisen luonteen vuoksi, ovat pienimmätkin myönnytykset „vallankumoukselliselle puolustuskannalle” sallimattomia.

Vallankumoukselliseen sotaan, joka todella tekee oikeutetuksi vallankumouksellisen puolustuskannan, tietoinen proletariaatti voi suostua vain sillä ehdolla, että: a) valta siirtyy proletariaatin ja sitä lähellä olevien talonpoikaiston köyhimpien kerrosten käsiin; b) kieltäydytään kaikista aluevaltauksista teoissa eikä sanoissa; c) tehdään todella täydellinen ero kaikista pääoman eduista.

Koska vallankumouksellisen puolustuskannan joukkoedustajien laajat kerrokset ovat epäilemättä rehellisiä ja tunnustavat sodan vain välttämättömyyden pakosta eivätkä valtauksien vuoksi ja koska porvaristo pettää niitä, pitää niille selittää erikoisen seikkaperäisesti, herkeämättömästi ja kärsivällisesti niiden virhe, selittää niille pääoman ja imperialistisen sodan välinen erottamaton yhteys, todistaa niille, että sodan lopettaminen todella demokraattiseen, ei-väkivaltaiseen rauhaan *on mahdotonta* ilman pääoman kukistamista.

Tämän näkökannan mitä laajimman propagoinnin järjestäminen toimivassa armeijassa.

Veljeily.

2. Nykyhetken omalaatuisuutena Venäjällä on *siirtymisen* vallankumouksen ensimmäisestä vaiheesta, joka antoi vallan porvaristolle proletariaatin riittämättömän tietoisuuden ja järjestyneisyyden vuoksi, sen *toiseen* vaiheeseen, jonka täytyy antaa valta proletariaatin ja talonpoikaiston köyhimpien kerrosten käsiin.

Tätä siirtymistä luonnehtii toisaalta mitä laajin legaalisuus (Venäjä on *nykyään* vapain maa maailman kaikista sotaikäyvistä maista) ja toisaalta joukkoihin kohdistuvan väkivallan puuttuminen sekä lopuksi niiden herkkäuskoisen luottavainen suhtautuminen kapitalistien, noiden rauhan ja sosialismin pahimpien vihollisten, hallitukseen.

Tämä omalaatuisuus vaatii meiltä taitoa sopeutua niihin *erikoisiin* olosuhteisiin, joissa puoluettyötä täytyy tehdä proletariaatin ennenkuulumattoman laajojen, poliittiseen elämään juuri heränneiden joukkojen keskuudessa.

3. Ei mitään kannatusta Väliaikaiselle hallitukselle, sen kaikkien lupauksen, varsinkin aluevaltauksista kieltäytymistä koskevien lupauksen, täydellisen valheellisuuden selittäminen. Sellaisen sallimattoman ja harhakäsityksiä kylvävän „vaatimuksen” asemesta, että *tämä* hallitus, kapitalistien hallitus, *lakkaisi* olemasta imperialistinen, tuon hallituksen paljastaminen.

4. Sen tosiasian tunnustaminen, että suurimmassa osassa työläisten edustajain Neuvostoja meidän puolueemme on vähemmistönä ja toistaiseksi heikkona vähemmistönä siihen *liittoutumaan* verrattuna, jonka muodostavat *kaikki* porvariston vaikutuksen alaisiksi antautuneet ja sen vaikutusta proletariaattiin levittävät pikkuporvarilliset opportu-

nistiset ainekset kansansosialisteista ja sosialistivallankumouksellisista aina Organisaatiokomiteaan (Tshheidze, Tsereteli y.m.), Stekloviin y.m. y.m. saakka.

On selitettävä joukoille, että työläisten edustajain Neuvostot ovat *ainoa mahdollinen* vallankumoushallituksen muoto ja että siksi meidän tehtävänämmä, niin kauan kuin *tämä* hallitus antautuu porvariston vaikutuksen alaiseksi, voi olla vain niiden taktiikan virheellisyyksien kärsivällinen, järjestelmällinen ja herkeämätön *selittäminen* ottaen siinä erikoisesti huomioon joukkojen käytännölliset tarpeet.

Niin kauan kuin olemme vähimmistönä me arvostelemme ja selitämme virheitä julistaen samalla välttämättömäksi koko valtiovallan siirtymisen työläisten edustajain Neuvostoille, että joukot kokemuksen kautta vapautuisivat virheistään.

5. Ei parlamentaarinen tasavalta — palaaminen siihen työläisten edustajain Neuvostoista olisi askel taaksepäin,— vaan työläisten, batrakkien ja talonpoikien edustajain Neuvostojen tasavalta koko maassa, alhaalta ylös asti.

Poliisin, armeijan ja virkamiehistön poistaminen*.

Kaikki virkamiehet valinnallisiksi ja milloin hyvänsä erotettaviksi; heidän palkkansa ei saa olla hyvän työmiehen keskipalkkaa suurempi.

6. Agraariohjelmassa painopisteen siirtäminen batrakkien edustajien Neuvostoihin.

Kaikkien tilanherrain maiden konfiskointi.

Kaikkien maiden kansallistaminen koko valtakunnassa, batrakkien ja talonpoikien edustajain paikallisten Neuvostojen määräysvalta maahan. Edustajain Neuvostojen muodostaminen talonpoikaisköyhälistön edustajista. Mallitalouden muodostaminen jokaisesta suurkartanosta (kooltaan noin 100—300 desj. paikallisista ja muista olosuhteista riippuen sekä paikallisten laitosten määrittelyn mukaisesti) batrakkien edustajain valvonnan alaisena ja yhteiskunnan laskuun.

7. Maan kaikkien pankkien viipymätön yhdistäminen yhdeksi yleiskansalliseksi pankiksi ja sen alistaminen työläisten edustajain Neuvostojen valvontaan.

8. *Välittömänä* tehtävänämmä ei ole sosialismin „käytäntöönottaminen”, vaan ainoastaan yhteiskunnallisen

* T.s. kansan yleinen aseistaminen vakinaisen armeijan tilalle.

tuotannon ja tuotteiden jakelun viipymätön alistaminen työläisten edustajain Neuvostojen *valvontaan*.

9. Puolue tehtävät:

- a) pidettävä viipymättä puolueen edustajakokous;
- b) puolueen ohjelman muuttaminen, tärkein:
  - 1) imperialismista ja imperialistisesta sodasta,
  - 2) suhtautumisesta valtioon ja *meidän* „kommuunivaltio” *-vaatimuksemme,
  - 3) vanhentuneen minimiohjelman korjaaminen;
- c) puolueen nimen muuttaminen **.

10. Internationalen uusiminen.

Aloite vallankumouksellisen Internationalen, *socialishovinisteja* ja „keskustaa” *** vastaan suunnatun Internationalen luomisessa.

Jotta lukija ymmärtäisi, miksi minun piti erikoisesti alleviivata tunnollisten vastaväittäjäin „tapausta” harvinaisena poikkeuksena, pyydän vertaamaan näihin teeseihin herra Goldenbergin seuraavaa vastaväitettä: Lenin „on nostanut kansalaissodan lipun vallankumouksellisen kansan keskuudessa” (siteerattu herra Plehanovin „Jedinstvo” lehden ² 5. numerosta).

Eikö olekin „helmi”?

Minä kirjoitan, luen ja selitän: „koska vallankumouksellisen puolustuskannan *joukkoedustajien laajat* kerrokset ovat epäilemättä rehellisiä... ja koska porvaristo pettää niitä, pitää niille selittää *erikoisen* seikkaperäisesti, herkeämättömästi ja *kärsivällisesti* niiden virhe”...

Mutta porvaristoon kuuluvat ja itseään sosialidemokraateiksi nimittävät herrat, jotka *eivät* kuulu enempää puolustuskannalla oleviin *laajoihin* kerroksiin kuin tämän kannan *joukkoedustajiin*kaan, puhuvat vakavissaan mielipiteistäni ja tulkitsevat ne näin: „on nostanut (!) kansalaissodan lipun (!)” (kansalaissodasta ei teeseissä ole sanaakaan eikä siitä mainittu sanallakaan selostuksessa!) „vallankumouksellisen kansan keskuudessa (!!)”...

* Totsin sanoen sellainen valtio, jonka esikuvana on Pariisin Kommuuni.

** „Sosialidemokratian” asemesta, jonka viralliset johtajat ovat *kaikkialla* maailmassa pettäneet sosialismin ja siirtyneet porvariston puolelle („puolustuskantalaiset” ja horjuvat „kautskyläiset”), puolueemme nimeksi on otettava *Kommunistinen puolue*.

*** „Keskustaksi” nimitetään kansainvälisessä sosialidemokratiassa virtausta, joka horjuu shovinistien (=„puolustuskantalaisten”) ja internationalistien välillä, nimittäin: Kautsky ja kumpp. Saksassa, Longuet ja kumpp. Ranskassa, Tshheidze ja kumpp. Venäjällä, Turati ja kumpp. Italiassa, MacDonald ja kumpp. Englannissa j.n.e.

Mitä tämä on? Missä suhteessa se eroaa pogromiagitaa-tiosta? „Russkaja Voljasta”?

Minä kirjoitan, luen ja selitän: „työläisten edustajain Neuvostot ovat *ainoa mahdollinen* vallankumoushallituksen muoto ja siksi meidän tehtävänämmä voi olla vain niiden taktiikan virheellisyyksien kärsivällinen, järjestelmällinen ja herkeämätön *selittäminen* ottaen siinä erikoisesti huomioon joukkojen käytännölliset tarpeet”...

Mutta tietynlaiset vastaväittäjät tulkitsevat minun mieli-piteeni kehotukseksi „kansalaissotaan vallankumoukselli-sen kansan keskuudessa”!!

Minä hyökkäsin Väliaikaisen hallituksen kimppuun sen vuoksi, koska se *ei ole* määrännyt pikaista eikä yleensä mitään Perustavan kokouksen koollekutsumisen määrä-aikaa, vaan on yrittänyt päästä asiasta lupauksilla. Minä todistelin, että *ilman* työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvostoja ei Perustavan kokouksen koollekutsuminen ole taattu eikä sen onnistuminen ole mahdollista.

Minun kontolleni pannaan mielipide, että minä muka vastustan Perustavan kokouksen pikaista koollekutsu-mista!!!

Sanoisin sitä „houre”-puheeksi, ellei poliittinen taistelu vuosikymmenien aikana olisi opettanut minua pitä-mään vastaväittäjien tunnollisuutta harvinaisena poik-keuksena.

Lehdessään herra Plehanov sanoi puhettani „hourai-luksi”. Mainiota, herra Plehanov! Mutta katsokaahan kuinka kömpelö, taitamaton ja hoksaamaton te olette väit-telyssänne. Jos minä pidin kaksi tuntia kestäneen houre-puheen, niin kuinka sadat kuuntelijat sietivät „hourailua”? Edelleen. Miksi teidän sanomalehtenne on omistanut kokonaisen palstan „hourailun” selostamiselle? Juttunne eivät käy yhteen, eivät lainkaan.

On tietysti paljon helpompi huutaa, manata, parkua kuin yrittää kertoa, selittää ja palauttaa mieleen, *mitä* Marx ja Engels sanoivat vuosina 1871, 1872 ja 1875 Pariisiin Kommuunin³ kokemuksesta ja siitä, *minkälaisen* valtion proletariaatti tarvitsee.

Entinen marxilainen hra Plehanov ei kaikei halua muis-tella marxilaisuutta.

Siteerasin Rosa Luxemburgin sanoja, joka elokuun 4 pnä 1914 nimitti *Saksan* sosialidemokratiaa „löyhkääväksi

ruumiiksi". Mutta herrat Plehanovit, Goldenbergit ja kumpp. ovat „loukkautuneet"... kenen puolesta? — *saksalaisten* shovinistien puolesta, joita on sanottu shovinisteiksi!

Pahasti ovat sekaisin poloiset venäläiset sosialishovinitit, jotka ovat sosialisteja sanoissa, mutta shoviniteja teoissa.

KUINKA MATKAMME SUJUI ⁴

Sosialistiseen lehdistöön on jo vuotanut tietoja, että Englannin ja Ranskan hallitukset ovat kieltäytyneet päästämästä Venäjälle emigrantti-internationalisteja.

Tänne saapuneet 32 eri puolueisiin kuuluvaa emigranttia (heidän joukossaan 19 bolshevikkia, 6 bundilaista, 3 Pariisin internationalistisen „Nashe Slovo” lehden ⁵ kannattajaa) pitävät velvollisuutenaan ilmoittaa seuraavaa:

Käytettävissämme on useita asiapapereita, jotka julkaisimme niin pian kuin saamme ne Tukholmasta (jätimme ne sinne, koska Ruotsin—Venäjän rajalla isännöivät Englannin hallituksen edustajat) ja jotka luonnehtivat mainittujen „liittolais”-hallitusten surkuteltavaa osuutta tässä asiassa. Tähän kohtaan lisäämme vain sen, että emigranttien evakuoinnista huolehtiva Zürichin komitea, johon kuuluu edustajia 23 ryhmästä (siinä luvussa Keskuskomitea, Organisaatiokomitea, sosialistivallankumoukselliset, Bund j.n.e.), on yksimielisesti hyväksytyssä päätöslauselmassaan todennut julkisesti sen tosiasian, että Englannin hallitus on päättänyt riistää emigrantti-internationalisteilta mahdollisuuden palata synnyinmaahansa ja osallistua taisteluun imperialistista sotaa vastaan.

Tämä Englannin hallituksen aikomus selvisi emigranteille jo vallankumouksen alkupäivinä. Silloin sosialistivallankumouksellisten puolueen (M. A. Natanson), VSDTP:n Organisaatiokomitean ⁶ (L. Martov) ja Bundin (Kossovski) edustajien neuvottelukokouksessa syntyi suunnitelma (sen esitti L. Martov), jonka mukaan piti saada lupa emigranttien matkustamiseen Saksan kautta ehdolla, että heidät vaihdetaan Venäjällä internoituihin saksalaisiin ja itävaltalaisiin sotavankeihin.

Venäjälle lähetettiin useita tätä kysymystä koskevia sähköitä ja samalla ryhdyttiin sveitsiläisten sosialistien kautta alkutoimenpiteisiin tämän suunnitelman toteuttamiseksi.

Venäjälle lähetetyt sähköet takavarikoitiin nähtävästi Väliaikaisen „vallankumoushallituksemme” (tai sen kannattajien) toimesta.

Odotettuamme pari viikkoa vastausta Venäjältä päätimme itse ryhtyä toteuttamaan mainittua suunnitelmaa (eräät emigrantit päättivät yhä odottaa pitäen vielä todistamattomana sitä, että Väliaikainen hallitus ei todellakaan ryhdy toimenpiteisiin kauttakulkulupien hankkimiseksi kaikille emigranteille).

Asiaa hoiti sveitsiläinen sosialisti-internationalisti Fritz Platten. Hän solmi tarkan kirjallisen sopimuksen Sveitsin Saksan lähettilään kanssa. Nuo sopimusehdot me julkaisimme. Tärkeimpiä niistä ovat: 1) Matkustavat kaikki emigrantit huolimatta siitä, millä kannalla kukin heistä on sotaan nähden. 2) Vaunulla, jossa emigrantit matkustavat, on eksterritoriaalioikeudet, kenelläkään ei ole oikeutta mennä vaunuun ilman Plattenin lupaa. Ei mitään passien eikä matkatavarain tarkastusta. 3) Matkustajat sitoutuvat agitoimaan Venäjällä sen puolesta, että kauttakulkuvoimansa saaneet emigrantit vaihdettaisiin vastaavaan määrään itävaltalais-saksalaisia internoituja.

Kaikki saksalaisten sosialidemokraattien enemmistön yritykset päästä kosketuksiin matkustavien kanssa nämä viimeksi mainitut päättävästi torjuivat. Platten saattoi vaunua koko matkan. Hän päätti matkustaa kanssamme Pietariin saakka, mutta hänet pidätettiin Venäjän rajalla (Tornio). Toivokaamme, että vain väliaikaisesti. Kaikki neuvottelut käytiin useiden ulkomaisten sosialisti-internationalistien osanotolla ja täyden solidaarisuuden vallitessa. Matkaa koskevan pöytäkirjan ovat allekirjoittaneet kaksi ranskalaista sosialistia Lorient ja Guilbeaux ja Liebknechtin ryhmään kuuluva sosialisti (Hartstein), sveitsiläinen sosialisti Platten, puolalainen sosialidemokraatti Bronski, ruotsalaisten sosialidemokraattien edustajina Lindhagen, Karlsson, Ström, Ture Nerman ynnä muut.

„Jos Karl Liebknecht olisi nyt Venäjällä, niin Miljukovit päästäisivät hänet mielellään Saksaan; Bethmann-Hollwegit päästävät teidät, venäläiset internationalistit, Venäjälle. Teidän pitää matkustaa Venäjälle ja taistella siellä

niin saksalaista kuin myös venäläistä imperialismia vastaan". Näin sanoivat meille mainitut internationalisti-toverit. Mielestämme he olivat oikeassa. Matkaselostuksen me teemme työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvoston Toimeenpanevalle komitealle. Toivomme, että se onnistuu vapauttamaan vastaavan määrän internoituja, ensi kädessä tunnetun itävaltalaisen sosialistin Otto Bauerin, sekä saa aikaan sen, että Venäjälle päästetään kaikki emigrantit eikä ainoastaan sosialipatriootteja. Toivomme, että Toimeenpaneveva komitea tekee lopun myös siitä ennenkuulumattomasta asiaintilasta, ettei mitään „Retshist”⁷ vasemmalla olevaa lehteä päästetä ulkomaille eikä edes kaikkien maiden työläisille osoitettua työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvoston manifestiakaan⁸ lasketa ulkomaalaiseen lehdistöön.

Kirjoitettu huhtikuun 4 (17) p:nä 1917

*Julkaistu huhtikuun 5 p:nä 1917
„Pravdan” 24. ja „Izvestijan”
32. numerossa*

*Julkaistaan „Pravda” lehden tekstistä.
joka on tarkastettu „Izvestija” lehden
tekstin mukaan*

KAKSI MAAILMAA

Kapitalistien sanomalehdet, sellaiset kuin „Retsh” ja „Novoje Vremja”⁹, ovat julkaisseet kirjoituksia Saksan kautta tapahtunutta matkaamme vastaan; näissä kirjoituksissa on hämäräperäisiä vihjauksia siihen suuntaan, että eivätköhän saapuneet vain auta Saksan imperialisteja*.

„Izvestija Soveta Rabotshih i Soldatskih Deputatov” lehti¹¹ julkaisee *täydellisenä* selostuksen, joka julkaistiin eilen „Pravda”^{**} lehdessä¹² ja esitettiin *heti saapumispäivänä* työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvoston Toimeenpanevalle komitealle; selostuksen lisäksi „Izvestija” julkaisee vielä Toimeenpanevan komitean päätöslauselman. Tämän päätöslauselman „Izvestija Soveta Rabotshih i Soldatskih Deputatov” lehden toimitus esittää näin:

„Kuultuaan тов. Zurabovin ja Zinovjevin selostuksen Toimeenpaneva komitea päätti kääntyä heti Väliaikaisen hallituksen puoleen ja ryhtyä toimenpiteisiin, että kaikki emigrantit päästetään viipymättä Venäjälle heidän poliittisista katsomuksistaan ja sotaan suhtautumisestaan huolimatta. Hallituksen kanssa käytävien neuvottelujen tuloksista tiedotamme lähimpäivinä. *Toim.*”

Siinä teille pieni — pienen pieni, mutta hyvin luonteenomainen — kuva kahdesta maailmasta. Kapitalistien, „Retshin”, „Russkaja Voljan”, „Novoje Vremjan” maailma, likaisia vihjauksia, halpamaisia salaviittailuja sosialisteja vastaan, ja vallankumouksellisen demokratian, työläisten ja sotilaiden edustajain maailma, joka rauhallisessa, hillityssä, arvokkaassa muodossa teki päätöksen *„toimenpitei-*

* Kuuluisa — surullisenkuuluisa — „Russkaja Volja”¹⁰ esittää meitä vastaan kohdistetussa artikkelissaan „aineistoa” täysin „Retshin” hengessä. Eivätköhän herrat Millukovit ja kumpp. häpeä tuollaista naapuruuutta?

** Rohkeneekohan „Retsh” julkaista sen?

siin ryhtymisestä". Mihin toimenpiteisiin? Niihin, joita Väliaikainen hallitus *ei ole* suorittanut!

Eikö tämä ole samaa kuin esittää Väliaikaiselle hallitukselle moite?

Ja eikö se olekin ansaittu moite?

Huomatkaa, että Toimeenpaneva komitea hyväksyi päätöslauselmansa tietoisena bolshevikkien ja tämän komitean välisistä *poliittisista* erimielisyyksistä. Kapitalisteille se antaisi aihetta salaviittailuihin. Ihmisarvon tuntoa — sitä kapitalistien maailmasta ei kannata etsiä.

„Pravda“ № 25,
huhtikuun 6 p:nä 1917

Julkalstaan „Pravda“ lehdessä
tekstin mukaan

HUHTIKUUN TEESEJÄ PUOLUSTAVAN ARTIKKELIN TAI PUHEEN HAHMOTELMA

(1) Uhkaa taloudellinen vararikko. *Siksi* porvariston syrjäyttäminen on virhe.

(Tämä on porvarillinen johtopäätös. Mitä lähempänä on vararikko, sitä tärkeämpää on porvariston syrjäyttäminen.)

(2) Proletariaatti on järjestymätöntä, heikkoa, valveutumaton.

(Oikein. Siksi koko tehtävä on siinä, että taistellaan niitä *pikkuporvarillisia* johtajia, niin sanottuja sosialidemokraatteja (Tshheidzeä, Tsereteliä, Steklovia) vastaan, jotka tuudittavat uneen joukkoja kehottaen niitä luottamaan porvaristoon.

Ei yhdistymistä näiden pikkuporvarien (Tshheidzen, Steklovin, Tseretelin) kanssa, vaan tämän sosialidemokratian, proletariaatin vallankumousta *turmelevan* sosialidemokratian *murskaaminen*.)

(3) Tässä vaiheessa vallankumous on porvarillinen. Sen vuoksi ei tarvita „socialistista koetta”.

(Tuo järkeily on läpeensä porvarillinen. „Socialistisesta kokeesta” ei puhu kukaan. Konkreettinen marxilainen päätelmä ei vaadi nyt ainoastaan luokkien, vaan myös instituutioiden huomioonottamista.)

Herrat vallankumouksen tukahduttajat (Tshheidze, Tsereteli, Steklov) vetävät korealla sanahelinällään vallankumousta taaksepäin, työläisten edustajain Neuvostoista porvariston „yksinvaltaan”, tavalliseen porvarilliseen parlamentaariseen tasavaltaan.

Meidän on taitavasti, varovaisesti, käsityksiä selventäen johdettava proletariaattia ja talonpoikaisköyhälistöä *eteenpäin*, „kaksoisvallasta” työläisten edustajain Neu-

vostojen *yksinvaltaan*, ja se juuri onkin kommuuni marxilaisessa mielessä, vuoden 1871 kokemuksen mielessä.

Kysymys ei ole siitä, kuinka nopeasti on kuljettava, vaan minne on kuljettava.

Kysymys ei ole siitä, ovatko työläiset valmentuneita, vaan siitä, *miten* ja *mihin* heitä on valmennettava.

Koska työläisten edustajain Neuvoston manifestit ja julistukset sodasta y.m.s. ovat jonninjoutavaa ja valheel-lista pikkuporvarillista loruilua, mikä vain tuudittaa uneen kansaa, niin tehtävänämmä on ennen kaikkea, kuten jo mainitsin, selventää käsityksiä ja vapauttaa joukot Tshheidzen, Steklovin, Tseretelin ja kumpp. *porvarillisesta* vaikutusvallasta.

Työläisten edustajain Neuvoston, s.o. Tshheidzen, Tseretelin ja Steklovin „vallankumouksellinen puolustuskanta” on sata kertaa vaarallisempi, sillä se on imelillä korulauseilla verhoiltu shovinistinen virtaus, *yritys* saada joukot suhtautumaan sovinnollisesti Väliaikaiseen vallankumoushallitukseen.

Tietämätön, valveutumaton, herrojen Tshheidzen, Tseretelin, Steklovin ja kumpp. petkuttama joukko ei käsitä, että sota on politiikan jatkamista, että sotia käyvät *hallitukset*.

On selitettävä, että „kansa” voi lopettaa sodan tai muuttaa sen luonnetta vain muuttamalla hallituksen *luokka-luonnetta*.

*Kirjotettu vuoden 1917
huhtikuun 4 ja 12 (17 ja 25)
päivän välisenä aikana*

*Julkaistu ensi kerran
tammikuun 21 pnä 1933
„Pravda” lehden 21. numerossa*

*Julkaistaan
käsikirjoituksen mukaan*

LOUISBLANCILAISUUS

Ranskalainen sosialisti Louis Blanc tuli surullisen kuuluisaksi vuoden 1848 vallankumouksessa siten, että siirtyi luokkataistelun kannalta pikkuporvarillisten illuusioiden kannalle, illuusioiden, joita on kaunisteltu muka „socialismin” fraseologialla, mutta jotka itse asiassa vain voimistavat porvariston vaikutusta proletariaattiin. Louis Blanc odotti apua porvaristolta, toivoi ja herätti toivoa, että porvaristo muka *pystyy* auttamaan työläisiä „työn järjestyssä” — tämän epäselvän termin tuli merkitä „socialistisia” pyrkimyksiä.

Louisblancilaisuus on saanut nyt Venäjällä täydellisen voiton oikean siiven „socialidemokratiassa”, Organisaatiokomitean puolueessa. Tshheidze, Tsereteli, Steklov ja monet muut, jotka nykyään ovat Pietarin sotilaiden ja työläisten edustajain Neuvoston johtajia ja jotka niinikään olivat äskettäin päättyneen Neuvostojen yleisvenäläisen neuvottelukokouksen¹³ johtajia, ovat asettuneet nimenomaan Louis Blanc'in kannalle.

Nämä johtajat, jotka ovat suurin piirtein kansainvälisen „keskusta”-virtauksen, Kautskyn, Longuet'in, Turatin ja monien muiden katsantokannalla, osoittautuivat nykypäivien poliittisen elämän kaikissa peruskysymyksissä olevan nimenomaan Louis Blanc'in pikkuporvarillisella kannalla. Ottakaa esimerkiksi kysymys sodasta.

Proletaarisessa kannanotossa osoitetaan selvästi sodan luokkaluonne ja suhtaudutaan leppymättömän vihamielisesti imperialistiseen sotaan, s.o. sotaan, jota kapitalististen (*samantekevää* monarkististen *vaiko tasavaltaisten*) maiden ryhmät käyvät *keskenään* kapitalistisen saaliin *jakamisesta*.

Pikkuporvarillinen katsantokanta eroaa porvarillisesta (sodan suoranaisten kannattaminen, suoranaisten „isänmaan puolustaminen”, t.s. *omien* kapitalistien „etujen” suojeleminen, *heidän* aluevaltaus-„oikeuksiensa” puolustaminen) — siinä, että pikkuporvari „kieltäytyy” aluevaltauksista, „tuomitsee” imperialismin, „vaatii” porvaristolta, että se lakkaisi olemasta imperialistinen jääden edelleenkin yleismaailmallisten imperialististen yhteyksien ja kapitalistisen talousjärjestelmän puitteisiin. Rajoittuen tähän hyvänsuopaan, vaarattomaan ja sisällöttömään deklamointiin pikkuporvari *itse asiassa* vain laahustaa avuttomana porvariston *perässä*, hän on jossain suhteessa „myötämielinen” proletariaatille sanoissa, jääden riippuvaiseksi porvaristosta teoissa, hän ei osaa tai ei halua käsittää tietä, joka johtaa kapitalistisen sorron kukistumiseen ja yksistään vain kykenee vapauttamaan ihmiskunnan imperialismista.

Kun porvarillisilta hallituksilta „vaaditaan”, että ne antaisivat „*juhlallisen deklaraation*” aluevaltausten kieltämisen hengessä — niin se on pikkuporvarin teoksi rohkeuden huippu ja imperialisminvastaisen, „zimmerwaldilaisen” johdonmukaisuuden mallinäyte. Ei ole vaikea huomata, että se on pahimmantyyppistä louisblancilaisuutta. Ensinnäkin vähänkin kokenut porvarillinen politikoitsija on aina valmis latelemaan miten paljon tahansa „loistavia”, efektiivisiä, heliseviä, mitään sanomattomia ja mihinkään velvoittamattomia korulauseita aluevaltauksia vastaan „yleensä”. Mutta kun kysymykseen tulee *teko*, niin voidaan tehdä vaikkapa sellainen temppu, jollaisen teki äskettäin „Retsh”, jolla oli otsaa kirjoittaa, että Kuurinmaa (jonka nyt ovat vallanneet porvarillisen Saksan imperialistirosvot) *ei* ole Venäjän valtaama alue!!

Se on mitä häikäilemättömintä temppuilua, mitä sietämättömintä porvariston harjoittamaa työläisten petkuttamista, sillä jokaisen vähänkin poliittisesti tietoisin ihmisen on pakko tunnustaa, että Kuurinmaa *on aina ollut* Venäjän valtaama alue.

Annamme „Retshille” avoimen ja suoran haasteen: 1) esittäköön se kansalle sellaisen „aluevaltaus”-käsitteen poliittisen määritelmän, joka koskisi maailman kaikkia vallattuja alueita, niin saksalaisia, englantilaisia kuin venäläisiäkin, niin entisiä kuin nykyisiäkin, poikkeuksetta

kaikkia vallattuja alueita; 2) sanokoon se selvästi ja tarkalleen, mitä sen mielestä merkitsee, kun *kieltäydytään aluevaltauksista* teoissa eikä vain sanoissa. Esittäköön se „kieltäytyminen aluevaltauksista teoissa” käsitteen sellaisen poliittisen määritelmän, joka koskisi niin saksalaisia kuin myös englantilaisiakin ja yleensä kaikkia kansoja, jotka jolloinkin ovat vallanneet vieraita alueita.

Vakuutamme, että „Retsh” joko kieltäytyy ottamasta haastettamme vastaan tai me onnistumme paljastamaan sen koko kansan edessä. Ja nimenomaan siksi, että „Retsh” on kajonnut Kuurinmaan kysymykseen, väittelymme ei ole teoriaa, vaan käytäntöä koskeva, mitä ajankohtaisin, mitä tärkein ja päivänpolttavin kysymys.

Toiseksi. Olettakaa vaikkapa hetkiseksi, että porvarilliset ministerit ovat rehellisyyden esikuvia ja että Gutshkovit, Lvovit, Miljukovit ja kumpp. *uskovat* aivan vilpittömästi, että kapitalismin säilyessä voidaan kieltäytyä aluevaltauksista ja *tahdotaan* kieltäytyä niistä.

Olettakaamme hetkiseksi jopa niinkin, ottakaamme tuolouisblancilainen otaksuma.

Herää kysymys, voiko aikuinen henkilö tyytyä siihen, mitä ihmiset itsestään *ajattelevat*, tarkastamatta mitä he *tekevät*? Voiko marxilainen *olla* erottamatta toivomuksia ja julistuksia objektiivisesta todellisuudesta?

Ei. Ei voi olla.

Alueita pidetään vallattuina finanssi- ja pankkipääoman, imperialistisen pääoman yhteyksien avulla. *Siinä* on aluevaltauksien nykyinen, taloudellinen perusta. Tältä kannalta katsoen aluevaltaus merkitsee poliittisesti taattua *voittoa*, jota saadaan vallattujen alueiden moniin tuhansiin tuotantolaitoksiin „sijoitetuista” miljardipääomista.

Aluevaltauksista *ei voida* kieltäytyä vaikka haluttaisiinkin, *ellei ryhdytä* päättäväisiin toimenpiteisiin pääoman sorron kukistamiseksi.

Merkitseekö tämä, kuten „Jedinstvo”, „Rabotshaja Gazeta”¹⁴ ynnä muut pikkuporvaristomme „Louis Blanc’it” ovat valmiita päättämään ja päättelevät, *ettei* pidä ryhtyä päättäväisiin toimenpiteisiin pääoman kukistamiseksi? että on siedettävä vaikkapa vain vähäisiä aluevaltauksia?

Ei. *Pitää* ryhtyä päättäväisiin toimenpiteisiin pääoman kukistamiseksi. Niitä pitää toteuttaa taitavasti ja asteittain nojautuen *yksinomaan* työläisten ja köyhien talonpoikain

valtavan enemmistön tietoisuuteen ja järjestyneisyyteen. Mutta näihin toimenpiteisiin on ryhdyttävä. Ja työläisten edustajain Neuvostot ovat jo Venäjän useilla paikkakunnilla ryhtyneetkin niitä toteuttamaan.

Päiväjärjestyksessä on päättäväinen, lopullinen erottautuminen Louis Blanc'eista, Tshheidzeistä, Tsereteleistä, Stekloveista, Organisaatiokomitean puolueesta, eserrien puolueesta y.m.s. y.m.s. Joukoille täytyy selittää, että louisblancilaisuus yrittää turmella ja turmeleekin vallankumouksen edistämisen, jopa vapaudenkin edistämisen asian, elleivät joukot käsitä noiden pikkuporvarillisten illuusioiden vahingollisuutta ja liity tietoiisiin työläisiin, kun he ottavat varovaisia, asteittaisia, harkittuja, mutta päättäväisiä ja pikaisia askelia kohti sosialismia.

Ilman sosialismia ihmiskunta *ei voi* pelastua sodilta, nälänhädältä ja yhä uusien miljoonien ihmisten tuholta.

„Pravda“ № 27,
huhtikuun 8 p:nä 1917
Allekirjoitus: N. L e n i n

Julkaistaan „Pravda“ lehden
tekstin mukaan

KAKSOISVALLASTA

Jokaisen vallankumouksen peruskysymys on kysymys vallasta valtiossa. Ilman tämän kysymyksen selvittämistä ei voi olla puhuttakaan mistään tietoisesta osallistumisesta vallankumoukseen, semmitenkään sen johtamisesta.

Vallankumouksemme mitä huomattavin erikoisuus on siinä, että se on luonut *kaksoisvallan*. Tämä tosiasia on selvitettävä ennen kaikkea itselleen; sitä käsittämättä ei voida mennä eteenpäin. Vanhoja „kaavoja”, esimerkiksi bolshevismiin „kaavoja”, on osattava täydentää ja korjailla, sillä ne ovat osoittautuneet yleensä oikeiksi, mutta niiden konkreettinen toteutuminen on *osoittautunut* toisenlaiseksi. Kaksoisvalta ei ennen tullut eikä voinutkaan tulla *kenenkään* mieleen.

Mitä on kaksoisvalta? Sitä, että Väliaikaisen hallituksen, *porvariston* hallituksen rinnalle on muodostunut *toinen hallitus*, tosin vielä heikko ja ituasteellaan oleva, mutta kuitenkin epäilemättä olemassaoleva ja kasvava hallitus: työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvostot.

Minkälainen on tämän toisen hallituksen luokkakokoonpano? Proletariaatti ja talonpoikaisto (asetakkiin puettuna). Minkälainen on tämän hallituksen poliittinen luonne? Se on vallankumouksellista diktatuuria, t.s. valtaa, joka nojautuu suoranaisesti vallankumoukselliseen valtaukseseen, alhaalta käsin tulevaan kansanjoukkojen välittömään aloitteeseen *eikä* keskitetyn valtiovallan säätämään *lakiin*. Se ei ole laisinkaan sellaista valtaa, jollaista valta yleensä on ollut siinä tavallista tyyppiä olevassa parlamentaarisessa porvarillis-demokraattisessa tasavallassa, joka vallitsee Euroopan ja Amerikan edistyneissä maissa.

Tämä seikka usein unohdetaan, usein ei syvennyttä siihen, vaikka juuri siinä on asian ydin. *Tämä* valta on *saman tyyppistä* valtaa kuin oli vuoden 1871 Pariisin Kommuuni. Tämän tyyppin tärkeimmät tunnusmerkit ovat: 1) vallan lähteenä ei ole parlamentin ennakoilta käsittelemä ja vahvistama laki, vaan alhaalta käsin tuleva ja paikkakunnilla syntyvä kansanjoukkojen välitön aloite, suoranainen „valtaus” käyttäöksemme yleiseksi tullutta sanontaa; 2) poliisilaitoksen ja armeijan korvaaminen koko kansan välittömällä aseistamisella, koska ne ovat kansasta eristettyjä ja kansaa vastaan suunnattuja laitoksia; tällaisen vallan vallitessa *itse* aseistetut työläiset ja talonpojat, *itse* aseistettu kansa pitää yllä valtiollista järjestystä; 3) virkamiehistö, byrokratia joko korvataan samoin itse kansan välittömällä vallalla tai ainakin alistetaan erikoisvalvontaan, muutetaan valinnallisiksi ja lisäksi myös kansan ensimmäisestä vaatimuksesta *erotettaviksi* virkamiehiksi, asetetaan tavallisten valtuutettujen asemaan; tuo korkeita, porvarillisia tuloja tuottavia virkapaikkoja hallitseva etuoikeutettu kerros muutetaan erikoisen „aselajin” työmiehiksi, joiden palkka *ei ylitä* hyvän työläisen tavallista palkkaa.

Tässä ja *vain* tässä on Pariisin Kommuunin *olemus* erikoistyyppisenä valtiona. Tämän olemuksen ovat unohtaneet ja vääristelleet herrat Plehanovit (todelliset shovinistit, jotka ovat pettäneet marxilaisuuden), Kautskyt („keskustan” väki, s.o. sellaiset, jotka horjuvat shovinismin ja marxilaisuuden välillä) ja ylipäänsä kaikki nykyään vallitsevassa asemassa olevat sosialidemokraatit, sosialivallankumoukselliset ynnä muut sen tapaiset.

Asiasta yritetään päästä korulauseilla, vaietaan, kieroillaan, onnitellaan toisiaan tuhansia kertoja vallankumouksen johdosta, mutta ei haluta *ajatella, mitä ovat* työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvostot. Ei haluta nähdä sitä ilmeistä totuutta, että mikäli nuo Neuvostot ovat olemassa, *mikäli* ne ovat valtaa, sikäli Venäjällä on olemassa Pariisin Kommuunin *tyyppinen* valtio.

Alleviivasin „mikäli”, sillä ne ovat vasta ituasteellaan oleva valta. Tämä valta on itse *luovuttanut ja luovuttaa* asemiaan porvaristolle solmimalla suoranaisia sopimuksia porvarillisen Väliaikaisen hallituksen kanssa ja tekemällä sille useita tosiasiallisia myönnytyksiä.

Miksi? Siksikö, että Tshheidze, Tsereteli, Steklov ja kumpp. tekevät „virheen”? Se on lorua. Niin voi luulla vain poroporvari, mutta ei marxilainen. Syynä on proletaarien ja talonpoikien *riittämätön tietoisuus* ja järjestyneisyys. Mainittujen johtajain „virheenä” on heidän pikkuporvarillinen asenteensa, se, että he *himentävät* työläisten tajuntaa eivätkä selvennä sitä, *juurruttavat* pikkuporvarillisia harhaluuloja eivätkä hälvennä niitä, *lujittavat* porvariston vaikutusta joukkoihin eivätkä vapautta joukkoja tuosta vaikutuksesta.

Tästä pitäisi jo käydä selväksi, miksi myös meidän toverimme tekevät niin paljon virheitä ja asettavat kysymyksen „yksinkertaisesti”: onko Väliaikainen hallitus kukistettava heti?

Vastaan: 1) se on kukistettava, sillä se on oligarkkinen, porvarillinen, eikä koko kansaa edustava, se *ei voi* antaa rauhaa, leipää eikä täydellistä vapautta; 2) sitä ei voida kukistaa heti, sillä se pysyy pystyssä sen suoranaisen ja välillisen, muodollisen ja tosiasiallisen *sopimuksen* varassa, joka sillä on työläisten edustajain Neuvostojen ja ennen kaikkea tärkeimmän Neuvoston, Pietarin Neuvoston kanssa; 3) sitä ei yleensä voida „kukistaa” tavalliseen tapaan, sillä se nojautuu „*tukeen*”, jota porvaristolle antaa *toinen* hallitus, työläisten edustajain Neuvosto, hallitus, joka on ainoa mahdollinen vallankumouksellinen hallitus ja joka ilmaisee suoraan työläisten ja talonpoikain enemmistön mielipiteen ja tahdon. Ihmiskunta ei ole luonut emmekä me toistaiseksi tunne muuta tyypiltään sen korkeampaa ja parempaa hallitusta kuin työläisten, batrakkien, talonpoikien ja sotilaiden edustajain Neuvostot.

Päästäkseen valtaan valvutuneiden työläisten on voitettava puolelleen enemmistö: muuta tietä valtaan ei ole olemassa *niin kauan kuin* joukkoja kohtaan ei harjoiteta väkivaltaa. Me emme ole *blanquilaisia*, emme ole sillä kannalla, että vähemmistö kaappaa vallan. Me olemme *marxilaisia*, me olemme proletaarisen luokkataistelun kannalla pikkuporvarillista intoilua, puolustuskantaista shovinismia, korulauseita ja porvaristosta riippuvaisuutta vastaan.

Me luomme proletaarisen kommunistisen puolueen; bolshevismien parhaimmat kannattajat ovat jo luoneet sen ainekset; liitymme yhteen proletaarista luokkatoimintaa varten, ja silloin yhä suurempi määrä proletaareja ja

köyhiä talonpoikia tulee puolellemme. Sillä *elämä* on joka päivä murskaava „sosialidemokraattien”, Tshheidzein, Tseretelien, Steklovien y.m., „sosialivallankumouksellisten”, vieläkin „aidoimpien” pikkuporvarien y.m. y.m. poroporvarillisia harhakuvia.

Porvaristo on porvariston yksinvallan kannalla.

Valveutuneet työläiset kannattavat työläisten, batrakkien, talonpoikien ja sotilaiden edustajain Neuvostojen yksinvaltaa, sellaista yksinvaltaa, jota ei ole valmistellut seikkailu, vaan proletariaatin tajunnan *selkeneminen*, proletariaatin *vapautuminen* porvariston vaikutuksen alaisuudesta.

Pikkuporvaristo — „sosdemit”, eserrät y.m. y.m.— horjuu *häiriten* tuota selkenemistä ja vapautumista.

Sellainen on *luokkien* välinen todellinen voimasuhde, joka määrää tehtävämme.

„Pravda” № 28,
huhtikuun 9 pnä 1917
Allekirjoitus: N. Lenin

Julkaistaan „Pravda” lehden
tekstin mukaan

KIRJEITÄ TAKTIIKASTA ¹⁵

ALKULAUSE

Huhtikuun 4 p:nä 1917 jouduin pitämään Pietarissa selostuksen otsikossa mainitusta aiheesta ensin bolshevikkien kokouksessa. He olivat työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvostojen Yleisvenäläisen Neuvottelukokouksen edustajia, joiden piti matkustaa ja jotka sen vuoksi eivät voineet myöntää minulle yhtään lykkäystä. Kokouksen päätyttyä sen puheenjohtaja тов. G. Zinovjev koko kokouksen nimessä kehotti minua toistamaan heti selostukseni sekä bolshevikki- että menshevikkiedustajien kokouksessa, koska nämä edustajat halusivat käsitellä kysymystä VSDTPuolueen yhdistämisestä.

Niin vaikeata kuin minun olikin toistaa heti selostukseni, en katsonut olevani oikeutettu kieltäytymään, koska sitä vaativat *sekä aatetoverini* että menshevikit, jotka matkustamisensa vuoksi eivät todellakaan voineet myöntää minulle lykkäystä.

Selostustilaisuudessa luin „Pravdan” 26. numerossa huhtikuun 7 p:nä 1917 julkaistut teesini *.

Sekä teesini että selostukseni synnyttivät erimielisyyttä jopa bolshevikkien keskuudessa ja „Pravdan” toimituksessakin. Monien neuvottelujen jälkeen tulimme yksimielisesti johtopäätökseen, että tarkoituksenmukaisinta on *julkisesti* väitellä noista erimielisyyksistä ja antaa siten aineistoa huhtikuun 20 p:nä 1917 Pietarissa kokoontuvalle puolueemme (Keskuskomitean yhdistämän Venäjän Sosialidemo-

---

* Julkaisen nuo teesit uudestaan tämän kirjeen liitteenä yhdessä „Pravdan” mainituissa numerossa olleiden lyhyiden selittävien huomautusten kanssa. (Ks. tätä osaa, ss. 3–6. *Toim.*)

kraattisen Työväenpuolueen) yleisvenäläiselle konferenssille.

Tämän väittelystä tehdyn päätöksen toteuttamiseksi julkaisenkin alempana seuraavat *kirjeet*, joissa en pyri tarkastelemaan kysymystä *kaikinpuolisesti*, vaan tahdon ainoastaan hahmotella tärkeimmät argumentit, jotka ovat erikoisen oleellisia työväenluokan liikkeen *käytännöllisille* tehtäville.

I KIRJE

NYKYHETKEN ARVIOINTI

Marxilaisuus vaatii meiltä kunkin historiallisen ajankohdan luokkasuhteiden ja konkreettisten erikoisuuksien mitä tarkinta, objektiivista huomioonottamista. Me bolshevikit olemme aina pyrkineet olemaan uskollisia tälle vaatimukselle, joka on ehdottoman välttämätön politiikan kaikkinaisen tieteellisen perustelun kannalta.

„Oppimme ei ole dogmi, vaan toimintaohje”¹⁶ — näin sanoivat aina Marx ja Engels, jotka oikeutetusti pilkkasivat „kaavojen” ulkoaoppimista ja niiden pelkkää toistamista, sillä nämä kaavat voivat parhaassa tapauksessa vain viitoittaa *yleiset* tehtävät, joiden muotoa historiallisen prosessin jokaisen erikoisen *vaiheen konkreettiset* taloudelliset ja poliittiset tilanteet välttämättä muuttavat.

Mitä tarkasti todettuja, objektiivisia *tosiasioita* on vallankumouksellisen proletariaatin puolueen nyt pidettävä ohjeenaan toimintansa tehtävien ja muotojen määrittämiseksi?

Sekä ensimmäisessä „Kirjeessäni kaukaa” („Ensimmäisen vallankumouksen ensimmäinen vaihe”), joka julkaistiin „Pravdan” 14. ja 15. numerossa maaliskuun 21 ja 22 p:nä 1917, että teeseissäni määrittelin „nykyhetken omalaatuisuudeksi Venäjällä” sen, että tämä hetki on *siirtymis-*kautta vallankumouksen ensimmäisestä vaiheesta sen toiseen vaiheeseen. Ja sen vuoksi *tämän* hetken perustunnuksena, „päivän tehtävänä” pidin: „työläiset, te olette näyttäneet proletaarisen sankaruuden, kansan sankaruuden ihmeitä kansalaissodassa tsarismia vastaan, teidän on näytettävä proletaarisen ja yleiskansallisen järjestäytymisen

ihmeitä valmistellaksenne voittoanne vallankumouksen toisessa vaiheessa” („Pravda” № 15)*.

Mutta mitä on ensimmäinen vaihe?

Valtiovallan siirtymistä porvaristolle.

Ennen vuoden 1917 helmi—maaliskuun vallankumousta valtiovalta Venäjällä oli yhden vanhan luokan, nimittäin maaorjuuttajatilanherrain aatelistoloukan käsissä, jonka etunenässä oli Nikolai Romanov.

Tämän vallankumouksen jälkeen valta on *toisen*, uuden luokan, nimittäin *porvariston* käsissä.

Valtiovallan siirtyminen luokan käsistä toisen *luokan* käsiin on *vallankumouksen* ensimmäinen, tärkein perustunnusmerkki tuon käsitteen tarkassa tieteellisessä sekä käytännöllis-poliittisessä merkityksessä.

Sikäli *on* porvarillinen eli porvarillis-demokraattinen vallankumous Venäjällä *päättynyt*.

Tässä me kuulemme hälinää vastaväittäjien puolelta, jotka nimittävät itseään mielellään „vanhoiksi bolshevikkeiksi”: emmekö ole aina sanoneet, että porvarillis-demokraattisen vallankumouksen päättää vain „proletariaatin ja talonpoikaiston vallankumouksellis-demokraattinen diktatuuri”? onko agraarivallankumous, joka myös on porvarillis-demokraattinen vallankumous, päättynyt? eiköhän asianlaita ole päinvastoin, että se *ei ole vielä* alkanutkaan?

Vastaan: historia on todistanut täysin oikeiksi bolshevistiset tunnukset ja aatteet *yleensä*, mutta *konkreettisesti* asiointila on muodostunut *toisenlaiseksi* kuin (kuka tahansa) saattoi odottaa, se on muodostunut originellisemmäksi, omalaatuisemmaksi, kirjavammaksi.

Tämän tosiasian sivuuttaminen ja unohtaminen merkitسی muuttumista niiden „vanhojen bolshevikkien” kaltaiseksi, jotka ovat jo monta kertaa näytelleet surullista osaa puolueemme historiassa toistamalla tolkuttomasti *ulko-opittua* kaavaa sen sijaan, että olisivat *tutkineet* uuden, elävän todellisuuden omalaatuisuutta.

„Proletariaatin ja talonpoikaiston vallankumouksellis-demokraattinen diktatuuri” *on jo toteutunut* ** Venäjän vallankumouksessa, sillä tämä „kaava” näkee ennakoita

* Ks. Teokset, 23. osa, s. 315. Toim.

** Tietyissä muodossa ja tietyissä määrin.

ainoastaan *luokkasuhteet* eikä *konkreettista poliittista laitosta*, joka *realisoi* nuo suhteet, tuon yhteistoiminnan. „Työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvosto” — siinä on teille jo elämän toteuttama „proletariaatin ja talonpoikaiston vallankumouksellis-demokraattinen diktatuuri”.

Tämä kaava on jo vanhentunut. Elämä on tuonut sen kaavojen valtakunnasta todellisuuden valtakuntaan, kasvattanut siihen lihan ja veren, konkretisoinut sen ja *juuri siten* muuttanut sen muotoa.

Päiväjärjestyksessä on jo toinen, uusi tehtävä: kahtiajako tämän diktatuurin *sisällä* olevien proletaaristen ainesten (puolustuskantaa vastustavat, internationalistit, „kommuunilaiset”, jotka ovat kommuuniin siirtymisen kannalla) ja *pikkuisäntä-* eli *pikkuporvariainesten* (Tshheidze, Tsereteli, Steklov, eserrät y.m. y.m. vallankumouksellisen puolustuksen kannalla olevat, kommuunin tietä kulkemisen vastustajat, porvariston ja porvarillisen hallituksen „tukeamisen” kannattajat) välillä.

Ken *nyt* puhuu ainoastaan „proletariaatin ja talonpoikaiston vallankumouksellis-demokraattisesta diktatuurista”, hän on jäänyt jälkeen elämästä, hän on sen vuoksi tosiasiallisesti *siirtynyt* pikkuporvariston puolelle proletaarista luokkataistelua vastaan, hänet on luovutettava vallankumouksenedellisten „bolshevististen” harvinaisuuksien arkistoon (voidaan sanoa: „vanhojen bolshevikkien” arkistoon).

Proletariaatin ja talonpoikaiston vallankumouksellis-demokraattinen diktatuuri on jo toteutunut, mutta se on toteutunut erittäin omalaatuisesti, monin mitä tärkeimmin muutoksin. Niistä puhun erikseen, jossain seuraavassa kirjeessä. Nyt on omaksuttava se kiistaton totuus, että marxilaisen on otettava huomioon elävä elämä, *tosiolojen* tarkat tosiasiat eikä pidettävä yhä vain kiinni eilispäivän teoriasta, joka, kuten mikä teoria tahansa, parhaassa tapauksessa vain viitoittaa perusasian, yleisen, vain *lähestyy* elämän monimutkaisuuden käsittämistä.

„Harmaata, hyvä ystävä, on kaikki teoria, ja vihreä elämän kultainen puu”¹⁷.

Se, joka asettaa kysymyksen porvarillisen vallankumouksen „päättäneisyydestä” *entiseen tapaan*, uhraa elävän marxilaisuuden kuolleelle kirjaimelle.

Entiseen tapaan asia on näin: porvariston herruuden *jälkeen* voi ja pitää seurata proletariaatin ja talonpoikaiston herruus, niiden diktatuuri.

Mutta elävässä elämässä on *jo* käynyt *toisin*: *ne ovat punoutuneet toisiinsa* kovin omalaatuisesti, uudella, ennennäkemättömällä tavalla. On olemassa vierekkäin, yhdessä, samanaikaisesti *sekä* porvariston herruus (Lvovin ja Gutshkovin hallitus) *että* proletariaatin ja talonpoikaiston vallankumouksellisdemokraattinen diktatuuri, joka *vapaaehtoisesti* antaa vallan porvaristolle, vapaaehtoisesti muuttuu sen lisäkkeeksi.

Sillä ei saa unohtaa, että Pietarissa valta on tosiasiasa työläisten ja sotilaiden käsissä; uusi hallitus *ei* harjoita eikä voikaan harjoittaa heitä kohtaan väkivaltaa, koska *ei ole* poliisia, ei kansasta erikseen olevaa armeijaa eikä kaikkivaltaisesti kansan *yläpuolella* olevaa virkamiehistökään. Se on tosiasia. Se on juuri sellainen tosiasia, joka on luonteenomaista Pariisin Kommuunin tyyppiselle valtiolle. Tämä tosiasia ei mahdu vanhoihin kaavioihin. On osattava soveltaa kaaviot elämään eikä toistettava järjettömiksi käyneitä sanoja „proletariaatin ja talonpoikaiston diktatuurista” *yleensä*.

Tarkastelkaamme asiaa toiselta puolelta voidaksemme valaista sitä paremmin.

Marxilaisen ei pidä poistua luokkasuhteiden analyysin tarkalta pohjalta. Vallassa on porvaristo. Entä eikö talonpoikausjoukko ole *samoin* porvaristoa — toista kerrosta, toista laatua, toisenluontoista porvaristoa? Minkä vuoksi *tämä* kerros *ei voisi* tulla valtaan ja „suorittaa loppuun” porvarillisdemokraattista vallankumousta? Miksi se ei voisi olla mahdollista?

Näin ajattelevat usein vanhat bolshevikit.

Vastaan — se on täysin mahdollista. Mutta ajankohtaa arvioidessaan marxilaisen täytyy lähteä todellisesta *eikä* mahdollisesta.

Todellisuus taas osoittaa meille sen *tosiasian*, että vapaasti valitut sotilaiden ja talonpoikien edustajat kuuluvat vapaasti toiseen, sivuhallitukseen, vapaasti täydentävät, kehittävät, viimeistelevät sitä. Ja yhtä vapaasti he *luovuttavat* vallan porvaristolle — ilmiö, joka ei hituistaakaan „riko” marxilaista teoriaa, sillä me olemme aina tienneet ja monesti sanoneet, että porvaristo pysyy val-

lassa, ei ainoastaan väkivallan turvin, vaan myös joukkojen valvutumattomuuden, vanhoihin tottumuksiin piintyneisyyden, poljetun aseman ja järjestymättömyyden vuoksi.

Ja tämän nykypäivien todellisuuden edessä on suorastaan naurettavaa kääntää selkänsä tosiasialle ja puhua „mahdollisuuksista”.

On mahdollista, että talonpoikaisto ottaa kaiken maan ja kaiken vallan. En suinkaan unohda tätä mahdollisuutta enkä rajoita näköpiiriäni yksinomaan nykyhetkeen, vaan vieläpä muotoilen suoraan ja tarkasti agraariohjelman ottaen huomioon *uuden* ilmiön: batrakkien ja köyhien talonpoikain yhä suuremman erkaantumisen talonpoikaisiännistä.

Mutta on toinenkin mahdollisuus: on mahdollista, että talonpojat ottavat varteen eserrien pikkuporvarillisen puolueen neuvot, puolueen, joka on joutunut porvarien vaikutukseen, siirtynyt puolustuskannalle ja kehottaa odottamaan Perustavaa kokousta, vaikei tähän mennessä ole vielä määrätty edes sen kokoontumisaikaa! *

On mahdollista, että talonpojat *säilyttävät* sopimuksensa porvariston kanssa, jatkavat sitä sopimusta, jonka he ovat nyt solmineet työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvostojen välityksellä niin muodollisesti kuin tosiasiallisestikin.

Mahdollisuuksia on monenlaisia. Olisi mitä suurin virhe unohtaa agraariliike ja agraariohjelma. Mutta yhtä suuri virhe olisi unohtaa *todellisuus*, joka osoittaa meille, *että sopimus on tosiasia* — eli käyttäen tarkempaa, mutta vähemmän juridista, enemmän taloudellis-luokkaluontoista sanontaa — porvariston ja talonpoikaiston *luokkayhteistoiminta* on tosiasia.

Kun tämä tosiasia lakkaa olemasta tosiasia, kun talonpoikaisto eroaa porvaristosta, ottaa maat vastoin sen tahtoa, ottaa vallan vastoin sen tahtoa,— niin silloin se on jo porvarillis-demokraattisen vallankumouksen uusi vaihe, ja siitä tulee puhe erikseen.

---

* Ettei sanojani tulkittaisi väärin, sanon jo tässä: kannatan ehdottomasti sitä, että batrakkien ja talonpoikien *Neuvostot* ottavat *heti kaikki* maat, mutta pitävät tällöin *itse* yllä mitä ankarinta järjestystä ja kuria, ettei vähimmässäkään määrin turmeltais koneita, rakennuksia, karjaa eikä missään tapauksessa saatettaisi epäjärjestykseen taloutta ja viljan tuotantoa, vaan *voimistettaisiin* sitä, sillä sotilaat tarvitsevat *kaksi kertaa* enemmän leipää ja väestönkään ei pidä nähdä nälkää.

Marxilainen, joka tämän tulevan vaiheen mahdollisuuden vuoksi unohtaisi velvollisuutensa *nyt*, jolloin talonpoikaistolla on *sopimus* porvariston kanssa, muuttuisi pikkuporvariksi. Sillä todellisuudessa hän saarnaisi proletariaatille *luottamusta* pikkuporvaristoon („sen, tämän pikkuporvariston, tämän talonpoikaiston täytyy erota porvaristosta jo porvarillis-demokraattisen vallankumouksen vaiheessa”). Sellaisen mieluisan ja suloisen tulevaisuuden „mahdollisuuden” vuoksi, jolloin talonpoikaisto *ei ole* porvariston jäljessäkulkijana, eserrät, Tshheidzet, Tseretelit ja Steklovit *eivät ole* porvarillisen hallituksen lisäkkeinä,— sellaisen mieluisan tulevaisuuden „mahdollisuuden” vuoksi hän unohtaisi *epämiellyttävän nykyisyyden*, jolloin talonpoikaisto vielä toistaiseksi pysyy porvariston jäljessäkulkijana, jolloin eserrät ja sosialidemokraatit eivät vielä toistaiseksi ole luopuneet porvarillisen hallituksen lisäkkeen osasta, „hänen majesteettinsa” Lvovin opposition¹⁸ osasta.

Kuvittelemamme henkilö muistuttaisi äitelää Louis Blanc'ia, makeilevaa kautskylaista, mutta ei missään tapauksessa vallankumouksellista marxilaista.

Mutta eikö meitä uhkaa vaara langeta subjektivismiin, haluun „hypätä” loppuun suorittamattoman — talonpoikaissiikettä vielä potevan — luonteeltaan porvarillis-demokraattisen vallankumouksen yli sosialistiseen vallankumoukseen?

Jos olisin sanonut: „ilman tsaaria, mutta *työväen hallitus*”¹⁹,— niin silloin tuo vaara minua uhkaisi. Mutta minä *en* sanonut sitä, minä sanoin muuta. Minä sanoin, että *muuta* hallitusta (porvarillista lukuunottamatta) kuin työläisten, batrakkien, sotilaiden ja talonpoikain edustajain Neuvostot *ei* Venäjällä *voi* olla. Minä sanoin, että Venäjällä valta *voi* nyt siirtyä Gutshkovilta ja Lvovilta *vain* näille Neuvostoille, ja niissä *juuri* onkin vallitsevana talonpoikaisto, ovat vallitsevina sotilaat, on vallitsevana pikkuporvaristo kun käytetään tieteellistä, marxilaista termiä, kun asiaa ei luonnehdita arkipäiväisesti, poroporvarillisesti, professionaalisesti, vaan luokkakantaisesti.

Teeseissäni olen ehdottomasti suojannut itseni kaikelta päättymättömän talonpoikaissiikkeen tai yleensä pikkuporvarillisen liikkeen yli hyppäämiseltä, kaikelta työväen hallituksen „vallanvaltaamis”-*leikiltä*, kaikelta blanquilai-

selta seikkailulta, sillä viittasin suoraan Pariisin Kommuunin kokemukseen. Ja tämä kokemus, kuten tunnettua ja kuten Marx v. 1871 ja Engels v. 1891²⁰ yksityiskohtaisesti osoittivat, sulki kokonaan pois blanquilaiisuuden, turvasi täydellisesti *enemmistön* suoranaisen, välittömän ja ehdottoman herruuden sekä joukkojen aktiivisuuden vain sitä mukaa kuin itse *enemmistö* esiintyi *tietoisesti*.

Johdin teeseissä asian aivan selvästi *taisteluun vaikutusvallasta* työläisten, batrakkien, talonpoikain ja sotilaiden edustajain *Neuvostoissa*. Ettei tässä suhteessa synnyisi epäilyksen häivääkään, korostin *kahteen otteeseen* teeseissäni kärsivällisen ja herkeämättömän „selittämisen” välttämättömyyttä „ottaen siinä huomioon *joukkojen käytännölliset* tarpeet”.

Typerät ihmiset tai hra Plehanovin y.m.s. kaltaiset marxilaisuuden luopiot voivat huutaa anarkismista, blanquilaiisuudesta y.m.s. Se, joka haluaa ajatella ja oppia, ei voi olla ymmärtämättä, että blanquilaiisuus on vallan valtaamista vähemmistön käsiin, mutta työläisten y.m. edustajain Neuvostot ovat *epäilemättömästi* kansan *enemmistön* suoranainen ja välitön järjestö. Toiminta, joka keskittyy taisteluun vaikutusvallasta näissä *Neuvostoissa*, ei voi, kerta kaikkiaan *ei voi* eksyä blanquilaiisuuden suohon. Eikä se voi eksyä myöskään anarkismin suohon, sillä anarkismi kieltää *valtion ja valtiovallan välttämättömyyden* porvariston herruudesta proletariaatin herruuteen *s i i r t y m i s e n* kaudella. Minä sensijaan, kaiken väärinkäsityksen mahdollisuuden poissulkevalla selvyydellä, *puolustan* valtion välttämättömyyttä tätä kautta varten, mutta Marxiin ja Pariisin Kommuunin kokemukseen nojautuen en puolusta tavallisen porvarillisen parlamentaarisen valtion, vaan sellaisen valtion välttämättömyyttä, jolla *ei ole* vakinaista armeijaa, *ei ole* kansanvastaista poliisia *eikä* kansan yläpuolelle asetettua virkamiehistöä.

Kun hra Plehanov huutaa „Jedinstvossaan” voimainsa takaa anarkismista, niin se vain vielä kerran todistaa hänen eroamistaan marxilaisuudesta. „Pravdassa” (№ 26) julkaistuun haasteeseeni kertoa, mitä Marx ja Engels opettivat valtiosta vuosina 1871, 1872 ja 1875*, hra Plehanov on pakotettu vastaamaan vaikenemalla kysymyksen

* Ks. tätä osaa, s. 7. Toim.

olemuksesta sekä huutamalla kiukustuneen porvariston hengessä.

Entinen marxilainen hra Plehanov ei ole *laisinkaan* ymmärtänyt marxilaisuuden oppia valtiosta. Sivumennen sanoen tämän ymmärtämättömyyden ituja on havaittavissa jo hänen saksankielisessä anarkismia käsittelevässä kirjassaan ²¹.

* * *

Katsokaamme nyt, miten tov. J. Kamenev „Pravdan” 27. numerossa julkaistussa kirjoituksessaan muotoilee „erimielisyytensä” minun teesieni ja ylempänä esitettyjen katsantokantojen kanssa. Se auttaa meitä selvittämään ne tarkemmin.

„Mitä tulee tov. Leninin yleiseen kaavioon”, kirjoittaa tov. Kame-
nev, „niin se tuntuu meistä kelpaamattomalta, koska se pitää lähtökoh-
tana porvarillis-demokraattisen vallankumouksen tunnustamista *p ä ä t y n e e k s i* ja perustaa laskelmansa tämän vallankumouksen viipy-
mättömään muuttumiseen sosialistiseksi vallankumoukseksi”...

Tässä on kaksi suurta virhettä.

Ensimmäinen. Kysymys porvarillis-demokraattisen val-
lankumouksen „päätyneisyydestä” *on asetettu* väärin. Tälle
kysymykselle on annettu se abstraktinen, yksinkertainen,
yksivärinen, jos niin voidaan sanoa, muoto, joka *ei* vastaa
objektiivista todellisuutta. Ken asettaa *tällä tavalla* kysy-
myksen, ken *nyt* kysyy: „onko porvarillis-demokraattinen
vallankumous päättynyt” *ja rajoittuu siihen*,— hän
riistää itseltään mahdollisuuden erittäin monimutkaisen,
ainakin „kaksivärisen” todellisuuden ymmärtämiseen. Tämä
teoriassa. Mutta käytännössä hän antautuu avuttomana
pikkuporvarillisen vallankumouksellisuuden valtaan.

Todellakin. Todellisuus tarjoaa meille *niin* vallan siirty-
misen porvaristolle (tavallista tyyppiä oleva „päättynyt”
porvarillis-demokraattinen vallankumous) *kuin myös* sen,
että oikean hallituksen rinnalla on sivuhallitus, joka on
„proletariaatin ja talonpoikaiston vallankumouksellis-
demokraattista diktatuuria”. Tämä viimeksi mainittu „myös
hallitus” on *itse* luovuttanut vallan porvaristolle, on *itse*
sitonut itsensä porvarilliseen hallitukseen.

Sisältääkö tov. Kamenevin vanhentunut bolshevistinen kaava — „porvarillis-demokraattinen vallankumous ei ole päättynyt” — tämän todellisuuden?

Ei, kaava on vanhentunut. Se ei kelpaa mihinkään. Se on kuollut. Sen henkiinherättämisyritykset ovat turhia.

Toinen. Se on käytännön kysymys. Ei ole tiettyä, voisiko Venäjällä nyt vielä olla *erikoista* porvarillisesta hallituksesta *irrotettua* „proletariaatin ja talonpoikaiston vallankumouksellisdemokraattista diktatuuria”. Marxilaista taktiikkaa ei voida perustaa siihen, mitä ei tiedetä.

Mutta *jos* se voi vielä tapahtua, niin siihen on yksi ja vain yksi tie: liikkeen proletaaristen, kommunististen ainesten viiptymätön, päättävä, lopullinen eristäminen pikkuporvarillisista aineksista.

Miksi?

Siksi, että koko pikkuporvaristo ei ole sattumalta, vaan välttämättömyyden pakosta kääntynyt shovinismiin (= puolustuskannalle), alkanut „tukea” porvaristoa, tulla riippuvaiseksi siitä, *pelätä*, ettei tule toimeen ilman sitä y.m.s. j.n.e.

Kuinka pikkuporvaristo voidaan „sysätä” valtaan, kun tämä pikkuporvaristo jo nyt voi, mutta *ei halua* ottaa sitä?

Vain erottamalla erikseen proletaarisen, kommunistisen puolueen, vain käymällä proletaarista luokkataistelua, joka on *vapaa* noiden pikkuporvarien arkuudesta. Vain proletaarien yhteenliittyminen, proletaarien, jotka ovat todella eivätkä vain sanoissa vapaita pikkuporvariston vaikutusvallasta, voi saada maan pikkuporvariston jalkojen alta niin „kuumaksi”, että sen *täytyy* tietyissä oloissa ottaa valta; ei ole mahdotonta sekään, että Gutshkov ja Miljukov tulevat — myös tietyissä oloissa — kannattamaan Tshheidzen, Tseretelin, eserrien ja Steklovin kaikkivaltaa, yksinvaltaa, sillä ovathan he kuitenkin „*puolustuskantalaisia*”!

Ken nyt heti, viiptymättä ja lopullisesti erottaa Neuvostojen proletaariset ainekset (s.o. proletaarisen, kommunistisen puolueen) pikkuporvarillisista aineksista, hän ilmaisee oikein liikkeen edut kummankin mahdollisen tapauksen varalta: *sekä* sen tapauksen varalta, että Venäjä tulee kokemaan vielä erikoisen, itsenäisen, porvariston tahtoon alistumattoman „proletariaatin ja talonpoikaiston diktatuurin”, *että* sen tapauksen varalta, ettei pikkuporvaristo

pysty eroamaan porvaristosta ja tulee ikuisesti (s.o. sosialismiin saakka) häilymään sen ja meidän välillä.

Ken pitää toimintansa ohjeena ainoastaan yksinkertaista kaavaa „porvarillis-demokraattinen vallankumous ei ole päättynyt”, hän ottaa siten ikäänkuin taatakseen sen, että pikkuporvaristo varmasti pystyy olemaan riippumaton porvaristosta. Hän antautuu siten tällä hetkellä avuttomasti pikkuporvariston armoille.

Sivumennen sanoen. Proletariaatin ja talonpoikaiston diktatuuria koskevasta „kaavasta” puheen ollen ei ole kuitenkaan haitaksi palauttaa mieleen, mitä minä „Kahdessa taktiikassa” (heinäkuu 1905) varta vasten korostin (s. 435 kokoelmassa „12 vuoden ajalta”²²):

„Proletariaatin ja talonpoikaiston vallankumouksellis-demokraattisella diktatuurilla on, samoin kuin kaikella maailmassa, menneisyys ja tulevaisuus. Sen menneisyys on itsevaltius, maaorjuus, monarkia, etuoikeudet... Sen tulevaisuus on taistelussa yksityisomistusta vastaan, palkkatyöläisen taistelussa työnantajaa vastaan, taistelussa sosialismin puolesta”...*

Tov. Kamenevin virhe on siinä, että hän vielä v. 1917 katsoo ainoastaan proletariaatin ja talonpoikaiston vallankumouksellis-demokraattisen diktatuurin *menneisyyteen*. Mutta sen *tulevaisuus on todellisuudessa* jo alkanut, sillä palkkatyöläisen ja pikkuisännän edut ja politiikka ovat *todellisuudessa* jo eronneet ja sitä paitsi sellaisessa mitä tärkeimmässä kysymyksessä kuin „puolustuskanta”, kuin suhtautuminen imperialistiseen sotaan.

Nyt olenkin tullut toiseen yllä esitetyn tov. Kamenevin järkeilyn virheeseen. Hän syyttää minua siitä, että minun kaavioni „perustaa laskelmansa” „tämän (porvarillis-demokraattisen) vallankumouksen viipymättömään muuttamiseen sosialistiseksi vallankumoukseksi”.

Se ei ole totta. Minä en ainoastaan ole „perustamatta laskelmia” vallankumouksemme „viipymättömään muuttamiseen” *sosialistiseksi* vallankumoukseksi, vaan suoraan varoitan sen johdosta, sanon suoraan teesissä № 8:... „*Välittömänä* tehtävänäme *ei ole* sosialismin „käytäntöönottaminen” ”...**

* Ks. Teokset, 9. osa, ss. 69—70. Toim.

** Ks. tätä osaa, s. 5. Toim.

Eikö ole selvää, että henkilö, joka perustaa laskelmansa vallankumouksemme viipymättömään muuttumiseen sosialistiseksi vallankumoukseksi, ei voisi nousta sosialismin käytäntöönottamisen välitöntä tehtävää vastaan?

Eikä siinä vielä kaikki. Venäjällä *ei voida* ottaa käyttöön „viipymättä” edes „kommuuni-valtiota” (s.o. Pariisin Kommuunin tapaan järjestettyä valtiota), sillä sitä varten olisi välttämätöntä, että edustajain *enemmistö* kaikissa (tai useimmissa) Neuvostoissa tajuaisi selvästi eserrien, Tshheidzen, Tseretelin, Steklovin y.m. taktiikan ja politiikan koko virheellisyyden ja koko vahingollisuuden. Ja minähän sanoin aivan selvästi, että „perustan laskelmani” tällä alalla vain „kärsivälliseen” (pitääkö olla kärsivällinen saadakseen aikaan sellaisen muutoksen, jonka voi toteuttaa „viipymättä”?) selittämiseen!

Tov. Kamenev huitaisi hiukan „kärsimättömästi” ja toisti porvarillisen ennakkoluulon Pariisin Kommuunin suhteen, että se muka halusi ottaa „viipymättä” käytäntöön sosialismin. Asia ei ole niin. Valitettavasti Kommuuni viivytteli liikaa sosialismin käytäntöönottamista. Kommuunin todellinen olemus ei ole siinä, mistä sitä porvarit tavallisesti etsivät, vaan erikoistyyppisen *valtion* luomisessa. Ja Venäjällä sellainen valtio *on jo* syntynyt, se onkin juuri työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvostot!

Tov. Kamenev ei ole syventynyt *tosiasiaan, olemassaolevien* Neuvostojen merkitykseen, niiden yhtäläisyyteen tyyppinsä puolesta, yhteiskunnallis-poliittisen luonteensa puolesta Kommuunivaltion kanssa, ja *tosiasian* tutkimisen asemesta hän on alkanut puhua siitä, mihin minä muka „perustan laskelmani” pitäen sitä „välittömänä” tulevaisuutena. Valitettavasti on käynyt niin, että tässä noudatetaan monien porvarien menettelytapaa: huomio käännetään pois kysymyksestä, *mitä ovat* työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvostot, ovatko ne tyypiltään *korkeampia* kuin parlamentaarinen tasavalta, ovatko ne kansalle *hyödyllisempiä*, ovatko ne *demokraattisempia*, ovatko ne *kykenevämpiä* taistelemaan esim. viljanpuutetta vastaan j.n.e., tästä päivänpolttavasta, reaalisesta, elämän päiväjärjestykseen asettamasta kysymyksestä huomio käännetään syrjään, tyhjänpäiväiseen, muka-tieteelliseen, mutta tosiasiassa sisällyksettömään, professorimaisen kuolleeseen

kysymykseen „laskelmien perustamisesta viipymättömään muuttumiseen”.

Tyhjänpäiväinen, väärin asetettu kysymys. Minä „perustan laskelmani” vain siihen, yksinomaan siihen, että työläiset, sotilaat ja talonpojat selviytyvät paremmin kuin virkamiehet, paremmin kuin poliisit viljan tuotannon voimistamista, sen parempaa jakelua, sotilaiden parempaa huoltoa y.m.s. koskevista vaikeista käytännön kysymyksistä.

Olen mitä syvimmin vakuuttunut, että työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvostot toteuttavat elämässä kansanjoukkojen itsenäisyyden nopeammin ja paremmin kuin parlamentaarinen tasavalta (kummankin valtiotyypin vertailusta yksityiskohtaisemmin toisessa kirjeessä). Ne ratkaisevat paremmin, käytännöllisemmin ja varmemmin sen, miten voidaan ottaa *askeleita* sosialismia kohti ja nimenomaan mitä askeleita voidaan ottaa. Pankkiin kohdistuva valvonta, kaikkien pankkien yhdistäminen yhdeksi pankiksi, se *ei vielä ole* sosialismia, mutta se on *askel* sosialismia kohti. Sellaisia askeleita ottavat tänään junkkerit ja porvarit Saksassa kansaa vastaan. Sotilaiden ja työläisten edustajain Neuvosto, jos koko valtiovalta tulee olemaan sen käsissä, pystyy huomenna ottamaan niitä paljon paremmin kansan hyväksi.

Entä mikä *pakottaa* ottamaan näitä askeleita?

Nälkä. Talouden rappiotila. Uhkaava romahdus. Sodan kauhut. Niiden haavojen kauhut, joita sota tuottaa ihmis-kunnalle.

Tov. Kamenev lopettaa kirjoituksensa sanoihin, että „hän toivoo saavansa laajassa väittelyssä puolustetuksi katsantokantansa, joka on ainoa mahdollinen vallankumouksellisen sosialidemokratian katsantokanta, koska tämä sosialidemokratia haluaa ja koska sen pitää pysyä loppuun saakka proletariaatin vallankumouksellisten joukkojen puolueena eikä muuttua kommunistipropagandistien ryhmäksi”.

Käsittääkseni noissa sanoissa ilmenee syvästi virheellinen nykyhetken arviointi. Tov. Kamenev asettaa vastakkain „joukkojen puolueen” ja „propagandistien ryhmän”. Mutta „joukothan” ovat juuri nyt antautuneet „vallankumouksellisen” puolustuskannan häkään. Eiköhän internationalisteillekin olisi tällaisena hetkenä arvonmukaisempaa osata

vastustaa „joukkoluontoista” häikämyrkytystä kuin „haluta jäädä” joukkojen pariin, s.o. antaa periksi yleiselle kulkutaudille? Emmekö me ole nähneet kaikissa Euroopan sotivissa maissa, kuinka shovinistit ovat puolustelleet itseään halulla „jäädä joukkojen pariin”? Eikö ole välttämätöntä, että osataan olla tietty aika vähemmistönä „joukkoluontoista” häikämyrkytystä vastaan? Eikö juuri propagandistien työ ole nimenomaan tällä hetkellä tärkeintä proletaarisen linjan *vapauttamiseksi* „joukkoluontoisesta” puolustuskantaisesta ja pikkuporvarillisesta häikämyrkytyksestä? Sekä proletaaristen että ei-proletaaristen joukkojen yhteenvalautuneisuus, joukkojen keskuudessa esiintyvistä luokkaeroavaisuuksista riippumatta, olikin juuri eräs puolustuskantaisen kulkutaudin ehdoista. Nähtävästi ei ole oikein sopivaa puhua halveksivasti *proletaarisen* linjan „propagandistien ryhmästä”.

*Kirjoitettu huhtikuun 8 ja 13
(21 ja 26) pn välisenä aikana 1917*

*Julkaistu huhtikuussa 1917
erillisenä kirjaseinä
„Priboi” kustantamossa*

*Julkaistaan
kirjaseinän tekstin mukaan*

**PROLETARIAATIN TEHTÄVÄT
VALLANKUMOUKSESSAMME**

(PROLETAARISEN PUOLUEEN OHJELMALUONNOS)

*Julkaistu ensi kerran
syyskuussa 1917 erillisenä
kirjasena „Priboi” kustantamossa
Allekirjoitus: N. L e n i n*

*Julkaistaan
kirjassen tekstin mukaan*

Россійская Соціалъ-Демократическая Рабочая Партія

Пролетаріи всѣхъ странъ, соединитесь!

Н. Ленинъ.

Задачи пролетаріата въ нашей революціи.

(ПРОЕКТЪ ПЛАТФОРМЫ ПРОЛЕТАРСКОЙ ПАРТІИ).

**Петербургъ
1917.—Сентябрь..**

Типографія „Трудъ“. Т-во „Рабочая Печать“. Кавалергажская, 40.

**Kansilehti V. I. Leninin kirjasesta
„Proletariaatin tehtävät vallankumouksessamme“.— 1917**

Pienennetty

Nykyistä historiallista ajankohtaa Venäjällä luonnehtivat seuraavat peruspiirteet:

TAPAHTUNEEN VALLANKUMOUKSEN LUOKKALUONNE

1. Vanha tsaarivalta, joka edusti ainoastaan pientä, koko valtiokoneistoa (armeijaa, poliisia, virkamiehistöä) komentavaa maaorjuuttajatilanherrain joukkoa, on hajotettu ja poistettu, mutta ei ole lyöty loppuun saakka. Monarkiaa ei ole muodollisesti hävitetty. Romanovien kopla jatkaa monarkistisia vehkeilyjään. Maaorjuuttajatilanherrain tavattoman suuresta maanomistuksesta ei ole tehty loppua.

2. Valtiovalta Venäjällä on siirtynyt uuden *luokan* käsiin, nimittäin: porvariston ja porvarillistuneiden tilanherrain käsiin. *Sikäli* on porvarillis-demokraattinen vallankumous Venäjällä suoritettu loppuun.

Valtaan päässyt porvaristo on tehnyt blokin (liiton) ilmeisten monarkistiainesten kanssa, jotka vuosina 1906—1914 osoittautuivat tavattoman kiihkeiksi Nikolai Verisen ja Hirttäjä Stolypinin kannattajiksi (Gutshkov ynnä muut kadeteista oikealla olevat poliitikot). Lvovin ja kumpp. uusi porvarillinen hallitus pyrki aloittamaan ja aloitti neuvottelut Romanovien kanssa monarkian palauttamisesta Venäjälle. Vallankumouksellisen sanahelinän varjolla tämä hallitus nimittää johtopaikoille vanhan järjestelmän kannattajia. Kaikkia valtiokoneen laitoksia (armeijaa, poliisia ja virkamiehistöä) tämä hallitus pyrkii uudistamaan mahdollisimman vähän luovuttaen ne

porvariston käsiin. Uusi hallitus on jo ryhtynyt ehkäisemään kaikin keinoin vallankumouksellista joukkotoiminta-aloitetta ja kansan *alhaalta käsin* toimeenpanemaa vallan valtaamista — tätä vallankumouksen todellisten saavutusten *ainoa* taetta.

Tämä hallitus ei ole vieläkään määrännyt Perustavan kokouksen koollekutsumispäivää. Se ei koske tilanherrain maanomistukseen, tuohon maaorjuudellisen tsarismien aineelliseen perustaan. Tämä hallitus ei aiokaan ryhtyä kapitalistien monopolististen finanssijärjestöjen, suurpankkien, syndikaattien, kartellien y.m.s. toiminnan tarkastamiseen, niiden toiminnan julkisaattamiseen ja valvontaan.

Tärkeimmät, ratkaisevat ministeripaikat uudessa hallituksessa (sisäministeriö, sotaministeriö, s.o. armeijan, poliisin, virkamiehistön, koko joukkoja sortavan koneiston komentaminen) ovat ilmeisten monarkistien ja tilanherrain suurmaanomistuksen kannattajien hallussa. Kadeteille, eilispäivän tasavaltalaisille, jotka ovat tasavaltalaisia vastoin tahtoaan, on annettu toisarvoisia paikkoja, joilla ei ole välitöntä yhteyttä kansan *komentamiseen* eikä valtiovallan koneistoon. Trudovikkien edustajalla, „myös sosialisti” A. Kerenskillä ei ole kerrassaan mitään merkitystä, paitsi sitä, että hän tuudittaa sanahelinällä uneen kansan valpautta ja tarkkaavaisuutta.

Kaikkien näiden syiden takia uusi porvarillinen hallitus ei ansaitse sisäpolitiikankaan alalla mitään luottamusta proletariaatin taholta, eikä proletariaatin pidä antaa sille mitään kannatusta.

UUDEN HALLITUKSEN ULKOPOLITIikka

3. Objektivistien olosuhteiden johdosta nyt etusijalle nousseen ulkopolitiikan alalla uusi hallitus on imperialistista sotaa jatkava hallitus, sotaa, jota se käy liitossa Englannin, Ranskan y.m. imperialististen valtojen kanssa kapitalistisen saaliin jakamisesta, pienten ja heikkojen kansojen kuristamiseksi.

Venäläisen pääoman ja sen mahtavan suojelijan ja isännän eduista, maailman rikkaimman englantilais-ranskalaisen imperialistisen pääoman eduista riippuvainen uusi hallitus, huolimatta niistä Venäjän kansojen ehdottoman

enemmistön nimessä mitä selvimmin ilmaistuista toivomuksista, jotka on tuotu julki sotilaiden ja työläisten edustajain Neuvostojen kautta, ei ole ryhtynyt mihinkään reaaliin toimenpiteisiin kapitalistien etujen tyydyttämiseksi tapahtuvan kansojen teurastuksen lopettamiseksi. Se ei ole julkaissut edes niitä ilmeisen rosvomaisia salaisia sopimuksia (Persian jakamisesta, Kiinan rosvoamisesta, Turkin rosvoamisesta, Itävallan jakamisesta, Itä-Preussin anastamisesta, Saksan siirtomaiden anastamisesta j.n.e.), jotka sitovat ilmeisesti Venäjää englantilaisranskalaiseen imperialistiseen rosvopääomaan. Se on vahvistanut nämä tsaarivallan solmimat sopimukset, tsaarivallan, joka vuosisatoja rosvosi ja sorti suurempaa määrää kansoja kuin muut tyrannit ja despoottit, tsaarivallan, joka ei ainoastaan sortanut, vaan myös häpäisi ja turmeli siveellisesti isovenäläistä kansaa tehden siitä muiden kansojen pyövelin.

Uusi hallitus on vahvistanut nämä häpeälliset ja rosvomaiset sopimukset eikä ole ehdottanut kaikille sotiville kansoille viipymätöntä välirauhaa, vaikka Venäjän kansojen enemmistö on sitä työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvostojen kautta selvästi vaatinut. Tämä hallitus on kuitannut asian juhlallisilla ja kaikuvilla, mutta aivan tyhjillä paraatimaisilla julistuksilla ja fraaseilla, jotka porvarillisten diplömaattien suussa ovat aina olleet ja ovat edelleenkin vain sorretun kansan herkkäuskoisten ja nainvien joukkojen pettämistä.

4. Sen takia uusi hallitus ei ansaitse hituistakaan luottamusta ulkopoliitiikan alalla, ja sellaisten vaatimusten jatkuva esittäminen sille, että se julistaisi Venäjän kansojen rauhantahtoa, että se kieltäytyisi aluevaltauksista j.n.e. j.n.e., on tosiasiallisesti vain kansan pettämistä, sellaisten toiveiden herättämistä kansassa, joiden toteuttaminen on mahdotonta, kansan tajunnan selvenemisen hidastuttamista, sen epäsuoraa suostuttelemista sodan jatkamiseen, sodan, jonka todellista yhteiskunnallista luonnetta eivät määrää hyvät aikeet, vaan sotaakäyvän hallituksen luokaluonne, tämän hallituksen edustaman luokan sekä Venäjän, Englannin, Ranskan y.m. maiden imperialistisen finanssipääoman välinen yhteys, se todellinen reaali-poliitiikka, jota tämä luokka harjoittaa.

OMALAATUINEN KAKSOISVALTA JA SEN LUOKKAMERKITYS

5. Vallankumouksemme tärkeimpänä erikoisuutena, joka vaatii ehdottomasti mitä huolellisinta tarkastelua, on heti ensi päivinä vallankumouksen voiton jälkeen muodostunut *kaksoisvalta*.

Tämä kaksoisvalta ilmenee siinä, että on olemassa *kaksi* hallitusta: varsinainen, nykyinen, todellinen porvariston hallitus, Lvovin ja kumpp. „Väliaikainen hallitus”, jonka käsissä ovat kaikki valtaelimet, sekä täydentävä, „kontrolloiva” sivuhallitus, Pietarin työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvosto, jolla ei ole käsissään valtiovallan elimiä, mutta joka nojautuu välittömästi kansan ilmeiseen ja ehdottomaan enemmistöön, aseistettuihin työläisiin ja sotilaisiin.

Tämän kaksoisvallan luokkajuuri ja sen luokkamerkitys on siinä, että vuoden 1917 maaliskuun vallankumous Venäjällä ei ainoastaan lakaissut pois koko tsaristista monarkiaa, ei ainoastaan antanut kaikkea valtaa porvaristolle, vaan *meni vielä pitemmälle aivan* proletariaatin ja talonpoikaiston vallankumouksellis-demokraattiseen diktatuuriin saakka. Juuri tällaista diktatuuria (s.o. valtaa, joka ei nojaudu lakiin, vaan aseistettujen väestöjoukkojen välittömään voimaan) ja juuri mainittujen luokkien diktatuuria on Pietarin työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvosto ja muut, paikalliset työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvostot.

6. Venäjän vallankumouksen seuraavana, mitä tärkeimpänä erikoisuutena on se, että Pietarin työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvosto, joka kaikesta päättäen nauttii paikallisten Neuvostojen enemmistön luottamusta, luovuttaa *vapaaehtoisesti* valtiovallan porvaristolle ja *sen* Väliaikaiselle hallitukselle, *antaa* vapaaehtoisesti tälle hallitukselle etusijan tekemällä sen kanssa sopimuksen sen kannattamisesta ja rajoittuu Perustavan kokouksen koollekutsumisen valvojan ja tarkkailijan osaan (Perustavan kokouksen koollekutsumispäivää Väliaikainen hallitus ei ole vielä kään edes ilmoittanut).

Tämä erittäin omalaatuinen ja tässä muodossaan historiassa ennennäkemätön seikka on saanut aikaan *kahden* diktatuurin *yhteenpunoutumisen*: porvariston diktatuurin

(sillä Lvovin ja kumpp. hallitus on diktatuuria, s.o. valtaa, joka ei nojaudu lakiin eikä edeltäpäin ilmaistuun kansan tahtoon, vaan voiman avulla tehtyyn anastukseen, jonka on suorittanut määrätty luokka, nimittäin porvaristo) sekä proletariaatin ja talonpoikaiston diktatuurin (työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvosto) yhteenpunoutumisen.

On aivan varmaa, että tällainen „yhteenpunoutuma” *ei voi* kauan kestää. Valtiossa *ei voi olla* kahta valtaa. Toisen niistä täytyy hävitä, ja koko Venäjän porvaristo tekee jo kaikin voimin, kaikin keinoin työtä saadakseen kaikkialla syrjäytetyksi, voimattomaksi ja hävitetyksi sotilaiden ja työläisten edustajain Neuvostot ja luoduksi porvariston yksinvallan.

Kaksoisvalta on ainoastaan *siirtymiskohta* vallankumouksen kehityksessä, kun vallankumous on mennyt tavallista porvarillis-demokraattista vallankumousta pitemmälle, *mutta ei ole vielä saavuttanut* „puhdasta” proletariaatin ja talonpoikaiston diktatuuria.

Tämän epävakaan siirtymistilanteen luokkamerkitys (ja luokkakantainen selitys) on seuraava: kuten jokainen vallankumous, on meidänkin vallankumouksemme vaatinut mitä suurinta sankaruutta ja joukkojen uhrautuvaisuutta taistelussa tsarismia vastaan, ja se on myös tuokiassa *vetänyt liikkeeseen* suunnattoman määrän pieneläjiä.

Eräs *jokaisen* todellisen vallankumouksen tärkein, tieteellinen ja käytännöllis-poliittinen tunnusmerkki on se, että tavattoman nopeasti, jyrkästi ja voimakkaasti lisääntyy sellaisten „pieneläjäin” määrä, jotka alkavat ottaa aktiivisesti, itsenäisesti ja tehokkaasti osaa poliittiseen elämään, *valtion järjestämiseen*.

Niin Venäjälläkin. Nyt Venäjä kuohuu. Miljoonat ja kymmenet miljoonat, poliittisesti kymmenen vuotta nukku-neet, tsarismien hirmuisen sorron sekä tilanherrojen ja tehtailijain hyväksi tekemänsä pakkotyön murtamat ja poliittisesti poljetut ihmiset *ovat heränneet ja lähteneet* mukaan politiikkaan. Mutta keitä ovat nämä miljoonat ja kymmenet miljoonat? Suurimmaksi osaksi pikkuisäntiä, pikkuporvareita, niitä, jotka ovat kapitalistien ja palkkatyöläisten väliltä. Venäjä on kaikista Euroopan maista pikkuporvarillisin maa.

Jättiläismäinen pikkuporvarillinen aalto on peittänyt kaiken, tukahduttanut tietoisien proletariaatin niin

monilukuisuutensa voimalla kuin myös aatteellisestikin, t.s. se on tartuttanut ja levittänyt hyvin laajoihin työläispiireihin pikkuporvarillisia käsityksiä politiikasta.

Pikkuporvaristo on elämässään riippuvainen porvaristosta, se kun elää itse isännän eikä proletaarin tavoin (siihen *paikkaan* nähden, mikä sillä on yhteiskunnallisessa *tuotannossa*) ja seuraa ajatustapansakin puolesta porvaristoa.

Herkkäuskoisen luottavainen suhtautuminen kapitalisteihin, noihin rauhan ja sosialismin pahimpiin vihollisiin — juuri se on luonteenomaista *joukkojen* nykyiselle poliitikalle Venäjällä, juuri se on *kasvanut* vallankumouksellisella nopeudella Euroopan pikkuporvarillisimman maan yhteiskunnalliselta ja taloudelliselta pohjalta. Tällainen on „*sopimuksen*” *luokkapohja* (korostan, etten tarkoita niinkään paljon muodollista sopimusta kuin *tosiasiallista* kannatusta, vaiteliasta myöntymistä, herkkäuskoisen luottavaista vallan luovuttamista), „*sopimuksen*”, joka on solmittu Väliaikaisen hallituksen sekä työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvoston välillä ja joka on antanut Gutshkoveille lihavan palan, todellisen vallan, mutta Neuvostolle — Kerenskien lupauksia, kunnianosoituksia (toistaiseksi, joksikin aikaa), imartelua, fraaseja, vakuutteluja, kohteliaita kumarruksia.

Venäjän proletariaatin vähälukuisuus, sen riittämätön tietoisuus ja järjestyneisyys — siinä saman mitalin toinen puoli.

Kaikki narodnikkilaiset puolueet aina eseriin asti ovat aina olleet pikkuporvarillisia, samoin Organisaatiokomitean puolue (Tshheidze, Tsereteli y.m.); puolueettomat vallankumoukselliset (Steklov y.m.) ovat niinkään antautuneet aallon valtaan tai eivät ole pystyneet voittamaan sitä, eivät ole ennättäneet päästä voitolle siitä.

EDellä SANOTUSTA JOHTUVA TAKTIKAN OMALAATUISUUS

7. Edellä mainitusta todellisen tilanteen omalaatuisuudesta johtuu marxilaiselle — jonka on otettava huomioon objektiiviset tosiasiat, joukot ja luokat eikä yksilöitä y.m.s. — välttämätön *nykyhetken* omalaatuinen taktiikka.

Tämä omalaatuisuus asettaa etualalle „etikan ja saven kaatamisen vallankumouksellis-demokraattisten fraasien imelään veteen” (kuten puoluetoverini, puolueemme Keskuskomiteaan kuuluva Teodorovitsh sanoi erittäin sattuvasti Rautatievirkillijain ja -työläisten yleisvenäläisen edustajakokouksen eilisessä istunnossa Pietarissa). Arvostelutyö, eserien ja sosialidemokraattien pikkuporvarillisten puolueiden virheiden *selittäminen*, *tietoisesti* proletaarisen, kommunistisen puolueen ainesten valmistelu ja yhteenliittäminen, proletariaatin *vapauttaminen* „yleisen” pikkuporvarillisen huumauksen vallasta.

Tämä näyttää „pelkältä” propagandatyöltä. Todellisuudessa se on mitä *käytännöllisintä vallankumouksellista* työtä, sillä ei voida viedä eteenpäin vallankumousta, joka on pysähtynyt, joka on hukkumaisillaan sanahelinään ja „polkee paikallaan”, *ei* ulkonaisten esteiden *takia*, *ei* porvariston harjoittaman *väkivallan takia* (Gutshkov on toistaiseksi vain uhannut käyttää väkivaltaa sotilasjoukkoja vastaan), vaan joukkojen herkkäuskoisen luottavaisuuden *takia*.

Vain taistelemalla tätä herkkäuskoista luottavaisuutta vastaan (ja sitä vastaan voidaan ja täytyy taistella ainoastaan aatteellisesti, toverillisesti vakuuttaen ja vedoten *elämän kokemukseen*) me voimme vapautua *valloilleen päässeestä vallankumouksellisesta sanahelinästä* ja todella edistää sekä proletariaatin valveutumista ja joukkojen valveutumista että niiden rohkean päättäväistä aloitteellisuutta *paikkakunnilla* kuin myös vapauksien, demokratian sekä kaiken maan koko kansalle kuulumisen periaatteen omintakeista toteuttamista, kehittämistä ja lujittamista.

8. Porvarien ja tilanherrain hallitusten yleismaailmallinen kokemus on luonut *kaksi* keinoa kansan pitämiseksi sorrarolaisena. Ensimmäinen on väkivalta. Nikolai Romanov I (Nikolai Piiskuri) ja Nikolai II (Verinen) ovat näyttäneet Venäjän kansalle kaiken mahdollisen ja mahdottoman tämän pyövelimäisen keinon käyttämisen alalla. Mutta on olemassa toinenkin keino, jonka ovat pisimmälle kehittäneet Englannin ja Ranskan porvarit, joita monet suuret vallankumoukset ja joukkojen vallankumoukselliset liikkeet ovat „opettaneet”. Tämä keino on pettämistä, imartelua, korulauseita, miljoonia lupauksia, pikku almujen

antamista, myönnytyksiä vähäpätöisessä, tärkeän säilyttämistä.

Ajankohdan omalaatuisuutena Venäjällä on huimaavan nopea siirtyminen ensin mainitusta keinosta toiseen, kansaa vastaan harjoitetusta väkivallasta kansan *imarteluun*, sen peittämiseen lupauksilla. Vasjka kissa — se vain ahkeraan ratustaapi saalistaan. Miljukov ja Gutshkov pitävät valtaa käsissään, suojelevat pääoman voittoja, käyvät imperialistista sotaa venäläisen ja englantilais-ranskalaisen pääoman hyväksi, — ja kuittaavat asian lupauksilla, ylevillä sanoilla ja vaikutusta tavoittelevilla julistuksilla vastatessaan sellaisten „kokkien” puheisiin kuin Tshheidze, Tsereteli ja Steklov, jotka uhkaavat, vetoavat omaantuntoon, manaavat, rukoilevat, vaativat, julistavat... Mutta Vasjka kissa — se vain ahkeraan ratustaapi saalistaan.

Ja herkkäuskoinen luottavaisuus ja luottavainen herkkäuskaisuus tulee päivä päivältä vähenemään varsinkin proletariaatin ja talonpoikaisköyhälistön keskuudessa, joita elämä (heidän yhteiskunnallinen ja taloudellinen asemansa) opettaa olemaan luottamatta kapitalisteihin.

Pikkuporvariston johtajain „pitää” opettaa kansaa luottamaan porvaristoon. Proletaarien pitää opettaa sitä olemaan luottamatta.

VALLANKUMOUKSELLINEN PUOLUSTUSKANTA JA SEN LUOKKAMERKITYS

9. „Miltei kaiken” alleen peittäneen pikkuporvarillisen aallon suurimpana ja selvimpänä ilmauksena on pidettävä *vallankumouksellista puolustuskantaa* (oborontshestvo). Juuri se on Venäjän vallankumouksen jatkuvan etenemisen ja menestymisen pahin vihollinen.

Ken on tässä kohdassa antanut periksi eikä ole pystynyt vapautumaan siitä, hän on mennyttä miestä vallankumouksen kannalta. Mutta joukot antavat periksi toisella tavalla kuin johtajat ja vapautuvat *toisella tavalla*, toisenlaisen kehityksen kautta, toisin keinoin.

Vallankumouksellinen puolustuskanta on toisaalta tulos porvariston harjoittamasta joukkojen peittämisestä, tulos talonpoikain ja työläisten erään osan herkkäuskoisesta luottavaisuudesta ja toisaalta pikkuisännän etujen ja kat-santokannan ilmaus, pikkuisännän, joka on tiettyssä määrin

kiinnostunut aluevaltauksista ja pankkivoitoista ja joka säilyttää „pyhästi” tsaarivallan perinteitä, tsaarivallan, joka on turmellut siveellisesti isovenäläisiä pyövelitoiminnalla muita kansoja kohtaan.

Porvaristo pettää kansaa käyttäen hyväkseen vallankumouksen aiheuttamaa jaloa ylpeydentunnetta ja kuvaten asian siten, että sodan *yhteiskunnallis-poliittinen* luonne Venäjän puolelta on muka muuttunut vallankumouksen tästä vaiheesta alkaen, siitä alkaen, kun tsaristisen monarkian tilalle on tullut gutshkovilais-miljukovilainen miltei tasavalta. Ja kansa on — joksikin aikaa — uskonut huomattavassa määrin vanhojen ennakkoluulojen ansiosta, jotka panevat sen pitämään Venäjän muita kansoja, isovenäläisiä lukuunottamatta, jonkinlaisena isovenäläisten omaisuutena tai perintötilana. Seuraukset tsaarivallan harjoittamasta isovenäläisen kansan katalasta turmelemisesta, kun se totutti tätä kansaa pitämään muita kansoja muka alempiarvoisina, joinakin „oikeuden mukaan” Iso-Venäjälle kuuluvina, eivät voineet *heti* haihtua pois.

Meiltä vaaditaan *taitoa* selittää joukoille, että sodan yhteiskunnallis-poliittista luonnetta ei määrää yksilöiden ja ryhmien eikä edes kansojen „hyvä tahto”, vaan sotaa-käyvän *luokan* asema, luokan *politiikka*, jonka jatkoa sota on, nykyisen yhteiskunnan vallitsevan taloudellisen voiman, pääoman *yhteydet*, kansainvälisen pääoman *imperialistinen luonne*, Venäjän riippuvaisuus finanssi-, pankki- ja diplomaattikysymyksissä Englannista, Ranskasta j.n.e. Tätä *ei ole helppo* selittää taitavasti, joukoille tajuttavasti, kukaan meistä ei kykenisi heti paikalla tekemään sitä virheettömästi.

Mutta propagandamme suunta tai oikeammin sen sisältö pitää olla tällainen ja vain tällainen. Pieninkin myönnytys vallankumoukselliselle puolustuskannalle on *sosialismin pettämistä*, täydellistä luopumista *internationalismista*, puolusteltakoonpa sitä kuinka kaunein korulausein tahansa, minkälaisin „käytännöllisin” perusteluin tahansa.

Tunnus „alas sota” on tietysti oikea, mutta siinä ei oteta huomioon ajankohdan tehtävien omalaatuisuutta, sitä, että laajaa joukkoa on *lähestyttävä toisella tavalla*. Se on mielestäni vähän samankaltainen kuin tunnus „alas tsaari”, jota julistaen taitamaton agitaattori ennen „vanhaan hyvään aikaan” meni päätäpahkaa maaseudulle — ja sai

selkäänsä. Vallankumouksellisen puolustuskannan joukkoedustajat *ovat rehellisiä*,— ei henkilökohtaisessa mielessä, vaan luokkamielessä, s.o. he kuuluvat sellaisiin *luokkiin* (työläiset ja köyhät talonpojat), jotka *todella* eivät hyödy mitään aluevaltauksista eivätkä vieraiden kansojen kuristamisesta. He eivät ole lainkaan samaa kuin porvarit ja herrat „intelligentit”, jotka tietävät mainiosti, että *ei voida* luopua aluevaltauksista, ellei luovuta pääoman herruudesta, ja jotka pettävät häikäilemättömästi joukkoja kauliilla korulauseilla, loputtomilla vakuutteluilla ja luke mattomilla lupauksilla.

Puolustuskannan joukkoedustaja katsoo asiaa yksinkertaisesti, poroporvarin tavoin: „minä en halua aluevaltauksia, mutta saksalainen „käy” *minun* kimppuuni, siis minä puolustan oikeata asiaa enkä lainkaan joitakin imperialistisia etuja”. Tällaiselle henkilölle täytyy selittää ja selittää, että kysymys ei ole hänen henkilökohtaisista toivomuksistaan, vaan poliittisista joukko- ja *luokkasuhteista* ja -ehdoista, sodan yhteydestä pääoman etuihin ja kansainväliseen pankkiverkostoon j.n.e. Vain tällainen taistelu puolustuskantaa vastaan on vakavaa ja lupaa menestystä — kenties ei kovin nopeasti, mutta varmasti ja pysyvästi.

MITEN VOIDAAN LOPETTA SOTA?

10. Sotaa ei voida lopettaa „tahdon mukaan”. Sitä ei voida lopettaa yksipuolisella päätöksellä. Sitä ei voida lopettaa „lyömällä pistin maahan” käyttäöksemme erään puolustuskannalla olevan sotilaan sanontaa.

Sotaa ei voida lopettaa eri maiden sosialistien „sopimuksella”, kaikkien maiden proletaarien „esiintymisellä”, kansojen „tahdosta” j.n.e.— kaikki tämänlaatuiset korulauseet, joita ovat täynnä puolustuskantaa ajavien ja puolittain puolustuskantaisten, puolittain internationalististen lehtien kirjoitukset, samoin kuin lukemattomat päätöslauselmat, julistukset, manifestit sekä sotilaiden ja työläisten edustajain Neuvoston päätöslauselmat,— kaikki nämä korulauseet ovat vain pikkuporvarien tyhjiä, viattomia, hyvänsuopia toivomuksia. Ei ole mitään sen vahingollisempaa kuin nämä korulauseet „kansojen rauhantahdon ilmentämisestä”, proletariaatin vallankumouksellisten esiintymisten

vuorojärjestyksestä (että Venäjän proletariaatin jälkeen on Saksan proletariaatin „vuoro”) j.n.e. Kaikki se on louis-blancilaisuutta, hurskaita haaveita, „poliittinen kamppailu” leikkiä, tosiasiallista Vasjka kissasta kerrotun sadun toistamista.

Sotaa ei ole synnyttänyt kapitalistirosvojen paha tahto, vaikkakin sitä tietysti käydään *vain* heidän edukseen ja vaikka se rikastuttaa vain heitä. Sodan on synnyttänyt yleismaailmallisen pääoman puolivuosisatainen kehitys, sen miljardit säikeet ja yhteydet. Ilman pääoman vallan kukistamista, ilman valtiovallan siirtymistä *toiselle* luokalle, proletariaatille, *ei voida* päästä imperialistisesta sodasta, *ei voida* saavuttaa demokraattista, ei-väkivaltaista rauhaa.

Helmi—maaliskuun vallankumous Venäjällä v. 1917 oli alkuna imperialistisen sodan muuttamiselle kansalais-sodaksi. Tämä vallankumous otti *ensimmäisen* askelen sodan lopettamiseksi. Vasta *toinen* askel voi *turvata* sen lopettamisen, nimittäin: valtiovallan siirtyminen proletariaatille. Se tulee olemaan yleismaailmallisen „rintaman läpimurron”, pääoman etujen rintaman läpimurron alkua, ja vasta murrettuaan *tämän* rintaman proletariaatti voi vapauttaa ihmiskunnan sodan kauhuista, turvata sille pysyvän rauhan olot.

Ja Venäjän vallankumous on *jo* johtanut Venäjän proletariaatin välittömästi tällaiseen pääoman „rintaman murtamiseen” muodostamalla työläisten edustajain Neuvostot.

VALLANKUMOUKSESTAMME ESIINKASVAVA UUSI VALTIOTYYPPI

11. Työläisten, sotilaiden, talonpoikain y.m. edustajain Neuvostot eivät ole ainoastaan siinä suhteessa jääneet ymmärtämättä, että enemmistölle on epäselvä niiden luokkamerkitys, niiden osuus *Venäjän* vallankumouksessa. Niitä ei ole ymmärretty myöskään siinä suhteessa, että ne ovat valtion uusi muoto, oikeammin sanoen uusi *valtiotyyppi*.

Täydellisin ja edistynein porvarillisen valtion tyyppi on *parlamentaarinen demokraattinen tasavalta*: valta on parlamentilla; valtiokone, hallintokoneisto ja -elin on tavallinen: vakinainen armeija, poliisi ja etuoikeutettu, kansan

yläpuolella oleva virkamiehistö, joka tosiasiallisesti on erottamatonta.

Mutta vallankumouskaudet, alkaen XIX vuosisadan lopulta, kohottavat esiin demokraattisen valtion *korkeimman* tyyppin, sellaisen valtiotyypin, joka Engelsin sanojen mukaan lakkaa eräissä suhteissa jo olemasta valtio, „ei ole valtio sanan varsinaisessa merkityksessä”²³. Se on Pariisin Kommuunin tyyppinen valtio, joka kansasta erillään olevan armeijan ja poliisin *tilalle ottaa* itsensä kansan suoranaisten ja välittömän aseistamisen. *Tämä* juuri on tärkeintä Kommuunissa, jota porvarilliset kirjailijat ovat panetelleet ja parjanneet ja jota on virheellisesti syytetty muun muassa siitä, että se aikoo heti „ottaa käytäntöön” sosialismin.

Juuri tällaista valtiotyyppiä Venäjän vallankumous *alkoi* muodostaa v. 1905 ja v. 1917. Kansanedustajain Yleisvenäläisen Perustavan kokouksen tai neuvostojen Neuvoston y.m.s. yhdistämien työläisten, sotilaiden, talonpoikien ynnä muiden edustajain Neuvostojen Tasavalta,— se meillä *jo toteutuu käytännössä* nyt, tällä hetkellä monimiljoonaisen kansan aloitteesta, kansan, joka itsenäisesti luo demokratiaa *omalla tavallaan* odottamatta enempää sitä, milloin herrat kadettiprofessorit saavat valmiiksi lakiehdotuksensa parlamentaarista porvarillista tasavaltaa varten, kuin sitäkään, milloin herra Plehanovin tai Kautskyn kaltaiset pikkuporvarillisen „sosialidemokratian” pedantit ja totunnaistavoista kiinnipitävät henkilöt lakkaavat vääristelemästä marxilaisuuden valtio-oppia.

Marxilaisuus eroaa anarkismista siinä, että se pitää *välttämättömänä* valtiota ja valtiovaltaa vallankumouskautena yleensä ja varsinkin kapitalismista sosialismiin siirtymisen kautena.

Marxilaisuus eroaa herrojen Plehanovin, Kautskyn ja kumpp. pikkuporvarillisesta, opportunistisesta „sosialidemokratismista” siinä, että se katsoo mainituille kausille välttämättömäksi sellaisen valtion kuin oli Pariisin Kommuuni *eikä* sellaista valtiota kuin on tavallinen parlamentaarinen porvarillinen tasavalta.

Pariisin Kommuunin tyyppisen valtion tärkeimmät eroavaisuudet vanhasta valtiosta ovat seuraavat:

Parlamentaarisesta porvarillisesta tasavallasta on varsin helppoa palata monarkiaan (kuten historia on todista-

nut), sillä koko sortokoneisto — armeija, poliisi, virkamiehistö — jää koskemattomaksi. Kommuuni ja työläisten, sotilaiden, talonpoikain y.m. edustajain Neuvostot *murskaavat* ja poistavat tämän koneiston.

Parlamentaarinen porvarillinen tasavalta ahdistaa ja tukahduttaa *joukkojen* itsenäistä poliittista elämää, niiden välitöntä osanottoa koko valtioelämän *demokraattiseen* rakentamiseen alhaalta ylös asti. Kokonaan toista ovat työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvostot.

Viimeksi mainitut luovat uudestaan sen valtiotyypin, jonka Pariisin Kommuuni kehitteli ja jota Marx nimitti „vihdoinkin löydetyksi valtiolliseksi muodoksi, jonka vallitessa *saattaa* tapahtua työtätekevien taloudellinen vapautuminen”²⁴.

Tavallisesti väitetään vastaan: Venäjän kansa ei ole vielä valmis Kommuunin „käytäntöönottamiseen”. Se on maaorjanomistajain perustelua, jotka ovat puhuneet, että talonpojat eivät ole valmiit vapauteen. Kommuuni, s.o. työläisten ja talonpoikien edustajain Neuvostot, ei „ota käytäntöön”, ei aio „ottaa” eikä sen pidäkään ottaa käytäntöön *mitään* uudistuksia, jotka eivät ole täysin kypsyneet niin taloudellisten olojen mielessä kuin myös kansan valtavan enemmistön tietoisuudessa. Mitä perusteellisempi on taloudellinen vararikko ja sodan synnyttämä kriisi, sitä pakottavammin tarvitaan täydellisintä valtiollista muotoa, joka *helpottaa* niiden kammottavien haavojen parantamista, jotka sota on ihmiskunnalle tuottanut. Mitä vähemmän Venäjän kansalla on organisatorista kokemusta, sitä päättäväisemmin *on kansan itsensä* eikä yksinomaan porvarillisten politikoitsijain ja suuripalkkaisten virkamiesten *ryhdyttävä* suorittamaan organisatorista rakennustyötä.

Mitä pikemmin vapaudumme herrojen Plehanovin, Kautskyn ja kumpp. vääristelemän valemartilaisuuden vanhoista ennakkoluuloista, mitä utterammin autamme kansaa rakentamaan heti ja kaikkialle työläisten ja talonpoikien edustajain Neuvostoja sekä ottamaan niiden käsiin *koko* elämän, mitä kauemmin herrat Lvovit ja kumpp. viivyttävät Perustavan kokouksen koollekutsumista, sitä helpommin kansa voi tehdä (Perustavan kokouksen kautta tai ilman sitä, jos Lvov ei kutsu sitä koolle vielä pitkiin aikoihin) valintansa työläisten ja talonpoikien edustajain

Neuvostojen Tasavallan hyväksi. Kansan itsensä suorittamassa uudessa organisatorisessa rakennustyössä virheet ovat alussa kiertämättömiä, mutta parempi on tehdä virheitä ja mennä eteenpäin kuin *odottaa*, milloin hra Lvovin koollekutsumat lainoppineet professorit laativat lait Perustavan kokouksen koollekutsumisesta ja parlamentaarisen porvarillisen tasavallan ikuistamisesta, työläisten ja talonpoikien edustajain Neuvostojen tukahduttamisesta.

Jos me järjestäydymme ja harjoitamme taitavasti propagandaamme, niin eivät ainoastaan proletaarit, vaan myös talonpoikaisto yhdeksältä kymmenesosaltaan on oleva poliisilaitoksen palauttamista sekä erottamatonta ja etuoikeutettua virkamiehistöä vastaan, kansasta eristettyä armeijaa vastaan. Ja vain se onkin ominaista uudelle valtiotyypille.

12. Kansanmiliisin perustaminen poliisin tilalle on valankumouksen koko kulusta juontuva uudistus, jota nyt toteutetaan Venäjän useimmilla paikkakunnilla. Meidän on selitettävä joukoille, että useimmissa tavallista tyyppiä olevissa porvarillisissa vallankumouksissa tämä uudistus on ollut tavattoman lyhytaikainen ja että demokraattisin ja tasavaltaisinkin porvaristo on palauttanut vanhan, tyypiltään tsaristisen, kansasta eristetyn poliisin, joka on porvariston määräysvallan alainen ja valmis kaikin tavoin sortamaan kansaa.

Poliisilaitoksen palauttamisen *ehkäisemiseksi* on vain yksi keino: yleisen kansanmiliisin perustaminen, sen liittäminen yhteen armeijan kanssa (vakinaisen armeijan vaihtaminen yleiseen kansan aseistamiseen). Tähän miliisiin tulee osallistua järjestään kaikkien kansalaisten, miesten ja naisten, 15:stä 65:een ikävuoteen asti, jos näillä likimäärin otetuilla ikärajoilla voidaan määritellä nuorten ja vanhusien osallistuminen siihen. Kapitalistien on maksettava palkkatyöläisille, palveluskunnalle y.m. niistä päivistä, jotka nämä tulevat käyttämään yhteiskunnalliseen työhön miliisissä. Ilman sitä, että naiset saadaan osallistumaan itsenäisesti ei ainoastaan yleensä poliittiseen elämään, vaan myös säännölliseen yleiseen yhteiskunnalliseen työhön, ei voi olla puhettakaan edes täydestä ja lujasta demokraatiasta, saatikka sitten sosialismista. Ja sellaisia „poliisin” tehtäviä kuin sairaiden ja huollottomien lasten huolto, terveellisestä ravinnosta huolehtiminen y.m. ei yleensä voida

toteuttaa tyydyttävästi ilman naisten todellista eikä vain paperilla olevaa tasa-arvoisuutta.

Poliisilaitoksen palauttamisen ehkäiseminen, koko kansan organisatoristen voimien innostaminen mukaan kansanmiliisin luomiseen — siinä tehtävät, jotka proletariaatin on vietävä joukkoihin vallankumouksen suojelemiseksi, lujittamiseksi ja kehittämiseksi.

AGRAARI- JA KANSALLISUUSOHJELMA

13. Tällä hetkellä emme voi varmasti tietää, puhkeaako Venäjän maaseudulla lähitulevaisuudessa voimakas agraarivallankumous. Emme voi tietää, nimenomaan miten perinpohjaista on viime aikoina kieltämättä syventynyt talonpoikaiston luokkakautuminen toisaalta batrakkeihin, palkkatyöläisiin ja köyhiin talonpoikiin („puoliproletaareihin”) ja toisaalta varakkaisiin ja keskitalonpoikiin (kapitalisteihin ja pikkukapitalisteihin). Vain kokemus ratkaisee ja voi ratkaista nämä kysymykset.

Mutta proletariaatin puolueena me olemme tietenkin velvolliset esittämään viipymättä agraari- (maa-) ohjelman sekä propagoimaan Venäjän talonpoikaista agraarivallankumousta *edistäviä* pikaisesti toteutettavia käytännöllisiä toimenpiteitä.

Meidän tulee vaatia *kaikkien* maiden kansallistamista, s.o. kaikkien valtakunnassa olevien maiden siirtämistä keskusvaltiovallan omaisuudeksi. Tämän vallan pitää määritellä siirtolaisuusvarannon suuruus j.n.e., säättää metsänsuojelu- ja maanparannuslait y.m.s. ja kieltää ehdottomasti kaikenlainen meklauks maan omistajan — valtion — ja maan vuokraajan — isännän — välillä (kieltää kaikinainen maan toiselle siirtäminen). Mutta kaikki *määräysvalta* maahan, koko maan hallinnan ja käytön *paikallisten ehtojen* määrittely pitää olla täydellisesti ja poikkeuksetta *talonpoikain edustajain* alue- ja paikallisneuvostojen käsissä eikä suinkaan byrokraattien, virkamiesten käsissä.

Viljantuotantotekniikan ja -määrän kohottamiseksi sekä järkiperäisen suurtalouden ja sen yhteiskunnallisen valvonnan kehittämiseksi meidän on pyrittävä talonpoikaiskomiteoissa siihen, että jokaisesta konfiskoidusta tilanherran maatilasta muodostetaan *batrakkien edustajain Neuvostojen* valvonnan alaisena toimiva suuri mallitalous.

Eserrien keskuudessa viljellyn pikkuporvarillisen sana-helinän ja politiikan vastapainoksi ja etenkin „kulutukseen” tai „työhön” perustuvia normeja, „maan sosialisoi-mista” y.m.s. koskevan turhan löpöttelyn vastapainoksi proletariaatin puolueen pitää selittää, että pientalou-sjärjestelmä *ei kykene* tavarantuotannon vallitessa vapaut-tamaan ihmiskuntaa joukkojen kurjuudesta ja sorronalai-suudesta.

Jakamatta heti ja ehdottomasti talonpoikien edustajain Neuvostoja proletariaatin puolueen pitää selittää, että on muodostettava erikoiset batrakkien edustajain Neuvostot ja erikoiset köyhien talonpoikain (puoliproletaarien) edus-tajain Neuvostot tahi ainakin *mainitussa luokka-asemassa olevien* edustajien erikoiset vakinaiset neuvottelukokoukset, jotka toimivat erillisinä ryhminä tai puolueina yleisissä talonpoikien edustajain Neuvostoissa. Ilman sitä kaikki narodnikkien imelät pikkuporvarilliset korauseet talon-poikaistosta yleensä ovat vain verho, jonka suojassa vara-kas talonpoikaisto, joka on vain eräs *kapitalistien* muun-noksista, pettää omistamattomia joukkoja.

Vastapainoksi sille porvarillis-liberaaliselle tai aito virkamiesmäiselle saarnailulle, jota monet eserrät sekä työ-läisten ja sotilaiden edustajain Neuvostot harjoittavat kehottaessaan talonpoikia pidättymään tilanherrain maiden haltuunsa ottamisesta ja agraariuudistuksen alkamisesta ennen Perustavan kokouksen koollekutsumista, proletariaa-tin puolueen pitää kehottaa talonpoikia toteuttamaan viipy-mättä ja omintakeisesti maauudistus ja konfiskoimaan heti tilanherrojen maat paikallisten talonpoikain edustajain päätöksillä.

Tällöin on erittäin tärkeää vaatia, että *kohotettaisiin* elin-tarvikkeiden tuotantoa rintamalla olevien sotilaiden sekä kaupunkien muonitusta varten eikä missään tapauksessa sallittaisi mitenkään vahingoitettavan tai turmeltavan karjaa, työkaluja, koneita, rakennuksia y.m. y.m.

14. Kansallisuuskysymyksessä proletariaatin puolueen pitää ennen kaikkea puolustaa täydellisen Venäjämäisyyden vapauden julistamista ja viipymätöntä toteuttamista kaikkiin niihin kansakuntiin ja kansallisiin ryhmiin nähden, joita tsarismi on sortanut ja jotka on väkivaltaisesti, s.o. aluevaltausten avulla yhdistetty tai väkivaltaisesti pide-tään valtakunnan puitteissa.

Kaikki ilmoitukset, julistukset ja manifestit aluevaltauksista kieltäytymisestä, ellei rinnan niiden kanssa todella toteuteta eroamisvapautta, ovat vain porvarillista kansan pettämistä tai viattomia pikkuporvarillisia toivomuksia.

Proletaarinen puolue pyrkii muodostamaan mahdollisimman suuren valtion, sillä se on eduksi työtätekeville, tämä puolue pyrkii lähentämään kansakuntia ja sitten liittämään ne toisiinsa, mutta se ei halua saavuttaa tätä päämäärää väkivallan, vaan yksinomaan kaikkien kansakuntien työläisten ja työtätekevien joukkojen vapaan veljesliiton avulla.

Mitä demokraattisemmaksi tulee Venäjän tasavalta, mitä menestyksellisemmin se järjestyy työläisten ja talonpoikien edustajain Neuvostojen tasavallaksi, sitä suuremmaksi käy se voima, joka vetää kaikkien kansakuntien työtätekeviä joukkoja vapaaehtoisesti tämän tasavallan puoleen.

Täydellinen eroamisvapaus, mitä laajin paikallinen (ja kansallinen) autonomia, yksityiskohtaisesti laaditut vähemmistökansallisuuksien oikeuksien takeet — sellainen on vallankumouksellisen proletariaatin ohjelma.

KAPITALISTIEN PANKKIEN JA SYNDIKAATTIEN KANSALLISTAMINEN

15. Proletariaatin puolue ei voi millään muotoa asettaa päämääräkseen sosialismin „käytäntöönottamista” pien-talonpoikaisessa maassa, ennenkuin väestön valtava enemmistö on tajunnut sosialistisen vallankumouksen välttämättömäksi.

Mutta ainoastaan „miltei marxilaisten” sanojen taakse piiloutuvat porvarilliset sofistit voivat käyttää tätä totuutta puolustaakseen sellaista politiikkaa, joka lykkää tuonnemaksi käytännössä täysin mahdollisiksi käyneet, pikaiset vallankumoukselliset toimenpiteet, joita monet porvarilliset valtiot ovat usein toteuttaneet sodan aikana ja jotka ovat ehdottoman välttämättömiä taistelussa lähenevää perusteellista taloudellista rappiotilaa ja nälänhätää vastaan.

Sellaisia toimenpiteitä kuin maan sekä kaikkien kapitalistien pankkien ja syndikaattien kansallistaminen tai ainakin niiden viipymätön alistaminen työläisten edustajain Neuvostojen j.n.e. valvontaan, mitkä eivät suinkaan ole

sosialismin „käytäntöönottamista”, on ehdottomasti puolustettava ja mahdollisuuksien mukaan toteutettava vallankumouksellisin keinoin. Ilman näitä toimenpiteitä, jotka ovat vain askeleita sosialismia kohti ja taloudellisesti täysin toteutettavissa, ei voida parantaa sodan tuottamia haa-voja eikä torjua uhkaavaa romahdusta, ja vallankumouksellisen proletariaatin puolue ei milloinkaan pelkää käydä käsiksi niihin tavattoman suuriin kapitalistien ja pankkii-rien voittoihin, joita ne juuri „sotaa hyväkseen käyttäen” kahmivat erittäin skandaalimaisesti.

ASIAINTILA SOCIALISTISESSA INTERNATIONALESSA

16. Venäjän työväenluokan kansainväliset velvollisuu- det työntyvät juuri nyt erikoisen voimakkaasti etutilalle.

Meidän päivinäimme internationalismin nimeen on vannomatta vain laiskuri; jopa puolustuskannalla olevat shovinistit, jopa herrat Plehanov ja Potresov, jopa Kerenski nimittävät itseään internationalisteiksi. Sitä pakottavampi on proletaarisen puolueen velvollisuus panna mitä selvimmin, tarkimmin ja määrätietoisimmin näennäisen internationalismin vastapainoksi todellinen internationa- lismi.

Pelkät kaikkien maiden työläisille osoitetut julistukset, tyhjät vakuutukset uskollisuudesta internationalismille, yritykset suoraan tai välillisesti säätää „vuorojärjestys” vallankumouksellisen proletariaatin esiintymisille erilli- sissä sotivissa maissa, pinnistykset solmia sotivien maiden sosialistien kesken „sopimukset” vallankumouksellisesta taistelusta, sosialististen edustajakokousten puuhaileminen rauhan kampanjan *hyväksi* j.n.e. j.n.e.— kaikki tämä on *objektiivisen* merkityksensä kannalta vain pelkkää koru- puhetta olivatpa näiden aatteiden, näiden yritysten tai suunnitelmien esittäjät miten vilpittömiä tahansa, kaikki ne ovat *parhaimmassa* tapauksessa viattomia, hyvänsuopia toivomuksia, joilla voidaan vain verhota shovinistien har- joittamaa joukkojen *pettämistä*. Ja parlamentaaristen konnankoukkujen punomiseen harjaantuneimmat ja ovelim- mat *ranskalaiset* sosialishovinistit ovat jo aikoja sitten lyöneet ennätyksen tavattoman isoäänisten ja helisevien pasifististen ja internationalististen fraasien alalla, fraa-

sien, joihin liittyy ennenkuulumattoman julkea sosialismin ja Internationalen pettäminen, imperialistista sotaa käyviin ministeristöihin meneminen, sotamäärärahojen tai -lainojen puolesta äänestäminen (kuten Tshheidze, Škobelev, Tsere-teli ja Steklov ovat viime päivinä tehneet Venäjällä), omassa maassa tapahtuvan vallankumouksellisen taistelun vastustaminen j.n.e. j.n.e.

Hyväntahtoiset ihmiset unohtavat usein julman ja ankaran, imperialistisen maailmansodan synnyttämän tilanteen. Tämä tilanne ei siedä fraaseja, se tekee pilkkaa viattomista, hyvänsuovista toivomuksista.

Todellinen internationalismi voi olla vain uhrautuvaista työtä vallankumouksellisen liikkeen ja vallankumouksellisen taistelun kehittämiseksi omassa maassa, tämän taistelun, tämän linjan ja vain sen tukemista (propagandalla, myötämielisyydellä, aineellisesti) poikkeuksetta kaikissa maissa.

Kaikki muu on petosta ja manilovilaisuutta.

Kansainvälinen sosialistinen liike ja työväenliike on kehittänyt kaikissa maissa yli kaksi vuotta jatkuneen sodan aikana kolme virtausta, ja ken poistuu näiden kolmen virtauksen tunnustamisen ja niiden erittelyn reaalityypiltä, todella internationalistisen virtauksen puolesta käytävän johdonmukaisen taistelun reaalityypiltä, hän tuomitsee itsensä voimattomuuteen, avuttomuuteen ja virheisiin.

Nämä kolme virtausta ovat seuraavat:

1) Sosialishovinistit, s.o. sosialisteja sanoissa, shovinisteja teoissa,— he ovat niitä, jotka hyväksyvät „isänmaan puolustamisen” imperialistisessa (ja ennen kaikkea tässä imperialistisessa) sodassa.

He ovat meidän luokkaviihollisiamme. He ovat siirtyneet porvariston puolelle.

Niitä on virallisen sosialidemokratian virallisten johtajain enemmistö kaikissa maissa. Herrat Plehanov ja kumpp. Venäjällä, Scheidemannit Saksassa, Renaudel, Guesde ja Sembat Ranskassa, Bissolati ja kumpp. Italiassa, Hyndman, fabianilaiset²⁵ ja „työväenpuolueen” johtajat²⁶ Englannissa, Branting ja kumpp. Ruotsissa, Troelstra ja hänen puolueensa Hollannissa, Stauning ja hänen puolueensa Tanskassa, Viktor Berger y.m. „isänmaan puolustajat” Amerikassa j.n.e.

2) Toinen virtaus — niin sanottu „keskusta” — ne, jotka horjuvat sosialishovinistien ja tosi-internationalistien välillä.

Koko „keskusta” vannoo ja vakuuttaa, että keskustalaiset ovat marxilaisia, internationalisteja, että he kannattavat rauhaa, kaikkinaista hallitusten „painostamista”, kaikenlaisten „vaatimusten” esittämistä omalle hallitukselleen, vaatimusten, jotka velvoittavat sen „ilmentämään kansan rauhantahtoa”, että he kannattavat kaikkia mahdollisia rauhankampanjoita, rauhaa ilman aluevaltauksia j.n.e. j.n.e.— ja myös rauhaa sosialishovinistien kanssa. „Keskusta” kannattaa „yhtenäisyyttä”, keskusta on kahtiajakautumista vastaan.

„Keskusta” on hyvänsuopien pikkuporvarillisten fraasien valtakunta, sanoissa internationalismin, teoissa pelkurimaisen opportunistin ja sosialishovinistien liehakoimisen valtakunta.

Kysymyksen ydin on siinä, että „keskusta” ei ole vakuuttanut hallitustenvastaisen vallankumouksen välttämättömydestä, se ei propagoi vallankumousta eikä käy antaumuksellista vallankumoustaistelua, se keksii mitä halpamaisimpia — ja ultra-„marxilaisilta” kajahtavia — *verukkeita* tähän taisteluun osallistumista vastaan.

Socialishovinistit ovat *luokkavihollisiamme, porvareita* työväenliikkeessä. He edustavat niitä työläiskerrok- sia, -ryhmiä ja -välikerroksia, jotka porvaristo on lahjonut *objektiivisesti* (parempi palkka, kunniavirat j.n.e.) ja jotka auttavat *omaa* porvaristoaan rosvoamaan ja kuristamaan pieniä ja heikkoja kansoja, taistelemaan kapitalistisen saaliin *jaosta*.

„Kustalaiset” ovat pinttynyttä, läpeensä mädän laillisuuden turmelemaa, parlamentarismien olojen y.m. rappeuttamaa väkeä, hyvin toimipaikkoihin ja „rauhalliseen” työhön tottuneita virkamiehiä. Historialliselta ja taloudelliselta kannalta katsoen he eivät ole *erikoinen* kerros, he ovat vain ilmaus *siirtymisestä* työväenliikkeen ohieletystä vaiheesta, vuosien 1871—1914 vaiheesta, vaiheesta, joka on antanut paljon arvokasta etenkin proletariaatille välttämättömään taitoon tehdä mitä laajimmassa mitassa pitkälistä, sitkeätä, järjestelmällistä, organisatorista työtä, — uuteen *vaiheeseen*, joka on käynyt *objektiivisen* välttämättömäksi ensimmäisen imperialistisen maailmansodan

ajoista alkaen, sodan, joka on aloittanut *yhteiskunnallisen vallankumouksen aikakauden*.

„Keskustan” pääjohtaja ja -edustaja on Karl Kautsky, II (1889—1914) Internationalen huomatuin auktoriteetti ja elokuusta 1914 lähtien marxilaisuuden täydellisen vararikon, ennenkuulumattoman selkärangattomuuden, mitä surkeimpien horjahtelujen ja petosten perikuva. „Keskusta”-virtauksen muodostavat Kautsky, Haase, Ledebour ja n.s. valtiopäivien „Työläis- eli työyhteisö”²⁷; Ranskassa — Longuet, Pressemanne ja yleensä niin sanotut „minoritäärit”²⁸ (menshevikit); Englannissa — Philip Snowden, Ramsay MacDonald ja monet muut „Riippumattoman työväenpuolueen”²⁹ ja osaksi Britannian sosialistisen puolueen³⁰ johtajat; Morris Hillquit ja monet muut Amerikassa; Turati, Treves ja Modigliani y.m. Italiassa; Robert Grimm y.m. Sveitsissä; Viktor Adler ja kumpp. Itä-vallassa; Organisaatiokomitean puolue, Axelrod, Martov, Tshheidze, Tsereteli y.m. Venäjällä j.n.e.

On ymmärrettävää, että erilliset henkilöt siirtyvät joskus itsekään sitä huomaamatta sosialishovinismin kannalta „keskustan” kannalle ja päinvastoin. Jokainen marxilainen tietää luokkien eroavan toisistaan huolimatta siitä, että yksilöt siirtyvät vapaasti luokasta toiseen; samoin *virtauksetkin* eroavat poliittisessa elämässä toisistaan huolimatta siitä, että yksilöt siirtyvät vapaasti virtauksesta toiseen, huolimatta niistä yrityksistä ja ponnistuksista, joiden tarkoituksena on *yhdistää* virtaukset.

3) Kolmas virtaus — todelliset internationalistit, joita lähinnä edustaa „Zimmerwaldin vasemmisto”³¹ (julkaisemme liitteenä sen manifestin syyskuulta 1915, jotta lukijat voisivat alkuperäisen asiakirjan mukaan tutustua tämän virtauksen syntyyn).

Tärkein luonteenomainen tunnusmerkki: täydellinen pesäero sosialishovinismista sekä „keskustasta”. Antaumuksellinen vallankumouksellinen taistelu *omaa* imperialistista hallitusta ja *omaa* imperialistista porvaristoa vastaan. Periaate: „päävihollinen on omassa maassa”. Säälimätön taistelu imeliä sosialipasifistisia (socialipasifisti on sanoissa sosialisti, teoissa porvarillinen pasifisti; porvarilliset pasifistit haaveksivat ikuisesta rauhasta *ilman* pääoman ikeen ja herruuden kukistamista) korulauseita vastaan ja kaikkia niitä *verukkeita* vastaan, joiden

tarkoituksena on kiistää proletariaatin vallankumouksellisen taistelun ja proletaarisen, sosialistisen vallankumouksen mahdollisuus tai sopivaisuus tai oikea-aikaisuus tämän sodan *yhteydessä*.

Tämän virtauksen huomatuimmat edustajat ovat: Saksassa „Spartakus-ryhmä” eli „Internationale-ryhmä”³², johon Karl Liebknecht kuuluu jäsenenä. Karl Liebknecht on tämän virtauksen ja *uuden*, todellisen, proletaarisen Internationalen huomatuin edustaja.

Karl Liebknecht kehotti Saksan työläisiä ja sotilaita *kääntämään aseensa omaa* hallitusta vastaan. Karl Liebknecht teki sen julkisesti parlamentin (valtiopäivien) puhujalavalta. Sen jälkeen hän meni erälle Berliinin suurimmalle torille, Potsdamin torille mielenosoitukseen mukanaan illegaalisesti painettuja julistuksia, joissa tunnuksena oli „alas hallitus”. Hänet vangittiin ja tuomittiin *pakkotyöhön*. Hän istuu nyt pakkotyövankilassa Saksassa, kuten yleensä *sadat*, ellei tuhannet, Saksan *todelliset* sosialistit istuvat vankiloissa sodanvastaisesta taistelusta.

Puheissaan ja kirjeissään Karl Liebknecht kävi sääli-mätöntä taistelua ei ainoastaan *omia* Plehanovejaan ja Potresovejaan (Scheidemanneja, Legienejä, Davideja ja kumpp.) vastaan, *vaan myös omia keskustalaisiaan*, omia Tshheidzejään, Tseretelejään (Kautskya, Haasea, Ledebouria ja kumpp.) *vastaan*.

Karl Liebknecht ja hänen ystävänsä Otto Rühle kahdestaan sadasta kymmenestä edustajasta eivät alistuneet kuriin, katkaisivat „yhteyden” „keskustaan” ja shovinisteihin ja *nousivat kaikkia vastaan*. Vain Liebknecht edustaa sosialismia, proletariaatin asiaa, proletaarista vallankumousta. Saksan *koko* muu sosialidemokratia, Rosa Luxemburgin oikean sanonnan mukaan (hän on myös „Spartakus-ryhmän” jäsen ja eräs sen johtajista), on *löyhkäävä ruumis*.

Toinen todellisten internationalistien ryhmä Saksassa on bremeniläinen lehti „Työväen Poliitiikka”.

Ranskassa lähinnä todellisia internationalisteja ovat Lorient ja hänen ystävänsä (Bourderon ja Merrheim ovat luisineet sosialipasifismiin), samoin ranskalainen Henry Guilbeaux, joka julkaisee Genevessä aikakauslehteä „Huomispäivä”, Englannissa — „Trade Unionist” lehti ja

osa Britannian sosialistisen puolueen ja Riippumattoman työväenpuolueen jäsenistä (esim. William Russel, joka on julkisesti kehottanut tekemään pesäeron sosialismin *pettäneistä* johtajista), skotlantilainen kansanopettaja sosialisti *Maclean*, jonka Englannin porvarillinen hallitus on tuominut *pakkotyövankeuteen* sodanvastaisesta vallankumouksellisesta taistelusta; satoja Englannin sosialisteja on vankiloissa samanlaisista rikoksista. He ja vain he ovat *todellisia* internationalisteja; Amerikassa — „Sosialistinen Työväenpuolue”³³ ja ne opportunistisessa „Sosialistisessa Puolueessa”³⁴ olevat ainekset, jotka tammikuussa 1917 alkoivat julkaista „Internationalisti” lehteä; Hollannissa — „tribuunalaisten” puolue³⁵, joka julkaisee „Tribuuna” lehteä (Pannekoek, Hermann Gorter, Weinkop, Henriette Roland-Holst, joka Zimmerwaldissa oli keskustalainen, mutta nyt on siirtynyt meidän puolellemme); Ruotsissa — nuorten eli vasemmistolaisten puolue³⁶ sellaisine johtajineen kuin Lindhagen, Ture Nerman, Karlsson, Ström ja Z. Höglund, joka oli henkilökohtaisesti mukana Zimmerwaldissa perustamassa „Zimmerwaldin vasemmistoa” ja on nyt tuomittu vankilaan sodanvastaisesta vallankumouksellisesta taistelusta; Tanskassa — Trier ja hänen toverinsa, jotka ovat eronneet täysin *porvarilliseksi* muuttuneesta Tanskan „socialidemokraattisesta” puolueesta, jonka johdossa on *ministeri* Stauning; Bulgariassa — „tesnjakit”³⁷; Italiassa — lähinnä ovat puoluesihteerit Constantino Lazzari ja pää-äänenkannattajan „Eteenpäin”³⁸ toimittaja Serrati; Puolassa — Radek, Ganecky y.m. „Maakuntahallinnon” yhdistämän socialidemokratian johtajat; Rosa Luxemburg, Tyszka y.m. „Päähallinnon” yhdistämän socialidemokratian johtajat; Sveitsissä — ne vasemmistolaiset, jotka laativat „referendumin” perustelut (tammikuussa 1917) taistelun käymiseksi *oman* maansa socialishovinisteja ja „keskustaa” vastaan ja jotka Zürichin kantonin sosialistien edustajakokouksessa Tössissä helmikuun 11 pnä 1917 esittivät periaatteellisen ja vallankumouksellisen päätöslauselman sotaa vastaan³⁹; Itävallassa — Friedrich Adlerin nuoret vasemmistolaiset ystävät, jotka toimivat m.m. Wienin „Karl Marx” klubilla; sen on nykyisin sulkenut mitä taantumuksellisin Itävallan hallitus, joka haluaa tuhota Fr. Adlerin hänen sankarillisen,

joskin vähemmän harkitun ministeriin ampumansa laukauksen johdosta j.n.e. j.n.e.

Kysymys ei ole suuntavivahteista, joita on vasemmistolaistenkin keskuudessa. Kysymys on *virtauksesta*. Koko asian ydin on siinä, ettei ole helppoa olla tosi-internationalisti kauhean imperialistisen sodan kaudella. Sellaisia miehiä on vähän, mutta *vain* he ovat koko sosialismin tulevaisuus, *vain* he ovat *joukkojen johtajia* eivätkä joukkojen turmelijoita.

Reformistien ja vallankumouksellisten välisen eroavaisuuden, sosialidemokraattien, yleensä sosialistien keskuudessa ilmenevien eroavaisuuksien täytyi objektiivisen välttämättömyyden pakosta muuttua imperialistisen sodan oloissa. Ken rajoittuu porvarillisille hallituksille esitettäviiin „vaatimuksiin” rauhan solmimisesta tai „kansojen rauhantahdon ilmentämisestä” j.n.e., hän luisuu *itseasiassa* reformeihin. *Sillä kysymys sodasta* voidaan objektiivisesti asettaa vain *vallankumouksellisesti*.

Ulospääsynä sodasta demokraattiseen, ei-väkivaltaiseen rauhaan, kansojen vapautumiseen „sodasta” rikastuneiden herrojen kapitalistien *miljardivoittojen* orjuutuksesta,— sellaisena ulospääsynä voi olla vain proletariaatin vallankumous.

Porvarillisilta hallituksilta voidaan ja pitää vaatia mitä erilaisimpia reformeja, mutta näiltä imperialistisen pääoman tuhansiin pauloihin kiedotuilta ihmisiltä ja luokilta ei voida vaatia — lankeamatta manilovilaisuuteen ja reformismiin — näiden paulojen *katkaisemista*, kun taas ilman tällaista katkaisemista kaikki puheet sodasta sotaa vastaan ovat tyhjiä, petollisia korulauseita.

„Kautskylaiset”, „keskusta”, ovat sanoissa vallankumouksellisia, teoissa reformisteja, — sanoissa internationalisteja, teoissa sosialishovinismin apureita.

ZIMMERWALDIN INTERNATIONALEN VARARIKKO.— ON PERUSTETTAVA III INTERNATIONALE

17. Zimmerwaldin Internationale asettui heti alunperin horjuvalle, „kautskylaiselle”, „keskustalaiselle” kannalle, mikä pakottikin *Zimmerwaldin vasemmiston* heti aitautumaan, eristymään sekä julkaisemaan *oman* manifestinsa

(joka painettiin Sveitsissä venäjän, saksan ja ranskan kielellä).

Zimmerwaldin Internationalen peruspuutteellisuutena — sen *vararikon* syynä (sillä se on jo kärsinyt aatteellis-poliittisen vararikon) on horjunta, epäröinti tärkeimmässä, käytännöllisesti *kaikkimäärävässä* kysymyksessä täydellisestä välien katkaisemisesta sosialishovinismiin ja vanhaan sosialishoviniistiseen Internationaleen, jonka päämiehinä Haagissa (Hollannissa) ovat Vandervelde, Huysmans y.m.

Meillä ei vielä tiedetä, että Zimmerwaldin enemmistön muodostavat *nimenomaan kautskylaiset*. Ja kuitenkin tämä on tärkein tosiasia, joka on ehdottomasti otettava huomioon ja joka nyt Länsi-Euroopassa yleisesti tunnetaan. Jopa shovinisti, äärimmäinen saksalainen shovinisti Heilmann, rutishoviniistisen „Chemnitzin Lehden” toimittaja ja Parvusin rutishoviniistisen „Kellon”⁴⁰ avustaja — (tietenkin „sosialidemokraatti” ja sosialidemokratian „yhtenäisyyden” kiihkeä kannattaja) — on ollut pakotettu tunnustamaan lehdistössä, että keskusta eli „kautskylaisuus” ja *Zimmerwaldin enemmistö* ovat yhtä ja samaa.

Vuoden 1916 loppu ja vuoden 1917 alku ovat lopullisesti tehneet selväksi tämän tosiasian. Vaikka Kienthalin manifesti⁴¹ tuomitsikin sosialipasifismin, *koko* Zimmerwaldin oikeisto, *koko* Zimmerwaldin enemmistö on luisunut sosialipasifismiin: Kautsky ja kumpp. useissa esiintymisissään tammi- ja helmikuussa 1917; Bourderon ja Merrheim Ranskassa äänestäessään *yksimielisesti* sosialishoviniistien kanssa sosialistisen puolueen (joulukuussa 1916) ja „yleisen työkonfедераation” (s.o. Ranskan ammattiliittojen yleiskansallisen järjestön, niinikään joulukuussa 1916) pasifististen päätöslauselmien puolesta; Turati ja kumpp. Italiassa, jossa koko puolue asettui sosialipasifistiselle kannalle ja jossa Turati henkilökohtaisesti „luiskahti” (eikä tietenkään sattumalta) puheessaan joulukuun 17 p:nä 1916 latelemaan jopa *nationalistisia*, imperialistista sotaa kaunistelevia korulauseita.

Zimmerwaldin ja Kienthalin kokousten puheenjohtaja Robert Grimm teki tammikuussa 1917 liiton *oman* puolueensa sosialishoviniistien kanssa (Greulich, Pflüger, Gustaw Müller y.m.) todellisia internationalisteja *vastaan*.

Tammi- ja helmikuussa 1917 pidetyissä eri maiden *zimmerwaldilaisten* kahdessa neuvottelukokouksessa muodollisesti leimasivat tämän Zimmerwaldin enemmistön kaksinaisen ja kieron menettelyn vääräksi useiden maiden vasemmistointernationalistit: Münzenberg, kansainvälisen nuorisojärjestön sihteeri ja mainion internationalistisen lehden „Nuorison Internationalen”⁴² toimittaja; Zinovjev, puolueemme Keskuskomitean edustaja; K. Radek, Puolan sosialidemokraattisen puolueen edustaja („Maakuntahallinnosta”); Hartstein, saksalainen sosialidemokraatti, „Spartakus-ryhmän” jäsen.

Venäjän proletariaatille on paljon annettu; missään maailmassa ei työväenluokan ole vielä onnistunut toimia niin suurella vallankumouksellisella tarmolla kuin Venäjällä. Mutta kenelle on paljon annettu, siltä paljon vaaditaan.

Zimmerwaldin suota ei voida enää kauemmin sietää. Zimmerwaldin „kautskyilaisten” takia ei saa enää jäädä puolittaiseen yhteyteen Plehanovien ja Scheidemannien shovinistisen Internationalen kanssa. On katkaistava heti välit tähän Internationaleen. Zimmerwaldiin on jäätävä *ainoastaan* informaatiotarkoituksessa.

Juuri meidän ja juuri nyt on perustettava viivyttelemättä *uusi* vallankumouksellinen, proletaarinen Internationale tai oikeastaan rohjettava tunnustaa kaikkien kuullen, että *se on jo perustettu* ja toimii.

Se on niiden „todellisten internationalistien” Internationale, jotka edellä jo tarkasti luetteloin. He ja vain he ovat vallankumouksellisten internationalistijoukkojen edustajia eivätkä joukkojen turmelijoita.

Jos *näitä* sosialisteja on vähän, niin kysyköön jokainen Venäjän työläinen itseltään, kuinka paljon Venäjällä oli tietoisia vallankumouksellisia vuoden 1917 helmi- ja maaliskuun vallankumouksen *aattona*?

Kysymys ei ole lukumäärästä, vaan siitä, että todella vallankumouksellisen proletariaatin aatteet ja politiikka tuodaan oikein ilmi. Asian ydin ei ole internationalismin „julistamisessa”, vaan siinä, että kyetään vaikeimpinakin aikoina olemaan internationalisteja teoissa.

Älkäämme pettäkö itseämme sopimusten ja kansainvälisten kongressien toiveilla. Niin kauan kuin imperialistinen sota jatkuu, kansainväliset yhteydet ovat imperialistisen

porvariston sotilasdiktatuurin rautapihtien puristuksessa. Kun „tasavaltalainen” Miljukovkaan, joka on pakotettu sietämään sivuhallituksena työläisten edustajain Neuvostoa, ei päästänyt huhtikuussa 1917 Venäjälle sveitsiläistä sosialistia, puoluesihteerää, internationalistia, Zimmerwaldiin ja Kienthaliin osallistunutta *Fritz Plattenia*, vaikka Platten on naimisissa venäläisen naisen kanssa ja matkusti vaimonsa sukulaisten luo, vaikka hän oli osallistunut Riissa vuoden 1905 vallankumoukseen ja istunut sen takia venäläisessä vankilassa, maksanut vapautuakseen takuurahat tsaarihallitukselle ja halusi saada nämä takuurahat takaisin — kun kerran „tasavaltalainen” Miljukov saattoi *tehdä* näin Venäjällä huhtikuussa 1917, niin voidaan päätellä, minkä arvoisia ovat porvariston lupaukset ja vakuutukset, fraasit ja julistukset rauhasta ilman aluevaltauksia y.m.

Entä Englannin hallituksen toimeenpanema Trotskin vangitseminen? Entä se, että Martovia ei päästetä Sveitsistä, entä toiveet saada Martov houkutelluksi Englantiin, jossa häntä odottaa Trotskin kohtalo?

Älkäämme luoko itsellemme harhakuvia. Älkäämme pettäkö itseämme.

Kansainvälisten kongressien tai neuvottelukokousten „odottaminen” merkitsee internationalismin *pettämistä*, kun kerran on todistettu, ettei edes Tukholmasta päästetä meille internationalismille uskollisia sosialisteja *eikä edes heidän kirjeitään*, vaikka se olisi täysin mahdollista ja vaikka sotasensuuri on kyllin ankara.

Puolueemme ei pidä „odottaa”, vaan sen pitää *perustaa* heti kolmas Internationale,— ja sadat sosialistit Saksan ja Englannin vankiloissa päästävät helpotuksen huokauksen, monet tuhannet saksalaiset työläiset, jotka järjestävät nykyään lakkoja ja mielenosoituksia Vilhelmin, tuon lurjuksen ja rosvon kauhuksi, lukevat *illegaalista* lehtisistä meidän päätöksestämme, meidän veljellisestä luottamuksestamme Karl Liebknehtiin ja vain häneen, *meidän* päätöksestämme taistella *nytkin* „vallankumouksellista puolustuskantaa” vastaan,— he lukevat sen ja saavat vahvistusta vallankumoukselliseen internationalismiinsa.

Kenelle on paljon annettu, siltä paljon vaaditaan. Maailmassa ei ole toista maata, missä *tänä ajankohtana* olisi sellainen vapaus kuin Venäjällä. Älkäämme käyttäkö tätä

vapautta porvariston tai porvarillisen „vallankumouksellisen puolustuskannan” tukemisen propagointiin, vaan käytäkäämme sitä rohkean ja rehellisen, proletarisen ja liebknechttiläisen *kolmannen Internationalen perustamiseen*, Internationalen, joka vihaa leppymättömästi niin sosialishovinistipettureita kuin myös horjuvaa „keskustan” väkeä.

18. Kaiken edellä sanotun jälkeen on ilman pitempiä puheita selvää, että sosialidemokraattien yhdistymisestä Venäjällä ei voi olla puhettakaan.

Parempi on jäädä kahdestaan, kuten Liebknecht,— ja *se merkitsee jäämistä vallankumouksellisen proletariaatin keskuuteen*,— kuin ajatella hetkenkään verran yhteenliittymistä Organisaatiokomitean puolueen kanssa, Tshheidzen ja Tseretelin kanssa, jotka suostuvat liittoutumaan Potresovin kanssa „Rabotshaja Gazetassa”, äänestävät lainan puolesta työläisten edustajain Neuvoston Toimeenpanovassa komiteassa ⁴³ ja ovat luisuneet „puolustuskannalle”.

Antakaa kuolleitten haudata kuollessaan.

Ken tahtoo *auttaa* horjuvia, hänen on aloitettava siitä, että lakkaa itse horjumasta.

MINKALAISEN PITÄÄ PUOLUEEMME NIMEN OLLA,
ETÄ SE OLISI TIETEELLISESTI OIKEA
JA POLIITISESTI EDISTÄISI
PROLETARIAATIN TIETOISUUDEN SELKENEMISTÄ?

19. Siirryn viimeiseen kysymykseen, kysymykseen puolueemme nimestä. Meidän on otettava nimeksemme *Kommunistinen puolue*, kuten Marx ja Engels nimittivät itseään.

Meidän tulee toistaa, että olemme marxilaisia ja otamme perustaksi „Kommunistisen Manifestin”, jonka sosialidemokratia on väärentänyt ja pettänyt kahdessa pääkohdassa: 1) työläisillä ei ole isänmaata: „isänmaan puolustaminen” imperialistisessa sodassa on sosialismin pettämistä; 2) II Internationale on väärentänyt Marxin valtio-opin.

Nimitys „socialidemokratia” on *tieteellisesti* väärä, kuten Marx monesti todisti m.m. „Gothan ohjelman arvostelussa” v. 1875 ja Engels kansanomaisemmin toisti v. 1894 ⁴⁴. Ihmiskunta voi siirtyä kapitalismista välittömästi vain

socialismiin, s.o. tuotannonvälineiden yhteiseen omistukseen ja tuotteiden jakamiseen kunkin suorittaman työn mukaan. Puolueemme katsoo pitemmälle: sosialismi tulee kiertämättömästi kasvamaan vähitellen kommunismiksi, jonka lippuun on kirjoitettu: „jokaiselta kykyjensä mukaan, jokaiselle tarpeittensa mukaan”.

Sellainen on ensimmäinen perusteluni.

Toinen: puolueemme nimen toinenkin osa (*sosialidemokraatit*) on tieteellisesti väärä. Demokratia on eräs *valtiomuoto*. Mutta me, marxilaiset, olemme *kaikenlaisen* valtion vastustajia.

II (1889—1914) Internationalen johtajat, herrat Plehanov, Kautsky ynnä muut heidän kaltaisensa, ovat madalta- neet ja väärentäneet marxilaisuutta.

Marxilaisuus eroaa anarkismista siinä, että se tunnustaa *valtion välttämättömäksi* socialismiin siirtymistä varten,— mutta (ja tässä se eroaa Kautskysta ja kumppaneista) *ei sellaista valtiota* kuin on tavallinen parlamentaarinen porvarillinen demokraattinen tasavalta, vaan sellaisen valtion kuin oli vuoden 1871 Pariisin Kommuuni sekä vuosien 1905 ja 1917 työläisten edustajain Neuvostot.

Kolmas perusteluni: *elämä* on luonut, vallankumous on *jo* luonut meillä *käytännössä*, tosin heikossa ja ituasteisessa muodossa, juuri tällaisen, uuden „valtion”, joka ei ole valtio sanan varsinaisessa merkityksessä.

Se on *jo* joukkojen käytännön kysymys eikä vain johtajain teoria.

Valtio varsinaisessa merkityksessä on pakkovaltaa joukkoihin nähden kansasta erillään olevien, aseellisten ihmisten osastojen taholta.

Meidän *syntyvä*, uusi valtiomme on myös valtio, sillä mekin tarvitsemme aseellisten ihmisten osastoja, tarvitsemme mitä *ankarinta* järjestystä, tarvitsemme väkivaltaa tukahduttaaksemme *armottomasti* niin tsaristisen kuin myös gutshkovilais-porvarillisen vastavallankumouksen kaikkinaiset yritykset.

Mutta meidän *syntyvä*, uusi valtiomme *ei ole* enää valtio sanan varsinaisessa merkityksessä, sillä Venäjän useilla paikkakunnilla näitä aseellisten ihmisten osastoja ovat *itse joukot*, koko kansa eivätkä jotkin kansan yläpuolelle asetetut, siitä erillään olevat, etuoikeutetut ihmiset, joita käytännöllisesti katsoen ei voida erottaa.

Ei pidä katsoa taakse, vaan eteenpäin, ei siihen tavallista porvarillista tyyppiä olevaan demokraatiaan, joka on lujittanut porvariston herruutta vanhojen, *monarkististen* hallinto-elinten, poliisin, armeijan, virkamiehistön avulla.

Pitää katsoa eteenpäin, syntyvään, uuteen demokraatiaan, joka lakkaa jo olemasta demokraatiaa, sillä demokraatia on kansan herruutta, mutta eihän aseistettu kansa voi alistaa herruutensa itseään.

Demokratia-sana ei ole vain tieteellisesti väärä kommunistisesta puolueesta käytettynä. Nyt, vuoden 1917 maaliskuun jälkeen, se on vallankumouksellisen kansan *silmäin lumetta*, joka *ehkäisee* sitä vapaasti, rohkeasti, omintakeisesti rakentamasta uutta: työläisten, talonpoikain y.m. edustajain Neuvostoja *ainoana valtana* „valtiossa”, *kaikkinaisen* valtion „kuoleutumisen” enteenä.

Neljäs perusteluni: on otettava huomioon sosialismin objektiivinen yleismaailmallinen asema.

Se ei ole sama kuin vuosina 1871—1914, jolloin Marx ja Engels tietoisesti suostuivat väärään, opportunistiseen termiin: „sosialidemokratia”. Sillä *silloin*, Pariisin Kommuniinin tappion jälkeen, historia asetti päiväjärjestykseen hitaan organisatorisen ja valistustyön. Muuta ei voitu tehdä. Anarkistit olivat (ja ovat edelleenkin) kokonaan väärässä myös taloudellisesti ja poliittisesti eivätkä ainoastaan teoreettisesti. Anarkistit arvioivat väärin ajankohdan, kun eivät ymmärtäneet maailman yleistä tilannetta: imperialistien liikevoittojen turmelema työläinen Englannissa, tappion kärsinyt Kommuuni Pariisissa, juuri (v. 1871) voitolle päässyt porvariston kansallinen liike Saksassa, vuosisataista untaan nukkuva puolittain maaorjuudellinen Venäjä.

Marx ja Engels arvioivat oikein ajankohdan, ymmärsivät kansainvälisen tilanteen, ymmärsivät yhteiskunnallisen vallankumouksen alkua kohti tapahtuvan *hitaan* kulkemisen tehtävät.

Ymmärtäkäämme mekin uuden aikakauden tehtävät ja erikoisuudet. Älkäämme jäljitelkö niitä valemartilaisia, joista Marx sanoi: „kylvin lohikäärmeitä, mutta elonkorjuu antoi minulle kirppuja”⁴⁵.

Imperialismiksi kasvaneen kapitalismin objektiivinen välttämättömyys on synnyttänyt imperialistisen sodan. Sota on johtanut koko ihmiskunnan *kuilun partaalle*, koko sivilis-

tyksen tuhoutumisen, yhä uusien miljoonien, lukemattomien miljoonien ihmisten villiintymisen ja tuhon partaalle.

Äi ole muuta ulospääsyä kuin proletariaatin vallankumous.

Ja sellaisena ajankohtana, jolloin tämä vallankumous vasta alkaa, jolloin se ottaa epäröiviä, horjuvia, vaistonvaraisia, liiaksi porvaristoon luottavia ensi askeleitaan,— sellaisena ajankohtana „socialidemokraattisten” johtajain, „socialidemokraattisten” parlamentaarikkojen, „socialidemokraattisten” lehtien — ja nehan ne juuri ovat joukkoihin vaikuttamisen *elimiä* — enemmistö (se on totta, se on tosiasia), niiden enemmistö *on pettänyt* sosialismin, *kavaltanut* sosialismin, siirtynyt „oman” kansallisen porvaristonsa puolelle.

Nämä johtajat ovat hämänneet, johdattaneet harhaan ja petkuttaneet joukkoja.

Ja me edistämme tätä petosta, helpotamme sitä, jos pidämme kiinni siitä vanhasta ja vanhentuneesta nimestä, joka on yhtä mädännyt kuin II Internationalekin!

Ymmärtäkööt „monet” työläiset socialidemokratian rehellisesti. On jo aika oppia erottamaan subjektiivinen objektiivisesta.

Subjektiivisesti nämä työläissocialidemokraatit ovat proletaaristen joukkojen uskollisimpia johtajia.

Mutta objektiivinen, yleismaailmallinen tilanne on sellainen, että puolueemme vanha nimi *helpottaa* joukkojen pettämistä, *jarruttaa* eteenpäinmenoa, sillä joka askeleella, jokaisessa lehdessä, jokaisessa parlamenttiryhmässä joukot näkevät *johtajia*, s.o. henkilöitä, joiden sanat ovat muita kuuluvampia ja teot näkyvät kauemmaksi,— ja kaikki he ovat „myös-socialidemokraatteja”, kaikki he kannattavat „yhtenäisyyttä” sosialismin petturien, socialishovinistien kanssa, kaikki he esittävät maksettavaksi vanhoja, „socialidemokratian” antamia vekseleitä...

Entä vastaväitteet? ..., „Sekoitetaan anarkistikommunisteihin”...

Miksi me emme pelkää, että meidät sekoitetaan socialinationalisteihin ja socialiliberaaleihin tahi radikaalisocialisteihin, jotka ovat Ranskan tasavallan etumaisin ja joukkojen porvarillisessa pettämisessä taitavin porvarillinen puolue? ..., „Joukot ovat tottuneet, työläiset „pitävät” *omasta* socialidemokraattisesta puolueestaan”...

Se on ainoa perustelu, mutta sehän on perustelu, joka jättää laskuista pois sekä marxilaisuuden opin että huomispäivän tehtävät vallankumouksessa, sekä maailman sosialismin objektiivisen asiain tilan että II Internationalen häpeällisen vararikon kuin myös sen, että proletaarien ympärillä parveilevat „myös-sosialidemokraatit” tuottavat vahinkoa käytännölliselle työlle.

Se on piintymyksen, horrostilan, luutuneisuuden perustelu.

Me sen sijaan tahdomme uusia maailman. Me tahdomme tehdä lopun imperialistisesta maailmansodasta, johon on syösty satoja miljoonia ihmisiä ja kiedottu moniin satoihin miljardeihin nousevan pääoman edut, sodasta, jota ei voida lopettaa todella demokraattiseen rauhaan ilman ihmiskunnan historian suurinta proletaarista vallankumousta.

Ja me pelkäämme itse itseämme. Pidämme kiinni „tutusta”, „rakkaaksi” käyneestä, likaisesta paidasta...

On jo aika heittää pois likainen paita, on jo aika pukeutua puhtaisiin.

Pietari. Huhtikuun 10 pnä 1917.

JALKISANAT

Kirjaseni on vanhentunut taloudellisen rappiotilan ja Pietarin kirjapainojen työkyvyttömyyden takia. Kirjanen on kirjoitettu huhtikuun 10 p:nä 1917, mutta tänään on toukokuun 28 päivä eikä kirjanen ole vielä kukaan ilmes-
tynyt!

Kirjanen on kirjoitettu ohjelmaluonnokseksi, jonka tarkoituksena on katsantokantojeni propagointi puolueemme, Venäjän sosialidemokraattisen työväenpuolueen (bolshevikkien) yleisvenäläisen konferenssin edellä. Vaikka kirjanen kirjoitettiin puhtaaksi koneella ja sitä jaettiin vain muutamia kappaleita puolueen jäsenille konferenssin edellä ja konferenssissa, se kuitenkin täytti tietyn osan tehtävästään. Mutta nyt on konferenssi jo pidetty huhtikuun 24—29 p:nä 1917, sen päätöslauselmat on jo kauan sitten julkaistu (ks. „Soldatskaja Pravdan”⁴⁶ 13. numeron liitteitä), ja tarkkaavainen lukija huomaa helposti, että kirjaseni on useissa tapauksissa näiden päätöslauselmien alkuperäinen luonnos.

Tehtäväkseni jää vain lausua toivomus, että kirjasesta on kuitenkin jotain hyötyä näiden päätöslauselmien yhteydessä, niiden selittämiseksi, ja sitten pysähtyä tarkastelemaan kahta kohtaa.

Ehdotan, sivulla 27, jäämään Zimmerwaldiin vain informaatiotarkoituksessa *. Konferenssi ei ollut tässä kohdassa samaa mieltä kanssani, ja minun täytyi äänestää Internationalea koskevaa päätöslauselmaa vastaan. Jo nyt käy ilmeisen selväksi, että konferenssi teki virheen ja että

* Ks. tätä osaa, s. 66. *Toim.*

tapahtumien kulku korjaa sen nopeasti. Jäämällä Zimmerwaldiin me viivytämme (vaikkapa vastoin tahtoammekin) osaltamme III Internationalen perustamista; jarrutamme välillisesti sen perustamista, koska meitä sitoo jo aatteellis-poliittisesti kuolleen Zimmerwaldin kuollut painolasti.

Puolueemme asema — koko maailman kaikkien työväenpuolueiden edessä — on nyt juuri sellainen, että meidän *velvollisuutemme* on viipymättä *perustaa* III Internationale. Meitä paitsi ei ole *nyt* ketään, joka sen tekisi, ja viivyttely on vahingollista. Jäämällä Zimmerwaldiin vain informaatiotarkoituksessa me vapautamme heti kätemme tätä perustamista varten (ja voimme samalla *käyttää* Zimmerwaldia, jos olosuhteet tekevät tämän käyttämisen mahdolliseksi).

Sen sijaan nyt, konferenssin tekemän virheen vuoksi, meidän täytyy odottaa passiivisina ainakin v. 1917 heinäkuun 5 päivään saakka (Zimmerwaldin konferenssin koollekutsumisaika; on hyvä, ellei sitä *vielä* kerran lykätäkseen sitä on jo kerran lykätty...).

Mutta päätös, jonka puolueemme Keskuskomitea hyväksyi yksimielisesti konferenssin jälkeen ja joka julkaistiin „Pravdan” 55. numerossa toukokuun 12 p:nä, on puolittain korjannut virheen: on päätetty, että me poistumme Zimmerwaldista, jos se rupeaa neuvotelemaan ministerien kanssa *. Katson voivani toivoa, että toinen puoli virheestä tulee korjatuksi heti, kun kutsumme koolle „vasemmistolaiten” („kolmas suunta”, „todelliset internationalistit”, ks. edellä, ss. 23—25**) ensimmäisen kansainvälisen neuvottelukokouksen.

Toinen kohta, jota täytyy pysähtyä tarkastelemaan, on „kokoomusministeristön” muodostaminen toukokuun 6 p:nä 1917. Kirjanen *tuntuu* tässä kohdassa erikoisen vanhentuneelta.

Tosi asiassa juuri tässä kohdassa se ei ole vanhentunut lainkaan. Se rakentaa *kaiken luokka-*analyysille, jota menshevikit ja narodnikit, jotka ovat antaneet 6 ministeriä 10 kapitalistiministerin panttivangiksi, pelkäävät kuin tulta. Ja juuri siksi, että kirjanen rakentaa *kaiken luokka-*analyysille, se ei ole vanhentunut, sillä Tseretelin, Tshernovin ja kumpp. meno ministeristöön on muuttanut *mitättö-*

* Ks. tätä osaa, s. 383. *Toim.*

** Ks. tätä osaa, ss. 61—64. *Toim.*

män vähän vain sen sopimuksen *muotoa*, jonka Pietarin Neuvosto on tehnyt kapitalistien hallituksen kanssa, ja minä olen varta vasten kirjasesä, sivulla 8 korostanut, „etten tarkoita niinkään paljon muodollista sopimusta kuin tosiasiallista kannatusta” *.

Päivä päivältä käy yhä selvemmäksi, että Tsereteli, Tshernov ja kumpp. ovat nimenomaan vain kapitalistien panttivankeja, että juhlallisista lupauksistaan ei „uusittu” hallitus halua eikä voi täyttää kerrassaan mitään enempää ulko- kuin sisäpolitiikassakaan. Tshernov, Tsereteli ja kumpp. ovat tehneet poliittisen itsemurhan, heistä on tullut kapitalistien apureita, jotka todellisuudessa tukahduttavat vallankumousta, Kerenski on mennyt niin pitkälle, että käyttää väkivaltaa joukkojen suhteen (vrt. kirjasesen 9. sivua: „Gutshkov on toistaiseksi vain uhannut käyttää väkivaltaa joukkoja vastaan” **, mutta Kerenskin on täytyntyt toteuttaa nuo uhkailut...). Tshernov, Tsereteli ja kumpp. ovat murhanneet poliittisesti itsensä ja puolueensa, menshevikien ja sosialistivallankumouksellisten puolueet. Kansa tulee näkemään sen päivä päivältä yhä selvemmin.

Kokoomusministeristö on vain siirtymisvaihe vallankumouksemme tärkeimpien, kirjasesessäni lyhyesti analysoitujen luokkaristiriitojen kehityksessä. Näin ei voi kauan jatkaa. Joko takaisin — vastavallankumoukseen koko linjalla, tahi eteenpäin — vallan siirtymiseen toisten luokkien käsiin. Vallankumouksellisena aikana, imperialistisen maailmansodan olosuhteissa ei voida olla paikallaan.

N. Lenin

Pietari. Toukokuun 28 pnä 1917.

---

* Ks. tätä osaa, s. 46. *Toim.*

** Ks. tätä osaa, s. 47. *Toim.*

VENÄJÄN POLIITTISET PUOLUEET JA PROLETARIAATIN TEHTÄVÄT ⁴⁷

*Julkaistu toukokuun 6, 9 ja 10 pnä
(huhtikuun 23, 26 ja 27 pnä) 1917
„Volna“ lehden 20., 22. ja 23. numeroissa*

*Heinäkuussa 1917 julkaistu erillisenä
kirjasena „Zhizn i Znanije“
kustantamossa*

*Julkaistaan v. 1917
ilmestyneen kirjasen tekstistä,
joka on tarkastettu v. 1918 ilmestyneen
kirjasen tekstin mukaan*

ALKULAUSE TOISEEN PAINOKSEEN

Tämä kirjanen on kirjoitettu huhtikuun alussa 1917 jo ennen kokoomusministeristön muodostamista. Siitä on kulunut jo monia aikoja, ja tärkeimpien poliittisten puolueiden peruserikoisuudet ovat tulleet näkyviin ja saaneet vahvistuksensa vallankumouksen kaikkien seuraavien vaiheiden kulussa: sekä toukokuun 6 p:nä 1917 syntyneen „kokoomusministeristön” aikana että menshevikkien ja eserrien yhtyessä bolshevikkeja vastaan kesäkuussa (ja heinäkuussa) 1917, sekä kornilovilaisuuden aikana että vuoden 1917 Lokakuun vallankumouksen aikana ja sen jälkeenkin.

Koko Venäjän vallankumouksen kulku on vahvistanut oikeaksi tämän tärkeimpien puolueiden ja niiden *luokkaperusteiden* luonnehdinnan. Vallankumouksen kasvu Länsi-Euroopassa osoittaa nyt, että tärkeimpien puolueiden perussuhde on sielläkin samanlainen. Menshevikkien ja eserrien osaa esittävät kaikkien maiden sosialishovinistit (sosialisteja sanoissa, shovinisteja teoissa) sekä Saksan kautskyläiset, Ranskan longuetlaiset j.n.e.

N. Lenin

Moskova. Lokakuun 22 p:nä 1918.

*Julkaistu v. 1918 kirjasessa:
N. Lenin. „Venäjän poliittiset puolueet
ja proletariaatin tehtävät”.
Kustannusliike „Kommunist”, Moskova*

*Julkaistaan
kirjasen tekstin mukaan*

Alempana on kokeeksi muotoiltu ensin oleellisimmat ja sen jälkeen vähemmän oleelliset kysymykset ja vastaukset, jotka luonnehtivat Venäjän nykyistä poliittista tilannetta ja eri puolueiden antamia arvioita siitä.

KYSYMYKSET:

- 1) MITKÄ OVAT VENÄJÄN POLIITTISTEN
PUOLUEIDEN PÄÄRYHMÄT?

VASTAUKSET:

A, (kadeteista oikeaan). Kadettien oikealla puolella olevat puolueet ja ryhmät.

B, (kadetit). Perustuslaillis-demokraattinen puolue (kadetit, kansanvapauden puolue) ja sitä lähellä olevat ryhmät.

C, (sosdemit ja eserrät). Sosialidemokraatit, sosialistivallankumoukselliset ja niitä lähellä olevat ryhmät.

D, („bolshevikit“). Puolue, jonka nimenä pitäisi olla *kommunistinen puolue* ja jota nykyään nimitetään „Keskuskomitean yhdistämäksi Venäjän sosialidemokraattiseksi työväenpuolueeksi” ja kansan kielessä „bolshevikeiksi”.

- 2) MINKÄ LUOKAN EDUSTAJIA NÄMÄ PUOLUEET OVAT?
MINKÄ LUOKAN KATSANTOKANTAA NE ILMAISEVAT?

A, (kadeteista oikeaan). Maaorjuuttajatilanherrojen ja porvariston (kapitalistien) takapajuisimpien kerrosten.

B, (kadetit). Koko porvariston, s.o. kapitalistien luokan, ja porvarillistuneiden, s.o. kapitalisteiksi muuttuneiden tilanherrojen.

C, (sosdemit ja eserrät). Pikkuisäntien, pien- ja keskitalonpoikien, pikkuporvariston sekä työläisten sen osan, joka on joutunut porvariston vaikutusvaltaan.

D, („bolshevikit“). Tietoisten proletaarien, palkkatyöläisten ja heitä lähellä olevien köyhien talonpoikien (puoli-proletaarien).

3) KUINKA HE SUHTAUTUVAT SOSIALISMIIN?

A, (kadeteista oikeaan), B, (kadetit). Ehdottoman vihamielisesti, sillä se uhkaa kapitalistien ja tilanherrain voittoja.

C, (sosdemit ja eserrät). Kannattavat sosialismia, mutta on ennen aikaista suunnitella sitä ja ottaa käytännöllisiä askelia sen toteuttamiseksi.

D, („bolshevikit“). Kannattavat sosialismia. On välttämätöntä, että työläisten y.m. edustajain Neuvostot ottavat heti käytännössä mahdollisia askelia sosialismin toteuttamiseksi*.

4) MILLAISTA VALTIOJÄRJESTELMÄÄ HE NYT TAHTOVAT?

A, (kadeteista oikeaan). Perustuslaillista monarkiaa, virkamiesten ja poliisin kaikkivaltaa.

B, (kadetit). Porvarillista parlamentaarista tasavaltaa, s.o. kapitalistien herruuden lujittumista sekä entisen virkamiehien ja poliisin säilymistä.

C, (sosdemit ja eserrät). Porvarillista parlamentaarista tasavaltaa ja reformeja työläisten ja talonpoikien hyväksi.

D, („bolshevikit“). Työläisten, sotilaiden, talonpoikain y.m. edustajain Neuvostojen tasavaltaa. Vakinaisen armeijan ja poliisin hävittämistä; koko kansan aseistamista niiden tilalle; virkamiesten valinnallisuutta sekä oikeutta niiden erottamiseen, enintään hyvän työmiehen palkkaa niille.

5) KUINKA HE SUHTAUTUVAT ROMANOVIEEN MONARKIAN PALAUTTAMISEEN?

A, (kadeteista oikeaan). Ovat sen kannalla, mutta toimivat salaa ja varovaisesti peläten kansaa.

B, (kadetit). Kun Gutshkovit näyttivät olevan voimaa, niin kadetit kannattivat sitä, että valtaistuimelle

* Siitä, minkälaisia nuo askelet ovat, katso 20. ja 22. kysymystä.

nostettaisiin Nikolain veli tai poika, mutta kun kansa alkoi olla voimaa, niin kadetit vastustavat sitä.

C, (sosdemit ja eserrät), D, („bolshevikit”). Vastustavat ehdottomasti kaikkinaista monarkian palauttamista.

6) KUINKA HE SUHTAUTUVAT VALLANKAAPPAUKSEEN?
MITÄ HE NIMITTAVÄT JÄRJESTYKSEKSI, MITÄ ANARKIAKSI?

A, (kadeteista oikeaan). Kun tsaari tai taantumuskenraali kaappaa vallan, niin se on jumalan tahto, se on järjestystä. Muu on anarkiaa.

B, (kadetit). Kun kapitalistit anastavat vallan, vaikkapa väkivaltaakin käyttäen, niin se on järjestystä. Kapitalistienvastainen vallankaappaus olisi anarkiaa.

C, (sosdemit ja eserrät). Kun työläisten, sotilaiden y.m. edustajain Neuvostot yksin ottavat kaiken vallan, niin se merkitsee anarkiaa. Olkoon valta toistaiseksi kapitalisteilla, mutta työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvostoilla — „kontaktikomitea”⁴⁸.

D, („bolshevikit”). Kaikki valta pitää olla yksinomaan työläisten, sotilaiden, talonpoikain, batrakkien y.m. edustajain Neuvostoilla. Kaikessa agitaatio- ja propagandatyössä sekä miljoonaisten joukkojen järjestämisessä *on* viipymättä *otettava suunnaksi* tämä päämäärä*.

7) PITÄÄKÖ VÄLIAIKAISTA HALLITUSTA TUKEA?

A, (kadeteista oikeaan), B, (kadetit). Ehdottomasti pitää, sillä nykyhetkellä se on ainoa mahdollinen hallitus, joka suojelee kapitalistien etuja.

C, (sosdemit ja eserrät). Pitää, mutta ehdolla, että se täyttää työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvoston kanssa solmimansa sopimuksen ja käy „kontaktikomiteassa”.

D, („bolshevikit”). Ei pidä; tukekoot kapitalistit sitä. Meidän on *valmistettava* koko kansaa työläisten, sotilaiden y.m. edustajain Neuvostojen kaikki- ja yksinvaltaan.

* Anarkiksi nimitetään kaikenlaisen valtiiovallan kieltämistä, mutta työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvosto on *myös* valtiovaltaa.

8) YKSIHVALLAN VAIKO KAKSOISVALLAN PUOLESTA?

A, (kadeteista oikeaan), B, (kadetit). Ovat kapitalistien ja tilanherrain yksinvallan puolesta.

C, (sosdemit ja eserrät). Ovat kaksoisvallan puolesta: työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvostot „kontrolloivat” Väliaikaista hallitusta.—On vahingollista ajatella sitä, onko kontrolli todella kontrollia ilman valtaa.

D, („bolshevikit”). Ovat työläisten, sotilaiden, talonpoikain y.m. edustajain Neuvostojen yksinvallan puolesta, alhaalta ylös asti, kautta koko maan.

9) PITÄÄKÖ PERUSTAVA KOKOUS KUTSUA KOOLLE?

A, (kadeteista oikeaan). Ei pidä, sillä se voi koitua vahingoksi tilanherroille. Ehkä talonpojat päättävätkin Perustavassa kokouksessa, että tilanherroilta on otettava pois kaikki maat.

B, (kadetit). Pitää, mutta määrääaikaa osoittamatta. Sitä on kauemmin pohdittava lakimiesprofessorien kanssa, sillä ensinnäkin jo Bebel sanoi lakimiesten olevan maailman taantumuksellisinta väkeä; ja toiseksi, kaikkien vallankumousten kokemus opettaa, että kansan vapauden asia tuhoutuu, kun se uskotaan professoreille.

C, (sosdemit ja eserrät). Pitää ja pikemmin. On osoitettava määrääika, olemme jo 200 kertaa puhuneet siitä kontaktikomiteassa ja huomenna puhumme jo 201. kerran lopullisesti.

D, („bolshevikit”). Pitää ja pikemmin. Mutta sen menestyksen ja koollekutsumisen takeena on vain työläisten, sotilaiden, talonpoikain y.m. edustajain Neuvostojen lukumäärän lisääminen ja *vallan* lujittaminen; ainoana takeena on työväenjoukkojen järjestäminen ja *aseistaminen*.

10) TARVITSEEKO VALTIO TAVALLISENTYYPPISTÄ POLIISIA JA VAKINAISTA ARMEIJAA?

A, (kadeteista oikeaan), B, (kadetit). Tarvitsee välttämättä ja ehdottomasti, sillä ne ovat ainoa kapitalismin herruuden vankka tuki, ja kuten kaikkien maiden kokemus opettaa, tarpeen vaatiessa ne suuresti helpottavat tasavallasta monarkiaan palaamista.

C, (sosdemit ja eserrät). Hyödyllistä, mutta jää epäselväksi, onko ensin erotettava ja sitten mentävä kontaktikomiteaan vai päinvastoin.

D, („bolshevikit”). Hyödyllistä ja välttämätöntä joka suhteessa. Sotilaat ovat kuuliaisia vain valinnalliselle päällystölle, vain sitä he *kunnioittavat*.

14) TAMAN SODAN PUOLESTA VAIKO SITÄ VASTAAN?

A, (kadeteista oikeaan), B, (kadetit). Tietenkin sen puolesta, sillä se tuottaa ennenkuulumattoman suuria voittoja kapitalisteille ja lupaa lujittaa heidän herruuttaan hajottaen työläisiä ja usuttaen heitä toistensa kimppuun. Petkutakaamme työläisiä nimittämällä sotaa puolustussodaksi, jonka tarkoituksena on oikeastaan Vilhelmin kukistaminen.

C, (sosdemit ja eserrät). Olemme yleensä imperialistista sotaa vastaan, mutta olemme myös valmiit uskomaan petosta ja nimittämään Gutshkovin-Miljukovin ja kumpp. imperialistisen hallituksen käymän imperialistisen sodan tukemista „vallankumoukselliseksi puolustuskannaksi”.

D, („bolshevikit”). Ehdottomasti imperialistista sotaa vastaan yleensä; *kaiikkia* tätä sotaa käyviä porvarillisia hallituksia vastaan; muun muassa Väliaikaista hallitustamme vastaan; tietenkin „vallankumouksellista puolustuskantaa” vastaan Venäjällä.

15) TSAARIN JA ENGLANNIN, RANSKAN YNNÄ MUIDEN VÄLILLÄ
(PERSIAN KURISTAMISESTA, KIINAN, TURKIN,
ITÄVALLAN Y.M. JAKAMISESTA) SOLMITTUJEN
KANSAINVALISTEN RYÖSTÖSOPIMUSTEN
PUOLESTA VAIKO NIITÄ VASTAAN?

A, (kadeteista oikeaan), B, (kadetit). Täydellisesti ja ehdottomasti niiden *puolesta*. Ja sopimuksia ei saa julkaista siksi, että englantilais-ranskalainen imperialistinen pääoma ja sen hallitukset eivät salli sitä, eikä myöskään siksi, että venäläinen pääoma ei voi paljastaa koko väestölle likaisia vehkeilyjään.

C, (sosdemit ja eserrät). Niitä vastaan; toivomme kuitenkin, että kontaktikomitean ja useiden joukkojen keskuudessa järjestettyjen „kampanjoiden” avulla voidaan vielä „vaikuttaa” kapitalistien hallitukseen.

D, („bolshevikit”). Niitä vastaan. Tehtävänä on selittää joukoille, että on kerrassaan toivotonta odottaa tässä suhteessa mitään kapitalistisilta hallituksilta ja että valta on siirrettävä proletariaatille ja köyhille talonpojille.

16) ALUEVALTAUKSIEN PUOLESTA VAIKO VASTAAN?

A, (kadeteista oikeaan), B, (kadetit). Jos Saksan kapitalistit ja heidän rosvopäällikkönsä Vilhelm ovat vallanneet alueita, niin olemme vastaan. Jos englantilaiset, niin emme ole vastaan, sillä he ovat „meidän” liittolaisiamme. Jos meidän kapitalistit, jotka pitävät väkivaltaisesti Venäjän rajoissa tsaarin orjuuttamia kansoja, niin olemme aluevaltauksien *puolesta emmekä* nimitä niitä aluevaltauksiksi.

C, (sosdemit ja eserrät). Aluevaltauksia vastaan, mutta toivomme kuitenkin, että kapitalistienkin hallitukselta voidaan saada „lupaus” kieltäytyä niistä.

D, („bolshevikit”). Aluevaltauksia vastaan. Kaikki kapitalististen hallitusten lupaukset kieltäytyä aluevaltauksista ovat pelkkää petosta. Sen paljastamiseksi on olemassa eräs keino: on vaadittava *omien* kapitalistien sortamien kansojen vapauttamista.

17) „VAPPAUSLAINAN” PUOLESTA VAIKO VASTAAN?

A, (kadeteista oikeaan), B, (kadetit). Tietenkin puolesta, sillä se helpottaa imperialistisen sodan käyntiä, t.s. sotaa *siitä*, mikä kapitalistien ryhmä on hallitseva maailmaa.

C, (sosdemit ja eserrät). *Puolesta*, sillä väärä „vallankumouksellinen puolustuskanta” pakottaa meidät tähän ilmeiseen internationalismista poikkeamiseen.

D, („bolshevikit”). Vastaan, sillä sota pysyy imperialistisena ja sitä käyvät kapitalistit liitossa kapitalistien kanssa, kapitalistien hyödyksi.

18) SEN PUOLESTA, ETTÄ CAPITALISTISET HALLITUKSET
ILMENTAISIVAT KANSOJEN RAUHANTAHTOA,
VAIKO SITÄ VASTAAN?

A, (kadeteista oikeaan), B, (kadetit). Sen puolesta, sillä Ranskan tasavaltalaisten sosialishovinistien kokemus on osoittanut mitä parhaiten, että siten voidaan pittää kan-

saa: sanoa voi mitä tahansa, mutta todellisuudessa me pidämme käsissämme saaliin, jonka olemme ryöstäneet saksalaisilta (heidän siirtomaansa), ja otamme saksalaisilta myös sen saaliin, jonka nämä rosvot ovat ryöstäneet.

C, (sosdemit ja eserrät). Sen puolesta, sillä emme yleensä ole kadottaneet monia perusteettomia toiveita, joita pikku-parvarit panevat kapitalisteihin.

D, („bolshevikit”). Sitä vastaan, sillä tietoisilla työläisillä ei ole mitään toiveita kapitalistien suhteen, ja tehtävänäme on selittää joukoille noiden toiveiden perusteettomuus.

19) PITAÄKÖ KUKISTAA YLEENSÄ KAIKKI MONARKIT?

A, (kadeteista oikeaan), B, (kadetit). Ei, Englannin, Italian ja yleensä liittolaisten monarkkeja ei pidä kukistaa, vaan ainoastaan Saksan, Itävallan, Turkin ja Bulgarian monarkit, sillä voitto niistä kymmenkertaistaa meidän liikevoittoamme.

C, (sosdemit ja eserrät). On määrättävä „vuorjärjestys” ja alettava ehdottomasti Vilhelmin kukistamisesta; liittolaisten monarkkien suhteen voidaan nähtävästi odottaa.

D, („bolshevikit”). Vallankumouksille ei voida määritellä vuorjärjestystä. Pitää auttaa vain vallankumouksellisia kukistamaan todella ja poikkeuksetta kaikissa maissa kaikki monarkit.

20) PITAÄKÖ TALONPOIKIEN OTTAA HETI HALTUUNSA KAIKKI TILANHERRAIN MAAT?

A, (kadeteista oikeaan), B, (kadetit). Ei missään tapauksessa. On odotettava Perustavaa kokousta. Shingarjov on jo selittänyt, että kun kapitalistit anastavat vallan tsaarilta, niin se on suuri ja mainehikas vallankumous, mutta kun talonpojat ottavat maat tilanherroilta, niin se on omavaltaisuutta⁴⁹. Tarvitaan sovintolautakuntia, joissa on tilanherroja ja talonpoikia saman verran ja puheenjohtajina virkamiehiä, s.o. niitä samoja kapitalisteja ja tilanherroja.

C, (sosdemit ja eserrät). Parasta on, kun talonpojat odottavat Perustavaa kokousta.

D, („bolshevikit”). Pitää ottaa heti kaikki maat; talonpoikain edustajain Neuvostojen avulla pitää saada aikaan

mitä ankarin järjestys. Viljan ja lihan tuotantoa on lisättävä: sotilaiden on saatava parempaa ruokaa. Karjan tuhoaminen, työvälineiden y.m. särkeminen on ehdottomasti sallimatonta.

21) VOIDAANKO RAJOITTUA YKSINOMAAN
TALONPOIKAIN EDUSTAJAIN NEUVOSTOIHIN MAAKYSYMYKSIA
JA YLEENSÄ KAIKKIA MAASEUDUN ASIOITA RATKAISTAESSA?

A, (kadeteista oikeaan), B, (kadetit). Tilanherrat ja kapitalistit ovat yleensä talonpoikain edustajain Neuvostojen yksin- ja kaikkivaltaa vastaan maaseudulla. Mutta ellei mitenkään voida välttyä noilta Neuvostoilta, niin tietenkin on parasta rajoittua niihin, sillä rikkaat talonpojat ovat samoja kapitalisteja.

C, (sodemit ja eserrät). Toistaiseksi ehkä voidaan rajoittuakin, vaikka sodemit eivät „periaatteessa” kielläkään maatalouden palkkatyöläisten erikoisjärjestön välttämättömyyttä.

D, („bolshevikit”). Mahdotonta on rajoittua yksinomaan yleensä talonpoikain edustajain Neuvostoihin, sillä rikkaat talonpojat ovat samoja kapitalisteja, jotka ovat aina taipuvaisia polkemaan tai petkuttamaan batrakkeja, päiväläisiä ja köyhiä talonpoikia. On muodostettava viipymättä näiden viimeksi mainittujen maaseutuväestöryhmien erikoisjärjestöjä niin talonpoikain edustajain Neuvostoissa kuin myös maataloustyöläisten edustajain erikoisten Neuvostojen muodossa.

22) ONKO KANSAN OTETTAVA KÄSIINSÄ
KAPITALISTIEN SUURIMMAT JA MAHTAVIMMAT,
MONOPOLISTISET JÄRJESTÖT, PANKIT,
TEHTAILIJAIN SYNDIKAATIT Y.M.S.?

A, (kadeteista oikeaan), B, (kadetit). Ei missään tapauksessa, sillä siitä saattaa olla vahinkoa tilanherroille ja kapitalisteille.

C, (sodemit ja eserrät). Yleensä me kannatamme näiden järjestöjen siirtämistä koko kansan käsiin, mutta nyt on ennen aikaista ajatella ja valmistella sitä.

D, („bolshevikit”). On viipymättä *valmistettava* työläisten edustajain Neuvostot, pankkivirkailijain edustajain Neuvostot y.m.s. siihen, että ne ryhtyisivät käytän-

nössä mahdollisiin ja täysin toteutettavissa oleviin toimenpiteisiin ensin kaikkien pankkien yhdistämiseksi yhdeksi kansallispankiksi, sitten pankkeihin ja syndikaatteihin kohdistuvan työläisten edustajain Neuvostojen valvonnan järjestämiseksi ja vihdoin näiden pankkien ja syndikaattien kansallistamiseksi, s.o. siirtämiseksi koko kansan omistukseen.

23) MILLAISTA SOSIALISTISTA INTERNATIONALEA KANSAT NYKYAAN TARVITSEVAT KAIKKIEN MAIDEN TYÖLÄISTEN VELJESLIITON JÄRJESTÄMISEKSI JA AIKAANSAAMISEKSI?

A, (kadeteista oikeaan), B, (kadetit). Yleensä puhuen mikä tahansa sosialistinen internationale on vahingollinen ja vaarallinen kapitalisteille ja tilanherroille, mutta jos saksalainen Plehanov, t.s. Scheidemann, pääsee yksimielisyyteen ja yhteisymmärrykseen venäläisen Scheidemannin, t.s. Plehanovin kanssa, jos he löytävät toisiltaan sosialistisen omantunnon rippeitä, niin meidän, kapitalistien, on kai tervehdittävä *sellaista* Internationalea, johon kuuluu *sellaisia* sosialisteja, jotka asettuvat *omien* hallitustensa puolelle.

C, (sosdemit ja eserrät). Tarvitaan sosialistista Internationalea, joka yhdistää kaikki: sekä Scheidemannit ja Plehanovit että „keskuksen” väen, t.s. ne, jotka horjuvat sosialishovinismin ja internationalismin välillä. Mitä sekavampi soppa, sitä lujempi „yhtenäisyys”: eläköön suuri sosialistinen yhtenäisyys!

D, („bolshevikit”). Kansat tarvitsevat vain sellaista Internationalea, joka yhdistää todella vallankumouksellisia työläisiä, jotka pystyvät tekemään lopun kauheasta ja rikksellisestä kansojen teurastuksesta, Internationalea, joka pystyy vapauttamaan ihmiskunnan pääoman ikeestä. Vain sellaiset miehet (ryhmät, puolueet y.m.s.) kuin pakko-työväkilaan teljetty saksalainen sosialisti Karl Liebknecht, vain sellaiset miehet, jotka taistelevat itseuhrautuvaisesti sekä *omaa* hallitustaan että *omaa* porvaristoaan vastaan, sekä *omia* sosialishovinistejaan että *omaa* „keskustaansa” vastaan, kykenevät ja ovat velvollisia viipymättä perustamaan kansojen tarvitseman Internationalen.

24) ONKO KANNUSTETTAVA RINTAMALLA TAPAHTUVAA
SOTIVIEN MAIDEN SOTILAIDEN VÄLISTÄ VELJEILYÄ?

A, (kadeteista oikeaan), B, (kadetit). Ei. Siitä on vahinkoa tilanherrain ja kapitalistien eduille, sillä se voi jouduttaa ihmiskunnan vapautumista tilanherrain ja kapitalistien ikeen alta.

C, (sosdemit ja eserrät). Kyllä. Se on tarpeellista. Mutta me emme kaikki ole täysin vakuuttuneita siitä, että tähän veljeilyn kannustamiseen on ryhdyttävä heti kaikissa sotivissa maissa.

D, („bolshevikit“). Kyllä. Se on tarpeellista ja välttämätöntä. Kaikissa sotivissa maissa on ehdottomasti kannustettava *kummankin* sotivan ryhmän sotilaiden välistä veljeily-yrityksiä.

25) MINKÄ VÄRINEN LIPPU VASTAISII
KUNKIN POLIITTISEN PUOLUEEN LUONTOA JA OMINAISUUKSIA?

A, (kadeteista oikeaan). Musta, sillä he ovat oikeita mustasotnialaisia.

B, (kadetit). Keltainen, sillä se on sellaisten työläisten kansainvälinen lippu, jotka palvelevat pääomaa antaumuksesta eivätkä pakosta.

C, (sosdemit ja eserrät). Vaaleanpunainen, sillä koko heidän politiikkansa on ruusunhohteista luirupolitiikkaa.

D, („bolshevikit“). Punainen, sillä se on proletaarisen maailmanvallankumouksen lippu.

Tämä kirjanen on kirjoitettu huhtikuun alussa 1917. Kysymykseen, eikö se nyt, vuoden 1917 toukokuun 6 päivän jälkeen, „uuden“ kokoomushallituksen muodostamisen jälkeen ole vanhentunut, minä puolestani vastaisin:

— Ei, sillä kontaktikomitea ei ole itseasiassa hajonnut, vaan ainoastaan siirtynyt toiseen huoneeseen, herrojen ministerien kanssa samaan huoneeseen. Tshernovien ja Tseretelien siirtyminen toiseen huoneeseen ei ole muuttanut heidän eikä heidän puolueidensa politiikkaa.

**PUHE SOTILAILLE IZMAILOVSKIN
RYKMENTIN JOUKKOKOKOUKSESSA
HUHTIKUUN 10 (23) pnä 1917**

Toverit sotilaat! Ratkaistavana on nyt kysymys valtiotakenteesta. Kapitalistit, joiden käsissä valtiovalta tällä hetkellä on, tahtovat parlamentaarista porvarillista tasavaltaa, t.s. sellaista valtiojärjestystä, jolloin ei ole tsaaria, mutta valta pysyy kapitalisteilla, jotka hallitsevat maata vanhojen laitosten avulla, nimenomaan: poliisin, virkamiesten ja vakinaisen armeijan avulla.

Me tahdomme toisenlaista, kansan etuja vastaavampaa, demokraattisempaa tasavaltaa. Pietarin vallankumoukselliset työläiset ja sotilaat ovat kukistaneet tsarismmin ja puhdistaneet pääkaupungin kokonaan poliisista. Koko maailman työläiset luovat ilolla ja toiverikkaina katseensa Venäjän vallankumouksellisiin työläisiin ja sotilaihin, työväenluokan yleismaailmallisen vapautusarmeijan etujoukkoon. Kun vallankumous on aloitettu, on sitä voimistettava ja jatkettava. Alkäämme antako palauttaa poliisia! Koko valta valtiossa, alhaalta ylös asti, syrjäisimmästä kyläpahasesta jokaiseen Pietarin kortteliin asti on oltava työläisten, sotilaiden, batrakkien, talonpoikien y.m. edustajain Neuvostoilla. Valtiovallan keskuselimenä pitää olla Perustavan kokouksen, joka yhdistää nuo paikalliset Neuvostot, tai Kansankokouksen tai neuvostojen Neuvoston — kysymys ei ole nimestä.

Ei poliisin, ei kansan yläpuolella olevien virkamiesten, jotka eivät ole vastuuvollisia kansalle, eikä kansasta eristetyin vakinaisen armeijan, vaan *kokonaan aseistetun* ja Neuvostojen yhdistämän *kansan itsensä* — juuri sen on

hallittava valtiota. Juuri kansa määrää tarvittavan järjestyksen, juuri tälle vallalle työläiset ja talonpojat ovat kuuliaisista ja *myös kunnioittavat sitä*.

Vain tämä valta, vain itse sotilaiden ja talonpoikien edustajain Neuvostot voivat ratkaista suuren kysymyksen maasta ei tilanherrain eduksi eikä virkamiesten tavoin. Maan ei pidä kuulua tilanherroille. Talonpoikaiskomiteain on heti otettava maa tilanherroilta ja suojeltava tällöin tarkasti kaikkea omaisuutta tuhoamiselta sekä huolehdittava viljan tuotannon *lisäämisestä*, että sotilaiden muonitus rintamalla olisi parempaa. Kaiken maan on kuuluttava kansalle, ja sen on oltava talonpoikien edustajain paikallisten Neuvostojen määräysvallassa. Etteivät rikkaat talonpojat — ne ovat samoin kapitalisteja — voisi polkea ja petkuttaa batrakkeja ja köyhiä talonpoikia, näiden itsensä on neuvoteltava keskenään, tiivistettävä rivinsä, liityttävä yhteen, erikseen toisista, tai muodostettava omia erikoisia batrakkien edustajain Neuvostoja.

Älkää antako palauttaa poliisia, älkää luovuttako valtiovaltaa enempää kuin valtion hallintaakaan valitsemattomien, erottamattomien, porvarillista palkkaa nauttivien virkamiesten käsiin, liitytkää yhteen, tiivistäkää rivejänne, järjestäytykää itse, kehenkään luottamatta, vain omaan älyynne, omaan kokemukseenne turvautuen, — ja silloin Venäjä voi varmoin, tahdikkain ja oikein otetuin askelin lähteä vapauttamaan maatamme ja koko ihmiskuntaa sodan kauhuilta sekä pääoman sorronalaisuudesta.

Hallituksemme, kapitalistien hallitus, jatkaa kapitalistien etujen puolesta käytävää sotaa. Niin saksalaiset kapitalistit kruunattu rosvopäällikkönsä Vilhelm etunenässään kuin myös *kaikkien* muiden maiden kapitalistit käyvät sotaa kapitalistien voittojen jakamisesta, maailmanherruudesta. Tähän rikolliseen sotaan on vedetty satoja miljoonia ihmisiä ja melkein kaikki maapallon maat; satoihin miljardeihin nousevia pääomia on sijoitettu „tuottaviin” laitoksiin, jotka tuovat kansoille kuolemaa, nälänhätää, taloudellista häviötä, villiintymistä, mutta kapitalisteille tavattoman suuria, skandaalimaisenkorkeita liikevoittoja. Jotta voitaisiin lopettaa tämä kauhea sota ja solmia todella demokraattinen, ei-väkivaltainen rauha, on olemassa vain yksi tie: kaiken valtiovallan siirtäminen työläisten ja soti-

laiden edustajain Neuvostoille. Työläiset ja köyhät talonpojat, jotka eivät ole kiinnostuneita pääoman voittojen suojelemisesta eivätkä heikkojen kansojen ryöstämisestä, voivat todella toteuttaa sen, mitä kapitalistit vain lupailevat, nimittäin lopettaa sodan kestävään rauhaan, joka turvaa vapauden poikkeuksetta kaikille kansoille.

„Pravda” № 30,
huhtikuun 12 pnä 1917
Allekirjoitus: N. L e n i n

Julkaistaan „Pravda” lehdessä
tekstin mukaan

KAPITALISTIEN HÄIKÄILEMÄTÖN VALHE

Ei siinä vielä kaikki, että kapitalistien lehdet valehtelevat ja harjoittavat pogromiagitaatiota „Pravdaa” vastaan, että „Retsh” kilvoittelee tässä valehtelussa ja agitaatioissa sen samaisen „Russkaja Voljan” kanssa, johon se itse suhtautuu halveksivasti.

Nyt myös kapitalistien hallituksen ministerit ovat ruvenneet puhumaan „Russkaja Voljan” kielellä. „Retsh” julkaisee tänään ministeri Nekrasovin sanat, jotka tämä lausui huhtikuun 9 p:nä pidetyssä kadettipuolueen Moskovan kokouksessa:

„Kauheaa on se väkivallan propaganda, jota nyt kuullaan Kamenyni Ostrovin valtakadulta”.

„Russkaja Voljaa” jäljitellen herra ministeri valehtelee häikäilemättä, petkuttaa kansaa, auttaa pogromimiehiä ja piilottaautuu heidän taakseen uskaltamatta mainita suoraan yhtään nimeä, sanomalehteä, puhujaa tai puoluetta.

Herra ministeri pitää parempana ladella hämäriä viittauksia — ehkeivät kaikki pääsekään selville!

Mutta kaikki poliittisesti valistuneet ihmiset pääsevät selville: hra ministeri puhuu Venäjän SDTP:n Keskuskomitean äänenkannattajasta „Pravdasta” ja sen hengenheimolaisista.

Te valehtelette, hra ministeri, hra „kansanvapauden” puolueen jäsen. Väkivaltaa propagoi hra Gutshkov uhaten rangaista sotilaita viranomaisten erottamisesta. Väkivaltaa propagoi teille ystävällinen „Russkaja Volja”, pogromimies-„tasavaltalaisten” pogromi-lehti.

„Pravda” ja sen hengenheimolaiset eivät lainkaan propagoi väkivaltaa, vaan päinvastoin puhuvat täysin selvästi,

tarkasti ja määrätysti, että toimintamme keskiönä on nyt, erotukseksi shovinistista häkää nielleestä pikkuporvaristosta, proletaaristen tehtävien *selittäminen* proletaarijoukoille.

Niin kauan kuin *te*, herrat kapitalistit, Gutshkovit ja kumpp., rajoitutte vain väkivaltauhkailuihin ja olette käyttämättä väkivaltaa, niin kauan kuin ovat olemassa työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvostot, *niin kauan kuin te* olette täyttämättä uhkauksianne Neuvostoja vastaan (noita uhkauksia on avomielisesti julkaissut esim. hra Miljukovin työkumppani „Times'in”⁵⁰ kirjeenvaihtaja hra Wilson) ja harjoittamatta väkivaltaa joukkoja kohtaan, niin kauan me, pravdalaiset, sanomme ja toistamme, että tunnustamme työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvostot *ainoaksi mahdolliseksi* hallitusmuodoksi.

Taistelu vaikutusvallasta proletaarijoukkoihin, taistelu vaikutusvallasta työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvostoihin, niiden taktiikassa esiintyvien virheiden *selittäminen*, koko shovinistisen (= „vallankumouksellispuolustuskantaisen”) intoilun pettäväisyyden selittäminen — siinä meidän taktiikkamme, kaikkien pravdalaisten, koko puolueemme taktiikka, jota me noudatamme nyt ja niin kauan kuin *te*, herrat kapitalistit, te, joiden käsissä on armeijan johto, *olette harjoittamatta väkivaltaa*.

Hra ministeri Nekrasov tietää sen mainiosti, — vaikkapa vain niistä sitaateista, joita itse „Retsh” on ollut pakotettu esittämään. Hra ministeri jäljittelee „Russkaja Voljaa”, valheella, parjauksella, usutuksilla ja pogromiuhkauksilla hän haluaa *häiritä* rauhallista totuuden selitystä.

Siinä ette onnistu, herrat Nekrasovit, ette onnistu!

Työläiset ja sotilaat haluavat tietää totuuden, haluavat päästä selville sotaa, rauhaa ja valtiorakennetta koskevista kysymyksistä. Ja he pääsevät niistä selville.

Kirjoitettu huhtikuun 11 (24) pnä 1917

*Julkaistu huhtikuun 12 pnä 1917
„Pravda” lehden 30. numerossa*

*Julkaistaan
lehden tekstin mukaan*

SOTA JA VÄLIAIKAINEN HALLITUS

...Sittenkin olemme pakottaneet Väliaikaisen hallituksen kieltäytymään aluevaltauksista.

Taurian palatsissa huhtikuun 4 p:nä pidetystä J. Steklovin puheesta.

...Suhtauduttakoon tunnukseen „rauha ilman aluevaltauksia” miten tahansa, ei kuitenkaan voida olla huomioonottamatta kaikkien liittolaisten tunnustamia periaatteita...

P. Miljukovin puheesta („Retsh” huhtikuun 11 piltä).

Askel askelelta Väliaikaisen hallituksen johtomiehet paljastavat todellisen politiikkansa sodan suhteen. Jo surullisen kuuluisassa Väliaikaisen hallituksen deklaraatiossa⁵¹ sanottiin rinnan näennäisen aluevaltauksista „kieltäytymisen” kanssa, että „meidän” sopimuksemme Englannin ja Ranskan hallitusten kanssa jäävät voimaan. Parin viikon kuluttua saimme „Retshistä”, ulkoasiainministeri hra Miljukovin äänenkannattajasta, lukea:

MILJUKOVIN LAUSUNTO

Moskovassa ollessaan ulkoasiainministeri P. N. Miljukov esitti kansanvapauden puolueen jäsenten kokouksessa seuraavan lausunnon:

Väliaikaisen hallituksen deklaraatio sodan päämääristä ei sisällä rauhanehjoja, vaan ainoastaan yleiset periaatteet, jotka liittolaismaidemme valtiomiehet ovat jo ennen useampaan otteeseen julistaneet. Rauhan ehdot voidaan laatia vain yhteisymmärryksessä liittolaistemme kanssa Lontoon konvention pohjalla. Suhtauduttakoon tunnukseen „rauha ilman aluevaltauksia” miten tahansa, ei kuitenkaan voida olla huomioonottamatta kaikkien liittolaisten tunnustamia periaatteita Puolan ja Armenian yhdistämisestä, Itävallan slaavilaisten kansallisten pyrkimysten tyydyttämisestä. („Retsh” huhtikuun 11 (24) piltä 1917, № 83.)

Tämä ulkoasiainministeri Miljukovin lausunto julkaitaan varmasti kaikissa ulkomaisissa sanomalehdissä ja se

voimistaa sotaisaa mielialaa Saksassa. Miljukov auttaa Saksan imperialisteja lietsomaan shovinismia Saksassa, *Miljukov auttaa Vilhelm II käymään ryöstösotaa „loppuun asti”*.

Tarkastelkaamme hra Miljukovin lausuntoa. Väliaikaisen hallituksen deklaratio sodan päämääristä (se sama, jota J. Steklov harmillisen väärinkäsityksen vuoksi nimittää aluevaltauksista kieltäytymiseksi) ei sisällä — sanoo Miljukov — rauhanehtoja, vaan „ainoastaan *yleiset periaatteet*, jotka liittolaismaidemme valtiomiehet ovat jo ennen useampaan otteeseen julistaneet”. Tavalliselle kielelle käännettynä tämä merkitsee: aluevaltauksista kieltäytyminen on vain korulause, „yleisiä periaatteita”, sanoja, sanoja, sanoja. Näitä sanoja ovat ladelleet hyvin paljon myös „meidän” liittolaisemme. Todelliset „rauhan” ehdot sensijaan ovat jotain kokonaan toista.

Eräs valtiomies, ellemme erehdy, Bismarck, on sanonut: hyväksyä „*periaatteessa*” merkitsee diplomaattien kielessä hylätä *todellisuudessa*. Samoin Miljukovkin. „Periaatteessa” hän on aluevaltauksia vastaan, todellisuudessa hän on aluevaltausten kannalla, ja sen vuoksi hän puolustaa sotaa „loppuun asti”.

Korulauseet eivät vielä ole rauhanehtoja — sanoo meille hra Miljukov.

Minkälaisia ovat hänen rauhanehtonsa?

Nämä ehdot on osoitettu Lontoon konventiossa. Sen puoleen Miljukov kehottaakin meitä kääntymään.

Mutta kuka on solminut tuon konvention (sopimuksen)? Tsaari Nikolai II ja englantilaiset sekä ranskalaiset kapitalistit! Siis tsaarin koplan solmimat sopimukset jäävät voimaan. Siis me sodimme niiden ryöstösopimusten nimessä, jotka tsaarin kopla on solminut „liittolais”-pankkiirien kanssa.

Puolan ja Armenian valtaaminen, valtaukset Itävallassa (Konstantinopolista hra Miljukov tällä kertaa vaikenee) — siinä hra Miljukovin rauhanehtojen sisältö.

Mitä sanovat ulkoasiainministeri Miljukovin viimeisestä lausunnosta työläisten edustajain Neuvoston enemmistön johtajat? He rajoittuvat siihen, että „kontaktikomitean” nimessä tekevät „huomautuksen” Miljukoville hänen sanojensa johdosta... Mihin on joutunut se „Väliaikaisen hallituksen” kieltäytyminen „aluevaltauksista”, johon J. Steklov

ja N. Tshheidze „sittenkin” saivat tämän hallituksen suostumaan?

Venäjällä ei ole olemassa mitään kaksoisvaltaa. Työläisten edustajain Neuvosto vain toteuttaa hyvänsuopaista Väliaikaisen hallituksen valvontaa. Niin on sanonut, jos voidaan luottaa sanomalehtiselostuksiin, N. S. Tshheidze sotilaiden edustajakokouksessa Minskissä ⁵².

Näin pitkälle on menty tuon hyvänsuopaisen valvonnan ansiosta! Venäjän nimessä puhuvat yhä vielä henkilöt, jotka lietsovat sotaa. Työläisiä ja sotilaita ruokitaan yleisillä fraaseilla rauhasta ilman aluevaltauksia, mutta sala-vihkaa harjoitetaan politiikkaa, joka on edullista vain sodasta hyötyvälle miljonäärikoplalle.

Toverit työmiehet ja sotilaat! Lukekaa ja selittäkää kaikissa kokouksissa yllä esitettyä Miljukovin lausuntoa! Sanokaa, että te ette tahdo kuolla salaisten konventioiden (sopimusten) puolesta, joita tsaari Nikolai II on solminut ja jotka pysyvät pyhinä Miljukoville!

„Pravda” № 31,
huhtikuun 13 pnä 1917

Julkaistaan „Pravda” lehden
tekstin mukaan

„RUSSKAJA VOLJAN” JÄLKIÄ SEURATEN

„Russkaja Voljan” menetelmät, lehden, jolle kadetitkin kääntävät halveksuvasti selkensä, saavat yhä enemmän jäljittelijöitä. Katsokaa hra Plehanovin „Jedinstvoa”. „Paljastaakseen” „Pravdan” hra Plehanov ottaa Leninin ensimmäisen teesin, siteeraa sanat, että Venäjän taholta sota pysyy imperialistisena ryöstösotana, ja kysyy voitonvarmana:

„Entä miten on asianlaita Saksan osalta? Siitä ei Lenin ole maininnut sanaakaan”.

Niin, kirjaimellisesti niin. Luet etkä ole uskoa silmiäsi. Onkohan hra Plehanov todellakin jo laskeutunut aivan „Novoje Vremjan” ja „Russkaja Voljan” tasolle? Uskomatonta, mutta kuitenkin totta.

Hra Plehanovin hävyttömyys ylittää kaikki puitteet. Hän tuntee mainlosti rajan takana julkaistun bolshevikkien kirjallisuuden. Hän tietää erittäin hyvin, että poikkeuksetta kaikki bolshevikit ovat puheissaan, kirjoituksissaan sekä päätöslauselmissaan lukemattomia kertoja todenneet: sota Saksan taholta on *yhtä* imperialistista ryöstösotaa kuin kaikkien muidenkin sotivien „suur”-valtojen taholta. Saksan kapitalistit ja heidän kruunattu rosvonsa, päämies Vilhelm, ovat samanlaisia imperialistisia petoja kuin muidenkin maiden kapitalistit.

Toistamme: yksikään valistunut, edes jonkin verran bolshevikkeja tunteva ihminen ei voi olla tietämättä, että sellainen on mielipiteemme. Myös hra Plehanov tietää sen mainiosti. Hän tietää, että rajan takana ilmestynyt

Zinovjevin ja Leninin kirjanen „Sosialismi ja sota” * julkaistiin Sveitsissä myös saksan kielellä ja kuljetettiin salaa Saksaan. Saksasta tuossa kirjasessa puhutaan selvääkin selvemmin, että Saksa käy ryöstösotaa „kilpailevien maiden rosvoamiseksi”, että Saksa on „nuori ja voimakas rosvo”, että „Saksan imperialistit loukkasivat julkeasti Belgian puolueettomuutta, kuten ovat aina ja kaikkialla tehneet sotivat valtiot, jotka tarpeen tullen ovat polkeneet maahan kaikki sopimukset ja sitoumukset”; — että „Kautsky sovittelee aatteettomasti keskenään sosialishovinismin perusajatusta — isänmaan puolustuksen tunnustamista nykyisessä sodassa ja vasemmistolaisille tehtyä näennäistä myönnytystä”; — että „shovinistiopportunistit eivät ole missään vajonneet niin syvälle rappioon ja luopuruuteen kuin Saksassa”.

Hra Plehanov tietää sen mainiosti ja kuitenkin menee niin pitkälle, että käyttää „Novoje Vremjan” ja „Russkaja Voljan” menetelmiä, pyrkii kuvaamaan pravdalaiset saksalaisystäviksi.

Pilkaten marxilaisuutta hra Plehanov takertuu edelleen siihen, kuka kenelle *julisti* sodan.

Hra Plehanov on unohtanut, että marxilaisille sota on tiettyjä luokkia edustavien tiettyjen hallitusten harjoittaman *politiikan jatkamista*.

Että Nikolai II ja Vilhem II edustavat kumpikin maitensa taantumuksellisia ja kapitalistisia luokkia, että kumpikin on viimeksi kuluneina vuosikymmeninä harjoittanut vieraiden maiden ryöstämistä, Kiinan ryöstämistä, Persian kuristamista, Turkin silpomista ja jakamista, — se on tosiasiassa. Jos hra Plehanov olisi kosketellut — vaikkapa vain kosketellut — diplomatian ja ulkopoliittikan historiaa viimeisten vuosikymmenien ajalta, hän ei olisi voinut olla huomaamatta sitä, hän ei uskaltaisi kiistää sitä.

Ja nimenomaan tätä imperialistista ryöstöpolitiikkaa, joka on kiinteästi sidottu molempien maiden pankkipääomaan, Nikolai II ja Vilhelm II *ovat jatkaneet* käymällä tätä sotaa.

Ja kun sotaa käydään kahden saalistaja- ja riistjäryhmän välillä rosvoosaaliin jakamisesta, siitä, *kuka saa enemmän* kuristaa kansoja, *kuka saa enemmän* ryöstää, niin *täl-*

* Ks. Teokset, 21. osa, ss. 289—333. Toim.

laisen sodan suhteen ei ole mitään, ei taloudellista eikä poliittistakaan merkitystä kysymyksellä, kuka ensimmäisenä aloitti, kuka julisti sodan j.n.e.

Hra Plehanov on laskeutunut — aivan samoin kuin saksalaiset Plehanovit, Scheidemannit ja kumpp. — mitä vulgäärimman, mitä tavallisimman porvarillisen shovinistin tasolle, shovinistin, joka ei halua tietää (tai joka ei ole milloinkaan tietänyt) sitä, että sota on politiikan jatkamista, että sota ja politiikka ovat sidottuja tiettyjen luokkien etuihin, että on otettava selvää, mitkä luokat ja mistä käyvät sota.

Ennenkuulumaton, häikäilemätön valehtelu, Nikolai II ryöstöpolitiikan verhoaminen, politiikan, jolle Lvov ja kumpp. ovat jääneet uskollisiksi (he ovat hyväksyneet jopa tsaarin sopimuksetkin!) — siinä onkin hra Plehanovin koko viisaus.

Tietoiset työläiset ja tietoiset sotilaat eivät usko tätä valhetta.

„Pravda" № 31,
huhtikuun 13 p:nä 1917

Julkaistaan „Pravda" lehdessä
tekstin mukaan

VALEHTELUKIIKKO

Eräs porvarillisen lehdistön menetelmä on osoittautunut aina ja kaikissa maissa laajimmin käytetyksi ja „varmasti” vaikuttavaksi. Valehtelee, pidä melua, huuda, toistelee valhetta — „jotain siitä syntyy”.

„Lenin pitää melua Kshesinskajan palatsissa, melua kovasti”, kirjoittaa „Retsh”. „Lenin puhuu katolta Modernin joukkokokouksessa”, kirjoittavat useat sanomalehdet.

Ja kaikki on valhetta. Modernin joukkokokouksessa ei ollut Leniniä. Lenin ei lainkaan pitänyt melua, sillä hän piti *yhden ainoan* selostuksen bolshevikeille ja menshevikeille⁵³ ja julkaisi muutamia pieniä kirjoituksia pienessä „Pravda” lehdessä.

Melua pitävät kapitalistit ja kapitalistien lehdistö, juuri ne „meluavat kovasti”, pyrkien *huudollaan* ehkäisemään totuuden kuulemista, peittämään kaiken parjausten ja huutojen tulvaan, *häiritsemään* asiallista *selitystyötä*.

Siihen pyrkivät nykyään kapitalistit sekä ne hra Plehanovin kaltaiset valesosialistit, jotka ovat siirtyneet kokonaan kapitalistien puolelle.

Erittäin „valtiollisentärkeässä” pääkirjoituksessaan „Retsh” huutaa taas tänään „anarkian propagointia” vastaan ja suomii tällöin itseään erittäin tuntuvasti — jokaisen mielestä, joka harkitsee lukemaansa ja kuulemaansa.

„...Suuri vallankumous on lakaissut koko vanhan valtaorganisaation”... Se ei ole totta. Ei läheskään vielä koko valtaorganisaatiota. „Sen voi palauttaa vain kansan (laajassa mielessä) mentaliteetin murros,— oikeammin sanoen, se uusi mentaliteetti, joka tunnustaa vallan välttämättömäksi ja alistumisen ehdottomaksi”.

Siinä teille ilmeinen, selvä valhe, selvä kapitalistien ja anarkiasta huutavien herrojen Plehanovien, Tsherevaninien ja kumpp. valehteluliitto.

Niin tieteessä kuin jokapäiväisessä puhekielessäkin on tullut kiistattomaksi tavaksi nimittää anarkismiksi *valtion* välttämättömyyden *kieltämistä* kapitalismista sosialismiin siirtymisen kautta *varten*.

Marxilaisuus opettaa, että sosialismi johtaa valtion „kuolemiseen”, sitä eivät voi olla tietämättä valheen perustalla liittoutuneet Miljukovit, Plehanovit, Tsherevaninit y.m.s.

Kieltävätkö pravdalaiset tai Lenin *valtion* välttämättömyyden *nykyään?* — „valtaorganisaation” välttämättömyyden? — „valtaan alistumisen ehdottomuuden”?

Kaikki asioista perillä olevat ihmiset, paitsi valehtelijain liittoa, tietävät mainiosti, että eivät kiellä.

Sekä „Pravda” että Lenin ovat selvääkin selvemmin sanoneet, että kaikki me kieltämättä pidämme valtiota ja valtaorganisaatiota välttämättömänä ei ainoastaan nykyhetkellä, vaan myös myöhempää kapitalismista sosialismiin siirtymisen historiallista ajankohtaa varten.

Ainoastaan valehteluliitto voi kieltää tai olla näkemättä sitä.

Kysymys on siitä, *millaista* „valtaorganisaatiota” me *ehdotamme kansalle*.

Emme vanhaa valtaorganisaatiota, emme poliisia, virkamiehistöä emmekä vakinaista armeijaa, vaan uutta organisaatiota — *työläisten, sotilaiden, talonpoikien y.m. edustajain Neuvostoja*.

Näitä Neuvostoja on jo olemassa, vallankumous on ne jo synnyttänyt, ja jokainen, jopa kapitalistien hallituskin, on ne jo *tunnustanut puolittaiseksi vallaksi*.

Me puolestamme olemme sanoneet selvääkin selvemmin, että *nämä* Neuvostot ovat *ainoa mahdollinen* vallankumouksellisen hallituksen muoto.

Mikä voi olla tämän selvempää?

Jos kerran „ainoa mahdollinen”, niin se merkitsee, että on tehtävä *vain* selitystyötä siihen asti, kunnes joku ei ala käyttää väkivaltaa joukkoja kohtaan.

Kaikki pravdalaiset ovat tunnustaneet „vallan välttämättömäksi ja alistumisen ehdottomaksi” sekä selostavat sitä kansalle.

Miljukovit, Plehanovit, Tsherevaninit ja kumpp. valehtelevät salatakseen totuuden kansalta; valehtelevät vailetakseen *pääasiasta: tämän tai tuon* valtaorganisaation luokkaluonteesta.

Siinä on asian ydin.

Kapitalisti nimittää „*anarkiaksi*” työläisten y.m. edustajain Neuvostoja, sillä *sellainen* valtaorganisaatio ei kytke etukäteen ja ehdottomasti kansaa kapitalistien ikeeseen, vaan antaa vapauden ja luo järjestyksen sekä samalla tekee mahdolliseksi rauhanomaisen ja asteittaisen siirtymisen sosialismiin.

Yksinomaan vain tämä suututtaa ja raivostuttaa kapitalisteja, vain se tekee heidät tyytymättömiksi. Se on johtanut valehteluliiton muodostumiseen. Se on saanut aikaan parjausten ja kiukunpurkausten tulvan.

Siitä johtuu peitelty, vihjailuilla verhoiltu *pogromi* agitaatio, jota „Retsh” mainitussa pääkirjoituksessaan harjoittaa kehottaen „vastarintaan”, luopumaan „välinpitämättömyydestä”, „passiivisuudesta” y.m.s.

Kun kerran puolellanne on kansan enemmistö, herrat, kun liittonne Neuvoston (jossa enemmistö tällä hetkellä *ei ole meillä*: olemme sanoneet sen selvästi) kanssa on luja, niin mitä te herrat pelkäätte, miksi valehtelette?

Me tahdomme vain *selittää* työläisille ja köyhille talonpojille heidän taktiikkansa virheitä. Me tunnustamme *Neuvostot* ainoaksi mahdolliseksi vallaksi. Me selostamme valtan välttämättömyyttä ja valtaan alistumisen ehdottomuutta.

Mitäs te pelkäätte? Miksi te valehtelette?

Te pelkäätte nimenomaan totuutta. Te valehtelette *tehdäksenne* pogromien, parjauksen, väkivallan, loan avulla *mahdottomaksi* totuuden *selittämisen*.

Sen ovat huomanneet jo eräät vastustajammekin. Lukekaa tämänpäiväistä eserrien puolueen äänenkannattajaa „Delo Narodaa”⁵⁴, jota ministeri Kerenski avustaa.

Tämä lehti kirjoittaa Plehanovista, „Russkaja Voljan” ja „Retshin” uskollisimmasta liittolaisesta: „...,sellaisia sanoja, sellaisia taistelumenetelmiä me olemme tottuneet näkemään „Russkaja Voljan” palstoilla. Niiden näkeminen sosialistien kirjoituksissa on suoraan sanoen raskasta ja tekee kipeää”...

Näin kirjoittavat vastustajamme.

Näin kirjoittavat demokraatit, joissa on herännyt demokraatin omatunto.

On toivotonta saada Miljukovit, Plehanovit ja Tsherevaninit häpeämään, mutta kun kerran sellainenkin lehti, jota ministeri Kerenski avustaa, kääntää hylkien selkensä Plehanovin hillittömän shovinistisille, likaisen herjaaville, pogromeilta haiskahtaville menetelmille, niin me voimme sanoa:

Noihin menetelmiin turvautuvat sankarit ovat kuolleita miehiä.

Kirjoitettu huhtikuun 13 (26) pnä 1917

*Julkaistu huhtikuun 14 pnä 1917
„Pravda” lehden 32. numerossa*

*Julkaistaan
lehden tekstiin mukaan*

PANKIT JA MINISTERIT

Entinen ulkoasiainministeri ja nykyinen keskusotateollisuuskomitean puheenjohtajan apulainen N. N. Pokrovski on tullut Venäjän ulkomaankauppapankin Neuvoston jäseneksi. Pankkineuvoston jäseneksi on tullut niinikään Ministerineuvoston entinen puheenjohtaja kreivi V. N. Kokovtsov.

Tällä uutisella eiliset iltalehdet ilahduttivat meitä.

Tänään ministeri — huomenna pankkiiri; tänään pankkiiri — huomenna ministeri. „Sota loppuun asti” — sen puolesta tänään sekä huomenna.

Näin ei ole asianlaita ainoastaan Venäjällä, vaan myös kaikkialla, missä pääoma on vallassa. Sodasta rikastuu pankkiirien pieni ryhmä, joka pitää käsissään koko maailmaa.

— Meille ehkä sanotaan: mutta Pokrovski ja Kokovtsovhan olivat ministereinä vanhan järjestelmän aikana, kun taas nykyään me elämme uudistetulla Venäjällä.

Vastaamme tähän kysymyksellä:

— *entä kuinka moneen pankkiin osallistuvat (johtajina, osakkaina, todellisina isäntinä) nykyiset ministerit Gutshkov, Tereshtshenko, Konovalov?*

Toverit pankkien virkailijat (joiden, suluissa sanoen, on pikemmin järjestäydyttävä liitoksi) menettelevät mainiosti, jos kokoavat tätä asiaa koskevan aineiston ja julkaisevat sen työväen lehdistössä.

TÄRKEÄ PALJASTUS

Tämänpäiväisestä „Delo Narodan” pääkirjoituksesta, lehden, jonka lähimpien avustajien joukkoon kuuluu ministeri Kerenski, luemme suoranaisen ilmoituksen, että „niiden tietojen mukaan, joita me, „Delo Naroda”, olemme saaneet henkilöiltä, joita pidämme kyllin pätevinä tässä tapauksessa, mainittua noottia” (nimittäin noottia, jossa kieltäydytään aluevaltausten ja sotakorvausten poliitikasta) „ei ole toistaiseksi lähetetty”.

Siis erehtyvät ne työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvoston jäsenet ja kannattajat, jotka puhuvat ja luulevat, että „me olemme pakottaneet hallituksen kieltäytymään aluevaltauksista”.

Toverit ja kansalaiset! Lukekaa ja vielä kerran lukekaa mainitsemamme „Delo Narodan” ilmoitus, harkitkaa vakavasti sen merkitystä!

Edelleen pääkirjoituksessa sanotaan:

„Ja hra Gutshkov toistelee Palatsitorilla työskentelevän, Konstantinopolia ja salmia himoavan ja janoavan sotaisen kollegansa sanoja esittäen Romanian rintamalla olevalle armeijalle osoitetussa vetoomuksessaan tunnuksia Saksan ja Itävallan täydellisen murskaamisen välttämättömyydestä”...

Kun kerran „Delo Naroda” tietää, että Miljukov himoaa ja janoaa aluevaltauksia, niin miksei siitä sitten voisi kertoa tarkemmin? Eikö kansan asia (delo naroda) vaadi, että „Delo Naroda” puhuisi selvemmin ja suuremmin?

Pääkirjoituksen päätteenä on viittaus „Väliaikaisen hallituksemme sotaiseen *osaan*”.

Vielä kerran: eikö kansan asia vaadi, että „Delo Naroda” julkaisisi nimet ja tosiasiat, tosiasiat ja nimet?

Kirjoitettu huhtikuun 13 (26) pnä 1917

*Julkaistu huhtikuun 14 pnä 1917
„Pravda” lehden 32. numerossa*

*Julkaistaan
lehden tekstin mukaan*

SOTILAILLE JA MATRUUSEILLE

Toverit sotilaat! Toverit matruusit!

Kapitalistien sanomalehdet „Retshistä” „Russkaja Voljaan” saakka käyvät mitä häpeällisintä valhe- ja parjauskampanjaa sen johdosta, että minä ja 30 muuta emigranttia matkustimme Saksan kautta.

Kapitalistien lehdet valehtelevat häikäilemättömästi uskotellessaan tai vihjatessaan, että me muka olisimme saaneet joitain sopimattomia tai tavallisuudesta poikkeavia armopaloja Saksan hallitukselta, jota pidämme yhtä rosvo-maisena ja yhtä rikksellisena kuin muitakin nykyistä sotaa käyviä kapitalistisia hallituksia.

Miljukovien ja kumpp. ystävän, liberaalisen professori Kovalevskin kaltaiset rikkaat miehet, joilla oli „yhteyksiä” tsaristisen monarkian ylhäisiin virkamiehiin, kävivät jatkuvasti neuvotteluja Saksan hallituksen kanssa Venäjän tsaristisen hallituksen välityksellä saksalaisten vangitsemien venäläisten ja venäläisten vangitsemien saksalaisten vaihtamisesta.

Miksi sitten emigrantit, jotka ovat kituneet ulkomailla tsaarinvastaisen taistelunsa takia, eivät voi sopia venäläisten vaihtamisesta saksalaisiin *ilman* hallitusta?

Miksi Miljukovin ja kumpp. hallitus ei päästänyt Venäjälle kanssamme matkustanutta sveitsiläistä sosialistia Fritz Plattenia, joka solmi Saksan hallituksen kanssa sopimuksen vaihtamisesta?

Hallitus levittää valheellisia huhuja, että Platten on saksalaisten ystävä. Se on parjausta. Platten on työläisten ystävä ja *kaikkien* maiden kapitalistien vihollinen.

Kapitalistit levittävät valheellisia huhuja, että me kannatamme erillisrauhaa saksalaisten kanssa, että me

olemme neuvotelleet tai aikoneet neuvotella Tukholmassa sellaisten saksalaisten sosialistien kanssa, jotka ovat *oman* hallituksensa puolella.

Se on valhetta ja parjausta. Me emme ole osallistuneet emmekä osallistu mihinkään tuontapaisiin neuvotteluihin moisten sosialistien kanssa. Me pidämme kaikkien maiden sosialisteja, jotka auttavat *omia* kapitalistejaan tämän rikoksellisen sodan käymisessä, sosialismin petteureina.

Ystäviämme ovat *vain* ne sosialistit, jotka Saksan rosvohallituksen tuomitseman, pakkotöihin tuomitseman Karl Liebknechtin tavoin nousevat *omia* kapitalistejaan vastaan.

Me emme tahdo erillisrauhaa Saksan kanssa, vaan tahdomme *kaikkien* kansojen rauhaa, tahdomme *kaikkien* maiden työläisten voittoa *kaikkien* maiden kapitalisteista.

Venäjän kapitalistit puhuvat perättömiä ja panettelevat meitä samoin kuin Saksan kapitalistit Liebknehtiä. Kapitalistit valehtelevat, että me muka tahdomme työläisten ja sotilaiden välistä eripuraisuutta ja vihaa.

Se ei ole totta! Me tahdomme työläisten ja sotilaiden välistä *yhteyttä*. Me tahdomme *selittää* työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvostojen jäsenille, että *kaiken* valtiovallan on oltava *näiden* Neuvostojen käsissä.

Kapitalistit panettelevat meitä ja menevät siinä julkeudessa niin pitkälle, että yksikään porvarillinen lehti ei ole julkaissut „Izvestija Soveta rabotshih i soldatskih deputatov” lehdestä matkaselostustamme eikä työläisten ja sotilaiden Toimeenpanevan komitean päätöslauselmaa.

Jokainen työläinen ja jokainen sotilas tuntee *oman* työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvostonsa. Tämän Neuvoston Toimeenpanevalle komitealle me teimme selostuksemme heti saapumisemme jälkeisenä päivänä. Selostus on julkaistu „Izvestijan” * numerossa. Miksi *yksikään* kapitalistien lehti ei ole julkaissut tuota selostusta?

Siksi, että nämä lehdet levittävät valheita ja parjausta peläten, että selostuksemme Toimeenpanevalle komitealle paljastaa valehtelijat.

Miksi yksikään lehti ei ole julkaissut selostustamme koskevaa Toimeenpanevan komitean *päätöslauselmaa*, sitä

* Ks. tätä osaa, ss. 9—11. *Toim.*

päätöslauselmaa, joka on julkaistu „Izvestijan” samassa numerossa?

Siksi, että tuo päätöslauselma paljastaa kapitalistien ja heidän sanomalehtiensä valehtelun ja vaatii hallitusta ryhtymään toimenpiteisiin emigranttien palauttamiseksi.

Neuvoston „Izvestijassa” on julkaistu protesti englantilaisten suorittamaa Trotskin vangitsemista vastaan; on julkaistu Zurabovin kirje, jossa paljastetaan Miljukovin valhe; on julkaistu Martovin sähkö, jossa myös puhutaan samasta asiasta.

Sotilaat ja matruusit! Älkää uskoko kapitalistien valheita ja parjausta! Paljastakaa valehtelijat, jotka vaikenevat „Izvestijassa” julkaistusta totuudesta!

*Kirjoitettu huhtikuun 11 ja 14
(24 ja 27) pn välisenä aikana 1917*

*Julkaistu ensi kerran v. 1925
IV Lenin-kokoelmassa*

*Julkaistaan
käsikirjoituksen mukaan*

POGROMIMIEHIÄ VASTAAN 55

PIETARIN TYÖLÄISILLE, SOTILAILLE JA KOKO VÄESTÖLLE

Kansalaiset! „Russkaja Volja” lehti, jonka on perustanut tsaarin ministeri Protopopov ja jota kadetitkin halveksivat, harjoittaa pogromiagitaatiota puoluettamme vastaan, „Pravda” lehteä, tovereitamme Leniniä ja Zinovjevia sekä Kshesinskajan palatsissa sijaitsevaa puolueemme Pietarin komiteaa vastaan. Olemme saaneet useita suullisia sekä kirjallisiakin tiedotuksia väkivallalla, pommilla y.m. uhkailemisista.

Jo vallankumouksen ensi päivistä lähtien kapitalistit ovat „tasavaltalaisiksi” naamioituneina koettaneet rakentaa riitaa työläisten ja sotilaiden välille. Ensin valehdeltiin työläisistä, että he muka tahtovat jättää armeijan leivättä. Nyt yritetään yllyttää „Pravdan” kimppuun.

Vetoamme Pietarin vallankumouksellisten työläisten ja sotilaiden kunniaan ja sanomme:

Me puolestamme emme ole suinkaan kertaakaan uhkailleet ketään yksilöä väkivallalla, emme välittömästi emmekä välillisesti, vaan päinvastoin olemme aina sanoneet, että meidän tehtävänämmä on *selittää* koko kansalle katsomuksiamme, että kaikkien työläisten ja sotilaiden valitsemaa *työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvostoa* me pidämme *ainoana mahdollisena* vallankumousohallituksena.

Saksan kautta matkustaneet toverit, jotka kuuluvat *eri* puolueisiin, esittivät *heti saapumispäivänään selostuksen kaikkien* työläisten ja sotilaiden valtuuttamille henkilöille, nimittäin työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvoston *Toimeenpanevalle komitealle*. Tässä Toimeenpaneovassa komiteassa olivat Tshheidze, Tsereteli, Skobelev, Steklov y.m.

Toverit! Nämä työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvoston johtajat ovat monessa suhteessa eri mieltä kanssamme

valtiorakennetta koskevissa kysymyksissä. Heidän menetelynsä ei voinut johtua ystävyydestä meitä kohtaan.

Mitä sitten Toimeenpaneva komitea teki?

Se *julkaisi koko* selostuksen Saksan kautta matkustamisesta „Izvestijansa” 32. numerossa, huhtikuun 5 p:nä 1917.

Tässä selostuksessa on osoitettu kaikki tosiasiat ja mainittu *nimeltä* ne ulkomaalaiset, kahden puolueettoman maan, Sveitsin ja Ruotsin sosialistit, jotka ovat *tarkastaneet* pöytäkirjamme.

Mitä sitten Toimeenpaneva komitea päätti? Ilmaisiko se paheksuvansa Leninin y.m. matkustamista Saksan kautta tai edes olevansa tyytymätön siihen?

Ei. „Izvestijan” toimitus esitti samassa numerossa Toimeenpanevan komitean päätöslauselman tällä tavalla:

„Kuultuaan тов. Zurabovin ja Zinovjevin selostuksen Toimeenpaneva komitea päätti kääntyä heti Väliaikaisen hallituksen puoleen ja ryhtyä toimenpiteisiin, että kaikki emigrantit päästetään viipymättä Venäjälle heidän poliittisista katsomuksistaan ja sotaan suhtautumisestaan huolimatta. Hallituksen kanssa käytävien neuvottelujen tuloksista tiedotamme lähipäivinä. *Toim.*”.

Jokainen näkee, *ettei* siinä ole sanaakaan Leniniä ja hänen tovereitaan vastaan. Siinä on tehty *varoitus* Väliaikaiselle hallitukselle, siinä on päätetty *ryhtyä toimenpiteisiin*, ettei se vaikeuttaisi Venäjälle pääsyä.

Mutta tämän jälkeen *Martovin* sähke ja *Trotskin* vangitseminen Englannissa ovat todistaneet, että Miljukov on voimaton Englantia ja Ranskaa vastaan, jotka pitävät internationalistisocialistejaan vankilassa, tai että Miljukov *ei halua* ryhtyä vakaviin toimenpiteisiin.

Venäläisten ja saksalaisten vaihtoa on suoritettu sodan aikana kymmeniä kertoja. Valtakunnanpuoleen jäsen Kovalevski on vaihdettu itävaltalaiseen j.n.e. Rikkaiden vaihtoa hallitukset ovat järjestäneet monta kertaa. Miksi nykyinen hallitus ei halua järjestää emigranttien vaihtoa? Siksi, että se tahtoo riistää useilta taistelijoilta mahdollisuuden osallistua vallankumoustaisteluun.

Mitä tekevät „Russkaja Volja” ja sen vanavedessä kulkevat lehdet, sellaiset kuin „Retsh” ja „Jedinstvo”?

Ne jatkavat ajojuttia yllyttäen siten tietämättömiä ihmisiä väkivallantekoihin erinäisiä henkilöitä kohtaan *eivätkä julkaise* selostusta enempää kuin Toimeenpanevan komitean päätöslauselmaakaan!..

Työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvoston Toimeenpanevalle komitealle on ilmoitettu useiden sellaisten sosialistien nimet, jotka tarkastivat ja hyväksyivät emigranttien jokaisen heidän matkaansa liittyvän askelen. Näitä sosialisteja ovat *ranskalaiset* sosialistit Loriot ja Guilbeaux, *sveitsiläinen* sosialisti Platten, *ruotsalaiset* sosialistit Lindhagen (Tukholman kaupunginvaltuuston puhemies), Karlsson, Ström, Nerman, *saksalainen* sosialisti Hartstein *Karl Liebknechtin* ryhmästä, *puolalainen* sosialisti Bronski.

„Russkaja Voljan”, „Retshin” ja „Jedinstvon” tuollainen menettely on väkivallalla, pogromeilla ja pommilla uhkailevien pimeiden voimien auttamista.

Toverit sotamiehet ja työläiset!

Varoitamme teitä „Russkaja Voljan”, „Retshin” ja „Jedinstvon” herrojen suhteen ja sanomme yhä uudelleen: me kannatamme *kaikkien* puolueiden näkökantojen *selittämistä* koko kansalle, me kannatamme sotilaiden ja työläisten edustajain Neuvoston *kunnioittamista*.

Jos Väliaikainen hallitus, jos „Retsh” lehti ja hra Plehanov ovat tyytymättömiä työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvoston Toimeenpanevan komitean menettelyyn, niin miksi *he eivät ilmoita sitä julkisesti? Miksi he eivät vaadi sen tarkastusta?* Miksi he pelkäävät painattaa uudelleen sitä, mitä on sanottu „Izvestija Soveta Rabotshih i Soldatskih Deputatov” lehden 32. numerossa? Miksi? Siksi, että he haluavat kylvää sekasortoa!

Jos käytetään väkivaltaa missä muodossa tahansa, niin me langetamme siitä vastuun „Russkaja Voljan”, „Retshin”, „Jedinstvon” y.m.s. toimittajille ja avustajille, jotka ovat rohjenneet *olla julkaisematta* selostusta ja Toimeenpanevan komitean päätöslauselmaa sekä harjoittaa hämäräperäistä ajojahtia.

„Delo Naroda” lehti, jonka julkaisemiseen ministeri A. F. Kerenski ottaa läheisesti osaa, on jo tähdentänyt, että mainittujen lehtien menettelytavat auttavat pogromimiehiä („Delo Naroda” № 23).

Tietäkööt Miljukovit, Amfiteatrovit, Plehanovit ja kumppanit, että jos heidän harjoittamansa ajojahdin takia aletaan käyttää väkivaltaa, niin se kääntyy ennen kaikkea heitä vastaan.

Alas pogromiagitaatio! Alas ajojahti- ja petkutussankarit, jotka salaavat Toimeenpanevan komitean päätöslauselmia!

Toverit sotamiehet ja työläiset! Älkää antako synkentää kansan vapautta pogromeilla! Pankaa kaikki *kunnioittamaan* teidän *oman*, sotilaiden ja työläisten edustajain Neuvostonne päätöslauselmia!

VSDTP:n Keskuskomitea
VSDTP:n Pietarin komitea

Kirjoitettu ennen huhtikuun
14 (27) päivää 1917

Julkaistu huhtikuun 15 p:nä 1917
„Pravda“ lehden 33. numerossa

Julkaistaan
lehden tekstin mukaan

KANSALAISET! YMMÄRTÄKÄÄ, MITÄ OVAT KAIKKIEN MAIDEN KAPITALISTIEN MENETTELYTAVAT!

Tänään „Retsh” päättää toimitusartikkelinsa seuraavin sanoin:

„Saksan hallitus ponnistelee säilyttääkseen Saksan sisäisen yhtenäisyyden ja erottaakseen ententen valtakunnat toisistaan. Meidän „pravdalaisemme” horjuttavat kaikin tavoin vallankumouksellisen Venäjän yhtenäisyyttä ja yllyttävät Venäjän hallitusta Englannin ja Ranskan liittolaishallitusten kimppuun. Eiköhän meillä liene oikeus sanoa, että leniniläiset „miekkoset” ahkeroivat von Bethmann-Hollwegin ja Vilhelm II:n hyväksi?”

Ei, herrat kapitalistit, teillä ei ole oikeutta sanoa niin. Juuri me, pravdalaiset, ja vain me emme ainoastaan ole säilyttämättä Saksan sisäistä yhtenäisyyttä, vaan *päinvastoin hävitämme sitä*.

Se on tosiasia, jota herrat venäläiset kapitalistit eivät saa millään valheella poistetuksi elämästä.

Se on tosiasia, että me, pravdalaiset, ja vain me vaadimme saksalaisten sosialistien ehdotonta ja viipymätöntä eroamista saksalaisista Plehanoveista, s.o. Scheidemanneista, ja saksalaisesta „keskustasta”, s.o. horjuvista henkilöistä, jotka eivät tohdi erota periaatteellisesti ja peruuttamattomasti Scheidemanneista.

Se on tosiasia, että me, pravdalaiset, ja vain me kannattamme yhtenäisyyttä *yksinomaan* kahden saksalaisen sosialistiryhmän („Spartakus” ja „Työväen Poliitiikka”) kanssa — ryhmien, jotka ovat Karl Liebknechtin politiikan kannalla, s.o. *Saksan sisäisen yhtenäisyyden hävittämisen politiikan* kannalla. Karl Liebknechtin politiikka on *käytännössä* eikä sanoissa kapitalistien ja työläisten välisen „sisäisen yhtenäisyyden” hävittämistä *Saksassa*.

Käsittäen selvästi, että Saksan kapitalistit ja heidän Vilhelminsä ovat imperialisteja, s.o. rosvoja, Karl Liebknecht lähetti jo Zimmerwaldin konferenssiin (syyskuussa 1915) kirjeen, jota ei julkaistu, koska Liebknecht oli silloin vielä legaalinen henkilö. Mutta kaikki Zimmerwaldissa olleet tuntevat tuon kirjeen.

Tuo kirje sisälsi tunnuksen: ei kansalaisaselepoa, vaan kansalaissota.

Juuri niin *meidän* aateveljemme Karl Liebknecht on propagoinut „sisäistä yhtenäisyyttä” Saksassa. Juuri sitä olemme mekin propagoineet meikäläisen, pravdalaisen (Zinovjevin ja Leninin) „Sosialismi ja sota” nimisen kirjan saksankielisessä laitoksessa*.

Eikä Karl Liebknecht ainoastaan puhunut niin, vaan menettelikin niin. Saksan parlamentin puhujalavalta hän kehotti Saksan sotilaita kääntämään aseensa *omaa*, Saksan hallitusta vastaan ja sitten meni katumielenosoitukseen vallankumouksellisin julistein: „alas hallitus”.

Juuri niin *meidän* pravdalaisen poliitiikkamme kannattaja Karl Liebknecht „ponnisteli säilyttääkseen Saksan sisäisen yhtenäisyyden”. Juuri siitä hän nyt kituu pakko-työvankilassa.

Eikä ainoastaan koko Saksan kapitalistien lehdistö nimitä Karl Liebknechtia suorastaan petturiksi ja kavaltajaksi, vaan kaikki saksalaisten Plehanovienkin lehdet syyttävät häntä enemmän tai vähemmän suoraan petoksesta tai anarkismista.

Kaikissa maissa kapitalistit syyttävät virtanaan valhetta ja parjausta, lokaa ja petossyytöksiä niiden sosialistien niskaan, jotka toimivat kuten Karl Liebknecht Saksassa, kuten pravdalaiset Venäjällä, t.s. jotka *hävittävät* työläisten ja *kunkin* maan kapitalistien, kunkin maan Plehanovien, kunkin maan „keskustan” väen välistä „sisäistä yhtenäisyyttä” ja *luovat kaikkien maiden työläisten yhtenäisyyttä* rosvo- ja ryöstösodan, imperialistisen sodan lopettamiseksi, koko ihmiskunnan vapauttamiseksi pääoman ikeestä.

Saksassa kapitalistit vainoavat Karl Liebknechtia ja hänen ystäviään pitäen heitä pettureina. Saksassa *meidän* toveriamme Karl Liebknechtia on myös monesti uhattu

* Ks. Teokset, 21. osa, ss. 307—310. *Toim.*

väkijoukon omankädenoikeudella. Siitä on puhunut jopa saksalainen Plehanovkin — sosialishovinisti David. Venäjällä kapitalistit vainoavat pravdalaisia pitäen heitä pettureina. Englannissa kapitalistit vainoavat petturina skotlantilaista kansakoulunopettajaa Macleania, joka samoin kituu pakkotyövankilassa *samanlaisesta* rikoksesta, samanlaisesta „petoksesta”, jollaiseen Karl Liebknecht ja me pravdalaiset olemme syyllistyneet.

Ranskassa tasavaltalaiskapitalistien hallitus pitää vankilassa ranskalaista *Contant'ia* ja venäläistä Rajevia sen vuoksi, että he julkaisivat julistuksia: „voimalla saavutamme rauhan”.

Herrat „Retsh” lehdestä, herrat ministerit, herrat vallankumousohallituksen jäsenet! Pankaa meidät, pravdalaiset, pakkotyövankiloihin tai kehottakaa Venäjän kansaa telkeämään meidät pakkotyövankiloihin! Silloin te todella jäljittelette „liittolaisen” (tsaari Nikolai II:n liittolaisen, sillä hän on solminut liittosopimuksen!), kapitalistisen Englannin politiikkaa, Englannin, joka pitää englantilaisia pravdalaisia pakkotyövankiloissa.

Alas työläisten ja kapitalistien „sisäinen yhtenäisyys” *kaikissa* maissa, sillä tuo „yhtenäisyys” on tuominnut ja tuomitsee ihmiskunnan kapitalistien etujen tähden rosvo-sodan, imperialistisen sodan kauhuihin!

Eläköön *kaikkien* maiden *sellaisten* sosialistien ja työläisten yhtenäisyys, jotka eivät ole ainoastaan sanoissa myötämielisiä Karl Liebknechtille, vaan käytännössäkin noudattavat samanlaista politiikkaa *omia* kapitalistejaan vastaan!

Kirjoitettu huhtikuun 14 (27) pnä 1917

*Julkaistu huhtikuun 15 pnä 1917
„Pravda” lehdessä 33. numerossa*

*Julkaistaan
lehdessä tekstin mukaan*

„VAPAAEHTOINEN SOPIMUSKO” TILANHERRAIN JA TALONPOIKIEN VÄLILLÄ?

Tässä on ministeri Shingarjovin sähkeen teksti, joka on julkaistu tänään „Den” lehdessä ja josta mainittiin eilen lehtemme pääkirjoituksessa ⁵⁶:

„Tutustuttuani Ranenburgin komitean päätökseen viljojen kylvöstä katson velvollisuudekseni ilmoittaa, että maakysymyksen ratkaiseminen itsenäisesti, ilman yleisvaltakunnallista lakia on sallimatonta. Oma-valtaisuus johtaa valtion onnettomuuteen ja vaarantaa vapauden asian aiheuttaen eripuraisuutta. Maakysymyksen ratkaiseminen on lain mukaan Perustavan kokouksen asia. Nykyään tullaan muodostamaan paikkakunnille volostien elintarvikekomiteain yhteyteen maanviljelijäin sovittelukamareita vapaaehtoisen sopimuksen aikaansaamiseksi maanviljelijäin ja maanomistajain kesken. Kysymys viljelemättömien maiden vuokrauksesta on niinikään kiireesti käsiteltävänä. Yleisen järjestyksen nimessä pyydän pitämään ohjeena Väliaikaisen hallituksen päätöksiä ja olemaan säätämättä omavaltaisesti mitään lakien tapaista”.

Näyttääkö tämä „demokratialta”, „kansan vapaudelta”, kun talonpojilla, jotka tietävästi muodostavat väestön ehdottoman, valtavan *enemmistön*, ei ole oikeutta tehdä eikä toteuttaa elämässä omaa päätöstään, vaan heidän on odotettava maanomistajien ja maanviljelijäin „vapaaehtoista sopimusta”?

Yksi maanomistaja, jolla on 2.000 desjatiinaa maata,— ja *kolmesataa* talonpoikaisperhettä, joilla on 2.000 desjatiinaa maata. Sellainen on ylipäänsä asiantila Venäjällä. Kolmensadan talonpojan on odotettava *yhden* tilanherran „vapaaehtoista” suostumusta!!

Onko se oikein, toverit sotilaat?

Kirjoitettu huhtikuun 14 (27) pnä 1917

*Julkaistu huhtikuun 15 pnä 1917
„Pravda” lehden 33. numerossa*

*Julkaistaan
lehden tekstiin mukaan*

REHELLISTÄ PUHETTA PARJAAJIEN KUOROSSA

„Malenkaja Gazeta”⁵⁷ on julkaissut tänään etulinjan 4. moottoroidun sanitääriosaston sotilasryhmän vetoomuksen kaikille armeijassa oleville tovereille vaatien Leninin y.m. Saksan kautta palanneiden matkaan liittyvien seikkojen tutkimista.

Kas se on rehellistä puhetta, joka erottuu likaisen valheen, samean parjauksen ja pogromiagitaaation ryöpystä. Todellakin, jokainen kansalainen on oikeutettu ja *velvollinen* vaatimaan minkä tahansa merkitykseltään yhteiskunnallisen tosiasian tutkimista.

Se on rehellisten ihmisten rehellinen tie eikä pogromi- miesten tie.

Ja sille tielle astuivat Lenin ja *kaikki* hänen kanssaan saapuneet *eri puolueiden kannattajat heti* saapumispäivänään. He tekivät *selostuksen* kauttakulkumatkastaan työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvoston Toimeenpanevalle komitealle*, he mainitsivat selostuksessa *nimeltä* ne kahden puolueettoman maan, Sveitsin ja Ruotsin sosialistit, jotka ovat allekirjoittaneet matkaa koskevan pöytäkirjan ja kuulleet *kaikki* asiakirjat. Toimeenpaneavassa komiteassa olivat Tshheidze, Tsereteli, Skobelev, Steklov y.m. He päättivät julkaista sekä selostuksen että Toimeenpaneavan komitean päätöslauselman „*Izvestijassa*”.

Selostuksen jälkeen päätettiin: „Kuultuaan tov. Zurabovin ja Zinovjevin selostuksen Toimeenpaneava komitea päätti kääntyä heti Väliaikaisen hallituksen puoleen ja ryhtyä toimenpiteisiin, että kaikki emigrantit päästetään

---

* Ks. tätä osaa, ss. 9—11. *Toim.*

viipymättä Venäjälle heidän poliittisista katsomuksistaan ja sotaan suhtautumisestaan huolimatta”.

Kumpikin julkaistiin „*Izvestija Soveta*” lehden 32. numerossa huhtikuun 5 p:nä 1917.

Onko rehellistä, onko järkevää *olla* julkaisematta tätä selostusta ja päätöslauselmaa uudelleen ja harjoittaa pogromiagitaatiota?

Oikeinko ovat menetelleet ne toverit etulinjan 4. moottoridusta sanitääriosastosta, jotka jo kiiruhtavat „leimamaan” kauttakulkeneet „häpeällä” ja haukkumaan heitä „pettureiksi”, lähettämään heille „kirouksen” ja latelemaan heille muita sadatuksia *harkitsematta* sitä, mitä „*Izvestijassa*” on julkaistu?

Eikö se ole juuri anarkismia, juuri *kehotusta olla kunnioittamatta* työläisten ja sotilaiden valitsemaa Toimeenpanevan komitean jäseniä?

Kirjoitettu huhtikuun 14 (27) p:nä 1917

*Julkaistu huhtikuun 15 p:nä 1917
„Pravda” lehden 33. numerossa
Allekirjoitus: N. Lenin*

*Julkaistaan
lehden tekstin mukaan*

SOTAMIEHET JA MAA

Sotamiesten enemmistön muodostavat talonpojat. Jokainen talonpoika tietää, kuinka tilanherrat ovat sortaneet ja nytkin sortavat kansaa. Entä missä on tilanherrain voima?

Maassa.

Tilanherroilla on kymmeniä miljoonia desjatiinoja maata. Sen vuoksi miljoonien talonpoikaisperheiden ei auta muu kuin mennä tilanherroille orjuuteen.

Mitkään „vapaudet” eivät voi auttaa talonpoikia niin kauan kuin tilanherrat omistavat kymmeniä miljoonia desjatiinoja maata.

On välttämätöntä, että kaikki tilanherrain maat luovutetaan kansalle. On välttämätöntä, että kaikki maat valtakunnassa siirretään koko kansan omaisuudeksi. Ja talonpoikien ja batrakkien edustajain paikallisneuvostojen on määrättävä maasta.

Miten se saadaan aikaan? On viivyttelämättä järjestettävä kautta koko Venäjän, poikkeuksetta jokaisessa kylässä talonpoikien ja batrakkien edustajain Neuvostot kaupungeissa muodostettujen työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvostojen mallin mukaan. Elleivät talonpojat ja batrakit *itse* liity yhteen, elleivät he *itse* ota kohtaloaan omiin käsiinsä, ei kukaan maailmassa auta heitä, ei kukaan vapauta heitä tilanherrain orjuudesta.

Ja että talonpojat itse voisivat paikkakunnilla ottaa heti kaiken maan tilanherroilta ja määrätä siitä oikein, noudattaen täydellistä järjestystä, varjellen kaikkea omaisuutta turmelemiselta,—sitä varten on tarpeen, että sotilaat auttavat talonpoikia.

Talonpojat, sotilaat ja työläiset muodostavat maan väestön valtaenemmistön. Tämä enemmistö *tahtoo*, että

kaikki maat luovutetaan heti talonpoikien edustajain Neuvostojen haltuun. Kukaan ei voi estää enemmistöä, jos se on hyvin järjestynyt (tiivistänyt rivinsä, liittynyt yhteen), jos se on valveutunut, jos se on aseistettu.

Sotilaat! Auttakaa kaikkien työläisten ja kaikkien talonpoikien yhdistämistä ja aseistamista!

Sotilaat! Tiivistäkää omat rivinne ja yhtykää kiinteämmin työläisten ja talonpoikien kanssa! Älkää antako riistää asevoimaa pois käsistänne!

Silloin ja vain silloin kansa saa kaiken maan, kansa vapautuu tilanherrain orjuudesta.

„Soldatskaja Pravda” № 1,
huhtikuun 15 pnä 1917
Allekirjoitus: N. L e n i n

Julkaistaan
„Soldatskaja Pravda” lehdessä
tekstin mukaan

---

*VSDTP(b):n PIETARIN
KAUPUNKIKONFERENSSI*⁵⁸

*HUHTIKUUN 14—22
(HUHTIKUUN 27—TOUKOKUUN 5 pnd 1917)*

I

ALUSTUS NYKYISESTÄ AJANKOHDASTA
JA VÄLIAIKAISEEN HALLITUKSEEN SUHTAUTUMISESTA
HUHTIKUUN 14 (27) pnä

Me olemme määritelleet jo ennakoita paljon tarkemmin kuin muut puolueet poliittisen linjan, joka on saanut vahvistuksensa päätöslauselmissa. Elämä on johtanut meidät aivan uuteen tilanteeseen. Perusvirhe, jonka vallankumoukselliset tekevät, on se, että he katsovat taaksepäin, entisiin vallankumouksiin. Elämä taas tarjoaa kovin paljon uutta, mikä on liitettävä tapahtumien yleiseen ketjuun.

Vallankumouksen liikkeellepanevat voimat olemme määritelleet aivan oikein. Tapahtumat ovat todistaneet oikeiksi meidän vanhat bolshevistiset määritelmämme, mutta onnettomuutemme on se, että toverit ovat halunneet jäädä „vanhoiksi” bolshevikeiksi. Joukkoliikehtimistä on ollut vain proletariaatin ja talonpoikaiston keskuudessa. Länsi-Euroopan porvaristo on aina ollut vallankumousta vastaan. Sellainen on asiointi, johon olemme totuneet. On kuitenkin käynyt toisin. Imperialistinen sota on jakanut Euroopan porvariston kahtia, ja tämä on aiheuttanut sen, että Englannin ja Ranskan kapitalisteista on tullut imperialististen tarkoitusperien vuoksi Venäjän vallankumouksen kannattajia. Englannin kapitalistit ovat solmineet suorastaan salaliiton Gutshkovin, Miljukovin ja armeijan ylimmän päällystön kanssa. Englannin ja Ranskan kapitalistit ovat asettuneet vallankumouksen puolelle. Eurooppalaiset sanomalehdet ovat tiedottaneet useista tapauksista, jolloin Englannin ja Ranskan lähettiläät ovat matkustaneet neuvottelemaan Gutshkovin kaltaisten „vallankumouksellisten” kanssa. Hän on vallankumouksen odottamaton liittolainen. Tämä on johtanut siihen, että vallankumous suoritettiin toisin kuin kukaan saattoi odottaakaan. Me saimme

liittolaisia myöskin Englannin ja Ranskan kapitalisteista emmekä ainoastaan Venäjän porvaristosta. Kun puhuin tätä samaa ulkomailla pitämässäni referaatissa *, niin eräs menshevikki sanoi minulle, että olimme olleet väärässä, koska muka osoittautui, että porvaristo oli vallankumouksen menestykselle tarpeellinen. Vastasin hänelle, että se oli „välttämätöntä” vain sitä varten, että vallankumous voitti kahdeksassa päivässä. Olihan Miljukov julistanut jo ennen vallankumousta, että jos voitto käy vallankumouksen kautta, niin hän on voittoa vastaan. Näitä Miljukovin sanoja ei saa unohtaa.

Siis vallankumouksen ensimmäinen vaihe kehittyi toisin kuin kukaan oli odottanut. Bolshevikit vastasivat kysymykseen „isänmaan puolustamisen” mahdollisuudesta: jos voittaa porvarillis-shovinistinen vallankumous („Sotsial-Demokrat”⁵⁹ № 47), niin isänmaan puolustaminen on siinä tapauksessa mahdotonta **. Tilanteen erikoisuutena on kaksoisvalta. Ulkomailla, jonne ei saada ainoatakaan „Retshia” vasemmistolaisempaa sanomalehteä ja jossa englantilais-ranskalaiset porvarilliset lehdet puhuvat täysi-valtaisesta Väliaikaisesta hallituksesta sekä „kaaoksesta” työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvoston ominaisuudessa, ei ole kenelläkään tarkkaa käsitystä kaksoisvallasta. Vasta täällä perillä saimme tietää, että työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvosto on luovuttanut vallan Väliaikaiselle hallitukselle. Työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvosto on proletariaatin ja sotilaiden diktatuurin toteutuma; viimeksi mainittujen joukossa on enemmistö talonpoikia. Se juuri onkin proletariaatin ja talonpoikaiston diktatuuria. Mutta tämä „diktatuuri” on tehnyt sopimuksen porvariston kanssa. Juuri tässä onkin tarpeen „vanhan” bolshevisminkin tarkistus. Muodostunut tilanne osoittaa, että proletariaatin ja talonpoikaiston diktatuuri on punoutunut yhteen porvariston vallan kanssa. Tilanne on erittäin omalaatuinen. Ei ole ollut sellaisia vallankumouksia, joissa vallankumouksellisen proletariaatin ja talonpoikaiston edustajat, joiden käytettävissä on aseet, olisivat solmineet liiton porvariston kanssa, saatuaan vallan olisivat luovuttaneet sen porvaristolle. Porvaristolla on käytettävissään

* Ks. Teokset, 23. osa, s. 363. *Toim.*

** Ks. Teokset, 21. osa, s. 400. *Toim.*

pääoman voima ja järjestyneisyyden voima. On suorastaan ihmeteltävää, että työväki osoittautui sentään kyllin järjestyneeksi. Porvarillinen vallankumous Venäjällä on päätynyt, mikäli valta on joutunut porvariston käsiin. Tässä „vanhat bolshevikit” väittävät: „se ei ole päätynyt — ei ole proletariaatin ja talonpoikien diktatuuria”. Mutta työläisten ja sotilaiden Neuvosto onkin sitä diktatuuria.

Agraariliike saattaa kehittyä kahtalaista tietä. Talonpojat ottavat maan, mutta maaseudun proletariaatin ja varakkaiden talonpoikien välistä taistelua ei sytykään. Se on kuitenkin vähemmän luultavaa, sillä luokkataistelu on väistämätöntä. Kun toistetaan nyt sitä, mitä me puhuimme vuonna 1905, eikä puhuta maaseudulla tapahtuvasta luokkataistelusta, niin se on proletariaatin asian kavaltamista.

Jo nyt huomaamme talonpoikien monien edustajakokousten päätöksissä ajatuksen, että agraarikysymyksen ratkaisussa on odotettava Perustavaan kokoukseen saakka,— se merkitsee kadettien puolelle kallistuvan varakkaan talonpoikaiston voittoa. Talonpojat jo ottavat maata. Sosialistivallankumoukselliset pidättelevät heitä kehottaen odottamaan Perustavaan kokoukseen asti. Vaatimus maan ottamisesta heti on yhdistettävä batrakkien edustajain Neuvostojen muodostamisen propagointiin. Porvarillisdemokraattinen vallankumous on päätynyt. Agraariohjelmaa on toteutettava uudella tavalla. Sama suuromistajien ja pienomistajien välinen valtataistelu, jota täällä parhailaan käydään, tulee tapahtumaan maaseudullakin. Pelkkä maa ei vielä riitä talonpojille. Hevosettomien lukumäärä on suuresti lisääntynyt. Nykyään vain me kehitämme agraarivallankumousta ja sanomme talonpojille, että he ottaisivat maan heti. Maa on otettava järjestyneesti. Omaisuutta ei saa turmella. Agraariliike on siis vain ennakkonäkemyks, muttei tosiasia. Marxilaisten tehtävänä on selittää talonpojille kysymystä agraariohjelmasta; sen painopiste on siirrettävä batrakkien edustajain Neuvostoon. Mutta pitää olla valmiina siihen, että talonpoikaisto saattaa yhtyä porvaristoon, niinkuin on tehnyt työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvosto. Agraariliikettä täytyy siis yhä kehittää. Varakas talonpoikaisto kallistuu luonnollisesti porvariston puoleen, Väliaikaisen hallituksen puoleen. Se saattaa joutua Gutshkovia oikeammalle.

Toistaiseksi on toteutettu porvarillisen vallan voitto. Talonpoikien taloudellinen asema erottaa heidät tilanherroista. Talonpojat eivät tarvitse oikeuksia maahan. He tarvitsevat batrakkien edustajain Neuvostoja. Ne, jotka neuvovat talonpoikia odottamaan Perustavaa kokousta, petkuttavat heitä.

Meidän tehtävänäimme on luokkalinjan erottaminen pikkuporvarillisesta suosta: porvaristo tekee mainiosti tehtävänsä, se antaa millaisia lupauksia hyvänsä, mutta teoissa harjoittaa omaa luokkapolitiikkaansa.

Työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvostoissa voimaisuus on sellainen, että valta luovutetaan Väliaikaiselle hallitukselle, mutta sosialistit itse rajoittuvat toimimaan „kontaktikomiteoissa”. Tämä hallitus on tosin kokoonpantu luokkansa parhaista, luottamusta nauttivista henkilöistä, mutta kuitenkin se edustaa tietynlaista luokkaa. Pikkuporvaristo on kokonaan antautunut näiden miesten valtaan. Ellemme erota proletariaatin linjaa erilleen, niin kavalamme proletariaatin asian. Porvaristo pysyy vallassa joko petkutuksen tai väkivallan avulla. Nyt vallitsee imartelu ja petkus, ja se tuudittaa vallankumousta uneen. Porvaristo tekee myönnytyksiä vain toisarvoisissa asioissa. Pääasiassa (agraarikumouksessa) se ei tee mitään. Ken ei näe, että Venäjällä, paitsi bolshevikkien keskuudessa, vallitsee pelkkä vallankumouksellinen puolustuskanta, että se on päässyt voitolle kaikkialla, hän ei näe tosiasioita, ja tämä vallankumouksellinen puolustuskanta on kaikista sosialistisista periaatteista luopumista suurpääoman rosvomaisten intressien hyväksi, joita peitellään korulauseilla „isänmaan puolustamisesta”, se on asemien luovuttamista pikkuporvaristolle. Puhuessani „rehellisestä” vallankumouksellisen puolustuskannan edustajien joukosta en tarkoittanut moraalista kategoriaa, vaan luokkamääritelmää. Työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvostoissa edustettuina olevia luokkia ei ryöstösota kiinnosta. Euroopassa asia on toisin. Siellä kansaa sorretaan, mitä opportunistisimpiakin pasifisteja vainotaan usein enemmän kuin meitä, pravdalaisia. Meillä taas työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvosto toteuttaa vallankumouksellista puolustuskantaansa nojautuen joukkojen luottamukseen eikä väkivaltaan. Eurooppa on kauttaaltaan sotilasvankilana. Pääoma hallitsee siellä julmasti. Kaikkialla Euroopassa porvaristo on

kukistettava eikä sitä ole suostuteltava. Venäjällä sotilaat ovat aseissa: he ovat itse antaneet rauhallisesti pettää itseään suostuen muka vain „puolustautumaan” Vilhelmiä vastaan. Siellä, Euroopassa, ei ole „rehellistä” vallankumouksellista puolustuskantaa niinkuin on Venäjällä, jossa kansa on luovuttanut vallan porvaristolle tietämättömyydessään, piintyneisyydessään, tottuneena sietämään keppiä, perinnäistavan vuoksi. Steklov ja Tshheidze ovat sanoissa johtajia, mutta teoissa he ovat porvariston hännänkantajia; hyveistään, marxilaisuuden tuntemuksesta y.m. huolimatta he ovat poliittisesti kuolleita. Meillä valta on puolustuskannalla olevien sotilaiden hallussa. Kapitalistien objektiivinen luokka-asema on eri asia. He käyvät sotaa itseään varten. Sotilaat ovat proletaareja ja talonpoikia. Se on jo toinen asia. Ovatko he kiinnostuneita Konstantinopolin valtauksesta? Eivät, heidän luokkaetunsa ovat sotaa vastaan! Juuri sen vuoksi heidät voidaan valistaa, saada muuttamaan kantansa. Poliittisen tilanteen perusvaatimus on nyt siinä, että osataan selittää joukoille totuus. Ei saa luulla, että me „nojaamme” vallankumouksellisiin joukkoihin y.m.,— ei saa, niin kauan kuin emme ole onnistuneet selittämään sotilaille ja valveutumattomille joukoille, mikä merkitys on tunnuksella „alas sota”.

Mitä on työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvosto? Sen luokkamerkityksenä on välitön valta. Meillä ei tietenkään ole täydellistä poliittista vapautta. Mutta sellaista vapautta kuin Venäjällä ei ole nykyään missään. „Alas sota” ei merkitse pistimen pois heittämistä. Se merkitsee vallan siirtämistä toisen luokan käsiin. Tämän selittäminen on koko nykyisen asenteen painopisteenä. Blanquilaisuus oli sitä, että se pyrki kaappaamaan vallan nojautuen vähemmistöön. Meillä asia on aivan toisin. Me olemme vielä vähemmistönä, me käsitämme, että on saatava puolellemme enemmistö. Päinvastoin kuin anarkistit, me tarvitsemme valtiota sosialismiin siirtymistä varten. Pariisin Kommuuni antoi meille mallinäytteen työläisten edustajain Neuvoston tyyppisestä valtiosta, järjestyneiden ja aseistettujen työläisten välittömästä vallasta, työläisten ja talonpoikain diktatuurista. Neuvostojen osuus, tällaisen diktatuurin merkitys on vastavallankumousta vastaan järjestetyssä väkivallassa, vallankumouksen saavutusten suojelemisessa enemmistön etuja silmälläpitäen, enemmistöön

nojautuen. Valtiossa ei voi olla kaksoisvaltaa. Edustajain Neuvostot ovat sellainen valtiotyyppi, jossa ei voi olla poliisia. Siinä kansa itse hallitsee itseään, monarkiaan palaaminen on tällöin mahdotonta. Armeijan ja kansan täytyy sulautua yhteen — juuri siinä on vapauden voitto! Kaikkien on osattava käyttää aseita. Vapauden säilyttämiseksi on välttämätöntä koko kansan aseistaminen — juuri siinä on kommuunin olemus. Me emme ole anarkisteja, jotka kieltävät valtion järjestämisen, s.o. väkivallan yleensä ja varsinkin itse järjestyneiden ja aseellisten työläisten valtion järjestämisen, valtion järjestämisen heidän Neuvostojensa kautta. Elämä on punonut proletariaatin ja talonpoikaiston diktatuurin yhteen porvariston diktatuurin kanssa. Seuraava aste on proletariaatin diktatuuri, mutta proletariaatti ei ole vielä kyllin järjestynyt ja valistunut, sitä täytyy valistaa. Tällaisia työläisten ja muiden edustajien Neuvostoja pitää olla kaikkialla valtakunnassa, se on elämän vaatimus. Muuta tietä ei ole. Se onkin Pariisin Kommuuni! Työläisten edustajain Neuvosto ei ole ammatillinen järjestö, kuten porvaristo tahtoo. Kansa suhtautuu asiaan toisin ja oikeammin: kansa pitää sitä valtana. Kansa näkee, että ulospääsynä sodasta on työläisten edustajain Neuvostojen voitto. Nämä Neuvostot ovatkin se valtiotyyppi, jonka vallitessa voidaan kulkea sosialismia kohti. Kun vallan kaappaa ryhmä, niin se ei vielä ole paljon. Venäjän vallankumous on nousnut korkeammalle asteelle, jolloin ei voi olla muuta valtaa kuin Neuvosto, ja sitä porvaristo pelkää. Niin kauan kuin Neuvostot eivät ole ottaneet valtaa, me emme sitä ota. Ja elävän voiman on sysättävä Neuvostot valtaan. Muuten emme pääse sodasta, jota kapitalistit käyvät pettäen kansaa. Kaikki maat ovat perikadon partaalla; se täytyy käsittää; ei ole muuta ulospääsyä kuin sosialistinen vallankumous. Hallitus on kukistettava, — mutta sitä eivät kaikki ymmärrä oikein. Jos Väliaikaisen hallituksen valta nojaa työläisten edustajain Neuvostoon, niin tuota valtaa ei saa „muutta mutkitta” kukistaa. Se voidaan ja täytyy kukistaa valloittamalla enemmistö Neuvostoissa. Joko eteenpäin, työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvostojen kaikkivaltaan, tai takaisinpäin, imperialistiseen sotaan — muuta tietä ei ole. Kautsky kielsi vallankumouksen mahdollisuuden sodan aikana. Elämä on jo kumonnut hänen mielipiteensä.

Mitä tulee pankkien valtiollistamiseen ja niiden kontrollointiin, niin taloudellisesti se on mahdollista, taloudellisesti sitä ei mikään estä, koska valta on työväen käsissä. On ymmärrettävää, että kun proletariaatin tehtävät käsitetään näin, niin „puolustuskantalaisten” kanssa yhtymisestä ei saa olla puhettakaan.

Puolueen uudesta nimestä: sana „sosialidemokratia” on väärä, tieteellisesti virheellinen. Marx ja Engels myönsivät sen monta kertaa. Kun he kuitenkin „sietivät” tuota sanaa, niin vain sen vuoksi, että vuoden 1871 jälkeen oli erikoinen tilanne: tarvittiin *hidasta* kansanjoukkojen valmennusta, vallankumous ei ollut päiväjärjestyksessä. Demokratia on samoin valtio, mutta jo Pariisin Kommuuni nousi korkeammalle asteelle. Ja nyt on koko maailman ratkaistavaksi asetettu käytännöllinen tehtävä: sosialismiin siirtyminen. Sosialidemokraatti Plehanov ja muut sosialishovinitit koko maailmassa ovat kavaltaneet sosialismin. Puolueemme nimeksi on otettava „Kommunistinen puolue”.

*Lyhyt selostus on julkaistu
toukokuun 8 (huhtikuun 25) pnä 1917
„Pravda” lehden 40. numerossa*

*Julkaistu ensi kerran täydellisesti
v. 1925 kirjassa*

*„VSDTP(b):n Pietarin kaupunki-
konferenssi ja Yleisoenäläinen
konferenssi, huhtikuu 1917”*

*Julkaistaan koneella kirjoitetun
pöytäkirjajäljennöksen mukaan*

2

LOPPULAUSUNTO
ALUSTUKSEEN NYKYISESTÄ AJANKOHDASTA
HUHTIKUUN 14 (27) pnä

Mielipiteiden vaihto osoitti, että puuttuu yksimielisyyttä. Kaikkiin kysymyksiin en voi vastata.

Vanhasta bolshevismista. Kalinin puolsi vanhaa bolshevismia. Mutta hän tuli myös siihen johtopäätökseen, että nykyinen taktiikkamme on oikea. Toinen mielipide — eniten on ilmennyt kallistumista pikkuporvariston taktiikan kannalle.

Ikivanha sanonta: vallankumous on vietävä loppuun saakka; entä millainen vallankumous? Objektiivinen tilanne oli vuonna 1905 tällainen: proletariaatti ja talonpoikaisto olivat ainoa vallankumouksellinen aines, kun taas kadetit kannattivat monarkiaa. Puolustuskanta on nykyään talonpoikain siirtymistä pikkuporvarillisen taktiikan kannalle. Vallankumouksen vieminen loppuun saakka menettää tällöin merkityksensä. Vallankumous on yhdistänyt pikkuporvariston ja muut vallankumoukselliset ainekset puolustuskannan pohjalla.

Proletariaatin ja talonpoikaiston diktatuurin tulevaisuus. Puolustuskannalla oleva pikkuporvarillinen talonpoikaisto saattaa kannattaa monarkiaa.

Bolshevismiin linjasta juontuu uusi linja. Pikkuporvaristo ja suurporvaristo ovat liittyneet yhteen. Me pidämme lähtökohdana luokkaetujen erilaisuutta. Batrakkitalonpoikien täytyy vastustaa imperialistista sotaa. Omistaja-talonpojat ovat puolustuskannalla.

Puolustuskanta on osoittanut, että pikkuporvaristo on loitonnut työväenluokasta ja siirtynyt suurporvariston

puolelle. Köyhä talonpoika, joka ansaitsee osan elatuksestaan tekemällä työtä kaupungeissa, ei tätä sotaa tarvitse. Tämän luokan täytyy olla sodan vastustaja.

Vanha bolshevismi on hylättävä. Pikkuporvariston ja palkkaproletariaatin linja on erotettava toisistaan. Fraasit vallankumouksellisesta kansasta sopivat Kerenskille, mutta eivät vallankumoukselliselle proletariaatille. Ei ole suuri ansio olla vallankumousmiehinä, vaikka vain demokraattienakin, kun Nikolai on potkittu pois. Vallankumouksellinen demokratia ei kelpaa mihinkään; se on fraasi. Se verhoaa luokkaetujen ristiriitoja eikä paljasta niitä. Bolshevikin on avattava työläisten ja talonpoikien silmät näkemään näiden ristiriitojen olemassaolo eikä hämättävä niitä. Jos imperialistinen sota lankeaa taloudellisena taakkana proletariaatin ja talonpoikien hartioille, niin nämä luokat nousevat varmasti tuota sotaa vastaan.

Työläisten, sotilaiden ja talonpoikien edustajain Neuvostojen verkosto — se on nykyhetken tehtävä. Paikallisten itsehallintoelinten verkosto alkaa jo ulottua kautta koko Venäjän. Kommuuni voi olla myös itsehallintoelinten muodossa. Poliisin ja vakinaisen armeijan lakkauttaminen, koko kansan aseistaminen — kaiken tämän voi toteuttaa paikallinen itsehallinto. Otin työläisten edustajain Neuvoston vain sen vuoksi, että se on jo olemassa.

Sanotaan, että „on valloittettava” proletariaatti. Sitä tekevät Tshheidze, Väliaikainen hallitus ynnä muut puhuessaan heliseviä sanoja vallankumouksellisesta demokratiasta. Bolshevikin on osattava tehdä ero proletariaatin ja pikkuporvariston välillä, mutta sanat „vallankumouksellinen demokratia” ja „vallankumouksellinen kansa” on jätettävä Kerenskille. Venäjän demokratia on luonteeltaan imperialistista. Sanotaan, että me rajoitamme toimintamme kulttuuritoimintaan. Se ei ole totta. Kun hyväksytään päätöslauselmia Perustavasta kokouksesta y.m., niin se merkitsee proletariaatin „valloittamista”.

Oikeata toimintaa on vakinaisen armeijan, virkamiehistön ja poliisin lakkauttaminen sekä koko kansan aseistaminen.

Perustava kokous ei tukahduta vallankumousta, koska tuosta kokouksesta ei nykyisin kuulu mitään eikä kukaan aio sitä kutsua koolle. Sen koollekutsumista saattavat „vaatia” eserrät.

Sota on maailman sotaa. Sitä käyvät tietyt luokat, ja se on pankkipääoman aiheuttama. Siitä voidaan tehdä loppu siirtämällä valta toisen luokan käsiin. Vallan pysyessä hallitsevien luokkien käsissä rauha ei voi muuttaa mitään.

Proletariaatille on osoitettava, miten konkreettisia toimenpiteitä toteuttaen pitää viedä vallankumousta eteenpäin. Vallankumouksen eteenpäinvieminen merkitsee itsehallinnon oma-aloitteista toteuttamista. Demokratian kasvu ei haittaa itsehallintoa, vaan täyttää tehtäviämme. Sota voidaan lopettaa vain siirtämällä valta toisen luokan käsiin — ja Venäjä on päässyt hyvin lähelle sitä — muttei suinkaan kaikkien maiden kapitalistien välirauhalla, joka saavutetaan tukahdutettujen kansojen vaihtamisen avulla. Kommuuni sopii talonpoikaistolle varsin hyvin. Kommuuni merkitsee täydellistä itsehallintoa sekä sitä, ettei ole mitään valvontaa ylhäältä käsin. Yhdeksän kymmenesosaa talonpoikaistosta suostuu varmasti siihen.

Porvaristo saattaa suostua maan kansallistamiseen, jos talonpojat ottavat maan. Proletaarisena puolueena meidän on sanottava, että maa yksin ei vielä elätä. Sen muokkaimiseksi on siis perustettava kommuuni. Meidän pitää olla sentralismin kannattajia, mutta tätä tehtävää toteutettaessa paikkakunnilla on hetkiä, jolloin meidän on sallittava mahdollisimman paljon aloitteellisuutta siellä. Kadetit jo toimivat kuin virkaherrat. He sanovat talonpoikaistolle: „odota Perustavaa kokousta”. Vain meidän puolueemme esittää sellaisia tunnuksia, jotka todella vievät vallankumousta eteenpäin. Työläisten edustajain Neuvostot voivat varsin hyvin pystyttää paikkakunnille kommuuneja. Herää kysymys, riittääkö proletariaatilla järjestyneisyyttä, mutta sitä ei voida laskea ennakolta, on opetettava käytännössä.

Trotskilaisuus — „ilman tsaaria ja työväen hallitus”. Se ei ole oikein. Pikkuporvaristo on olemassa, sitä ei voida pyyhkäistä pois. Mutta siinä on kaksi osaa. Sen köyhin osa kulkee työväenluokan mukana.

Sota. Sodan pasifistinen lopettaminen on utopiaa. Sota voidaan lopettaa imperialistiseen rauhaan. Sellaista rauhaa joukot eivät halua. Sota on luokan politiikan jatkoa;

jotta voitaisiin muuttaa sodan luonne, on vaihdettava hallitseva luokka.

Puolueen nimittäminen kommunistiseksi on teoreettisesti oikein. Muiden maiden vasemmistososialistit ovat perin heikkoja. Meidän on otettava aloite käsiimme.

*Julkaistu ensi kerran v. 1925 kirjassa
„VSDTP(b):n Pietarin kaupunki-
konferenssi ja Yleisvenäläinen
konferenssi, huhtikuu 1917”*

*Julkaistaan koneella kirjoitetun
pöytäkirjajäljennöksen mukaan*

3

KAKSI VALIHUOMAUTUSTA VALIAIKAISEEN HALLITUKSEEN
SUHTAUTUMISTA KOSKEVASTA PÄÄTÖSLAUSELMASTA
KÄYDYN KESKUSTELUN AIKANA
HUHTIKUUN 15 (28) pnä

I

Eilisen keskustelun jälkeen voin rajoittaa lyhykäisiin huomautuksiin. Päätöslauselma osoittaa, missä on ulospääsy. Tilannetta ei määrää yksinomaan se, että tietyt luokat ovat edustettuina Väliaikaisen hallituksen kokoonpanossa, vaan se, että tämä hallitus nojautuu työläisten edustajain Neuvostoon. Johtopäätöksenä tästä ei ole se, että meidän on alistuttava mainitun pikkuporvariston tahtoon, vaan se, että on muodostettava erillisiä ryhmiä sysätäksemme pikkuporvaristoa eteenpäin eikä erottautuaksemme siitä. Kaiken maan ottaminen on vallankumouksellisen kansan eteenpäinmenoa. Vakinaisen sotaväen vaihtaminen miliisiin on eteenpäinmenoa.

II

Tov. Kamenev siirtyy Tshheidzen ja Steklovin politiikan kannalle. Tietysti, ellemme me sano, että Väliaikainen hallitus vitkuttaa Perustavan kokouksen koollekutsumista, niin sitä ei sano kukaan. Kaikki tahtovat käydä sotaa. Kysymys on vastavallankumouksen järjestämisestä. Vallankumousaikana valvonta on petkutusta. Vaalit voitaisiin määrätä kolmen päivän sisällä. Luettelemalla „syntejä” me annamme tarkkoja tietoja agitaatiota varten. Totuuden etsiminen kontaktikomiteasta on mahdotonta. Ilman valtaa ei voida valvoa. Päätöslauselmilla y.m. valvominen on pelkkää lorua. Valvonta on pikkuporvarilliseen illuusioon uskomista, utua.

*Julkaistu ensi kerran v. 1925
kirjassa „VSDTP(b):n Pietarin
kaupunkikonferenssi ja Yleisvenäläinen
konferenssi, huhtikuu 1917”*

*Julkaistaan koneella kirjoitetun
pöytäkirjajäljennöksen mukaan*

4

**PAATOSLAUSELMA
VALIAIKAISEEN HALLITUKSEEN SUHTAUTUMISESTA**

Todeten,

1) että Väliaikainen hallitus on luokkaluonteeltaan tilanomistajien ja porvariston herruuden elin;

2) että se ja sen edustamat luokat ovat kiinteässä taloudellisessa ja poliittisessa yhteydessä venäläiseen sekä englantilais-ranskalaiseen imperialismiin;

3) että julistamaansa ohjelmaakin se toteuttaa vain vaillinaisesti ja vain vallankumouksellisen proletariaatin sekä osaksi pikkuporvariston painostuksesta;

4) että porvariston ja tilanherrain vastavallankumouksen järjestäytyvät voimat, jotka verhoavat itseään Väliaikaisen hallituksen lipulla ja joita viimeksi mainittu ilmeisesti suosii, ovat jo aloittaneet hyökkäyksen vallankumouksellisia kansanjoukkoja vastaan;

5) että Väliaikainen hallitus viivyttää Perustavan kokouksen vaalien määräämistä, estää kansan yleistä aseistamista, vastustaa kaiken maan luovuttamista kansan haltuun, tyrkyttää sille tilanherroille otollista agrarikysymyksen ratkaisemistapaa, jarruttaa 8-tuntisen työpäivän voimaansaattamista, sallii (Gutshkovin ja kumpp.) vastavallankumouksellisen agitaation harjoittamista armeijassa, järjestää armeijan päällystön huippukerroksia sotamiehiä vastaan j.n.e.;

6) että samaan aikaan tämä hallitus nojaa nykyhetkellä Pietarin työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvoston luottamukseen ja tietystä määrin myös tämän Neuvoston kanssa solmittuun suoranaiseen sopimukseen, Neuvoston, joka yhdistää nykyään työläisten sekä sotilaiden, s.o. talonpoikaiston, ilmeisen enemmistön;

7) että Väliaikaisen hallituksen jokainen askel niin ulko- kuin sisäpolitiikankin alalla avaa, ei ainoastaan kaupungin ja maaseudun proletaarien ja puoliproletaarien, vaan pikkuporvaristonkin laajojen kerrosten silmät näkemään tämän hallituksen todellisen luonteen,—

konferenssi päättää, että:

1) kaiken valtiovallan siirtämiseksi työläisten ja sotilaiden edustajien Neuvostoille tai muille kansan tahtoa välittömästi ilmentäville elimille on tehtävä pitkäaikaista työtä proletaarisen luokkatietoisuuden selventämiseksi sekä liitettävä kaupungin ja maaseudun proletaarit yhteen pikkuporvariston horjuntaa vastaan, sillä vain tämä työ takaa todella koko vallankumouksellisen kansan menestyksellisen eteenpäinmenon;

2) tätä toimintaa varten on tehtävä kaikinpuolista työtä työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvostoissa, lisättävä niiden lukumäärää, lujitettava niiden voimaa, tiivistettävä puolueemme proletaarisia internationalistisia ryhmiä niiden sisällä;

3) on järjestettävä tarmokkaasti omia sosialidemokraattisia voimiamme, jotta vallankumousliikkeen uusi aalto saataisiin viedyksi läpi vallankumouksellisen sosialidemokratian lipun alla.

„Pravda” № 36,
toukokuun 1
(huhtikuun 18) pnä 1917

Julkaistaan koneella kirjoitetun
pöytäkirjajäljennöksen tekstistä,
joka on tarkistettu
„Pravda” lehden tekstin mukaan

5

KAKSI VÄLIHUOMAUTUSTA KUNNALLISVAALEJA
KOSKEVASTA KYSYMYKSESTÄ KÄYDYN
KESKUSTELUN AIKANA
HUHTIKUUN 22 (TOUKOKUUN 5) pnä

I

Koska meillä on suhteelliset vaalit, niin mitäpä siis vaaliliitosta; vähemmistö on taattu. Olen jyrkästi tov. Kalininia vastaan, sillä vaaliliitto pikkuporvariston, shovinistien kanssa ei voi tulla kysymyksenkään. Pieninkin ajatus vaaliliitosta kapitalistien tukeman pikkuporvariston kanssa on sosialismin kavaltamista. Kenen kanssa me liittoudumme, „Internationalen” julkaisijoidenko kanssa? Mutta tämä lehtihän ei ole ilmestynyt, siis emme tunne heitä. Tshheidze on pahin puolustuskannan verho. Trotski, joka julkaisee lehteä Pariisissa, ei ole sanonut loppuun asti, onko hän Tshheidzen puolesta vai tätä vastaan. Me olemme aina puhuneet Tshheidzeä vastaan, koska hän verhoaa viekkaasti shovinismia. Trotski ei ole sanonut sanottavaansa loppuun asti. Mistä me tiedämme, etteikö Larin („Internationalen” julkaisija) kannata samaa taktiikkaa?

Meidän on esiinnyttävä tietyin ohjelmin. Nyt taistelee kolme puoluetta: ensimmäinen — se on rosvojen, murhamiesten puolue; toinen — ne, jotka varjelevat noita rosvoja kauniilla sanoilla, ja vihdoin kolmas puolue — ei mitään kannatusta rosvoille, on selitettävä kaikkien virheet, myöskin työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvoston Toimeenpanevan komitean virheet.

Neuvostojen vika ei ole siinä, etteivät ne ottaneet valtaa käsiinsä, vaan siinä, että ne opettavat kansalle paha, pitävät ääntä hallituksen voittamisesta.

II

Kannatan päättäväisesti sitä, että meidän listoillemme asetetaan niiden menshevikkien ehdokkaita, jotka ovat sanoutuneet irti shovinismista. Se ei ole vaaliliitto. Puoluekantaisuuteen nähden Venäjä on erinomaisen järjestynyt. Ohjelman suhteen: kysymys palkallisesta miliisistä, elintarvikekysymys, verokysymys — nämä kysymykset ovat tärkeitä.

*Julkaistu ensi kerran v. 1925 kirjassa
„VSDTP(b):n Pietarin kaupunki-
konferenssi ja Yhteisvenäläinen
konferenssi, huhtikuu 1917”*

*Julkaistaan koneella kirjoitetun
pöytäkirjajäljennöksen mukaan*

6

PÄÄTÖSLAUSELMA KUNNALLISKYSYMYKSESTÄ

Kunnallisojhelma ei voi missään tapauksessa rajoittua yksinomaan kunnalliskysymyksiin, varsinkaan nykyisenä vallankumousaikana.

Sen täytyy sisältää myös tietynlainen vastaus kaikkiin nykyajan politiikan peruskysymyksiin, etenkin kysymyksiin sodasta sekä proletariaatin tehtävistä keskusvallan suhteen.

Myöskään kunnalliskysymyksissä, kuten miliisi-, elintarvike-, asunto- ja verokysymyksissä, emme voi odottaa pikkuporvarillisten puolueiden suostuvan vallankumouksellisiin toimenpiteisiin, jotka ovat välttämättömiä taistelussa sotaa ja sen seurauksia vastaan.

Kaikkien näiden syiden vuoksi on mentävä vaaleihin vaaliliittoja solmimatta proletaarisen puolueen periaatteellisen ohjelman lipun alla, selittäen kansalle, mikä perinjuurinen ero on puolueiden kolmen pääryhmän välillä: 1) kadetit ja heistä oikealla olevat; 2) pikkuporvariston puolue (narodnikit) ja työläisten sen osan puolue, joka on joutunut porvariston vaikutuksen alaiseksi (puolustus-kannalla olevat menshevikit), sekä 3) vallankumouksellisen proletariaatin puolue (bolshevikit).

Suhteellisen edustussysteemin mukaan toimitettavien vaalien teknilliset ehdot tekevät vaaliliitot teknillisesti tarpeettomiksi.

Niihin menshevikkeihin nähden, jotka todella sanoutuvat irti vallankumouksellisesta puolustus-kannasta ja Väliaikaisen hallituksen tukemisesta, on toivottavaa, että kaikin tavoin kannustetaan lähentymistä ja keskinäistä informointia

käytännöllisen työn pohjalla; sellaisten toverien kanssa saa laatia yhteisiä listoja sillä ehdolla, että peruskysymyksissä ollaan kyllin solidaarisia. On laadittava konkreettinen ehdotus kunnallisohjelmaksi, varsinkin kysymyksessä proletarisesta miliisistä, jolle kapitalistit maksavat palkan.

„Pravda” № 46,
toukokuun 15 (2) pnä 1917

*Julkaistaan koneella kirjoitetun
pöytäkirjajäljennöksen tekstistä,
joka on tarkistettu
„Pravda” lehden tekstin mukaan*

7

PÄÄTÖSLAUSELMAEHDOTUS SUHTAUTUMISESTA
SOSIALISTIVALLANKUMOUKSELLISTEN
JA SOSIALIDEMOKRAATTIEN (MENSHEVIKKIEN)
PUOLUEISIIN, NIIN SANOTTUJEN „PUOLUERYHMIIN
KUULUMATTOMIEN” SOSIALIDEMOKRAATTIEN
PUOLUEESEEN Y.M.S. NIILLE LÄHEISIIN POLIITTISIIN
VIRTAUKSIIN

Ottaen huomioon,

1) että sosialistivallankumouksellisten, menshevikki-sosialidemokraattien y.m.s. puolueet ovat enimmäkseen siirtyneet „vallankumoukselliselle puolustus kannalle” ja lainan puolesta äänestämisen kannalle, s.o. itse asiassa tukevat imperialistista sotaa, jota kapitalistien — Gutshkovin, Lvovin ja kumpp.— imperialistinen hallitus käy; 2) että nämä puolueet *tukevat* Väliaikaista hallitusta, joka edustaa pääoman etuja ja on ottanut vastavallankumouksellisen kannan ei ainoastaan ulkopoliitikassa, vaan sisäpolitiikassakin; 3) että nämä puolueet ovat antaneet kapitalistien pettää itseään ja itse puolestaan petkuttavat kansaa sillä pettäväällä toiveella, että ilman valtiovaltaakin, kunhan esitetään „vaatimuksia” Väliaikaiselle hallitukselle, „valvotaan” sitä j.n.e., voidaan muka muuttaa tuon kapitalistihallituksen luokkaluonne ja käännä se pois kapitalisteille nykyhetkellä välttämättömästä imperialistisesta politiikasta ja vastavallankumouksellisista hyökkäilyistä vapauden kimppuun; 4) että perussyynä vallankumouksen seisahdukseen ja sen mahdolliseen nujertamiseen tilanherrain ja porvariston vastavallankumouksen voimin on edellä sanotusta johtuva ja mainittujen puolueiden ylläpitämä proletaarien ja puoliproletaarien luokkatietoisuuden himmeneminen, joka pohjautuu yleensä joukkojen herkkäuskoisen luottavaiseen suhtautumiseen kapitalisteihin, jotka käyttävät nyt toiminnassaan etupäässä petosta ja imartelua,— konferenssi päättää:

1) todeta, että lainan puolesta äänestämisen sekä vallankumouksellisen puolustuskannan puoltaminen yleensä on sosialismin, proletaarisen luokkataistelun ja internationaalismin periaatteiden, s.o. kaikkien maiden kapitalisteja vastaan tähdätyn kaikkien maiden työläisten veljesliiton periaatteiden, täydellistä ja ehdotonta kavaltamista;

2) todeta, että edellä mainitut puolueet ajavat pikkuporvariston etuja ja näkökantaa ja turmelevat proletariaattia porvarillisella vaikutuksella;

3) todeta, että on aivan mahdotonta yhtyä niiden puolueiden kanssa, jotka harjoittavat Väliaikaisen hallituksen, vallankumouksellisen puolustuskannan y.m. tukemisen politiikkaa, koska nämä puolueet ovat siirtyneet proletariselta luokkakannalta pikkuporvarilliselle kannalle;

4) erinäisiin paikallisiin työläisryhmiin nähden, jotka ovat lähellä menshevikkejä y.m.s., mutta pyrkivät puolustamaan internationalismin kantaa „vallankumouksellista puolustuskantaa” vastaan, lainan puolesta äänestämistä y.m.s. vastaan, puolueemme politiikan pitää suuntautua tukemaan tällaisia työläisiä ja ryhmiä, lähentymään niitä, tukemaan yhdistymistä niiden kanssa sillä pohjalla, että ne ehdottomasti sanoutuvat irti pikkuporvarillisesta sosialismin kavaltamisesta.

*Julkaistu ensi kerran v. 1925 kirjassa
„VSDTP(b):n Pietarin kaupunki-
konferenssi ja Yleisvenäläinen
konferenssi, huhtikuu 1917”*

*Julkaistaan koneella kirjoitetun
pöytäkirjaajäljennöksen mukaan*

8

PÄÄTÖSLAUSELMAEHDOTUS SODASTA

I

Nykyinen sota on molempien sotivien valtakuntaryhmien puolelta imperialistista sotaa, t.s. kapitalistit käyvät sitä maailmanherruudesta, kapitalistien saaliin jakamisesta, edullisista finanssi-, pankkipääoman markkinoista sekä heikkojen kansojen kuristamiseksi.

Valtiovallan siirtyminen Venäjällä Nikolai II:lta Gutshkovin, Lvovin y.m. hallitukselle, tilanherrain ja kapitalistien hallitukselle, ei ole muuttanut eikä ole voinutkaan muuttaa Venäjän osalta tätä sodan luokkaluonnetta ja merkitystä.

Että uusi hallitus käy samaa, samanlaista imperialistista sotaa, s.o. anastus- ja ryöstösotaa, sen tosiasian on erikoisen havainnollisesti tuonut esiin seuraava seikka: uusi hallitus ei ole ainoastaan jättänyt julkaisematta salaisia sopimuksia, jotka entinen tsaari Nikolai II oli solminut Englannin, Ranskan y.m. maiden kapitalististen hallitusten kanssa, vaan on muodollisesti vahvistanutkin nuo sopimukset. Se on tehty kansan tahtoa kysymättä, ja tarkoituksena on ilmeisesti ollut kansan pettäminen, sillä onhan yleisesti tunnettua, että nämä entisen tsaarin salaiset sopimukset ovat läpeensä rosvomaisia sopimuksia, joissa Venäjän kapitalisteille luvataan Kiinan, Persian, Turkin, Itävallan y.m. ryöväämistä.

Sen vuoksi proletaarinen puolue ei voi mitenkään kannattaa nykyistä sotaa, ei nykyistä hallitusta eikä sen lainoja, nimitettäköönpä näitä lainoja kuinka koreilla sanoilla tahansa, ellei se sanoudu kokonaan irti internationalismista, s.o. kaikkien maiden työväen veljellisestä solidaarisuudesta taistelussa pääoman iestä vastaan.

Mitään luottamusta ei ansaitse myöskään nykyisen hallituksen lupaus kieltäytyä annektoinnista, s.o. vieraiden

maiden valtauksista tai joidenkin kansojen väkivaltaisesta pitämisestä Venäjän rajojen puitteissa. Sillä kapitalistit, joita tuhannet siteet kietovat venäläiseen ja englantilais-ranskalaiseen pankkipääomaan ja jotka puolustavat pääoman etuja, eivät ensinnäkään voi kieltäytyä aluevaltauksista tässä sodassa, elleivät he lakkaa olemasta kapitalisteja, elleivät he kieltäydy saamasta voittoa miljardeistaan, jotka on sijoitettu lainoihin, toimituksiin, sotateollisuuslaitoksiin j.n.e. Toiseksi uusi hallitus, kieltäytyttyään aluevaltauksista kansan pettämistarkoituksessa, julisti Miljukovin kautta huhtikuun 9 p:nä 1917 Moskovassa, ettei se kieltäydykään aluevaltauksista. Kolmanneksi, kuten „Delo Naroda”, sanomalehti, jonka julkaisemiseen osallistuu ministeri Kerenski, paljasti, Miljukov ei ole edes lähettänyt ulkomaille julkilausumaansa aluevaltauksista kieltäytymisestä.

Varoittaessaan kansaa uskomasta kapitalistien tyhjiin lupauksiin konferenssi sen vuoksi tähdentää, että on osattava erottaa jyrkästi toisistaan aluevaltauksista kieltäytyminen sanoissa ja aluevaltauksista kieltäytyminen teoissa, s.o. kaikkien salaisten ryöstösopimusten, kaikkien ulkopoliittisten asiakirjojen viipymätön julkaiseminen ja viipymätön ryhtyminen vapauttamaan mitä täydellisimmin kaikkia niitä kansoja, joita kapitalistiluokka sortaa tai sitoo väkivallalla Venäjään taikka pitää vajaa oikeudellisessa asemassa jatkaen entisen tsaarin, Nikolai II:n politiikkaa, joka on häpeäksi kansallemme.

II

Niin sanottu „vallankumouksellinen puolustuskanta”, jolle ovat nyt asettuneet Venäjän miltei kaikki narodnikkilaiset puolueet (kansansosialistit, trudovikit, sosialistivallankumoukselliset) ja menshevikkisocialidemokraattien opportunistinen puolue (Organisaatiokomitea, Tshheidze, Tsereteli y.m.) sekä useimmat puolueeseen kuulumattomat vallankumousmiehet, edustaa luokkamerkityksensä puolesta toisaalta pikkuporvariston, pienisäntien ja varakkaiden talonpoikien etuja ja näkökantaa, siis niiden etuja ja näkökantaa, jotka kapitalistien tavoin hyötyvät heikkoja kansoja kohtaan harjoitetusta väkivallasta,— ja toisaalta se on tulos kapitalistien harjoittamasta petoksesta kansan-

joukkoja kohtaan, kun kapitalistit eivät julkaise salaisia sopimuksia, vaan yrittävät selviytyä lupailuilla ja kauniilla sanoilla.

„Vallankumouksellisen puolustuskannan edustajien” hyvin laajat joukot on katsottava rehellisiksi, s.o. sellaisiksi, jotka *todella* eivät halua aluevaltauksia, anastuksia, väkivaltaa heikkoja kansoja kohtaan, vaan *todella* pyrkivät demokraattiseen, ei-väkivaltaiseen rauhaan *kaikkien* sotivien maiden kesken. Tämä on tunnustettava, koska kaupungin ja maaseudun proletaarien ja puoliproletaarien (s.o. niiden, jotka hankkivat kokonaan tai osittain elatuksensa myymällä työvoimaansa kapitalisteille) luokka- asemasta johtuen nämä luokat eivät ole kiinnostuneita kapitalistien liikevoitoista.

Katsoen kaikkinaiset „vallankumoukselliselle puolustuskannalle” tehdyt myönnytykset kerrassaan sallimattomiksi ja katsoen niiden merkitsevän todellisuudessa täyttä pesäeroa internationalismista ja sosialismista, konferenssi sen vuoksi samalla ilmoittaa, että niin kauan kuin Venäjän kapitalistit ja heidän Väliaikainen hallituksensa rajoittuvat vain uhkailemaan kansaa väkivallalla (esim. surullisen kuuluisa Gutshkovin asetus, jossa rangaistuksen uhalla kielletään sotilaita panemasta omavaltaisesti viralta päällystystä), niin kauan kuin kapitalistit *eivät* ryhdy väkivaltaan työläisten, sotilaiden, talonpoikien, batrakkien ja muiden edustajain Neuvostoja kohtaan, jotka järjestäytyvät vapaasti ja valitsevat sekä erottavat vapaasti *kaikki* ja kaikkinaiset viranomaiset,— niin kauan puolueemme tulee propagoimaan yleensä väkivallasta kieltäytymistä ja taistelemaan „vallankumouksellisen puolustuskannan” syvää ja kohtalokasta erheellisyyttä vastaan yksinomaan vain toverillisen vakuuttamisen keinoin, selittämällä sitä totuutta, että laajojen joukkojen herkkäuskoisen luottavainen suhde kapitalistien hallitukseen, rauhan ja sosialismin pahimpien vihollisten hallitukseen on tätä nykyä Venäjällä sodan pikaisen päättymisen peruseste.

III

Mitä tulee kaikkein tärkeimpään kysymykseen, miten tämä kapitalistien rikollinen, rosvomainen sota, joka on saattanut koko ihmiskunnan kurjuuden, nälänhädän ja

tuhon partaalle, saataisiin lopetetuksi mahdollisimman pian ja lisäksi todella demokraattiseen, ei-väkivaltaiseen rauhaan, niin konferenssi toteaa ja päättää:

Olisi aivan järjetöntä olettaa, että tämä sota voidaan lopettaa *jonkin yhden maan* sotilaiden yksipuolisella kiel täytymisellä jatkamasta sotaa, yksipuolisella sotatoimien lopettamisella, yksinkertaisesti „lyömällä pistimet maa- han”.

Puolueemme tulee kärsivällisesti, mutta hellittämättä selittämään kansalle sitä totuutta, että sotia käyvät *halli- tukset*, että sodat ovat aina kiinteässä yhteydessä tiettyjen luokkien politiikkaan, että sen vuoksi kruunattujen rosvo- jen — Nikolai II kaltaisten monarkkien ja kruunaamatto- mien rosvojen — kapitalistien alkama sota voidaan lopettaa todella demokraattiseen, ei-väkivaltaiseen rauhaan *vain* siirtämällä kaikki valtiolta sellaisen *luokan* käsiin, joka todellakaan ei ole kiinnostunut kapitalistien liikevoittojen suojelemisesta, luokan, joka todella kykenee tekemään lopun pääoman sorrosta, nimittäin proletaarien ja puoli- proletaarien luokan käsiin.

Vain tämä luokka kykenee *todella* kieltäytymään alue- valtauksista, riistäytymään vapaaksi finanssipääoman, pankkipääoman pauloista, muuttamaan tietyissä olosu- teissa ryöstösodan ei ainoastaan sanoissa, vaan *teoissa* proletaariseksi vallankumoussodaksi, sodaksi, jota ei käydä heikkojen kansojen kuristamiseksi, vaan *koko maailman* työläisten ja talonpoikien vapauttamiseksi pääoman ikeestä.

Konferenssi protestoi yhä uudelleen sen halpamaisen parjauksen johdosta, jota kapitalistit levittävät puoluet- tamme vastaan, nimittäin että me muka kannatamme erillisrauhan solmimista Saksan kanssa. Meidän mieles- tämme saksalaiset kapitalistit ovat samanlaisia rosvoja kuin venäläiset, englantilaiset, ranskalaiset y.m. kapitalistit ja keisari Vilhelm on samanlainen kruunattu rosvo kuin Nikolai II tai Englannin, Italian, Romanian monarkit ja kaikki muutkin monarkit. Tämän mielipiteemme olemme ilmoittaneet venäjän kielellä sekä myös saksaksi Zinovje- vin ja Leninin „Sosialismi ja sota” * nimisen kirjasen saksankielisessä laitoksessa.

* Ks. Teokset, 21. osa, ss. 295—299. *Toim.*

Eikä siinä kaikki. Genevessä lokakuun 13 pnä 1915 ilmestyneen „Sotsial-Demokratin” 47. numerossa nämä mainitut toverit ovat puolueemme Pää-äänenkannattajan toimittajina ilmoittaneet puolueemme nimessä, että jos vallankumous nostaisi sen valtaan jo sodan aikana, niin me ehdottaisimme heti, avoimesti ei-väkivaltaista, s.o. demokraattista rauhaa Saksalle ja kaikille kansoille samanaikaisesti,—

— ja että saksalaisten, englantilaisten, ranskalaisten y.m. kapitalistien kieltäytyttyä sellaisesta rauhasta me ryhtyisimme itse vallankumoukselliseen sotaan kutsuen kaikkien maiden työväkeä liittoon kanssamme*.

Konferenssi hyväksyy tämän lausunnon kokonaisuudessaan.

Konferenssi toteaa, että ainoassakaan maailman sotivassa maassa ei ole nykyisin sellaista vapautta kuin Venäjällä eikä sellaisia vallankumouksellisia joukkojärjestöjä kuin ovat työläisten, sotilaiden, talonpoikien y.m. edustajain Neuvostot;

— että sen vuoksi ei missään muualla maailmassa voida suorittaa niin helposti ja niin rauhallisesti koko valtiovallan siirtämistä kansan todellisen enemmistön, s.o. työläisten ja köyhien talonpoikien käsiin.

Konferenssi ilmoittaa, että rahaa sotilaiden ylläpitoon ei pidä hankkia kapitalisteja rikastuttavien lainojen avulla, vaan kapitalisteilta perittävän erikoisen suuren tulo- ja omaisuusveron kautta.

Konferenssi ilmoittaa, että niin kauan kuin kansan enemmistö täyden agitaatio- ja propagandavapauden vallitessa ei ole vielä ymmärtänyt tämän sodan kiinteää yhteyttä kapitalistien etuihin, on vain yksi käytännöllinen keino jouduttaa kansojen teurastuksen lopettamista.

Tämä keino on sotilaiden veljeily rintamalla.

Konferenssi toteaa tosiasiana, että jopa „Novoje Vremja”, lehti, joka epäilemättä puolustaa kapitalistien etuja, on huhtikuun 12 pnä Kievistä saamassaan sähköessä tunnustanut, että veljeily on rintamalla alkanut. Koko joukko tiedotuksia, joita sotilaiden edustajat ovat

---

* Ks. Teokset, 21. osa, s. 400. Toim.

lähettäneet työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvostolle Pietariin, todistaa tämän tosiasian.

Aloittamalla veljeilyn Venäjän ja Saksan sotilaat, molempien maiden sotilaspukuiset proletaarit ja talonpojat, ovat näyttäneet koko maailmalle, että kapitalistien sortamien luokkien oikea vaisto on osoittanut oikean tien kansojen teurastuksen lopettamiseen.

Veljeilyllä tarkoitamme ensinnäkin vetoomusten julkaisemista venäjän kielellä ja niiden saksantamista rintamalla levittämistä varten; toiseksi — venäläisten ja saksalaisten sotilaiden mielenosoituskokousten järjestämistä rintamalla tulkkien välityksellä niin, etteivät *kummankaan* maan kapitalistit ja pääasiallisesti kapitalistien luokkaan kuuluvat kenraalit ja upseerit uskaltaisi häiritä mielenosoituskokouksia, eivät uskaltaisi edes olla niissä läsnä ilman sotilaiden itsensä antamaa välitöntä erikoislupaa.

Näissä vetoimuksissa ja näissä mielenosoituskokouksissa on selitettävä edellä esittämiämme katsomuksia sotaan ja rauhaan nähden, on osoitettava, että jos molemmissa maissa, sekä Saksassa että Venäjällä, kaikki valta valtiossa siirretään kokonaan ja yksinomaan työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvostojen käsiin, niin koko ihmiskunta huoahtaa heti helpotuksesta, sillä silloin tulee todella taatuksi mitä pikaisin sodan lopettaminen, mitä kestävin, tosidemokraattinen rauha kaikkien kansojen kesken ja samalla tulee taatuksi myös kaikkien maiden siirtyminen sosialismiin.

*Kirjoitettu huhtikuun 15 ja 22
(huhtikuun 28 ja toukokuun 5) p:n
välisenä aikana 1917*

*Julkaistu ensi kerran v. 1927
V. I. Leninin Teosten 2.—3. painoksessa,
XX osa*

*Julkaistaan koneella kirjoitetun
ja V. I. Leninin korjaaman
kappaleen mukaan*

TALONPOIKAIN EDUSTAJAIN KOKOUS ⁶⁰

Taurian palatsissa on ollut huhtikuun 13 päivästä koolla talonpoikaisjärjestöjen ja talonpoikien edustajain Neuvostojen edustajakokous, joka on kokoontunut laatimaan ohjesääntöä talonpoikien edustajain Yleisvenäläisen Neuvoston koollekutsumisesta ja samanlaisten Neuvostojen perustamisesta paikkakunnille.

„Delo Naroda” lehden kertoman mukaan kokoukseen osallistuu edustajia yli 20 kuvernementista.

On hyväksytty päätöslauselmat „talonpoikaiston” pikaisen järjestäytymisen välttämättömyydestä alhaalta „ylös asti”. „Parhaaksi talonpoikaiston järjestäytymismuodoksi” on katsottu „eri toimintapiirien talonpoikien edustajain Neuvostot”.

Koolla olevan edustajain kokouksen kokoonkutsumiseksi muodostetun väliaikaisen toimikunnan jäsen Byhovski mainitsi, että päätöksen talonpoikaiston järjestämisestä talonpoikien edustajain Yleisvenäläisen Neuvoston muodostamisen kautta on tehnyt Moskovassa pidetty osuuskuntien edustajakokous⁶¹, joka edusti 12 miljoonaa järjestynyttä jäsentä eli 50 miljoonaa asukasta.

Tämä on tärkeydeltään jättiläismäinen asia, jota tulee kannattaa kaikin voimin. Jos se toteutetaan viipymättä elämässä, jos talonpoikaisto Shingarjovin puheista piittaamatta, enemmistön päätöksen nojalla eikä hänen keksimänsä tilanherrain kanssa tehtävän „vapaaehtoisen sopimuksen” nojalla ottaa heti kaiken maan haltuunsa, niin se ei ole eduksi yksinomaan sotilaille, jotka saavat enemmän leipää ja lihaa, se on eduksi myös vapauden asialle.

Sillä talonpoikien itsensä järjestäytyminen, välttämättä alhaaltapäin, välttämättä ilman virkamiehiä, ilman

tilanherrojen ja heidän hännänkantajiensa toimeenpanemaa „valvontaa ja silmälläpitoa”, on oleva varmimpana ja ainoana takeena vallankumouksen menestyksestä, vapauden menestyksestä, Venäjän vapautumisesta tilanherrain ikeestä ja orjuutuksesta.

On epäilemätöntä, että kaikki puolueemme jäsenet, kaikki valveutuneet työläiset tukevat kaikin voimin talonpoikien edustajain Neuvostojen perustamista, pitävät huolta niiden lukumäärän lisäämisestä, niiden voiman lujittamisesta, ponnistavat puolestaan tehdäkseen näissä Neuvostoissa suunnaltaan luokkakantaisesti johdonmukaista ja tiukasti proletaarista työtä.

Tällaista työtä varten on erikseen liitettävä yhteen proletaarisia (battrakki-, päivätyöläis- y.m.) aineksia talonpoikien yhteisissä *Neuvostoissa* tai (ja toisinaan *sekä*) järjestettävä erillisiä battrakkien edustajain Neuvostoja.

Tällä emme pyri pirstomaan voimia; päinvastoin, liikkeen voimistamiseksi ja laajentamiseksi on nostettava esiin *kaikkein „alhaisin”*, tilanherrojen ja kapitalistien sanonnan mukaan alhaisin, kerros eli oikeammin luokka.

Liikkeen viemiseksi eteenpäin se on vapautettava porvariston vaikutuksesta, on pyrittävä puhdistamaan tämä liike pikkuporvariston heikkouksista, horjunnasta ja virheistä, joita ei voida välttää.

Tätä työtä on tehtävä toverillisesti selittäen, ehättämättä tapahtumien edelle, kiirehtimättä „vakiinnuttamaan” järjestöllisesti sitä, mitä maaseudun proletarien ja puoliproletarien edustajat *itse* eivät ole vielä riittävästi tajunneet, miettineet, ymmärtäneet ja kokeneet. Mutta tätä työtä on tehtävä, se on aloitettava viivyttelemättä ja kaikkialla.

Käytännöllisinä vaatimuksina, tunnuksina,—oikeammin sanoen ehdotuksina, joita on esitettävä kiinnittäen niihin talonpoikien *huomiota*, täytyy olla elämän ajankohtaiset, päivänpolttavat kysymykset.

Ensimmäinen on maakysymys. Maaseudun proletarit kannattavat poikkeuksetta *kaiken* maan täydellistä ja viipymätöntä luovuttamista koko kansalle ja maan ottamista heti paikallisten komiteain määräysvaltaan. Mutta maa ei kelpaa syötäväksi. Monet miljoonat taloudet, joilla ei ole hevosia, työvälineitä eikä siemeniä eivät hyödy mitään maan luovuttamisesta „kansalle”.

On otettava viipymättä käsiteltäväksi ja ryhdyttävä käytännöllisiin toimenpiteisiin sen kysymyksen ratkaisemiseksi, että suuria talouksia, mikäli suinkin mahdollista, hoidettaisiin edelleenkin suurtalouksina agronomien sekä batrakkien edustajain Neuvostojen johdolla, käyttäen parhaimpia koneita ja siemeniä sekä maanviljelystekniikan parhaita menetelmiä.

Emme saa salata talonpojilta emmekä etenköön maaseudun proletaareilta ja puoliproletaareilta sitä, että tavarat talouden ja kapitalismin säilyessä pientalous *ei kykene* vapauttamaan ihmiskuntaa kurjuudesta, jota joukot kärsivät, — että on *ajatettava* yhteiskunnan kustannuksella tapahtuvaa suurtalouteen siirtymistä ja *ryhdyttävä siihen heti*, opettaen joukoille *sekä oppien joukoilta* käytännössä tämän siirtymisen tarkoituksenmukaisia keinoja.

Toinen mitä tärkein, päivänpolttavin kysymys on kysymys valtion rakenteesta ja hallinnasta. Ei riitä se, että propagoidaan demokratiaa, julistetaan demokratiaa ja tehdään siitä päätöksiä; ei riitä se, että demokratian toteuttaminen uskotaan edustuslaitoksissa olevien kansan „edustajien” tehtäväksi. Demokratiaa täytyy *rakentaa* heti paikalla, alhaalta käsin, joukkojen omasta aloitteesta, niiden toimekkaalla osanotolla *kaikkein* valtiolliseen elämään, ilman „valvontaa” ylhäältä, ilman virkamiehiä.

Poliisin, virkamieskunnan, vakinaisen armeijan korvaaminen yleisellä, koko kansan aseistamisella, yleisellä *milii-sillä*, johon kaikki ja välttämättä naisetkin osallistuvat, — siinä se käytännöllinen tehtävä, johon voidaan ja täytyykin ryhtyä heti. Mitä enemmän aloitetta, monipuolisuutta, rohkeutta, luomistarmoa joukot tuovat tähän asiaan, sitä parempi. Mukanamme lähtee varmastikin yhdeksän kymmenesosa koko talonpoikaistosta eivätkä ainoastaan maaseudun proletaarit ja puoliproletaarit, jos pystymme selvästi, yksinkertaisesti, ymmärrettävästi, elämästä otetuilla esimerkeillä ja elävän elämän antamien opetusten perusteella selittämään ehdotuksemme:

— ei pidä antaa palauttaa ennalleen poliisia;

— ei pidä antaa palauttaa virkamiesten kaikkivaltiuutta, virkamiesten, jotka todellisuudessa ovat erottamattomia ja kuuluvat tilanherrain tai kapitalistien luokkaan;

— ei pidä antaa palauttaa ennalleen kansasta eristettyä vakinaista armeijaa, joka on kaikkinaisten vapaudenriistämisen- ja monarkiaanpalaamisyritysten varmin tae;

— on opetettava kansalle, sen alimmille kerroksille, valtion hallinnan taitoa ei ainoastaan kirjan avulla, vaan siirtymällä heti kaikkialla käytäntöön, soveltamaan käyttöön kansan kokemuksia.

Demokratia alhaalta käsin, demokratia ilman virkamiehiä, ilman poliisia, ilman vakinaista armeijaa. Se, että kauttaaltaan aseistettu, koko kansan muodostama *miliisi* palvelee yhteiskuntaa — se on sellaisen vapauden tae, jota eivät tsaarit, eivät korskeat kenraalit eivätkä kapitalistit pysty ottamaan pois.

„Pravda” № 84,
huhtikuun 16 pnä 1917

Julkaistaan „Pravda” lehden
tekstin mukaan

EMIGRANTTIEN PALUUSTA

Tämänpäiväiset sanomalehdet ovat julkaisseet P. B. Axelrodin, L. Martovin, Rjazanovin, Lunatsharskin ja Natansonin allekirjoittaman sähkeen, jossa sanotaan: „*Toteamme Venäjälle paluun Englannin kautta aivan mahdolliseksi*”.

Toisessa sähkeessä, jonka ovat allekirjoittaneet II Duuman jäsen Mandelberg, prof. Reichesberg, Felix Kon, Ustinov, Balabanova, Andronnikov ynnä muut, sanotaan:

„Ulospääsynä on mielestämme Venäjän ja Saksan hallituksen välinen sopimus... internoitujen *vaihtamisesta*... yhtä monen Venäjällä internoidun *saksalaisen siviilivangin* vapauttamisen vastineeksi”.

Eivätköhän herrat „Russkaja Voljassa” ja „Jedinstvossa” voisi julistaa näitäkin emigrantteja Saksan käytyreiksi?

„Pravda” № 34,
huhtikuun 16 pnä 1917

Julkaistaan „Pravda” lehden
tekstin mukaan

MEIDÄN NÄKÖKANTAMME

VASTAUS SOTILAIEN EDUSTAJAIN NEUVOSTON TOIMEENPANEVAN
KOMITEAN PÄÄTÖSLAUSELMAAN

Huhtikuun 16 päivän sanomalehdissä julkaistiin seuraava päätöslauselma:

„Käsiteltyään toverien tiedotuksen desorganisaattorien harjoittamasta propagandasta, jota verhotaan vallankumouksellisella, usein jopa sosialidemokraattisellakin lipulla, muun muassa niin sanottujen leninläisten propagandasta, ja pitäen tätä propagandaa yhtä vahingollisena kuin mitä vastavallankumouksellista oikeistopropagandaa tahansa, mutta samaan aikaan katsoen mahdottomaksi ryhtyä pakkotoimenpiteisiin propagandaa vastaan, niin kauan kuin se pysyy pelkkänä propagandana, sotilaiden edustajain Neuvoston Toimeenpaneva komitea katsoo tuiki tarpeelliseksi ryhtyä kaikkiin toimenpiteisiin järjestääkseen tämän propagandan vastapainoksi meidän propagandamme ja agitatiomme. Meidän on pyrittävä saamaan järjestöme kyllin voimakkaiksi, että miltä taholta hyvänsä tulevan jokaisen vastavallankumouksellisen teon vastapainoksi voisimme millä hetkellä tahansa asettaa meidän tekomme. Lausumme hartaan toivomuksemme, että Toimeenpaneva komitea aloittaisi suunnitelmallisen agitaation sekä lehdistössä että varsinkin sotaväen joukko-osastoissa taistellakseen desorganisaattorien harjoittamaa propagandaa vastaan”.

Jos vertaamme tähän päätöslauselmaan „Izvestijan” toimituksen johtavassa artikkelissa (huhtikuun 17 pnä) ollutta jo esittämäämme lausuntoa, jossa vastustetaan „häpeällistä ja inhottavaa ajojahtia”, niin näemme heti, millainen poliittinen jaotus tässä kysymyksessä on *todellisuudessa* muodostunut:

Että „Russkaja Volja” on ajolahdin äänenkannattaja ja hra Plehanovin „Jedinstvo” „tämän taistelumenetelmän” toistaja, sen on vahvistanut todistaja, „Delo Naroda”.

Toiselle näkökannalle on asettunut sotilaiden edustajain Neuvoston Toimeenpaneva komitea, joka suoraan julistaa

„mahdottomaksi ryhtyä pakkotoimenpiteisiin niin kauan kuin propaganda pysyy pelkkänä propagandana”.

Juuri sen vuoksi julkaisemme Toimeenpanevan komitean päätöslauselman kokonaisuudessaan ja katsomme hyödylliseksi tarkastella sitä asian olemuksen kannalta.

Päätöslauselma julistaa, että Leninin propaganda on „yhtä vahingollista kuin mikä vastavallankumouksellinen oikeistopropaganda tahansa”.

Tarkastelkaamme, mikä oleellinen ero on 1) vastavallankumouksellisella oikeistopropagandalla, sitten 2) Väliaikaisen hallituksen *puolesta* ja sen tukemiseksi harjoitetulla propagandalla sekä 3) meidän propagandallamme.

Oikeisto haluaa Väliaikaisen hallituksen kukistamista ja monarkiaan palaamista.

Väliaikainen hallitus on *luvannut* toimia Pietarin työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvoston kanssa tehdyn sopimuksen mukaisesti.

Meidän propagandamme: kaikki valta valtiossa on siirrettävä *yksinomaan* työläisten, sotilaiden, talonpoikien y.m. edustajain Neuvostoille, sillä nämä Neuvostot edustavat varmasti kansan valtavaa enemmistöä. Sitä varten me tahdomme „selittämällä” (kuten Lenin heti ensimmäisenä päivänä sanoi täsmällisesti ja selvästi teeseissään)* pyrkiä siihen, että kansan enemmistö ymmärtäisi vallan tällaisen siirtämisen välttämättömyyden.

Siis oikeisto kannattaa monarkin valtaa. Kapitalistit kannattavat kapitalistien valtaa (sillä Väliaikainen hallitus on kapitalistien hallitus); he lupaavat toimia työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvoston kanssa tehdyn sopimuksen mukaisesti.

Me tahdomme saada kansan enemmistön vakuuttuneeksi siitä, että vallan täytyy kuulua *vain* työläisten, sotilaiden y.m. edustajain Neuvostoille.

On päivänselvää, että *niidenkään* näkökulmasta katsoen, jotka kannattavat sopimusta Väliaikaisen hallituksen kanssa, meidän propagandaamme ei voida sanoa „yhtä vahingolliseksi kuin mikä vastavallankumouksellinen oikeistopropaganda tahansa”, koska sopimuksen kannattajat nojaavat nykyään kansan enemmistöön! Kuinkas he voivat sanoa, että meidän propagandamme, joka *kehottaa*

* Ks. tätä osaa, s. 5. *Toim.*

enemmistöä ottamaan kaiken vallan, on „yhtä vahingollista kuin oikeistopropaganda”?

Se ei lyö lainkaan yhteen.

Tuskinpa sotilaiden edustajain Neuvosto pystynee kauan puolustamaan Toimeenpanevan komiteansa tuollaista mieli-pidettä.

Menkäämme edelleen.

Missä me oikeastaan olemme eri mieltä?

Pääasiallisesti kolmessa kysymyksessä:

1) Maasta. Me kannatamme sitä, että talonpojat itse ottaisivat heti haltuunsa *kaiken* maan paikkakunnilla tehdyn talonpoikain enemmistön oman päätöksen perusteella ja siten lisäisivät viljan ja lihan tuotantoa sotilaita varten.

Väliaikainen hallitus kannattaa talonpoikien ja tilanherrojen „sopimista” keskenään, s.o. kolmensadan talonpojan „sopimista” yhden tilanherran kanssa.

Saadaanpa nähdä, asettuuko kansan enemmistö tässä kysymyksessä meidän puolellemme vai Väliaikaisen hallituksen puolelle.

2) Me kannatamme sellaista tasavaltaa, jossa alhaalta ylös asti ei ole poliisia, ei vakinaista armeijaa (sen asemesta pitää mielestämme olla koko kansan yleinen aseistaminen) eikä virkamiehistöä, jota itse asiassa ei voida erottaa ja joka saa etuoikeuksellista porvarin palkkaa työstään. Kannatamme kaikkien virkamiesten täydellistä valinnallisuutta ja oikeutta erottaa heidät milloin hyvänsä sekä proletaarin palkan maksamista heille.

Väliaikainen hallitus kannattaa tavallisen poliisin palauttamista, vakinaista armeijaa, tavallista virkamieskuntaa.

3) Väliaikainen hallitus kannattaa *sen ja sellaisen* sodan jatkamista, minkä Nikolai Verinen on aloittanut. Väliaikainen hallitus kannattaa *hänen* solmimiensa salaisten ryöstösopimusten vahvistamista *kysymättä kansan tahtoa* ja jopa julkaisematta sopimuksia.

Me olemme sellaista sotaa vastaan, sopimusten vahvistamista ja niiden julkaisematta jättämistä vastaan.

Kehotamme poikkeuksetta kaikkia kansoja lopettamaan tämän sodan ei-väkivaltaiseen, t.s. todella demokraattiseen rauhaan, joka antaa vapauden poikkeuksetta kaikille kansoille ja kansallisuuksille. Tahdomme todistaa kansalle,

että sodan lopettamiseksi todella ei-väkivaltaiseen rauhaan on välttämätöntä siirtää valtiolta kokonaan ja yksinomaan työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvostojen käsiin.

Sillä niin kauan kuin valta on kapitalistien ja tilanherrojen (Gutshkovin, Lvovin, Miljukovin) käsissä, kapitalistit todellisuudessa johtavat sotaa, kaikki lupaukset rauhasta ilman aluevaltauksia jäävät pelkiksi lupauksiksi, koko maailman työläisjoukkojen epäluottamus kapitalistien hallitukseen on kiertämätön; sota siis yhä pitkittyy.

Kysymys: miten on meneteltävä, jos Venäjällä valta siirtyy työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvostoille, mutta Saksassa *ei* tapahdu sellaista vallankumousta, joka kukistaisi niin Vilhelm II:n kuin myös Saksan Gutshkovit ja Miljukovit (sillä jos Saksan Nikolai II:n tilalle tulevat Saksan Gutshkovit ja Miljukovit, niin sotaan suhtautumisessa ei tapahdu kerrassaan mitään muutosta)?

Meidän vastauksemme: työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvostojen käsissä valta on oleva kansan enemmistön valtaa, ja enemmistö — se on työläiset ja köyhät talonpojat. Aluevaltauksset eivät heitä *todellakaan* kiinnosta, he kieltäytyvät niistä *tositeoin* eivätkä vain sanoissa, he lakkaavat *todella* olemasta kapitalistien liikevoittojen varti-joina.

Sellaisissa oloissa *mekin suostumme* vallankumoukselliseen sotaan minkä maan kapitalisteja vastaan tahansa, sillä tosiasiaassa se on oleva sotaa kaikkinaisen pääoman etuja vastaan eikä yhden maan kapitalistien etujen puolesta.

Kysymys: miten voidaan käytännössä nyt, viipymättä jouduttaa rauhan asiaa, jos on mahdotonta lopettaa sota yksinkertaisesti lyömällä pistimet maahan?

Meidän vastauksemme: sotaa ei voida lopettaa yksinkertaisesti lyömällä pistimet maahan eikä yleensäkään yhden sotaikäyvän maan yksipuolisella kieltäytymisellä. On ja voi olla vain yksi käytännöllinen, pikainen keino rauhan jouduttamiseksi (paitsi työväen vallankumouksen voittoa kapitalisteista), nimittäin sotilaiden veljeily rintamalla.

Meidän on autettava viipymättä, mitä tarmokkaimmin, kaikinpuolisesti, ehdottomasti *kummankin* sotivan ryhmän sotilaiden veljeilyä rintamalla.

Sellainen veljeily on jo alkanut. Auttakaamme sitä.

Tällaiset ovat meidän näkökantamme. Olemme aivan varmoja, että kansan enemmistö *ei* sano niitä „yhtä vahingollisiksi kuin mikä vastavallankumouksellinen oikeisto-propaganda tahansa”.

„Pravda” № 35, toukokuun 1
(huhtikuun 18) p:nä 1917
Allekirjoitus: *N. L e n i n*

Julkaistaan „Pravda” lehden
tekstin mukaan

KUINKA HE OVAT SITONEET ITSENSÄ KAPITALISTEIHIN

Suurkapitalistien ja pankkien sanomalehti „Finansovaja Gazeta”⁶² on huhtikuun 17 päivänä julkaistussa pääkirjoituksessaan tuonut mainiosti esille erittäin tärkeän tosiasiain, nimittäin sen, kuinka sosialistivallankumouksellisten, menshevikkisocialidemokraattien y.m.s. puolueet ovat Väliaikaisen hallituksen kanssa tekemällään surullisen kuuluisalla „sopimuksella” sitoneet kätensä ja jalkansa, ovat sitoneet itsensä kapitalisteihin.

Tässä on tuo pääkirjoitus kokonaisuudessaan:

VASEMMISTOLAISET JA LAINA

Väliaikaisen hallituksen toimesta liikkeelle laskettava Vapauden Laina ei ole herättänyt vasemmistopiireissä sellaista innostusta, jolla väestön enemmistö otti lainan vastaan.

Vasemmistolainen lehdistö on jakautunut kolmeen ryhmään. Leniniäinen „Pravda” on ilmoittanut selvästi olevansa lainaa vastaan: tällöin se on ilmaissut bolshevikkien näkökannan. Plehanovin „Jedinstvo” kannattaa päättäväisesti lainaa. Ja vihdoin muiden sosialististen lehtien — „Rabotshaja Gazetan”, „Zemlja i Voljan”, „Volja Narodan” — kanta on näiden „keskivälillä”: ei sitä eikä tätä; ei oikeastaan lainan puolesta, muttei sitä vastaanakaan. Sellaisella kannalla on myös sotilaiden ja työläisten edustajain Neuvosto, joka periaatteessa päätti kannattaa lainaa, mutta nyt on taas alkanut epäröidä ja horjua. Ja „Den” lehti oli oikeassa moittiessaan äskettäin asenteen epämääräisyydestä ja kaksinaisuudesta tätä keskeisintä, voimakkainta ryhmää, johon kuuluvat menshevikit ja sosialistivallankumoukselliset.

Ikäänkuin antaakseen lisätodistuksen tuon moitteen paikkansapitävyydestä sotilaiden ja työläisten edustajain Neuvosto palasi eilen uudelleen jo kerran ratkaistuun lainakysymykseen ja keskusteli siitä. N. S. Tshheidze tiedotti, että lähipäivinä on odotettavissa hallituksen uusi asiakirja, joka valaisee täydellisesti hallituksen asenteen ulko- ja sisäpolitiikan kysymyksissä. N. S. Tshheidze ehdotti, että lainan kannattamista koskevan kysymyksen käsittelyä lykättäisiin siihen asti.

Tämä vasemmistolaisten kanta herättää lievästi sanoen ihmettelyä. Täytyyhän jonkun hallita valtiota ja toteuttaa niitä uudistuksia, joita paljon kärsinyt Venäjä kaippaa.

Jompikumpi: joko nykyinen hallitus nauttii vasemmistolaisten luottamusta, t.s. tähän asti, menneenä aikana, hallitus ei ole tehnyt mitään sellaista, mikä olisi rikkonut sen antamaa sitoumusta vastaan; tahi se ei nauti tällaista luottamusta. Jälkimmäisessä tapauksessa vasemmistolaisten on jätettävä Väliaikainen hallitus tukea vaille ja otettava harteilleen ei ainoastaan sen toiminnan „valvonta”, vaan myös koko hallinnan taakka sekä vastuu kansan ja historian edessä. Mutta elleivät he voi lukea mitään tapahtunutta Väliaikaisen hallituksen syyksi, niin luonnollisestikaan heillä ei ole oikeutta odotella sen tulevia asiakirjoja, vaan heidän on annettava sille kaikkinaista tukea. Ja joka tapauksessa on ainakin sallimatonta se kaksinaisuus, se välttelevä pidättyväisyys, se kieroilu, joka toisaalta ei hitustakaan vähennä Väliaikaisen hallituksen vastuunalaisuutta, hallituksen, joka ei voi edes vedota historian edessä yksinäisyyteensä, ja toisaalta riistää tosiasiallisesti siltä laajojen demokraattisten joukkojen kannatuksen ja saattaa sen tukalaan asemaan.

Sosialististen virtausten hyvänä puolena on aina ollut niiden suoralinjaisuus. Kartteliaisuus, poroporvarillinen selkärangattomuus ja opportunistin taipuisuus on aina ollut vierasta sosialististen puolueiden poliitikalle. Nykyään, lainaa koskevassa kysymyksessä, Venäjän sosialistien keskusryhmät ovat luopuneet näistä tavanomaisista periaatteistaan ja siirtyneet lokakuulaisen puolinaisuuden raiteille. Yleinen mielipide on oikeutettu esittämään heille kehotuksen: selvittääkää suoraan kantanne lainaan nähden, ilmoittakaa rehellisesti ja avoimesti siihen osallistumisestanne tai osallistumattomuudestanne ja täyttäkää siten moraalinen velvollisuutenne Väliaikaista hallitusta kohtaan: joko antakaa sen nojata vasemmistovirtauksiin tai todetkaa olevanne eri mieltä sen kanssa.

Pankkipösöt ovat toimenmiehiä. He suhtautuvat politiikkaan selväjärkisesti: kun kerran olet luvannut tukea kapitalistien hallitusta (joka käy imperialistista sotaa), niin hyväksy laina.

Oikein! Sidottuaan kätensä ja jalkansa sosialistivallankumouksellisten ja menshevikkien puolueet ovat avuttomina antautuneet kapitalisteille. Lupaus, että „lähipäivinä” julkaistaan „hallituksen uusi asiakirja, joka valaisee täydellisesti” (!!??) — jo on valaistu enemmän kuin riittävästi! — „hallituksen asenteen ulko- ja sisäpolitiikan kysymyksissä”, on turhaa lupailua.

Millään „asiakirjoilla” lausuntoineen, vakuutteluineen ja julistuksineen ei voida muuttaa asian ydintä. Ja tuo ydin on se, että kapitalistien hallitus, Lvovin, Gutshkovin, Miljukovin ja kumpp. hallitus edustaa pääoman etuja, on näiden etujen kahlehtima eikä voi riistäytyä (vaikkapa tahtoisikin)

irti imperialistisesta anastuspolitiikasta, aluevaltauspolitiikasta.

Merkityksettömien ja mihinkään velvoittamattomien korulauseiden avulla „nojata” „vasemmisto”-virtauksiin, s.o. pönkittää imperialistista politiikkaansa vasemmiston auktoriteetilla, itse asiassa vähääkään perääntymättä tuosta politiikasta,— juuri siihen pyrkii meidän imperialistinen hallituksemme, juuri tässä Tshheidze ystävineen objektiivisesti auttaa hallitusta.

„Lokakuulainen puolinaisuus” — siinäpä siivekäs sanonta — ei ole ainoastaan asiallinen, vaan myös aivan oikea arvio sosialistivallankumouksellisten ja menshevikien linjasta, arvio, jonka antaneet poliitikot näkevät selvästi asian ytimen.

„Pravda” № 36, toukokuun 3
(huhtikuun 20) pnä 1917

Julkaistaan „Pravda” lehden
tekstin mukaan

PROLETAARISESTA MILIISISTÄ

Huhtikuun 14 päivänä, lehtemme tiedotti Kanavinosta, Nizhni Novgorodin kuvernementista saadussa kirjeessä, että „*mittei kaikissa tehtaissa on muodostettu työläisistä miliisi, jonka kustantaa tehtaan hallinto*”.

Kanavinon piirissä, kuten kirjeen kirjoittaja tiedottaa, on 16 tehdasta, noin 30 tuhatta työläistä, paitsi rautatie-läisiä, joten kapitalistien kustantama työväenmiliisi on muodostettu tällä seudulla jo monissa suurissa tuotanto-laitoksissa.

Kapitalistien kustantaman työväenmiliisin muodostami-nen on toimenpide, jolla on äärettömän suuri — liioittele-matta voidaan sanoa: jättimäinen, ratkaiseva — merkitys, niin käytännöllinen kuin periaatteellinenkin. Vallankumous ei voi olla taattu, sen saavutusten menestys ei voi olla turvattu, sen edelleen kehittyminen *on mahdotonta*, ellei tämä toimenpide tule yleiseksi, ellei sitä viedä loppuun asti ja toteuteta koko maassa.

Tasavaltalaiset porvarit ja tilanherrat, jotka ovat tulleet tasavaltalaisiksi sen jälkeen, kun pääsivät varmuuteen siitä, ettei *muulla tavalla* voida komentaa kansaa, koettavat perustaa mahdollisimman monarkkisen tasavallan: jotain Ranskan tasavallan tapaista, jota Shtshedrin sanoi tasa-vallaksi vailla tasavaltalaisia ⁶³.

Nykyään, kun tilanherrat ja kapitalistit ovat vakuuttu-neet vallankumouksellisten joukkojen voimakkuudesta, heille on tärkeintä *saada suojatuksi* vanhan järjestelmän oleelliset laitokset, saada suojatuksi vanhat sortoväli-neet: poliisi, virkamieskunta, vakinainen armeija. „Kansalaimiliisi” yritetään supistaa merkitykseltään entisenlai-seksi, t.s. pieniksi, kansasta eristetyiksi ja mahdollisimman

lähellä porvaristoa oleviksi aseellisten ihmisten osastoiksi, joita porvaristoon kuuluvat henkilöt komentavat.

Sosialidemokratian minimiohjelma vaatii kansan yleistä aseistamista vakinaisen armeijan tilalle. Mutta Euroopan virallisten sosialidemokraattien enemmistö ja menshevikkiemme johtajien enemmistö on „unohtanut” tai työntänyt syrjään puolueen ohjelman ja soluttanut internationalismin tilalle shovinismin („puolustuskannan”), vallankumouksellisen taktiikan tilalle reformismin.

Ja kuitenkin juuri nyt, vallankumouksellisella ajankohdalla, kansan yleinen aseistaminen on erittäin välttämätön. Vetoaminen siihen, että vallankumouksellisen armeijan ohella proletariaatin aseistaminen on tarpeetonta, tai siihen, että „ei riitä” aseita, on petkutusta ja kieroä verukkehtimista. Kysymys on siitä, että on alettava heti järjestää yleistä, koko kansan miliisiä, joka oppii käyttämään aseita, vaikka niitä „ei riitäkään” kaikille; sillä kansa ei suinkaan tarvitse välttämättä niin paljon aseita, että niitä olisi aina kaikilla. Koko kansan, jok’ikisen on opittava käyttämään aseita ja jok’ikisen on kuuluttava miliisiin, joka korvaa poliisin ja vakinaisen armeijan.

Työväelle on tarpeen, ettei olisi kansasta eristettyä armeijaa, että työläiset ja sotilaat *sulautuisivat* yhtenäiseksi koko kansan miliisiksi.

Ilman sitä jää voimaan sortokoneisto, joka on tänään valmis palvelemaan Gutshkovia ja hänen ystäviään, vastavallankumouksellisia kenraaleja, huomenna ehkä Radko Dmitrijevia tai jotakuta valtaistuimen tavoittelijaa, joka pyrkii kansanäänestyksellä pystyttämään monarkian.

Kapitalistit tarvitsevat nyt tasavallan, sillä muuten he „eivät tule toimeen” kansan kanssa. He tarvitsevat „parlamentaarisen” tasavallan, siis sellaisen, että demokratismi rajoittuisi demokraattisiin *vaaleihin*, oikeuteen lähettää parlamenttiin henkilöitä, jotka — Marxin sattuvan ja syvästi oikean sanonnan mukaan — *edustavat* kansaa ja *sortavat* kansaa ⁶⁴.

Nykyisen sosialidemokratian opportunistit, jotka ovat vaihtaneet Marxin Scheidemanniin, ovat opetelleet ulkoa säännön, että „on käytettävä hyväkseen” parlamentarismia (se on kiistatonta), mutta ovat unohtaneet Marxin opetukset proletaarisen demokratian merkityksestä *erotukseksi* porvarillisesta parlamentarismista.

Kansa tarvitsee tasavallan kasvattaakseen joukkoja demokratiaan. On välttämätöntä *ei ainoastaan* demokraattistyyppinen edustuslaitos, vaan myös koko valtion hallinnan järjestäminen alhaalta käsin, joukkojen omasta toimesta, niiden toimekas osanotto elämän joka askeleeseen, niiden aktiivinen osuus hallintaan. Vanhojen sortoelinten, poliisin, virkamieskunnan, vakinaisen armeijan *korvaaminen* kansan yleisellä aseistamisella, todella yleisellä miliisillä — siinä ainoa tie, joka parhaiten turvaa maan monarkian ennallistamiselta ja tekee *mahdolliseksi* kulkea suunnitelmallisesti, varmasti ja päättäväisesti sosialismia kohti, ei „ottamalla käytäntöön” sen ylhäältä käsin, vaan totuttamalla valtavan suuria proletaarien ja puoliproletaarien joukkoja valtionhallintataitoon, määräämään *koko* valtiovallasta.

Yhteiskunnan palvelu kansan yläpuolella olevan poliisin sekä virkamiesten — porvariston uskollisimpien palvelijain kautta, tilanherrain ja kapitalistien komentaman vakinaisen armeijan kautta on porvarillisen parlamentaarisen tasavallan ihanne, tasavallan, joka pyrkii ikuistamaan pääoman herruuden.

Yhteiskunnan palvelu yleiskansallisen, todella koko kansan miliisin kautta, johon kuuluu sekä miehiä että naisia, joka pystyy osittain korvaamaan virkamiehet ja jota ei yhdistä ainoastaan kaikkien viranomaisten valinnallisuus, ei ainoastaan oikeus erottaa heidät milloin tahansa, vaan myös se, ettei heille makseta työstään „herrojen” eikä porvarien palkkaa, vaan työläisen palkka,— sellainen on työväenluokan ihanne.

Tätä ihannetta ei ole ainoastaan otettu ohjelmaamme, se ei ole ainoastaan saanut sijaansa Lännen työväenliikkeen historiassa, nimittäin Pariisin Kommuunin kokemuksessa, sitä ei ole ainoastaan arvostettu, korostettu, selitetty ja suositeltu Marxin teoksissa, vaan sitä ovat Venäjän työläiset jo soveltaneet käytäntöönkin vuosina 1905 ja 1917.

Työläisten edustajain Neuvostot ovat merkitykseltään, luomansa valtiovallan tyyppin puolesta juuri tällaisen demokratian laitoksia, demokratian, joka poistaa vanhat sortoelimet ja lähtee kulkemaan yleiskansallisen miliisin tietä.

Entä miten miliisi voidaan tehdä yleiskansalliseksi, kun proletaarit ja puoliproletaarit on ajettu tehtaisiin, näänny-

tetty raskaalla raadannalla tilanherrojen ja kapitalistien hyväksi?

On vain yksi keino: työväenmiliisin tulee olla kapitalistien kustantama.

Kapitalistien on maksettava työläisille niistä tunneista tahi päivistä, jotka proletaarit käyttävät yhteiskunnalliseen palveluun.

Tälle varmalle tielle työläisjoukot lähtevät itse. Nizhni Novgorodin työläisten esimerkin täytyy muodostua mallinäytteeksi koko Venäjälle.

Toverit työläiset, selittäkää talonpojille ja koko kansalle, että on välttämätöntä luoda yleinen miliisi poliisin ja vanhan virkamieskunnan tilalle! Muodostakaa sellainen ja vain sellainen miliisi. Muodostakaa se työläisten edustajain Neuvostojen, talonpoikien edustajain Neuvostojen kautta, työväenluokan käsiin siirtyvien paikallisten itsehallintoelimien kautta. Älkää missään tapauksessa tyytykö porvarilliseen miliisiin. Saakaa naiset suorittamaan yhteiskunnallista palvelua rinnan miesten kanssa. Pyrkikää välttämättä siihen, että kapitalistit maksavat työläisille niistä päivistä, jotka he käyttävät yhteiskunnalliseen palveluun miliisissä!

Opetelkaa demokratiaa käytännössä, heti, itse, alhaalta-päin,— nostattakaa joukkoja osallistumaan toimekkaasti, välittömästi, yleisesti hallintaan,— se ja vain se takaa vallankumouksen täydellisen voiton ja sen varman, harkitun, suunnitelmanmukaisen eteenpäinmenon.

„Pravda” № 36, toukokuun 3
(huhtikuun 20) pnä 1917

Julkaistaan „Pravda” lehden
tekstin mukaan

VARARIKKOKO?

Meille juuri tiedotettiin, että työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvoston Toimeenpaneva komitea on saanut juuri nootin, jonka Väliaikainen hallituksemme on saattanut kaikkien ulkomaiden edustajien tietoon.

Tämä nootti lienee juuri se „asiakirja”, joka N. S. Tshheidzen arvelun mukaan piti julkaista kolmen päivän kuluttua ja sisältää nähtävästi tiettyjä julkilausumia aluevaltauksia vastaan.

Mutta miten oli?

Nootti sisältää Väliaikaisen hallituksen suoranaisen ilmoituksen, että Venäjä tulee käymään sotaa loppuun asti,— että Venäjä pysyy uskollisena liittolaisille antamilleen sitoumuksille.

Tämä nootti oli kuin pommin räjähdys.

Toimeenpanevan komitean enemmistö, Tshheidze, Tsere-teli y.m. ovat täydellisen hämmingin vallassa. Koko „sovinto”-politiikan vararikko on käynyt ilmeiseksi — ja tämä vararikko on tapahtunut paljon aikaisemmin kuin saatoimme odottaa.

Imperialistista sotaa ei lopeteta keskustelemalla kontaktikomiteassa...

**VÄLIAIKAISEN HALLITUKSEN
HUHTIKUUN 18 (TOUKOKUUN 1) pnä 1917
ANTAMAN NOOTIN AIHEUTTAMAA KRIISIÄ
KOSKEVA VSDTP(b):n KK:n PÄÄTÖSLAUSELMA
HUHTIKUUN 20 (TOUKOKUUN 3) pltä 1917**

Väliaikaisen hallituksen nootti on osoittanut aivan oikeaksi sen kannan, jolle puolueemme asettui Pietarin kaupunkikonferenssin päätöslauselmassa, nimittäin sen, että: 1) Väliaikainen hallitus on läpeensä imperialistinen hallitus, jonka kädet ja jalat on englantilais-ranskalainen ja venäläinen pääoma sitonut; 2) sen kaikki lupaukset, jotka se on antanut tai voisi antaa („kansan rauhantahdon ilmentämisestä” y.m.s.), eivät voi sisältää mitään muuta kuin petosta; 3) Väliaikainen hallitus *ei voi* kieltäytyä aluevaltauksista — riippumatta siitä, olipa sen henkilököönpano minkäläinen tahansa, sillä nykyisessä sodassa ja etenkin nykyhetkellä kapitalistiluokkaa sitoo pankkipääoma; 4) tämä nootti paljastaa vieläkin kerran pikkuporvariston politiikan, jota narodnikit, menshevikit ja nykyisen työläisten edustajain Neuvoston johtajien enemmistö harjoittavat ja joka pitää yllä sellaisia pettäviä toiveita, että kapitalistit (s.o. Väliaikainen hallitus) voitaisiin „parantaa” „vaikuttamisella”.

Sen vuoksi Keskuskomitea toteaa:

I. Kaikkinaiset nykyisen hallituksen henkilököönpanon vaihdokset (Miljukovin eroaminen, Kerenskin poiskutsuminen y.m.) ovat porvarillisen parlamentaarisen tasavaltalaisuuden pahimpien menetelmien jäljittelyä, tasavaltalaisuuden, joka yrittää *korvata* luokkien taistelun eri klikkien kilpailulla ja henkilönvaihdoksilla.

II. Kapitalistien ja työväenluokan välillä häilyvän pikkuporvarillisen väestöjoukon ainoana pelastuksena on tämän joukon ehdoton siirtyminen vallankumouksellisen proletariaatin puolelle, sillä vain proletariaatti kykenee

käytännössä katkaisemaan finanssipääoman ja aluevaltauspolitiikan kahleet. Vasta otettuaan — kansan enemmistön tukemana — koko valtiovallan käsiinsä vallankumouksellinen proletariaatti luo yhdessä vallankumouksellisten sotilaiden kanssa työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvostojen ominaisuudessa sellaisen hallituksen, johon kaikkien maiden työväki luottaa ja joka yksin pystyy nopeasti lopettamaan sodan tosidemokraattiseen rauhaan.

*„Pravda” № 37, toukokuun 4
(huhtikuun 21) pnä 1917*

*Julkaistaan „Pravda” lehdessä
tekstin mukaan*

VETOOMUS KAIKKIEN SOTIVIEN MAIDEN SOTILAILLE

Sotilasveljet!

Olemme kaikki kiusaantuneet kauheasta sodasta, joka on vienyt miljoonia ihmishenkiä, tehnyt miljoonia raajarikoiksi, tuonut tullessaan ennenkuulumatonta kärsimystä, hävitystä ja nälkää.

Ja yhä enemmän alkaa olla sellaisia ihmisiä, jotka kysyvät itseltään: minkä vuoksi tämä sota alkoi, minkä vuoksi sitä käydään?

Meille, työläisille ja talonpojille, jotka kannamme sodan raskaimman taakan, käy päivä päivältä yhä selvemmäksi, että sodan aloittivat ja sitä käyvät kaikkien maiden kapitalistit omien etujensa vuoksi, maailman herruudesta, markkinoista tehtailijoille ja pankkiireille ja rosvotakseen heikkoja kansallisuuksia. He jakavat siirtomaita, anastavat alueita Balkanilla ja Turkissa — ja sen takia Euroopan kansojen täytyy kurjistua, sen takia meidän täytyy nääntyä ja nähdä perheittemme joutuvan kurjuuteen, nälkään ja perikatoon.

Kapitalistiluokka kahmii kaikissa maissa jättimäisiä, ennenkuulumattomia, skandaalimaisen suuria liikevoittoja tilauksista ja sotatarviketoimituksista, valloitetuissa maissa saamistaan toimiluvista ja elintarvikkeiden hintojen noususta. Kapitalistiluokka on langettanut kaikille kansoille moniksi vuosikymmeniksi pakkoveron miljardeihin

nousevien sotalainojen korkean koron muodossa. Ja meidän, työläisten ja talonpoikien, pitää sortua, kurjistua, nähdä nälkää, kestää kärsivällisesti kaikki ja samalla voimistaa sortajiamme, kapitalisteja sillä, että eri maiden työläiset surmaavat toisiaan, tottuvat vihaamaan toinen toistaan.

Käymmekö me tosiaankin yhä kantamaan nöyrästi iestämme, kärsimään kapitalistiluokkien välistä sotaa? Käymmekö me yhä pitkittämään tätä sotaa asettumalla kansallishallitustemme puolelle, kansallisen porvaristomme, kansallisten kapitalistiemme puolelle ja rikkoen siten kaikkien maiden, koko maailman työväen kansainvälistä yhtenäisyyttä?

Ei, sotilasveljet, meidän on jo aika avata silmämme, on aika ottaa kohtalomme omiin käsiimme. Kaikissa maissa kasvaa, laajenee ja voimistuu kansan viha kapitalistiluokkaa kohtaan, joka on vetänyt kansan tähän sotaan. Ei ainoastaan Saksassa, vaan Englannissakin, jolla oli ennen sotaa erikoisen vapaan maan maine, monet sadat työväenluokan tosiystävät ja edustajat kituvat vankiloissa sen tähden, että ovat puhuneet rehellisesti totuuden sanoja sotaa ja kapitalisteja vastaan. Venäjän vallankumous on vasta ensimmäisen vallankumouksen ensi askel, sen jälkeen täytyy seurata ja seuraa uusia vallankumouksia.

Venäjän uusi hallitus,— joka kukisti Nikolai II:n, samanlaisen kruunatun rosvon kuin on Vilhelm II,— on kapitalistien hallitus. Se käy samanlaista imperialistista ryöstösotaa kuin Saksan, Englannin ynnä muiden maiden kapitalistitkin. Se on vahvistanut ne salaiset rosvosopimukset, jotka Nikolai II solmi Englannin, Ranskan y.m. maiden kapitalistien kanssa, se ei julkaise näitä sopimuksia kaikkien tietoon samoin kuin Saksankaan hallitus ei julkaise salaisia, yhtä rosvomaisia sopimuksiaan, jotka se on solminut Itävallan, Bulgarian y.m. kanssa.

Venäjän Väliaikainen hallitus julkaisi huhtikuun 20 p:nä nootin, jossa se vielä kerran vahvistaa vanhat, tsaarin solmimat rosvosopimukset ja ilmoittaa olevansa valmis käynnään sotaa lopulliseen voittoon asti herättäen siten suuttumusta niissäkin, jotka ovat tähän asti luottaneet Väliaikaiseen hallitukseen ja tukeneet sitä.

Mutta Venäjän vallankumous on luonut kapitalistien hallituksen lisäksi oma-aloitteisia vallankumouksellisia jär-

jestöjä, jotka edustavat työläisten ja talonpoikien valtavaa enemmistöä, nimittäin työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvostoja Pietarissa ja useimmissa Venäjän kaupungeissa. Sotilaiden enemmistö ja osa työläisistä Venäjällä — kuten hyvin monet työläiset ja sotilaat Saksassakin — suhtautuvat yhä vielä herkkäuskoisen luottavaisesti kapitalistien hallitukseen, kapitalistien tyhjiin ja vilpillisiin puheisiin rauhasta ilman aluevaltauksia, puolustusodasta ynnä muusta sellaisesta.

Mutta työläiset ja köyhät talonpojat, päinvastoin kuin kapitalistit, eivät ole kiinnostettuja aluevaltauksista eivätkä kapitalistien liikevoittojen suojelemisesta. Sen vuoksi kapitalistien hallituksen jokainen päivä, jokainen askel tulee niin Venäjällä kuin Saksassakin paljastamaan kapitalistien petosta, paljastamaan sitä, että niin kauan kuin kapitalistien herruus jatkuu, niin kauan on mahdoton todella demokraattinen, ei-väkivaltainen rauha, joka pohjautuu todelliseen kieltäytymiseen kaikista aluevaltauksista, s.o. poikkeuksetta kaikkien siirtomaiden, poikkeuksetta kaikkien sorrettujen, väkivalloin liitettyjen tai vajaa-oikeudellisten kansallisuuksien vapauttamiseen, — niin kauan sota tulee todennäköisesti yhä kärjistymään ja pitkittymään.

Vain siinä tapauksessa, jos molemmissa nykyään vihoilisuhteissa olevissa maissa, esimerkiksi Venäjällä sekä Saksassa, valtiovalta siirtyy kokonaan ja yksinomaan työläisten ja sotilaiden edustajain vallankumouksellisten Neuvostojen käsiin, jotka kykenevät myös teoissa eivätkä vain sanoissa repimään rikki pääoman suhteiden ja etujen verkon, — vain siinä tapauksessa molempien sotivien maiden työläiset alkavat luottaa toisiinsa ja pystyvät nopeasti lopettamaan sodan tosidemokraattiseen rauhaan, joka todella vapauttaa maailman *kaikki* kansat ja kansallisuudet.

Sotilasveljet!

Tehkäämme kaikki voitavamme jouduttaaksemme tämän toteutumista, päästäksemme tähän päämäärään. Älkäämme pelätkö uhreja — kaikki uhraukset työväen vallankumouksen hyväksi ovat vähäisempiä kuin sodan vaatimat uhrin. Jokainen vallankumouksen voitokas askel pelastaa satoja tuhansia ja miljoonia ihmisiä kuolemasta, taloudelliseen häviöön joutumisesta ja nälänhädästä.

Rauha tölleille, sota palatseille! Rauha kaikkien maiden työläisille! Eläköön kaikkien maiden vallankumouksellisen työväen veljellinen yhtenäisyys! Eläköön sosialismi!

*VSDTP:n Keskuskomitea
VSDTP:n Pietarin komitea
„Pravdan” toimitus*

*„Pravda” № 37, toukokuun 4
(huhtikuun 21) pnä 1917*

*Julkaistaan „Pravda” lehden
tekstin mukaan*

VÄLIAIKAISEN HALLITUKSEN NOOTTI

Kortit on paljastettu. Meillä on täysi syy kiittää herra Gutshkovia ja herra Miljukovia heidän nootistaan, joka on julkaistu tänään kaikissa lehdissä.

Työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvoston Toimeenpanevan komitean enemmistö, narodnikit, menshevikit, kaikki ne, jotka tähän saakka kehottivat luottamaan Väliaikaiseen hallitukseen, ovat saaneet riittävän rangastuksen. He toivoivat, odottivat ja uskoivat, että Tshheidzen, Skobelevin ja Steklovin kanssa ylläpidetyn hyvää tarkoittavan „kontaktin” vaikutuksesta Väliaikainen hallitus luo puu ainiaaksi aluevaltauksista. Kävikin hieman toisin...

Huhtikuun 18 pnä antamassaan nootissa Väliaikainen hallitus puhuu „koko kansan (!) pyrkimyksestä viedä maailmansota *ratkaisevaan voittoon asti*”.

„On itsestään selvää”, lisätään nootissa, „että Väliaikainen hallitus... noudattaa tarkasti meidän liittolaisiimme nähden ottamiaan sitoumuksia”.

Lyhyesti ja selvästi sanottu. Sota ratkaisevaan voittoon asti. Englannin ja Ranskan pankkiirien kanssa solmittu liitto on pyhä...

Kuka on solminut tuon liiton „meidän” liittolaistemme kanssa, s.o. englantilaisten ja ranskalaisten miljardöörien kanssa? Tietenkin tsaari, Rasputin, tsaristinen koplakunta. Mutta Miljukoville ja kumpp. tuo sopimus on pyhä asia.

Miksi?

Jotkut vastaavat: siksi, että Miljukov on vilpillinen mies, että hän on viekastelija j.n.e.

Kysymys ei ole lainkaan siitä. Kysymys on siitä, että Gutshkov, Miljukov, Tereshtshenko, Konovalov ovat *kapitalistien* edustajia. Ja kapitalisteille on tarpeen, että vallaataan vieraita alueita. He saavat uusia markkinoita, uusia pääoman vientipaikkoja, uusia mahdollisuuksia järjestää kymmeniä tuhansia herraspoikiaan runsastuloiisiin virkoihin j.n.e. Kysymys on siitä, että Venäjän kapitalistien *edut* ovat nyt samat kuin Englannin ja Ranskan kapitalistien edut. Siksi ja vain siksi tsaarin sekä englantilaisten ja ranskalaisten kapitalistien keskinäiset sopimukset ovat Venäjän kapitalistien Väliaikaiselle hallitukselle niin rakkaita.

Väliaikaisen hallituksen uusi nootti kaataa öljyä tuleen. Se saattaa vain lietsoa sotaisia mielialoja Saksassa. Se auttaa Rosvo-Vilhelmiä peittämään edelleenkin „omia” työläisiään ja sotilaitaan ja vetämään heitä sotaan sen „loppuun asti”.

Väliaikaisen hallituksen uusi nootti on asettanut jyrkästi kysymyksen: entä mitä edelleen?

Vallankumouksemme ensi hetkestä Englannin ja Ranskan kapitalistit alkoivat uskotella, että Venäjän vallankumous on suoritettu ainoastaan ja yksinomaan sodan jatkamiseksi „loppuun asti”. Kapitalisteille on tarpeen ryöväätä Turkki, Persia, Kiina. Jos tätä varten joudutaankin tappamaan vielä kymmenisen miljoonaa venäläistä musikkaa, niin mitäpä siitä? Kunhan vain saavutetaan „ratkaiseva voitto”... Ja niinpä nyt Väliaikainen hallitus on aivan avomielisesti lähtenyt samalle ladulle.

— Sotikaa — koska me tahdomme rosvota.

— Kuolkaa kymmenin tuhansin joka päivä — koska „me” emme ole vielä tapelleet kylliksi, koska me emme ole vielä saaneet osaamme saaliista!..

Yksikään tietoinen työläinen, yksikään valveutunut sotilas ei enää kannata „luottamus”-politiikkaa Väliaikaista hallitusta kohtaan. Luottamuspolitiikka on kärsinyt vararikon.

Sosialidemokraattinen kaupunkikonferenssimme sanoi päätöslauselmassaan, että jokainen päivä todistaa nyt *meidän* kantamme oikeellisuuden*. Mutta näin nopeaa tapahtumien kulkua emme mekään osanneet odottaa.

* Ks. tätä osaa, ss. 137—138. *Tolm.*

Nykyiselle työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvostolle on asetettu vaihtoehto: Gutshkovin ja Miljukovin tarjoaman pillerin nieleminen, joka merkitsee sitä, että kertakaikkiaan ja ainiaaksi luovutaan itsenäisestä poliittisesta tehtävästä — huomenna Miljukov nostaa „jalkansa pöydälle” ja tekee Neuvostosta nollan; vastaiskun antaminen Miljukovin nootille, mikä merkitsee sitä, että sanoudutaan irti vanhasta luottamuspolitiikasta ja lähdetään „Pravdan” ehdotamalle tielle.

Voidaan tietysti löytää myös mätä keskitie. Mutta — pitkäksikö aikaa?..

Työläiset ja sotilaat, sanokaa nyt kaikkien kuullen: me vaadimme, että meillä olisi yksi valta — työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvostot. Väliaikaisen hallituksen, kapitalistikoplan hallituksen on vapautettava paikka mainituille Neuvostoille.

*Kirjoitettu huhtikuun 20
(toukokuun 3) pnä 1917*

*Julkaistu toukokuun 4
(huhtikuun 21) pnä 1917
„Pravda” lehden 37. numerossa*

*Julkaistaan
lehden tekstin mukaan*

ERÄS PERUSKYSYMYKSISTÄ

(KUINKA PORVARISTON PUOLELLE SIIRTYNEET
SOSIALISTIT JÄRKEILEVÄT)

Hra Plehanov selittää tämän mainiosti. „Sosialististen ylioppilaiden arttelille” osoitetussa „vappu”-kirjeessään, joka on julkaistu tänään „Retsh”, „Delo Naroda” ja „Jedinstvo” lehdissä, hän kirjoittaa:

....„Se (vuoden 1889 kansainvälinen sosialistikongressi) käsitti, että sosiaalinen, tarkemmin sanoen sosialistinen vallankumous edellyttää pitkäaikaista valistus- ja organisaatiotyötä työväenluokan riveissä. Tämän ovat nyt meillä unohtaneet ne, jotka kutsuvat Venäjän työtaiteveviä joukkoja valtaamaan poliittisen vallan, millä saattaisi olla merkitystä vain siinä tapauksessa, jos olisivat olemassa sosiaaliselle vallankumoukselle välttämättömät objektiiviset edellytykset. Näitä edellytyksiä ei vielä toistaiseksi ole”...

ja niin edelleen aina siihen asti, että kehoitetaan „kannattamaan yksimielisesti” Väliaikaista hallitusta.

Tämä hra Plehanovin järkeily on mitä tyypillisintä niiden „entisten ihmisten” pienen ryhmän järkeilyä, jotka nimittävät itseään sosialidemokraateiksi. Ja juuri siksi, että se on tyypillinen, kannattaa pysähtyä tarkastelemaan sitä yksityiskohtaisesti.

Ensinnäkin, onko järkevää ja rehellistä vedota II Internationalen ensimmäiseen eikä viimeiseen edustajakokoukseen?

Toisen Internationalen (1889—1914) I edustajakokous oli vuonna 1889, viimeinen oli Baselissa vuonna 1912. Baselin manifestissa, jonka kaikki hyväksyivät *yksimielisesti*, puhutaan täsmällisesti, määritellysti, suoraan ja selvästi (niin etteivät edes herrat Plehanovit voi sitä väaristellä) *proletaarisesta vallankumouksesta ja nimen-*

omaan sen saman sodan *yhteydessä*, joka syttyi vuonna 1914.

Ei ole vaikea ymmärtää, miksi porvariston puolelle siirtyneiden sosialistien on välttämättä „unohdettava” joko Baselin manifesti kokonaan taikka tämä sen tärkein kohta.

Toiseksi sillä, että „Venäjän työtätekevät joukot” valtaavat poliittisen vallan, sanoo kirjeen kirjoittaja, „saattaisi olla merkitystä vain siinä tapauksessa, jos olisi olemassa sosiaaliselle vallankumoukselle välttämättömät edellytykset”.

Tuo on sekasotkua eikä ajatuksia.

Olettakaamme *niinkin*, että „sosiaalinen” on kirjoitettu erehdyksessä „socialistisen” asemesta. Sekasotku ei ole vain siinä. Mitkä luokat kuuluvat Venäjän työtätekeviin joukkoihin? Jokainen tietää, että työläiset ja talonpojat. Kummat ovat enemmistönä? Talonpojat. Mitä nämä talonpojat ovat luokka-asemansa puolesta? Pienomistajia eli pikkuisäntiä. Herää kysymys: jos pienomistajat muodostavat väestön enemmistön ja jos sosialismin objektiivisia edellytyksiä ei ole, niin miten väestön enemmistö *voi* ilmaista kannattavansa sosialismia?! kuka *voi* puhua ja kuka puhuu sosialismin pystyttämisestä vastoin enemmistön tahtoa?!

Hra Plehanov sotkeutui heti mitä naurettavimmalla tavalla.

Joutua naurettavaan asemaan — se on pienin rangaistus sille, joka kapitalistien lehdistön mallin mukaan hahmottelee itse itselleen „vihollisen”, sen sijaan että viittaisi tarkalleen yksien tai toisten poliittisten vastustajiensa sanoihin.

Menkäämme edelleen. Kenen käsissä pitää „poliittisen vallan” olla *jopa* „Retshissä” toimivan vulgäärin porvarillisen demokraatinkin kannalta katsottuna? Väestön enemmistön käsissä. Muodostavatko „Venäjän työtätekevät joukot”, joista sotkeutunut sosialishovinisti puhui niin epäonnistuneesti, Venäjän väestön enemmistön? Epäilemättä, ja valtavan enemmistön!

Kuinka *voidaan* demokratiaa — vaikkapa Miljukovinkin tapaan ymmärrettyä demokratiaa — pettämättä olla sitä vastaan, että „Venäjän työtätekevät joukot” „valtaisivat poliittisen vallan”?

Mitä kauemmaksi mennään, sitä kummempia kuuluu. Hra Plehanovin kirjeen erittely tuo joka askelella esiin uutta ja loputonta sekaannusta.

Sosialishovinisti on sitä vastaan, että poliittinen valta siirrettäisiin Venäjän väestön enemmistön käsiin!

Hra Plehanov on kuullut hälyä, mutta mistä, sitä hän ei älyä. Hän on sekoittanut keskenään myös „työätekevät joukot” sekä proletaarien ja puoliproletaarien joukot, vaikka Marx jo vuonna 1875 erikoisesti varoitti sekoittamasta niitä⁶⁵. Selittäkäämme tämä ero entiselle marxilaiselle hra Plehanoville.

Voiko Venäjän talonpoikain enemmistö vaatia maan kansallistamista ja toteuttaa sen? Epäilemättä voi. Onko se sosialistinen vallankumous? Ei ole. Se on *vasta* porvarillinen vallankumous, sillä maan kansallistaminen on toimenpide, joka sopii yhteen kapitalismin kanssa. Mutta samalla se on myös *isku* mitä tärkeimmän tuotannonvälineen yksityisomistukselle. Sellainen isku *voimistaa* proletaareja ja puoliproletaareja paljon, paljon enemmän kuin XVII, XVIII ja XIX vuosisadan vallankumouksissa.

Edelleen. Voiko Venäjän talonpoikain enemmistö kannattaa kaikkien pankkien yhdistämistä yhdeksi pankiksi? sitä, että jokaisessa pienemmässäkin kylässä olisi saman yleiskansallisen valtionpankin osasto?

Voi, sillä sellainen toimenpide tarjoaa eittämättä kansalle mukavuuksia ja etuisuuksia. *Jopa* „puolustuskantalaisetkin” saattavat kannattaa sitä, koska se lisää Venäjän „puolustus”-kykyä moninkertaisesti.

Onko sellaisen kaikkien pankkien yhdistämisen viipymätön toteuttaminen taloudellisesti mahdollista? Epäilemättä se on täysin mahdollista.

Onko se sosialistinen toimenpide? Ei ole, se *ei vielä ole* sosialismia.

Edelleen. Voiko Venäjän talonpoikien enemmistö kannattaa sitä, että sokeritehtailijain syndikaatti luovutetaan valtiolle, työläisten ja talonpoikien valvonnan alaiseksi ja että sokerin hinta laskee?

Kyllä voi, koska se on edullista kansan enemmistölle.

Onko se taloudellisesti mahdollista? Täysin mahdollista, koska sokeritehtailijain syndikaatti ei ole ainoastaan käytännössä sulautunut jo taloudellisesti yhdeksi koko valtakuntaa käsittäväksi tuotannolliseksi elimistöksi, vaan *on*

ollut jo tsaarivallankin aikana „valtion” (s.o. kapitalisteja palvelevien virkamiesten) valvonnassa.

Onko syndikaatin luovuttaminen demokraattis-porvarilliselle, talonpoikaiselle valtiolle sosialistinen toimenpide?

Ei, se ei vielä ole sosialismia. Hra Plehanov olisi helposti vakuuttunut siitä, jos hän olisi palauttanut mieleensä yleisesti tunnettuja marxilaisuuden totuuksia.

Herää kysymys: *voimistavatko vai heikentävätkö* proletaarien ja puoliproletaarien merkitystä, osuutta ja vaikutusta väestöjoukkojen keskuudessa sellaiset toimenpiteet kuin kaikkien pankkien yhdistäminen ja sokeritehtailijain syndikaatin luovuttaminen demokraattiselle, talonpoikaiselle valtiolle?

Voimistavat epäilemättä, sillä ne *eivät ole* „pienisännän” toimenpiteitä, sillä juuri ne „objektiiviset edellytykset”, joita v. 1889 ei *vielä* ollut ja jotka nyt ovat *jo* olemassa, ovat tehneet nuo toimenpiteet mahdollisiksi.

Sellaiset toimenpiteet kiertämättä voimistavat varsinkin kaupunkilaistyöläisten — kaupungin ja maaseudun proletaarien ja puoliproletaarien etujoukon — merkitystä, osuutta ja vaikutusta koko väestöön.

Sellaisten toimenpiteiden *jälkeen* ovat seuraavat *askelet* sosialismia kohti Venäjällä täysin mahdollisia, ja jos meidän työläisemme saavat apua kehittyneemmiltä ja paremmin valmennetuilta Länsi-Euroopan työläisiltä, jotka ovat tehneet pesäeron Länsi-Euroopan Plehanoveista, niin Venäjän siirtyminen sosialismiin tulee *todella väistämättömäksi*, ja sellaisen siirtymisen menestys *on turvattu*.

Juuri siten on pääteltävä jokaisen marxilaisen ja jokaisen sosialistin, joka ei ole siirtynyt „oman” kansallisen porvaristonsa puolelle.

*Kirjoitettu huhtikuun 20
(toukokuun 3) pnä 1917*

*Julkaistu toukokuun 4
(huhtikuun 21) pnä 1917*

„Pravda” lehdessä 37. numerossa

*Julkaistaan
lehden tekstin mukaan*

JUMALANKUVILLA TYKKEJÄ VASTAAN, KORULAUSEILLA PÄÄOMAA VASTAAN

Väliaikaisen hallituksen nootti sodan jatkamisesta lopulliseen voittoon asti on herättänyt suuttumusta niissäkin, jotka ovat vaalineet pettäviä toiveita, että kapitalistien hallitus mahdollisesti kieltäytyy aluevaltauksista. Ne sanomalehdet, jotka ovat ilmentäneet tätä pikkuporvarillista pettävien toiveiden politiikkaa, tänään joko mutisevat hämmennyksissään kuten „Rabotshaja Gazeta” tai yrittävät suunnata suuttumuksen erillisiin henkilöihin.

„Novaja Zhizn”⁶⁶ kirjoittaa: „kansainvälisen pääoman etujen puoltajan paikka ei ole demokraattisen Venäjän hallituksen riveissä! Olemme varmoja siitä, että työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvosto ryhtyy vitkastelematta mitä tarmokkaimpiin toimenpiteisiin tehdäkseen hra Miljukovin heti vaarattomaksi”. Ja „Delo Naroda” esittää saman poroporvarillisen rikkiviisauden seuraavasti: Miljukovin nootti „pyrkii supistamaan koko hallituksen hyväksymän, mitä suurimman kansainvälisen merkityksen omaavan asiakirjan nollaksi”.

Jumalankuvilla tykkejä vastaan. Korulauseilla pääomaa vastaan. Hallituksen „asiakirja” aluevaltauksista kieltäytymisestä oli aivan tyhjänpäiväinen diplomaattinen tekele, joka saattoi pettää tietämätöntä talonpoikaa, mutta pikkuporvarillisten sosdem- ja eserräpuolueiden johtajia, „Novaja Zhiznin” ja „Delo Narodan” kynäilijöitä se saattoi „sekaannuttaa” vain siinä tapauksessa, jos he halusivat tulla petetyiksi. Miten tyhjiä ovatkaan fraasit, että muka „kansainvälisen pääoman etujen puoltajan paikka ei ole demokraattisen Venäjän hallituksen riveissä!” Eikö sivistyneitä ihmisiä hävetä kirjoittaa tuollaista pötyä?

Koko Väliaikainen hallitus on kapitalistiluokan hallitus. Kysymys on luokasta eikä henkilöistä. Kun hyökkäillään henkilökohtaisesti Miljukovia vastaan, kun vaaditaan suoraan tai välillisesti hänen erottamistaan, niin se on jonninjoutavaa ilveilyä, sillä *mitkään* henkilönvaihdokset eivät voi muuttaa mitään ennen kuin vallassaolevat *luokat* ovat vaihtuneet.

Kun Venäjän, Englannin, Ranskan y.m. maiden „demokratia” *asetetaan vastakkain* pääoman puoltamisen kanssa, niin se merkitsee, että laskeudutaan jonkin Gaponin taloustieteellisten ja poliittisten tietojen tasolle.

Valistumattomille talonpojille on anteeksiannettavaa vaatia kapitalistilta „lupauksia”, että tämä alkaisi „elää jumalan käskyjen mukaan” eikä kapitalistien tapaan, että hän *ei* olisi „pääoman etujen puoltaja”. Kun Pietarin työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvoston johtajat, kun „Novaja Zhiznin” ja „Delo Narodan” kynäilijät harjoittavat sellaista politiikkaa, niin se merkitsee, että pidetään kansan keskuudessa yllä mitä vahingollisimpia, vapauden asialle, vallankumouksen asialle mitä turmiollisimpia pettäviä toiveita kapitalisteihin nähden.

„Pravda” № 37, toukokuun 4
(huhtikuun 21) p:nä 1917

Julkaistaan „Pravda” lehden
tekstin mukaan

KANSALAISEN V. TSHERNOVIN LOGIIKKAA

Kansalainen V. Tshernov kirjoitti „Delo Narodassa” huhtikuun 16 pnä:

„Hän (Lenin) ei ole edes ajatellut sitä, että jopa hänenkin näkökannaltaan Englannin suostuminen hänen matkustamiseensa olisi ollut parempi jo senkin vuoksi, että siihen olisi pakottanut Venäjän vallankumouksen painostus, mutta Saksan suostumus saattaa olla vaikuttamiensa puolesta epäilyttävämpi”.

Johtopäätös: Lenin on jokin maanikon tapainen.

Hyvä on. Entä ne 30 saapunutta *eri* puolueisiin kuuluvaa henkilöä, joiden joukossa on bundilaisiakin? Ovatko he kaikki maanikkoja? Kaikkiko „eivät ole ajatelleet”?

Edelleen. Entä Martovin, *Natansonin* (eserräpuolueen johtajan — huomatkkaa se), Axelrodin y.m. sähke, jossa sanotaan: „Toteamme Venäjälle paluun Englannin kautta *aivan* mahdottomaksi”? (ks. huhtikuun 15 pn „Rabotshaja Gazeta”).

Merkitseekö se, että Martov ja Natanson ovat maanikkoja, että hekään „eivät ole ajatelleet”?

Mutta he, nämä todistajat, *eivät ole* meidän puolueestamme, — hän, Natanson, on *V. Tshernovin puoluetta* edustava todistaja, — he pitävät *tosiasiana*, että muiden maiden kautta matkustaminen on *aivan* mahdotonta!

Millainen on yhteenveto? Jompikumpi: joko V. Tshernov on hieman kummallinen ihminen, joka koettaa päästä *tosiasioista* korulauseilla, tai hän on antanut poroporvarillisten ja shovinististen juorujen ja parjausten niin kovin pelotella itseään, että hänen päänsä on mennyt pyörälle.

HRA PLEHANOVIN EPÄONNISTUNEET YRITYKSET PÄÄSTÄ PÄLKÄHÄSTÄ

„Jedinstvon” 15. numerossa hra Plehanov hyökkää „Pravdan” kimppuun kohdistuen siihen jopa tuolle rähisevälle julkaisullekin epätavallisen parjausryöpin yrittäessään hämätä kaksi aivan eittämättömästi todettua tosiasiaa.

Mutta niitä, hyvät herrat, te ette voi hämätä!

Ensimmäinen tosiasia. Hra Plehanov *ei ole painattanut* lehdessään meidän selostustamme, joka julkaistiin „Izvestija Petrogradskogo Soveta Rabotshih i Soldatskih Deputatov” lehden 32. numerossa huhtikuun 5 p:nä 1917, *eikä myöskään* Toimeenpanevan komitean päätöslauselmaa.

Se ei ole ainoastaan anarkistista kunnioituksen puutetta sotilaiden *enemmistön* valitsemia edustajia kohtaan, vaan se on myös pogromimiehen kunniatonta menettelyä.

Toinen tosiasia. Hra Plehanovin harjoittama ajojahti aiheutti protestin, joka *ei ollut* meidän, vaan „Delo Narodan”, jonka julkaisemiseen osallistuu jopa Gutshkovin ja Miljukovin virkavelikin, Kerenski. „Delo Narodassa” kirjoitettiin huhtikuun 13 päivänä 1917 aivan selvästi hra Plehanovin „Jedinstvosta” seuraavaa:

„...sellaisia sanoja, sellaista taistelumenetelmää olemme tottuneet näkemään „Russkaja Voljan” palstoilla. Mutta niiden näkeminen sosialistien kirjoituksissa tuntuu rehellisesti sanoen raskaalta ja kipeältä”.

Siinä on lausunto todistajilta, puolustuskantalaisilta, jotka ovat poliittisesti tuhat kertaa lähempänä hra Plehanovia kuin meitä.

Millaisiin lukijoihin sitten hra Plehanov panee toivonsa, kun hän jäävää *todistajan* lausunnon puhumalla „Delo Narodan” „epäonnistuneesta pikku kirjoituksesta”?

Todistaja on paljastanut hra Plehanovin käyttäneen pogromimenetelmiä.

Oli aika, jolloin hra Plehanov oli sosialisti, nyt hän on vajonnut „Russkaja Voljan” tasolle.

Mikään parjaus ei poista sitä tosiasiaa, että jopa „Delo Narodakin” on paljastanut hra Plehanovin.

Johtavassa toimitusartikkelissaan, jonka me julkaisimme huhtikuun 18 p:n numerossa, „Izvestija Petrogradskogo Soveta Rabotshih i Soldatskih Deputatov” (№ 43 huhtikuun 17 p:ltä) nimittää ajojahtia „kunniantomaksi ja inhottavaksi”.

Tämä todistaja sanoo suoraan, että hämäräperäiset voimat ja niiden sanomalehdet ovat harjoittaneet ja harjoittavat vieläkin kunniantonta ja inhottavaa ajojahtia. „Russkaja Voljan” tasolle vajonnut hra Plehanov on saanut riittävän rangaistuksen.

„Pravda” № 37, toukokuun 4
(huhtikuun 21) p:nä 1917

Julkaistaan „Pravda” lehden
tekstin mukaan

**VSDTP (b):n KESKUSKOMITEAN
PÄÄTÖSLAUSELMA,
HYVÄKSYTTY HUHTIKUUN 21 (TOUKOKUUN 4) pnä
1917**

Käsiteltyään asiaintilaa, joka on muodostunut Pietarissa Väliaikaisen hallituksen huhtikuun 18 pnä 1917 antaman imperialistisen, anastus- ja rosvousluontoisen nootin jälkeen sekä huhtikuun 20 pnä Pietarin kaduilla tapahtuneiden useiden kansan esiintymisten — mielenosoituskokousten ja -kulkueiden jälkeen, VSDTP:n Keskuskomitea päättää:

1) Puolueen agitaattorien ja puhujien on kumottava kapitalistien sanomalehtien sekä kapitalisteja kannattavien lehtien katala valhe, että me muka uhkaamme *kansalais-sodalla*. Se on katalaa valhetta, sillä vain nykyisenä ajankohtana, kun kapitalistit ja heidän hallituksensa eivät toistaiseksi voi eivätkä uskalla käyttää väkivaltaa joukkoja kohtaan, kun sotilas- ja työläisjoukot ilmaisevat vielä vapaasti tahtoaan, vapaasti valitsevat ja panevat pois viralta *kaikkia* viranomaisia, — *tällaisena ajankohtana* kaikkinaisen ajatus kansalaissodasta on naiivia, järjetöntä, mahdotonta,—tällaisena ajankohtana *on välttämätöntä*, että tyytymätön vähemmistö *alistuu väestön enemmistön tahtoon* ja arvostelee vapaasti tuota tahtoa; jos asiassa mennään väkivaltaan asti, niin vastuu lankeaa Väliaikaiselle hallitukselle ja sen kannattajille.

2) Kansalaissodanvastaisilla huudoillaan kapitalistien hallitus ja sen sanomalehdet vain peittelevät kapitalistien haluttomuutta alistua enemmistön tahtoon, kapitalistien, jotka muodostavat tietävästi kansan mitättömän vähemmistön.

3) Jotta saataisiin tietää väestön enemmistön tahto Pietarissa, missä on nykyään erikoisen paljon sotilaita, jotka

tuntevat talonpoikien mielialan ja ilmentävät sitä oikein, on järjestettävä heti Pietarin kaikissa piireissä ja sen ympäristössä kansanäänestys kysymyksestä, joka koskee hallituksen noottiin suhtautumista, tämän tai tuon puolueen kannattamista, tämän tai tuon Väliaikaisen hallituksen toivottavuutta.

4) Kaikkien tehtaissa, rykmenteissä, kaduilla j.n.e. toimivien puolueagitaattorien on propagoitava näitä mielipiteitä ja tätä ehdotusta käyttäen siihen tarkoitukseen kaikkialla *rauhanomaisia* väittelyjä ja rauhanomaisia mielenosoituskulkujeita sekä -kokouksia; on pyrittävä järjestämään suunnitelmallisesti äänestyksiä tehtaissa ja rykmenteissä noudattaen tällöin tiukkaa järjestystä ja toverikuria.

5) Puolueen agitaattorien on yhä uudelleen protestoitava sitä kapitalistien keksimää katalaa parjausta vastaan, että meidän puolueemme muka kannattaa erillisrauhan solmimista Saksan kanssa; me pidämme Vilhelm II samanlaisena teloituksen ansaitsevana kruunattuna rosvona kuin Nikolai II:takin, ja Saksan Gutshkoveja, s.o. Saksan kapitalisteja, samanlaisina anastajina, ryöväreinä, imperialisteina kuin venäläisiä, englantilaisia sekä kaikkia muita kapitalisteja; me *vastustamme sitä*, että neuvotellaan kapitalistien kanssa, ja kannatamme sitä, että neuvotellaan ja veljeillään *kaikkien maiden vallankumouksellisten työläisten ja sotilaiden kanssa*; olemme varmoja siitä, että Gutshkovin-Miljukovin hallitus yrittääkin kärjistää tilannetta sen vuoksi, että se tietää: Saksassa on alkamassa työväen vallankumous, ja tämä vallankumous on oleva isku kaikkien maiden kapitalisteille.

6) Levittäessään huhuja täydellisestä ja kiertämättömästä rappioutilasta Väliaikainen hallitus ei ainoastaan pelottele kansaa, että se jättäisi vallan tämän Väliaikaisen hallituksen käsiin, vaan myös ilmaisee hämärästi, epäselvästi, sotkuisesti sen syvän ja epäilemättömän totuuden, että maailman *kaikki* kansat on saatettu umpikujaan, että kapitalistien etupyyteiden vuoksi käyty sota on vienyt ne perikadon partaalle ja että todellakaan ei ole muuta ulospääsyä kuin vallan siirtäminen vallankumouksellisen luokan, t.s. vallankumouksellisen proletariaatin käsiin, joka pystyy toteuttamaan vallankumouksellisia toimenpiteitä.

Jos maassa on vilja- y.m. varastoja, niin niiden käytöstä kykenee määräämään myös uusi työläisten ja sotilaiden

hallitus. Mutta jos kapitalistinen sota on kärjistänyt rappio-tilaa niin suuresti, ettei ole viljaa, niin kapitalistien hallitus vain pahentaa kansanjoukkojen asemaa eikä paranna sitä.

7) Työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvoston johtajien nykyisen enemmistön, narodnikki- ja menshevikkipuolueen politiikkaa me pidämme syvästi virheellisenä, sillä luottamus Väliaikaiseen hallitukseen, yritykset sopia sen kanssa, korjausten tinkiminen y.m.s. merkitsevät itse asiassa tyhjänpäiväisten asiapaperien monistamista, turhaa vitkutusta, ja sitä paitsi tämä politiikka vaarantaa työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvoston ja toisaalta rintamalla ja Pietarissa olevien vallankumouksellisten sotilaiden enemmistön ja työväen enemmistön tahdon yhtenäisyyden.

8) Niitä työläisiä ja sotilaita, jotka myöntävät, että työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvoston on muutettava politiikkaansa ja luovuttava kapitalistien hallitukseen luottamisen ja sen kanssa sopuilemisen politiikasta, me kehotamme valitsemaan työläisten ja sotilaiden Neuvostoon uudet edustajansa ja lähettämään sinne vain niitä, jotka tulevat horjumatta pitämään toimintansa perustana täysin selvää, enemmistön todellisen tahdon mukaista mielipidettä.

„Pravda” № 38, toukokuun 5
(huhtikuun 22) pnä 1917

Julkaistaan „Pravda” lehden
tekstin mukaan

REHELLINEN PUOLUSTUSKANTA TULEE NÄKYVIIN

Viime päivien, varsinkin eilispäivän tapahtumat Pietarissa osoittavat silminnähtävästi, kuinka oikeassa me olimme puhuessamme *joukkojen* „rehellisestä” puolustuskannasta erotukseksi johtajien ja puolueiden puolustuskannasta.

Väestön laajat joukot koostuvat proletaareista, puoli-proletaareista ja köyhistä talonpojista. Ne muodostavat kansan valtavan enemmistön. *Näitä* luokkia eivät todellakaan kiinnosta aluevaltauksset; imperialistinen politiikka, pankkipääoman voitot, Persiaan rakennettujen rautateiden tuottamat tulot, suurituloisten virkapaikkojen saanti Galitsiassa tai Armeniassa, vapauden polkeminen Suomessa,— kaikki tämä *ei* kiinnosta niitä (mainittuja luokkia).

Ja kaikki tämä yhdessä muodostaakin juuri sen, mitä tietessä ja sanomalehdissä on tapana nimittää imperialistiseksi anastus- ja ryöstöpolitiikaksi.

Asian olemus on siinä, että Gutshkovit, Miljukovit, Lvovit — vaikkapa he kaikki henkilökohtaisesti olisivat hyveen, pyyteettömyyden ja ihmisrakkauden enkeleitä,— ovat kapitalistien *luokan* edustajia, johtajia, valitsemia, ja tämä luokka on kiinnostunut anastus- ja ryöstöpolitiikasta. Tämä luokka on sijoittanut miljardeja „sotaan” ja hyötyy satoja miljoonia „sodasta” ja aluevaltauksista (s.o. vieraiden kansallisuuksien väkivaltaisesta alistamisesta tai väkivaltaisesta *liittämisestä*).

Siihen luottaminen, että kapitalistien *luokka* saattaa „parantua”, lakata olemasta kapitalistiluokka, kieltäytyä liikevoitoistaan, on pettävä toive, turha haave, joka käytännössä muuttuu kansan petkuttamiseksi. Vain pikku-

porvarilliset poliitikot, jotka häilyvät kapitalistisen ja proletaarisen politiikan välillä, saattavat hautoa tai pitää yllä sellaisia peittäviä toiveita. Nimenomaan tässä on narodnikkipuolueiden ja menshevikkien nykyisten johtajien, Tshheidzen, Tseretelin, Tshernovin ynnä muiden virhe.

Puolustuskannan joukkoedustajat eivät lainkaan tunne politiikkaa: he eivät ole voineet oppia politiikkaa kirjoista, eivät Valtakunnanduumaan osallistumisesta tai seuraamalla läheltä politiikkaa harjoittavien ihmisten toimintaa.

Puolustuskannan joukkoedustajat eivät vielä tiedä, että sotia käyvät *hallitukset*, että hallitukset ilmentävät tiettyjen *luokkien* etuja, että nykyistä sotaa käyvät molempien sotivien valtakuntaryhmien kapitalistit kapitalistien rosvouspyyteiden ja -tarkoituserien hyväksi.

Tietämättä tätä puolustuskannan joukkoedustajat ajattelevat yksinkertaisesti: emme tahdo vallata alueita, vaadimme demokraattista rauhaa, emme tahdo käydä sotaa Konstantinopolista, sotaa, jonka tarkoituksena on Persian kuristaminen, Turkin y.m. ryövääminen, me „vaadimme”, että Väliaikainen hallitus kieltäytyy aluevaltauksista.

Puolustuskannan joukkoedustajat tahtovat *vilpittömästi* tätä, ei kukin henkilökohtaisesti, vaan luokkana, sillä he edustavat niitä luokkia, joita aluevaltauksiset *eivät kiinnosta*. Mutta nämä joukkoedustajat eivät tiedä, että kapitalistien hallitus ja kapitalistit voivat sanoissa kieltäytyä aluevaltauksista, voivat „selviytyä” lupauksilla ja kauniilla sanoilla, mutta *teoissa eivät voi kieltäytyä* aluevaltauksista.

Juuri sen vuoksi Väliaikaisen hallituksen nootti huhtikuun 18 päivästä herätti puolustuskannan joukkoedustajissa niin voimakasta ja niin oikeutettua suuttumusta.

Politiikkaa tuntevia henkilöitä tämä nootti ei voinut ihmetyttää, sillä he tiesivät mainiosti, että kaikki kapitalistien „kieltäytymiset aluevaltauksista” ovat tyhjänpäiväistä paperien kirjoittelemista,—ei muuta kuin diplomaattien tavallisia metkuja ja korulauseita.

Mutta puolustuskannan „rehelliset” joukkoedustajat olivat ihmeissään, kuohuksissaan, täynnä suuttumusta. He *aavistivat* — he eivät käsittäneet sitä vielä aivan selvästi, mutta he aavistivat, että heitä oli petetty.

Juuri tämä on sen kriisin *olemus*, joka pitää osata erottaa tarkalleen erinäisten henkilöiden ja puolueiden mielipiteistä, odotuksista ja olettamuksista.

Tämä kriisi voidaan tietenkin „tukkia” lyhyeksi aikaa uudella julistuksella, uudella nootilla, uudella mitään muuttamattomalla paperilla (se on hra Plehanovin „Jedinstvossa” antaman neuvon sekä toisaalta Miljukovien ja kumpp. ja toisaalta Tshheidzen, Tseretelin y.m. pyrkimysten sisältönä),— muodostunut halkeama voidaan tietysti „tukkia” „paperilla”, mutta siitä ei koidu mitään muuta kuin vahinkoa. Sillä uudella mitään muuttamattomalla paperilla joukot tulevat välttämättä petetyiksi; uusi suutumuksen purkaus on kiertämätön, ja jos tämä purkaus tulee olemaan vaistonvarainen, niin se voi helposti osoittautua hyvin vahingolliseksi.

Joukoille on sanottava koko totuus. Kapitalistien hallitus *ei* voi kieltäytyä aluevaltauksista; se on sotkeutunut, sillä ei ole ulospääsyä. Se tuntee, tajuaa, näkee, että ilman vallankumouksellisia toimenpiteitä (joihin pystyy vain vallankumouksellinen luokka) *ei ole pelastusta*, ja se touhuaa, reuhtoo kuin mielipuoli, lupaa yhtä, mutta tekee toista, milloin uhkaa joukkoja väkivallalla (Gutshkov ja Shingarjov), milloin taas tarjoaa valtaa pois käsistään.

Rappiotilaan, kriisiin, sodan kauhuihin, ulospääsemättömään tilanteeseen — siihen ovat kapitalistit johdattaneet *kaikki* kansat.

Ulospääsyä ei todellakaan ole — *paitsi* vallan siirtämistä vallankumouksellisen luokan, vallankumouksellisen proletariaatin käsiin, joka yksin vain kykeneekin, väestön enemistön sitä tukiessa, auttamaan vallankumouksen menestystä *kaikissa* sotivissa maissa ja johdattamaan ihmiskunnan kestävään rauhaan, pääoman ikeestä vapautumiseen.

„Pravda” № 38, toukokuun 5
(huhtikuun 22) pnä 1917

Julkaistaan „Pravda” lehden
tekstin mukaan

MIELETTÖMIÄ KAPITALISTEJA VAIKO VÄHÄMIELISIÄ SOSIALIDEMOKRAATTEJA?

„Rabotshaja Gazeta” kirjoittaa tänään:

„Olemme vastustaneet päättäväisesti Leninin kannattajien harjoittamaa kansalaissodan lietsomista. Mutta nyt antaakin kansalaissodan alkamismerkin jo Väliaikainen hallitus, eikä Leninin kannattajat, julkaisemalla asiakirjan, joka on kansan pyrkimysten pilkkaamista. Se on todella mieletön askel, ja tarvitaan työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvoston pikaisia ja päättäväisiä toimenpiteitä, jotta saadaan ehkäistyksi sen kauheat seuraukset”.

Voiko mikään olla järjettömämpää ja naurettavampaa kuin tämä satu, että me muka olemme „lietsoneet” kansalaissotaa, kun me olemme mitä täsmällisimmin, avoimimmin ja selvimmin julistaneet kaiken toimintamme keskipisteeksi proletaarisen linjan *kärsivällisen selittämisen* vastapainoksi pikkuporvarilliselle, puolustuskantaiselle kapitalisteihin luottamisen harhalle?

Eikö „Rabotshaja Gazeta” todellakaan ymmärrä, että kansalaissodasta meluavat nyt kapitalistit, jotka tahtovat ajaa karille kansan enemmistön tahdon?

Onko siinä rahtuakaan marxilaisuutta, kun julistetaan „mielettömyydeksi” kapitalistien menettely, kapitalistien, jotka venäläisen ja englantilais-ranskalaisen imperialistisen pääoman rautapihtien puristuksessa eivät voi menetellä toisin.

Hra Plehanov on tänään „Jedinstvossa” ilmaissut suoremmin koko pikkuporvarillisen puolustuskantaisen liittoutuman politiikan, kehottaen työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvostoa „*sopimuksentekoon*” Väliaikaisen hallituksen kanssa. Hullunkurinen kehotus, joka muistuttaa sinapin tarjoamista vasta illallisen jälkeen.

Sopimushan on tehty jo kauan sitten! Sehän on ollut ole-
massa aivan vallankumouksen alusta asti! Nykyisessä,
tämänpäiväisessä kriisissä koko kysymys on juuri siitä,
että tämä sopimus on osoittautunut pelkäksi paperipalaksi
tai tyhjäksi lupaukseksi! Kun niihin „kirottuihin kysymyk-
siin”, jotka tämän sopimuksen *myttyynmeno* on asettanut
suoraan, välittömästi kansan eteen, vastataan kehottamalla
„sopimuksentekoon” yleensä puhumatta mitään sen eh-
doista ja *reaalisista* takeista, tai huokailemalla ja manaa-
malla „oi teitä, mielettömiä!”, niin eikö se ole pikkuporva-
rillisten Louis Blanc’ien tragikomedialla? (Louis Blanc oli
sanoissa työväen johtaja, mutta teoissa porvariston hän-
nänkantaja).

„Tarvitaan pikaisia ja päättäväisiä toimenpiteitä” —
sanoo „Rabotshaja Gazeta” tärkeänä. Mitä „toimenpiteitä”,
rakkaat kansalaiset? Sitä te ette voi itsekään sanoa, te
ette tiedä itsekään, te latelette vain *mahtipontisia fraaseja*,
sillä te, nimenomaan kuin Louis Blanc, olette itseasiassa
unohtaneet luokkataistelun, olette itseasiassa vaihtaneet
luokkataistelun pikkuporvarillisiin korulauseisiin ja mahti-
pontisiin fraaseihin.

Kirjoitettu huhtikuun 21
(toukokuun 4) pnä 1917

Julkaistu toukokuun 5
(huhtikuun 22) pnä 1917
„Pravda” lehdessä 38. numerossa

Julkaistaan
lehden tekstin mukaan

SHINGARJOVIN NEUVO TAI KÄSKY JA ERÄÄN TYÖLÄISTEN JA SOTILAIDEN EDUSTAJAIN PAIKALLISNEUVOSTON NEUVO

Pietarilainen „Gazeta-Kopeika”⁶⁷ julkaisi huhtikuun 14 pnä seuraavan uutisen:

YKSITYISOMISTUKSELLISTEN MAIDEN PAKKO-OTTO

Kishinjov, huhtikuun 13 pnä. Koska Akkermanin ujestissa on suunnaton ala kylvämätöntä peltomaata, jota ei ole korkean vuokramaksun takia vuokrattu, Akkermanin työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvosto on kehottanut kaikkia kylä- ja volostikomiteoita suorittamaan komissaarin toimesta kaikkien vapaiden yksityisomistuksellisten maiden pakko-oton kylvöjä varten, koska vapaaehtoiset sopimukset eivät ole mahdollisia.

Jos tämä uutinen pitää paikkansa, niin se on hyvin tärkeä. Akkermanin työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvosto on ilmeisesti lähtenyt käytännöllisistä näkökohdista, epäilemättä se tuntee paikalliset olot läheisesti ja välittömästi. Se on aivan oikein ottanut varteen sen, että kylvöjä pitää lisätä hinnalla millä hyvänsä ja mahdollisimman suuressa mitassa. Entä miten tämä voidaan tehdä, kun tilanherrat ovat nostaneet vuokramaksut tavattoman korkeiksi?

Onko myönnyttävä vapaaehtoisesti tilanherrain tahtoon?

Sitä ministeri Shingarjov neuvoo päättävästi Pietarista käsin ja uhkailee talonpoikia, kirkuu omavaltaisuutta vastaan. Hyvähän Shingarjovin on järkeillä Pietarissa. Hyvähän hänen on „varjella” tilanherroja kapitalistien hallituksen nimessä.

Entä kuinka on talonpoikien laita paikkakunnilla? Eiköhän Akkermanin työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvosto ole ottanut oikeammin huomioon tilannetta puhuesaan, että „vapaaehtoiset sopimukset eivät ole mahdollisia”.

„Pravda” № 38, toukokuun 5
(huhtikuun 22) pnä 1917

Julkaistaan „Pravda” lehdessä
tekstin mukaan

**VSDTP(b):n KESKUSKOMITEAN
PÄÄTÖSLAUSELMA,
HYVÄKSYTTY AAMULLA HUHTIKUUN 22
(TOUKOKUUN 5) pnä 1917**

Huhtikuun 19—21 pnä puhjennut poliittinen kriisi on katsottava — ainakin ensimmäisessä vaiheessaan — päättyneeksi.

Kapitalistien menettelystä kiihtyneinä pikkuporvarilliset joukot heilahtivat ensin kapitalistien *puolelta* työväen *puolelle*; mutta seuraavana päivänä ne lähtivät jälleen menševikki- ja narodnikkijohtajien perässä, jotka saarnaavat kapitalisteihin „luottamista” ja kapitalistien kanssa „sopimista”.

Mainitut johtajat ovat tehneet kompromissin luovuttaen täydellisesti kaikki asemansa, tyytyen kapitalistien tyhjiin, sanallisiin verukkeisiin.

Kriisin syytä ei ole poistettu, joten samantapaisten kriisien toistuminen on kiertämätön.

Kriisin olemus: pikkuporvarilliset joukot horjuvat kapitalisteihin kohdistuvan vanhan, vuosisataisen luottamuksen ja heihin kohdistuvan suuttumuksen välillä pyrkien luottautumaan vallankumoukselliseen proletariaattiin.

Kapitalistit pitkittävät sotaa peitellen menettelyään korulauseilla. Yksinomaan vallankumouksellinen proletariaatti vie ja voi viedä sodan lopettamiseen yleismaailmallisen työväenvallankumouksen kautta, joka kasvaa meillä ilmeisesti, on kasvamassa myös Saksassa sekä lähenee useissa muissa maissa.

Tunnus „Alas Väliaikainen hallitus” on nykyään virheellinen sen vuoksi, että ellei kansan pysyvä (s.o. valveu-

tunut ja järjestynyt) enemmistö ole vallankumouksellisen proletariaatin puolella, niin sellainen tunnus on joko fraasi tai se objektiivisesti päätty seikkailuluontoisiin yrityksiin.

Vasta silloin me kannatamme vallan siirtämistä proletaareille ja puoliproletaareille, kun työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvostot asettuvat meidän politiikkamme kannalle ja haluavat ottaa tämän vallan omiin käsiinsä.

Puolueemme järjestyneisyys ja proletaaristen voimien yhteenliittyneisyys osoittautuivat kriisin aikana ilmeisen riittämättömiksi.

Nykyhetken tunnukset ovat: 1) sodan lopettamiseen vievän proletaarisen tien ja proletaarisen linjan *selittäminen*; 2) kapitalistien hallitukseen luottamiseen ja sen kanssa sopimiseen tähtäävän pikkuporvarillisen politiikan *arvostelu*; 3) propaganda ja agitaatio ryhmästä ryhmään *jokaisessa rykmentissä, jokaisessa* tehtaassa, etenkin takapajuisimman väestökerroksen, palvelusväen, sekatyöläisten y.m.s. keskuudessa, sillä erikoisesti niihin porvaristo yritti nojautua kriisin aikana; 4) proletariaatin *järjestäminen, järjestäminen* ja vieläkin kerran *järjestäminen*: jokaisessa tehtaassa, jokaisessa piirissä, jokaisessa korttelissa.

Huhtikuun 21 p:nä tehtyä Pietarin työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvoston päätöslauselmaa kaikkinaisten ulkoilmakokousten ja mielenosoituskulkueiden kieltämisestä kahdeksi päiväksi on puolueemme kaikkien jäsenten noudatettava ehdottomasti. Keskuskomitea levitti jo eilen aamusta alkaen ja julkaisi tänään „Pravdassa” päätöslauselman, että „tällaisena ajankohtana kaikkinaisen ajatus kansalais sodasta on järjetöntä ja mahdotonta”, että mielenosoitusten pitää olla vain rauhallisia ja että Väliaikainen hallitus ja sen kannattajat kantavat vastuun väkivallasta *. Sen vuoksi puolueemme on sitä mieltä, että koko edellä mainittu sotilaiden ja työläisten edustajain Neuvoston päätöslauselma (etenkin aseellisia mielenosoituksia ja ilmaan ampumisia vastaan) on aivan oikea ja sitä *on ehdottomasti noudatettava*.

Kehotamme kaikkia työläisiä ja sotilaita pohtimaan tarkkaan kahden viime päivän kriisin tuloksia ja lähettämään edustajiksi työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvostoon

* Ks. tätä osaa, s. 187. *Toim.*

ja Toimeenpanevaan komiteaan vain sellaisia tovereita, jotka ilmaisevat enemmistön tahtoa. Kaikissa niissä tapauksissa, jolloin edustaja ei ilmaise enemmistön mielihäilyä, tehtaissa ja kasarmeissa on toimitettava uudet vaalit.

*„Pravda” № 39, toukokuun 6
(huhtikuun 23) pnr 1917*

*Julkaistaan „Pravda” lehden
tekstin mukaan*

KRIISIN OPETUKSIA

Pietari ja koko Venäjä on kokenut vakavan poliittisen kriisin, ensimmäisen poliittisen kriisin vallankumouksen jälkeen.

Huhtikuun 18 päivänä Väliaikainen hallitus hyväksyi surullisen kuuluisan noottinsa, jossa sodan anastus- ja ryöstötarkoitukset tulevat esille kyllin selvästi herättääkseen suuttumusta laajoissa joukoissa, jotka uskoivat vilpittömästi kapitalistien haluun (ja kykyyn) „kieltäytyä aluevaltauksista”. Huhtikuun 20 ja 21 p:nä Pietari kuohui. Kadut olivat täynnä kansaa; ihmisryhmiä, väkijoukkoja, osanottajamäärältään pienempiä ja suurempia kansankokouksia pidettiin kaikkialla sekä päivällä että yöllä; joukkokulkueita ja mielenosoituksia oli yhtä mittaa. Eilen, huhtikuun 21 päivänä, illalla kriisi lienee päättynyt tai ainakin sen ensimmäinen vaihe päättyi: työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvoston Toimeenpaneva komitea ja sen jälkeen myös Neuvosto tunnustivat tyydyttäväksi hallituksen „selitykset”, noottiin tehdyt oikaisut, „selvittelyt” (ne ovat sisällöltään aivan tyhjänpäiväisiä, kerrassaan mitään sanomattomia korulauseita, jotka eivät muuta mitään eivätkä velvoita mihinkään) ja katsoivat „välikohtauksen päättyneeksi”.

Katsovatko laajat joukot „välikohtauksen päättyneeksi”, sen näyttää tulevaisuus. Meidän tehtävämme on nyt tutkia tarkkaavaisesti niitä *voimia*, luokkia, jotka tulivat esiin kriisissä, ja ottaa siitä oppia proletariaatin puolueelle. Sillä kaikkinaisten kriisien suuri merkitys on siinä, että ne tekevät piilevän näkyväksi, heittävät pois sen, mikä on

ehdollista, pinnallista, pientä, lakaisevat pois poliittisen roskan, tuovat esiin todella käynnissä olevan *luokkataistelun* todelliset liikkeellepanevat voimat.

Kapitalistien hallitus oikeastaan vain toisti huhtikuun 18 päivänä entiset noottinsa, jotka verhosivat imperialistista sotaa diplomaattisilla varauksilla. Sotilasjoukot jouituivat suuttumuksen valtaan, sillä ne olivat uskoneet vilpittömästi kapitalistien rehellisyyteen ja rauhanrakkauteen. Mielenosoitukset alkoivat *sotilaiden* mielenosoituksina, joiden tunnuksena oli ristiriitainen, vaistonvarainen, tositavoitetta vailla oleva tunnus „alas Miljukov” (ikään kuin henkilöiden tai ryhmien vaihdos olisi voinut muuttaa politiikan *luonnetta!*).

Tämä merkitsee sitä, että laajat, epävakaaat, häilyvät joukot, jotka ovat lähinnä talonpoikaista ja luokkaperusteisen tieteellisen karakteristiikan mukaan pikkuporvarillisia, horjahtivat *pois* kapitalistien *puolelta* vallankumouksellisen työväen *puolelle*. Tämä joukkojen horjunta ja liikehtiminen, joukkojen, jotka voimansa puolesta pystyvät *ratkaisemaan kaiken*, aiheuttikin kriisin.

Silloin alkoivat heti liikehtiä, lähteä kadulle ja järjestäytyä äärimmäiset *eivätkä* keskimmäiset ainekset, porvaristo ja proletariaatti *eikä* välimailla oleva pikkuporvarillinen joukko.

Porvaristo valtaa Nevskin — erään sanomalehden sanonnan mukaan „Miljukovin” — prospektin ja sen viereiset rikkaan Pietarin, kapitalistien ja virkamiesten Pietarin osat. Upseerit, ylioppilaat, „keskiluokat” osallistuvat mielenosoitukseen kannattaakseen Väli aikaista hallitusta, tunnuksena näkyy usein lipuissa kirjoitus „alas Lenin”.

Proletariaatti nousee *omista* keskuksistaan — työläisesikaupungeista — puolueemme Keskuskomitean kehotusten ja tunnusten ympärille järjestettynä. Keskuskomitea hyväksyy 20 ja 21 päivänä päätöslauselmat, jotka tiedotetaan heti järjestökoneiston kautta proletariaattijoukoille. Työväen mielenosoituskulkeet tulvehtivat kaupungin niihin piireihin, jotka *eivät ole* rikkaita eivätkä aivan keskuksessa, ja sitten tunkeutuvat vähitellen Nevskille. Joukkoluontoisemmat ja yksimielisemmät proletaarien mielenosoitukset eroavat jyrkästi porvariston mielenosoituksesta. Lipuissa on kirjoituksia: „Kaikki valta työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvostolle”.

Nevskillä sattuu yhteenottoja. Revitään „vihamielisten” kulkueiden lippuja. Toimeenpanevaan komiteaan soitetaan useista paikoista, että molemmilta puolilta on ammuttu, että on kaatuneita ja haavoittuneita; tiedot niistä ovat hyvin ristiriitaisia ja tarkastamattomia.

Pitämällä melua „kansalaissodan aaveesta” porvaristo ilmaisee pelkäävänsä sitä, että kunhan vain oikeat joukot, kunhan vain todellinen kansan enemmistö ei ottaisi valtaa käsiinsä. Neuvoston pikkuporvarilliset johtajat, menshevikit ja narodnikit,—joilla yleensäkin vallankumouksen jälkeen ja varsinkaan kriisin aikana ei ollut minkäänlaista puoluekantaisesti kehiteltyä linjaa,—antavat säikäyttää itsensä. Toimeenpanevassa komiteassa, jossa Väli aikaista hallitusta vastustaneiden äänimäärä oli edellisenä päivänä noussut miltei puoleen, 34 ääntä (19 vastaan) *kannattaa sitä*, että palataan kapitalisteihin luottamisen ja heidän kanssaan sopimisen politiikkaan.

„Välikohtaus” on katsottu „päättyneeksi”.

Mikä on luokkataistelun *olemus*? Kapitalistit *kannattavat* sodan pitkittämistä, tämän verhoamista korulauseilla ja lupailuilla; he ovat sotkeutuneet venäläisen, englantilaisranskalaisen ja *amerikkalaisen* pankkipääoman pauloihin. Proletariaatti tietoisesti etujoukkonsa ominaisuudessa *kannattaa* vallan siirtämistä vallankumoukselliselle luokalle, työväenluokalle ja puoliproletaareille, *kannattaa* yleismaailmallista työväen vallankumousta, joka kasvaa ilmeisesti myös Saksassa, *kannattaa* sodan lopettamista *tällaiseen* vallankumoukseen.

Laajat, pääasiallisesti pikkuporvarilliset joukot, jotka uskovat vielä menshevikki- ja narodnikijohtajia ja ovat kauttaaltaan porvariston peloittelemia sekä noudattavat pienin varauksin *porvariston* linjaa, horjuvat milloin oikeaan, milloin vasempaan.

Sota on kauhea; nimenomaan laajat joukot saavat sen raskaimmin kokea; nimenomaan niiden riveissä kasvaa se vielä peräti epäselvä tietoisuus, että tämä sota on rikos, että sitä käydään kapitalistien kilpailun ja eripuraisuuden takia, *heidän* saaliinsa jakamisen tähden. Yleismaailmallinen tilanne sotkeutuu yhä enemmän. *Ei ole muuta ulospääsyä* kuin yleismaailmallinen työväen vallankumous, joka on *nyt* Venäjällä pitemmällä kuin muissa maissa, mutta kehkeytyy ilmeisesti (lakot, veljeily) myös Saksassa.

Ja joukot horjuvat: toisaalta ne luottavat entisiin herroihin, kapitalisteihin, toisaalta vihaavat heitä; toisaalta ne luottavat uuteen, ainoaan johdonmukaisesti vallankumoukselliseen luokkaan, proletariaattiin, joka avaa kaikille työtätekeville tien valoisaan tulevaisuuteen, toisaalta taas tajuavat epäselvästi proletariaatin maailmanhistoriallisen merkityksen.

Se ei ole ensimmäinen *eikä viimeinen* pikkuporvarillisen ja puoliproletaarisen joukon horjunta!

Opetus on selvä, toverit työläiset! Aika rientää. Ensimmäisen kriisin jälkeen seuraa toisia. Käyttäkää *kaikki* voimanne takapajuisten valistamiseen, joukkoluontoiseen, toverilliseen, välittömään (eikä ainoastaan joukkokokouksissa tapahtuvaan) lähentymiseen jokaisessa rykmentissä, vielä valveutumattomien työtätekevien kerrosten jokaisessa ryhmässä! *Kaikki* voimat omien riviemme tiivistämiseen, työväen järjestämiseen alhaalta ylös asti, aina jokaista piiriä, jokaista tehdasta, pääkaupungin ja sen esikaupunkien jokaista asuntokorttelia myöten! *Alkää* antako panna päättänne pyörälle enempiä kapitalistien kanssa „sovittelevien” pikkuporvarien, puolustuskannan edustajien, „tukeamisen” kannattajien kuin myöskään niiden yksilöiden, jotka ovat taipuvaisia kiirehtimään ja huutamaan „alas Väliaikainen hallitus!” ennen kuin kansan enemmistö on liittynyt lujasti yhteen. Kriisistä ei voida selviytyä erinäisten henkilöiden väkivallalla toisia kohtaan, aseellisten ihmisten pikku ryhmien osittaisilla esiintymisillä, blanquillaisilla yrityksillä „kaapata valta”, „vangita” Väliaikainen hallitus j.n.e.

Päivän tunnus on: selittäkää tarkemmin, selvemmin, laajemmin proletariaatin linjaa, *proletariaatin* tietä sodan lopettamiseen. Järjestäytykää vankemmin, laajemmin, kaikkialla proletaarisiin riveihin ja kolonniin! Liittykää yhteen Neuvostojenne ympärille, toverillisen selitystyön ja erinäisten jäsenten uusintavaalien pohjalla pyrkikää liittämään niiden sisällä ympärillenne enemmistö!

*Kirjoitettu huhtikuun 22
(toukokuun 5) pnä 1917*

*Julkaistu toukokuun 6
(huhtikuun 23) pnä 1917*

„Pravda” lehden 39. numerossa

*Julkaistaan
lehden tekstin mukaan*

MITEN SOTKETAAN SELVÄÄ KYSYMYSTÄ?

Huhtikuun 20 p:nä tehdystä Keskuskomitean päätöslauselmasta, jossa sanotaan, että valta on siirrettävä vallankumoukselliselle proletariaatille „*kansan enemmistön tukiessa sitä*”, „Den” kirjoittaa tänään:

„Asia on hyvin yksinkertainen, mutta mikä sitten on esteenä? Päätöslauselman asemesta — tulkaa ja ottakaa valta”.

Siinä tyypillinen näyte porvarillisen lehdistön tavallisista menettelytavoista! Ihmiset eivät ole ymmärtävinään mitä selvintä asiaa ja turvaavat itselleen — paperilla — helpon voiton. Ken sanoo: „ottakaa valta”, hän pystyy hiukan miettittyään oivaltamaan, että vallanottamisyritys on seikkailua tai blanquilaisuutta („Pravda” on erikoisesti, varta vasten, täsmällisesti, selvästi, ilman mitään kaksimielisyyttä varoittanut siitä), *ellei ole* kansan enemmistön kannatusta.

Venäjällä vallitsee nyt sellainen vapaus, että enemmistön tahto *voidaan* määritellä työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvoston kokoonpanon mukaan; siis voidakseen nousta valtaan vakavasti eikä blanquilaiseen tapaan proletaarisen puolueen on *taisteltava vaikutusvallasta* Neuvostojen sisällä.

Kaiken tämän „Pravda” on jo sanonut, kerrannut ja selittänyt, ja „ymmärtämättömyys” saattaa johtua vain ymmärryksen puutteesta tai ilkeämielisyydestä. Lukija saa itse päätellä, kumpaan näistä kahdesta vähemmän kunnioitettavasta kategoriasta kuuluu „Rabotshaja Gazeta”, joka nimittää „ehdotusta” (Neuvostolle tehtyä) „vallan ottamisesta omiin käsiinsä” „vastuuttomaksi kiihotukseksi”, „demagogiaksi, josta puuttuu kaikkalainen poliittisen vastuun tunto ja joka kutsuu kansanjoukkoja

kevytmielisesti taisteluun ja kansalaissotaan, yllyttää työläisiä ja sotilaita jo itse Neuvostoakin vastaan eikä ainoastaan hallitusta vastaan” j.n.e.

Voidaanko demagogiaa koskevassa kysymyksessä edes kuvitella pahempaa sekasotkia ja syyn vierittämistä toisen niskoille?

„Birzhevyje Vedomostin”⁶⁸ iltajulkaisussa huhtikuun 21 p:nä olleesta selostuksesta päätellen pääministeri Lvov on sanonut kirjaimellisesti seuraavaa:

„Tätä ennen Väliaikainen hallitus sai aina osakseen johtavan elimen, työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvoston kannatuksen. Viimeisten kahden viikon aikana nämä suhteet ovat muuttuneet. Väliaikaista hallitusta on ruvettu epäilemään. Tällaisissa oloissa sillä ei ole mitään mahdollisuutta hallita valtiota, koska epäluottamuksen ja tyytymättömyyden ilmapiirissä on vaikea tehdä mitään. Tällaisissa oloissa Väliaikaisen hallituksen on parasta erota. Se käsittää varsin hyvin vastuunalaisuutensa synnyinmaataan kohtaan ja synnyinmaan parasta katsoen se on valmis eroamaan heti, jos se on välttämätöntä”.

Eikö tämä ole selvää? Voidaanko olla ymmärtämättä, miksi Keskuskomiteamme on tällaisen puheen *jälkeen* ehdottanut väestön kyselyä?

Mitä tekemistä tässä on „kansalaissodalla”, „kiihotuksella”, „demagogialla” ja muilla hirmusanoilla, kun kerran pääministeri ilmoittaa olevansa valmis „eroamaan”??? Kun kerran hän on tunnustanut työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvoston „johtavaksi elimeksi”???

Jompikumpi: joko „Rabotshaja Gazeta” otaksuu, että Lvov petkuttaa kansaa moisilla tai muilla samantapaisilla lausunnoilla — siinä tapauksessa „Rabotshaja Gazetan” ei pitäisi kehottaa luottamaan ja tukemaan, vaan pitäisi kehottaa *ilmaisemaan epäluottamus ja kieltäytymään tukemasta*. Tahii „Rabotshaja Gazeta” otaksuu, että Lvov on todella „valmis eroamaan” — siinä tapauksessa, mitä tekemistä tässä on huudoilla kansalaissodasta?

Jos „Rabotshaja Gazeta” ymmärtää asiantilan oikein, ymmärtää, että pitämällä melua kansalaissodasta *kapitalistit* peittelevät *omaa* pyrkimystään murtaa enemmistön tahto väkivallalla, niin mitä merkitystä sitten on tuon lehden melulla?

Lvovilla on oikeus kehottaa Neuvostoa hyväksymään ja ottamaan omakseen hänen, Lvovin, politiikka. Puolueellamme on oikeus kehottaa Neuvostoa hyväksymään ja otta-

maan omakseen meidän proletaarinen politiikkamme. Kun puhutaan „kiihotuksesta” y.m.s., niin se merkitsee, ettei ymmärretä asiaa ollenkaan tahi alennutaan nimenomaan halpamaiseen demagogiaan. Meillä on oikeus kamppailla ja me tulemme kamppailemaan vaikutusvallasta ja enemmistöstä Neuvostossa sekä Neuvostoissa. Ja me toistamme:

„Vasta silloin me kannatamme vallan siirtämistä proletaareille ja puoliproletaareille, kun työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvostot asettuvat meidän politiikkamme kannalle ja haluavat ottaa tämän vallan omiin käsiinsä” *

*Kirjoitettu huhtikuun 22
(toukokuun 5) pnä 1917*

*Julkaistu toukokuun 6
(huhtikuun 23) pnä 1917
„Pravda” lehden 39. numerossa*

*Julkaistaan
lehden tekstiin mukaan*

---

* Ks. tätä osaa, s. 197. *Toim.*

MITÄ KAPITALISTIT YMMÄRTÄVÄT „HÄPEÄLLÄ” JA MITÄ PROLETAARIT SILLÄ YMMÄRTÄVÄT

„Jedinstvossa” julkaistiin tänään etusivulla ja lihavilla kirjasiimilla painettuna vetoamus, jonka ovat allekirjoittaneet herrat Plehanov, Deutsch ja Zasulitsch. Tässä vetoamuksessa sanotaan:

...,Kullakin kansalla on oikeus määrätä vapaasti kohtalostaan. Saksan Vilhelm ja Itävallan Kaarle eivät suostu siihen milloinkaan. Käydessämme sotaa heitä vastaan me puolustamme omaa vapauttamme sekä toisten vapautta. Venäjä ei voi pettää liittolaisiaan. Se olisi sille suureksi häpeäksi”...

Näin järkeilevät kaikki kapitalistit. He pitävät häpeänä kapitalistien *kesken* solmittujen sopimusten rikkomista, samoin kuin monarkit pitävät häpeänä monarkkien kesken solmittujen sopimusten rikkomista.

Entä työläiset? Pitävätkö he monarkkien ja kapitalistien solmimien sopimusten rikkomista häpeänä?

Tietysti eivät! Tietoiset työläiset *kannattavat* sitä, että *kaikki* sellaiset sopimukset puretaan, että tunnustetaan vain ne ja vain sellaiset *kaikkien* maiden *työläisten ja sotilaiden väliset* sopimukset, jotka ovat edullisia kansalle, t.s. ei kapitalisteille, vaan työläisille ja köyhille talonpojille.

Kaikkien maiden työläisten kesken *on solmittu* toinen sopimus, nimittäin Baselin manifesti vuodelta 1912 (jonka myös Plehanov on allekirjoittanut ja... kavaltanut). Tuossa työläisten „sopimuksessa” sanotaan „rikokseksi”, jos eri maiden työläiset ryhtyvät ampumaan toisiaan kapitalistien liikevoittojen tähden.

„Jedinstvon” kynäilijät järkeilevät niin kuin kapitalistit („Retsh” y.m. järkeilevät samalla tavalla) eivätkä niin kuin työläiset.

On täyttä totta, ettei Saksan monarkki enempää kuin Itävallankaan monarkki suostu antamaan vapautta kaikille kansoille, sillä molemmat monarkit ovat kruunattuja rosvoja samoin kuin Nikolai II. Mutta ensinnäkään Englannin, Italian y.m. maiden monarkit (Nikolai II:n „liittolaiset”) eivät ole yhtään parempia. Tämän unohtaminen on samaa kuin tulla monarkistiksi tai monarkistien puoltajaksi.

Ja toiseksi, kruunaamattomat rosvot, t.s. kapitalistit, ovat tässä sodassa osoittaneet, etteivät he ole yhtään parempia kuin monarkitkaan. Eikö amerikkalainen „demokratia” — t.s. demokraattiset kapitalistit — ole ryöväntynyt Filippiinejä ja eikö se ryövää Meksikoa?

Jos Saksan Gutshkovit ja Miljukovit pääsisivät Vilhelm II:n tilalle, niin he olisivat *myös* rosvoja, myös samanlaisia kuin Englannin ja Venäjän kapitalistit.

Kolmanneksi, „suostuvatko” Venäjän kapitalistit antamaan „vapauden” sortamilleen kansoille: Armenian, Khivan, Ukrainan ja Suomen kansoille?

Kiertäessään tämän kysymyksen „Jedinstvon” kynäilijät muuttuvat todellisuudessa „omien” kapitalistiensa puoltajiksi siinä ryöstösodassa, jota nämä käyvät muita kapitalisteja vastaan.

Koko maailman internationalisti-työläiset kannattavat *kaikkien* kapitalististen hallitusten kukistamista, sitä, että kieltäydytään sopimasta tai neuvottelemasta minkään maan kapitalistien kanssa ja että saadaan aikaan *yleinen rauha*, jonka *kaikkien* maiden *vallankumoukselliset työläiset* solmivat ja joka pystyy todella turvaamaan „jokaiselle” kansalle vapauden.

*Kirjoitettu huhtikuun 22
(toukokuun 5) pnä 1917*

*Julkaistu toukokuun 6
(huhtikuun 23) pnä 1917
„Pravda” lehden 39. numerossa*

*Julkaistaan
lehden tekstiin mukaan*

E. TORNIAISELLE MYÖNNETTY HAASTATTELU HUHTIKUUN 23 (TOUKOKUUN 6) pnä 1917⁶⁹

Me arvelemme, että Pietarin työväen ja sotilasten edustajain neuvosto edustaa tällä kertaa työväen ja sotilasten enemmistöä. Omasta puolestamme (bolshevikit) taistellemme vaikutusvallasta ja enemmistön saavuttamisesta Pietarin työväen ja sotilasten neuvostossa sekä kaikissa paikallisissa neuvostoissa. Me kehoitamme työläisiä ja sotilaita toimittamaan uusia neuvoston jäsenten vaaleja niissä tapauksissa, jolloin edustajat eivät vastaa täysin oikein enemmistön tahtoa.

Tällä kertaa kulkee neuvoston enemmistö kansansosialistipuolueiden ja menshevikien johtomiesten perässä.

Mikäli neuvoston puolella tulee olemaan huomattava ja vankka työväen ja sotilasten enemmistö, niin sikäli me emme epäile sitä, että se voi pitää vallan omissa käsissään. Sitäkin enemmän syyllä, ettei tämä valta tulisi johtamaan sodan pitkittämiseen, vaan sen pikaiseen lopettamiseen kansanjoukoille edullisimmilla ehdoilla. Me arvelemme myös, että neuvosto, joka on työväen ja sotilasten valitsema laitos, voi ehdottomasti saada puolelleen valtavan enemmistön työväkeä ja sotilaita.

Voiko kapitalistien hallitus kieltäytyä kutsumasta kokoon perustuslakia säättävää kansalliskokousta, riippuu vastavallankumouksen kehityksestä ja voimasta ja tällaisen vastavallankumouksen ainekset ovat jo epäilemättä olemassa.

Sodan lopettaminen todellisesti demokratisella rauhalla riippuu maailman köyhälistövallankumouksen kulusta, jolla nyt on edullinen asiointila Venäjällä ja joka kasvaa jo epäilemättä Saksassakin (joukkolakot, veljestyminen).

„Työmies” № 122,
toukokuun 8 pnä 1917

Venäjän kielellä julkaistu ensi kerran
v. 1926 N. Leninin (V. Uljanovin)
Kootuissa Teoksissa, XX osa, 2. nidos

Julkaistaan „Työmies” lehdessä
tekstin mukaan

EPÄVIISASTA VAHINGONILOA

„Rabotshaja Gazeta” ilkkuu ja tanssii vahingonilosta Keskuskomitean viime päätöslauselman johdosta, joka toi esiin tiettyjä puolueemme sisällä ilmeneviä erimielisyyksiä (muun muassa Neuvoston bolshevikkiryhmän edustajain jo julkaistun ilmoituksen johdosta).

Iloitkoot ja tanssikoot menshevikit. Meitä se ei saata ymmälle. Menshevikeillähän ei ole minkäänlaista järjestöä. Tshheidze ja Tsereteli ovat yhtä, he ovat salkuttomia ministereitä; Organisaatiokomitea on toista, sen edustajat ovat linjattomia sosialidemokraatteja; „puolustuskantalaiset” ovat kolmatta, he kannattavat Plehanovia. Martov on neljättä lajia, hän ei rupea kannattamaan lainaa. Onko siis mikään ihme, että ne, joilla ei ole järjestöä, puoluetta, tanssivat ja toittovat kevytmielisesti sen johdosta, että vieraassa järjestössä on tullut esiin epäkohta.

Meidän ei tarvitse pelätä totuutta. Niin, toverit työläiset, kriisi toi esiin järjestömme epäkohdat. Käykäämme työhön niiden korjaamiseksi!

Kriisin aikana ilmeni varsin heikkoja yrityksiä ottaa kurssi „hieman enemmän vasemmalle” kuin Keskuskomiteamme⁷⁰. Keskuskomiteamme ei suostunut siihen, ja olemme aivan varmoja, että puolueessamme on yksimielisyys jo palautumassa ennalleen ja että se on vapaaehtoista, tietoista ja mitä täydellisintä yksimielisyyttä.

Linjamme oikeellisuus tulee todistetuksi päivä päivältä. Voidaksemme toteuttaa sitä yksimielisesti meidän on järjestettävä proletaariset joukot *monin verroin* paremmin kuin nykyään. Kaikissa piireissä, kaikissa kortteleissa, kaikissa tehtaissa, kaikissa komppanioissa täytyy olla luja, yksimielinen järjestö, joka pystyy toimimaan *yhtenä* miehenä. Jokaisesta sellaisesta järjestöstä täytyy olla suorat

yhdysseiteet keskukseen, Keskuskomiteaan, ja näiden yhdysseiteiden pitää olla lujia, ettei vihollinen saisi katkaistuksi niitä ensi iskulla, näiden yhdysseiteiden täytyy olla pysyviä ja joka päivä, joka tunti lujitettavissa ja tarkastettavissa, *ettei vihollinen voisi yllättää meitä.*

Toverit työläiset! Ryhtykäämme rakentamaan heti, alhaaltapäin, kaikkialla joukkoluontoista, lujaa, proletaarista järjestöä sekä työläisjoukkojen että sotaväen keskuuteen. Älkäämme hämmentykö vihollistemme vahingonilosta, älkäämme pelätkö erinäisiä virheitä ja puutteellisuuksia. Me korjaamme ne. Tulevaisuus on meidän.

„Pravda” № 40, toukokuun 8
(huhtikuun 25) pnr 1917

Julkaistaan „Pravda” lehden
tekstin mukaan

**VSDTP(b):n SEITSEMÄS (HUHTIKUUN)
YLEISVENÄLÄINEN KONFERENSSI ⁷¹**

HUHTIKUUN 24-29 (TOUKOKUUN 7-12) p:nä 1917

I

PUHE KONFERENSSIN AVAJAISISSA
HUHTIKUUN 24 (TOUKOKUUN 7) pnä

Toverit, konferenssimme, proletarisen puolueen ensimmäinen konferenssi, on kokoontunut oloissa, jolloin rinnan Venäjän vallankumouksen kanssa kasvaa myös kansainvälinen vallankumous. On koittamassa aika, jolloin kaikkialla toteutuu se tieteellisen sosialismin perustanlaskijain päätelmä sekä se Baselin kongressiin kokoontuneiden sosialistien yksimielinen ennakkonäkemyks, että maailmansota vie väistämättömästi vallankumoukseen.

XIX vuosisadalla, tarkkaillessaan eri maiden proletariaasta liikettä ja tarkastellessaan yhteiskunnallisen vallankumouksen mahdollisia näköaloja, Marx ja Engels sanoivat monta kertaa, että näiden maiden osuus tulee jakautumaan yleensä suhteellisesti, kunkin maan kansallisten ja historiallisten erikoisuuksien mukaisesti. Tämän ajatuksensa, jos se muotoillaan lyhyesti, he ilmaisivat seuraavalla tavalla: ranskalainen työläinen aloittaa, saksalainen vie päätökseen.

Venäjän proletariaatille on langennut suuri kunnia aloittaa, mutta se ei saa unohtaa, että sen liike ja vallankumous ovat vain osa maailman proletarista vallankumousliikkeestä, joka esimerkiksi Saksassa kasvaa päivä päivältä yhä voimakkaammin. Vain tältä näkökulmalta katsoen me voimmekin määritellä tehtävämme.

Julistan Yleisvenäläisen neuvottelukokouksen avatuksi ja pyydän valitsemaan puhemieshistön.

*Lyhyt selostus julkaistu
toukokuun 12 (huhtikuun 29) pnä 1917
„Sotsial-Demokrat“ lehdessä 43. numerossa
Julkaistu ensi kerran täydellisenä v. 1921
N. Leninin (V. Uljanovin)
Kootuissa Teoksissa, XIV osa, 2. nidos*

*Julkaistaan koneella kirjoitetun
pöytäkirjajäljennöksen mukaan*

2

SELOSTUS NYKYISESTÄ AJANKOHDASTA
HUHTIKUUN 24 (TOUKOKUUN 7) pnä

Toverit, nykyistä ajankohtaa, sen arviointia koskevassa kysymyksessä joudun käsittelemään tavattoman laajaa teemaa, joka minun käsittääkseni jakautuu kolmeen osaan: ensinnäkin meillä Venäjällä vallitsevan varsinaisen poliittisen tilanteen arviointi, suhtautuminen hallitukseen ja muodostuneeseen kaksoisvaltaan; toiseksi suhtautuminen sotaan ja kolmanneksi kansainvälisen työväenliikkeen tilanne, joka on tuonut työväenliikkeen, maailman mitassa puhuen, välittömästi sosialistisen vallankumouksen kynnykselle.

Muutamia kohtia minun on nähdäkseni kosketeltava vain lyhyesti. Toisaalta minulla on teille esitettävänä päätöslauselmaehdotus kaikista näistä kysymyksistä, mutta on samalla huomautettava, että voimiemme äärettömän vähyyden ja täällä Pietarissa muodostuneen poliittisen kriisin takia emme ole voineet pohtia tätä päätöslauselmaehdotusta emmekä edes tiedottaa siitä ajoissa paikkakunnille. Siis toistan, että nämä ovat vain ennakkoehdotuksia, jotka helpottavat valiokunnan työtä ja tekevät mahdolliseksi keskittää sen muutamiin olennaisimpiin kysymyksiin.

Aloitan ensimmäisestä kysymyksestä. Ellen erehdy, Moskovan konferenssi hyväksyi saman päätöslauselman kuin Pietarinkin kaupunkikonferenssi. (Ä ä n i ä s a l i s t a : „Korjailtuna“.) En ole nähnyt noita korjauksia enkä voi sanoa niistä mitään. Mutta koska pietarilainen päätöslauselma julkaistiin „Pravdassa“, niin ellei kukaan ole vastaan, voin katsoa sen olevan kaikille tunnetun. Mainitun päätöslauselman minä esitän tälle Yleisvenäläiselle konferenssille ehdotuksena päätöslauselmaksi.

Useimmat Pietarin Neuvostoa johtavan pikkuporvarillisen liittoutuman puolueet kuvittelevat meidän politiikkaamme, erotukseksi omasta politiikastaan, äkkipikaisten edesottamusten politiikaksi. Meidän politiikkamme erikoisuutena on se, että me vaadimme ennen kaikkea tapahtumain tarkkaa luokkakantaista luonnehtimista. Pikkuporvarillisen liittoutuman perussyntinä on se, että tämä liittoutuma yrittää korulauseella peittää kansalta totuuden hallituksen luokkaluonteesta.

Jos moskovalaisilla tovereilla on korjausehdotuksia, niin he voisivat lukea ne nyt.

(Lukee Pietarin kaupunkikonferenssin päätöslauselmaa Väliaikaiseen hallitukseen suhtautumisesta.)

„Todeten,

1) että Väliaikainen hallitus on luokkaluonteeltaan tilanomistajien ja porvariston herruuden elin;

2) että se ja sen edustamat luokat ovat kiinteässä taloudellisessa ja poliittisessa yhteydessä venäläiseen sekä englantilais-ranskalaiseen imperialismiin;

3) että julistamaansa ohjelmaakin se toteuttaa vain vaillinaisesti ja vain vallankumouksellisen proletariaatin sekä osaksi pikkuporvariston painostuksesta;

4) että porvariston ja tilanherrain vastavallankumouksen järjestäytyvät voimat, jotka verhoavat itseään Väliaikaisen hallituksen lipulla ja joita viimeksi mainittu ilmeisesti suosii, ovat jo aloittaneet hyökkäyksen vallankumouksellisia kansanjoukkoja vastaan;

5) että Väliaikainen hallitus viivyttelee Perustavan kokouksen vaalien määräämistä, estää kansan yleistä aseistamista, vastustaa kaiken maan luovuttamista kansan haltuun, tyrkyttää sille tilanherroille otollista agraarikysymyksen ratkaisemistapaa, jarruttaa 8-tuntisen työpäivän voimaansaattamista, sallii (Gutshkovin ja kumpp.) vastavallankumouksellisen agitaation harjoittamista armeijassa, järjestää armeijan päällystön huippukerroksia sotamiehiä vastaan j.n.e. ...”

Luin päätöslauselman alkuosan, joka sisältää Väliaikaisen hallituksen luokkakarakteristiikan. Mikäli pelkästä päätöslauselman tekstistä voidaan päätellä, erimielisyydet moskovalaisten päätöslauselman kanssa tuskin lienevät

oleellisia, mutta hallituksen yleistä luonnehtimista vasta-vallankumoukselliseksi hallitukseksi pitäisin vääränä. Jos puhutaan yleensä, niin on selitettävä, mistä vallankumouksesta me puhumme. Porvarillisen vallankumouksen kannalta katsoen sellaista ei voida sanoa, koska porvarillinen vallankumous on jo päättynyt. Proletaaris-talonpoikaisen vallankumouksen kannalta katsoen on aikaista puhua sellaista, koska ei voi olla varmuutta siitä, että talonpojat menevät välttämättä porvaristoa pitemmälle, eikä mielestäni ole syytä ilmaista varmuutta talonpoikaiston suhteen, varsinkaan nyt, kun talonpoikaisto on kääntynyt imperia-lismiin ja puolustuskannalle, t.s. kannattamaan sotaa. Nykyään talonpoikaisto on monissa kysymyksissä tehnyt sopimuksen kadettien kanssa. Sen vuoksi pidän tätä kohtaa moskovalaisten toverien päätöslauselmassa poliittisesti vääränä. Me tahdomme, että talonpoikaisto menisi porvaristoa pitemmälle, että se ottaisi tilanherroilta maat, mutta tätä nykyä ei talonpoikaiston tulevasta menettelystä voida sanoa vielä mitään varmaa.

Koetamme tarkasti välttää sanoja „vallankumoukselliset kansanjoukot”. Kun on kysymys hallituksen hyökkäyksestä, niin silloin niistä voidaan puhua, mutta nykyään tuo sanonta verhoaa mitä suurinta petkutusta, koska tässä kaaoksessa yhteen sulautuneita luokkia on perin vaikea erottaa toisistaan. Meidän tehtävämme on vapauttaa ne, jotka laahustavat häntäpäässä. Meille Neuvostot eivät ole tärkeitä muotona, vaan meille on tärkeää se, mitä luokkia nämä Neuvostot edustavat. Sen vuoksi on tehtävä jatkuvasti työtä proletariaatin tietoisuuden selventämiseksi...

(J a t k a a p ä ä t ö s l a u s e l m a n l u k u a.)

„...6) että samaan aikaan tämä hallitus nojaa nykyhetkellä Pietarin työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvoston luottamukseen ja tietyissä määrin myös tämän Neuvoston kanssa solmittuun suoranaiseen sopimukseen, Neuvoston, joka yhdistää nykyään työläisten ja sotilaiden, s.o. talonpoikaiston, ilmeisen enemmistön;

7) että Väliaikaisen hallituksen jokainen askel niin ulko- kuin sisäpolitiikankin alalla avaa, ei ainoastaan kaupungin ja maaseudun proletaarien ja puoliproletaarien, vaan

pikkuporvaristonkin laajojen kerrosten silmät näkemään tämän hallituksen todellisen luonteen;

konferenssi päätää, että:

1) kaiken valtiovallan siirtämiseksi työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvostoille tai muille kansan tahtoa välittömästi ilmentäville elimille on tehtävä pitkäaikaista työtä proletaarisen luokkatietoisuuden selventämiseksi sekä liitettävä kaupungin ja maaseudun proletaarit yhteen pikkuporvariston horjuntaa vastaan, sillä vain tämä työ takaa todella koko vallankumouksellisen kansan menestyksellisen eteenpäinmenon;

2) tätä toimintaa varten on tehtävä kaikinpuolista työtä työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvostoissa, lisättävä niiden lukumäärää, lujitettava niiden voimaa, tiivistettävä puolueemme proletaarisia internationalistisia ryhmiä niiden sisällä;

3) on järjestettävä tarmokkaasti omia sosialidemokraattisia voimiamme, jotta vallankumousliikkeen uusi aalto saataisiin viedyksi läpi vallankumouksellisen sosialidemokratian lipun alla”.

Tässä on koko politiikkamme ydin. Koko pikkuporvaristo horjuu nykyään ja peittelee horjuntaansa korulauseella vallankumouksellisista kansanjoukoista, ja meidän on pantava tuon horjumisen vastapainoksi proletaarinen linjamme. Vastavallankumoukselliset tahtoisivat ajaa sen karille ennenaikaisella esiintymisellä. Meidän tehtäviämme ovat Neuvostojen lukumäärän lisääminen, niiden voimien lujittaminen, rivien tiivistäminen puolueemme sisällä.

Moskovalaiset ovat lisänneet kolmanteen kohtaan valvonnan. Tuota valvontaa edustavat Tshheidze, Steklov, Tsereteli ynnä muut pikkuporvarillisen liittoutuman johtajat. Valvonta ilman valtaa on tyhjänpäiväinen fraasi. Kuinka minä voisin valvoa Englantia? Englannin valvomiseksi on anastettava sen laivasto. Ymmärrän kyllä, että kehittymätön työläis- ja sotilasjoukko saattaa uskoa naiivisti ja tiedottomasti valvontaan, mutta tarvitsee vain ajatella valvonnan perusmomenteja, niin ymmärtää, että tuo usko merkitsee poikkeamista luokkataistelun tärkeimmistä periaatteista. Mitä on valvonta? Jos minä kirjoitan paperin tai päätöslauselman, niin he kirjoittavat vastapäätöslauselman. Jotta voitaisiin valvoa, täytyy olla valtaa. Jos pikku-

porvarillisen liittoutuman laajat joukot eivät ymmärrä tätä, niin pitää olla kärsivällisyyttä selittää se niille, muttei missään tapauksessa pidä puhua niille sellaista, mikä ei ole totta. Jos taas verhoan tätä perusehtoa valvonnalla, niin valehtelen ja pelaan kapitalistien ja imperialistien pussiin.— „Tee hyvin ja valvo minua, mutta minulla tulee olemaan tykkejä. Sinä saat tyytyä pelkkään valvontaan”, he sanovat. He tietävät, ettei kansalta saa nykyään kieltää mitään. Valvonta ilman valtaa on pikkuporvarillinen fraasi, joka jarruttaa Venäjän vallankumouksen kulkua ja kehitystä. Juuri sen vuoksi vastustan moskovalaisten toverien kolmatta kohtaa.

Mitä tulee tähän omalaatuisen kahden vallan yhteenpunoitumiseen, kun Väliaikainen hallitus, jolla ei ole valtaa, ei tykkejä, sotilaita eikä aseistettua ihmisjoukkoa, nojautuu Neuvostoihin, jotka luottavat toistaiseksi lupausiin ja harjoittavat näiden lupauksen tukemisen politiikkaa, niin hukka teidät perii, jos haluatte osallistua tuohon peliin. Meidän on pysyttävä syrjässä tuosta pelistä, me tulemme jatkamaan työtämme, tuon politiikan kestättömyyden selittämistä proletariaatille, ja todellisen elämän jokainen askel osoittaa, kuinka oikeassa me olemme. Meillä on nyt vähemmistö, joukot eivät toistaiseksi luota meihin. Me osaamme odottaa: joukot siirtyvät meidän puolellemme, kun hallitus näyttää niille oikean olemuksensa. Hallituksen horjunta saattaa sysätä ne luotaan, ja ne tulvahtavat meidän puolellemme, ja ottaen huomioon voimasuhteen me sanomme silloin: on koittanut meidän aikamme.

Nyt siirryn sotakysymykseen, joka käytännöllisesti katsoen yhdisti meidät esiintyessämme lainaa vastaan, johon suhtautuminen osoitti heti silminnähtävästi, miten poliittiset voimat jakautuvat. Kuten „Retsh” kirjoitti, kaikki, „Jedinstvoa” lukuunottamatta, horjuvat, koko pikkuporvarillinen joukko kannattaa lainaa varauksin. Kapitalistit näyttävät hapanta naamaa, pistävät päätöslauselman myhällen taskuunsa ja sanovat: „te saatte kyllä puhua, mutta me toimimme”. Kaikkia niitä, jotka äänestävät nyt lainan puolesta, sanotaan kaikkialla maailmassa sosialishovinisteiksi.

Siirryn suoraan lukemaan sotaa koskevaa päätöslauselmaa. Se jakautuu kolmeen osaan: 1) sodan luonnehtiminen sen luokkamerkityksen kannalta; 2) joukkojen vallan-

kumouksellinen puolustuskanta, jota ei ole missään muussa maassa, ja 3) miten sota saadaan lopetetuksi.

Monet, muun muassa minäkin henkilökohtaisesti, ovat joutuneet pitämään puheita, varsinkin sotilaille, ja luulenpa, että jos kaikki selitetään luokkanäkökannalta katsottuna, niin heille epäselvintä meidän asenteessamme on se, nimenomaan millä tavalla me aiomme lopettaa sodan, miten me katsomme mahdolliseksi lopettaa sen. Laajojen joukkojen keskuudessa esiintyy lukematon määrä väärinkäsityksiä, täydellistä ymmärtämättömyyttä meidän asenteemme suhteen, sen vuoksi esityksemme tulee olla tässä kohden mahdollisimman kansanomaista.

(L u k e e p ä ä t ö s l a u s e l m a e h d o t u s t a s o d a s t a.)

„Nykyinen sota on molempien sotivien valtakuntaryhmien puolelta imperialistista sotaa, t.s. kapitalistit käyvät sitä maailmanherruudesta, kapitalistien saaliin jakamisesta, edullisista finanssi-, pankkipääoman markkinoista sekä heikkojen kansojen kuristamiseksi.

Valtiovallan siirtyminen Venäjällä Nikolai II:lta Gutshkovin, Lvovin y.m. hallitukselle, tilanherrain ja kapitalistien hallitukselle, ei ole muuttanut eikä ole voinutkaan muuttaa Venäjän osalta tätä sodan luokkaluonnetta ja merkitystä.

Että uusi hallitus käy samaa, samanlaista imperialistista sotaa, s.o. anastus- ja ryöstösotaa, sen tosiasian on erikoisen havainnollisesti tuonut esiin seuraava seikka: uusi hallitus ei ole ainoastaan jättänyt julkaisematta salaisia sopimuksia, jotka entinen tsaari Nikolai II oli solminut Englannin, Ranskan y.m. maiden kapitalististen hallitusten kanssa, vaan on muodollisesti vahvistanutkin nuo sopimukset. Se on tehty kansan tahtoa kysymättä, ja tarkoituksena on ilmeisesti ollut kansan pettäminen, sillä onhan yleisesti tunnettua, että nämä entisen tsaarin salaiset sopimukset ovat läpeensä rosvomaisia sopimuksia, joissa Venäjän kapitalisteille luvataan Kiinan, Persian, Turkin, Itävallan y.m. ryöväämistä.

Sen vuoksi proletaarinen puolue ei voi mitenkään kannattaa nykyistä sotaa, ei nykyistä hallitusta eikä sen lainoja, nimitettäköönpä näitä lainoja kuinka koreilla sanoilla tahansa, ellei se sanoudu kokonaan irti

internationalismista, s.o. kaikkien maiden työväen veljellisestä solidaarisuudesta taistelussa pääoman iestä vastaan.

Mitään luottamusta ei ansaitse myöskään nykyisen hallituksen lupaus kieltäytyä annektoinnista, s.o. vieraiden maiden valtauksista tai joidenkin kansojen väkivaltaisesta pitämisestä Venäjän rajojen puitteissa. Sillä kapitalistit, joita tuhannet siteet kietovat venäläiseen ja englantilais-ranskalaiseen pankkipääomaan ja jotka puolustavat pääoman etuja, eivät ensinnäkään voi kieltäytyä aluevaltauksista tässä sodassa, elleivät he lakkaa olemasta kapitalisteja, elleivät he kieltäydy saamasta voittoa miljardeistaan, jotka on sijoitettu lainoihin, toimilupiin, sotateollisuuslaitoksiin j.n.e. Toiseksi uusi hallitus, kieltäytyttyään aluevaltauksista kansan pettämistarkoituksessa, julisti Miljukovin kautta huhtikuun 9 p:nä 1917 Moskovassa, ettei se kieltäydykään aluevaltauksista. Kolmanneksi, kuten „Delo Naroda”, sanomalehti, jonka julkaisemiseen osallistuu ministeri Kerenski, paljasti, Miljukov ei ole edes lähettänyt ulkomaille julkilausumaansa aluevaltauksista kieltäytymisestä.

Varoittaessaan kansaa uskomasta kapitalistien tyhjiin lupauksiin konferenssi sen vuoksi tähdentää, että on osattava erottaa jyrkästi toisistaan aluevaltauksista kieltäytyminen sanoissa ja aluevaltauksista kieltäytyminen teoissa, s.o. kaikkien salaisten ryöstösopimusten, kaikkien ulkopolitiittisten asiakirjojen viipymätön julkaiseminen ja viipymätön ryhtyminen vapauttamaan mitä täydellisimmin kaikkia niitä kansoja, joita kapitalistiluokka sortaa tai sitoo väkivallalla Venäjään taikka pitää vajaa oikeudessa asemassa jatkaen entisen tsaarin, Nikolai II:n politiikkaa, joka on häpeäksi kansallemme”.

Päätöslauselman tämän osan jälkipuolella puhutaan lupauksista, joita hallitus antaa. Marxilaiselle tämä osa lienee tarpeeton, mutta kansalle se on tärkeä. Sen vuoksi täytyy lisätä, miksi emme usko noihin lupauksiin, miksi emme saa luottaa hallitukseen. Nykyisen hallituksen lupaukset luopua imperialistisesta politiikasta eivät ansaitse mitään luottamusta. Tässä meidän linjanamme ei pidä olla sen osoittaminen, että me vaadimme hallitusta julkaisemaan sopimukset. Se olisi harhaluulo. Sen vaatiminen kapitalistien hallitukselta olisi samaa kuin jos vaatisimme kauppahuijausten julkisuuteen saattamista. Jos

sanomme, että on kieltäydyttävä aluevaltauksista ja sotakorvauksista, niin tulee osoittaa, miten se on tehtävä; ja jos meiltä kysytään, kuka sen tekee, niin sanomme, että se on oikeastaan vallankumouksellinen askel, sellaisen askelen voi ottaa ainoastaan vallankumouksellinen proletariaatti. Muussa tapauksessa se on vain tyhjää lupailua, toiveita, joilla kapitalistit kuljettavat kansaa talutusnuorassaan.

(Jatkaa päätöslauselmaehdotuksen luku a.)

„Niin sanottu „vallankumouksellinen puolustuskanta”, jolle ovat nyt asettuneet Venäjän miltei kaikki narodnikkilaiset puolueet (kansansosialistit, trudovikit, sosialistivallankumoukselliset) ja menshevikkisocialidemokraattien opportunistinen puolue (Organisaatiokomitea, Tshheidze, Tsereteli y.m.) sekä useimmat puolueeseen kuulumattomat vallankumousmiehet, edustaa luokkamerkityksensä puolesta toisaalta pikkuporvariston, pienisäntien ja varakkaiden talonpoikien etuja ja näkökantaa, siis niiden etuja ja näkökantaa, jotka kapitalistien tavoin hyötyvät heikkoja kansoja kohtaan harjoitetusta väkivallasta,— ja toisaalta se on tulos kapitalistien harjoittamasta petoksesta kansanjoukkoja kohtaan, kun kapitalistit eivät julkaise salaisia sopimuksia, vaan yrittävät selviytyä lupailuilla ja kauniilla sanoilla.

„Vallankumouksellisen puolustuskannan edustajien” hyvin laajat joukot on katsottava rehellisiksi, s.o. sellaisiksi, jotka *todella* eivät halua aluevaltauksia, anastuksia, väkivaltaa heikkoja kansoja kohtaan, vaan *todella* pyrkivät demokraattiseen, ei-väkivaltaiseen rauhaan *kaikkien* sotivien maiden kesken. Tämä on tunnustettava, koska kaupungin ja maaseudun proletaarien ja puoliproletaarien (s.o. niiden, jotka hankkivat kokonaan tai osittain elatuksensa myymällä työvoimaansa kapitalisteille) luokkaselestä johtuen nämä luokat eivät ole kiinnostuneita kapitalistien liikevoitoista.

Katsoen kaikkinaiset „vallankumoukselliselle puolustuskannalle” tehdyt myönnytykset kerrassaan sallimattomiksi ja katsoen niiden merkitsevän todellisuudessa täyttä pesäeroa internationalismista ja sosialismista konferenssi sen vuoksi samalla ilmoittaa, että niin kauan kuin Venäjän

kapitalistit ja heidän Väliaikainen hallituksensa rajoittuvat vain uhkailemaan kansaa väkivallalla (esim. surullisen kuuluisa Gutshkovin asetus, jossa rangaistuksen uhalla kielletään sotilaita panemasta omavaltaisesti viralta päällystää), niin kauan kuin kapitalistit *eivät* ryhdy väkivaltaan työläisten, sotilaiden, talonpoikien, batrakkien y.m. edustajain Neuvostoja kohtaan, jotka järjestäytyvät vapaasti ja valitsevat sekä erottavat vapaasti *kaikki* ja kaikkinaiset viranomaiset,— niin kauan puolueemme tulee propagoimaan yleensä väkivallasta kieltäytymistä ja taistelemaan „vallankumouksellisen puolustuskanan” syvää ja kohtalokasta erheellisyyttä vastaan yksinomaan vain toverillisen vakuuttamisen keinoin, selittämällä sitä totuutta, että laajojen joukkojen herkkäuskoisen luottavainen suhde kapitalistien hallitukseen, rauhan ja sosialismin pahimpien vihollisten hallitukseen on tätä nykyä Venäjällä sodan pikaisen päättymisen peruseste”.

Epäilemätöntä on, että tämä kapitalistien politiikka kiinnostaa pikkuporvariston erästä osaa, ja sen vuoksi proletarinen puolue ei saa nyt perustaa laskelmiaan proletariaatin ja talonpoikaiston etujen yhteisyyteen. Me pyrimme saamaan talonpoikaiston puolellemme, mutta se pysyttelee jossain määrin tietoisesti kapitalistien puolella.

Aivan epäilemätöntä on, että proletariaattia ja puoliproletariaattia luokkana sota ei kiinnosta. Ne kulkevat perimätapojen ja petoksen vaikutuksen alaisina. Niiltä puuttuu vielä poliittista kokemusta. Tästä johtuu tehtävämme — pitkälinen selitystyö. Me emme tee niille vähäisimpiäkään periaatteellisia myönnytyksiä, mutta emme voi suhtautua niihin kuin sosialishovinisteihin. Nämä väestöainekset eivät ole milloinkaan olleet sosialistisia, niillä ei ole mitään käsitystä sosialismista, ne vasta heräävät poliittiseen elämään. Mutta niiden tietoisuus kasvaa ja laajenee tavattoman nopeasti. Niiden keskuudessa pitää tehdä selitystyötä, ja tämä on kaikkein vaikein tehtävä, varsinkin sellaiselle puolueelle, joka oli vielä eilispäivänä maan alla.

Eräillä voi herätä ajatus, että emmeköhän ole luopuneet kannastamme: ennenhän me julistimme imperialistisen sodan muuttamista kansalaissodaksi, mutta nyt puhumme itseämme vastaan. Venäjän ensimmäinen kansalaissota on kuitenkin päättynyt, nyt olemme siirtymässä toiseen sotaan — imperialismiin ja aseistetun kansan väliseen

sotaan, ja tänä siirtymiskautena, niin kauan kuin asevoima on sotilailla, niin kauan kuin Miljukov ja Gutshkov eivät ole vielä ryhtyneet käyttämään väkivaltaa, tämä kansalais-sota muodostuu meille rauhalliseksi, pitkälliseksi ja kärsivällisesti harjoitetuksi luokkapropagandaksi. Jos puhumme kansalaissodasta ennen kuin joukot ovat käsittäneet sen välttämättömäksi, niin silloin lankeamme varmasti blanquillaisuuteen. Me kannatamme kansalaissotaa, mutta vain silloin, kun sitä käy tietoinen luokka. Kükistä voidaan se, jonka kansa tietää harjoittavan väkivaltaa. Mutta nyt ei ole ketään väkivallanharjoittajia, tykit ja kiväärit ovat sotamiehillä eivätkä kapitalisteilla, kapitalistit eivät aja nyt asiaansa väkivallalla, vaan petoksella, nyt ei voida pitää ääntä väkivallasta, se olisi järjetöntä. On osattava pysyä marxilaisuuden näkökannalla, ja marxilaisuus sanoo, että tämä imperialistisen sodan muuttaminen kansalaissodaksi pohjautuu objektiivisiin eikä subjektiivisiin edellytyksiin. Toistaiseksi me kieltäydymme tuosta tunnuksesta, mutta vain toistaiseksi. Aseet ovat nyt sotilailla ja työläisillä eivätkä kapitalisteilla. Niin kauan kuin hallitus ei ole aloittanut sotaa, me teemme rauhanomaista selitystyötä.

Hallitukselle olisi ollut eduksi, jos olisimme ottaneet ensimmäisen varomattoman askelen hyökkäykseen, se olisi ollut heille edullista. He ovat kiukuissaan, koska puolueemme on antanut rauhanomaisten mielenosoitusten tunnuksen. Emme saa hivenenkään vertaa luopua periaatteistamme nyt odottelevan pikkuporvariston hyväksi. Mikään ei olisi proletaariselle puolueelle niin vaarallinen virhe kuin puolueen taktiikan rakentaminen subjektiivisten toivomusten varaan siellä, missä tarvitaan järjestyneisyyttä. Ei pidä sanoa, että meitä kannattaa enemmistö; tässä tapauksessa tarvitaan epäluottamusta, epäluottamusta ja epäluottamusta. Proletaarisen taktiikan rakentaminen sille pohjalle olisi taktiikan runteleamista.

Kolmas kohta koskee kysymystä, miten voidaan lopettaa sota. Marxilaisten mielipide on tunnettu, mutta vaikeus on siinä, miten se saadaan joukkojen tietoon mahdollisimman selvässä muodossa. Emme ole pasifisteja emmekä voi kieltäytyä vallankumouksellisesta sodasta. Missä suhteessa viimeksi mainittu eroaa kapitalistisesta sodasta? Ennen kaikkea siinä, mikä luokka on kiinnostunut siitä ja mitä

politiikkaa tuo kiinnostunut luokka harjoittaa tässä sodassa... Joukoille puhuttaessa on vastattava niille konkreettisesti. Siis ensimmäinen kysymys: miten vallankumouksellinen sota voidaan erottaa kapitalistisesta sodasta? Joukkojen keskuudessa työskentelevät toverit eivät käsitä, mikä ero siinä on, että siinä on kysymys luokkaerosta. Me emme saa rajoittua teoreettiseen selittämiseen, meidän on osoitettava myös käytännössä, että tulemme käymään todella vallankumouksellista sotaa silloin, kun valta on proletariaatilla. Minusta tuntuu, että tällainen kysymyksen asettelu antaa paljon havainnollisemman vastauksen kysymykseen, millainen sota se on ja kuka sitä käy.

„Pravdassa” on julkaistu luonnos vetoomukseksi kaikkien sotaa käyvien maiden sotilaille*. Meillä on tietoja siitä, että rintamalla tapahtuu veljeilyä, mutta se on vielä puolittain vaistonvaraista. Veljeilystä puuttuu selvää poliittista tarkoitusta. Sotilaat ovat havainneet vaisto-voimaisesti, että täytyy toimia alhaalta käsin, heidän luokkavaistonsa, vallankumousmielisten ihmisten luokkavaisto on kuiskannut heille, että vain se on oikea tie. Mutta vallankumousta varten se ei riitä. Tahdomme antaa selvän poliittisen vastauksen. Jotta sota saataisiin lopetetuksi valta on siirrettävä vallankumouksellisen luokan käsiin. Ehdottaisin, että konferenssin nimessä laadittaisiin vetoamus kaikkien sotaa käyvien maiden sotilaille ja että tämä vetoamus julkaistaisiin kaikilla kielillä. Jos me kaikkien niiden tavanomaisten korulauseiden asemesta, jotka koskevat rauhankonferensseja, missä puolet niihin osallistuvista jäsenistä ovat salaisia tai julkisia imperialististen hallitusten asiamiehiä, lähetämme kaikkialle tämän vetoamuksen, niin se vie meidät päämääräämme tuhat kertaa nopeammin kuin mitkään rauhankonferenssit. Emme tahdo olla tekemisissä saksalaisten Plehanovien kanssa. Matkustaessamme rautatievaunussa Saksan halki nuo herrat sosialishovinistit, saksalaiset Plehanovit, yrittivät tuppautua vaunuamme, mutta vastasimme heille, että ainoakaan heikäläinen sosialisti ei saa tulla sisään ja jos tulee, niin emme päästä häntä pois ilman suurta skandaalia. Jos olisi laskettu luoksemme esim. Karl Liebknecht, niin hänen kanssaan olisimme keskustelleet. Kun julkaisemme vetoo-

* Ks. *itätä* osaa, ss. 171—174. *Toim.*

muksen kaikkien maiden työtätekeville ja annamme siinä vastauksemme kysymykseen, miten sota saadaan lopetuksi, ja kun sotilaat lukevat vastauksemme, jossa osoitetaan poliittinen ulospääsy sodasta, niin silloin veljeily ottaa jättiäisaskelen eteenpäin. Tämä on tarpeellista siksi, että veljeily nousisi sodan herättämän vaistomaisen kauhun astetta korkeammalle ja muuttuisi selväksi poliittiseksi tietoisuudeksi siitä, miten tästä sodasta voidaan päästä.

Siirryn kolmanteen kysymykseen, nimittäin nykyisen ajankohdan arviointiin kansainvälisen työväenliikkeen tilanteen ja kansainvälisen kapitalismin tilan kannalta katsoen. Imperialismista puhuttaessa on marxilaisuuden näkökannalta typerää pysähtyä tarkastelemaan vain yhden maan tilannetta, kun kapitalistiset maat ovat niin kiinteässä yhteydessä toisiinsa. Ja nyt, sodan aikana, tämä yhteys on entistäkin kiinteämpi. Koko ihmiskunta on sotkettu yhteen veriseksi vyyhdeksi, eikä siitä voida selviytyä yksitellen. Vaikka on olemassa enemmän ja vähemmän kehittyneitä maita, niin nykyinen sota on sitonut ne kaikki toisiinsa sellaisilla siteillä, että vain yhden maan pääseminen siitä eroon tuntuu mahdottomalta ja järjettömältä.

Me olemme kaikki yhtä mieltä siitä, että valta täytyy olla työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvostoilla. Entä mitä ne pystyvät ja ovat velvolliset tekemään, jos valta siirtyy niille, t.s. tulee olemaan proletaareilla ja puoliproletaareilla? Muodostuu mutkallinen ja vaikea tilanne. Ja jos puhumme vallan siirtämisestä, niin ilmaantuu eräs vaara, jolla on ollut aikaisemmissakin vallankumouksissa suuri merkitys, nimittäin se, että vallankumouksellinen luokka ottaa valtiiovallan käsiinsä eikä tiedä, mitä sillä pitäisi tehdä. Vallankumousten historiassa on esimerkkejä vallankumouksista, jotka ovat juuri sen vuoksi kukistuneet. Työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvostot, joiden verkosto ulottuu nyt yli koko Venäjän, ovat nykyään koko vallankumouksen keskiössä; mutta mielestäni me emme ole niitä kyllin hyvin ymmärtäneet ja tutkineet. Jos ne ottavat vallan, niin se ei enää tule olemaan valtio sanan tavallisessa merkityksessä. Sellaista valtiovaltaa kauan pysyvänä valtana ei ole ollut maailmassa milloinkaan, mutta koko maailman työväenliike on lähenemässä sitä. Se on oleva nimenomaan Pariisin Kommuunin tyyppinen valtio.

Sellainen valta on diktatuuria, t.s. se ei nojaa lakiin, muodolliseen enemmistön tahtoon, vaan suoraan, välittömästi väkivaltaan. Väkivalta on vallan väline. Millä tavalla Neuvostot tulevat käyttämään tätä valtaa? Palaavatko ne vanhaan, poliisin kautta tapahtuvaan hallintaan, tulevatko ne hallitsemaan vanhojen vallanelinten välityksellä? Mielestäni ne eivät voi sitä tehdä, ja joka tapauksessa niillä on edessä välitön tehtävä — ei-porvarillisen valtion järjestäminen. Olen bolshevikkien keskuudessa verrannut tuota valtiota Pariisin Kommuuniin siinä mielessä, että Pariisin Kommuuni murskasi vanhat hallintaelimet ja korvasi ne aivan uusilla, suoranaisilla, välittömillä työväen elimillä. Minua syytetään siitä, että olen nykyhetkellä käyttänyt sellaista sanaa, joka eniten pelottaa kapitalisteja, koska he ovat ruvenneet tulkitsemaan sitä pyrkimykseksi ottaa sosialismi käytäntöön välittömästi. Käytin sitä kuitenkin vain siinä mielessä, että vanhat elimet vaihdetaan uusiin, proletaarisiin elimiin. Marx sanoi, että se on koko maailman proletaarisen liikkeen mitä suurin edistysaskel⁷². Kysymys proletariaatin yhteiskunnallisista tehtävistä on saanut meillä valtavan suuren käytännöllisen merkityksen toisaalta siksi, että olemme nyt sidotut kaikkiin muihin maihin emmekä voi riistäytyä irti tästä vyyhdestä: joko proletariaatti riistäytyy irti kokonaan, kokonaisuutena, tai se nujerretaan; toisaalta työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvostot ovat tosiasia. Jokainen tietää, että niitä on kaikkialla Venäjällä ja että ne ovat valta eikä mitään muuta valtaa voi olla. Ja koska asia on niin, täytyy meillä olla selvä käsitys siitä, miten ne voivat tätä valtaa käyttää. Sanotaan, että tämä valta on samanlainen kuin on Ranskassa ja Amerikassa, mutta mitään tällaista ei siellä ole, näin välitöntä valtaa ei siellä ole olemassa.

Päätöslauselma nykyisestä ajankohdasta jakautuu kolmeen osaan. Ensimmäisessä luonnehditaan se imperiaalistisen sodan aiheuttama objektiivinen tilanne, mihin maailman kapitalismi on joutunut; toisessa — kansainvälisen proletaarisen liikkeen edellytykset ja kolmannessa — Venäjän työväenluokan tehtävät vallan siirtymässä sen käsiin. Ensimmäisessä osassa muotoilen sen johtopäätöksen, että sodan aikana kapitalismi on kehittynyt vielä enemmän kuin ennen sotaa. Se on jo ottanut haltuunsa kokonaisia tuotannonaloja. Jo vuonna 1891, 27 vuotta sitten,

jolloin saksalaiset hyväksyivät Erfurtin ohjelmansa, Engels sanoi, ettei kapitalismia saa tulkita entiseen tapaan suunnitelmattomuudeksi⁷³. Se on jo vanhentunut käsitys: jos on trusteja, niin suunnitelmattomuutta ei enää ole. Varsinkin XX vuosisadalla kapitalismi on kehittynyt jättiläisaskelin eteenpäin, ja sota on saanut aikaan sen, mitä ei saatu aikaan 25 vuodessa. Teollisuuden valtiollistaminen on edistynyt myös Englannissa eikä vain Saksassa. Monopolista yleensä on siirrytty valtion monopoliin. Objektiivinen asiaintila on osoittanut, että sota on nopeuttanut kapitalismin kehitystä, ja kehitys on mennyt eteenpäin kapitalismista imperialismiin, monopolista valtiollistamiseen. Kaikki tämä on lähentänyt sosialistista vallankumousta ja luonut sille objektiiviset edellytykset. Näin ollen sodan kulku on lähentänyt sosialistista vallankumousta.

Ennen sotaa Englanti oli maksimaalisen vapauden maa: kadettipuolueen tyyppiset poliitikot mainitsevat tästä aina. Siellä oli vapaus, kun siellä ei ollut vallankumouksellista liikettä. Sota muutti heti kaiken. Maassa, jossa ei vuosikymmenien ajalta muisteta ainoatakaan esimerkkiä sosialistisen lehdistön vapauden loukkaamisesta, saatettiin heti voimaan aito tsaristinen sensuuri ja kaikki vankilat ahdettiin täpö täyteen sosialisteja. Kapitalistit olivat siellä vuosisatojen kuluessa oppineet hallitsemaan kansaa ilman väkivaltaa, ja kun he nyt turvautuivat väkivaltaan, niin he siis tunsivat, että vallankumouksellinen liike kasvaa ja ettei voida menetellä toisin. Osoittaessamme, että Liebknecht edustaa joukkoja, vaikka hän onkin yksin ja vaikka häntä vastassa on sata saksalaista Plehanovia, meille sanottiin, että se on utopiaa, harhakäsitystä. Ja kuitenkin jokainen, joka on vaikkapa kerran käynyt ulkomailla työläisten kokouksissa, on huomannut, että joukkojen myötätunto Liebknechtiä kohtaan on eittämätön tosiasia. Hänen vimmatuimpien vastustajiensa on täytyntä viekastella joukkojen edessä; ja elleivät he ole tekeytyneet hänen kannattajikseen, niin ei ainakaan kukaan ole tohtinut puhua häntä vastaan. Nyt on asia kehittynyt vieläkin pitemmälle. Nyt olemme tekemisissä joukkolakkojen kanssa ja rintamalla tapahtuu veljeilyä. Olisi mitä suurin virhe ryhtyä ennustelemaan mitään tässä suhteessa, mutta se, että myötätunto Internationalea kohtaan kasvaa ja että Saksan armeijassa alkaa vallankumouksellinen kuohunta,— se on kuitenkin

tosiasia, joka osoittaa, että siellä on kypsymässä vallankumous.

Mitkä sitten ovat vallankumouksellisen proletariaatin tehtävät? Sosialistien kaikkien päätelmien peruspuitteellisuutena ja perusvirheenä on se, että kysymys asetetaan liian ylimalkaisesti — siirtyminen sosialismiin. On puhuttava konkreettisista toimenpiteistä ja keinoista. Toiset niistä ovat kypsyneet ja toiset ovat vielä kypsymättä. Elämme nyt siirtymiskautta. Olemme ilmeisesti nostaneet esiin sellaisia muotoja, jotka eivät ole porvarillisten valtiomuotojen kaltaisia: työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvostot ovat sellainen valtiomuoto, jollaista ei ole eikä ole ollut missään valtakunnassa. Ne ovat sellainen muoto, joka merkitsee ensi askelia sosialismia kohti ja on sosialistisen yhteiskunnan alkuvaiheessa kiertämätön. Tämä on ratkaiseva tosiasia. Venäjän vallankumous on luonut Neuvostot. Sellaisia valtioelimiä ei ole eikä voi olla maailman missään porvarillisessa maassa, eikä mikään sosialistinen vallankumous voi käyttää mitään muuta valtaa kuin tätä. Työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvostojen on otettava valta, muttei tavallisen porvarillisen tasavallan perustamista eikä välitöntä sosialismiin siirtymistä varten. Niin ei saa tehdä. Mitä varten sitten? Niiden on otettava valta suorittaakseen ne ensimmäiset konkreettiset, tuohon siirtymiseen johtavat toimenpiteet, jotka voidaan ja täytyy suorittaa. Pelko on siinä suhteessa pahin vihollinen. Joukoille on selitettävä, että nämä toimenpiteet on suoritettava nyt, muuten työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvostojen valta on oleva hyödytön eikä anna mitään kansalle.

Koetan vastata kysymykseen, mitä konkreettisia toimenpiteitä me voimme ehdottaa kansalle joutumatta ristiriitaan marxilaisten vakaumustemme kanssa.

Minkä vuoksi me tahdomme, että valta siirrettäisiin työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvostoille?

Ensimmäinen toimenpide, joka niiden on toteutettava, on maan kansallistaminen. Siitä puhuvat kaikki kansat. Sanotaan, että tämä toimenpide on kaikkein utooppisin, ja kuitenkin kaikki päätyvät siihen nimenomaan sen vuoksi, että Venäjän maanomistussuhteet ovat niin sotkuiset, ettei ole muuta ulospääsyä kuin vapauttaa kaikki maat väli-aidoista ja muuttaa ne valtion omaisuudeksi. Maan yksityisomistus on lakkautettava. Tämä on se tehtävä, joka

meidän on täytettävä, koska sitä kannattaa kansan enemmistö. Sitä varten me tarvitsemme Neuvostoja. Valtion vanhan virkamieskunnan avulla tätä toimenpidettä ei voida toteuttaa.

Toinen toimenpide. Me emme voi vaatia sosialismin „käytäntöönottamista” — se olisi mitä suurinta tolkkottomuutta. Meidän on propagoitava sosialismia. Venäjän väestön enemmistö on talonpoikia, pienisäntiä, jotka eivät voi ajatellakaan sosialismia. Mutta mitä heillä olisi sitä vastaan, että jokaisessa kylässä olisi pankki, joka antaisi heille mahdollisuuden parantaa taloutta? Sitä vastaan heillä ei ole mitään sanomista. Meidän on selostettava talonpojille näitä käytännöllisiä toimenpiteitä ja lujitettava heissä tietoisuutta niiden tarpeellisuudesta.

Toista on sokeritehtailijain syndikaatti, se on faktumi. Siihen nähden ehdotuksemme täytyy olla välittömän käytännöllinen: nämä jo täysin kehittyneet syndikaatit on annettava valtion omaisuudeksi. Jos Neuvostot tahtovat ottaa vallan, niin vain tällaisia tarkoituksperiä varten. Muussa tapauksessa niiden ei kannata sitä ottaa. Kysymys on näin: joko on kehitettävä näitä Neuvostoja edelleen tai ne kuolevat kunniatta, kuten kävi Pariisin Kommuunille. Jos tarvitaan porvarillista tasavaltaa, niin sen voivat perustaa kadetitkin.

Lopetan selostukseni viitaten erääseen puheeseen, joka teki minuun erittäin suuren vaikutuksen. Eräs hiilenkaivaja piti mainion puheen, jossa hän ilman ainoatakaan kirjoista opittua sanaa kertoi, kuinka he tekivät vallankumousta. Heillä ei pohdittu kysymystä, tuleeko heillä olemaan presidentti, vaan häntä kiinnosti toinen kysymys: kun he olivat vallanneet kaivokset, niin piti suojella köysiä, ettei tuotanto olisi pysähtynyt. Sitten nousi kysymys leivästä, jota heillä ei ollut, ja he sopivat myös viljan hankinnasta. Kas siinä oikea eikä mikään kirjasta luettu vallankumousohjelma. Se on oikeaa vallan valtaamista itse paikanpäällä.

Porvaristo ei ole missään niin järjestynyt kuin Pietarissa, ja kapitalistit ovat täällä vallassa, mutta paikkakunnilla talonpojat toteuttavat pelkkiä käytännöllisiä toimenpiteitä ryhtymättä pohdiskelemaan mitään sosialistisia suunnitelmia. Tämä vallankumousliikkeen ohjelma on luullakseni ainoa, joka osoittaa erheettömästi vallankumouksen

oikean tien. Me kannatamme sitä, että näihin toimenpiteisiin ryhdytään hyvin harkitusti ja varovasti, mutta vain niitä on toteutettava, eteenpäin kuljettaessa on katsottava vain siihen suuntaan, muuta ulospääsyä ei ole. Muussa tapauksessa työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvostot hajotetaan ja ne kuolevat kunniatta, mutta jos valta tulee todella olemaan vallankumouksellisella proletariaatilla, niin vain sitä varten, että mennään eteenpäin. Ja eteenpäinmeno on sitä, että otetaan konkreettisia askelia eikä vain sanoissa turvata sodasta vapautumista. Näiden askelten täydellinen menestys on mahdollista vain maailman vallankumouksen tapahtuessa, jos vallankumous sammuttaa sodan palon ja jos kaikkien maiden työläiset tukevat vallankumousta. Sen vuoksi vallan valtaaminen on ainoa konkreettinen toimenpide, ainoa ulospääsy.

*Lyhyt selostus julkaistu
toukokuun 8 (huhtikuun 25) pnä 1917
„Pravda” lehden 40. numerossa*

*Julkaistu ensi kerran täydellisenä
v. 1921 N. Leninin (V. Uljanovin)
Kootuissa Teoksissa, XIV osa, 2. nidos*

*Julkaistaan koneella kirjottetun
pöytäkirjajäljennöksen mukaan*

3

LOPPULAUSUNTO
SELOSTUKSEEN NYKYISESTÄ AJANKOHDASTA
HUHTIKUUN 24 (TOUKOKUUN 7) pnä

Tov. Kamenev ratsasti taitavasti keppihevosellaan, puhui seikkailuhalusta. Tätä asiaa on tarkasteltava lähemmin. Tov. Kamenev on varma ja vakuuttaa, että vastustaessamme tunnusta „alas Väliaikainen hallitus” meissä ilmeni horjuntaa. Olen samaa mieltä: horjahteluja vallankumouksellisen politiikan linjalta on tietenkin ollut, ja noita horjahduksia on koetettava välttää. Erimielisyydet meidän ja tov. Kamenevin välillä eivät ole mielestäni kovin suuria, sillä hyväksyessään meidän mielipiteemme hän asettuu toiselle kannalle. Missä ilmeni meidän seikkailuhalumme? Se ilmeni pyrkimyksenä käyttää väkivaltakeinoja. Emme tienneet, olivatko joukot tänä levottomana hetkenä horjahtaneet kovastikin meidän puolellemme, ja olisi ollut eri asia, jos ne olisivat horjahtaneet kovasti. Me esitimme rauhanomaisten mielenosoitusten tunnuksen, mutta eräät toverit Pietarin komiteasta esittivät toisen tunnuksen, jonka me annuloimme, mutta sen toteuttamista emme ehtineet pidättää, joukot seurasivat Pietarin komitean tunnusta. Me sanomme, että tunnus „alas Väliaikainen hallitus” on seikkailuluontoinen, että tällä haavaa ei saa kukistaa hallitusta, sen vuoksi esitimme rauhanomaisten mielenosoitusten tunnuksen. Me halusimme vain tiedustella rauhallisesti vihollisen voimia ryhtymättä kuitenkaan taisteluun, mutta Pietarin komitea meni hieman pitemmälle vasempaan, mikä on tässä tapauksessa tietysti erikoisen suuri rikos. Organisaatiokoneisto osoittautui heikoksi: kaikki eivät noudata päätöksiämme. Rinnan oikean „eläköön työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvostot!” tunnuksen kanssa esitettiin väärä tunnus: „alas

Väliaikainen hallitus”. Toimintahetkellä ei olisi pitänyt mennä „hieman pitemmälle vasempaan”. Pidämme sitä mitä suurimpana rikoksena, hajottamisena. Emme olisi jääneet hetkeksikään Keskuskomiteaan, jos tuo askel olisi sallittu ottaa tietoisesti. Se tapahtui organisaatiokoneiston vajavaisuuden vuoksi. Niin, organisaatiotyössämme oli puutteita. On asetettu kysymys organisaatiotyön parantamisesta.

Menshevikit ja kumpp. hokevat sanaa „seikkailuhalu”, mutta heilläpä juuri ei ollutkaan organisaatiota eikä mitään linjaa. Meillä on organisaatio sekä linja.

Sillä hetkellä porvaristo pani liikkeelle kaikki voimansa, keskusta piileskeli, mutta me järjestimme rauhanomaisen mielenosoituksen. Vain meillä oli poliittinen linja. Oliko virheitä? Oli kyllä. Erehtymätön on vain se, joka ei tee mitään. Ja on vaikeaa järjestäytyä hyvin.

Ja nyt valvonnasta.

Kuljemme tov. Kamenevin kanssa samaa tietä, paitsi kysymyksessä valvonnasta. Hän pitää sitä poliittisena toimintona. Mutta subjektiivisesti hän ymmärtää tämän sanan paremmin kuin Tshheidze ynnä muut. Me emme suostu valvontaan. Meille sanotaan: olette eristäneet itsenne, olette ladelleet hirmusanoja kommunismista, olette pelästyttäneet porvarit pahanpäiväisesti... Olkoon niin!.. Mutta ei se ole meitä eristänyt. Meidät on eristänyt kysymys lainasta — se on saattanut meidät eristetyiksi. Juuri siinä kysymyksessä me jouduimme vähemmistöksi. Niin, me olemme vähemmistönä. Mitäpä siitä! Tänä shovinismihuumauksen aikana sosialistina oleminen merkitsee vähemmistössä olemista ja enemmistössä olemisen merkitsee samaa kuin olla shovinisti. Nykyään talonpoika ja Miljukov lyövät yhdessä sosialismia lainalla. Talonpoika kulkee Miljukovin ja Gutshkovin perässä. Se on tosi. Talonpoikaiston porvarillis-demokraattinen diktatuuri on vanha kaava.

Sysätäksemme talonpoikaista vallankumoukseen on erotettava proletariaatti, erotettava proletaarinen puolue erilleen, sillä talonpoikaisto on shovinistista. Talonpojan vetäminen mukaan nyt merkitsee antautumista Miljukovin armoille.

Väliaikainen hallitus pitää kukistaa, muttei nyt eikä tavallisin keinoin. Olemme samaa mieltä kuin tov. Kame-

nev. Mutta pitää tehdä selitystyötä. Tällä sanalla tov. Kamenev ratsastaa. Se on kuitenkin ainoa, mitä me voimme tehdä.

Tov. Rykov sanoo, että sosialismin täytyy tulla muista, teollisesti kehittyneemmistä maista. Mutta asia ei ole niin. Ei voida sanoa kuka aloittaa ja kuka lopettaa. Tämä ei ole marxilaisuutta, vaan marxilaisuuden parodiointia.

Marx sanoi, että Ranska aloittaa ja saksalainen vie päätökseen. Mutta Venäjän proletariaattihan on saanut aikaan enemmän kuin kukaan.

Jos sanoisimme: „ilman tsaaria, mutta proletariaatin diktatuuri”, niin se olisi hyppäys pikkuporvariston yli. Mutta me sanomme: auta vallankumousta työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvoston kautta. Ei pidä hairahtaa reformismiin. Emmehän taistele tullaksemme voitetuiksi, vaan taistelemme päästäksemme voittajiksi, ainakin luotamme osittaiseen menestykseen. Jos kärsimme tappion, niin saavutamme osittaisen menestyksen, nimittäin reformeja. Reformit ovat luokkataistelun apukeino.

Edelleen tov. Rykov sanoo, että kapitalismin ja sosialismin välillä ei ole siirtymiskautta. Se ei ole totta. Se on marxilaisuudesta irti sanoutumista.

Meidän viitoittamamme linja on oikea, ja vastaisuudessa teemme kaikkemme saadaksemme aikaan sellaisen organisaation, ettei olisi Keskuskomiteaa tottelemattomia pietarinkomitealaisia. Me kasvamme niin kuin kunnan puolueen pitääkin.

*Julkaistu ensi kerran v. 1921
N. Leninin (V. Uljanovin)
Kootuissa Teoksissa, XIV osa, 2. nidos*

*Julkaistaan koneella kirjoitetun
pöytäkirjajäljennöksen mukaan*

4

PUHE KANSAINVALISEN SOSIALISTIKONFERENSSIN
KOOLLEKUTSUMISEN SUUNNITELMASTA
HUHTIKUUN 25 (TOUKOKUUN 8) pnä 74

En voi hyväksyä тов. Noginin mielipidettä. Mielestäni olemme tekemisissä tavattoman tärkeän poliittisen tosiasian kanssa, joka velvoittaa meitä ryhtymään tarmokkaaseen kampanjaan venäläisiä sekä englantilaisia ja ranskalaisia shovinisteja vastaan, jotka eivät ole suostuneet tämän Borgbjergin ehdotukseen osallistua konferenssiin. Ei pidä unohtaa, mikä on koko tämän jutun ytimenä ja mitä piilee sen takana. Luen teille Borgbjergin ehdotuksen, joka julkaistiin tarkalleen „Rabotshaja Gazetassa”, ja tähdennän, että koko tämän sosialistinen edustajakokouskomedian takana piilee mitä reaalisiin Saksan imperialismin poliittinen toimenpide. Saksan kapitalistit ovat Saksan sosialishovinistien kautta kehottaneet kaikkien maiden sosialishovinisteja kokoontumaan konferenssiin. Sen vuoksi onkin aloitettava suuri kampanja.

Miksi he tekevät tätä sosialistien kautta? Siksi, että he tahtovat petkuttaa työläisjoukkoja. Herrat diplomaatit ovat ovelaa väkeä: tuollaista asiaa ei saa sanoa suoraan, vaan on lähetettävä tanskalainen Plehanov. Olemme nähneet saksalaisia sosialishovinisteja ulkomailla satoja kertoja, ja heidät on paljastettava.

(Lukee otteen „Rabotshaja Gazetan” 39. numerosta toukokuun 8 (huhtikuun 25) pltä 1917.)

„Tanskan sosialidemokratian pää-äänenkannattajan „Social-demokraten” toimittaja Borgbjerg on kolmen skandinaviaalaisen maan (Tanskan, Norjan ja Ruotsin) työväenpuolueiden yhdistetyn toimikunnan nimessä esittänyt työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvoston Toimeenpanevalle komitealle Venäjän kaikille sosialistisille puolueille osoitetun kutsun kansainväliseen sosialistikonferenssiin. Тов. Borg-

bjerg, jolla Tanskan ja Saksan läheisen naapurisuuden vuoksi oli mahdollisuus olla kanssakäymisissä Saksan sosialidemokraattien, pääasiallisesti „enemmistö”-ryhmään kuuluvien sosialidemokraattien kanssa, tutustutti kokousta niihin ehtoihin, joilla Saksan virallinen sosialidemokratia katsoo rauhan solmimisen mahdolliseksi ja jotka sen edustajat tuovat mukanaan konferenssiin.

Nämä ehdot ovat seuraavat:

Ennen kaikkea he ilmoittavat kannattavansa niitä kohtia, jotka Skandinavian ja Hollannin sosialistit hyväksyivät konferenssissaan vuonna 1915, s.o. kansakuntien itsemääräämisoikeuden ja pakollisen kansainvälisen sovinto-oikeuden tunnustamista sekä asteittaisen aseistariisumisen vaatimusta. Sen jälkeen he lisäävät omasta puolestaan, että Saksan sosialidemokratia tulee vaatimaan, että:

1) kaikki Saksan ja sen liittolaisten anastamat maat on palautettava;

2) Venäjän Puolalle on myönnettävä täysi vapaus julistautua itsenäiseksi tai liittyä Venäjään;

3) Belgia on saatava jälleen täysin itsenäiseksi valtioksi;

4) samoin Serbia, Montenegro ja Romania on saatava jälleen itsenäiseksi valtioiksi;

5) Bulgarian on saatava Makedonian bulgarialaiset alueet ja Serbian on saatava vapaa pääsy Adrian merelle.

Mitä tulee Elsass-Lothringeniin, niin siinä voitaisiin ajatella rauhanoimaista sopimusta Lothringenin rajan korjaamisesta; Poznanin puolalaisiin nähden saksalaiset tulevat vaatimaan kansallisen kulttuuri-autonomian myöntämistä heille”.

Ei voi olla epäilyksen häivääkään sen suhteen, etteikö tämä ehdotus olisi lähtöisin Saksan hallitukselta, joka ei ota tällaisia askelia suoraan ja tarvitsee tanskalaisten Plehanovien palveluksia, koska saksalaiset asiamiehet eivät kelpaa tällaisiin palveluksiin. Sosialishovinitit ovatkin olemassa tehdäkseen tällaisia palveluksia. Tehtävämme on paljastaa konferenssiin kokoontuneen proletarisen puolueen 70.000 työläisen nimessä koko maailmalle tämä asian todellinen olemus, jota he salaavat. On julkaisettava seikkaperäinen päätöslauselma, käännettävä se ulkomaiden kielille ja annettava asianmukainen vastaus, etteivät nuo herrat uskaltaisi pistää nenäänsä sosialistiseen puolueeseen. (L u k e e p ä ä t ö s l a u s e l m a e h d o t u k s e n.)

Sosialistiset lehdet ovat tänä aamuna vaiti. Ne tietävät mainiosti, missä on koira haudattuna. Ne tietävät, että vaitiolo on kultaa. Vain „Rabotshaja Gazeta” on julkaissut kirjoituksen antamatta asiasta minkäänlaista arviota: toiselta puolen ei voida olla tunnustamatta ja toiselta puolen täytyy myöntää...

Venäjän hallitus jos kukaan voi olla varma siitä, että kysymyksessä on todella Saksan hallituksen asiamies.

Jos meille huudetaan koko ajan Elsass-Lothringenin vapauttamisesta, niin näille herroille pitää muistuttaa, että tässä on kysymys yksinkertaisesti kukkarosta, sillä Elsass-Lothringenissa on suunnattomia rikkauksia ja Saksan kapitalistit tappelevat Ranskan kapitalistien kanssa siitä, kummat saavat enemmän rosvotuksi. Heille on edullista, kun Plehanovit sanovat, että Elsass-Lothringenin vapauttaminen on pyhä asia. Kun siis Saksan sosialistit kirjoittavat Elsass-Lothringenin rajojen rauhanomaisesta korjaamisesta, niin se on käsitettävä rosvotun saaliin rauhanomaiseksi jakamiseksi Ranskan ja Saksan imperialistien kesken.

Minun on vielä lisättävä: unohdin mainita sen tosiasian, että saksalaiset „keskustan” edustajat — Kautsky, Haase, Ledebour — ovat suostuneet menemään tuohon konferenssiin. Tämä tosiasia on heille erittäin suureksi häpeäksi. Englannin ja Ranskan sosialistit eivät mene tuohon konferenssiin. Tämä osoittaa, että englantilaiset ja ranskalaiset shovinistit, jotka ovat olevinaan sosialisteja, ovat todellisuudessa porvariston asiamiehiä, sillä he auttavat imperialistisen sodan pitkittämistä huolimatta niistä tavattoman suurista ponnistuksista, joita Saksan sosialistinen enemmistö tekee Borgbjergin välityksellä, sillä epäilemättä Saksan hallitus sanoo Borgbjergin kautta: tilanne on sellainen, että minun täytyy antaa teille saaliinne (Saksan siirtomaat Afrikassa). Tätä todistaa se seikka, että Saksa on mitä epätoivoisimmassa asemassa, tämän sodan käyminen nykyään on toivoton asia, maa on perikadon partaalla. Sen vuoksi he sanovatkin olevansa valmiit luovuttamaan miltei koko saaliin, kun he pyrkivät kuitenkin kahmaisemaan samalla jotakin. Diplomaatit ovat erinomaisesti kanssakäymisessä keskenään, ja porvarilliset lehdet petkuttavat kansaa korulauseilla kirjoittaessaan ulkomaiden asioista.

On aivan varmaa, että kun Englannin ja Ranskan sosialistit sanoivat, etteivät he mene konferenssiin, niin he tiesivät jo kaiken: he olivat käyneet ulkoasiainministeriössään, ja siellä heille oli sanottu: siinä on teille asian todellinen olemus, emmekä me halua, että te menisitte sinne. Näin ja vain näin on ollut asia.

Katsotaanpa, jos Venäjän sotilaat saavat tämän päätöslauselman,— ja se pitäisi mielestäni heille toimittaa puolueemme 70.000 jäsenen nimessä,— silloin heille alkaa todella selvitä koko juttu, jota on salattu heiltä. Silloin he ymmärtävät, että Saksa ei kykene jatkamaan valloitus-sotaa ja että kysymys on vain Saksan nujertamisesta, sen loppuun ryöväämisestä. Sitä, että Borgbjerg on Saksan hallituksen asiamies, ei voida kieltää.

Juuri sen vuoksi, toverit, olen sitä mieltä, että meidän on paljastettava tämä sosialistinen edustajakokous-komedia. Kaikki nuo edustajakokoukset eivät ole mitään muuta kuin komedioita, joilla peitellään kansanjoukkojen selän takana solmittuja diplomaattien lehmäkauppoja. On kerta kaikkiaan sanottava totuus niin, että sotilaat rintamalla ja kaikkien maiden työläiset sen kuulisivat. Ja meidän kampanjamme sellaisten ehdotusten johdosta muodostuikin toisaalta meidän proletaarisen linjamme selittämiseksi ja toisaalta sellaiseksi joukkoesiintymiseksi, jollaisia ei ole ennen ollut. Juuri sen vuoksi pyytäisin teitä, mikäli mahdollista, hyväksymään tämän manifestin, toimittamaan sen Toimeenpanevalle komitealle, kääntämään ulkomaiden kielille ja julkaisemaan huomenna „Pravdassa”.

Lyhyt selostus julkaistu

toukokuun 9 (huhtikuun 26) pñä 1917

„Pravda” lehdessä 41. numerossa

Julkaistu ensi kerran täydellisenä

v. 1921 N. Leninin (V. Uljanovin)

Kootulussa Teoksissa, XIV osa, 2. nidos

Julkaistaan koneella kirjoitetun

pöytäkirjajäljennöksen mukaan

5

PÄÄTÖSLAUSELMA BORGBJERGIN
EHDOTUKSEN JOHDOSTA

Tanskalaisen „socialistin” Borgbjergin saapumisen johdosta ja sen johdosta, että hän kehottaa osallistumaan socialistien edustajakokoukseen tarkoituksella kannattaa rauhan solmimista, jota saksalaiset Scheidemannin ja Plehanovin suuntaukseen kuuluvat socialistit ehdottavat ja jonka ehtona on Saksan kieltäytyminen suurimmasta osasta valtaamiaan alueita, konferenssi päättää:

Borgbjerg esiintyy kolmen skandinaivialaisen puolueen, s.o. ruotsalaisen, tanskalaisen ja norjalaisen puolueen nimessä. Valtakirjan hän on saanut siltä ruotsalaiselta puolueelta, jonka johdossa on Branting, s.o. „oman” porvaristonsa puolelle siirtynyt socialisti, joka on pettänyt kaikkien maiden työväen vallankumouksellisen liiton. Tätä ruotsalaista puoluetta emme voi katsoa socialistiseksi. Ruotsin socialistisena puolueena me pidämme vain sitä nuorten puoluetta, jonka johtajia ovat Höglund, Lindhagen, Ström, Karlsson y.m.

Aivan samoin sitä tanskalaista puoluetta, jolta Borgbjerg on saanut valtakirjan, emme pidä socialistisena, koska sen johdossa on Stauning, porvarillisen ministeristön jäsen. Stauningin meneminen porvarilliseen ministeristöön aiheutti sen, että tov. Trier ja häntä seurannut ryhmä esitti vastalauseen ja erosi tästä puolueesta ilmoittaen, että Tanskan socialistinen puolue on tullut porvarilliseksi puolueeksi.

Borgbjerg on itse tunnustanut toimivansa sopusoinnussa Scheidemannin ja muiden saksalaisten socialistien kanssa, jotka ovat siirtyneet Saksan hallituksen ja Saksan porvariston puolelle.

Sen vuoksi on aivan varmaa, että itse asiassa Borgbjerg on joko välittömästi tai välillisesti Saksan imperialistisen hallituksen asiamies.

Näin ollen meidän puolueemme osallistumista konferenssiin, johon Borgbjerg ja Scheidemann osallistuvat, konferenssi pitää periaatteellisesti sallimattomana, koska meidän tehtävänämme ei ole yhdistää eri imperialististen hallitusten suoranaisia tai välillisiä asiamiehiä, vaan kaikkien maiden työläisiä, jotka jo sodan aikana käyvät vallankumouksellista taistelua omia imperialistisia hallituksiaan vastaan.

Vain tällaisten puolueiden ja ryhmien kanssa neuvotteleminen ja lähentyminen saattaa todella edistää rauhan solmimista.

Me varoitamme työläisiä luottamasta Borgbjergin järjestämään konferenssiin, sillä todellisuudessa tuo valesosialistien konferenssi on oleva ilveilyä, jolla peitellään sen selän takana tapahtuvia diplomaattien lehmäkauppoja, kun nämä vaihtavat yksiä vallattuja alueita toisiin, „antavat” esimerkiksi venäläisille kapitalisteille Armenian, „antavat” Englannille sen ryöstämät Saksan siirtomaat ja niiden vastineeksi „myöntävät” saksalaisille kapitalisteille ehkä osan Lothringenin malmipitoisista maista, jotka sisältävät ennen kuulumattomia määriä oivallista rautamalmia, j.n.e.

Sosialistit eivät voi välittömästi eivätkä välillisestikään osallistua tuohon eri maiden kapitalistien kesken tapahtuvaan inhottavaan ja itsekkääseen kaupanhierontaan näiden ryöväämään saaliin jakamisesta, elleivät he petä proletariaatin asiaa.

Samalla konferenssi toteaa, että Saksan kapitalistit eivät edes Borgbjergin suun kautta luovu kaikista valtaamistaan alueista, puhumattakaan sotajoukkojen viipymättömästä poistamisesta niiltä alueilta, jotka he ovat väkivalloin anastaneet. Sillä Saksan tanskalaiset alueet, sen puolalaiset alueet ja sen Elsassin ranskalaiset osat ovat saksalaisten kapitalistien valtaamia aivan samoin kuin Kuurinmaa, Suomi, Puola, Ukraina j.n.e. ovat Venäjän tsaarien ja Venäjän kapitalistien valtaamia alueita.

Mitä taas tulee Puolan itsenäisyyden palauttamiseen, niin se on petkutusta niin saksalaisten ja itävaltalaisten

kapitalistien taholta kuin myös Venäjän Väliaikaisen hallituksen taholta, joka puhuu Puolan ja Venäjän välisestä „vapaasta” sotaliitosta. Jotta saataisiin todella selville kaikkien vallattujen alueiden kansan tahto, on vietävä pois sotajoukot ja toimitettava vapaa kansanäänestys. Vain tämän keinon soveltaminen koko Puolaan (t.s. ei ainoastaan venäläisten anastamaan, vaan myös saksalaisten ja itävaltalaisien anastamaan osaan) ja koko Armeniaan j.n.e. olisi askel hallituksen lupauksen todellisuudeksi muuttamisen tiellä.

Edelleen konferenssi toteaa sen seikan, että englantilaiset ja ranskalaiset sosialistit, jotka ovat siirtyneet kapitalististen hallitustensa puolelle, ovat kieltäytyneet menemästä Borgbjergin järjestämään konferenssiin. Tämä tosiasia osoittaa selvästi, että englantilais-ranskalainen imperialistinen porvaristo, jonka asiamiehiä nuo valesosialistit ovat, *tahtoo jatkaa edelleenkin, tahtoo pitkittää tätä* imperialistista sotaa haluamatta edes pohtia kysymystä niistä myönnytyksistä, jotka Saksan imperialistisen porvariston on ollut pakko Borgbjergin välityksellä luvata yhä suuremman nääntymyksen, nälänhädän, rappiotilan ja — mikä tärkeintä — Saksassa lähenevän työväenvallankumouksen vaikutuksesta.

Konferenssi päättää saattaa kaikki nämä tosiasiat erikoisen laajasti julkisuuteen ja muun muassa tiedottaa niistä mahdollisimman tarkkaan rintamalla oleville venäläisille sotilaille; tietäkööt venäläiset sotilaat, että englantilaiset ja ranskalaiset sekä heidän perässään myös venäläiset kapitalistit *pitkittävät sotaa* eivätkä halua sallia edes tällaista neuvottelua rauhan ehdoista.

Tietäkööt venäläiset sotilaat, että nykyään tunnus „sota voittoon asti” kätkee taakseen Englannin pyrkimyksiä lujittaa herruuttaan Bagdadissa ja Afrikan saksalaisissa siirtomaissa, Venäjän kapitalistien pyrkimyksiä rosvota ja kuristaa Armeniaa ja Persiaa j.n.e., pyrkimyksiä nujertaa Saksa täydellisesti.

Järjestäkööt venäläiset sotilaat rintamalla jokaisessa joukko-osastossa, jokaisessa rykmentissä, jokaisessa kompaniassa äänestyksen, tahtovatko he tällaista kapitalistien harjoittamaa sodan pitkitystä vai tahtovatko he, että sodan lopettamiseksi mitä pikimmin kaikki valta valtiossa siirret-

täisiin kokonaan ja yksinomaan työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvostoille.

Venäjän proletariaatin puolue menee neuvotteluun ja solmii veljesliiton vain sellaisten ulkomaisten työväenpuolueiden kanssa, jotka käyvät vallankumouksellista taistelua myös omassa maassaan koko valtiovallan siirtämiseksi proletariaatin käsiin.

„Pravda” № 41, toukokuun 9
(huhtikuun 26) pnä 1917

*Julkaistaan koneella kirjoitetun
pöytäkirjajäljennöksen mukaan*

6

PUHE SUHTAUTUMISESTA TYÖLAISTEN
JA SOTILAIEN EDUSTAJAIN NEUVOSTOIHIN
HUHTIKUUN 25 (TOUKOKUUN 8) pnä

LYHYT SANOMALEHTISELOSTUS

Tov. Lenin mainitsi, että Ranskan vallankumous koki kunnalliskumousvaiheen, että se sai lujan aseman paikallisissa itsehallinnoissa, joista tuli sen tuki. Venäjän vallankumouksessa on havaittavissa jonkin verran virkavaltaisuutta keskuksissa ja Neuvostojen käsissä olevan vallan täydellisempää käyttöä maaseutupaikkakunnilla. Pääkaupunkien Neuvostot ovat poliittisesti enemmän riippuvaisia porvarillisesta keskusvallasta kuin maaseudun Neuvostot. Keskuksissa ei voida ottaa niin helposti määräysvaltaa tuotantoon, mutta maaseudulla se on osaksi jo toteutettu. Siitä johtopäätös — on lujitettava työläisten, sotilaiden ja talonpoikien edustajain paikallisneuvostoja. Eteenpäinmeno on siinä suhteessa mahdollista ennen kaikkea maaseudulla.

„Pravda“ № 42, toukokuun 10
(huhtikuun 27) pnä 1917

Julkaistaan „Pravda“ lehdessä
tekstin mukaan

7

NEUVOSTOJA KOSKEVAN PÄÄTÖSLAUSELMAN
TEESIEN HAHMOTELMA

Useissa maaseutukeskuksissa, varsinkin työläiskeskuksissa, on Neuvostojen osuus osoittautunut olevan erittäin suuri. On muodostunut yksinvalta; porvaristo on riisuttu kokonaan aseista ja saatettu täysin alistettuun asemaan; palkkoja on korotettu, työpäivää on lyhennetty supistamatta tuotantoa; muonitus on turvattu; on alettu valvoa tuotantoa sekä jakelua; kaikki entiset viranomaiset on erotettu; edistetään talonpoikien vallankumouksellisia aloitteita niin valtakysymyksessä (kaikkien entisten viranomaisten erottaminen ja uusien valtaelimiä luominen) kuin maakysymyksessäkkin.

Pääkaupungissa ja muutamissa suurissa keskuksissa on havaittavissa päinvastainen ilmiö: Neuvostot ovat kokoonpanoltaan vähemmän proletaarisia; toimeenpaneivissa komiteoissa on paljon laajempaa pikkuporvarillisten aineiden vaikutus ja samoin myös — etenkin valiokunnissa — „yhteistoiminta porvariston kanssa”, joka pidättää joukkojen vallankumouksellista aloitteellisuutta, *byrokraattisoi* joukkojen vallankumouksellista liikettä ja niiden vallankumouksellisia tehtäviä, jarruttaa kaikkia vallankumouksellisia toimenpiteitä, jotka saattavat „kajota” kapitalisteihin.

On aivan luonnollista ja väistämätöntä, että vallankumouksellisen energian voimakkaimman kehityksen jälkeen pääkaupungissa, jossa kansa ja varsinkin työläiset kantoivat eniten uhreja tsarismiin kukistamiseksi, pääkaupungissa, jossa keskitetty valtiovalta kukistui ja keskitynein pääoman mahti antoi eniten valtaa kapitalisteille,

Neuvostojen valta (ja proletariaatin valta) osoittautui heikoksi, vallankumouksen edelleen kehittämisen tehtävä osoittautui erikoisen vaikeaksi, vallankumouksen uuteen vaiheeseen siirtyminen erikoisen raskaaksi ja porvariston vastarinta voimakkaimmaksi.

Siis sillä aikaa kun pääkaupungeissa ja suurimmissa keskuksissa suurimmat ponnistukset joudutaan suuntaamaan voimien *valmisteluun* vallankumouksen toisen vaiheen *loppuunviemiseksi*, paikkakunnilla voidaan ja täytyy viedä vallankumousta eteenpäin *välittömästi* toteuttamalla työläisten edustajain Neuvostojen yksinvaltaa, kehittämällä työläis- ja talonpoikaisjoukkojen vallankumouksellista tarmoa, siirtymällä tuotteiden tuotannon ja jakelun valvontaan j.n.e.

On hahmottunut seuraavanlainen vallankumouksen kehityksen kulku: (1) vanhan vallan kukistaminen keskuksessa; (2) porvaristo anasti vallan, koska proletariaatti ei ollut valmistautunut *jättiläisiksiin* yleisvaltakunnallisiin tehtäviin; (3) vallankumouksen siirtyminen paikkakunnille; (4) paikkakunnilla, varsinkin proletaarisissa keskuksissa tavataan usein kommuuneja ja havaitaan joukkojen vallankumouksellisen energian kasvua; (5) maa — otetaan etc.*; (6) tehtaat; niiden toiminnan valvonta; (7) yksinvalta; (8) paikallinen kunnallisvallankumous menee eteenpäin; (9) byrokratisoituminen, porvariston tahtoon alistuminen keskuksessa.

Johtopäätökset: (α) 1: valmistautuminen keskuksessa (voimien valmistelu uuteen vallankumoukseen); (β) 2: on vietävä vallankumousta **eteenpäin**. (valta? maa? tehtaat?) paikkakunnilla; (γ) 3: kommuunit paikkakunnilla, s.o. (αα) täydellinen autonomia paikkakunnilla; oma-aloitteisesti; (ββ) ilman poliisia, ilman virkamiehiä, aseellisten työläis- ja talonpoikaisjoukkojen kaikkivalta; (δ) 4: taistelu pikkuporvarillisten aineiden byrokratisoivaa ja porvarillisesti tyynnyttävää vaikutusta vastaan; (ε) 5: kokemusten kokoaminen paikkakunnilta keskuksen **sysäämiseksi**: „paikkakunnat” muuttuvat *esikuviksi*.

(g) 6: työläis-, talonpoikais- ja sotilasjoukoille on selitettävä, että syynä vallankumouksen menestymiseen paikkakunnilla on yksinvalta ja proletariaatin diktatuuri.

* — et cetera — ja niin edelleen. *Toim.*

(η) 7: keskuksessa on tietysti vaikeampi, tarvitaan enemmän aikaa.

+ (i) 8: vallankumouksen kehittäminen *kommuuneissa*, joita muodostetaan suurkaupunkien esikaupungeista ja asuntokortteleista...

(z) 9: „porvariston apureiksi” muuttuminen (pääkaupungeissa y.m.s.).

*Kirjoitettu huhtikuun 25—26
(toukokuun 8—9) pnä 1917*

*Julkaistu ensi kerran v. 1925
IV Lenin-kokoelmassa*

*Julkaistaan
käsikirjoituksen mukaan*

8

PUHE SOTAA KOSKEVAN PÄÄTÖSLAUSELMAN
PUOLUSTUKSEKSI

HUHTIKUUN 27 (TOUKOKUUN 10) pnä

Toverit, alkuperäisen ehdotuksen sotaa koskevaksi päätöslauselmaksi luin kaupunkikonferenssissa. Sen kriisin takia, joka on kiinnittänyt Pietarissa kaikkien toverien huomion ja voimat, emme ole onnistuneet tekemään tähän ehdotukseen korjauksia. Mutta eilen ja tänään valiokunta toimi hyvällä menestyksellä, ja päätöslauselmaehdotukseen tehtiin muutoksia, se lyheni tuntuvasti ja tuli mielestämme paremmaksi.

Haluan sanoa muutaman sanan tämän päätöslauselman rakenteesta. Se on jaettu kolmeen osaan: ensimmäinen osa on omistettu sodan luokka-analyysille, johon on lisätty meidän periaatteellinen selityksemme, miksi puolue varoittaa luottamasta vähääkään hallituksen lupauksiin ja tuke-
masta mitenkään Väli aikaista hallitusta. Päätöslauselman toinen osa käsittelee kysymystä vallankumouksellisesta puolustuskannasta tavattoman laajana joukkoluontoisena virtauksena, joka on nyt yhdistänyt kansan valtavan enemmistön meitä vastaan. Tehtävän ydin on siinä, miten on määriteltävä tämän vallankumouksellisen puolustuskannan luokkamerkitys, mikä on sen olemus, millainen on reaalinen voimasuhde ja miten meidän pitää taistella tätä virtausta vastaan. Päätöslauselman kolmas osa koskettelee kysymystä, miten sota saadaan lopetetuksi. Tähän puolueelle tärkeimpään, käytännölliseen kysymykseen oli vastattava yksityiskohtaisesti, ja mielestämme meidän onnistui antaa tähän kysymykseen tyydyttävä vastaus. Useat kirjoitukset, jotka on julkaistu „Pravdassa” sekä paikallisissa lehdissä (jotka saapuvat meille kovin epäsäännöllisesti: posti ei toimi, joten joudumme käyttämään jokaista sopivaa tilaisuutta saadaksemme Keskuskomitealle paikallisia lehtisiä),

joissa on ollut paljon kirjoituksia sodasta, ovat tuoneet selvästi esiin kielteisen suhtautumisen sotaan ja lainakysymykseen. Äänestys lainaa vastaan on luullakseni ratkaissut kysymyksen kielteisestä suhtautumisesta vallankumoukselliseen puolustuskantaan. En katso voivani pysähtyä seikkaperäisemmin tarkastelemaan tätä asiaa.

„Nykyinen sota on molempien sotivien valtakuntaryhmien puolelta imperialistista sotaa, t.s. kapitalistit käyvät sitä maailmanherruuden tuottamien etujen jakamisesta, finanssi- (pankki-) pääoman markkinoista sekä heikkojen kansojen alistamiseksi j.n.e.”.

Tärkeimpänä ja ensimmäisenä toteamana on kysymys sodan sisällöstä, luonteeltaan yleinen ja poliittinen kysymys, kiistanalainen kysymys, jota kapitalistit ja sosialishovinistit karttavat visusti. Sen vuoksi meidän on asetettava se ensimmäiselle paikalle ja tehtävä lisäys:

„Sodan jokainen päivä rikastuttaa finanssi- ja teollisuusporvaristoa sekä köyhdyttää ja ehdyttää proletariaatin ja talonpoikaiston voimia kaikissa sotaa käyvissä ja sittemmin myös puolueettomissa maissa. Venäjällä taas sodan pitkittäminen aiheuttaa sitä paitsi mitä suurimman vaaran vallankumouksen saavutuksille, sen edelleenkehittämiselle.

Valtiovallan siirtyminen Venäjällä Väliaikaiselle hallitukselle, tilanherrain ja kapitalistien hallitukselle, ei ole muuttanut eikä ole voinutkaan muuttaa Venäjän osalta tätä sodan luonnetta ja merkitystä”.

Tällä juuri lukemallani lauseella on suuri merkitys meille kaikessa propagandassa ja agitaatiossa. Onko sodan luokkaluonne nyt muuttunut ja voiko se muuttua? Vastauksemme perustuu siihen, että valta on siirtynyt tilanherroille ja kapitalisteille, samalle hallitukselle, joka valmisti tämän sodan. Edelleen siirrymme erääseen tosiasiaan, joka osoittaa havainnollisimmin sodan luonteen. Toista on se luokkaluonne, joka ilmenee kaikessa politiikassa, jota tietyt luokat ovat harjoittaneet vuosikymmenien kuluessa, ja toista on sodan havainnollinen luokkaluonne.

„Tämä tosiasia on tullut erikoisen selvästi esiin siinä, että uusi hallitus ei ole ainoastaan jättänyt julkaisematta salaisia sopimuksia, jotka tsaari Nikolai II oli solminut Englannin, Ranskan y.m. maiden kapitalististen hallitusten kanssa, vaan on kansan tahtoa kysymättä vahvistanutkin muodollisesti nuo salaiset sopimukset, joissa Venäjän

kapitalisteille luvataan Kiinan, Persian, Turkin, Itävallan y.m. ryöväämistä. Salaamalla nämä sopimukset Venäjän kansaa petetään sodan todellisen luonteen suhteen”.

Korostan siis vielä kerran, että me annamme erikoisen havainnollisen todisteen sodan luonteesta. Sodan luonne ei muuttuisi vähääkään, vaikkei sopimuksia olisi lainkaan, sillä kapitalistiryhmät voivat hyvin usein sopia keskenään ilman mitään sopimuksiakin. Mutta ne ovat olemassa, niiden merkitys on erittäin kouraantuntuva, ja agitaattorien ja propagandistien toiminnan yhdistämistarkoituksessa me pidämme erikoisen tärkeänä korostaa tätä tosiasiaa ja päätimme erottaa tämän kohdan erikseen. Kansan huomio on suunnattu tähän tosiasiaan, ja sen täytyykin olla suunnattu siihen, varsinkin kun meillä nämä sopimukset solmi nyt jo kukistettu tsaari, joten kansan huomio on kiinnitettävä siihen, että hallitukset käyvät sotaa entisten hallitusten solmimien sopimusten pohjalla. Mielestäni tässä tulevat selväpiirteisimmän esiin kapitalistien etujen ja kansan tahdon väliset ristiriidat, ja paljastaessaan näitä ristiriitoja agitaattorien tehtävänä on suunnata kansan huomio niihin, koettaa selvittää joukkojen tietoisuutta vetoamalla niiden luokkatietoisuuteen. Ja sopimusten sisältö on sellainen, ettei voi olla mitään epäilystä sen suhteen, että ne lupaa- vat kapitalisteille äärettömän suurta hyötyä muiden maiden rosvoamisesta, koska nuo sopimukset pidetään aina kaikissa maissa salassa. Maailmassa ei ole ainoatakaan tasavaltaa, joka harjoittaisi ulkopolitiikkaansa avoimesti. Niin kauan kuin on olemassa kapitalistinen järjestelmä, on turhaa odottaa, että kapitalistit saattaisivat kauppakirjansa julkisuuteen. Kun kerran on olemassa tuotannonvälineiden yksityisomistus, niin siihen kuuluu myös osakkeiden ja finanssioperaatioiden yksityisomistus. Nykyisen diplomatian tärkeimpänä perustana ovatkin finanssioperaatiot, jotka pohjautuvat heikkojen kansojen ryöväämiseen ja kuristamiseen. Nämä ovat meidän näkökannaltamme ne perustoteamat, joista juontuu koko sodan arviointi. Niistä teemme johtopäätöksen:

„Sen vuoksi proletaarinen puolue ei voi kannattaa nykyistä sotaa, ei nykyistä hallitusta eikä sen lainoja, ellei tämä puolue sanoudu kokonaan irti internationalismista, s.o. kaikkien maiden työväen veljellisestä solidaarisuudesta taistelussa pääoman iestä vastaan”.

Tämä on tärkein perusjohtopäätöksemme, joka määrää koko taktiikkamme ja erottaa meidät kaikista muista puolueista, nimittäköötppä ne itseään kuinka sosialistisiksi tahansa. Tämä toteama, joka on meistä kaikista kiistaton, ratkaisee ennakolta kysymyksen suhtautumisestamme kaikkiin muihin poliittisiin puolueisiin.

Edelleen puhe on siitä, että hallituksemme on asettanut erikoisen laajasti kysymyksen lupauksista. Näiden lupaus-ten ympärillä on käynnissä Neuvostojen pitkällinen kampanja, Neuvostojen, jotka ovat sotkeutuneet noihin lupauksiin ja koettelevat kansaa. Sen vuoksi pidämme tarpeellisena lisätä puhtaasti objektiiviseen luokkatilanteen analyysiin lupaus-ten arvioinnin, lupaus-ten, joilla sinänsä ei tietenkään ole mitään merkitystä marxilaiselle. Mutta laajoille joukoille ne merkitsevät paljon ja politiikalle vieläkin enemmän. Pietarin Neuvosto on sotkeutunut noihin lupauksiin ja antaa niille arvoa luvaten kannatuk-sensa. Senpä vuoksi lisäämme tähän kohtaan seuraavan sanonnan:

„Mitään luottamusta eivät ansaitse nykyisen hallituksen lupaukset kieltäytyä annektoinnista, s.o. vieraiden maiden valtauksista tai joidenkin kansojen väkivaltaisesta pitämi-sestä Venäjän rajojen puitteissa”.

Koska „annektointi” on vieraskielinen sana, niin an-namme sille tarkan poliittisen määritelmän, jota kadetti-puolue enempää kuin pikkuporvarillisten demokraattien-kaan (narodnikkien ja menshevikkien) puolueet eivät voi antaa. Tuskin mitään muita sanoja käytettäneen niin tofkuttomasti ja huolimattomasti.

„Sillä kapitalistit, joita tuhannet pankkipääoman siteet kietovat, eivät ensinnäkään voi kieltäytyä aluevaltauksista tässä sodassa, elleivät he kieltäydy saamasta voittoa miljardeistaan, jotka on sijoitettu lainoihin, toimilupiin, sotateollisuuslaitoksiin j.n.e.; toiseksi, uusi hallitus, kiel-täydyttyään aluevaltauksista kansan pettämistarkoituk-sessa, julisti Miljukovin kautta huhtikuun 9 p:nä 1917 Moskovassa, ettei se kieltäydykään aluevaltauksista, ja huhtikuun 18 p:nä antamallaan nootilla sekä huhtikuun 22 p:nä antamallaan selityksellä siihen hallitus vahvisti poliitiikkansa anastusluonteen.

Varoittaessaan kansaa uskomasta kapitalistien tyhjiin lupauksiin konferenssi sen vuoksi lausuu, että on osattava

erottaa jyrkästi toisistaan aluevaltauksista kieltäytyminen sanoissa ja aluevaltauksista kieltäytyminen teoissa, s.o. kaikkien salaisten ryöstösopimusten viipymätön julkaiseminen ja kumoaminen sekä se, että kaikille kansoille annetaan viipymättä oikeus ratkaista vapaalla äänestyksellä kysymys, tahtovatko ne olla riippumattomia valtioita vai kuulua johonkin valtakuntaan”.

Katsoimme välttämättömäksi osoittaa tämän, koska kysymys rauhasta ilman aluevaltauksia on kaikissa näissä rauhan ehtoja koskevissa väittelyissä peruskysymyksenä. Kaikki puolueet tunnustavat, että rauha muodostuu alternatiiviksi ja että aluevaltauksien pohjalla solmittu rauha on oleva kaikille maille ennenkuulumaton katastrofi. Ja sellaiselle kansalle, jonka maassa vallitsee poliittinen vapaus, rauhankysymystä ei voida asettaa muuten kuin rauhana ilman aluevaltauksia. Sen vuoksi on pakko sanoa kannattavansa rauhaa ilman aluevaltauksia eikä auta muu kuin valehdella hämäröittäen aluevaltaus-käsitettä tai kiertää tämä kysymys. Esimerkiksi „Retsh” kirkuu, että Kuurinmaan palauttaminen onkin kieltäytymistä aluevaltauksista. Kun pidin puhetta työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvostossa, ojensi eräs sotilas minulle kirjelapun, jossa oli kysymys: „meidän täytyy tapella vallataksemme Kuurinmaa takaisin. Merkitseekö Kuurinmaan takaisin valtaaminen todellakin aluevaltausten kannattamista?” Minun täytyi vastata myöntävästi. Emme kannata sitä, että Saksa voisi väkivalloin liittää Kuurinmaan alueeseensa, mutta emme kannata sitäkään, että Venäjä pidättäisi Kuurinmaata väkisin. Esimerkiksi hallituksemme on julkaissut manifestin Puolan riippumattomuudesta ja on ahtanut sen täyteen sisällöttömiä korulauseita. Se kirjoitti, että Puolan tulee olla vapaassa sotilaallisessa liitossa Venäjän kanssa. Vain nämä kolme sanaa sisältävätkin totuuden. Pienen Puolan vapaa sotilaallinen liitto suuren Venäjän kanssa on itseasiassa Puolan täydellistä sotilaallista orjuuttamista. Valtiollisesti se saattaa antaa vapauden, mutta sen puitteet määrittelee kuitenkin sotilaallinen liitto.

Jos me ryhdymme taistelemaan sen puolesta, että Venäjän kapitalistit saisivat Kuurinmaan ja Puolan takaisin entisten rajojen puitteissa, niin se merkitsee, että Saksan kapitalisteilla on oikeus ryöstää Kuurinmaata. He saattavat sanoa: olemme rosvooneet Puolaa yhdessä. Kun aloimme

repiä Puolaa XVIII vuosisadan lopulla, niin Preussi oli silloin hyvin pieni ja heikko valtakunta, mutta Venäjä oli suuri, ja Venäjä sai rosvotuksi enemmän. Nyt olemme tulleet voimakkaammiksi, ja sallikaa meidän kiskaista suurempi osa. Tätä kapitalistien logiikkaa vastaan ei voida väittää mitenkään. Japani oli vuonna 1863 nolla Venäjään verrattuna, mutta vuonna 1905 se antoi Venäjälle selkään. Saksa oli vuonna 1863—1873 nolla Englantiin verrattuna, mutta nyt se on Englantia voimakkaampi. He saattavat sanoa: olimme heikkoja silloin, kun Kuurinmaa anastettiin meiltä, nyt olemme kehittyneet teitä voimakkaammiksi ja tahdomme ottaa sen takaisin. Se, ettei kieltäydytä aluevaltauksista, merkitsee, että puolustellaan loputtomia sotia heikkojen kansojen alistamiseksi. Aluevaltauksista kieltäytyminen merkitsee sitä, että kunkin kansan annetaan vapaasti päättää, tahtooko se elää erikseen vai yhdessä toisen kansan kanssa. Sitä varten on tietenkin vietävä pois sotajoukot. Pieninkin horjunta aluevaltauskysymyksessä merkitsee loputtomien sotien puolustelua. Siis emme voi-neet sallia siinä suhteessa mitään horjumista. Meidän vastauksenamme aluevaltauksiin suhtautumisessa on kansojen vapaa ratkaisovalta. Miten on meneteltävä, että tuo poliittinen vapaus olisi myös taloudellista vapautta? Sitä varten on välttämätöntä siirtää valta proletariaatille ja karistaa yltään pääoman ies.

Nyt siirryn päätöslauselman toiseen osaan.

„Niin sanottu „vallankumouksellinen puolustuskanta”, jolle ovat nyt asettuneet Venäjän kaikki narodnikkilaiset puolueet (kansansosialistit, trudovikit, eserrät) ja menshevikkisocialidemokraattien opportunistinen puolue (Organisaatiokomitea, Tshheidze, Tsereteli y.m.) sekä useimmat puolueeseen kuulumattomat vallankumousmiehet, edustaa luokkamerkityksensä puolesta toisaalta niiden varakkaiden talonpoikien ja osaksi pienisäntien etuja ja näkökantaa, jotka kapitalistien tavoin hyötyvät heikkoja kansoja kohtaan harjoitetusta väkivallasta. Toisaalta vallankumouksellinen puolustuskanta on tulos siitä, että kapitalistit petkuttavat osaa kaupungin ja maaseudun proletaareista ja puoliproletaareista, jotka luokka-asema-taan johtuen eivät ole kiinnostuneita kapitalistien liikevoitoista ja imperialistisesta sodasta”.

Siis tässä meidän tehtävänämme on määritellä, mistä kerrostumista on saattanut kasvaa ja on kasvanut puolustusmieliala. Venäjä on kaikkein pikkuporvarillisin maa, ja pikkuporvariston ylimmät kerrokset ovat suoranaisesti kiinnostuneita tämän sodan jatkamisesta. Varakas talonpoikaisto saa siitä voittoa kuten kapitalistitkin. Toisaalta taas proletariaatin ja puoliproletariaatin joukot eivät ole kiinnostuneita aluevaltauksista, koska ne eivät saa voittoa pankkipääomasta. Miten nämä luokat ovat saattaneet asettua vallankumoukselliselle puolustuskannalle? Näiden luokkien moinen suhtautuminen vallankumoukselliseen puolustuskantaan on tulos kapitalistien ideologian vaikutuksesta, joka on päätöslauselmassa ilmaistu sanalla „petkuttavat”. Ne eivät osaa erottaa kapitalistien etuja maan eduista. Tästä teemme johtopäätöksen:

„Konferenssi katsoo kaikkinaiset vallankumoukselliselle puolustuskannalle tehdyt myönnytykset kerrassaan sallimattomiksi ja katsoo niiden merkitsevän todellisuudessa täyttä pesäeroa internationalismista ja sosialismista. Mitä tulee laajojen kansanjoukkojen puolustusmielialoihin, niin puolueemme tulee taistelemaan näitä mielialoja vastaan selittämällä väsymättömästi sitä totuutta, että herkkäuskoisen luottavainen suhde kapitalistien hallitukseen on tätä nykyä eräs sodan pikaisen päättymisen peruseste”.

Juuri näissä viimeisissä sanoissa on ilmaistu se erikoinisuus, joka erottaa Venäjän jyrkästi kaikista muista kapitalistisista länsimaista ja kaikista kapitalistisista demokraattisista tasavalloista. Sillä siellä ei voida sanoa, että sodan jatkumisen perussyynä on herkkäuskoisten joukkojen luottavaisuus. Siellä joukot on nyt puristettu sotilaallisen kurin rautapihteihin, ja kuri on sitä tiukempi, mitä demokraattisempi tasavalta on, sillä sellaisessa tasavallassa oikeus nojaa „kansan tahtoon”. Venäjällä ei ole tuota kuria vallankumouksen vuoksi. Joukot valitsevat vapaasti edustajia Neuvostoihin — se on ilmiö, jollaista ei voida havaita nykyään missään maailman kolkassa. Mutta ne ovat herkkäuskoisen luottavaisia, ja siitä johtuu niiden tietynlainen hyväksikäyttö taistelussa. Tässä ei auta muu kuin täytyy selittää. Selitysten tulee tässä koskea suoranaisia vallankumouksellisia tehtäviä ja menettelytapoja. Kun joukot ovat vapaita, niin yritys tehdä jotain vähemmistön nimessä, selittämättä joukoille, olisi järjetöntä blaquillai-

suutta — yksinkertaisesti seikkailuyritys. Vain valloittamalla joukot puolellemme — jos ne voidaan valloittaa — vain siten me luomme vankan tukipohjan proletaarisen luokkataistelun voitolle.

Siirryn päätöslauselman kolmanteen osaan.

„Mitä tulee kaikkein tärkeimpään kysymykseen, miten tämä kapitalistien sota saataisiin lopetetuksi mahdollisimman pian ja lisäksi todella demokraattiseen, ei-väkivaltaiseen rauhaan, niin konferenssi toteaa ja päättää:

Tätä sotaa ei voida lopettaa siten, että vain toisen puolen sotilaat kieltäytyvät jatkamasta sotaa, siten, että toinen sotiva puoli yksinkertaisesti lopettaa sotatoimet”.

Tätä sodan moisen lopettamisen ajatusta tyrkyttävät meille hyvin usein ne, joiden tekee mieli helpottaa taistelua vihollista vastaan vääristelemällä sen näkökantoja — tätä menettelytapaa käyttävät tavallisesti kapitalistit, jotka uskottelevat meidän pyrkivän lopettamaan tolkkuttomasti sodan yksipuolisella kieltäytymisellä. Ja he väittävät vastaan: „sotaa ei voida lopettaa lyömällä pistin maahan”, kuten tämän ajatuksen lausui eräs sotilas, joka on tyypillinen vallankumouksellisen puolustuskannan edustaja. Minä sanon, että se ei ole mikään vastaväite. Se on anarkistinen ajatus, että sota voitaisiin lopettaa ilman hallitsevien luokkien vaihdosta; se ajatus on joko anarkistinen, vailla merkitystä ja valtiollista sisältöä, tahii epämääräisen passifistinen, se ei käsitä ollenkaan politiikan ja sortavan luokan välistä yhteyttä. Sota on paha ja rauha on hyvä... Tätä ajatusta on tietysti selitettävä, tehtävä tunnetuksi joukoille. Ja yleensä kaikki päätöslauselmamme on kirjoitettu johtajistolle, marxilaisille, ne eivät lainkaan kelpaa joukkojen luettavaksi, mutta niiden tulee olla yleisenä ohjeena jokaiselle propagandistille ja agitaattorille koko politiikan alalla. Sitä varten on lisätty vielä yksi kappale:

„Konferenssi protestoi yhä uudelleen sen halpamaisen parjauksen johdosta, jota kapitalistit levittävät puoluetamme vastaan, nimittäin että me muka kannatamme erillisrauhan solmimista Saksan kanssa. Meidän mielestämme saksalaiset kapitalistit ovat samanlaisia rosvoja kuin venäläiset, englantilaiset, ranskalaiset y.m. kapitalistit ja keisari Vilhelm on samanlainen kruunattu rosvo kuin Nikolai II ja Englannin, Italian, Romanian monarkit ja kaikki muutkin monarkit”.

Tästä kohdasta syntyi valiokunnassa eräänlaista kiistaa toisaalta sen johdosta, että me olimme muka siirtyneet tässä kohdassa liian kansanomaiseen tyyliin, ja toisaalta sen johdosta, että Englannin, Italian ja Romanian monarkit eivät muka olleet ansainneet kunniaa tulla tässä mainituiksi. Mutta seikkaperäisten väittelyjen jälkeen pääsimme yhteiseen sopimukseen siitä, että nykyhetkellä, jolloin tarkoituksenamme on kumota ne parjaukset, joita „Birzhevka” on yrittänyt levittää meitä vastaan enimmäkseen karkeasti, „Retsh” hiotussa muodossa ja „Jedinstvo” suoranaisina vihjauksina,— tästä kysymyksestä kirjoitettaessa on arvoiteltava näitä käsityksiä mitä räikeimmin ja terävimmän ja pidettävä tällöin silmällä mitä laajimpia joukkoja. Ja koska meille sanotaan: te pidätte Vilhelmiä rosvona, siis auttakaa meitä kukistamaan hänet, niin voimmehan vastata, että kaikki toisetkin ovat rosvoja ja heitä vastaan on samoin taisteltava, joten ei siis pidä unohtaa myöskään Italian ja Romanian kuninkaita, sellaisia löytyy liittolaistemmekin riveistä. Nämä kaksi kappaletta kumoavat ne parjaukset, joilla yritetään leimata koko asia nujakaksi ja sanaharkaksi. Juuri sen vuoksi meidän on siirryttävä edelleen vakavaan käytännön kysymykseen, miten tämä sota saadaan lopetetuksi.

„Puolueemme tulee kärsivällisesti, mutta hellittämättä selittämään kansalle sitä totuutta, että sotia käyvät *hallitukset*, että sodat ovat aina kiinteässä yhteydessä tiettyjen *luokkien* politiikkaan, että tämä sota voidaan lopettaa demokraattiseen rauhaan *vain* siirtämällä kaikki valtiotalta ainakin muutamissa sotivissa maissa proletaarien ja puoliproletaarien luokan käsiin, luokan, joka todella kykenee tekemään lopun pääoman sorrosta”.

Marxilaiselle nämä totuudet, että sotia käyvät kapitalistit ja että sodat ovat yhteydessä heidän luokkaetuihinsa, ovat ehdottomia totuuksia. Marxilaisen ei tarvitse pysähtyä tarkastelemaan niitä. Mutta laajoille joukoille on kaikkien taitavien propagandistien ja agitaattorien osattava selittää tämä totuus ilman vieraskielisiä sanoja, koska kiistat muuttuvat meillä tavallisesti tyhjäksi sanaharkaksi, josta ei ole mitään hyötyä. Ja sitä lähellä me olemme päätöslauselman kaikissa osissa. Me sanomme: jotta sotaa ymmärrettäisiin, pitää kysyä, kenelle se on edullinen; jotta ymmärrettäisiin, millä tavalla sota saadaan lopetetuksi, pitää

kysyä, mille luokille se on epäedullinen. Tässä on selvä yhteys, ja siitä seuraa johtopäätös:

„Otettuaan Venäjällä valtiovallan käsiinsä vallankumouksellinen luokka toteuttaisi useita kapitalistien taloudellisen herruuden hävittämiseen johtavia toimenpiteitä sekä sellaisia toimenpiteitä, jotka tekevät kapitalistit poliittisesti täysin vaarattomiksi, ja tarjoaisi viivyttämättä ja avoimesti kaikille kansoille demokraattista rauhaa täydellisen kaikkinaisista aluevaltauksista kieltäytymisen pohjalla”.

Jos me puhumme vallankumouksellisen luokan nimessä, niin kansa voi täydellä syyllä kysyä: entä te, mitä te tekisitte heidän sijassaan sodan lopettamiseksi? Tätä kysymystä ei voida välttää. Kansa valitsee nyt meitä edustajikseen, ja meidän on annettava aivan tarkka vastaus. Vallan käsiinsä ottanut vallankumouksellinen luokka aloitaisi kapitalistien herruuden murtamisesta ja esittäisi kaikille kansoille täsmälliset rauhan ehdot, sillä ellei murreta kapitalistien taloudellista herruutta, on tuloksena vain papereita. Vain voitokas luokka voi sen tehdä, voi saada aikaan politiikan muuttumisen.

Toistan vielä kerran: tämän totuuden selittämiseksi kehittymättömille kansanjoukoille on oltava välirenkaita, jotka johdattaisivat valmentumattomia ihmisiä kysymykseen. Helppotajuisen sotakirjallisuuden koko virhe ja koko valheellisuus on siinä, että tätä kysymystä kierretään, siitä vaietaan ja asia esitetään siten, ettei luokkataistelua ole ollutkaan, vaan ikäänkuin molemmat maat olisivat eläneet sovussa ja sitten toinen hyökkäsi toisen kimppuun ja tämä puolustautuu. Tämä on vulgääria järkeilyä, jossa ei ole objektiivisuuden häivääkään,— se on sivistyneiden ihmisten harjoittamaa tietoista kansan pettämistä. Jos osaamme esittää tämän kysymyksen oikein, niin jokainen kansan edustaja tajuaa asian ytimen, sillä vallassaolevien luokkien edut ovat aivan toista kuin sorrettujen luokkien edut.

Miten kävisi, jos vallankumouksellinen luokka ottaisi vallan?

„Nämä toimenpiteet ja tämä avoin rauhantarjous saisivat aikaan sotaikäyviensä maiden työläisten täydellisen luottamuksen toinen toisiinsa...”.

Nykyään tätä luottamusta ei voi olla, manifestien sanoilla emme saa aikaan tätä luottamusta. Kun eräs

ajattelijat on sanonut, että sana on annettu ihmiselle, jotta hän kätkisi ajatuksensa, niin diplomaatit sanovat alituisesti: „konferensseja kutsutaan koolle, jotta voitaisiin petkuttaa kansanjoukkoja”. Näin eivät järkeile ainoastaan kapitalistit, vaan sosialistitkin. Sitä voidaan sanoa muun muassa Borgbjergin koollekutsumasta konferenssista.

„...ja kiertämättä johtaisivat proletariaatin kapinoihin niitä imperialistisia hallituksia vastaan, jotka vastustaisivat tarjotun rauhan solmimista”.

Kun kapitalistinen hallitus sanoo nykyään: „me kannattamme rauhaa ilman aluevaltauksia”, niin sitä ei kukaan usko. Kansanjoukoilla on sorreittujen luokkien vaisto, joka sanoo niille, ettei mitään ole muuttunut. Vasta sitten, kun jossain yhdessä maassa politiikka todenteolla muuttuisi, ilmaantuisi luottamus ja tehtäisiin kapinayrityksiä. Puhumme „kapinoista”, koska kysymys on kaikista maista. „Yhdessä maassa vallankumous on tapahtunut, nyt sen täytyy tapahtua Saksassa” — tällainen päätelmä on väärä. Yritetään määrätä vuorot, vaikka niin ei saa menetellä. Olemme kaikki kokeneet vuoden 1905 vallankumouksen, kaikki olemme saattaneet kuulla tai olemme nähneet, kuinka se on aiheuttanut koko maailmassa vallankumouksaatteiden kasvun, mistä Marx puhui alinomaa. Vallankumousta ei voida tehdä eikä sen järjestysvuoroa voida määrätä. Vallankumous ei tule tilauksesta — vallankumous kehkeytyy. Se käsitys, mitä Venäjällä levitetään nykyään erikoisen usein, on pelkkää puijausta. Kansalle sanotaan: te olette Venäjällä tehneet vallankumouksen, nyt on saksalaisten vuoro. Jos objektiiviset olosuhteet muuttuvat, silloin kapina on kiertämätön. Mutta missä järjestyksessä, millä hetkellä ja miten menestyksellisesti, sitä emme tiedä. Meille sanotaan: jos Venäjällä vallankumouksellinen luokka ottaa vallan käsiinsä, mutta muissa maissa ei puhkea kapina, niin mitä vallankumouksellisen puolueen on silloin tehtävä? Miten on silloin meneteltävä? Tähän kysymykseen vastaa päätöslauselmamme viimeinen kohta.

„Mutta siihen saakka kun Venäjän vallankumouksellinen luokka ottaa kaiken valtiiovallan käsiinsä, puolueemme tulee tukemaan kaikin keinoin niitä ulkomailla olevia proletarisia puolueita ja ryhmiä, jotka todella käyvät jo sodan aikana vallankumouksellista taistelua imperialistisia hallituksiaan ja porvaristoaan vastaan”.

Siinä kaikki, mitä me voimme heti luvata ja mitä meidän on tehtävä. Vallankumous kasvaa kaikissa maissa, mutta milloin ja missä määrin se kasvaa — sitä ei kukaan tiedä. Kaikissa maissa on ihmisiä, jotka käyvät vallankumouksellista taistelua hallituksiaan vastaan. Heitä ja vain heitä on meidän tuettava. Se juuri on asiaa, kaikki muu on vain valhetta. Ja me lisäämme:

„Ja erikoisesti puolue tulee tukemaan alkanutta kaikkien sotaikäyviin maiden sotilaiden joukkomittaista veljeilyä rintamalla...”.

Tämä on huomautus Plehanovin vastaväitteeseen: „Mitä hyötyä siitä on?” Plehanov sanoi. „Hyvä on, te veljeilette, entä mitä edelleen? Sehän merkitsee erillisrauhan mahdollisuutta rintamalla”. Tuo on temppuilua eikä mitään pätevää todistelua. Me tahdomme veljeilyä kaikilla rintamilla ja huolehdimme siitä. Toimiessamme Sveitsissä me julkaisimme vetoimuksen tekstin kahdella kielellä: toisella puolella ranskankielisenä ja toisella saksankielisenä, ja me kehoitimme siihen, mihin johdatamme venäläisiä sotilaita. Emme rajoitu vain Venäjän ja Saksan väliseen veljeilyyn, vaan kehoitamme kaikkia veljeilemään. Kuinka sitten on käsitettävä veljeily?

„...pyrkien muuttamaan tämän sorrettujen solidaarisuuden vaistonvaraisen ilmauksen tietoiseksi ja mahdollisimman järjestyneeksi liikkeeksi, joka kulkee kohti koko valtiovallan siirtämistä vallankumoukselliselle proletariaatille kaikissa sotaikäyvissä maissa”.

Nykyään veljeily on vaistonvaraista, eikä pidä pettää itseään sen suhteen. Tämä täytyy tunnustaa, ettei kansaa johdettaisi harhaan. Veljeilevillä sotilailla ei ole selvää poliittista kantaa. Heissä puhuu väsyneiden, nääntyneiden ja kapitalisteihin uskonsa menettävien sorrettujen ihmisten vaisto: „sillä aikaa kun te siellä puhutte rauhasta — olemme kuulleet siitä jo kaksi ja puoli vuotta — me aloitamme itse”. Kas se on oikea luokkavaisto. Ilman tällaista vaistoa vallankumouksen asia olisi toivoton. Sillä, kuten tiedätte, työläisiä ei vapauttaisi kukaan, elleivät he itse vapauttaisi itseään. Mutta riittääkö yksistään tuo vaisto? Pelkällä vaistolla ei pitkälle potkita. Sen vuoksi onkin välttämätöntä tuon vaiston muuttaminen tietoisuudeksi.

Vetoimuksessa „Kaikkien sotivien maiden sotilaille” me vastaamme kysymykseen: miksi tämän veljeilyn pitää

muuttua? — poliittisen vallan siirtämiseksi työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvostoilta*. Saksan työläiset nimittävät tietysti Neuvostojaan toisilla nimillä, mutta se ei ole tärkeää. Asian ydin on siinä, että me tunnustamme epäilemättä todeksi veljeilyn vaistonvaraisuuden ja emme rajoitu sen edistämiseen, vaan asetamme tehtäväksemme muuttaa tämän kaikkien maiden sotilaspukuisten työläisten ja talonpoikien vaistonvaraisen lähentymisen tietoiseksi liikkeeksi, jonka päämääränä on vallan siirtäminen kaikissa sotivissa maissa vallankumouksellisen proletariaatin käsiin. Tämä tehtävä on hyvin vaikea, mutta sekin asema, johon kapitalistien valta on saattanut ihmiskunnan, on tavattoman tukala ja vie ihmiskuntaa suoraan turmioon. Siksi tuo asema aiheuttaa sen suuttumuksen purkauksen, joka on proletaarisen vallankumouksen takeena.

Tällainen on päätöslauselmamme, jonka esitämme konferenssin hyväksyttäväksi.

*Lyhyt selostus julkaistu
toukokuun 12 (huhtikuun 29) p:nä 1917
„Pravda“ lehdessä 44. numerossa*

*Julkaistu ensi kerran täydellisenä
v. 1921 N. Leninin (V. Uljanovin)
Kootuissa Teoksissa, XIV osa, 2. nidos*

*Julkaistaan koneella kirjoitetun
pöytäkirjajäljennöksen mukaan*

---

* Ks. tätä osaa, s. 173. *Toim.*

9

PÄÄTÖSLAUSELMA SODASTA

I

Nykyinen sota on molempien sotivien valtakuntaryhmien puolelta imperialistista sotaa, t.s. kapitalistit käyvät sitä maailmanherruuden tuottamien etujen jakamisesta, finanssi- (pankki-) pääoman markkinoista sekä heikkojen kansojen alistamiseksi j.n.e. Sodan jokainen päivä rikastuttaa finanssi- ja teollisuusporvaristoa sekä köyhdyttää ja ehdyttää proletariaatin ja talonpoikaiston voimia kaikissa sotaa käyvissä maissa ja sittemmin myös puolueettomissa maissa. Venäjällä taas sodan pitkittäminen aiheuttaa sitä paitsi mitä suurimman vaaran vallankumouksen saavutuksille, sen edelleenkehittämiselle.

Valtiovallan siirtyminen Venäjällä Väliaikaiselle hallitukselle, tilanherrain ja kapitalistien hallitukselle, ei ole muuttanut eikä ole voinutkaan muuttaa Venäjän osalta tätä sodan luonnetta ja merkitystä.

Tämä tosiasia on tullut erikoisen selvästi esiin siinä, että uusi hallitus ei ole ainoastaan jättänyt julkaisematta salaisia sopimuksia, jotka tsaari Nikolai II oli solminut Englannin, Ranskan y.m. maiden kapitalististen hallitusten kanssa, vaan on kansan tahtoa kysymättä vahvistanutkin muodollisesti nuo salaiset sopimukset, joissa Venäjän kapitalisteille luvataan Kiinan, Persian, Turkin, Itävallan y.m. ryöväämistä. Salaamalla nämä sopimukset Venäjän kansaa petetään sodan todellisen luonteen suhteen.

Sen vuoksi proletaarinen puolue ei voi kannattaa nykyistä sotaa, ei nykyistä hallitusta eikä sen lainoja, ellei tämä puolue sanoudu kokonaan irti internationalismista, s.o. kaikkien maiden työväen veljellisestä solidaarisuudesta taistelussa pääoman iestä vastaan.

Mitään luottamusta eivät ansaitse nykyisen hallituksen lupaukset kieltäytyä annektoinnista, s.o. vieraiden maiden valtauksista tai joidenkin kansojen väkivaltaisesta pitämisestä Venäjän rajojen puitteissa. Sillä kapitalistit, joita tuhannet pankkipääoman siteet kietovat, eivät ensinnäkään voi kieltäytyä aluevaltauksista tässä sodassa, elleivät he kieltäydy saamasta voittoa miljardeistaan, jotka on sijoitettu lainoihin, toimilupiin, sotateollisuuslaitoksiin j.n.e. Toiseksi, uusi hallitus, kieltäydyttyään aluevaltauksista kansan pettämistarkoituksessa, julisti Miljukovin kautta huhtikuun 9 p:nä 1917 Moskovassa, ettei se kieltäydykään aluevaltauksista, ja huhtikuun 18 p:nä antamallaan nootilla sekä huhtikuun 22 p:nä antamallaan selityksellä siihen hallitus vahvisti politiikkansa anastusluonteeseen. Varoittaessaan kansaa uskomasta kapitalistien tyhjiin lupauksiin konferenssi sen vuoksi lausuu, että on osattava erottaa jyrkästi toisistaan aluevaltauksista kieltäytyminen sanoissa ja aluevaltauksista kieltäytyminen teoissa, s.o. kaikkien salaisten ryöstösopimusten viipymätön julkaiseminen ja kumoaminen sekä se, että kaikille kansoille annetaan viipymättä oikeus ratkaista vapaalla äänestyksellä kysymys, tahtovatko ne olla riippumattomia valtioita vai kuulua johonkin valtakuntaan.

II

Niin sanottu „vallankumouksellinen puolustuskanta”, jolle ovat nyt asettuneet Venäjän kaikki narodnikkilaiset puolueet (kansansosialistit, trudovikit, sosialistivallankumoukselliset) ja menshevikkisocialidemokraattien opporunistinen puolue (Organisaatiokomitea, Tshheidze, Tsereveli y.m.) sekä useimmat puolueeseen kuulumattomat vallankumousmiehet, edustaa luokkamerkityksensä puolesta toisaalta niiden varakkaiden talonpoikien ja osaksi pienisäntien etuja ja näkökantaa, jotka kapitalistien tavoin hyötyvät heikkoja kansoja kohtaan harjoitetusta väkivallasta. Toisaalta „vallankumouksellinen puolustuskanta” on tulos siitä, että kapitalistit petkuttavat osaa kaupungin ja maaseudun proletaareista ja puoliproletaareista, jotka luokka-asemastaan johtuen eivät ole kiinnostuneita kapitalistien liikevoitoista ja imperialistisesta sodasta.

Konferenssi katsoo kaikkinaiset „vallankumoukselliselle puolustuskannalle” tehdyt myönnytykset kerrassaan sallimattomiksi ja katsoo niiden merkitsevän todellisuudessa täyttä pesäeroa internationalismista ja sosialismista. Mitä tulee laajojen kansanjoukkojen puolustusmielialoihin, niin puolueemme tulee taistelemaan näitä mielialoja vastaan selittämällä väsymättömästi sitä totuutta, että herkkäuskoiden luottavainen suhde kapitalistien hallitukseen on tätä nykyä eräs sodan pikaisen päättymisen peruseste.

III

Mitä tulee kaikkein tärkeimpään kysymykseen, miten tämä kapitalistien sota saataisiin lopetetuksi mahdollisimman pian ja lisäksi todella demokraattiseen, ei-väkivaltaiseen rauhaan, niin konferenssi toteaa ja päättää:

Tätä sotaa ei voida lopettaa siten, että vain toisen puolen sotilaat kieltäytyvät jatkamasta sotaa, siten, että toinen sotiva puoli yksinkertaisesti lopettaa sotatoimet.

Konferenssi protestoi yhä uudelleen sen halpamaisen parjauksen johdosta, jota kapitalistit levittävät puoluetamme vastaan, nimittäin että me muka kannatamme erillisrauhan solmimista Saksan kanssa. Meidän mielestämme saksalaiset kapitalistit ovat samanlaisia rosvoja kuin venäläiset, englantilaiset, ranskalaiset y.m. kapitalistit ja keisari Vilhelm on samanlainen kruunattu rosvo kuin Nikolai II ja Englannin, Italian, Romanian monarkit ja kaikki muutkin monarkit.

Puolueemme tulee kärsivällisesti, mutta hellittämättä selittämään kansalle sitä totuutta, että sotia käyvät *hallitukset*, että sodat ovat aina kiinteässä yhteydessä tiettyjen *luokkien* politiikkaan, että tämä sota voidaan lopettaa demokraattiseen rauhaan *vain* siirtämällä kaikki valtiotalta ainakin muutamissa sotivissa maissa proletaarien ja puoliproletaarien luokan käsiin, luokan, joka todella kykenee tekemään lopun pääoman sorrosta.

Vallankumouksellinen luokka, joka ottaisi Venäjällä valtiiovallan käsiinsä, toteuttaisi useita kapitalistien taloudellista herruutta horjuttavia toimenpiteitä sekä sellaisia toimenpiteitä, jotka tekevät kapitalistit poliittisesti täysin vaarattomiksi, ja tarjoaisi viivyttämättä ja avoimesti kaikille kansoille demokraattista rauhaa täydellisen

kaikkinaisista aluevaltauksista ja sotakorvauksista kieltäytymisen pohjalla. Nämä toimenpiteet ja tämä avoin rauhan-tarjous saisivat aikaan sotaakäyvien maiden työläisten täydellisen luottamuksen toinen toisiinsa ja kiertämättä johtaisivat proletariaatin kapinoihin niitä imperialistisia hallituksia vastaan, jotka vastustaisivat tarjotun rauhan solmimista.

Mutta siihen saakka kun Venäjän vallankumouksellinen luokka ottaa kaiken valtiovallan käsiinsä, puolueemme tulee tukemaan kaikin keinoin niitä ulkomailla olevia proletaarisia puolueita ja ryhmiä, jotka todella käyvät jo sodan aikana vallankumouksellista taistelua imperialistisia hallituksiaan ja porvaristoaan vastaan. Ja erikoisesti puolue tulee tukemaan alkanutta kaikkien sotaakäyvien maiden sotilaiden joukkomittaista veljeilyä rintamalla pyrkien muuttamaan tämän sorrettujen solidaarisuuden vaistonvaraisen ilmauksen tietoiseksi ja mahdollisimman järjestyneeksi liikkeeksi, joka kulkee kohti koko valtiovallan siirtämistä vallankumoukselliselle proletariaatille kaikissa sotaakävissä maissa.

„Pravda” № 44, toukokuun 12
(huhtikuun 29) pnä 1917

Julkaistaan koneella kirjoitetun
pöytäkirjajäljennöksen tekstistä,
joka on tarkastettu
„Pravda” lehden tekstin mukaan

10

PÄÄTÖSLAUSELMA
VÄLIAIKAISEEN HALLITUKSEEN SUHTAUTUMISESTA

VSDTP:n Yleisvenäläinen konferenssi toteaa:

1) Väliaikainen hallitus on luonteeltaan tilanomistajien ja porvariston herruuden elin;

2) se ja sen edustamat luokat ovat kiinteässä taloudellisessa ja poliittisessa yhteydessä venäläiseen sekä englantilais-ranskalaiseen imperialismiin;

3) julistamaansa ohjelmaakin se toteuttaa vain vaillinaisesti ja vain vallankumouksellisen proletariaatin sekä osaksi pikkuporvariston painostuksesta;

4) porvariston ja tilanherrain vastavallankumouksen järjestäytyvät voimat, jotka verhoavat itseään Väliaikaisen hallituksen lipulla ja joita viimeksi mainittu ilmeisesti auttaa, ovat jo aloittaneet hyökkäyksen vallankumouksellisia kansanjoukkoja vastaan; niinpä Väliaikainen hallitus viivyttelö Perustavan kokouksen vaalien määräämistä, estää koko kansan yleistä aseistamista, vastustaa kaiken maan luovuttamista kansan haltuun tyrkyttämällä tilanherroille otollista agraarikysymyksen ratkaisemistapaa, jarruttaa 8-tuntisen työpäivän voimaansaattamista, sallii (Gutshkovin ja kumpp.) vastavallankumouksellisen agitaaation harjoittamista armeijassa, järjestää armeijan päällystön huippukerroksia sotamiehiä vastaan j.n.e.;

5) koska Väliaikainen hallitus varjelee kapitalistien ja tilanherrojen liikevoittoja, niin se ei pysty suorittamaan taloudellisella alalla (elintarvikkeet y.m.) monia vallankumouksellisia toimenpiteitä, jotka ovat välittömästi

uhkaavan taloudellisen katastrofin vuoksi ehdottoman välttämättömiä eivätkä siedä lykkäystä;

6) samaan aikaan tämä hallitus nojaa nykyhetkellä Pietarin työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvoston luottamukseen ja tämän Neuvoston kanssa solmittuun suoranaiseen sopimukseen, Neuvoston, jota työläisten ja sotilaiden, t.s. talonpoikaiston, enemmistö pitää vieläkin johtavana järjestönä;

7) Väliaikaisen hallituksen jokainen askel niin ulko- kuin sisäpolitiikankin alalla avaa kaupungin ja maaseudun proletaarien ja puoliproletaarien silmät ja pakottaa pikkuporvariston eri kerrokset asettumaan tälle tai tuolle poliittiselle kannalle.

Pitäen lähtökohtanaan edellä esitettyjä toteamuksia konferenssi päättää:

1) On tehtävä pitkäaikaista työtä proletaarisen luokkatietoisuuden selventämiseksi sekä kaupungin ja maaseudun proletaarien liittämiseksi yhteen pikkuporvariston horjuntaa vastaan, sillä vain tämä työ takaa kaiken valtiovallan menestyksellisen siirtämisen työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvostoille tai muille välittömästi kansan enemmistön tahtoa ilmentäville elimille (paikalliset itsehallintoelimet, Perustava kokous y.m.s.).

2) Tätä toimintaa varten on tehtävä kaikinpuolista työtä työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvostoissa, lisättävä niiden lukumäärää, lujitettava niiden voimaa, tiivistettävä puolueemme proletaarisia, internationalistisia ryhmiä niiden sisällä.

3) Vallankumouksen saavutusten viipymätöntä lujittamista ja laajentamista varten paikkakunnilla on paikallisen väestön vankkaan enemmistöön nojaten kaikin puolin kehitettävä, järjestettävä ja voimistettava oma-aloitteista toimintaa, jonka tarkoituksena on vapauksien toteuttaminen, vastavallankumouksellisten viranomaisten erottaminen, luonteeltaan taloudellisten toimenpiteiden toteuttaminen — tuotannon ja jakelun valvonta y.m.s.

4) Väliaikaisen hallituksen nootin aiheuttama huhtikuun 19—21 pn poliittinen kriisi osoitti, että järjestäessään todellisuudessa vastavallankumouksellisia aineksia niin armeijassa kuin kaduillakin, hallitseva kadetti puolue yrittää siirtyä työläisten ampumisiin. Kaksoisvallasta johtuvan epävakaisen tilanteen vuoksi tällaiset yritykset tulevat var-

masti toistumaan, ja proletariaatin puolue on velvollinen sanomaan täysin tarmokkaasti kansalle, että proletariaatti on järjestettävä ja aseistettava, on saatava aikaan sen ja vallankumouksellisen armeijan mitä läheisin liitto, on sanouduttava irti Väliaikaiseen hallitukseen luottamisen politiikasta, jotta voitaisiin ehkäistä vakavasti uhkaava vaara, nimittäin sellaiset proletariaatin joukkoampumiset kuin oli Pariisissa kesäkuun päivinä 1848.

„Pravda” № 42, toukokuun 10
(huhtikuun 27) pntä 1917

Julkaistaan koneella kirjoitetun
pöytäkirjajäljennöksen mukaan

11

ALUSTUS PUOLUEEN OHJELMAN
TARKISTAMISKYSYMYKSESTÄ
HUHTIKUUN 28 (TOUKOKUUN 11) pnä ⁷⁶

Toverit, puolueen ohjelman tarkistamiseen nähden asia on niin, että jaostolle esitettiin alkuperäinen luonnos ohjelman periaatteelliseen osaan sekä poliittisen osan muuttamiin peruskohtiin tehtävistä muutoksista. Ohjelma on tarkistettava kokonaan, koska puoluepiireissä puhuttiin jo kauan ennen sotaa sen täydellisestä vanhentuneisuudesta. Mutta kuitenkin osoittautui, ettei ole pienintäkään toivoa, että voitaisiin käsitellä koko ohjelmaan tehtävien muutosten luonnos. Toisaalta jaostossa kaikki myönsivät, että ohjelman tarkistus on ehdottoman tarpeellinen ja että hyvin useissa kysymyksissä voidaan ja täytyykin osoittaa, mihin suuntaan tämä tarkistus on suoritettava. Sen vuoksi hahmottelimme seuraavan päätöslauselmaehdotuksen, jonka luen teille pienin selityksin. Päätimme olla esittämättä nyt tarkalleen muotoiltuja teesejä, osoitamme vain, mihin suuntaan tarkistus on suoritettava.

(L u k e e p ä ä t ö s l a u s e l m a a.)

„Konferenssi katsoo välttämättömäksi tarkistaa puolueen ohjelmaa seuraavaan suuntaan:

1) Imperialismin sekä imperialististen sotien aikakauden arviointi lähenevän sosialistisen vallankumouksen yhteydessä; taistelu sitä marxilaisuuden vääristelyä vastaan, jota niin sanotut puolustuskantalaiset harjoittavat unohtaen Marxin tunnuksen: „työläisillä ei ole isänmaata” ⁷⁶”.

Tämä on niin selvää, ettei kaipa selityksiä. Todellakin, puolueemme politiikka on mennyt pitkälle eteenpäin ja ottanut käytännössä jo tämän sanamuodon esittämän kannan.

„2) Valtiota koskevien määritelmien ja pykälien korjaaminen ei porvarillisen parlamentaarisen tasavallan, vaan demokraattisen proletaaris-talonpoikaisen tasavallan (t.s. poliisista, vakinaisesta armeijasta ja etuoikeutetusta virkamiehistöstä vapaan valtiotyypin) vaatimisen hengessä”.

Tähän kohtaan esitettiin muitakin sanamuotoja. Eräässä viitattiin Pariisin Kommuunin kokemukseen sekä 70—80-luvun kokemuksiin, mutta sellainen sanamuoto on epätydyttävä ja liian ylimalkainen; toisessa puhuttiin työläisten, sotilaiden ja talonpoikien edustajain Neuvostojen tasavallasta, mutta enemmistö tovereista katsoi senkin sanamuodon epätydyttäväksi. Formulointi on välttämätöntä, koska kysymys ei ole siitä, mikä on laitoksen nimi, vaan siitä, millainen on näiden laitosten poliittinen luonne ja rakenne. Puhuessamme proletaaris-talonpoikaisesta tasavallasta me viittaamme sen yhteiskunnalliseen sisältöön ja poliittiseen luonteeseen.

„3) Poliittisen ohjelman vanhentuneiden osien poistaminen tai korjaaminen”.

Yhteinen poliittinen toimintamme työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvostoissa on käytännöllisesti katsoen jo kulkenut tätä tietä, joten voitaneen olla varmoja siitä, että ohjelman muuttaminen tässä kohdassa ja sen ajankohdan tarkka määrittely, jona vallankumous tavoitti puolueemme, ei voi herättää erimielisyyksiä.

„4) Poliittisen minimiohjelman useiden kohtien muuttaminen siinä mielessä, että osoitetaan täsmällisemmin entistä johdonmukaisemmat demokraattiset vaatimukset.

5) Minimiohjelman hyvin monissa paikoin vanhentuneen taloudellisen osan sekä kansanvalistusta koskevien kohtien täydellinen muuttaminen”.

Pääasia on, että nämä kohdat ovat vanhentuneet: ammattiyhdistysliike on mennyt niistä edelle.

„6) Agraariohjelman muuttaminen agraarikysymyksestä hyväksytyyn päätöslauselman mukaisesti.

7) Lisätään vaatimus, että on kansallistettava useita parhaiten siihen soveltuvia syndikaatteja y.m.s.”.

Tähän on valittu varovainen sanamuoto, jota voidaan supistaa tai laajentaa sen mukaan, millaisia ehdotuksia ilmestyy lehdistössä.

„8) Lisätään nykyisen sosialismin perusvirtausten luonnehtiminen”.

Kommunistiseen manifestiin on tehty sellainen lisäys.

„Konferenssi antaa Keskuskomitean tehtäväksi laatia tämän pohjalla kahdessa kuukaudessa puolueen ohjelman luonnoksen, joka esitetään puolueen edustajakokouksen vahvistettavaksi. Konferenssi kehottaa puolueen kaikkia järjestöjä ja kaikkia jäseniä pohtimaan ohjelmaluonnoksia, tekemään niihin korjauksia ja laatimaan uusia luonnoksia”.

Mainittiin, että olisi toivottavaa luoda tätä kysymystä käsittelevää kirjallisuutta sekä perustaa tieteellinen julkaisu, mutta siihen ei ole työntekijöitä eikä varoja. Tässä se päätöslauselma, joka auttaa ohjelman pikaista tarkistamista. Se lähetetään myös ulkomaille, jotta siellä olevat internationalistitoverimme voisivat osallistua ohjelman tarkistukseen, johon puolueemme on ryhtynyt maailmansodan kokemusten perusteella.

*Lyhyt selostus julkaistu
toukokuun 13 (huhtikuun 30) pnä 1917
„Pravda” lehden 45. numerossa*

*Julkaistu ensi kerran täydellisenä
v. 1921 N. Leninin (V. Uljanovin)
Kootuissa Teoksissa, XIV osa, 2. nidos*

*Julkaistaan koneella kirjoitetun
pöytäkirjajäljennöksen mukaan*

12

PAÄTÖSLAUSELMA
PUOLUEEN OHJELMAN TARKISTAMISESTA

Konferenssi katsoo välttämättömäksi tarkistaa puolueen ohjelmaa seuraavaan suuntaan:

1) imperialismin sekä imperialististen sotien aikakauden arviointi lähenevän sosialistisen vallankumouksen yhteydessä; taistelu sitä marxilaisuuden vääristelyä vastaan, jota niin sanotut „puolustuskantalaiset” harjoittavat unohtaen Marxin tunnuksen: „työläisillä ei ole isänmaata”;

2) valtiota koskevien määritelmien ja pykälien korjaaminen ei porvarillisen parlamentaarisen tasavallan, vaan demokraattisen proletaaris-talonpoikaisen tasavallan (t.s. poliisista, vakinaisesta armeijasta ja etuoikeutetusta virkamiehistöstä vapaan valtiotyypin) vaatimisen hengessä;

3) poliittisen ohjelman vanhentuneiden osien poistaminen tai korjaaminen;

4) poliittisen minimiohjelman useiden kohtien muuttaminen siinä mielessä, että osoitetaan täsmällisemmin entistä johdonmukaisemmat demokraattiset vaatimukset;

5) minimiohjelman hyvin monissa paikoin vanhentuneen taloudellisen osan sekä kansanvalistusta koskevien kohtien täydellinen muuttaminen;

6) agraariohjelman muuttaminen agraarikysymyksestä hyväksytyyn päätöslauseلمان mukaisesti;

7) lisätään vaatimus, että on kansallistettava useita parhaiten siihen soveltuvia syndikaatteja y.m.s.;

8) lisätään nykyisen sosialismin perusvirtausten luonnehtiminen.

Konferenssi antaa Keskuskomitean tehtäväksi laatia tämän pohjalla kahdessa kuukaudessa puolueen ohjelman luonnoksen, joka esitetään puolueen edustajakokouksen vahvistettavaksi. Konferenssi kehottaa puolueen kaikkia järjestöjä ja kaikkia jäseniä pohtimaan ohjelmaluonnoksia, tekemään niihin korjauksia ja laatimaan uusia luonnoksia.

*Liite „Soldatskaja Pravda“ lehden
13. numeroon,
toukokuun 16 (3) pnä 1917*

*Julkaistaan koneella kirjoitetun
pöytäkirjajäljennöksen mukaan*

ALUSTUS AGRAARIKYSYMYKSESTÄ
HUHTIKUUN 28 (TOUKOKUUN 11) pnä

Toverit, puolueemme pohti agraarikysymystä jo ensimmäisen vallankumouksen aikana niin seikkaperäisesti, että se on tätä nykyä mielestäni riittävästi valmisteltu, ja välillisenä todisteena siitä on se, että konferenssin jaosto, johon kuului tätä kysymystä läheisesti tuntevia ja siihen kiinnostuneita tovereita, pääsi yksimielisyyteen esitetystä päätöslauselmaehdotuksesta tekemättä perusteellisia korjauksia. Sen vuoksi rajoitun aivan lyhyihin huomautuksiin. Koska oikaisuvedoksina jaettu ehdotus on kaikilla jäsenillä, ei sitä tarvitse lukea kokonaisuudessaan.

Agraariliikkeen kasvu kautta koko Venäjän on nykyään kaikille aivan ilmeinen ja eittämätön tosiasia. Jo Venäjän ensimmäisen vallankumouksen kulku kumosi puolueemme ohjelman, joka hyväksyttiin Tukholman edustajakokouksessa vuonna 1906 ja jonka olivat ehdottaneet menshevikit. Mainitussa edustajakokouksessa menshevikit veivät läpi kunnallistamisohjelmansa, jonka sisältö on seuraava: talonpoikien maat, niin yhteisömaat kuin talojenkin omat maat, jäävät talonpoikien omaisuudeksi. Tilanherrain maat siirretään omistajiensa hallusta paikallisten itsehallintoelinten haltuun. Eräänä menshevikkien tärkeimpänä perusteluna tämän ohjelman hyväksi oli se, että talonpojat eivät koskaan ymmärrä talonpoikien maan siirtämistä kenenkään muun kuin talonpoikaiston haltuun. Ken on tutkinut Tukholman edustajakokouksen pöytäkirjoja, hän muistaa, että niin alustaja Maslov kuin Kostrovkin kiinnittivät erikoista huomiota tähän perusteluun. Ei pidä unohtaa — nykyään se usein unohtetaan, — että tämä tapahtui ensimmäisen Duuman edellä, jolloin ei ollut objektiivisia tietoja talonpoikaisliikkeen luonteesta ja sen voimakkuudesta.

Kaikki tiesivät, että Venäjällä leimusi agraarivallankumouksen palo, mutta kukaan ei tiennyt, miten agraari-liike tulee järjestettyä, millaista tulee olemaan talonpoikaiston vallankumousliike. Ei voitu tarkastaa, missä määrin tämä puoluekokous edusti itsensä talonpoikien vakavaa, asiallista mielipidettä, ja juuri sen vuoksi näillä menshevikkien perusteluilla oli niin suuri vaikutus. Kohta Tukholmassa pidetyn edustajakokouksemme jälkeen saimme ensi kerran tuntuvan todistuksen siitä, miten talonpoikaisjoukot suhtautuvat tähän kysymykseen. Sekä I että II Duumassa talonpojat itse esittivät trudovikkien „104:n lakiehdotuksen”. Olen varta vasten tutkinut tuossa ehdotuksessa olevia allekirjoituksia, olen tutustunut yksityiskohtaisesti duumaedustajien mielipiteisiin sekä siihen, mihin luokkaan he kuuluvat, missä määrin heitä voidaan sanoa talonpojiksi. Siinä kirjassa, jonka tsaarin sensuuri poltti ja jonka minä julkaisen kuitenkin uudelleen⁷⁷, väitin aivan kategorisesti, että valtava enemmistö näistä 104 allekirjoituksesta oli itse talonpoikien allekirjoituksia. Mainitussa lakiehdotuksessa vaadittiin maan kansallistamista. Talonpojat sanoivat, että kaikki maa siirtyy valtion huostaan.

Kysymys on siis siitä, miten on selitettävissä, että kaksi kertaa koolle kutsutuissa Duumissa koko Venäjän talonpoikien edustajat katsoivat kansallistamisen paremmaksi kuin sen toimenpiteen, jota menshevikit ehdottivat molemmissa Duumissa talonpoikain etuja silmällä pitäen. Menshevikit ehdottivat, että talonpojat jättäisivät omat maansa omaisuudekseen ja että vain tilanherrain maat luovutettaisiin kansan haltuun, mutta talonpojat sanoivat, että he luovuttavat kaiken maan kansalle. Miten tämä on selitettävissä? Sosialistivallankumoukselliset selittävät sen siten, että Venäjän talonpojat ovat yhteisötottumustensa vuoksi myötämielisiä yhteiskunnallistamiselle, työperiaatteelle. Koko tuossa sanahelinässä ei ole rahtuakaan tervettä järkeä, se on vain pelkkiä korulauseita. Mutta miten se on selitettävissä? Minun mielestäni talonpojat ovat tulleet tähän johtopäätökseen sen vuoksi, että koko Venäjällä vallitseva maanomistus, talonpoikain ja tilanherrojen, yhteisön ja talojen maan hallinta, on läpeensä vanhojen puolittain maaorjuudellisten olosuhteiden kyllästävä, ja markkinaolojen kannalta talonpoikien piti vaatia maan

luovuttamista koko kansan haltuun. Talonpojat sanovat, että entisen agraarielämän sotkuiset olot voidaan parantaa vain kansallistamisen avulla. Heidän näkökantansa on porvarillinen: tasasuhtaisen maankäytön he käsittävät maan ottamiseksi pois tilanherroilta, muttei eri isäntien maanomaisuuden tasaamiseksi. Kansallistaminen merkitsee sitä, että kaikki maat pannaan elämän tarpeita vastaavaan jakoon. Se on mitä suuremoinen porvarillinen lakiehdotus. Ainoakaan talonpoika ei puhunut tasajaosta eikä yhteiskunnallistamisesta, mutta kaikki sanoivat, ettei enää voida kauemmin odottaa, että kaikki väliaidat on hävitettävä mailta, t.s. XX vuosisadan oloissa ei voida hoitaa taloutta vanhaan tapaan. Stolypinin reformi on siitä saakka sotkenut maakysymystä vielä enemmän. Juuri tätä tahtovat talonpojat sanoa vaatiessaan kansallistamista. Se merkitsee, että yleensä kaikki maat on pantava uuteen jakoon. Ei saa olla mitään erilaisia maanhallintamuotoja. Se ei ole vielä lainkaan yhteiskunnallistamista. Tätä talonpoikain vaatimusta sanotaan tasaamiseksi syystä, että vuoden 1905 maanomistustilaston lyhyen yhteenvedon mukaan 300 talonpoikaisperheellä ja yhdellä tilanomistajaperheellä on saman verran maata, siis 2.000 desjatiinaa; siinä mielessä se on tietysti tasaamista, mutta siitä ei kuitenkaan seuraa, että se merkitsisi kaikkien pientalouksien tasoittamista keskenään. 104:n lakiehdotus puhuu päinvastaista.

Tämä on pääasia, mikä täytyy sanoa, jos mieli perustella tieteellisesti sen näkökannan, että kansallistaminen on Venäjällä porvarillis-demokraattiselta kannalta katsottuna välttämätöntä. Mutta se on välttämätöntä myös siksi, että se on jättiläisisku tuotannonvälineiden yksityisomistukselle. On suorastaan järjetöntä luulla, että maan yksityisomistuksen lakkauttamisen jälkeen kaikki jäisi Venäjällä ennalleen.

Edelleen päätöslauselmaehdotuksessa tehdään käytännöllisiä johtopäätöksiä ja esitetään vaatimuksia. Pikku korjauksista mainitsen seuraavat: 1. pykälässä on sanottu: „Proletariaatin puolue tukee kaikin voimin kaikkien tilanherrain maiden viipymätöntä ja täydellistä konfiskointia...” — „tukee” sanan asemesta pitäisi olla „taistelee... puolesta”. Me emme katso asiaa siltä kannalta, että talonpojilla on vähän maata ja he tarvitsevat maata

enemmän. Se on yleisesti levinnyt mielipide; me sanomme, että tilanherrain maanomistus on perustana sorrolle, joka kuristaa talonpoikaistoa ja pitää sitä takapajuisena. Kysymys ei ole siitä, onko talonpojilla maata vähän vai paljon; alas maaorjuus — niin asetetaan kysymys vallankumouksellisen luokkataistelun kannalta eikä niiden virkamiesten näkökannalta, jotka järkeilevät, paljonko maata talonpojilla on ja millaisten normien mukaan sitä pitäisi jakaa. Toisen ja kolmannen pykälän paikkaa kehottaisin vaihtamaan, koska meille on tärkeää vallankumouksellinen aloite, kun taas lain tulee olla sen tulos. *Jos rupeatte odottamaan, kunnes laki kirjoitetaan, ettekä itse kehittä vallankumouksellista tarmoa, niin ei teillä tule olemaan lakia eikä maata.*

Hyvin usein väitetään kansallistamista vastaan sanoen sen edellyttävän jättiläismäistä virkamieskuntaa. Se on totta, mutta valtion omaisuushan merkitsee, että jokainen talonpoika vuokraa maata valtiolta. Vuokratun maan vuokraaminen toiselle kielletään. Mutta missä määrin talonpoika vuokraa, millaista maata hän ottaa — sen ratkaisee täydellisesti asianomainen demokraattinen eikä byrokraattinen elin.

„Batrakkien” asemesta kirjoitetaan „maataloustyöläiset”. Muutamat toverit sanoivat, että sana „batrakkien” on loukkaava, tätä sanaa vastustettiin. Se on poistettava.

Proletaarien ja talonpoikien komiteoista tai Neuvostoista ei nyt maakysymystä ratkaistaessa sovi puhua, koska, kuten näemme, talonpojat ovat muodostaneet sotilaiden edustajain Neuvostoja ja on siis jo ilmaantunut proletariaatin ja talonpoikaiston välinen jako.

Kuten tiedetään, puolustuskantalaiset pikkuporvarilliset puolueet puoltavat sitä, että maakysymyksessä olisi odotettava Perustavaan kokoukseen asti. Me olemme sitä mieltä, että maat on luovutettava talonpojille heti ja mahdollisimman järjestyneesti. Vastustamme ehdottomasti anarkistisia anastuksia. Te kehotatte talonpoikia sopimaan tilanherrojen kanssa. Me sanomme, että maat on otettava nyt heti ja kylvettävä taistellaksemme leivänpuutetta vastaan, pelastaaksemme Venäjän sitä äärettömän nopeasti lähenevältä perikadolta. Nyt ei saa hyväksyä Shingarjovin ja kadettien reseptejä, jotka kehottavat odottamaan Perusta-

vaan kokoukseen asti, vaikka sen kokoontumisaikaa ei tiedetä, tahi sopimaan tilanherrojen kanssa vuokrasta. Talonpojat ottavat jo maita korvauksetta tai maksavat neljänneksen vuokramaksusta.

Toveri on tuonut paikkakunnalta, Penzan kuvernementista, päätöslauselman, jossa sanotaan, että talonpojat ottavat tilanherrain työvälineitä, mutteivät jaa niitä talouksittain, vaan muuttavat yhteiskunnalliseksi omaisuudeksi. He määräävät tietyn vuorojärjestyksen, säännön, jotta näillä välineillä voitaisiin muokata kaikki maat. Turvautuessaan näihin toimenpiteisiin he pitävät silmällä maataloustuotannon lisäämisen etuja. Tällä tosiasialla on tavattoman suuri periaatteellinen merkitys, vaikka tilanherrat ja kapitalistit huutavatkin, että se on anarkiaa. Mutta jos te rupeatte jaarittelemaan ja meluamaan, että se on anarkiaa, ja talonpojat rupeavat odottelemaan, niin se onkin todellista anarkiaa. Talonpojat osoittavat ymmärtävänsä taloudellisia oloja sekä yhteiskunnallista valvontaa paremmin kuin virkamiehet ja käyttävät sitä sata kertaa paremmin. Sellainen toimenpide, joka pienessä kylässä on tietenkin helposti toteutettavissa, pakottaa siirtymään laajakantoisempiin toimenpiteisiin. Jos talonpoika oppii sen, ja hän on alkanut oppia sitä, niin tässä ei tarvita porvarillisten professorien taitoa, vaan talonpoika tulee itse siihen johtopäätökseen, että työvälineitä ei ole käytettävä ainoastaan pientalouksien hyväksi, vaan kaiken maan muokkaukseen. Ei ole tärkeää, miten he sen tekevät: yhdistävätkö he palstat yhteisesti muokattavaksi ja kylvettäväksi, sitä emme tiedä, eikä ole tärkeää, jos he tekevät sen eri tavalla. Tärkeää on vain se, että onneksi heitä johdattamassa ei ole sitä suurta määrää pikkuporvarillisia intelligenttejä, jotka sanovat olevansa marxilaisia, sosialidemokraatteja ja tärkeän näköisinä opettavat kansalle, että sosialistisen vallankumouksen aika ei ole vielä koittanut ja sen vuoksi talonpoikien ei saa nyt ottaa maata haltuunsa. Onneksi sellaisia herroja on Venäjän kylissä vähän. Jos talonpojat rajoittuisivat siihen, että ottaisivat maata vain sopimalla siitä tilanherrain kanssa eivätkä soveltaisi yhteisesti käytäntöön kokemuksiaan, niin silloin ei voitaisi välttää romahdusta, ja talonpoikaiskomiteat osoittautuisivat silloin leikkikaluksi, turhaksi peliksi. Juuri

sen vuoksi ehdotamme, että päätöslauselmaehdotukseen lisätään 8. kohta *.

Koska tiedämme, että paikkakuntien talonpojat ovat itse tehneet tämän aloitteen, niin meidän asiamme, meidän velvollisuutemme on sanoa, että kannatamme tätä aloitetta ja suosittelemme sitä. Vain tämä on takeena siitä, että vallankumous ei rajoitu pelkkiin muodollisiin toimenpiteisiin ja taistelu kriisin torjumiseksi ei jää yksistään kansliapohdinnan ja Shingarjovin kynäilyjen aiheeksi, vaan että talonpojat todella menevät järjestyneesti eteenpäin taistelussa leivänpuutetta vastaan ja tuotannon lisäämiseksi.

*Lyhyt selostus julkaistu
toukokuun 13 (huhtikuun 30) pnä 1917
„Pravda” lehdessä 45. numerossa*

*Julkaistu ensi kerran täydellisenä v. 1921
N. Leninin (V. Uljanovin)
Kootuissa Teoksissa, XIV osa, 2. nidos*

*Julkaistaan koneella kirjoitetun
pöytäkirjajäljennöksen mukaan*

---

* Ks. tätä osaa, ss. 281—282. *Toim.*

14

VALIHUOMAUTUS N. S. ANGÄRSKILLE
AGRAARIKYSYMYKSESTÄ KÄYDYN KESKUSTELUN AIKANA
HUHTIKUUN 28 (TOUKOKUUN 11) pnä

Toverit, minun käsittääkseni toveri Angarskin puhe sisältää useita ristiriitaisuuksia. Minä puhuin kansallistamispyrkimysten *aineellisesta* perustasta. Mitään kansallistamisaatetta ei talonpojilla ole. Minä sanoin, että ovat olemassa yleisvenäläisten ja kansainvälisten markkinoiden ehdot, jotka saavat ilmauksensa kalliissa viljanhinnoissa. Jokainen talonpoika näkee, tietää ja tuntee näiden hintojen vaihtelun. Ja talous on sopeutettava näihin ehtoihin, näihin hintoihin. Puhuin siitä, että vanha maanomistusmuoto ja uusi talousjärjestelmä ovat ehdottomasti erinneet toisistaan, ja tämä eriäminen selittää sen, miksi talonpojat pyrkivät eteenpäin. Talonpoika on omistaja, sanoo toveri Angarski. Hän on aivan oikeassa. Tälle pohjalle Stolypin tahtoiakin perustaa maanomistussuhteiden muuttamisen, hän teki kaiken voitavansa, mutta se ei häneltä kuitenkaan onnistunut, koska näiden suhteiden muuttaminen ilman vallankumouksellista murrosta on mahdoton. Juuri tämä on aineellisenä perustana talonpoikain pyrkimyksessä maan kansallistamiseen, vaikka heillä ei ole ollenkaan tietoa siitä, mitä on kansallistaminen. Omistaja-talonpojalla on vaistomainen pyrkimys puhua, että maa on jumalan, koska vanhoissa maanomistusoloissa on mahdoton elää. Se, mitä tov. Angarski ehdottaa, on ilmeistä väärinkäsitystä. Toisessa kappaleessa sanotaan, että talonpoikain maanhallinta on alhaalta ylös asti, pitkin ja poikin vanhojen puolittain maaorjuudellisten yhteyksien ja suhteiden kahlitsema. Mutta sanotaanko siinä mitään tilanherrain maista? Ei sanota. Tov. Angarskin korjausehdotus johtuu väärinkäsityksestä. Hän pani minun kontolleni sellaista,

mitä ei tässä ole, asioita, joista talonpojilla ei ole aavistustakaan. Maailman tilannetta talonpojat tuntevat vain viljan ja yleisten kulutustarvikkeiden hintojen mukaan, ja jos kylä on rautatien varrella, niin talonpoika kokee sen omassa taloudessaan. Enää ei voida elää vanhaan tapaan, sen hän tuntee, ja tämän tunteen hän ilmaisee jyrkkänä vaatimuksena: alas koko vanha maanomistusjärjestelmä. Talonpoika haluaa olla omistajana, mutta uudella tavalla aidatulla maalla, voidakseen isännöidä sellaisella maapalstalla, jonka omistaminen määräytyisi hänen nykyisistä tarpeistaan eikä niistä tarpeista, joita kutka hyvänsä virkaherrat ovat hänelle määränneet. Tämän talonpoika tietää hyvin, mutta ilmaisee tietenkin toisella tavalla, ja se muodostaakin maan kansallistamispyrkimysten aineellisen perustan.

*Julkaistu ensi kerran v. 1921
N. Leninin (V. Uljanovin)
Kootuissa Teoksissa, XIV osa, 2. nidos*

*Julkaistaan koneella kirjoitetun
pöytäkirjajäljennöksen mukaan*

15

PÄÄTÖSLAUSELMA AGRAARIKYSYMYKSESTÄ

Venäjällä vallitseva tilanherrain maanomistus on maaorjuuttajatilanherrain vallan aineellinen perusta ja monarkian mahdollisen valtaanpalauttamisen tae. Tämä maanomistus tuomitsee väistämättömästi Venäjän väestön suurimman osan, talonpoikaiston, köyhyyteen, velkaorjuuteen ja pimeyteen sekä koko maan jäämään takapajulle elämän kaikilla aloilla.

Talonpoikain maanhallinta Venäjällä, niin osuusmaan (yhteisöjen ja talojen) kuin yksityinenkin (vuokra- ja ostomaan) hallinta, on alhaalta ylös asti, pitkin ja poikin vanhojen puolittain maaorjuudellisten yhteyksien ja suhteiden, maaorjuuden ajoilta priytyneen talonpoikain luokittelun, sekasarkaisuuden y.m.s., y.m.s. kahlitsema. Kaikkien noiden vanhentuneiden ja vahingollisten väliaitojen särkeksen välttämättömyys, välttämättömyys „vapauttaa aidoista” maa, rakentaa kaikki maanomistus- ja maanviljelyssuhteet uudestaan koko Venäjän ja maailman talouden uusia oloja vastaavasti muodostaa aineellisen perustan talonpoikaiston pyrkimyksille kansallistaa *kaikki* maat valtiossa.

Olkoopa minkälaisia hyvänsä ne pikkuporvarilliset utopiat, joilla kaikki narodnikkilaiset puolueet ja ryhmät verhoavat talonpoikaisjoukkojen taistelua maaorjuuteen pohjautuvaa tilanherrain maanomistusta ja ylipäänsä koko maanomistuksen ja maankäytön kaikkia maaorjuuden aikaisia kahleita vastaan Venäjällä, niin itse tuo taistelu on täysin porvarillis-demokraattista, ehdottomasti edistyksestä ja taloudellisesta välttämätöntä pyrkimystä murskata päättäväisesti kaikki nuo kahleet.

Maan kansallistaminen, joka on porvarillinen toimenpide, merkitsee suurinta kapitalistisessa yhteiskunnassa mahdollista ja ajateltavissa olevaa luokkataistelun vapautta ja maankäytön vapautumista kaikista epäporvarillisista jätteistä. Sitäpaitsi maan kansallistaminen, joka on maan yksityisomistuksen lakkauttamista, olisi käytännössä niin voimakas isku yleensä kaikkien tuotannonvälineiden yksityisomistukselle, että proletariaatin puolueen on kaikin keinoin myötävaikutettava sellaisen uudistuksen toteuttamiseen.

Toisaalta Venäjän varakas talonpoikaisto on jo aikoja sitten luonut talonpoikaisporvariston aineksia, ja Stolypinin maareformi on epäilemättä voimistanut, lisännyt ja vahvistanut niitä. Maaseudun toisessa kohtiossa ovat yhtä suuresti voimistuneet ja karttuneet määrällisesti maatalouden palkkatyöläiset, proletaarit ja heitä lähellä olevat puoliproletaariset talonpoikaisjoukot.

Mitä päättäväisempi ja johdonmukaisempi on tilanherrain maanomistuksen murtaminen ja hävittäminen, mitä päättäväisempi ja johdonmukaisempi on yleensä Venäjän porvarillis-demokraattinen agraariuudistus, sitä voimakkaammin ja nopeammin kehittyi maatalousproletariaatin luokkataistelu varakasta talonpoikaista (talonpoikaisporvaristoa) vastaan.

Riippuen siitä, onnistuuko kaupungin proletariaatti saamaan mukaansa maaseudun proletariaatin ja yhdistämään siihen maaseudun puoliproletaariset joukot, vai menevätkö nuo joukot talonpoikaisporvariston mukana, joka pyrkii liittoutumaan Gutshkovin, Miljukovin, kapitalistien ja tilanherrain kanssa sekä kallistumaan yleensä vastavallankumouksen puoleen,—riippuen siitä määräytyy Venäjän vallankumouksen kohtalo ja lopputulos, mikäli Euroopassa alkava proletaarinen vallankumous ei vaikuta välittömästi ja voimakkaasti maahamme.

Pitäen lähtökohtanaan tällaista luokkatilannetta ja tällaisia voimasuhteita konferenssi päättää:

1) Proletariaatin puolue taistelee kaikin voimin Venäjän kaikkien tilanherrain maiden (samoin kuin hallitsijasuvun maiden, kirkon, tsaarin y.m., y.m. maiden) viipymättömän ja täydellisen konfiskoinnin puolesta.

2) Puolue on jyrkästi sillä kannalla, että kaikki maat on viipymättä luovutettava talonpoikaistolle, joka on järjesty-

nyt muodostamalla talonpoikain edustajain Neuvostoja tai joitakin muita todella täysin demokraattisesti valittuja ja tilanherroista sekä virkamiehistä täysin riippumattomia paikallisia itsehallintoelimiä.

3) Proletariaatin puolue vaatii kaiken maan kansallistamista valtiossa; kansallistaminen, joka merkitsee kaiken maanomistusoikeuden siirtämistä valtiolle, antaa maan paikallisten demokraattisten laitosten määräysvaltaan.

4) Puolueen on taisteltava päättäväisesti sekä Väli-aikaista hallitusta vastaan, joka Shingarjovin kautta ja myös yhteisissä lausunnoissaan tyrkyttää talonpojille „vapaaehtoista sopimusta tilanherrain kanssa”, t.s. itseasiassa luonteeltaan tilanherroille otollista reformia, ja uhkaa rangaista talonpoikia „omavaltaisuudesta”, s.o. uhkaa siirtyä väestön vähemmistön (tilanherrain ja kapitalistien) harjoittamaan väkivaltaan enemmistöä kohtaan,— että sitä pikkuporvarillista häilyväisyyttä vastaan, jota potee enemmistö narodnikeista ja menshevikkisosialdemokraateista, jotka neuvovat talonpoikia olemaan ottamatta kaikkea maata ennen Perustavaa kokousta.

5) Puolue kehottaa talonpoikia ottamaan maan järjestyneesti, sallimatta vähimmässäkään määrin omaisuuden turmelemista ja huolehtimaan tuotannon lisäämisestä.

6) Yleensä kaikki agraariuudistukset voivat olla menestyksellisiä ja kestäviä vain silloin, kun koko valtio demokratisoidaan täydellisesti, s.o. kun toisaalta hävitetään poliisilaitos, vakinainen armeija ja tosiasiallisesti etuoikeutettu virkamiehistö ja kun toisaalta on olemassa mitä laajin paikallinen itsehallinto, joka on täysin vapaa kaikesta ylhäältä käsin tulevasta kaitseennasta ja holhouksesta.

7) Kaikkialla on viipymättä ryhdyttävä erikseen ja itsenäisesti järjestämään maatalousproletariaattia muodostamalla maataloustyöläisten edustajain Neuvostoja (ja erikoisia puoliproletaarisen talonpoikaiston edustajain Neuvostoja) sekä perustamalla proletaarisia ryhmiä tai fraktioita yleisiin talonpoikain edustajain Neuvostoihin, kaikkiin paikallisiin ja yleiskaupunkilaisiin hallintoelimiin j.n.e., j.n.e.

8) Puolueen on tuettava niiden talonpoikaiskomiteain aloitetta, jotka Venäjän monilla seuduilla luovuttavat tilanherrain karjaa ja maanviljelyskalustoa näitä komiteoita

muodostaneen talonpoikaiston haltuun, että niitä käytettäisiin kaikkien maiden muokkaukseen yhteiskunnallisesti säännöstellyssä järjestyksessä.

9) Proletariaatin puolueen on kehotettava maaseudun proletaareja ja puoliproletaareja pyrkimään siihen, että jokaisesta tilanherran kartanosta muodostettaisiin riittävän suuri mallitalous, jota maataloustyöläisten edustajain Neuvostot hoitaisivat yhteiskunnan laskuun agronomien johdolla ja parhaita teknillisiä keinoja käyttäen.

„Pravda” № 45, toukokuun 13
(huhtikuun 30) pnä 1917

*Julkaistaan oikaisuvedoksen tekstistä,
jossa on V. I. Leninin korjaukset*

16

PÄÄTÖSLAUSELMA
INTERNATIONALISTIEN YHTEENLIITTYMISESTÄ
PIKKUPORVARILLISTA PUOLUSTUSKANTAISTA
LIITTOUTUMAA VASTAAN

Ottaen huomioon:

1) että sosialistivallankumouksellisten, menshevikki-sosialidemokraattien y.m.s. puolueet ovat useimmissa tapauksissa siirtyneet „vallankumoukselliselle puolustus-kannalle”, t.s. kannattamaan imperialistista sotaa (lainan puolesta äänestäminen sekä pääoman etuja edustavan Väliaikaisen hallituksen tukeminen);

2) että kaikessa politiikassaan nämä puolueet ajavat pikkuporvariston etuja ja noudattavat sen näkökantaa sekä turmelevat proletariaattia porvarillisella vaikutuksella juurruttaen siihen sellaista käsitystä, että sopimusten, „valvonnan”, ministeristöön menon y.m.s. avulla hallituksen imperialistinen politiikka voidaan muka muuttaa ja kääntää pois vapautta uhkaavien vastavallankumouksellisten yritysten raiteilta;

3) että tämä politiikka pitää yllä ja voimistaa joukkojen herkkäuskoisen luottavaista suhtautumista kapitalisteihin; mutta tällainen suhtautuminen on vallankumouksen edelleen kehittymisen pahimpana esteenä ja tekee mahdolliseksi sen, että tilanherrain ja porvariston vastavallankumoukselliset voimat saattavat voittaa vallankumouksen,—

— konferenssi päättää:

1) todeta, että yhdistyminen tätä politiikkaa harjoittavien puolueiden ja ryhmien kanssa on ehdottomasti mahdoton;

2) katsoa välttämättömäksi lähentyä todella internationalismin kannalla olevia ryhmiä ja virtauksia ja liittyä yhteen niiden kanssa sosialismin pikkuporvarillisen kaval-tamisen politiikasta irtisanoutumisen pohjalla.

17

PÄÄTÖSLAUSELMA
TYÖLAISTEN JA SOTILAIDEN EDUSTAJAIN NEUVOSTOISTA

Käsiteltyään Venäjän eri paikkakuntien työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvostoissa toimivien toverien selostukset ja tiedotukset konferenssi toteaa:

Hyvin useilla maaseutupaikkakunnilla vallankumous edistyy siten, että proletariaatti ja talonpoikaisto järjestäytyy muodostamalla oma-aloitteisesti Neuvostoja, että oma-aloitteisesti poistetaan entiset viranomaiset, muodostetaan proletaaris- ja talonpoikaismiliisi, kaikki maat siirretään talonpoikaistolle, tehtaissa saatetaan voimaan työläiskontrolli, otetaan käytäntöön 8-tuntinen työpäivä, korotetaan palkkoja, turvataan tuotannon hidastumaton vauhti, järjestetään työläisten valvonta elintarvikkeiden jakelussa j.n.e.

Tämä vallankumouksen kehittyminen maaseudulla laajuus- sekä syvyysuuntaan on toisaalta kasvavaa liikettä kaiken vallan siirtämiseksi Neuvostoille sekä itsensä työläisten ja talonpoikien valvonnan järjestämiseksi tuotannossa ja toisaalta se on takeena siitä, että koko Venäjän mitassa valmistellaan voimia vallankumouksen toista vaihetta varten, jonka tulee antaa koko valtiovalta Neuvostoille tai muille välittömästi kansan enemmistön tahtoa ilmaiseville elimille (paikalliset itsehallintoelimet, Perustava kokous y.m.s.).

Pääkaupungeissa sekä muutamissa suurkaupungeissa valtiovallan siirtäminen Neuvostoille kohtaa erikoisen suuria vaikeuksia ja vaatii erittäin pitkäaikaista proletariaatin voimien valmistelua. Sinne on keskitetty porvariston suurimmat voimat. Siellä ilmenee räikeimpänä porvariston kanssa sopimisen politiikka, joka useinkin jarruttaa jouk-

kojen vallankumouksellista aloitetta ja vähentää niiden itsenäisyyttä, mikä on erikoisen vaarallista, koska maa-seutuun nähden näillä Neuvostoilla on johtava merkitys.

Sen vuoksi proletaarisen puolueen tehtävänä on toisaalta tukea kaikin puolin tätä mainittua vallankumouksen kehitystä paikkakunnilla ja toisaalta käydä Neuvostoissa järjestelmällistä taistelua (propagandan ja Neuvostojen uusintavaalien avulla) proletaarisen linjan voiton puolesta; suunnata kaikki ponnistukset ja koko huomio työläis- ja sotilasjoukkoihin, proletaarisen linjan erottamiseen pikkuporvarillisesta linjasta, internationalistisen linjan erottamiseen puolustuskantalaisten linjasta, vallankumouksellisen linjan erottamiseen opportunistisesta linjasta, työläisten järjestämiseen ja aseistamiseen, heidän voimiensa valmisteluun vallankumouksen seuraavaa vaihetta varten.

Konferenssi julistaa vielä kerran, että on tehtävä kaikinpuolista työtä työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvostoissa, lisättävä niiden lukumäärää, lujitettava niiden voimaa, tiivistettävä puolueemme proletaarisia, internationalistisia ryhmiä niiden sisällä.

„Pravda” № 46,
toukokuun 15 (2) pnä 1917

Julkaistaan koneella kirjoitetun
pöytäkirjajäljennöksen mukaan

PUHE KANSALLISUUSKYSYMYKSESTÄ
HUHTIKUUN 29 (TOUKOKUUN 12) pnä

Alkaen vuodesta 1903, jolloin puolueemme hyväksyi ohjelmansa, olemme joka kerta kohdanneet vimmittua vastustusta puolalaisten toverien taholta. Jos ryhdytte tutki-
maan II edustajakokouksen pöytäkirjoja, niin näette, että jo silloin he esittivät niitä samoja todisteita, joita saamme kuulla nytkin, ja että puolalaiset sosialidemokraatit poistuivat tuosta edustajakokouksesta todeten, etteivät he voi hyväksyä kansakuntien itsemääräämisoikeuden tunnustamista. Ja siitä saakka on sama kysymys noussut eteemme joka kerta. Vuonna 1903 imperialismi oli jo olemassa, mutta todisteiden joukossa ei imperialismia silloin mainittu; Puolan sosialidemokraattien asenne oli silloin ja on nytkin kummallinen, kauhea erehdys: nämä henkilöt haluavat saattaa meidän puolueemme asenteen samanlaiseksi kuin on shovinistien asenne.

Venäjän harjoittaman pitkäaikaisen sorron vuoksi Puolan politiikka on täysin kansallista politiikkaa, ja koko Puolan kansa kauttaaltaan hautoo samaa ajatusta — kosta moskoviiteille. Puolalaisia ei ole kukaan sortanut niin kuin Venäjän kansa. Venäjän kansa on ollut tsaarien käsissä Puolan vapauden pyövelinä. Mikään muu kansa ei ole niin täynnä vihaa Venäjää kohtaan kuin puolalaiset, millekään muulle kansalle ei Venäjä ole niin kauhean vastenmielinen kuin puolalaisille, ja tästä johtuu omituinen ilmiö. Puola on sosialistisen liikkeen haittana puolalaisen porvariston takia. Vaikka koko maailma palakoon ilmitulessa, kunhan vain Puola on vapaa. Tällainen kysymyksen asettelu on tietysti internationalismin pilkkaamista.

Tietysti nykyisin harjoitetaan väkivaltaa Puolaa kohtaan, mutta jos puolalaiset nationalistit panevat toivonsa siihen, että Venäjä vapauttaa Puolan, niin se on Internationalen pettämistä. Ja puolalaiset nationalistit ovat niin läpeensä kyllästäneet katsomuksillaan Puolan kansan, että siellä katsotaankin asiaa heidän näkökulmastaan.

Puolalaisten toverien sosialidemokraattien suuri, historiallinen ansio on se, että he ovat esittäneet internationalismin tunnuksen ja sanoneet: meille on tärkeintä veljesliitto kaikkien muiden maiden proletariaatin kanssa, emmekä me lähde milloinkaan sotaan Puolan vapauttamiseksi. Tämä on heidän ansionsa, ja siksi me olemme aina pitäneet sosialisteina vain näitä puolalaisia sosialidemokraattitovereita. Toiset ovat patriootteja, puolalaisia Plehanoveja. Mutta tämän omalaatuisen asenteen takia, kun ihmisten on täytynyt sosialismin pelastamiseksi taistella vimmattua, epätervettä nationalismia vastaan, on syntynyt omituinen ilmiö: toverit tulevat luoksemme ja sanovat, että meidän on kieltäydyttävä tunnustamasta Puolan vapautta, sen eroamisoikeutta.

Miksi meidän, isovenäläisten, jotka sorramme useampia kansoja kuin mikään muu kansa, pitäisi kieltäytyä tunnustamasta Puolan, Ukrainan, Suomen eroamisoikeutta? Meitä kehoitetaan muuttumaan shovinisteiksi, koska siten helpotaisimme sosialidemokraattien asennoitumista Puolassa. Me emme vaadi Puolan vapauttamista, sillä Puolan kansa asuu kahden taistelukykyisen valtakunnan välissä. Mutta sen sijaan, että puolalaiset sosialidemokraatit sanoisivat, että puolalaisten työläisten pitää ajatella näin: demokraatteina pysyvät ainoastaan ne sosialidemokraatit, joiden mielestä Puolan kansan täytyy olla vapaa, sillä shovinisteilla ei ole sijaa sosialistisen puolueen riveissä, he sanovat: juuri sen vuoksi, että me pidämme edullisena liittoa Venäjän työläisten kanssa, me vastustamme Puolan eroamista. Heillä on siihen täysi oikeus. Mutta ihmiset eivät tahdo ymmärtää, että internationalismin voimistamiseksi ei pidä toistella samoja sanoja, vaan Venäjällä on tähdennettävä sorrettujen kansojen eroamisvapautta, kun taas Puolassa on korostettava yhdistymisvapautta. Yhdistymisvapaus edellyttää eroamisvapautta. Meidän, venäläisten, on korostettava eroamisvapautta, mutta Puolassa on korostettava yhdistymisvapautta.

Havaitsemme tässä olevan useita sofismeja, jotka vievät täydelliseen marxilaisuudesta luopumiseen. Tov. Pjatakovin näkökanta on Rosa Luxemburgin näkökannan toistamista...* (Hollannin esimerkki). Tov. Pjatakov järkeilee tällä tavalla, ja antaa siten korvapuustin itselleen, koska teoriassa hän kannattaa eroamisvapauden kieltämistä, mutta kansalle sanoo: ken kieltää eroamisvapauden, hän ei ole sosialisti. Se, mitä tov. Pjatakov puhui täällä, on tavatonta sekasotkua. Länsi-Euroopan maat ovat enimmäkseen sellaisia, joissa kansallisuuskysymys on ratkaistu jo aikoja sitten. Kun sanotaan, että kansallisuuskysymys on ratkaistu, tarkoitetaan Länsi-Eurooppaa. Tov. Pjatakov ulottaa tämän siihen, mihin se ei kuulu, nimittäin Euroopan itäosaan, joten joudumme naurettavaan asemaan.

Ajatelkaahan, mikä hirveä soppa siitä syntyy! Suomihan on aivan vieressämme. Tov. Pjatakov ei anna Suomeen nähden konkreettista vastausta, ja hän on sotkeutunut kokonaan. „Rabotshaja Gazetasta” luitte eilen, että Suomessa yltyy separatismi. Suomalaisia käy täällä, ja he sanovat, että separatismi paisuu heillä, koska kadetit eivät anna Suomelle täydellistä autonomiaa. Siellä kasvaa kriisi, tyytymättömyys kenraalikuvernööri Roditsheviin, mutta „Rabotshaja Gazeta” kirjoittaa, että suomalaisten on odotettava Perustavaa kokousta, sillä siinä saadaan aikaan Suomen ja Venäjän välinen sovinto. Mitä merkitsee sovinto? Suomalaisten pitää sanoa, että heillä on oikeus päättää kohtalostaan tietyllä, omalla tavallaan, ja se isovenäläinen, joka kieltäisi tuon oikeuden, olisi shovinisti. On eri asia, jos me sanoisimme suomalaiselle työläiselle: miten sinun on edullista päättää...**

Tov. Pjatakov vain kieltää meidän tunnuksemme sanoen, että se merkitsee samaa kuin olla esittämättä tunnusta sosialistista vallankumousta varten, mutta ei hän itsekään ole esittänyt vastaavanlaista tunnusta. Sosialistisen vallankumouksen metodi tunnuksin „rajat pois” on täydellistä sekasotkua. Emme ole onnistuneet julkaisemaan sitä kirjoitusta, jossa nimitin tätä näkökantaa „imperialistiseksi ekonomismiksi” ***. Mitä merkitsee sosialistisen vallan-

* Aukko pöytäkirjamerkinnoissa. *Toim.*

** Aukko pöytäkirjamerkinnoissa. *Toim.*

*** Ks. Teokset, 23. osa, ss. 18–69. *Toim.*

kumouksen „metodi” tunnuksin „rajat pois”? Me pidämme valtiota välttämättömänä, ja valtio edellyttää rajojen olemassaoloa. Valtiossa voi tietysti olla porvarillinen hallitus, mutta me tarvitsemme Neuvostoja. Niidenkin ratkaistavana on kuitenkin kysymys rajoista. Mitä merkitsee „rajat pois”? Siitä alkaa anarkia... Sosialistisen vallankumouksen „metodi” tunnuksin „rajat pois” on yksinkertaisesti soppaa. Kun sosialistinen vallankumous kypsyy, kun se tapahtuu, niin se alkaa levitä muihin maihin, ja me autamme sitä, mutta emme tiedä miten. „Sosialistisen vallankumouksen metodi” on sisällötöntä sanahelinää. Mikäli on jäljellä porvarillisessa vallankumouksessa ratkaisematta jääneiden kysymysten rippeitä, olemme niiden ratkaisemisen kannalla. Separatistiseen liikkeeseen nähden olemme välinpitämättömiä, neutraaleja. Jos Suomi, jos Puola ja Ukraina eroavat Venäjistä, ei siinä ole mitään pahaa. Mitä pahaa siinä on? Ken sellaista väittää, hän on shovinisti. Pitää olla järjiltään, jos mieli jatkaa tsaari Nikolain politiikkaa. Onhan Norja eronnut Ruotsista... Aikoinaan Aleksanteri I ja Napoleon vaihtoivat keskenään kansoja, oli aika, jolloin tsaarit vaihtoivat keskenään Puolaa. Ja mekö jatkaisimme tätä tsaarien taktiikkaa? Se on luopumista internationalismin taktiikasta, se on mitä pahinta shovinismia. Jos Suomi eroaa, niin mitä pahaa siinä on? Molemmissa kansoissa, sekä Norjan että Ruotsin proletariaatissa luottamus toisiinsa lujittui eroamisen jälkeen. Ruotsin tilanherrat tahtoivat ryhtyä sotaan, mutta Ruotsin työläiset nousivat sitä vastaan ja sanoivat: siihen sotaan emme lähde.

Suomalaiset tahtovat nyt vain autonomiaa. Me kannattamme sitä, että Suomelle on annettava täysi vapaus. silloin luottamus venäläistä demokratiaa kohtaan lujittuu, juuri siinä tapauksessa, kun tämä toteutetaan elämässä, suomalaiset eivät eroa. Kun hra Roditshev käy siellä ja tinkii autonomiasta, niin luoksemme saapuu suomalaisia tovereita, jotka sanovat: me tarvitsemme autonomiaa. Mutta heitä aletaan tulittaa kaikista tykeistä ja sanotaan: „odottakaa Perustavaa kokousta”. Me taas sanomme: „venäläinen sosialisti, joka kieltää Suomelta vapauden, on shovinisti”.

Me sanomme, että rajat määrää väestön tahto. Venäjä, et saa sotia Kuurinmaan tähden! Saksa, pois sotajoukot Kuurinmaalta! Näin me ratkaisemme eroamiskysymyksen. Proletariaatti ei voi käyttää väkivaltaa, koska sen ei pidä estää kansojen vapautumista. Tunnus „rajat pois” on silloin oikea, kun sosialistisesta vallankumouksesta tulee tosi eikä metodi, ja silloin me sanomme: toverit, tulkaa meille...

Sotakysymys on aivan eri asia. Tarpeen vaatiessa emme kieltäydy käymästä vallankumouksellista sotaa. Emme ole pasifisteja... Kun meillä istuu Miljukov ja lähettää Suomeen Roditshevin, joka tinkii siellä häpeämättömästi Suomen kansan kanssa, niin me sanomme: ei, Venäjän kansa, et saa harjoittaa väkivaltaa Suomea kohtaan: kansa, joka sortaa toisia kansoja, ei voi olla vapaa. Borgbjergia koskevassa päätöslauselmassa me sanomme: viekää pois sotajoukkonne ja antakaa kansakunnan ratkaista kysymys itsenäisesti. Mutta jos Neuvosto ottaa huomenna vallan käsiinsä, niin se ei ole „sosialistisen vallankumouksen metodi”, ja silloin me sanomme: Saksa, pois sotajoukot Puolasta, Venäjä, pois sotajoukot Armeniasta,— muuten se on oleva petkutusta.

Tov. Dzierzhynski sanoi meille omasta sorretusta Puolastaan, että siellä ovat kaikki shovinisteja. Mutta miksi ei kukaan puolalaisista hiiskunut sanaakaan siitä, miten pitäisi menetellä Suomen tai Ukrainan suhteen? Olemme vuodesta 1903 asti kiistelleet tästä asiasta niin paljon, että käy vaikeaksi puhua siitä. Kukin voi mennä mihin suuntaan haluaa... Ken ei ole tällä näkökannalla, hän on aluevaltausten kannattaja, shovinisti. Me haluamme kaikkien kansojen veljesliittoa. Jos perustetaan Ukrainan tasavalta ja Venäjän tasavalta, niin niiden kesken tulee olemaan enemmän yhteyttä, enemmän luottamusta. Jos ukrainalaiset näkevät, että meillä on Neuvostojen tasavalta, niin he eivät eroa, mutta jos meillä on Miljukovin tasavalta, niin he eroavat. Kun tov. Pjatakov aivan vastoin vakaumuksiaan sanoi: me vastustamme väkivaltaista pitämistä rajojen puitteissa, niin se onkin kansakunnan itsemääräämisoikeuden tunnustamista. Emme suinkaan halua, että khivalainen talonpoika eläisi Khivan kaanin alamaisena. Tulemme vaikuttamaan sorrettuihin joukkoihin kehittämällä vallan-

kumoustamme. Agitaatiotyö sorrettujen joukkojen keskuudessa on asetettava juuri sille tolalle.

Mutta jokainen venäläinen sosialisti, joka ei tunnusta Suomen ja Ukrainan vapautta, luisuu shovinismiin. Eivätkä he voi millään sofismeilla, millään „metodiinsa” vetoamisilla koskaan todistaa olevansa oikeassa.

Lyhyt selostus julkaistu

toukokuun 15 (2) pnä 1917

„Pravda” lehden 46. numerossa

Julkaistu ensi kerran täydellisenä v. 1921

N. Leninin (V. Uljanovin)

Kootulssa Teoksissa, XIV osa, 2. nidos

Julkaistaan koneella kirjoitetun

pöytäkirjajäljennöksen mukaan

PÄÄTÖSLAUSELMA KANSALLISUUSKYSYMYKSESTÄ

Tilanherrat, kapitalistit ja pikkuporvarit kannattavat kansallisuussorron politiikkaa, itsevaltiuden ja monarkian perintöä, suojellakseen luokkaetuoikeuksiaan ja erottaakseen eri kansallisuuksien työläisiä toisistaan. Nykyinen imperialismi, voimistaessaan heikkojen kansojen alistamiseen tähtääviä pyrkimyksiä, on kansallisuussortoa kärjistävä uusi tekijä.

Mikäli kapitalistisessa yhteiskunnassa kansallisuussorto on yleensä poistettavissa, on se mahdollista vain johdonmukaisesti demokraattisen tasavaltaisen järjestelmän ja valtionhallinnan vallitessa, koska se turvaa kaikkien kansakuntien ja kielten täydellisen tasa-arvoisuuden.

Kaikille Venäjään kuuluville kansallisuuksille on myönnettävä oikeus erota vapaasti ja muodostaa itsenäinen valtio. Tämän oikeuden kieltäminen ja sellaisten toimenpiteiden laiminlyöminen, jotka takaavat sen toteuttamisen käytännössä, on samaa kuin anastus- ja valtauspolitiikan kannattaminen. Vain se, että proletariaatti tunnustaa kansakuntien eroamisoikeuden, turvaa eri kansakuntiin kuuluvien työläisten täydellisen solidaarisuuden ja edistää kansakuntien todella demokraattista lähentymistä.

Nykyinen Suomen ja Venäjän Väliaikaisen hallituksen välillä syntynyt selkkaus osoittaa varsin havainnollisesti, että vapaan eroamisoikeuden kieltäminen johtaa tsarismin politiikan suoranaiseen jatkamiseen.

Kysymystä kansakuntien vapaasta eroamisoikeudesta ei saa sekoittaa kysymykseen jonkin kansakunnan eroamisen tarkoituksenmukaisuudesta jonakin määrättyinä ajankohdina. Tämä viimeksi mainittu kysymys proletariaatin puoleen on ratkaistava kussakin eri tapauksessa täysin itse-

näisesti, koko yhteiskunnallisen kehityksen etujen sekä sen luokkataistelun etujen kannalta, jota proletariaatti käy sosialismin puolesta.

Puolue vaatii laajaa alueellista autonomiaa, ylhäältä käsin harjoitettavan valvonnan lakkauttamista, pakollisen valtakunnankielen lakkauttamista ja itsehallittavien sekä autonomisten alueiden rajojen määräämistä sen mukaan, miten paikallinen väestö itse ottaa huomioon taloudelliset olot, elinehdot, väestön kansallisen kokoonpanon y.m.s.

Proletariaatin puolue hylkää päättäväisesti niin sanotun „kansallisen kulttuuriautonomian”, s.o. koulutoimen y.m.s. asiain ottamisen pois valtion hoidosta ja niiden antamisen eräänlaisten kansallisten eduskuntain huoleksi. Kansallinen kulttuuriautonomia* erottaa keinotekoisesti toisistaan samalla paikkakunnalla asuvat ja vieläpä samoissa tuotantolaitoksissa työskentelevät työläiset tähän taikka tuohon „kansalliseen kulttuuriin” kuulumisen mukaan, s.o. lujittaa työläisten yhteyttä eri kansakuntien porvarilliseen kulttuuriin, vaikka sosialidemokratian tehtävänä on koko maailman proletariaatin kansainvälisen kulttuurin kohottaminen.

Puolue vaatii, että perustuslakiin liitettäisiin perussäädös, joka julistaa mitättömiksi kaikkinaiset jonkin yhden kansakunnan etuoikeudet, kaikkinaiset vähemmistökansallisuksien oikeuksien loukkaukset.

Työväenluokan edut vaativat Venäjän kaikkien kansallisuksien työläisten yhdistymistä yhteisiin proletaariin järjestöihin, poliittisiin, ammatillisiin, osuustoiminnallissivistyksellisiin y.m.s. järjestöihin. Vain tällainen eri kansallisuuksiin kuuluvien työläisten yhdistyminen yhteisiin järjestöihin antaa proletariaatille mahdollisuuden käydä voitokasta taistelua kansainvälistä pääomaa ja porvarillista nationalismia vastaan.

*Liite „Soldatskaja Pravda” lehden
13. numeroon
toukokuun 16 (3) pnä 1917*

*Julkaistaan
käsikirjoituksen mukaan*

---

* Sanat „kansallinen kulttuuriautonomia” on tekstiin pannut J. V. Stalin sanojen „tämä suunnitelma” tilalle. *Toim.*

20

PUHE INTERNATIONALEN TILANTEESTA
JA VSDTP(b):n TEHTAVISTA
HUHTIKUUN 29 (TOUKOKUUN 12) pnä

Itse тов. Zinovjev myönsi, että käyntimme Tukholmassa on oleva viimeinen ja että tulemme käymään siellä informaatiotarkoituksessa ⁷⁸.

Kun Grimm kutsui konferenssiin, en suostunut siihen, koska näin, ettei sosialishovinismia kannattavien ihmisten kanssa voi keskustella. Me sanomme: „ei mitään osallistumista yhdessä sosialishovinistien kanssa”. Me tulemme ja käännyimme Zimmerwaldin vasemmisto-osan puoleen. Grimmillä oli sekä moraalinen että muodollinen oikeus tämänpäiväisen päätöslauselman kirjoittamiseen. Hänen oikeutensa nojasi Kautskyyn Saksassa ja Longuet'en Ranskassa. Muodollisesti asia on näin: Grimm kirjoitti painetussa sanassa: „laskemme toimikuntamme hajalle niin pian kuin Huysmans kutsuu toimikunnan koolle”. Kun me sanoimme, ettei Zimmerwaldissa hyväksytä tuollaista päätöstä, niin hän myönsi sen, mutta ilmoitti, että „enemmistö on sitä mieltä”, — ja se oli totta.

Tukholmassa käynnistä: „tietoja saadaan, otamme yhteyden Zimmerwaldin vasemmistoon”. Sen suhteen, että saisimme vielä joitakuuta puolellemme, on kovin vähän toiveita. Ei pidä luulla liikoja: ensiksi, käyntiä ei tule; toiseksi, se on oleva viimeinen; kolmanneksi, me emme teknillisesti voi vetää puolellemme niitä aineksia, jotka haluavat sanoutua irti sosialishovinisteista. Mutta kuitenkin

tehköön tov. Nogin ensimmäisen ja tov. Zinovjev viimeisen käyntinsä Tukholmaan. Minä puolestani lausun oikeutetun toivomuksen, että viimeinen kokeilunluontoinen käynti suoritettaisiin mahdollisimman pian ja hyvällä menestyksellä.

*Lyhyt selostus julkaistu
toukokuun 15 (2) pnä 1917
„Pravda” lehdessä 46. numerossa*

*Julkaistu ensi kerran täydellisenä v. 1925
kirjassa „VSDTP(b):n Pietarin kaupunki-
konferenssi ja Yleisvenäläinen konferenssi,
huhtikuu 1917”*

*Julkaistaan käsinkirjoitetun
pöytäkirjakappaleen mukaan*

21

PUHE NYKYISTÄ AJANKOHTAA KOSKEVAN
PÄÄTÖSLAUSELMAN PUOLUSTUKSEKSI
HUHTIKUUN 29 (TOUKOKUUN 12) pñä

On väärin puhua nykyistä ajankohtaa koskevassa päätöslauselmassa vain Venäjän oloista. Sota on sitonut meidät yhteen niin kiinteästi, että olisi suuri virhe, jos jättäisimme huomioon ottamatta kaikki kansainväliset suhteet kokonaisuudessaan.

Mitä tehtäviä tulee Venäjän proletariaatin ratkaistavaksi siinä tapauksessa, jos yleismaailmallinen liike tuo meidät yhteiskunnallisen vallankumouksen kynnykselle? — se on pääkysymys, jota tässä päätöslauselmassa käsitellään.

„Sosialistisen vallankumouksen objektiiviset edellytykset, jotka kehittyneimmissä eturivin maissa olivat epäilemättä olemassa jo sodan edellä, ovat kypsyneet edelleen ja kypsyvät yhä sodan vaikutuksesta äärettömän nopeasti. Pienten ja keskivarakkaiden talouksien syrjäyttäminen ja tuhoutuminen yhä nopeistuu. Pääoman keskitys ja kansainvälistyminen kasvaa jättiläismäisesti. Monopolistinen kapitalismi muuttuu monopolistiseksi valtiokapitalismiksi, useissa maissa otetaan olosuhteiden pakosta käytäntöön tuotannon ja jakelun yhteiskunnallinen säännöstely, muutamissa niistä saatetaan voimaan yleinen työvelvollisuus”.

Ennen sotaa oli trustien, syndikaattien monopoli, sodan aikana on ollut valtion monopoli. Mutta yleinen työvelvollisuus — se on jotakin uutta, sellaista, mikä on osa sosialistisesta kokonaisuudesta, — tämän unohtavat usein ne henkilöt, jotka pelkäävät tarkastella muodostuneita olosuhteita konkreettisesti.

Päätöslauselman ensimmäisen osan painopisteenä on maailman kapitalistisen talouden olosuhteiden luonnehti-

minen. On mielenkiintoista, että 27 vuotta sitten Engels tähdensi, että sellainen kapitalismia koskevan kysymyksen asettelu on epätydyttävä, jossa ei oteta huomioon trustien merkitystä, vaan sanotaan: „kapitalismin erikoisuutena on suunnitelmattomuus”. Siihen Engels huomauttaa: „siellä missä on trusti, ei ole suunnitelmattomuutta ja on kapitalismia”⁷⁹. Sitä suuremmalla syyllä tämä huomautus sopii tehdä nyt, kun meillä on sotilasvaltio — monopolistinen valtiokapitalismi. Suunnitelmallisuuden käytäntöön otto ei vapauta työläisiä orjana olemisesta, mutta kapitalistit kahmivat voittoja „suunnitelmallisemmin”. Nykyään meillä on käynnissä kapitalismin suoranainen kasvu korkeimpaan suunnitelmalliseen muotoonsa.

Päätöslauselman toinen osa ei kaipaa mitään selityksiä.

Päätöslauselman kolmatta osaa on pysähdyttävä tarkastelemaan yksityiskohtaisemmin (l u k e e p ä ä t ö s l a u s e l m a a).

„Venäjän proletariaatti, joka toimii eräässä Euroopan takapajuisimmassa maassa, lukuisan pientalonpoikaisväestön keskuudessa, ei voi asettaa tavoitteekseen sosialistisen uudistuksen viipymätöntä toteuttamista.

Olisi kuitenkin mitä suurin virhe, ja käytännössä se olisi jopa täydellistä siirtymistä porvariston puolelle, jos tästä tehtäisiin se johtopäätös, että työväenluokan on tuettava porvaristoa tai että sen on rajoitettava toimintansa pikkuporvaristolle otollisiin puitteisiin tahi että on luovuttava proletariaatin johtotehtävästä useiden sosialismiin johtavien käytännöllisesti kypsyyden toimenpiteiden kiireellisyden selittämisessä kansalle”.

Ensimmäisistä arvostelmista tehdään tavallisesti tällainen johtopäätös: „Venäjä on takapajuinen, talonpoikainen, pikkuporvarillinen maa, ja sen vuoksi ei sovi puhuakaan yhteiskunnallisesta vallankumouksesta”, mutta unohdetaan, että sota on asettanut meidät epätavallisiin oloihin ja että pikkuporvariston ohella on olemassa suurpääoma. Entä mitä työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvostojen pitää tehdä, kun valta siirtyy niille? Pitääkö siirtyä porvariston puolelle? Työväenluokka jatkaa luokkataisteluaan — sellainen on vastaus.

Mikä on työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvostojen vallan aikana mahdollista ja mikä välttämätöntä?

Ennen kaikkea maan kansallistaminen. Maan kansallistaminen on porvarillinen toimenpide, se ei sulje pois kapitalismia eikä pääoma sulje pois sitä, mutta isku, jonka se antaa yksityisomistukselle, on voimakas. Edelleen (l u k e e): „...valtion valvonnan säätäminen kaikkiin pankkeihin nähden yhdistäen ne yhdeksi keskuspankiksi ja myös vakuutuslaitoksiin sekä kapitalistien suurimpiin syndikaatteihin nähden (esimerkiksi sokeritehtailijain syndikaatti, Produgolj *, Prodamet ** y.m.s.) siirtyen asteittain oikeudenmukaisempaan, progressiiviseen tulojen ja omaisuuksien verotukseen. Tällaiset toimenpiteet ovat taloudellisesti täysin kypsyneitä, teknillisesti ne ovat epäilemättä heti toteutettavissa, poliittisesti ne *voivat* saada kannatusta talonpoikain valtaenemmistöltä, joka hyötyy näistä uudistuksista kaikissa suhteissa”.

Tämä kohta aiheutti väittelyä. Olen jo „Pravdassa” joutunut sanomaan Plehanovin kirjoituksista: „socialismin mahdottomuudesta puhuessaan he koettavat kuvailla socialismin niin kuin heille on edullista: hämärästi, epäselvästi, hyppäyksen tapaiseksi”. Itse Kautsky kirjoittaa: „yksikään socialisti ei puhu talonpoikien yksityisomistuksen lakkauttamisesta”. Mutta merkitseekö tämä sitä, että olemassa olevan suurpääoman pitäisi vapauttaa meidät työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvostojen harjoittamasta tuotannon, sokeritehtailijain syndikaattien y.m.s. valvonnasta? Tämä toimenpide ei ole socialismia, se on siirtymiskauden toimenpide, mutta tällaisten toimenpiteiden toteuttaminen, kun ovat olemassa työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvostot, saa aikaan sen, että Venäjä astuu yhdellä jalallaan socialismiin, yhdellä siksi, että talonpoikaisenemmistö johtaa maan talouden toista puolta. On eittämätön tosiasia, että muutos on taloudellisesti kypsynyt. Jotta nämä muutokset voitaisiin toteuttaa poliittisesti, täytyy olla enemmistö puolellaan, ja enemmistön muodostavat talonpojat, joita nämä uudistukset tietysti kiinnostavat. Riittääkö heillä järjestyneisyyttä — se on eri asia, me emme vastaa heistä.

Vanha, paljon käytetty socialisminvastainen sanonta on, että socialismi on „joukkokasarmi”, „joukkomittaista virkavaltaisuutta”. Meidän on nyt asetettava kysymys socialismissa toisin kuin se on ennen asetettu, hämäräperäisyyden

* „Donetsin laakion mineraalipolitoaineen myyntiyhtiö”. Suom.

** „Venäjän metallitehdastuotteiden myyntiyhtiö”. Suom.

alalta meidän on se siirrettävä mitä konkreettisimmalle alalle: maan kansallistaminen, syndikaattien valvonta j.n.e. (lukee päätöslauselmaa).

„Mahdollista ja myös välttämätöntä ei ole ainoastaan kaikkien mainittujen sekä muiden samanlaisten toimenpiteiden käsittely ja valmistelu siltä varalta, että niitä ryhdytään toteuttamaan koko valtion mitassa, jos valta siirtyy kokonaan proletaareille ja puoliproletaareille, vaan myös niiden toteuttaminen kansanvallan vallankumouksellisten paikalliselinten toimesta silloin, kun siihen tarjoutuu tilaisuus.

Mainittuja toimenpiteitä on toteutettava äärimmäisen harmitsevasti ja varovasti, on valloitettava puolelleen väestön vankka enemmistö ja saatava se tietoisesti vakuuttuneeksi siitä, että tämä tai tuo toimenpide on käytännöllisesti jo valmisteltu, mutta nimenomaan tähän suuntaan on ohjattava työläisjoukkojen tietoisien etujoukon huomio ja ponnistukset, työläisjoukkojen, jotka ovat velvollisia auttamaan talonpoikaisjoukkoja löytämään ulospääsy muodostuneesta rappioutilasta”.

Viimeisissä sanoissa on koko päätöslauseلمان ydin: me emme kuvittele sosialismia hyppäykseksi, vaan pidämme sitä käytännöllisenä ulospääsynä muodostuneesta rappioutilasta.

„Vallankumous on porvarillinen, ja sen vuoksi ei pidäkään puhua sosialismista”, sanovat vastustajamme. Mutta me sanomme päinvastoin: „koska porvaristo ei kykene selviytymään muodostuneesta tilanteesta, niin vallankumous meneekin edelleen”. Meidän ei pidä rajoittua demokraattisiin korulauseisiin, vaan on selitettävä joukoille tilannetta ja osoitettava niille useita käytännöllisiä toimenpiteitä: on otettava huostaansa syndikaatit — valvottava niitä työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvostojen kautta j.n.e. Ja juuri kaikki nämä toimenpiteet toteutettuina saavatkin aikaan sen, että Venäjä astuu yhdellä jalallaan sosialismiin. Taloudellisen ohjelmamme täytyy osoittaa, miten päästään rappioutilasta — juuri sitä meidän on pidettävä ohjeenamme.

*Julkaistu ensi kerran v. 1925
kirjassa „VSDTP(b):n Pietarin kaupunki-
konferenssi ja Yleisvenäläinen konferenssi,
huhtikuu 1917”*

*Julkaistaan käsinkirjoitetun
pöytäkirjakappaleen mukaan*

22

PÄÄTÖSLAUSELMA NYKYISESTÄ AJANKOHDASTA

Maailmansota, jonka on aiheuttanut maailmantrustien ja pankkipääoman taistelu herruudesta maailmanmarkkinoilla, on jo johtanut aineellisten arvojen joukkomittaiseen tuhoutumiseen, tuotantovoimien ehtymiseen, sotatarviketeollisuuden sellaiseen kasvuun, että jopa kulutustarvikkeiden ja tuotannonvälineiden ehdottomasti välttämättömän vähimmäismääränkin tuotanto osoittautuu mahdottomaksi.

Näin ollen tämä sota on vienyt ihmiskunnan pääsemättömään umpikujaan ja saattanut sen perikadon partaalle.

Sosialistisen vallankumouksen objektiiviset edellytykset, jotka kehittyneimmissä eturivin maissa olivat epäilemättä olemassa jo sodan edellä, ovat kypsyneet edelleen ja kypsyvät yhä sodan vaikutuksesta äärettömän nopeasti. Pienten ja keskivarakkaiden talouksien syrjäyttäminen ja tuhoutuminen yhä nopeistuu. Pääoman keskitys ja kansainvälistyminen kasvaa jättiläismäisesti. Monopolistinen kapitalismi muuttuu monopolistiseksi valtiokapitalismiksi, useissa maissa otetaan olosuhteiden pakosta käytäntöön tuotannon ja jakelun yhteiskunnallinen säännöstely, muutamissa niistä saatetaan voimaan yleinen työvelvollisuus.

Tuotannonvälineiden yksityisomistuksen säilyessä kaikkia näitä tuotannon suurempaa monopolisointia ja suurempaa valtiollistamista kohti otettuja askeleita seuraa väistämättömästi työtätekevien joukkojen riiston voimistuminen, sorron voimistuminen, riistäjille tehtävän vastarinnan vaikeutuminen, taantumuksen ja sotilaallisen despotismin voimistuminen ja samalla nuo askeleet johtavat kiertämättömästi siihen, että suurkapitalistien liikevoitot

kasvavat tavattomasti kaikkien muiden väestökerrosten kustannuksella, työtätekevät joukot orjuutetaan moniksi vuosikymmeniksi pakkoverolla, jota ne joutuvat maksamaan kapitalisteille miljardeihin nousevien lainakorkojen muodossa. Mutta jos tuotannonvälineiden yksityisomistus lakkautetaan, jos valtiovalta siirretään täydellisesti proletariaatin käsiin, niin nuo samat ehdot takaavat menestyksen yhteiskunnan sellaiselle uudistukselle, joka hävittää ihmisen harjoittaman toisen ihmisen riiston ja turvaa hyvinvoinnin kaikille.

* * *

Toisaalta tapahtumien kulku on ilmeisesti vahvistanut koko maailman sosialistien ennakkonäkemyksen, jonka he lausivat yksimielisesti julki Baselin manifestissa vuonna 1912, että *proletaarinen vallankumous* on kiertämätön nimenomaan silloin lähestyneen ja nyt riehuvan imperiaalistisen sodan yhteydessä.

Venäjän vallankumous on vain ensimmäinen vaihe ensimmäisessä proletaarisessa vallankumouksessa, joita sota välttämättä aiheuttaa.

Kaikissa maissa kasvaa laajojen kansanjoukkojen suutumus kapitalistien luokkaa kohtaan ja proletariaatin tietoisuus siitä, että vain vallan siirtäminen proletariaatin käsiin ja tuotannonvälineiden yksityisomistuksen hävittäminen pelastaa ihmiskunnan perikadosta.

Kaikissa maissa, varsinkin edistyneimmissä, Englannissa ja Saksassa, kapitalistien hallitukset ovat teljenneet vankiloihin satoja sosialisteja, jotka eivät ole siirtyneet „oman” kansallisen porvaristonsa puolelle ja näillä vainoillaan nämä hallitukset ovat tuoneet havainnollisesti ilmi pelkonsa kansanjoukkojen uumenissa kasvavan proletaarisen vallankumouksen edessä. Sen kypsymisestä Saksassa puhuvat myös joukkolakot, jotka ovat erikoisesti voimistuneet viime viikkojen aikana, sekä saksalaisten ja venäläisten sotilaiden veljeilyn leviäminen rintamalla.

Veljellinen luottamus ja veljesliitto eri maiden työläisten kesken,—työläisten, jotka nykyään surmaavat toisiaan kapitalistien etupyyteiden tähden, alkaa näin ollen palautua vähitellen ennalleen, ja tämä vuorostaan luo edellytykset eri maiden työläisten yksimielisille vallankumouksellisille

toiminnoille. Yksinomaan vain tällaiset toiminnot saattavat taata maailman sosialistisen vallankumouksen mahdollisimman suunnitelmallisen kehityksen ja mahdollisimman varman menestyksen.

* * *

Venäjän proletariaatti, joka toimii eräässä Euroopan takapajuisimmassa maassa, lukuisan pientalonpoikaisväestön keskuudessa, ei voi asettaa tavoitteekseen sosialistisen uudistuksen viipymätöntä toteuttamista.

Olisi kuitenkin mitä suurin virhe, ja käytännössä se olisi jopa täydellistä siirtymistä porvariston puolelle, jos tästä tehtäisiin se johtopäätös, että työväenluokan on tuettava porvaristoa tai että sen on rajoitettava toimintansa pikku-porvaristolle otollisiin puitteisiin tahi että on luovuttava proletariaatin johtotehtävästä useiden sosialismiin johtavien käytännöllisesti kypsyneiden toimenpiteiden kiireellisyden selittämisessä kansalle.

Tällaisia toimenpiteitä on ensinnäkin maan kansallistaminen. Tämä toimenpide, joka ei välittömästi ylitä porvarillisen järjestelmän puitteita, olisi samalla kova isku tuotannonvälineiden yksityisomistukselle ja sikäli voimistaisi sosialistisen proletariaatin vaikutusta maaseudun puoliproletaareihin.

Tällaisia toimenpiteitä on edelleen valtion valvonnan säätäminen kaikkiin pankkeihin nähden yhdistäen ne yhdeksi keskuspankiksi ja myös vakuutuslaitoksiin sekä kapitalistien suurimpiin syndikaatteihin nähden (esimerkiksi sokeritehtailijain syndikaatti, Prodigolj, Prodamet y.m.s.) siirtyen asteittain oikeudenmukaisempaan, progressiiviseen tulojen ja omaisuuksien verotukseen. Tällaiset toimenpiteet ovat taloudellisesti täysin kypsyneitä, teknillisesti ne ovat epäilemättä heti toteutettavissa, poliittisesti ne *voivat* saada kannatusta talonpoikain valtaenemmisöltä, joka hyötyy näistä uudistuksista kaikissa suhteissa.

Työläisten, sotilaiden, talonpoikien y.m. edustajain Neuvostot, joiden verkosto peittää nykyisin yhä taajemmin Venäjän, voisivat edellä mainittujen toimenpiteiden ohella ryhtyä myös toteuttamaan yleistä työvelvollisuutta, sillä toisaalta näiden laitosten luonne takaa kaikkiin näihin uusiin uudistuksiin ryhtymisen vain sitä mukaa kuin kan-

san valtava enemmistö oppii tietoisesti ja varmasti ymmärtämään, että ne ovat käytännöllisesti välttämättömiä, ja toisaalta näiden laitosten luonne takaa sen, ettei uudistuksia toteuta poliisi ja virkamiehistö, vaan että proletariaatin ja talonpoikaiston järjestetyt ja aseistetut joukot osallistuvat vapaaehtoisesti oman taloutensa säännöstelyyn.

Mahdollista ja myös välttämätöntä ei ole ainoastaan kaikkien mainittujen sekä muiden samanlaisten toimenpiteiden käsittely ja valmistelu siltä varalta, että niitä ryhdytään toteuttamaan koko valtion mitassa, jos valta siirtyy kokonaan proletaareille ja puoliproletaareille, vaan myös niiden toteuttaminen kansanvallan vallankumouksellisten paikalliselinten toimesta silloin, kun siihen tarjoutuu tilaisuus.

Mainittuja toimenpiteitä on toteutettava äärimmäisen harmitsevasti ja varovasti, on valloitettava puolelleen väestön vankka enemmistö ja saatava se tietoisesti vakuuttuneeksi siitä, että tämä tai tuo toimenpide on käytännöllisesti jo valmisteltu, mutta nimenomaan tähän suuntaan on ohjattava työläisjoukkojen tietoisien etujoukon huomio ja ponnistukset, työläisjoukkojen, jotka ovat velvollisia auttamaan talonpoikaisjoukkoja löytämään ulospääsy muodostuneesta rappiotilasta.

*Liite „Soldatskaja Pravda” lehden
13. numeroon,
toukokuun 16 (3) pnä 1917*

*Julkaistaan Liitteen tekstistä, joka
on tarkastettu pöytäkirjamerkintöjen
koneella kirjoitetun ja V. I. Leninin
korjaaman kappaleen tekstin mukaan*

23

LOPPUPUHE KONFERENSSIN PÄÄTÖKSEKSI
HUHTIKUUN 29 (TOUKOKUUN 12) pnä

Ajanpuutteen vuoksi Lenin kieltäytyy käyttämästä puolueen nimenmuuttoa puoltavaa puheenvuoroa ja kehottaa lukemaan tästä kysymyksestä äskettäin kirjoittamansa kirjaisen „Proletariaatin tehtävät vallankumouksessamme” *, joka on oleva väittelyaineistona paikkakunnilla.

Muutama sana konferenssista.

On ollut vähän aikaa ja paljon työtä. Olosuhteet, joihin puolueemme on saatettu, ovat vaikeat. Puolustuskannalla olevat puolueet ovat suuria, mutta proletaarijoukot suhtautuvat puolustuskantaan sekä imperialistiseen sotaan kielteisesti. Päätöslauselmiamme ei ole kirjoitettu laajojen joukkojen tasoa vastaavasti, mutta ne yhdistävät agitaattoriemme ja propagandistiemme toiminnan, ja lukijat saavat niistä ohjeita työtään varten. Me joudumme puhumaan miljoonille, on temmattava joukosta esiin uusia voimia, mobilisoitava kehittyneimpiä tietoisia työläisiä, jotka selittäisivät teesejämme joukkojen kehitystason mukaisesti. Me suuntaamme voimamme siihen, että voisimme kirjasissamme esittää päätöslauselmamme helppotajuisemmin, ja toivomme, että paikkakunnilla toverit tekevät samoin. Proletariaatti löytää päätöslauselmistamme ohjeaineistoa kulkeakseen vallankumouksemme toista vaihetta kohti.

Julkaistu ensi kerran v. 1925 kirjassa „VSDTP(b):n Pietarin kaupunkikonferenssi ja Yleisvenäläinen konferenssi, huhtikuu 1917”

Julkaistaan käsinkirjotetun pöytäkirjakappaleen mukaan

---

* Ks. tätä osaa, ss. 68—72. *Toim.*

JOHDANTO
VSDTP(b):n SEITSEMÄNNEN (HUHTIKUUN)
YLEISVENÄLÄISEN KONFERENSSIN
PÄÄTÖSLAUSELMIIN

Työläistoverit!

Keskuskomitean yhdistämän ja rahvaankielessä „bolshevikkien” puolueeksi nimitetyn Venäjän sosialidemokraattisen työväenpuolueen yleisvenäläinen konferenssi on päättynyt.

Konferenssi hyväksyi varsin tärkeitä päätöksiä kaikista vallankumouksen peruskysymyksistä, ja alempana julkaisemme näiden päätösten tekstin kokonaisuudessaan.

Vallankumous kokee kriisiä. Sen saattoi havaita Pietarin ja Moskovan kaduilla huhtikuun 19—21 päivinä. Sen on tunnustanut Väliaikainen hallitus. Sen on tunnustanut Pietarin työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvoston Toimeenpaneva komitea. Ja Gutshkovin eroaminen todistaa sen vielä kerran, juuri sillä hetkellä, kun kirjoitamme näitä rivejä.

Vallan kriisi, vallankumouksen kriisi ei ole sattuma. Väliaikainen hallitus on tilanherrain ja kapitalistien hallitus; tilanherrat ja kapitalistit ovat sidottuja venäläiseen ja englantilais-ranskalaiseen pääomaan, ja heidän on pakko jatkaa imperialistista sotaa. Mutta sotilaat ovat kiusaantuneet sodasta, he tajuavat yhä selvemmin, että sotaa käydään kapitalistien etujen vuoksi, he eivät tahdo sotaa. Ja samalla Venäjää, kuten muitakin maita, uhkaa kauheaa kummitus — hirvittävä perikato, leivättömyys, täydellinen taloudellinen rappio.

Pietarin työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvosto, joka on tehnyt sopimuksen Väliaikaisen hallituksen kanssa

ja tukee sitä sekä kannattaa lainaa ja siis myös sotaa, on samoin joutunut umpikujaan. Neuvosto on vastuussa Väli-aikaisesta hallituksesta, ja nähdessään tilanteen toivotonmuuden sekin on sotkeutunut sopimukseensa, jonka se on solminut kapitalistien hallituksen kanssa.

Tällä suurella historiallisella ajankohdalla, jolloin vallankumouksen koko tulevaisuus on pantu yhden kortin varaan, jolloin kapitalistit poukkoilevat epätoivon ja työläisten ampumisen ajatuksen välillä, puolueemme esiintyy kansan edessä ja sanoo konferenssinsa päätöksissä kansalle:

Pitää ymmärtää, mitkä *luokat* vievät vallankumousta eteenpäin. Pitää ottaa tervejärkisesti huomioon niiden erilaiset pyrkimykset. Kapitalisti ei voi kulkea samaa tietä kuin työläinen. Pienisännät eivät voi luottaa täydellisesti kapitalisteihin eivätkä myöskään heti ja kaikki uskalla solmia veljellisen läheistä liittoa työläisten kanssa. Vasta sitten, kun on ymmärretty näiden luokkien välinen ero, voidaan löytää varma tie vallankumoukseen.

Ja kansan elämän kaikkia peruskysymyksiä käsittelevät konferenssimme päätökset tekevät tarkan eron eri luokkien etujen välillä, osoittavat, että jos noudatetaan kapitalistien hallitukseen luottamisen politiikkaa tai tuetaan sitä, niin on aivan mahdotonta päästä umpikujasta.

Tilanne on ennenkuulumattoman tukala. On olemassa yksi, vain yksi ulospääsy: kaiken valtiiovallan siirtäminen työläisten, sotilaiden, talonpoikien ynnä muiden edustajain Neuvostoilta koko Venäjällä, alhaalta ylös asti. Vain siinä tapauksessa, että valta siirtyy työväenluokalle ja jos työväenluokkaa tukee talonpoikain enemmistö, voidaan toivoa, että muiden maiden työläisten luottamus palautuu nopeasti ja tapahtuu mahtava Euroopan vallankumous, joka murtaa pääoman ikeen ja särkee kansojen rikollisen teurastuksen rautaiset pihdit. Vain siinä tapauksessa, että valta siirtyy työväenluokalle ja jos työväenluokkaa tukee talonpoikain enemmistö, voidaan varmasti toivoa, että kaikki työtätekevät joukot suhtautuvat tähän valtaan täydellä luottamuksella ja ryhtyvät kaikki yhtenä miehenä tekemään antaumuksellisesti työtä koko kansanelämän järjestämiseksi uudella tavalla, työtätekevien joukkojen etujen mukaisesti eikä kapitalistien ja tilanherrojen eduksi. Ilman tällaista

antaumuksellista työtä, ilman jokaisen jättiläismäistä voimain ponnistusta, ilman lujuuutta ja päättäväisyyttä järjestää elämä uudella tavalla, ilman kaikkien työläisten ja kaikkien köyhien talonpoikien tiukkaa järjestäytymistä ja toverikuria, *ilman sitä ei ole ulospääsyä.*

Sota on saattanut koko ihmiskunnan perikadon partaalle. Kapitalistit ovat äityneet käymään sotaa eivätkä voi päästä siitä eroon. Koko maailma on katastrofin kynnyksellä.

Työläistoverit! Lähenee aika, jolloin tapahtumat vaativat teiltä uutta ja vielä suurempaa sankaruutta — ja lisäksi miljoonien ja kymmenien miljoonien sankaruutta — kuin helmi- ja maaliskuun vallankumouksen mainehikkaina päivinä. Valmistautukaa.

Valmistautukaa ja muistakaa, että jos te, taistellesanne yhdessä kapitalistien kanssa, pystyitte saamaan voiton muutamassa päivässä, yksinkertaisella kansan vihan purkauksella, niin päästäksenne voitolle taistelussa kapitalisteja vastaan ja kapitalisteista tarvitaan muutakin. Tällaisen voiton saavuttamiseen, vallan ottamiseen työläisten ja köyhien talonpoikien käsiin, sen säilyttämiseen ja taitavaan käyttämiseen tarvitaan järjestäytymistä, järjestäytymistä ja järjestäytymistä.

Puolueemme auttaa teitä millä suinkin voi ja ennen kaikkea selventämällä tietoisuutta eri luokkien erilaisesta asemasta ja niiden erilaisesta voimakkuudesta. Tälle on omistettu konferenssimme päätökset. Ilman tätä selvää tietoisuutta ei järjestäytyminen ole mitään. Ilman järjestäytymistä ei miljoonien toiminta ole mahdollista, ei ole mahdollista mikään menestys.

Älkää luottako sanoihin. Älkää antako houkutellessanne lupauksilla. Älkää liioitelko voimianne. Järjestäytykää jokaisessa tehtaassa, jokaisessa rykmentissä ja jokaisessa komppaniassa, jokaisessa asuntokorttelissa. Työskennelkää järjestäytymisen hyväksi joka päivä ja joka tunti, työskennelkää itse, tätä työtä ei saa uskoa kenellekään toiselle. Pyrkikää tällä työllä siihen, että joukkojen täydellinen luottamus eturivin työläisiin tulisi vähitellen lujaksi ja murtumattomaksi. Siinä konferenssimme kaikkien päätösten perussisältö. Siinä vallankumouksen koko kehityskulun tärkein opetus. Siinä ainoa menestyksen tae.

Työläistoverit! Me kutsumme teitä voimiakysyvään, vakavaan, väsymättömään toimintaan, joka liittää yhteen kaikkien maiden valveutunutta, vallankumouksellista proletariaattia. Tämä ja vain tämä tie johtaa ulospääsyyn, ihmiskunnan pelastumiseen sodan kauhuista, pääoman ikeestä.

*Liite „Soldatskaja Pravda” lehdessä
13. numeroon,
toukokuun 16 (3) pnrä 1917*

*Julkaistaan Liitteen
tekstin mukaan*

VELJEILYN MERKITYS

Kapitalistit joko tekevät pilkkaa rintamalla tapahtuvasta sotilaiden veljeilystä tai hyökkäilevät hillittömän raivokkaasti sitä vastaan, valehtelevat ja parjaavat, selittävät sen vain saksalaisten harjoittamaksi venäläisten „pettämiseksi”, ja uhkaavat — *omien* kenraaliensa ja upseeriensa avulla — rangaista veljeilystä.

Tuollainen kapitalistien politiikka on pääoman ja sen tuottaman voiton „pyhän omistuksen” suojelemisen kannalta katsoen aivan oikeaa: jotta proletariaatin sosialistinen vallankumous tulisi *tukahdutetuksi* heti alkuunsa, *täytyy* veljeilyyn suhtautua todellakin juuri niin kuin kapitalistit siihen suhtautuvat.

Valveutuneet työläiset ja heidän mukanaan myös puoliproletaarien laajat joukot, talonpoikaisköyhälistön laajat joukot sorrettujen luokkien pettämättömän luokkavaiston johdattamina suhtautuvat veljeilyyn erittäin myötämielisesti. On selvää, että veljeily on tie rauhaan. On selvää, että tämä tie ei käy kapitalististen hallitusten kautta, ei liitossa niiden kanssa, vaan niitä *vastaan*. On selvää, että tämä tie kehittää, lujittaa ja varmentaa eri maiden työläisten keskinäistä veljellistä luottamusta. On selvää, että tämä tie *alkaa murtaa* kirottua kasarmien vankilakuria, joka edellyttää sotamiesten tylsää alistumista „omien” upseeriensa ja kenraaliensa, omien kapitalistiensa tahtoon (sillä upseerien ja kenraalien valtaosa joko kuuluu kapitalistiluokkaan tai ajaa sen etuja). On selvää, että veljeily on *joukkojen* vallankumouksellinen aloite, että se on sorrettujen luokkien omantunnon, järjen ja rohkeuden heräämistä, toisin sanoen yksi niistä askelista, jotka johtavat sosialistiseen, proletaariseen vallankumoukseen.

Eläköön veljeily! Eläköön *alkava* proletariaatin sosialistinen maailmanvallankumous!

Jotta veljeily saavuttaisi mahdollisimman helposti, varmasti ja nopeasti tarkoitusperänsä, meidän on huolehdittava siitä, että se olisi mitä parhaiten järjestettyä ja että sillä olisi selvä poliittinen ohjelma.

Parjatkoon kapitalistien ja heidän ystäviensä raivoava lehdistö meitä paljon tahansa nimittäen meitä anarkisteiksi, me toistamme väsymättä: me emme ole anarkisteja, me olemme joukkojen parhaimman järjestämisen ja mitä lujimman „valtio”-vallan kiihkeitä kannattajia,— mutta me emme tahdo porvarillisen parlamentaarisen tasavallan kaltaista valtiota, vaan sellaisen valtion kuin on työläisten, sotilaiden ja talonpoikain edustajain Neuvostojen Tasavalta.

Me olemme aina neuvoneet ja yhä neuvomme veljeilemään mahdollisimman järjestyneesti, valvomaan — sotilaiden tulee itsensä valvoa omalla järjellään sekä kokemuksensa ja havaintojensa perusteella, — ettei siinä olisi petosta, pyrkien eristämään joukkokokouksista upseerit ja kenraalit, joista suurin osa parjaa vihamielisesti veljeilyä.

Me pyrimme siihen, ettei veljeily rajoittuisi vain puhumiseksi rauhasta yleensä, vaan että se kehittyisi *selvän* poliittisen ohjelman käsittelemiseksi, sen käsittelemiseksi, *miten* saadaan sota lopetetuksi ja kapitalistien harjoittama sorto kukistetuksi, kapitalistien, jotka aloittivat sodan ja pitkittävät sitä vielä nytkin.

Tämän vuoksi puolueemme julkaisi kaikkien sotaa käyvien maiden sotilaille vetoamuksen (ks. sen tekstiä „Pravdan” 37. numerosta)*, jossa on esitetty selvä ja tarkka vastauksemme noihin kysymyksiin sekä selvä poliittinen ohjelma.

Se on hyvä, että sotilaat kiroavat sotaa. Se on hyvä, että he vaativat rauhaa. Se on hyvä, että he alkavat tajuta sodan olevan edullista kapitalisteille. Se on hyvä, että he rikkovat pakkokuria ja aloittavat itse veljeilyn kaikilla rintamilla. Kaikki se on hyvä.

Mutta se ei vielä riitä.

Sotilaiden pitää nyt ryhtyä sellaiseen veljeilyyn, jonka aikana pohdittaisiin selvää poliittista ohjelmaa. Me emme ole anarkisteja. Me emme ole sitä mieltä, että sota voidaan

* Ks. tätä osaa, ss. 171—174. *Toim.*

lopettaa yksinkertaisesti „kieltäytymällä” siitä, siten että yksilöt, ryhmät tahi satunnaiset „väkijoukot” kieltäytyvät käymästä sotaa. Meidän mielestämme sodan voi lopettaa ja lopettaakin useissa maissa tapahtuva *vallankumous*, toisin sanoen se, että *valtio*vallan ottaa käsiinsä uusi luokka, nimittäin: eivät kapitalistit eivätkä pienisännät (jotka ovat aina puolittain riippuvaisia kapitalisteista), vaan proletaarit ja puoliproletaarit.

Kaikkien sotaa käyvien maiden sotilaille osoittamassamme vetoomuksessa me esitimme kaikkien maiden työväen vallankumouksen ohjelman: kaiken valtiovallan siirtäminen työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvostolle.

Toverit sotilaat! Pohtikaa tätä ohjelmaa omassa keskuudessaanne sekä yhdessä saksalaisten sotilaiden kanssa! Sellainen pohtiminen auttaa teitä löytämään oikean, parhaiten järjestetyn, lyhimmän tien sodan lopettamiseen ja pääoman ikeen kukistamiseen.

* * *

Pari sanaa eräästä pääoman lakeijasta, Plehanovista. On surkeaa nähdä, miten alas tämä entinen sosialisti on vajonnut! Hän rinnastaa veljeilyn „petokseen”!! Hän järjellee näin: eikö veljeily, jos se onnistuu, johda erillisrauhan solmimiseen?

Ei, herra entinen sosialisti, se veljeily, jota olemme tukeneet *kaikilla* rintamilla, ei johda muutamien maiden kapitalistien väliseen „erillis”-rauhaan, vaan kaikkien maiden vallankumouksellisten työläisten väliseen yleiseen rauhaan, joka tehdään kaikkien maiden kapitalisteista *huolimatta* ja kapitalisteja *vastaan*, näiden harjoittaman sorron kukistamiseksi.

„Pravda” № 43, toukokuun 11
(huhtikuun 28) pnä 1917

Julkaistaan „Pravda” lehden
tekstin mukaan

MIHIN JOHTAVAT VÄLIAIKAISEN HALLITUKSEN VASTAVALLANKUMOUKSELLISET TEOT

Olemme saaneet tällaisen sähkeen:

„Jeniseisk. Työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvosto on tutustunut Jeniseiskin kuvernementin komissaariksi nimitetylle Kru-tovskille osoitettuun ministeri Lvovin sähkeeseen, joka on lähetetty Jeniseiskiinkin toimintaohjeeksi.

Me protestoimme virkamieskunnan jälleenmuodostamista vastaan ja ilmoitamme, ensinnäkin, että me emme enää salli nimitettyjen virkamiesten hoitaa asioitamme, toiseksi, että poishäädettyjä talonpoi-kain esimiehiä ei takaisin oteta, kolmanneksi, että me tunnustamme vain ne elimet, jotka Jeniseiskin ujestissa kansa itse on muodostanut, ja neljänneksi, että nimitetyt virkamiehet voivat päästä määräälemään vain kulkien meidän ruumiittemme yli.

Jeniseiskin edustajain Neuvosto”.

Väliaikainen hallitus nimittää siis Pietarista käsin „komissaareja” „johtamaan” Jeniseiskin työläisten ja soti-laiden edustajain Neuvostoa eli yleensä Jeniseiskin paikal-lista itsehallintoelintä. Väliaikainen hallitus suoritti sitä paitsi tuon nimittämisen sellaisessa muodossa, että Jeni-seiskin työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvosto pro-TESTOI „virkamieskunnan jälleenmuodostamista” vastaan.

Enemmänkin, Jeniseiskin työläisten ja sotilaiden edusta-jain Neuvosto ilmoittaa, että „nimitetyt virkamiehet voivat päästä määräälemään vain kulkien meidän ruumiittemme yli”. Väliaikaisen hallituksen menettely on saattanut kau-kaisen Siperian ujestin — sen koko väestön valitseman johtavan elimen ominaisuudessa — sellaiseen tilaan, että sieltä kajahtaa suoranainen hallitukselle osoitettu *aseelli-sen vastarinnan* uhkaus.

Siihen se Väliaikaisen hallituksen herrojen isännöiminen on vienyt!

Ja itse he sitten alkavat huutaa — niinkuin ovat tähän-kin saakka huutaneet — pahansuovista ihmisistä, jotka „julistavat” „kansalaisuotaa”!

Mitä varten piti Pietarista tai mistä muusta keskuksesta hyvänsä nimittää „komissaareja” „johtamaan” *valinnalista* paikallista elintä? Tokkohan muualta tullut ihminen tuntee paremmin paikalliset tarpeet ja kykenee „johtamaan” paikallista väestöä? Mitä aihetta jenseiskiläiset olivat antaneet tuohon typerään toimenpiteeseen? Jos jenseiskiläiset lienevätkin jossain asiassa joutuneet ristiriitaan muiden paikkakuntien kansalaisten enemmistön päätösten kanssa, niin minkä vuoksi ei voitu rajoittaa aluksi siihen, että olisi yritetty *ottaa selvä asiasta*, eikä antaa aihetta puhua „virkamieskunnasta” ja herättää paikallisessa väestössä oikeutettua tyytymättömyyttä ja kiihitymistä?

Kaikkiin näihin kysymyksiin on vain yksi vastaus. Väli-aikaisessa hallituksessa istuvat tilanherroja ja kapitalisteja edustavat herrat haluavat ehdottomasti *säilyttää* vanhan, tsaristisen hallintokoneiston: ylhäältäkäs in „nimitettävän” virkamieskunnan. Samoin ovat menetelleet maailman kaikki porvarilliset parlamentaariset tasavallat miltei aina, eräissä maissa olleita lyhyitä vallankumouskausia lukuunottamatta. Niin on menetelty — helpottaen ja valmistellen siten palaamista tasavallasta takaisin monarkiaan, Napoleoneihin, sotilasdiktaattoreihin. Niin on tehty — ja herrat kadetit tahtovat ehdottomasti seurata noita surkeita esimerkkejä.

Kysymys on erittäin vakava. Ei pidä pettää itseään. Tuollaisilla teoilla, nimenomaan niillä Väliaikainen hallitus *valmistele* — tietoisesti tai tietämättään, se on saman tekevää, — monarkian palauttamista Venäjällä.

Koko vastuu mahdollisista — ja tietyissä suhteissa kiertämättömistä — monarkian palauttamisen yrityksistä Venäjällä lankeaa Väliaikaiselle hallitukselle, joka on ryhtynyt tuollaisiin vastavallankumouksellisiin tekoihin. Sillä ylhäältäkäs in — paikallista väestöä „johtamaan” — „nimitetty” virkamieskunta on aina ollut ja tulee aina olemaan monarkian jälleenpystyttämisen mitä varmin tae, samanlainen kuin on vakinainen armeija ja poliisilaitos.

Jenseiskin työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvosto on tuhannesti oikeassa, niin käytännöllisesti kuin periaatteellisestikin. Ei saa sallia talonpoikain poishädettyjen esimiesten takaisin palaamista. Ei saa sietää „nimitettävän” virkamiehistön muodostamista. Tulee tunnustaa „vain

ne elimet, jotka kansa itse on muodostanut” kyseisellä paikkakunnalla.

Sellainen ajatus, että ylhäältäkäsin „nimitettävien” virkamiesten välityksellä tapahtuva „johto” on välttämätöntä, on peräti valheellinen, epädemokraattinen, se on caesarismilaista tahi blanquillaista *seikkailupolitiikkaa*. Engels oli aivan oikeassa, kun hän, melko pahan byrokraatistimitartunnan saaneiden saksalaisten sosialidemokraattien ohjelmaluonnosta arvostellessaan vuonna 1891 vaati jyrkästi: ei mitään paikallisen itsehallinnon valvontaa ylhäältäkäsin; Engels oli oikeassa muistuttaessaan Ranskassa saadusta kokemuksesta, kun siellä vuodesta 1792 vuoteen 1798 asioita hoitivat paikalliset valinnalliset elimet ilman mitään tuollaista valvontaa, eikä Ranska yhtään „rappeutunut”, se ei lainkaan „hajonnut”, vaan lujittui, yhtyi ja järjestyi demokraattisesti ⁸⁰.

Virkamiehen typerät ennakkoluulot, piintyneet tsaarin-aikaiset tottumukset, professorien taantumukselliset käsitykset virkavallan välttämättömyydestä sekä tilanherrojen ja kapitalistien vastavallankumoukselliset hankkeet ja yritykset — siinä maaperä, josta ovat orastaneet ja orastavat Väliaikaisen hallituksen sellaiset teot kuin tässä tarkastelemamme.

Jeniseiskin työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvosto toi ilmi sen terveen demokraattisen tunteen, joka on ominainen työläisille ja talonpojille, jotka ovat kuohuksissaan siitä, että aikuista paikallista väestöä, omat edustajansa valinnutta suurta enemmistöä „johtamaan” yritetään aivan kuin pilkkaa tehden „nimittää” virkamiehet ylhäältäkäsin.

Kansa tarvitsee todella demokraattista työläisten ja talonpoikain tasavaltaa, joka ei tunne muita kuin valinnalliset viranomaiset, jotka voidaan väestön tahdosta vaihtaa milloin hyvänsä. Ja kaikkien työläisten ja talonpoikain pitää käydä taistelua *tuollaisen* tasavallan puolesta niitä Väliaikaisen hallituksen edesottamuksia *vastaan*, joihin se ryhtyy palauttaakseen monarkistiset, tsaristiset hallintomenetelmät ja -koneiston.

SOSIALISHOVINISTIT JA INTERNATIONALISTIT

Sosialishovinistit, kavallettuaan sosialismin ja siirryttyään „omien” kapitalistiensa puolelle, ovat luonnollisesti jakautuneet kapitalistien sodassa muodostaman ryhmittymisen mukaisesti. Yhtä luonnollista on sekin, että tämä jakautuminen on väliaikaista. Plehanov ei halua neuvotella Scheidemannin kanssa, mutta sama Plehanov puolustaa sosialishovinistien „Internationalea”, joka on kavaltaanut sosialismin. Toisin sanoen: Plehanov kannattaa suhteiden katkaisemista Scheidemanneihin *siksi aikaa*, kunnes hajaannus jatkuu niiden kapitalistien välillä, joiden asiamiehiä sekä Plehanov että Scheidemann ovat. Plehanov ryhtyy kannattamaan yhtenäisyyttä Scheidemannien kanssa sen jälkeen kun „herrat” (s.o. kummankin maan kapitalistit) tekevät sovinnon keskenään. Ei voida kieltää, etteikö Plehanovin kannanotto olisi johdonmukaista — se on johdonmukaista sosialismin *kavaltamista*, johdonmukaista kapitalistien palvelemista ei pelosta, vaan antaumuksesta.

Ei ole ihme sekään, että kansainvälisen sosialistisen „keskusta”-virtauksen edustajat (Kautsky y.m.), jotka kannattavat „yhtenäisyyttä” yleensä sosialishovinistien kanssa, suostuvat osallistumaan konferenssiin, jota Scheidemannin asiamies Borgbjerg järjestää, tahi järjestävät tuota kansainvälistä „sosialistista” konferenssia itse (kuten Pietarin työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvoston Toimeenpaneva komitea) *yhdessä* Scheidemannien ja Plehanovien kanssa⁸¹. Ei ole ihme, että meidän venäläiset „keskustalaiset” „Rabotshaja Gazetasta” suuttuivat kovasti puolueellemme, kun se kieltäytyi osallistumasta Borgbjergin järjestämään konferenssiin.

Saimme eilen illalla sähkeen Tukholman-kirjeenvaihtajaltamme:

„Haase, Longuet osallistuvat konferenssiin. „Spartakus” kieltäytyi”.

„Spartakus” eli „Internationale” ryhmäksi Saksassa nimitetään sitä ryhmää, johon kuuluu Karl Liebknecht. Varsinkin ne, joille on hyötyä korttiin sekoittamisesta, ovat viime aikoina pitäneet suurta hälyä siitä, että Liebknechtin ryhmä on muka liittynyt kautskylaisten kanssa uuteen „Saksan riippumattomaan sosialidemokraattiseen puolueeseen”. Tosiasiallisesti Liebknechtin ryhmä ei ole yhtynyt täydellisesti kautskylaisten kanssa, vaan se on säilynyt järjestöllisesti itsenäisenä ja tehnyt vain väliaikaisen ja ehdollisen liiton sosialishovinisteja vastaan.

Ylempänä esitetty sähke vahvistaa tämän vieläkin keran. Kun päiväjärjestykseen asetui käytännönkysymys, kun piti viipymättä vastata tarkasti ja selvästi siihen, lähdetäänkö kulkemaan yhdessä Scheidemannien ja heidän asiamiestensä kanssa, niin K. Liebknechtin ja hänen ryhmänsä liitto Kautskyn ja kumpp. kanssa *hajosi heti paikalla*.

Eräät toverit pelkäsivät, että Borgbjergia koskeva päätöslauselmamme saattaa „eristää” meidät.

Ei, toverit! Se eristää meidät *horjuvista*. Horjuvia ei voida auttaa mitenkään muuten kuin siten, että lakataan itse horjumasta.

Tapahtumat ovat vahvistaneet erittäin täydellisesti ja erittäin nopeasti sen, että Borgbjergia vastaan suunnattu päätöslauselmamme oli oikea. Saksalaisten kautskylaisten (Haase) samoin kuin ranskalaistenkin (Longuet) horjunta yhä vielä jatkuu, he suostuvat osallistumaan sosialishovinistien kanssa pidettäviin neuvottelukokouksiin eivätkä rohkene toimittaa lopullista rajankäyntiä heidän kanssaan.

Meidän puolueemme, joka on ottanut tehdäkseen aloitteen tuollaisessa lopullisessa rajankäynnissä, *on jo ryhtynyt* liittämään yhteen III Internationalen aineksia. Meidän taktiikkamme ja K. Liebknechtin ryhmän taktiikan yhdenmukaisuus ei ole mikään sattuma, vaan eräs askel syntyvän III Internationalen luomisen tiellä.

I. G. TSERETELI JA LUOKKATAISTELU

Kaikki lehdet ovat julkaisseet joko kokonaan tai lyhennettynä I. G. Tseretelin puheen, jonka hän piti huhtikuun 27 p:nä Valtakunnanduuman eri kokoonpanoihin kuuluneiden edustajain juhlaistunnossa.

Se oli oikea ministerinpuhe, muuta et sano. Puhui salkuton ministeri. Mutta me olemme sitä mieltä, ettei se sentään mikään synty ole mainita sosialismista, marxilaisuudesta, luokkataistelusta *jopa* silloinkin, kun salkuttomat ministerit pitävät ministerinpuheita. Omansa kullekin: porvaristolle on sopivaa karttaa puhumista luokkataistelusta, sen erittelyä, sen tutkimista, politiikan perustelemista tämän taistelun kannalta. Porvaristolle on sopivaa jättää syrjään nämä „epämieluisat”, „tahdittomat”, kuten vierashuoneissa sanotaan, puheenaiheet ja ylistää „kaikkien vapauden ystävien” „yhtenäisyyttä”. Proletaariselle puolueelle ei ole sopivaa unohtaa luokkataistelua.

Omansa kullekin.

I. G. Tseretelin puheen perustana on kaksi poliittista perusajatusta: ensimmäinen — porvaristossa muka voidaan ja täytyy erottaa kaksi osaa. Toinen osa „on tehnyt sopimuksen demokratian kanssa”; tämän porvariston asema on „vankka”. Toisen osan muodostavat „edesvas-tuuttomat porvaripiirit, jotka provosoivat kansalaissotaa”, tätä osaa Tsereteli nimitti myös toisin: „monet niin sanotujen maltillisten sensusoikeuksia nauttivien ainesten joukosta”.

Puhujan toinen poliittinen ajatus: „proletariaatin ja talonpoikaiston diktatuurin viipymättömän julistamisen (!!?) yritys” olisi „epätoivoinen” yritys, ja hän, Tsereteli,

suostuisi tuohon epätoivoiseen yritykseen vain siinä tapauksessa, jos hän vaikkapa hetken uskoisi, että Shulginin aatteet ovat „koko sensusoikeuksia nauttivan porvariston aatteita”.

Tarkastelkaamme I. G. Tseretelin kumpaakin poliittista ajatusta, Tseretelin, joka niinkuin salkuttoman ministerin eli ministeriehdokkaan tuleekin, on asettunut „keskustalaiselle” kannalle: ei taantumusta eikä vallankumousta! ei yhdessä Shulginin kanssa eikä myöskään „epätoivoisten yritysten” kannattajain kanssa.

Mitä luokkaeroavaisuuksia Tsereteli osoitti olevan mainitsemiensa porvariston kahden osan välillä? Ei kerrassaan mitään. Tsereteli ei tullut edes ajatelleeksi, ettei olisi pahitteeksi perustella politiikkaa luokkataistelun kannalta. Porvariston kumpikin „osa” on luokkapohjaltaan tilanherroja ja kapitalisteja. Tsereteli ei virkkanut sanaakaan sellaisesta, että Shulgin *ei* edustaisi niitä samoja luokkia tai luokkaryhmiä kuin Gutshkov (Väliaikaisen hallituksen jäsen ja sitä paitsi sen tärkeimpiä jäseniä...). Tsereteli erotti Shulginin aatteet „koko” sensusoikeuksia nauttivan porvariston aatteista, mutta ei esittänyt *mitään* perusteita. Eikä voinutkaan esittää. Shulginin „aatteet” — hän kannattaa Väliaikaisen hallituksen yksinvaltaa, vastustaa aseistettujen sotilaiden harjoittamaa Väliaikaisen hallituksen valvontaa, vastustaa „Englannin-vastaista propagandaa”, vastustaa sotilaiden „usuttamista” „upseerisäätyä” vastaan, vastustaa „Pietarinpuolen”⁸² harjoittamaa propagandaa j.n.e.— nämä aatteet lukija tapaa joka päivä „Retsh” lehden palstoilla, salkullisten ministerien y.m. puheissa ja julistuksissa.

Ero on vain siinä, että Shulgin puhuu „suulaammin” ja Väliaikainen hallitus hallituksen ominaisuudessa *puhuu* vaatimattomammin; Shulgin puhuu bassoäänellä, mutta Miljukov sen sijaan falsetissa. Miljukov kannattaa sopimuksen tekoa työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvoston kanssa, Shulgin *ei* myöskään *vastusta* sopimuksen tekoa. Kumpikin, niin Shulgin kuin Miljukovkin, kannattaa „muita valvontakeinoja” (ei sellaista, että aseistettu sotilas olisi valvomassa).

Tsereteli heitti yli laidan kaikki ja kaikenlaiset luokkataistelua koskevat aatteet! Hän *ei* osoittanut eikä aikonutkaan osoittaa porvariston „kahden osan” välisiä luokka-

eroavaisuuksia eikä liioin vähänkään vakavia poliittisia eroavaisuuksia!

„Demokratialla” Tsereteli tarkoitti puheensa eräässä kohdassa „proletariaattia ja vallankumouksellista talonpoikaistoa”. Tarkastelkaamme tätä luokkamäärittelyä. Porvaristo suostui tekemään sopimuksen tämän demokratian kanssa. Herää kysymys, *mihin* tämä sopimus pohjautuu? mikä *luokkaetu* on sen pohjana?

Tsereteli ei hiiskahda sanaakaan siitä! Hän puhuu vain „yleisestä demokraattisesta toimintaohjelmasta, joka tällä haavaa on osoittautunut sopivaksi koko maalle”, siis ilmeisesti proletaareille ja talonpojille, sillä „maa”, „sensusoikeuksien nauttijat” poislaskettuna, käsittääkin juuri työläiset ja talonpojat.

Hylkääkö tämä ohjelma esimerkiksi maakysymyksen? Ei. Ohjelmassa siitä vaietaan. Häviävätkö luokkaedet ja niiden ristiriitaisuus, jos niistä vaietaan diplomaattisissa asiakirjoissa, „sopimus”-kirjoissa, ministerien puheissa ja lausunnoissa?

Tsereteli „unohti” asettaa tämän kysymyksen, hän unohti „pikkuseikan”: hän unohti „vain” luokkaedet ja luokkataistelun...

„Kaikki Venäjän vallankumouksen tehtävät”, liverteli I. G. Tsereteli satakielen lailla, „sen koko olemus (!!??) riippuu siitä, käsittävätkö omistavat, sensusoikeuksia nauttivat luokat” (s.o. tilanherrat ja kapitalistit) sen, „että tämä yleiskansallinen toimintaohjelma ei ole pelkästään proletaarinen ohjelma”...

Voi tilanherra ja kapitalisti parkoja! He ovat niin „hoksaamattomia”. He „eivät käsitä”. Tarvitaan erikoinen demokraatteja edustava ministeri ajamaan järkeä heidän päähänsä...

Vai onko tämä „demokraattien” edustaja unohtanut luokkataistelun, siirtynyt Louis Blanc’in kannalle ja sivuuttaa sanahelinällä luokkaetujen välisen ristiriidan?

Shulginko ja Gutshkov Miljukovin kanssa „eivät käsitä”, että talonpoika *voidaan saada* sovintoon tilanherran kanssa sellaisen ohjelman pohjalla, jossa vaietaan maasta? Vai I. G. Tseretelikö se „ei käsitä”, että sitä *ei voida saada* aikaan?

Työläiset ja talonpojat, rajoittukaa siihen, minkä tilanherrat ja kapitalistit „voivat hyväksyä”,— sellainen on

Shulginin—Miljukovin—Plehanovin kannan todellinen *olemus* (sen luokka- eikä suusanallinen olemus). Ja nämä „käsittävät” sen paremmin kuin I. G. Tsereteli.

Nyt olemme päässeet lähelle Tseretelin toista poliittista ajatusta: proletariaatin ja talonpoikaiston diktatuuri (diktatuuria ei „julisteta”, vaan se valloitetaan, huomautamme ohimennen...) olisi epätoivoinen yritys. Ensinnäkin, nykyään tuosta diktatuurista ei sovi puhua noin yksinkertaisesti: kunpa I. G. Tsereteli ei joutuisi „vanhojen bolshevikkien” arkistoon*... Toiseksi, ja tämä on pääasia, eivätkö työläiset ja talonpojat muodosta väestön valtasaa? eikö enemmistön tahdon toteuttamista nimitetä „demokratiaksi”?

Kuinka voidaan, jos pysytään demokraatteina, *vastustaa* „proletariaatin ja talonpoikaiston diktatuuria”? kuinka voidaan pelätä, että se aiheuttaa „kansalaissodan”? (minkälaisen kansalaissodan? pienen tilanherra- ja kapitalistiryhmän kansalaissodan työläisiä ja talonpoikia *vastaan*? mitättömän vähemmistön kansalaissodan valtavaa enemmistöä vastaan?)

I. G. Tsereteli on sotkeutunut lopullisesti ja unohtanut jopa senkin, että jos Lvov ja kumpp. täyttävät lupauksensa ja kutsuvat koolle Perustavan kokouksen, niin tämä kokous tulee olemaan enemmistön „diktatuuria”! Vai pitääkö työläisten ja talonpoikien rajoittua Perustavassa kokouksessakin siihen, minkä tilanherrat ja kapitalistit „voivat hyväksyä”?

Työläiset ja talonpojat muodostavat suuren enemmistön. Kaikki valta tälle enemmistölle — se, näettekös, on „epätoivoinen yritys”...

Tsereteli on sotkeutunut, sillä hän on unohtanut tyyten luokkataistelun. Hän on siirtynyt täydellisesti marxilaisuuden kannalta sille samalle kannalle, millä oli Louis Blanc, joka „kuittasi” luokkataistelun sanahelinällä.

Proletaarisen johtajan tehtäviin kuuluu selittää luokkatietäjien välillä vallitseva ero ja saada vakuuttamisen tietä pikkuporvariston tietyt kerrokset (nimitäin: talonpoikaisköyhälistö) tekemään valintansa työläisten ja kapitalistien välillä ja asettumaan työläisten puolelle.

* Ks. kirjoittamani „Kirjeitä taktiikasta”. (Ks. tätä osaa, ss. 26—27. *Toim.*)

Pikkuporvarillisten Louis Blanc'ien tehtävänä on hämätä luokkaetujen välillä vallitsevat eroavaisuudet ja taivuttaa porvariston tietyt kerrokset (pääasiallisesti sivistyneistö ja parlamentaarikot) „tekemään sopimuksen” työläisten kanssa, taivuttaa työläiset „tekemään sopimuksen” kapitalistien kanssa, taivuttaa talonpojat „tekemään sopimuksen” tilanherrojen kanssa.

Louis Blanc taivutteli uutterasti Pariisin porvaristoa ja, kuten tunnettua, oli vähältä saada sen taipumaan ja kieltäytymään joukkoampumisista vuosina 1848 ja 1871...

„Pravda” № 44, toukokuun 12
(huhtikuun 29) pnä 1917
Allekirjoitus: N. L e n i n

Julkaistaan „Pravda” lehden
tekstin mukaan

LEVOTTOMUUTTA

Sen tiedon johdosta, että muutamat entisistä ministereistä ovat astuneet suurten pankkien johtajien virkaan, „Pravda” kysyi:

„— Entä kuinka monen pankin toimintaan ottavat osaa (johtajina, osakkaina, tosiasiallisina isäntinä) nykyiset ministerit Gutshkov, Tereshtshenko, Konovalov?”

Ja lisäsi:

„Toverit pankkivirkailijat (joiden, sulkeissa sanottuna, on järjestettävä nopeammin oma liittonsa) tekevät hyvin, jos kokoavat tästä kysymyksestä aineistoa ja julkaisevat sen työväenlehdistössä” *.

Tuon johdosta hermostunut „Birzhevyje Vedomosti”, lehti, joka kuten tiettyä „haiskahtaa” melko väkevästi pankilta, kirjoittaa:

„„Tovereita virkailijoita” kehoitetaan järjestämään urkintaa, penkomaan porvariministerien kassakaappeja ja luetteloimaan heidän käteisvaransa. Yhtä julkeasti bolshevikit penkovat myös vieraita vakaumuksia. Emmeköhän kohta näe „Pravdassa” sellaistaakin, että tovereita kehoitetaan perustamaan oma ohraosasto? Kyllä Kshesinskajan palatissa tilaa löytyy...”.

Miksi „Birzhevyje Vedomosti” lehden herrat ovat käyneet noin levottomiksi?

Mitä tekemistä tässä on „urkinnalla”, hyvät herrat?

Meillä ei ole kerrassaan mitään sitä vastaan, että toverit pankkivirkailijat julkaisevat *kaikkien puolueiden* pankkipomojen luettelot. Hyvät herrat, miksi kansalla ei ole

* Ks. tätä osaa, s. 106. *Totm.*

---

oikeutta tietää, ketkä nimenomaan ovat sellaisten laitosten kuin pankkien, noiden mitä mahtavimpien laitosten pääasiallisia isäntiä, laitosten, joista riippuu koko maan talouselämä, joista riippuu sekä sodan että rauhan kysymysten ratkaisu?

Mitä te pelkäätte, herrat?

*„Pravda” № 44, toukokuun 12
(huhtikuun 29) pnä 1917*

*Julkaistaan „Pravda” lehden
tekstin mukaan*

„VALTAPULA”

Koko Venäjä muistaa vielä huhtikuun 19—21 päivän, jolloin Pietarin kaduilla oli vähältä puhjeta kansalaissota.

Huhtikuun 21 p:nä Väliaikainen hallitus kyhäsi uuden muka rauhoittavan paperinpalasen⁸³, jossa se „selitti” ryöstötarkoituspäivää ajavaa 18 päivän noottiaan.

Tämän jälkeen työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvoston Toimeenpanevan komitean enemmistö päätti katsoa „selkkauksen päättyneeksi”.

Kului vielä pari päivää, ja silloin pulpahti esiin kysymys kokoomusministeristöstä. Toimeenpaneva komitea jakautui miltei tasan: 23 äänesti kokoomusministeristöä vastaan ja 22 sen puolesta. Selkkaus osoittautui „päättäneeksi” vain paperilla.

Sen jälkeen kului vielä kaksi päivää, ja meillä on uusi „selkkaus”. Eräs Väliaikaisen hallituksen johtomiehistä, sotaministeri Gutshkov, on pyytänyt virkaeroa. Puhutaan, että koko Väliaikainen hallitus on muka päättänyt erota (tällä hetkellä, näitä rivejä kirjoittaessamme, emme vielä tiedä, onko totta, että koko hallitus on eronnut). Jälleen on syntynyt „selkkaus” ja sitä paitsi sellainen, jonka rinnalla kelmenevät kaikki aikaisemmat „selkkaukset”.

Mistä tuollainen „selkkausten” paljous johtuu? Olisikohan olemassa jokin perustavaa laatua oleva syy, joka aiheuttaa kiertämättömästi „selkkauksen” toisensa jälkeen?

Sellainen syy on *olemassa*. Se on niin sanottu kaksoisvalta, se on se epävakaa tasapainotila, joka on muodostunut työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvoston ja Väliaikaisen hallituksen keskinäisen sopimuksen tuloksena.

Väliaikainen hallitus on kapitalistien hallitus. Se ei voi luopua aluevaltaus- (annektointi-) pyrkimyksestä, se ei voi

lopettaa ryöstösotaa eikä solmita demokraattista rauhaa, se ei voi olla suojelematta oman luokkansa (s.o. kapitalistiluokan) liikevoittoja, se ei voi olla suojelematta tilanherröjen maita.

Työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvosto edustaa muita luokkia. Suurin osa Neuvostoon kuuluvista työläisistä ja sotilaista ei halua ryöstösotaa eikä ole kiinnostettu kapitalistien voitoista eikä tilanherröjen erikoisoikeuksien säilyttämisestä. Mutta samalla se luottaa vielä kapitalistien Väliaikaiseen hallitukseen, haluaa sopia tämän kanssa, haluaa olla kosketuksessa siihen.

Työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvostot itse ovat vallan ituja. Rinnan Väliaikaisen hallituksen kanssa myös Neuvostot yrittävät eräissä kysymyksissä käyttää valtaansa. Tuloksena on sekavaltaisuus eli se, mitä nykyään sanotaan „valtapulaksi”.

Näin ei voi jatkua kauan. Tällaisen asiointilan vallitessa jokainen päivä tuo tullessaan uuden „selkkauksen” ja luo uusia pulmallisia tilanteita. Paperinpalasen merkintöinen: selkkaus on päättynyt — voi tietysti kirjoittaa. Mutta todellisesta elämästä nämä selkkaukset eivät katoa. Ja tämä johtuu siitä yksinkertaisesta syystä, että ne eivät ole yleensä mitään „selkkauksia”, satunnaisia tapauksia, pikkuasioita. Ne ovat syvällisen sisäisen pulan ulkonaisia ilmauksia. Ne johtuvat siitä umpikujasta, johon koko ihmiskunta on joutunut. Ryöstösodasta ei päästä eroon, ellei rohjeta ryhtyä niihin toimenpiteisiin, joita sosialisti-internationalistit ehdottavat.

„Valtapulan” ratkaisemiseksi Venäjän kansalle ehdotetaan nyt kolmea tietä. Eräät sanovat: jättäkää kaikki entiselleen, luottakaa entistä lujemmin Väliaikaiseen hallitukseen. Ehkäpä eroamisuhkaus esitetään juuri siinä tarkoituksessa, että Neuvosto saataisiin pakotettua sanomaan: luotamme entistä lujemmin. Väliaikainen hallitus ajaa takaa sitä, että alettaisiin pyydellä: tulkaa ja hallitkaa; kenen huomaan me ilman teitä jäämme...

Toinen tie: kokoomusministeristö. Jakakaamme ministerinsalkut Miljukovin ja kumpp. kanssa, asettakaamme ministeristöön muutamia omia miehiä, ja silloin alkaa toinen musiikki.

Me ehdotamme kolmatta tietä: Neuvostojen koko politiikka on muutettava, on lakettava luottamasta

kapitalisteihin, *kaikki valta on siirrettävä työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvostoille. Henkilönvaihdokset eivät johda mihinkään, pitää muuttaa politiikkaa. Valtaan pitää saada toinen luokka. Työläisten ja sotilaiden hallitukseen luottaa koko maailma, sillä jokainen ymmärtää, että työläinen ja köyhä talonpoika eivät halua ryöväitä ketään. Vain se voi jouduttaa sodan lopettamista, vain se voi auttaa meitä voittamaan taloudellisen rappiotilan.*

Kaikki valta työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvostoille! Ei mitään luottamusta kapitalistien hallitukselle!

Jok'ikinen „selkkaus”, jok'ikinen päivä ja tunti on vahvistava tämän tunnuksen *oikeaksi.*

„Pravda” № 46,
toukokuun 15 (2) pnä 1917

Julkaistaan „Pravda” lehdessä
tekstin mukaan

SUOMI JA VENÄJÄ

Kysymys Suomen suhteesta Venäjään on käynyt päivänpolttavaksi. Väliaikainen hallitus *ei ole kyennyt tyydyttämään* Suomen kansaa, joka *toistaiseksi ei vielä* vaadi eroamista, vaan ainoastaan laajaa autonomiaa.

Muutama päivä sitten „Rabotshaja Gazeta” muotoili ja „perusteli” Väliaikaisen hallituksen epädemokraattista aluevaltauspoltiikkaa. Lehti teki sen niin, ettei puolustettavaansa sen paremmin voi „kaataa”. Tämä on todella perustavaa laatua oleva, yleisvaltakunnallinen kysymys, ja meidän on tarkasteltava sitä mahdollisimman huolellisesti.

„Järjestelykomitea on sitä mieltä”, kirjoittaa „Rabotshaja Gazeta” № 42, „että Suomen ja Venäjän valtakunnan keskinäissuhteita koskeva kysymys kokonaisuudessaan voidaan ja tulee ratkaista vain Suomen eduskunnan ja Perustavan kokouksen välisellä sopimuksella. Siihen saakka suomalaisten toverien” (Järjestelykomitea on keskustellut suomalaisten sosialidemokraattien kanssa) „tulee muistaa, että jos Suomessa voimistuisivat separaatiopyrkimykset, niin se saattaisi voimistaa Venäjän porvariston sentralistisia pyrkimyksiä”.

Tuo on kapitalistien, porvariston, kadettien, mutta ei missään tapauksessa proletariaatin katsantokanta. Menshevikkisocialidemokraatit ovat heittäneet laidan yli socialidemokraattisen puolueen ohjelman, nimenomaan sen 9. §:n, jossa tunnustetaan kaikkien valtakunnan kokoonpanoon kuuluvien kansakuntien itsemääräämisoikeus. He ovat itse asiassa luopuneet tästä ohjelmasta ja siirtyneet tosiasiallisesti porvariston puolelle, samoin kuin siinäkin kysymyksessä, joka koskee vakinaisen armeijan korvaamista koko kansan aseistamisella j.n.e.

Kapitalistit, porvaristo, muun muassa myös kadettien puolue, eivät ole milloinkaan tunnustaneet kansakuntien valtiollista itsemääräämisoikeutta, t.s. Venäjistä *eroamisen vapautta*.

Sosialidemokraattinen puolue on tunnustanut tämän oikeuden vuonna 1903 hyväksymässään ohjelmassa, sen 9. §:ssä.

Kun Järjestelykomitea antoi suomalaisille sosialidemokraateille „viittauksen” Suomen eduskunnan ja Perustavan kokouksen välisestä „sopimuksesta”, niin se juuri merkitseekin siirtymistä tässä kysymyksessä porvariston puolelle. Tullaksemme siitä täysin vakuuttuneiksi meidän tarvitsee vain verrata selvästi toisiinsa *kaikkien* tärkeimpien luokkien ja puolueiden kannanottoa.

Tsaari, oikeistolaiset, monarkistit eivät kannata Eduskunnan ja Perustavan kokouksen välistä sopimuksen tekoa, vaan Suomen suoranaista alistamista Venäjän kansan alaiseksi. Tasavaltalainen porvaristo kannattaa Suomen eduskunnan ja Perustavan kokouksen välistä *sopimuksen tekoa*. Luokkatietoinen proletariaatti ja ohjelmalleen *uskollisina pysyvät* sosialidemokraatit kannattavat Suomen samoin kuin kaikkien muidenkin vajaa-oikeuksisten kansojen Venäjistä *eroamisen vapautta*. Sellainen on kiistaton, selvä ja tarkka kuva. Esittäessään tunnukseksi „sopimuksen teon”, joka ei ratkaise kerrassaan mitään,— sillä mitä sitten tehdään, jos sopimusta ei saadakaan aikaan? — porvaristo ajaa läpi tuota samaa, tsaristista alistamista, tuota samaa aluevaltauspolitiikkaa.

Venäjän tsaarit liittivät Suomen väkivaltaisesti Venäjään niiden sopimusten nojalla, joita he olivat tehneet Ranskan vallankumouksen tukahduttajan Napoleonin kanssa, j.n.e. Jos me todella vastustamme aluevaltauksia, niin meidän on sanottava: *eroamisvapaus Suomelle!* Kun olemme sanoneet ja tehneet sen, niin *silloin* — ja vasta silloin! — „sopimus” Suomen kanssa tulee olemaan todella vapaaehtoinen, vapaasopimus, todellista sopimuksen tekoa eikä petosta.

Vain tasavertaiset voivat tehdä sopimuksia keskenään. Jotta sopimus olisi todellakin sopimus eikä sanahelinää, jolla verhotaan alistamista, sitä varten on välttämätöntä, että *kumpikin* osapuoli olisi todella tasavertainen, s.o. että niin Venäjällä *kuin Suomellakin* olisi oikeus *olla* suostumatta sopimukseen. Se on päivänselvää.

„Eroamisvapaus” onkin ainoa, mikä sen ilmaisee: vasta eroamisvapauden omaava Suomi voi todella „sopia” Venäjän kanssa siitä, pitääkö sen erota. Ken latelee fraaseja „sopimuksesta”, mutta *ei* ota huomioon tätä ehtoa, ei tunnusta eroamisvapautta,— hän pettää itseään ja kansaa.

Järjestelykomitean olisi pitänyt sanoa suomalaisille selvästi, tunnustaako se eroamisvapauden vai ei. Se hämäsi tuon asian kadettien tapaan ja siten kieltäytyi tunnustamasta eroamisvapautta. Sen olisi pitänyt hyökätä Venäjän porvariston kimppuun sen vuoksi, että tämä on kieltänyt sorretuilta kansakunnilta eroamisoikeuden, sillä tuo kielto on *samaa kuin aluevaltauspoliittikka*. Mutta Järjestelykomitea sen sijaan hyökkää suomalaisia vastaan varoittaen heitä, että „separaatio”-pyrkimykset (olisi pitänyt sanoa: separatistiset pyrkimykset) voimistavat sentralistisia pyrkimyksiä!! Toisin sanoen, Järjestelykomitea uhkailee suomalaisia sillä, että aluevaltausten kannalla oleva isovenäläinen porvaristo voimistuu,— juuri siten kadetit ovat menettelleet aina, juuri tuon lipun alla Roditshevit ja kumpp. ajavat läpi *omaa* aluevaltauspoliittikkaansa.

Tällainen on havainnollinen, käytännöllinen selitys aluevaltauksista, joista nykyään „kaikki” puhuvat, mutta pelkäävät asettaa kysymystä suoraan ja täsmällisesti. *Ken vastustaa eroamisvapautta, hän kannattaa aluevaltauksia.*

Tsaarit toteuttivat aluevaltauspoliittikkaa karkeasti, vaihtaen kansoja joihinkin toisiin kansoihin muiden monarkkien kanssa tekemiensä sopimusten nojalla (Puolan jako, Suomea koskeva sopimus Napoleonin kanssa y.m.) aivan samoin kuin tilanherrat vaihtoivat keskenään maaorjatalonpoikia. Tultuaan tasavaltalaiseksi porvaristo ajaa *tuota samaa* aluevaltauspoliittikkaa hienommin, verhotummin, *lupaillen* „sopimusta”, *mutta riistää* ainoan reaalisen takeen todellisesta tasavertaisuudesta sopimusta tehtäessä, nimittäin eroamisvapauden. Järjestelykomitea laahustaa porvariston perässä siirtyen tosiasiallisesti sen puolelle. (Täysin oikeassa oli sen vuoksi „Birzhevka”, joka julkaisi kaiken oleellisen „Rabotshaja Gazetan” artikkelista ja kiitteli Järjestelykomitean suomalaisille antamaa vastausta nimittäen sitä suomalaisille annetuksi „venäläisen demokratian opetuksiksi”. „Rabotshaja Gazeta” on ansainnut tämän „Birzhevkan” suudelman.)

Proletariaatin puolue („bolshevikit”) vahvasti vieläkin kerran konferenssissaan, kansallisuuskysymyksestä hyväksymässään päätöslauselmassa kannattavansa eroamisvapautta.

Luokkien ja puolueiden ryhmittäminen on selvä.

Pikkuporvarit antavat pelästyttää itsensä säikäytetyn porvariston aaveella — sellainen on menshevikkisosialdemokraattien ja eserrien politiikan olemus. He „pelkäävät” eroamista. Luokkatietoiset proletaarit *eivät* pelkää sitä. Kun Norja erosi vapaasti Ruotsista vuonna 1905, niin siitä voitti sekä Norja että Ruotsi: voitti kummankin kansakunnan keskinäinen luottamus, voitti niiden vapaaehtoinen keskinäinen lähentyminen; silloin hävisivät typerät ja vahingolliset kahnaukset, lujittui se *vetovoima*, jota kumpikin tunsi toistaan kohtaan taloudellisella ja poliittisella, kulttuuri- ja arkielämän alalla, lujittui kummankin maan työläisten veljesliitto.

Toverit työläiset ja talonpojat! Älkää antautuko sen aluevaltauspolitiikan valtaan, jota Venäjän kapitalistit, Gutshkov, Miljukov, Väliaikainen hallitus harjoittaa Suomen, Kuurinmaan, Ukrainan y.m. suhteen! Älkää pelätkö tunnustaa kaikkien näiden kansakuntien eroamisvapautta. Muita kansoja ei pidä vetää liittoon isovenäläisten kanssa väkivallan avulla, vaan yksinomaan todella vapaaehtoisen, todella vapaan sopimuksen pohjalla, mikä *on mahdotonta* ilman eroamisvapautta.

Mitä vapaampi Venäjä tulee olemaan, mitä päättäväisemmin tasavaltamme tunnustaa ei-isovenäläisten kansojen eroamisvapauden, sitä voimakkaammin muut kansat *alkavat pyrkiä* liittoon kanssamme, sitä vähemmän tulee olemaan kahnauksia, sitä harvinaisempia tulevat olemaan todelliset eroamistapaukset ja sitä lyhyempi se aika, joksi muutamat kansat eroavat, sitä läheisempi ja vankempi tulee — loppujen lopuksi — olemaan Venäjän proletaarisen ja talonpoikaisen tasavallan veljesliitto minkä tahansa muun kansakunnan tasavallan kanssa.

KIRJE TOIMITUKSELLE

Eilen porvarilehdet julkaisivat taas sellaisia perättömiä tietoja, että minä olen luvannut pitää sunnuntaina huhtikuun 30 p:n puheen rintamalta saapuneille edustajille. *En* ole antanut sellaisia lupauksia. Sairauden vuoksi *en voi* esiintyä. Pyydän uskomaan *vain* „Pravdan” tiedotuksiin ja vain minun allekirjoittamiini ilmoituksiin: muussa tapauksessa en pysty kamppailemaan valhetta, epätarkkuutta ja huolimattomuutta vastaan.

N. Lenin

„Pravda” № 46,
toukokuun 15 (2) p:nä 1917

Julkaistaan „Pravda” lehden
tekstin mukaan

KAUNEILLA FRAASEILLA VERHOTTUA IMPERIALISMIN PUOLUSTAMISTA

Juuri sitä on tämän päivän lehdissä julkaistu Pietarin työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvoston Toimeenpanevan komitean vetoamus kaikkien maiden sosialisteille. Siinä on ladeltu yletön määrä sanoja imperialismia vastaan, mutta kaikki ne on tehty mitättömiksi eräällä lyhyellä lauseella, joka kuuluu:

„Vallankumouksellisen Venäjän Väliaikainen hallitus on omaksunut tämän ohjelman” (nimittäin: rauha ilman aluevaltauksia ja sotakorvauksia kansojen itsemääräämisoikeuden perusteella).

Tuossa lauseessa onkin koko asian ydin. Ja tuo lause on *Venäjän* imperialismiin puolustamista, sen verhoamista ja kaunistelemista. Sillä todellisuudessa meidän Väliaikainen hallituksemme ei suinkaan ole „omaksunut” ilman aluevaltauksia solmittavan rauhan ohjelmaa, vaan päinvastoin polkee sitä jalkoihinsa joka päivä ja joka tunti.

Meidän Väliaikainen hallituksemme on „diplomaattisesti” ilmoittanut kieltäytyvänsä aluevaltauksista — aivan samoin kuin saksalaisten kapitalistien hallitus, ryövärit Vilhelm ja Bethmann-Hollweg. Sanoissa *kumpikin* hallitus on kieltäytynyt aluevaltauksista. Teoissa *kumpikin* harjoittaa edelleenkin aluevaltauspoliittikkaa pitäen väkivaltaisesti alaisuudessaan: Saksan kapitalistinen hallitus — Belgiaa, osaa Ranskasta, Serbiaa, Montenegroa, Romaniaa, Puolaa, Tanskan alueita, Elsassia y.m.; Venäjän kapitalistinen hallitus — osaa Galitsiasta, Turkin Armeniaa, Suomea, Ukrainaa y.m. Englannin kapitalistinen hallitus on maailman valtaushaluisin hallitus, sillä se pitää väkivaltaisesti Englannin imperiumin kokoonpanossa

kaikkein suurimman määrän kansoja: Intiaa (300 miljoonaa), Irlantia y.m., Turkin Mesopotamiaa, Afrikassa sijaitsevia Saksan siirtomaita j.n.e.

Toimeenpanevan komitean vetoamus aiheuttaa mitä suurinta vahinkoa vallankumouksen ja proletariaatin asialle, sillä se puhuu peräti kauniilla sanoilla verhottua valhetta aluevaltauksista. Ensiksikin, vetoamuksessa ei eroteta toisistaan suusanallista aluevaltauksista kieltäytymistä (tässä mielessä poikkeuksetta *kaikki* maailman kapitalistiset hallitukset ovat „omaksuneet” „ilman aluevaltauksia solmittavan rauhan ohjelman”) ja *todellista aluevaltauksista kieltäytymistä* (tässä mielessä *yksikään* maailman kapitalistisista hallituksista *ei ole* kieltäytynyt aluevaltauksista). Toiseksi, vetoamuksessa kaunistellaan — epäoikeutetusti, perusteettomasti, totuuden vastaisesti — *Venäjän* kapitalistien Väli aikaista hallitusta, vaikka se ei ole yhtään parempi (eikä ilmeisesti huonompikaan) kuin muut kapitalistiset hallitukset.

Epämieluisan totuuden verhoaminen hyvänsuopaisilla sanoilla on mitä vahingollisinta ja vaarallisinta proletariaatin asialle, työtätekevien joukkojen asialle. Totuutta pitää katsoa suoraan silmiin, olkoopaa se sitten miten karvas tahansa. Poliitiikka, joka ei vastaa tätä vaatimusta, on turmiollista poliitiikkaa.

Totuus aluevaltauksia koskevassa kysymyksessä on juuri se, että *kaikki* kapitalistiset hallitukset, muun muassa myös Venäjän Väli aikainen hallitus, pettävät kansaa *lupaamalla* luopua aluevaltauksista, vaikka *todellisuudessa* jatkavat edelleenkin aluevaltauspoltiikkaa. Jokainen valistunut ihminen saa helposti selville tämän totuuden, jos hän vaivautuu laatimaan *täydellisen luettelon* vaikkapa kolmen maan — Saksan, Venäjän ja Englannin — aluevaltauksista.

Yrittäkääpä, hyvät herrat!

Siitä, joka ei tätä tee, vaan yrittää epäoikeutetusti pestä puhtaaksi *oman* hallituksensa ja mustata muita, tulee tosiasiallisesti imperialismin puolustaja.

Lopuksi huomautamme, että vetoamuksen loppukin sisältää „lusikallisen tervaa”, siinä nimittäin esitetään sellainen vakaumus, että „olivatpa kolmen sotavuoden kuluessa sosialismia jäytäneet erimielisyydet millaisia tahansa, niin proletariaatin yhdenkään ryhmän ei pidä kieltäytyä

osallistumasta rauhan puolesta käytävään yhteiseen taisteluun”.

Valitettavasti tuokin on aivan tyhjä, aivan sisällyksetöntä, hyvänsuopaista puhetta. Sekä Plehanov että Scheidemann vakuuttavat, että kumpikin heistä „taistelee rauhan puolesta” ja sitä paitsi „ilman aluevaltauksia solmittavan rauhan puolesta”. Mutta kukapa ei näe, että todellisuudessa kumpikin heistä puolustaa oman maansa kapitalistien imperialistista hallitusta? Mitä hyötyä on työtätekevien luokkien asialle siitä, jos alamme puhua heille imeliä valheita hämäten sen, että Plehanovit ja Scheidemannit ovat siirtyneet *omien* kapitalistiensa puolelle? Eikö ole ilmeistä, että tuollainen totuuden hämääminen on samaa kuin imperialismin ja sen puolustajain kaunisteleminen?

„Pravda” № 47,
toukokuun 16 (3) pnä 1917

Julkaistaan „Pravda” lehden
tekstin mukaan

SURKEA ASIAKIRJA

Eilisissä lehdissä julkaistu Pietarin työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvoston vetoamus armeijalle on uusi osoitus Neuvostojen johtajien, narodnikkien ja menshevikien, siirtymisestä Venäjän imperialistisen porvariston puolelle.

Tuon vetoamuksen ajatuksen sekavuus on suorastaan hämmästyttävä. Se voi jäädä huomaamatta vain henkilöiltä, joiden pää on tupaten täynnä „vallankumouksellisia” korulauseita.

...„Sota ei ollut tarpeen työtätekevälle kansalle. Ei kansa sitä aloittanut. Sen aloittivat tsaarit ja kaikkien maiden kapitalistit”...

Oikein sanottu. Niin se onkin. Ja kun vetoamus „kehoittaa Saksan ja Itävalta-Unkarin työläisiä ja talonpoikia kapinaan, vallankumoukseen”, me tervehdimme sitä koko sydämeistämme, sillä se on oikea tunnus.

Mutta kuinka voidaan sitten rinnan tuon kiistattoman totuuden kanssa puhua tällaista *huutavaa valhetta*:

...„Te (venäläiset sotilaat) ette puolusta henkenne uhalla tsaaria, Protopopoveja, Rasputineja *ettekä rikkaita tilanherroja ja kapitalisteja*”...

Alleviivaamamme sanat ovat silkkää, huutavaa valhetta.

Sillä kun sota „ei ole tarpeen” työtätekevälle kansalle ja kun tätä sotaa *eivät ole* aloittaneet *ainoastaan* tsaarit, vaan myös „*kaikkien* maiden kapitalistit” (kuten Neuvoston vetoamuksessa on aivan selvästi myönnetty), niin on ilmeistä, että niin kauan kuin mikä kansa hyvänsä sietää

maassaan kapitalistien hallitusta, se „puolustaa” tässä sodassa *nimenomaan* kapitalisteja.

Jompikumpi: *joko* tähän sotaan ovat „syypäitä” vain Itävallan ja Saksan kapitalistit. Jos Pietarin Neuvoston narodnikki- ja menshevikkijohtajat ajattelevat sillä tavalla, niin he luisuvat suoraa päätä Plehanovin, venäläisen Scheidemannin kannalle. Silloin pitää pyyhkiä pois valheellisina sanat, että sodan „aloittivat” „kaikkien maiden kapitalistit”. Silloin täytyy hylätä valheellisena tunnus „rauha ilman aluevaltauksia”, sillä oikea tunnus tuollaisen politiikan toteuttamisessa on silloin seuraava: saksalaisilta pitää ottaa pois heidän, saksalaisten, valtaamat alueet, mutta englantilaisten ja venäläisten valtaamat alueet pitää jättää englantilaisille ja venäläisille (ja laajentaa niitä).

Tai tämän sodan ovat aloittaneet todella „kaikkien maiden kapitalistit”. Jos Neuvoston narodnikki- ja menshevikkijohtajat *eivät* kieltäydy tästä kiistattomasta totuudesta, niin silloin ei saa sietää sitä julkeaa valhetta, että venäläiset sotilaat, niin kauan kuin he sietävät kapitalistien hallitusta, „eivät” muka puolusta kapitalisteja.

Silloin on sanottava totuus *myös* venäläisille (eikä vain itävaltalaisille ja saksalaisille) sotilaille: sotilastoverit, niin kauan kuin me teidän kanssanne siedämme maassamme kapitalistien hallitusta, niin kauan kuin tsaarin salaisia sopimuksia pidetään pyhinä, me käymme nimenomaan imperialistista anastussotaa, me „*puolustamme*” rosvoussopimuksia, joita entinen tsaari Nikolai solmi englantilaisten ja ranskalaisten kapitalistien kanssa.

Tämä on karvas totuus. Mutta se pitää paikkansa. Kansalle täytyy sanoa totuus. Vasta silloin sen silmät aukenevat ja se *oppii* taistelemaan valhetta vastaan.

Katsokaapa asiaa toiseltakin kantilta — ja te tulette vielä kerran vakuuttuneiksi Neuvoston vetoimuksen vilpillisyydestä. Vetoimus kehottaa Saksan työläisiä ja talonpoikia „kapinaan”. Mainio asia. Kapinaan ketä *vastaan*? Yksistäänkö vain Vilhelmiä vastaan?

Mutta jos Vilhelmin tilalle tulisivat saksalaiset Gutshkovit ja Miljukovit, t.s. Saksan kapitalistien luokan edustajat, niin muuttuisikohan siitä Saksan käymän sodan anastusluonne? On selvää, ettei se siitä muuttuisi. Kaikkihan tietävät,— ja Neuvoston vetoimuksessakin myönne-

tään se,— että sodan „aloittivat tsaarit ja kaikkien maiden *kapitalistit*”. Siis tsaarien kukistaminen ei muuta lainkaan sodan luonnetta, jos valta siirtyy kapitalisteille. Belgian, Serbian y.m. valtaus pysyy valtauksena, vaikka Vilhelmin tilalle tulisivat saksalaiset kadetit, aivan samoin kuin Khivan, Buharan, Armenian, Suomen, Ukrainan y.m. valtaus on pysynyt valtauksena, vaikka Nikolain tilalle tulivat venäläiset kadetit, Venäjän kapitalistit.

Tarkastelkaamme toista ja viimeistä mahdollista olettamusta, nimittäin sitä, että Neuvoston vetoisuus kehottaa Saksan työläisiä ja talonpoikia kapinaan ei yksistään Vilhelmiä vastaan, vaan myös Saksan kapitalisteja vastaan. Silloin me vastaamme: se on aivan oikea kehoitus. Hyväksymme sen täydellisesti. Mutta — rakkaat kansalaiset Tshernov, Tshheidze, Tsereteli — onko se oikeudenmukaista, onko se järkevää, onko se rehtiä, kun kehoitetaan saksalaisia kapinaan kapitalisteja vastaan, mutta *omassa maassa itse kannatetaan kapitalistien hallitusta?*

Ettekö te, hyvät maanmiehet, tosiaankaan pelkää, että saksalaiset työläiset alkavat syyttää teitä vilpillisyydestä ja vieläpä (mistä herra varjelkoon) ulkokultaisuudesta?

Ettekö te tosiaankaan pelkää, että saksalaiset työläiset sanovat: meillä ei ole vielä puhjennut vallankumous, me emme ole vielä ehtineet niin pitkälle, että meidän työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvostomme sopisivat avoimesti kapitalistien kanssa vallasta. Kun te, venäläiset veljet, olette päässeet jo niin pitkälle, niin minkä vuoksi te propagoitte meille „kapinaa” (se on raskas, verinen, vaikea asia), mutta itse *ette ota valtaa rauhallista tietä* Lvovilta ja kumpp., jotka ovat ilmoittaneet olevansa valmiit eroamaan? Te viittaatte Venäjällä tapahtuneeseen vallankumoukseen, mutta olettehan te, kansalaiset Tshernov, Tshheidze ja Tsereteli, lueskelleet sosialismia ja tiedätte hyvin, että teidän vallankumouksenne on *toistaiseksi* antanut vallan ohjat *kapitalisteille*. Eikö se ole jo kolmin-kertainen valhe, kun te Venäjän vallankumouksen nimessä, joka antoi vallan Venäjän imperialistikapitalisteille, vaaditte meiltä, saksalaisilta, että me suorittaisimme vallankumouksen imperialistikapitalisteja vastaan? Eikö teillä käy niin, että „internationalismi on vientitavaraa”,

että „vallankumouksellisuus on vientitavaraa”? — saksalaisille vallankumous kapitalisteja vastaan, mutta venäläisille (huolimatta siitä, että Venäjällä myös kuohuu vallankumous) *sopimuksen teko* kapitalistien kanssa?

Tshernov, Tshheidze ja Tsereteli ovat luisuneet lopullisesti Venäjän imperialismin puolustamisen kannalle.

Se on surkea, mutta eittämätön tosiasia.

„Pravda” № 47,
toukokuun 16 (3) pnä 1917

Julkaistaan „Pravda” lehden
tekstin mukaan

KANSAN PELOTTELEMISTA PORVARISTON KAUHJUTUILLA

Kapitalistien lehdet „Retsh” etunenässään tekevät kaikkensa kansan pelottelemiseksi „anarkian” aaveella. Ei mene päivääkään, ettei „Retsh” huutaisi anarkiasta, paisuttelisi erinäisiä, aivan vähäpätöisiä järjestyksen rikkomistapauksia koskevia tiedotuksia ja huhuja, pelottelisi kansaa säikähtyneen porvarin keksimällä aaveella.

„Retshin” ja kapitalistien muiden lehtien perässä laahustavat narodnikkien (muun muassa eserrien) ja menshevikkien lehdet, jotka ovat antaneet säikäyttää itsensä. „Pietarin työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvoston Tiedonantaja”, jonka johtomiehet tällä haavaa kuuluvat noihin puolueisiin, on tämänpäiväisessä pääkirjoituksessa asettunut lopullisesti „porvariston kauhujuttujen” levittäjien kannalle ja päätenyt puheissaan seuraavanlaiseen... kuinka sen nyt lievemmin sanoisi?.. ilmeisen liioiteltuun lausuntoon:

„Armeija rappeutuu. Paikka paikoin anastetaan mielivaltaisesti maita, hävitetään ja ryöstetään karjaa ja kalustoa. Omavaltaisuus lisääntyy”...

Omavaltaisuudella narodnikit ja menshevikit, s.o. pikkuporvariston puolueet, tarkoittavat muun muassa sitä, kun talonpojat Perustavaa kokousta odottamatta ovat eri paikkakunnilla ottaneet huostaansa kaiken maan. Juuri tuon pelättimen („omavaltaisuuden”) ministeri Shingarjov esitti, kuten tunnettua, kuulussa sähköessään, joka aikoinaan julkaistiin kaikissa lehdissä (ks. „Pravdan” 33. numeroa)*.

* Ks. tätä osaa, s. 118. *Toim.*

Omavaltaisuutta, anarkiaa... miten kauheita sanoja! Mutta miettiköönpä *ajattelemaan* vaivautuva narodnikki tai menshevikki hiukan seuraavaa kysymystä:

Ennen vallankumousta maat olivat tilanherrain käsissä. Sitä *ei* nimitetty anarkiaksi. Entä mihin *se* johti? Romahdukseen kautta linjan, „anarkiaan” sanan varsinaisessa merkityksessä, t.s. siihen, että maa joutui täydelliseen raptiotilaan, että väestön valtaosa joutui taloudelliseen häviöön ja tuhoon.

Onko siitä *muuta* ulospääsyä kuin väestön *valtaosan* tarmokkuus, aloitteellisuus ja päättäväisyys? On selvää, ettei ole.

Mikä on siis yhteenveto?

1) Tsaarin kannattajat puolustavat tilanherrojen kaikkivaltiota maaseudulla ja kaiken maan jättämistä näille. Siitä todella aiheutunutta „anarkiaa” he *eivät* pelkää.

2) Kadetti Shingarjov, joka edustaa kaikkia kapitalisteja ja tilanherroja (pienää tsaarin kannattajain ryhmää lukuunottamatta), kannattaa „volostien elintarvikekomiteain alaisia maanomistajain sovittelukamareita vapaaehtoisen sopimuksen aikaansaamiseksi maanviljelijäin ja maanomistajain kesken” (ks. hänen sähkösanomaansa). Pikku-porvarilliset poliitikot — narodnikit ja menshevikit — seuraavat tosiasiallisesti Shingarjovia neuvoessaan talonpoikia „odottamaan” Perustavaa kokousta ja nimittäessään paikkakunnilla talonpoikain itsensä toimeksippanemaa vii-pymätöntä maiden konfiskointia „anarkiaksi”.

3) Proletariaatin puolue („bolshevikit”) kannattaa sitä, että talonpojat ottavat paikkakunnilla vii-pymättä maat haltuunsa, ja kehottaa suorittamaan sen mahdollisimman järjestyneesti. Me emme katso tätä „anarkiaksi”, sillä juuri tällainen ratkaisu ja vain tällainen ratkaisu on paikallisen väestön *enemmistön* tahdon mukainen ratkaisu.

Mistä ajoista lähtien enemmistön tahdon mukaista ratkaisua on alettu nimittää „anarkiaksi”? Eikö olisi oikeampaa nimittää anarkiaksi *vähemmistön* tahdon mukaista ratkaisua, jota ehdottavat eri muodoissa *sekä* tsaarin kannattajat *että* Shingarjov?

Kun Shingarjov haluaa pakottaa talonpojat „sopimaan” „vapaaehtoisesti” tilanherrojen kanssa, niin se on asian ratkaisemista vähemmistön tahdon mukaisesti, sillä Venäjällä on pyörein luvuin 300 talonpoikaisperhettä yhtä suur-

tilanherran perhettä kohti. Jos kehotan kolmeasataa perhettä „sopimaan” „vapaaehtoisesti” yhden suurriistäjän perheen kanssa, niin ehdotan vähemmistölle edullista ratkaisua, anarkistista ratkaisua.

Huutamalla „anarkiasta” te, herrat kapitalistit, peittelette sitä, että te puolustatte yhden etuja kolmeasataa vastaan. Sellainen on asian olemus.

Esitetään vastaväite: mutta te sen sijaan haluatte, että asian ratkaisee paikallinen väestö yksin, Perustavaa kokousta odottamatta! sehän juuri onkin anarkiaa!

Vastaamme: entä mitä Shingarjov haluaa? Samaten sitä, että asian ratkaisee paikallinen väestö (talonpojat tekevät „vapaaehtoisen sopimuksen” tilanherrojen kanssa), samaten Perustavaa kokousta odottamatta!

Tässä suhteessa meidän ja Shingarjovin välillä ei ole mitään eroa: me kummatkin kannatamme sitä, että lopullisesti asian ratkaisee Perustava kokous ja että ennakoitua sen ratkaisee — sekä toteuttaa käytännössä — paikallinen väestö. Meidän ja Shingarjovin välillä on vain se ero, että me sanomme: 300 päättää ja 1 alistukoon; mutta Shingarjov sanoo: kun 300 päättää, niin se on „omavaltaisuutta”, „sopikoot” 300 yhden kanssa.

Kuinka syvälle narodnikkien ja menshevikkien onkaan pitänyt vajota, kun he auttavat Shingarjoveja ja kumpp. porvarillisten kauhujuttujen levittämisessä.

Kansan pelkääminen — juuri se ohjaa noita kauhu- ja hirmujuttujen johtajia.

Kansaa ei tarvitse pelätä. Työläisten ja talonpoikain enemmistön löytämä ratkaisu *ei* ole anarkiaa. Sellainen ratkaisu on ainoa, joka voi taata demokratian yleensä ja varsinkin menestyksen niiden keinojen etsimisessä, joiden avulla selviydytään rappiotilasta.

Kirjoitettu toukokuun 3 (16) pnä 1917

*Julkaistu toukokuun 17 (4) pnä 1917.
„Pravda” lehdessä 48. numerossa*

*Julkaistaan lehdessä
tekstin mukaan*

AATTONA

„Sovittelu”-kone käy täyttä häkää. Narodnikit ja menshevikit laativat hiki hatussa ministerilistaa. Elämme „uuden” ministeristön aattoa...

Mutta uutta siinä tulee olemaan vähän. Kapitalistien hallitukseen liitetään lisäkkeeksi pikkuporvarillisia ministerejä, narodnikkeja ja menshevikkejä, jotka ovat antaneet viekotella itsensä kannattamaan imperialistista sotaa.

Mahdollisimman paljon korulauseita, uutta kiiltoa ja koreutta, juhlallisia lupauksia, kaikenlaista hälyä „rauhasta ilman aluevaltauksia” — eikä nimeksikään päättäväisyyttä edes luetella tarkasti, suoraan ja totuudenmukaisesti vaikkapa kolmen maan — Saksan, Venäjän ja Englannin — *todelliset* aluevaltaukset.

Itsensä pettämistä sellaisella haaveella, että talonpoikaisto tukee kapitalisteja (vauraat talonpojat eivät vielä yksin muodosta talonpoikaistoa...), haaveella rintamalla alkavasta „hyökkäyksestä” (tarkoituksella saada aikaan „rauha ilman aluevaltauksia”...) — kauanko tätä jatkuu, kansalaiset vanhat ministerit ja kansalaiset uudet ministerit?

UNOHTIVAT PERUSASIAN

(PROLETARIAATIN PUOLUEEN KUNNALLISVAALIOHJELMA)

Kaupunkipiirien duumien vaalien läheneminen on aiheuttanut kummankin pikkuporvarillisen demokraattisen puolueen — narodnikkien ja menshevikkien puolueen — paljon lupaavien vaaliohjelmien ilmaantumisen. Nämä ohjelmat ovat aivan samaa maata kuin Euroopan porvarillisten puolueiden, esimerkiksi Ranskan „radikaalisen ja radikaalisosialistisen puolueen”⁸⁴, vaaliohjelmat, puolueiden, jotka kalastelevat herkkäuskoisten ja kehittymättömien valitsijajoukkojen, pienisäntien y.m.s. ääniä. Samoja paljon lupaa-
via fraaseja, samoja juhlallisia lupauksia, samoja epämääräisiä sanontoja, samaa vaikenemista perusasiasta tahi perusasian unohtamista, nimittäin: näiden lupauksen toteuttamisen *reaalisten olosuhteiden* unohtamista.

Tällä hetkellä nuo reaaliset olosuhteet ovat seuraavat: 1) imperialistinen sota; 2) kapitalistien hallitus; 3) työläisten ja kaikkien työtätekevien joukkojen asemaa parantavien vakavien toimenpiteiden toteuttaminen on mahdollonta, ellei kajota vallankumouksellisesti „kapitalistien pyhään yksityisomistukseen”; 4) noiden puolueiden lupauksien reformien sarjan toteuttaminen elämässä on mahdollonta aikana, jolloin toimii vanha hallintoelin ja -koneisto, aikana, jolloin on olemassa poliisilaitos, joka ei voi olla auttamatta kapitalisteja ja asettamatta tuhatta ja yhtä estettä näiden reformien täytäntöönpanon tielle.

Otamme esimerkin: ....„sodan ajaksi säännöstellään asuinhuoneistojen hinnat”,... „sellaisten varantojen” (nimittäin: niin kauppahuoneistoissa kuin yksityisilläkin henkilöillä olevien elintarvikevarantojen) „pakkoluovutus yhteiskunnan tarpeita varten”,... „järjestetään yleisiä kauppvoja, leipomoja, ruokaloita ja keittiöitä”, kirjoittavat menshevikit... „kiinnitetään tarpeellista huomiota lääkintäpalveluun

ja terveydenhoitoon”, säästävät narodnikit (sosialivallankumoukselliset).

Toivomukset ovat eittämättä kerrassaan suurenmoisia, mutta siinäpä se niksi onkin, että niitä ei voida toteuttaa, *ellei tehdä loppua* imperialistisen sodan kannattamisesta, lainan (kapitalisteille edullisen lainan) kannattamisesta, pääoman voittoja varjelevan kapitalistien hallituksen kannattamisesta, poliisilaitoksen säilyttämisestä, poliisilaitoksen, joka estää ja jarruttaa kaikkien tuollaisten reformien toteuttamista, tekee ne tyhjiksi jopa siinäkin tapauksessa, että hallitus ja kapitalistit eivät esitä reformaattoreille uhkavaatimusta (mutta he ehdottomasti esittävät uhkavaatimuksensa, koska asia koskee pääoman voittoja).

Siinäpä se niksi onkin, että kaikki tuollaiset vaaliohjelmat, kaikki tuollaiset paljon lupaavien reformien luettelot ovat, kun unohdetaan pääoman herruuden luomat ankarat ja raskaat olosuhteet, tyhjiä sanoja, jotka käytännössä merkitsevät joko kaikkein viattomimpia „hurskaita toivomuksia” tai pelkkää porvarillisten tusinapolitikoitsijain harjoittamaa joukkojen pettämistä.

Totuutta pitää katsoa suoraan silmiin. Sitä ei pidä hämätä, vaan se pitää sanoa kansalle suoraan. Luokkataistelua ei pidä salata, vaan pitää selittää, mikä yhteys sillä on hyviltä kuulostaviin, miellyttäviin, ihastuttaviin „radikaalisiin” reformeihin.

Työläistoverit ja kaikki Pietarin kansalaiset! Jotta voitaisiin toteuttaa kansalle välttämättömät, ajankohtaisiksi käyneet, lykkäystä sietämättömät reformit, joista narodnikit ja menshevikit puhuvat, on tehtävä loppu imperialistisen sodan ja lainojen kannattamisesta, kapitalistien hallituksen kannattamisesta, on luovuttava pääoman voittojen koskemattomuuden periaatteesta. Jotta voitaisiin toteuttaa nuo reformit, *ei pidä antaa ennallistaa poliisilaitosta*, jota kadetit tätä nykyä ennallistavat, vaan sen tilalle pitää järjestää kansanmiliisi. Juuri tästä tulee proletariaatin puolueen puhua kansalle vaaleissa, puhua narodnikkien ja menshevikkien pikkuporvarillisia puolueita *vastaan*. Juuri tämä on proletarisen „kunnallisvaaliohjelman” olemus, jota nuo puolueet hämäävät.

Ensiarvoisella sijalla koko tuossa ohjelmassa, etualalla uudistusluettelossa tulee olla kolme tärkeätä peruskohtaa noiden uudistusten todellisen toteuttamisen perusehtona:

1) Ei mitään kannatusta imperialistiselle sodalle (ei lainan kannattamisen muodossa eikä yleensä missään muodossa).

2) Ei mitään kannatusta kapitalistien hallitukselle.

3) On estettävä poliisilaitoksen ennallistaminen. Kansanmiliisi sen tilalle.

Ellei kiinnitetä perushuomiota näihin tärkeimpiin kysymyksiin, ellei tehdä itselle selväksi sitä, että ne ovat kaikkien kunnallisuudistusten toteuttamisen ehto, muuttuu kunnallisvaaliohjelma kiertämättömästi (parhaassa tapauksessa) viattomaksi toivomukseksi.

Tarkastelkaamme 3. kohtaa.

Kaikissa porvarillisissa tasavalloissa, jopa kaikkein demokraattisimmissakin, poliisi on joukkojen sortamisen tärkein välikappale (kuten vakinainen armeijakin), ainainen mahdollisen monarkiaan palaamisen tae. Poliisi pieksää „rahvaanmiehiä” niin New Yorkin, Geneven kuin Pariisinkin poliisilaitoksissa, mutta kapitalistien tekosia se katsoo sormiensa läpi joko suoranaisen lahjomisen ansiosta (Amerikka y.m.) tai sen ansiosta, että rikkaat ihmiset „suojelevat” ja „auttavat” sitä (Sveitsi) tahi kummankin järjestelmän avulla (Ranska). Koska poliisi on kaukana kansasta, muodostaa se ammattilaiskastin ja koostuu miehistä, jotka „ovat harjaantuneet” käyttämään väkivaltaa köyhää väestöä kohtaan, miehistä, jotka saavat jonkinverran korkeampaa palkkaa ja nauttivat „virkavallan” suomia erioikeuksia („kunniallisista tuloista” puhumattakaan),— se pysyy poikkeuksetta kaikissa demokraattisissakin tasavalloissa, porvariston herruuden vallitessa, tämän porvariston uskollisimpana välikappaleena, tukena, suojana. Työätekevien joukkojen hyödyksi koituvia vakavia ja perusteellisia uudistuksia *ei voida* toteuttaa poliisin avulla. Se on objektiivisesti mahdotonta.

Kansanmiliisi poliisin ja vakinaisen armeijan tilalle — tämä on työätekevien hyväksi koituvien menestyksellisten kunnallisuudistusten *ehto*. Vallankumouksellisena ajankohdantana tämä ehto on toteutettavissa. Ja suurin huomio koko kunnallisvaaliohjelmassa onkin keskitettävä tähän, sillä kaksi muuta perusehtoa eivät kuulu yksinomaan kunnalliselämän, vaan koko valtion elämän alaan.

Miten nimenomaan tulee aloittaa kansanmiliisiin luominen, se on käytännön kysymys. Jotta proletarit ja

puoliproletaarit voisivat osallistua sen työhön, isännät on pakotettava maksamaan heille palkka kaikista niistä päivistä ja tunteista, jotka he ovat miliisin palveluksessa. Se on toteutettavissa. Seuraava kysymys: pitääkö *ensin* järjestää työväenmiliisi, nojautuen suurtehtaiden työläisiin, s.o. parhaiten järjestyneisiin työläisiin, jotka pystyvät täyttämään miliisien tehtävät, vai pitääkö *heti alun perin* järjestää kaikkien aikuisten miesten ja naisten yleinen pakollinen miliisipalvelus, siten että he käyttävät tuohon palvelukseen viikon tai pari vuodessa j.n.e.; tällä kysymyksellä ei ole periaatteellista merkitystä. Ei siinä ole mitään pahaa, jos eri piireissä aloitetaan eri tavalla: kokemus tulee olemaan sitä rikkaampi ja järjestäminen tulee kehittymään tasaisemmin ja vastaamaan lähemmin käytännön antamia ohjeita.

Kansanmiliisi merkitsee todella *väestöjoukkojen* demokraattista kasvattamista.

Kansanmiliisi merkitsee, että köyhiä *eivät* hallitse vain rikkaat ja *näiden* poliisi, vaan kansa itse, pääasiallisesti köyhät.

Kansanmiliisi merkitsee, että valvonta (tehtaiden, asuntojen, elintarvikkeiden jakelun y.m. valvonta) *voi olla* jäämättä paperille.

Kansanmiliisi merkitsee, että leipä tullaan jakamaan ilman „jonotusta” ja suomatta rikkaille *mitään* etuoikeuksia.

Kansanmiliisi merkitsee, että lukuisat vakavat ja perinpohjaiset uudistukset, joita myös narodnikit ja menshevikit ovat luetelleet, *eivät* jää vain viattomiksi toivomuksiksi.

Toverit Pietarin työmiehet ja työläisnaiset! Osallistukaa kaikki kaupunkipiirien duumien vaaleihin. Puolustakaa köyhän väestön etuja. Vastustakaa imperialistista sotaa, vastustakaa kapitalistien hallituksen tukemista, vastustakaa poliisin ennallistamista, vaatikaa kansanmiliisiin viipymätöntä ja ehdotonta asettamista sen tilalle.

EVÄSTYS
TYÖLÄISTEN JA SOTILAIEN EDUSTAJAIN
NEUVOSTOON VALITTAVILLE
TEHTAIDEN JA RYKMENTTIEN EDUSTAJILLE

(1) Meidän edustajamme tulee olla nykyisen imperiaalistisen anastussodan tinkimätön vastustaja. Tätä sotaa käyvät kaikkien maiden — niin Venäjän, Saksan, Englannin kuin muidenkin maiden — kapitalistit omien liikevoittojensa vuoksi, heikkojen kansojen kuristamiseksi.

(2) Niin kauan kun Venäjän kansan johdossa on kapitalistien hallitus, ei mitään kannatusta tälle hallitukselle, joka käy anastussotaa, ei kopeekkaakaan sille!

(3) Meidän edustajamme tulee vaatia niiden salaisten rosvosopimusten viipymätöntä julkaisemista, joita entinen tsaari Nikolai solmi Englannin, Ranskan y.m. maiden kapitalistien kanssa (Persian kuristamiseksi, Turkin ja Itävallan jakamisesta j.n.e.).

(4) Meidän edustajamme tulee vaatia kaikkien noiden sopimusten viipymätöntä kumoamista. Venäjän kansa, työläiset ja talonpojat eivät halua sortaa eivätkä tule sortamaan mitään kansaa; he eivät halua pitää eivätkä tule pitämään väkivalloin Venäjän rajojen puitteissa ainoatakaan ei-venäläistä (ei-isovenäläistä) kansaa. Vapaus kaikille kansoille, kaikkien kansojen työläisten ja talonpoikain veljesliitto!

(5) Meidän edustajamme tulee ajaa sitä kantaa, että Venäjän hallitus heti ja tinkimättä, ilman mitään verukkeita ja vähäisintäkään viivyttelyä ehdottaa avoimesti *kaikille* sotaa käyville maille rauhaa sillä ehdolla, että vapautetaan *poikkeuksetta kaikki* sorretut ja vajaa-oikeuksiset kansat.

Tämä merkitsee: isovenäläiset eivät tule pitämään väkivaltaisesti alaisuudessaan sen enempää Puolaa,

Kuurinmaata, Ukrainaa, Suomea, Armeniaa kuin yleensä mitään muutakaan kansaa. Isovenäläiset ehdottavat kaikille kansoille veljesliittoa ja yhteisen valtion muodostamista kunkin eri kansan vapaaehtoisen suostumuksen perusteella, muttei missään tapauksessa väkivallan, suoranaisen tahi välillisen väkivallan, tietä. Isovenäläiset sitoutuvat tällaisen rauhan ehtojen mukaisesti viemään viipymättä pois sotajoukkonsa sekä Galitsiasta, Armeniasta että Persiasta antaen näiden kansojen samoin kuin poikkeuksetta *kaikkien* kansojen yleensä päättää täysin vapaasti, haluavatko ne elää erillisessä valtiossa vai liittovaltiossa kenen kanssa hyvänsä.

Saksan pitää tällaisen rauhan ehtojen mukaisesti luopua ei vain poikkeuksetta *kaikista* sodan aikana anastamistaan maista, vaan myös niistä kansoista, joita se pitää väkivaltaisesti Saksan rajojen sisällä: tanskalaisista (Schleswigin pohjoiset maakunnat), ranskalaisista (osa Elsassista ja Lothringenista), puolalaisista (Poznan) j.n.e. Saksan pitää sitoutua viemään heti, yhtä aikaa Venäjän kanssa, sotajoukkonsa pois kaikilta valtaamiltaan ja kaikilta edellä luetuilta alueilta ja antaa kunkin kansan päättää vapaasti, kansanäänestyksellä, haluaako se elää erillisessä valtiossa vai liittovaltiossa *kenen kanssa hyvänsä*. Saksan pitää luopua ehdottomasti ja varauksetta kaikista siirtomaistaan, sillä siirtomaa on sorrettu kansa.

Englannin pitää tällaisen rauhan ehtojen mukaisesti luopua heti ja ehdottomasti ei vain kaikista sodan alkamisen jälkeen valtaamistaan vieraista maista (Afrikan saksalaiset siirtomaat y.m.; Turkin alueet, Mesopotamia y.m.), vaan myös *kaikista omista siirtomaistaan*. Englannin pitää viipymättä — niinkuin Venäjänkin, niinkuin Saksankin — viedä sotajoukkonsa pois kaikilta valtaamiltaan alueilta, kaikista siirtomaistaan ja Irlannista, antaen kunkin kansan päättää vapaalla äänestyksellä, haluaako se elää erillisessä valtiossa vai liittovaltiossa kenen kanssa hyvänsä.

Ja niin edelleen: poikkeuksetta kaikille sotaa käyville maille pitää ehdottaa viipymätöntä rauhan solmimista tällaisilla, tarkoin määritellyillä ehdoilla. *Minkään* maan kapitalistien ei saa antaa kauemmin pettää kansaa sillä, että he sanoissa lupaaavat „rauhaa ilman annektointia”

(s.o. ilman aluevaltauksia), mutta todellisuudessa säilyttävät käsissään *omat* aluevaltauksensa ja jatkavat sotaa anastaakseen viholliselta ne alueet, jotka „se” on vallannut.

(6) Meidän edustajamme ei pidä antaa mitään kannatusta, ei pidä äänestää yhdenkään lainan puolesta, ei pidä antaa kansan varoista kopeekkaakaan *yhdellekään* hallitukselle, ellei tämä hallitus anna virallista lupausta siitä, että se esittää heti paikalla kaikille kansoille tuollaiset viipymättä solmittavan rauhan ehdot, ja ellei se *kahden päivän* kuluessa saata ehdotustaan kaikkien tietoon.

Kirjoitettu
ennen toukokuun 7 (20) päivää 1917
Julkaistu ensi kerran vuonna 1925
IV Lenin-kokoelmassa

Julkaistaan
käsikirjoituksen mukaan

LUOKKAYHTEISTOIMINTA PÄÄOMAN KANSSA VAI LUOKKATAISTELU PÄÄOMAA VASTAAN?

Juuri siten on asettanut kysymyksen historia, eikä historia yleensä, vaan Venäjän taloudellinen ja poliittinen historia *tänään*.

Narodnikit ja menshevikit, Tshernov ja Tsereteli, ovat kontaktikomitean siirtäneet naapurihuoneesta (siitä, missä ministerit ovat pitäneet istuntojaan) itse ministeristön huoneeseen. Sitä ja vain sitä merkitsee puhtaasti poliittiselta kannalta tapahtuma: „uusi” ministeristö.

Taloudelliselta eli luokkakannalta se merkitsee sitä, että parhaassa tapauksessa (ministeristön vankkuuden ja kapitalistien herruuden säilyttämisen kannalta katsoen) Peshehonovin vuodesta 1906 johtaman talonpoikaisporvariston huippukerrokset ja menshevististen työläisten pikkuporvarilliset „johtajat” ovat *luvanneet* kapitalisteille omalta osaltaan luokkien yhteistoimintaa. (Kapitalisteille pahimassa tapauksessa koko vaihdoksella on vain yksilöitä taikka vain ryhmäkuntia koskeva merkitys, mutta ei mitään luokkamerkitystä.)

Olettakaamme, että tuo paras tapaus on tosiasia. Siinäkin tapauksessa ei voi olla pienintäkään epäilystä siitä, että lupauksia antaneet eivät kykene täyttämään lupauksiaan. „Me autamme — liitossa kapitalistien kanssa — vapauttamaan maan kriisistä, pelastamaan sen romahdukselta, vapauttamaan sen sodasta” — sellainen on pikkuporvariston johtomiesten, Tshernovien ja Tseretelien, ministeristöön-menon tosiperäinen tarkoitus. Me vastaanme: teidän apunne ei riitä. Kriisi on kehittynyt paljon pitemmälle kuin te luulette. Ainoastaan vallankumouksellinen luokka, kun se ryhtyy vallankumouksellisiin toimenpiteisiin

pääomaa vastaan, kykenee pelastamaan maamme, eikä yksistään meidän maatamme.

Kriisi on niin syvällinen, niin laajalle haarautunut, niin yleismaailmallisen suuri ja niin tiukasti kiinteässä yhteydessä pääomaan, että pääomaa vastaan käytävän luokkataistelun täytyy kiertämättömästi valautua proletariaatin ja puoliproletaarien poliittisen herruuden muotoon. Muuta ulospääsyä ei ole.

Te, kansalaiset Tshernov ja Tsereteli, haluatte, että sotaväen keskuudessa vallitsisi vallankumouksellinen innostus? Te ette pysty sitä luomaan, sillä kansanjoukkojen vallankumouksellista innostusta ei synnytä ministeristöissä tapahtuva „johtomiesten” vaihdos eivätkä julkilausumien juhlalliset sanat, eivät lupaukset toimenpiteisiin ryhtymisestä englantilaisten kapitalistien kanssa solmitun sopimuksen tarkistamiseksi, vaan sen synnyttää ainoastaan kaikkien nähtävissä oleva jokapäiväinen ja kaikkialla ilmenevä vallankumouksellinen politiikka, joka on suunnattu pääoman kaikkivaltaa *vastaan*, pääoman sodasta saamia voittoja vastaan, ja jonka tarkoituksena on köyhien kansanjoukkojen elinolojen todella perinpohjainen parantaminen.

Vaikka antaisitte viipymättä kaiken maan kansalle, niin sekään ei vielä pelasta kriisistä, ellei pääomaa vastaan ryhdytä vallankumouksellisiin toimenpiteisiin.

Te haluatte hyökkäystä, kansalaiset Tshernov ja Tsereteli? Te ette voi saada armeijaa lähtemään hyökkäykseen, sillä väkivallan harjoittaminen kansaa *kohtaan* on nykyään mahdotonta. Ja ilman väkivallan harjoittamista kansa lähtee hyökkäyssotaan vain kaikkien maiden pääomaa vastaan suunnatun suuren vallankumouksen suurten aatteiden nimessä, ja nimenomaan sellaisen vallankumouksen nimessä, jota ei ole vain luvattu, jota ei ole vain julistettu, vaan jota jo tosiasiallisesti suoritetaan, jota jo toteutetaan käytännössä kaikille havainnollisena ja kouraantuntuvana.

Te haluatte varustelun järjestämistä, kansalaiset Peshehonovit ja Skobelevit, talonpoikaiston turvaamista teollisuustuotteilla, sotaväen huoltamista leivällä ja lihalla, teollisuuden varustamista raaka-aineella j.n.e.? Te haluatte tuotannon valvontaa, osittain jopa sen järjestämistäkin?

Te ette voi aikaansaada sitä ilman proletaaristen ja puoliproletaaristen joukkojen vallankumouksellista

innostusta, jota synnyttävät vain pääoman erioikeuksia ja sen voittoja vastaan tähdätyt vallankumoukselliset toimenpiteet. Ilman sitä teidän lupaamanne valvonta jää kuolleeksi, kapitalistien virkavaltaiseksi, puolinaiseksi toimenpiteeksi.

Kansalaiset Tshernovit ja Tseretelit, pikkuporvariston tietyt kerrokset kokeilevat nyt pääoman kanssa toteutettavaa luokkien yhteistoimintaa uudessa, valtavassa, koko Venäjän, koko valtakunnan mitassa.

Sitä hyödyllisempiä opetuksia saa kansa, kun se — ja todennäköisesti tämä tapahtuu pian — tulee vakuutuneeksi siitä, että tuollaisella yhteistoiminnalla ei ole perustaa ja että se on toivotonta.

„Pravda“ № 50,
toukokuun 19 (6) pnä 1917

Julkaistaan „Pravda“ lehden
tekstin mukaan

LUJASTA VALLANKUMOUKSELISESTA VALLASTA

Me olemme lujan vallankumouksellisen vallan kannalla. Ja yrittäkööt pä kapitalistit ja heidän häntyrinsä vaikka kuinka huutaa meistä päinvastaista, heidän valheensa jää valheeksi.

Mutta ei saa vain antaa fraasin sumentaa järkeä eikä hämätä tietoisuutta. Kun puhutaan „vallankumouksesta”, „vallankumouksellisesta kansasta”, „vallankumouksellisesta demokratiasta” y.m.s., niin *yhdeksässä tapauksessa kymmenestä* se on valehtelua tai itsepetosta. Pitää kysyä, *minkä luokan* vallankumouksesta on puhe? *ketä vastaan* suunnatusta vallankumouksesta?

Tsarismiako vastaan? Tässä mielessä suurin osa niin tilanherroista kuin kapitalisteistakin on Venäjällä nykyään vallankumouksellista. Kun työ on tehty, niin silloin taantumuksellisetkin asettuvat vallankumouksen aikaansaannosten kannalle. Nykyään ei ole yleisempää, katalampaa ja vahingollisempaa joukkojen pettämistä kuin niiden pettäminen vallankumouksen ylistämisellä *tässä* mielessä.

Tilanherrojako vastaan? Tässä mielessä suurin osa talonpojista ja vieläpä suurin osa varakkaistakin talonpojista, s.o. varmaankin yhdeksän kymmenesosa Venäjän väestöstä yleensä, on vallankumouksellista. Osa kapitalisteistakin taitaa olla valmis muuttumaan vallankumoukselliseksi rakentaen laskelmansa seuraavaan seikkaan: tilanherroja ei nyt kuitenkaan voida pelastaa, meidän on parasta asettua vallankumouksen kannalle saadaksemme puolustetuksi pääoman koskemattomuuden.

Kapitalistejako vastaan? Juuri se on peruskysymys. Juuri siinä onkin asian olemus, sillä ilman kapitalisteja

vastaan suunnattua vallankumousta koko lörpöttely „rauhasta ilman aluevaltauksia” ja sodan pikaisesta lopettamisesta sellaisen rauhan avulla on joko naiivia ja typerää tai tylsöpäisyyttä ja petosta. Ellei olisi sotaa, niin Venäjä olisi voinut elää vuosia, vieläpä vuosikymmeniäkin ilman kapitalisteja vastaan suunnattua vallankumousta. Sodan oloissa se on objektiivisesti mahdotonta: joko tuho taikka vallankumous kapitalisteja vastaan. Siitä on kysymys. Näin on elämä sen asettanut.

Venäjän kansan enemmistö, nimittäin proletaarit ja puoliproletaarit, s.o. työläiset ja talonpoikaisköyhälistö, ovat luonnostaan, vaistomaisesti, sisäisestä kutsumuksesta myötämielisiä kapitalisteja vastaan suunnatulle vallankumoukselle. Mutta selvää käsitystä ei vielä ole ja sen vuoksi ei ole päättäväisyyttäkään. Näiden kehittäminen on perustehtävämme.

Pikkuporvariston johtajat — sivistyneistö, varakas talonpoikaisto, nykyiset narodnikkien (muun muassa eserrien) ja menshevikkien puolueet — *eivät kannata* tällä haavaa kapitalisteja vastaan suunnattua vallankumousta ja osa heistä on jopa kansalle mitä vaarallisimpia vallankumouksen vastustajiakin. Kokoomusministeristö on sellainen „koe”, joka auttaa koko kansaa *vapautumaan* erittäin nopeasti kapitalistien kanssa sopuilemisen pikkuporvarillisista illuusioista.

Johtopäätös on selvä: puoliproletaarien tukeman proletariaatin valta on ainoa, joka pystyy luomaan maassa todella lujan ja todella vallankumouksellisen vallan. Se tulee olemaan todella luja valta, sillä sen puolella tulee olemaan kansan varma ja tietoinen enemmistö. Se tulee olemaan luja valta, sillä sen perustana ei ole kapitalistien ja pienisäntien, miljonäärien ja pikkuporvariston, Konovalovien—Shingarjovien ja Tshernovien—Tseretelien välinen „sopimus”, joka olosuhteiden pakosta on hatara.

Vain se tulee olemaan todella vallankumouksellinen valta, sillä vain se voi näyttää kansalle, että niiden mitä suurimpien kärsimysten aikana, joita kansalle aiheutetaan, valta uskaltaa käydä rohkeasti käsiksi pääoman liikevoittoihin. Se on oleva todella vallankumouksellista valtaa, sillä vain se synnyttää, kannustaa, kymmenkertaistaa joukkojen vallankumouksellista innostusta, kun joukot saavat nähdä, havaita, tuntea joka päivä ja joka tunti sen, että

valta luottaa kansaan eikä pelkää sitä, että se auttaa köyhiä parantamaan elämäänsä viipymättä, että se panee rikkaat kantamaan *tasavertaisesti* kansan raskasta kärsimysten taakkaa.

Me kannatamme lujaa vallankumouksellista valtaa.

Me kannatamme lujaa vallankumouksellista valtaa, joka on ainoa mahdollinen ja ainoa luotettava valta.

„Pravda“ № 50,
toukokuun 19 (6) pnä 1917

Julkaistaan „Pravda“ lehdessä
tekstin mukaan

HAMMASRAHAKSI... „UUELLE” HALLITUKSELLE

„Retsh” kirjoittaa vakavassa pääkirjoituksessaan:

„Toivokaamme, ettei meidän suhteissamme liittolaisiin tarvitse tapahtua suuria järkytyksiä, jotta saadaan todistetuksi „ilman aluevaltauksia ja sotakorvauksia”-ponsilauseen kannattajille” (lue: uudelle hallitukselle), „ettei tuota ponsilauseita voida toteuttaa käytännössä”.

Ja nuo kapitalistit, jotka puhuvat „Retshin” suulla, ovat oikeassa. Todellakaan tuota ponsilauseita „ei voida toteuttaa käytännössä”... ellei käytännössä toteuteta vallankumousta pääomaa vastaan!

* * *

Miljukov, joka ei eronnut, vaan joka pantiin eroamaan puhui näin:

„Me voimme kirjoittaa vaikka miten kauniita ponsilauseita liittolaisia kohtaan tuntemastamme ystävydestä, mutta jos armeija pysyy toimeettomana, niin se on sitoumuksemme tosiasiallista rikkomista. Ja päinvastoin, me voimme kirjoittaa vaikka miten kauheita, lojaalisuutta rikkovia ponsilauseita, mutta jos armeija tulee tosiasiallisesti käymään sotaa, niin se on tietysti liittolaisia kohtaan ottamiemme sitoumusten tosiasiallista noudattamista”...

Oikein sanottu! Toisinaan hänkin, tuo kansalainen Miljukov, käsittää asian olemuksen... Kansalaiset Tshernov ja Tsereteli, ettekö te tosiaankaan käsitä, mikä johtopäätös tästä seuraa, kun on kyseessä teidän *tosiasiallinen* suhtautumisenne imperialistiseen sotaan?

* * *

Shulginin puheesta, jonka hän piti järjestäytyvän vastavallankumouksen istunnossa ⁸⁵:

„Me olemme mieluummin kerjäläisiä, mutta kerjäläisiä omassa maassamme. Jos te voitte säilyttää meille tämän maan ja pelastaa sen, niin riisukaa meidät vaikka alasti, emme me sitä suremaan käy”.

Älkää säikytelkö, hra Shulgin! Silloinkaan, kun *me* tulemme olemaan vallan ohjissa, me emme „riisu” teitä „alasti”, vaan turvaamme teille hyvät pukimet ja hyvän ruoan asettaen ehdoksi sen, että te teette täysin voimienne mukaista ja tottumuksianne vastaavaa työtä! Säikyttely käy päinsä Tshernovien ja Tseretelien suhteen, mutta meitä te „ette säikäytä”!

* * *

Maklakovin puheesta samassa („Valtakunnanduuman jäsenten”) istunnossa:

„Venäjä ei ole osoittautunut sen vapauden arvoiseksi, jonka se on hankkinut”.

Lue: herrat Maklakovit ovat tyytymättömiä talonpoikiin ja työläisiin. Maklakovit haluavat, että Tshernovit ja Tseretelit saisivat aikaan „sovinnon” joukkojen ja Maklakovien kesken. Se ei onnistu!

* * *

Samasta puheesta:

„Monia voidaan moittia, mutta me emme tule Venäjällä toimeen ilman porvaristoa, emme ilman proletariaattia, emme ilman erilaisia virtauksia emmekä ilman erinäisiä henkilöitä”.

Suokaa anteeksi, kansalainen Maklakov, mutta „me” (proletariaatin puolue) „tulemme Venäjällä toimeen” „ilman porvaristoa”. Jahka elätte, niin näette ja myönnätte, että muuten ei olisi päästy pois imperialistisesta sodasta.

* * *

Samasta puheesta:

„Me näemme koko joukon esiin tulleita alhaisia vaistoja: näemme, ettei haluta tehdä työtä, ettei haluta tajuta omia velvollisuuksia

synnyinmaata kohtaan. Näemme, että ankaran sodan aikana maa on muuttunut juhlimisen, joukkokokousten ja puheiden maaksi — maaksi, joka ei tunnusta valtaa eikä halua totella sitä”.

Oikein sanottu! On koko joukko „alhaisia vaistoja”, varsinkin tilanherroilla ja kapitalisteilla. Myös pikkuporvareilla on alhaisia vaistoja: esimerkiksi vaisto muodostaa kokoomusministeristö kapitalistien kanssa. Myös proletaareilla ja puoliproletaareilla on alhaisia vaistoja: esimerkiksi hidas vapautuminen luonteeltaan pikkuporvarillisista illuusioista, hidas vakuuttuminen siitä, että juuri tämän ja vain tämän luokan pitää ottaa käsiinsä *kaikki* „valta”.

* * *

Samasta puheesta:

„Valta vasemmistolaistuu yhä enemmän, samaan aikaan kun maa oikeistolaistuu yhä enemmän”.

„Maaksi” Maklakov nimittää kapitalisteja. Siinä mielessä hän on oikeassa. Mutta työläisten ja talonpoikaisköyhälistön „maa”, vakuutan teille, kansalainen, on 1.000 kertaa vasemmistolaisempi kuin Tshernovit ja Tseretelit, 100 kertaa vasemmistolaisempi kuin me. Jahka elätte, niin näette.

„Pravda” № 50,
kokoukseen 19 (6) p:nä 1917

Julkaistaan „Pravda” lehdessä
tekstin mukaan

**„UUSI” HALLITUS
EI OLE JÄÄNYT JÄLKEEN AINOASTAAN
VALLANKUMOUKSELLISISTA TYÖLÄISISTÄ,
VAAN MYÖS TALONPOIKAISJOUKOISTA**

Tässä todiste:

Toukokuun 4 päivän illan „Russkaja Volja” — Venäjän Vapaus! — tiedottaa koolla olevan talonpoikain edustajakokouksen osanottajain mielialasta:

„Edustajat pitävät talonpoikiin kohdistuvana pahimpana loukkauksena sitä, että kaikki muut luokat jo niittävät vallankumouksen satoa, mutta talonpojat joutuvat yhä vielä odottamaan omaa osaansa. Vain talonpoikia kehoitetaan odottelemaan koollekutsuttavaa Perustavaa kokousta, joka ratkaisee maakysymyksen.

— Ei, siitä ei tule mitään, me emme halua odottaa sen enempää kuin muutkaan. Me haluamme saada maata heti, viipymättä”.

Ilmeisesti „Russkaja Voljan” — halpamaisimpia kapitalisteja palvelevan lehden — reportteri ei tässä tapauksessa panettele talonpoikia (valehteleminen ei ole eduksi), vaan puhuu totta *varoittaen* kapitalisteja. Saman totuuden vahvistavat *kaikki* edustajakokouksesta tulevat tiedot.

Verratkaa tuohon totuuteen „uuden” hallituksen julki-
lausumaehdotuksen 5. pykälää:

„Jättäen Perustavan kokouksen tehtäväksi ratkaista kysymys maan siirtämisestä työtätekevien haltuun Väli-
aikainen hallitus ryhtyy... toimenpiteisiin” j.n.e. („vanha”
Väliaikainen hallitus samaten aina „ryhtyi toimenpiteisiin”...).

„Uusi” hallitus on jo jäänyt auttamattomasti jälkeen yksinpä talonpoikainkin edustajakokouksesta!!

Se on monille odottamaton tosiasia, mutta se on tosiasia.

Ja tosiasiat ovat itsepintaisia, niinkuin englantilainen sananparsari sanoo.

OTTAVAT ETUMATKAA

Kahdessa suuressa aamulehdessä, „Delo Naroda” ja „Retsh” lehdessä, julkaistiin eilen, toukokuun 5 pnä, etusivulla ilmoitus, joka toistettiin illalla Gutshkovin—Suvo-rinin „Vetsherneje Vremjassa”⁸⁶ ja joka ansaitsee suurta huomiota.

Tuossa ilmoituksessa tiedotetaan, että „työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvoston ja insinöörien liiton väli-sen sopimuksen nojalla ja Väliaikaisen hallituksen toimeksiannosta” Pietarissa on muodostettu „Tuotanto-laitosten normaalin toiminnan ennallistamisesta ja yllä-pitämisestä huolehtiva keskuskomitea”.

„Keskuskomitea asettaa tärkeimmäksi tehtäväkseen”, luemme tie-dotuksesta, „suunnitella ja yhdenmukaistaa kaikki ne toimenpiteet, jotka tähtäävät tuotantolaitosten normaalin toiminnan ennallistamiseen ja ylläpitämiseen, ja järjestää kaikki tuotantolaitokset käsittävä vakinainen tehokas yhteiskunnallinen valvonta”.

Kaksi viimeistä sanaa on ilmoituksessa alleviivattu.

Ne tuovat mieleen „vanhan hyvän”, tsaarivallan ajan senaatin- ynnä muut virkamiesvaliokunnat. Niin pian kuin joku lurjus — tsaarin ministeri, kuvernööri, aatelismar-salkka tai muu sellainen joutui varkauksistaan kiinni, niin pian kuin jokin tsaarihallituksesta suoranaisesti tai välil-lisesti riippuvainen laitos häpäisi erittäin pahasti itsensä koko Venäjän ja koko Euroopan silmissä,— heti paikalla alettiin „rauhoittaa yleistä mielipidettä” nimittämällä valio-kuntia ylhäisistä ja ylhäisimmistä, korkea- ja korkeimman-arvoisista, rikkaista ja rikkaimmista „persoonista”.

Ja nuo persoonat „rauhoittivat” yleistä mielipidettä, ja aina mitä parhaimmalla menestyksellä. He hautasivat — ehdottomasti ensiluokkaisesti — kaiken „yhteiskunnallisen

valvonnan" sitä perusteellisemmin, mitä juhlallisempia fraaseja he puhuivat siitä, kuinka viisas tsaarimme rauhoittaa „yhteiskunnan omaatuntoa”...

Niin on ollut ja niin tulee olemaan — tekee mieli sanoa, kun luet mahtipontista ilmoitusta uudesta Keskuskomiteasta.

Herrat kapitalistit ovat ottaneet etumatkaa. Työläispiireissä aletaan tajuta yhä selvemmin, että tehtaiden ja syndikaattien *proletaarinen* valvonta on välttämätöntä. Ja hallituspiireihin kuuluvien ja hallituspiirejä lähellä olevien liikemaailman „nerokkaiden” mahtimiesten päähän palkkähti „nerokas” ajatus: ottakaamme etumatkaa. Hinatkaamme perässämme työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvostoa — se käy helposti päinsä niin kauan kuin sen johdossa ovat narodnikit ja menshevikit. Järjestäkäämme „yhteiskunnallinen valvonta”: se tulee näyttämään niin mukkealta, niin valtioviisaalta, niin ministerimäiseltä, niin arvokkaalta... ja se hautaa tosiasiallisesti kaiken valvonnan ja kaiken *proletaarisen* valvonnan niin varmasti, niin meluttomasti... Nerokas ajatus! „Yhteiskunnan omatunto” „rauhottuu” täydellisesti!

— Miten on muodostettava uusi „Keskuskomitea”?

Oo, tietenkin demokraattisesti. Mehän olemme *kaikki* „vallankumouksellisia demokraatteja”. Jos joku luulee demokraattisuuden vaativan, että 200.000 työläisen pitää lähettää kaksikymmentä edustajaa ja 10.000 insinööriin, kapitalistin y.m.s. yksi edustaja, niin hän olisi luonnollisesti „anarkistisen” harhaluulon vallassa. Ei, aitoa demokraattisuutta on se, kun jäljitellään sitä, miten „vallankumoukselliset demokraatit” muodostivat „uuden” hallituksensa: 6 menshevikkiä ja narodnikkia „edustakoot” työläisiä ja talonpoikia ja 8 kadettia ja lokakuulaista edustaa tilanherroja ja kapitalisteja: eivätkö uusimmat tilastotutkimukset, jotka uusi työasiainministeriö vanhan teollisuusministeriön kanssa tekemänsä sopimuksen mukaisesti on saattamassa päätökseen, todista, että suurin osa Venäjän väestöstä on tilanherroja ja kapitalisteja?

Ettekö haluaisi tutustua *täydelliseen* luetteloon, mikä käsittää niiden laitosten „edustajat”, jotka ovat liittyneet yhteen uudessa Keskuskomiteassa „vallankumouksellisten demokraattien” ja hallituksen välisen sopimuksen mukaisesti:

Keskuskomiteassa on edustettuna: 1) Työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvoston Toimeenpaneva komitea; 2) Valtakunnanduuman Väliaikainen komitea; 3) Yleisvenäläinen zemstvoliitto; 4) Yleisvenäläinen kaupunkiliitto; 5) Pietarin kaupunginhallitus; 6) Insinöörien liitto; 7) Upseeriston edustajain neuvosto; 8) Teollisuus- ja kauppa-alan edustajain yhdistysten neuvosto; 9) Tehtailijain Pietarin yhdistys; 10) Sotateollisuuden keskuskomitea; 11) Zemstvo- ja kaupunkiliiton komitea; 12) Sotilas- teknillisen avunannon komitea; 13) Vapaa taloudellinen yhdistys...

— Kaikkiko?

— Kaikki.

Eikö siinä ole kyllin yhteiskunnan omantunnon perusteellista rauhoittamista varten?

— Entäs jos jokin suurpankki tai kapitalistien syndikaatti tulee osakkeenomistajiensa välityksellä edustettua viitisen taikka kymmenisen kertaa näiden kymmenen tai kahdentoista laitoksen joukossa?

— Oo, ei kannata takertua „yksityisseikkoihin”, kun kysymyksessä on „vakinaisen ja tehokkaan yhteiskunnallisen valvonnan” turvaaminen!

Kirjoitettu toukokuun 6 (19) pnä 1917

*Julkaistu toukokuun 20 (7) pnä 1917
„Pravda” lehdessä 51. numerossa*

*Julkaistaan lehdessä
tekstin mukaan*

**AVOIN KIRJE
TALONPOIKAIN EDUSTAJAIN
YLEISVENÄLÄISEN KOKOUKSEN OSANOTTAJILLE**

Toverit — talonpoikain edustajat!

Venäjän sosialidemokraattisen työväenpuolueen (bolševikkien) Keskuskomitea, johon minulla on kunnia kuulua, aikoi valtuuttaa minut edustamaan puoluetamme talonpoikain edustajakokouksessa. Kun en ole tähän mennessä voinut sairauteni vuoksi täyttää tuota tehtävää, haluan kääntyä puoleenne tällä avoimella kirjeellä tervehtiäkseni talonpoikaiston yleisvenäläistä kokousta ja osoittaakseni lyhyesti ne syvälliset erimielisyydet, jotka erottavat meidän puolueemme „socialistivallankumoukselisten” ja „menshevikkisocialidemokraattien” puolueesta.

Nämä syvälliset erimielisyydet koskevat kolmea tärkeintä kysymystä: kysymystä maasta, sodasta ja valtiorakenteesta.

Kaiken maan tulee kuulua kansalle. Kaikki tilanherrojen maat tulee siirtää lunastusmaksutta talonpojille. Tämä on selvää. Kiistellään siitä, pitääkö talonpoikien ottaa viipymättä haltuunsa paikkakunnilla kaikki maat maksamatta tilanherroille mitään maanvuokraa ja odottamatta Perustavan kokouksen koollekutsumista vai eikö pidä?

Meidän puolueemme on sitä mieltä, että pitää ottaa, ja kehottaa talonpoikia ottamaan paikkakunnilla viipymättä ja mahdollisimman järjestyneesti kaikki maat haltuunsa, sallimatta missään tapauksessa omaisuuden tarvelemistä ja suunnaten kaikki ponnistukset viljan ja lihan tuotannon lisäämiseen, sillä sotilaat kärsivät rintamalla hirveää puutetta. Perustava kokous päättää lopullisesti maan käytöstä, mutta etukäteen, nyt, heti paikalla, kevätkylvöä varten, sen käytöstä eivät kuitenkaan voi määrätä muut

kuin paikalliset elimet, sillä Väliaikainen hallituksemme, tilanherrojen ja kapitalistien hallitus, pitkittää Perustavan kokouksen koollekutsumista eikä ole vielä tähän mennessä määrännyt edes sen koollekutsumisaikaa.

Etukäteen voivat maasta määrätä vain paikalliset elimet. Pellot on ehdottomasti kylvettävä. Talonpoikain enemmistö pystyy paikan päällä määräämään järjestyneesti maan käytöstä, kyntämään ja kylvämään kaikki pellot. Se on välttämätöntä, jotta voitaisiin parantaa rintamasotilaiden ravintoa. Sen vuoksi ei saa jäädä odottelemaan Perustavaa kokousta. Me emme millään muotoa kiellä sitä, että Perustavan kokouksen oikeutena on julistaa lopullisesti maa koko kansan omaisuudeksi ja säätää sen käyttöehdot. Mutta etukäteen, nyt heti, tänä keväänä, talonpoikien pitää itse määrätä maan käytöstä paikan päällä. Sotilaat voivat ja heidän pitääkin lähettää rintamalta edustajiaan maa-seudulle.

Edelleen. Jotta koko maa joutuisi työtätekevien huostaan, sitä varten tarvitaan ehdottomasti kaupunkilaistyöläisten ja talonpoikaisköyhälistön (puoliproletaarien) lujaa liittoa. Ilman tällaista liittoa ei voida voittaa kapitalisteja. Ja ellei heitä voiteta, niin mikään maan siirtäminen kansan huostaan ei pelasta kansaa kurjuudelta. Maa ei kelpaa syötäväksi, mutta rahatta, pääomatta ei saa mistään kalustoa, juhtia, siementä. Talonpoikien ei pidä luottaa kapitalisteihin eikä rikkaisiin talonpoikiin (he ovat samanlaisia kapitalisteja), vaan ainoastaan kaupungin työläisiin. Vain näiden kanssa liittoutuneena talonpoikaisköyhälistö saa aikaan sen, että niin maa, rautatiet, pankit kuin tehtaatkin siirtyvät kaikkien työtätekevien omaisuudeksi, ilman sitä, pelkästään maan siirtämisellä kansan huostaan, ei voida tehdä loppua puutteesta ja kurjuudesta.

Joillakin Venäjän paikkakunnilla työläiset ovat jo ryhtyneet järjestämään työväenvalvontaa (-kontrollia) tehtaissa. Sellainen työväenvalvonta on edullista talonpojille — se johtaa tuotannon lisääntymiseen ja tuotteiden hintojen alenemiseen. Talonpoikien pitää kaikin voimin tukea tuota työläisten aloitetta eikä uskoa työläisiin kohdistettuja kapitalistien parjauksia.

Toinen kysymys — kysymys sodasta.

Tämä sota on anastussotaa. Sitä käyvät kaikkien maiden kapitalistit uusien alueiden valtaamiseksi ja liikevoittojensa

lisäämiseksi. Työtätekeväälle kansalle tämä sota ei missään tapauksessa tuo eikä voikaan tuoda mitään muuta kuin tuhoa, kauhuja, hävitystä ja metsäläistymistä. Sen vuoksi meidän puolueemme, luokkatietoisten työläisten puolue, köyhien talonpoikien puolue, tuomitsee jyrkästi ja ehdottomasti tämän sodan, kieltäytyy puolustamasta toisen maan kapitalisteja toisen maan kapitalistien edessä, kieltäytyy tukemasta kapitalisteja, olkootpa he minkä maan kapitalisteja hyvänsä, pyrkii sodan mahdollisimman pikaiseen lopettamiseen siten, että kapitalistit kukistetaan kaikissa maissa, että kaikissa maissa suoritetaan työväenvallankumous.

Meidän nykyisen, uuden Väliaikaisen hallituksen 10 ministeriä kuuluu tilanherrojen ja kapitalistien puolueisiin ja 6 „narodnikkien” („sosialistivallankumouksellisten”) ja „menshevikkisocialidemokraattien” puolueisiin. Meidän vakaumuksemme on se, että narodnikit ja menshevikit tekevät suuren ja kohtalokkaan virheen, kun menevät kapitalistien hallitukseen ja suostuvat yleensä kannattamaan sitä. Sellaiset miehet kuin Tsereteli ja Tshernov toivovat voivansa saada kapitalistit lopettamaan pikemmin ja rehellisemmin tämän anastussodan. Mutta nämä narodnikkien ja menshevikkien puolueiden johtajat erehtyvät: todellisuudessa he auttavat kapitalisteja valmistelemaan venäläisten sotajoukkojen hyökkäystä Saksaa vastaan, toisin sanoen pitkittämään sotaa, lisäämään ennen kuulumattoman raskaita uhreja, joita Venäjän kansa on kantanut sodan hyväksi.

Olemme vakuuttuneita siitä, että kaikkien maiden kapitalistit pettävät kansaa kun he lupaavat pikaista ja oikeudenmukaista rauhaa ja todellisuudessa pitkittävät anastussotaa. Venäjän kapitalistit, joiden käsissä oli vanha Väliaikainen hallitus ja joiden käsissä on entiseen tapaan myös uusi hallitus, eivät ole halunneet edes julkaista niitä salaisia ryöstösopimuksia, joita entinen tsaari Nikolai Romanov solmi Englannin, Ranskan ja muiden maiden kapitalistien kanssa valloittaakseen turkkilaisilta Konstantinopolin, riistääkseen itävaltalaisilta Galitsian, turkkilaisilta Armenian j.n.e. Väliaikainen hallitus on antanut ja antaa edelleenkin vahvistuksensa näille sopimuksille.

Meidän puolueemme on sitä mieltä, että ne ovat samanlaisia rikollisia ryöstösopimuksia kuin ryövärien —

saksalaisten kapitalistien ja heidän rosvokeisarinsa Vilhelmin sopimukset liittolaistensa kanssa.

Työläisten ja talonpoikain veren ei pidä vuotaa kapitalistien ryöstötarkoituserien saavuttamisen hyväksi.

Tämä rikollinen sota pitää lopettaa pikemmin ja siten, että *ei* solmita erillisrauhaa Saksan kanssa, *vaan yleinen rauha*, eikä kapitalistien välistä rauhaa, vaan työtätekevien joukkojen välinen rauha kapitalisteja *vastaan*. Siihen on olemassa vain yksi tie: kaiken valtiovallan siirtäminen täydellisesti työläisten, sotilaiden ja talonpoikain edustajain Neuvostoille niin Venäjällä kuin muissakin maissa. Vain tällaiset Neuvostot kykenevät todellisuudessa estämään kapitalisteja pettämästä kansoja ja pitkittävästä sotaa.

Ja nyt olen päässyt kysymykseen, joka on asettamistani kysymyksistä kolmas ja viimeinen: valtion rakennetta koskevaan kysymykseen.

Venäjän tulee olla demokraattinen tasavalta. Siitä on samaa mieltä yksinpä tilanherrojen ja kapitalistien enemmistö, ne, jotka ovat aina kannattaneet monarkiaa, mutta ovat nyt tulleet vakuuttuneiksi siitä, että Venäjän kansa ei millään hinnalla anna palauttaa monarkiaa. Kapitalistit ovat nyt kohdistaneet kaikki ponnistuksensa siihen, että tasavalta Venäjällä muistuttaisi mahdollisimman suuresti monarkiaa ja että se voitaisiin mahdollisimman helposti muuttaa jälleen monarkiaksi (monissa maissa on ollut useita esimerkkejä sellaisesta). Sen vuoksi kapitalistit haluavat säilyttää kansan *yläpuolella* olevan virkamieskunnan, poliisilaitoksen ja kansasta erotetun vakinaisen armeijan, joka on ei-valinnallisten kenraalien ja upseerien komennon alainen. Kenraalit ja upseerit, elleivät he ole valinnallisia, ovat taas miltei aina tilanherrojen ja kapitalistien keskuudesta lähteneitä. Se tunnetaan jopa maailman kaikkien tasavaltojenkin kokemuksesta.

Sen vuoksi meidän puolueemme, luokkatietoisten työläisten ja köyhien talonpoikien puolueen, tavoitteena on toisenlainen demokraattinen tasavalta. Me haluamme sellaisen tasavallan, jossa ei ole kansaa pilkkanaan pitävää poliisilaitosta; jossa kaikki virkamiehet, alhaalta ylös asti, ovat vain valinnallisia, sellaisia, jotka voidaan vaihtaa kansan vaatimuksesta milloin hyvänsä ja joiden palkka ei ylitä hyvän työmiehen palkkaa; jossa koko armeijan päällystö

on samaten valinnallinen ja vakinainen armeija, joka on erotettu kansasta ja luovutettu kansalle vieraiden luokkien komennettavaksi, vaihdetaan yleiseen kansan aseistukseen, kansanmiliisiin.

Me haluamme sellaisen tasavallan, jossa kaikki valta valtiossa, alhaalta ylös asti, kuuluu täydellisesti ja yksinomaan työläisten, sotilaiden, talonpoikien y.m. edustajain Neuvostoille.

Työläiset ja talonpojat muodostavat väestön enemmistön. Vallan tulee kuulua heille eikä tilanherroille ja kapitalisteille.

Työläiset ja talonpojat muodostavat väestön enemmistön. Vallan ja hallinnan tulee kuulua *heidän Neuvostoilleen* eikä virkamiehille.

Tällaiset ovat meidän katsomuksemme, toverit talonpoikain edustajat! Olemme lujasti vakuuttuneita siitä, että kokemus osoittaa pian mitä laajimmille kansanjoukoille narodnikkien ja menshevikkien politiikan virheellisyyden. Kokemus on näyttävä pian joukoille, että kapitalistien kanssa tehtävän sopimuksen avulla ei voida pelastaa Venäjää, joka samoin kuin Saksakin ja muut maat on perikadon partaalla, ei voida pelastaa sodan näännyttämiä kansoja. Kaikki kansat voi pelastaa vain kaiken valtiovallan siirtäminen välittömästi väestön enemmistön käsiin.

Pietari, toukokuun 7 pnä 1917.

N. Lenin

*Julkaistu toukokuun 24 (11) pnä 1917
„Soldatskaja Pravda” lehden
19. numerossa*

*Julkaistaan lehden
tekstin mukaan*

„TOSIASIALLINEN ASELEPO”

„Novaja Zhizn” lehden toukokuun 7 p:n numerossa on julkaistu „uuden” hallituksen ministerien haastatteluja. Pääministeri Lvov sanoi: „valtakunnan täytyy sanoa päätävä sanansa ja lähettää armeijansa taisteluun”.

Sellainen on uuden hallituksen „ohjelman” olemus. Hyökkäys, hyökkäys, hyökkäys!

Ja puolustaessaan tätä imperialistista ohjelmaa, jota nyt myös Tshernovit ja Tseretelit ovat ryhtyneet kannattamaan, ministeri Lvov ruoski mitä suurimman siveellisen suuttumuksen vallassa „rintamalla syntynyttä tosiasiallista aselepoa”!

Miettiköön jokainen Venäjän työmies ja talonpoika syvällisesti tätä *hyökkäysohjelmaa*, noita ministerien jyriseviä puheita, jotka on tähdätty „tosiasiallista aselepoa” vastaan.

Miljoonia ihmisiä on sodassa surmattu ja saatettu raajarikoksi. Onnettomuudet, joita sota on aiheuttanut ihmiskunnalle ja varsinkin työtätekeville joukoille, ovat ennen kuulumattomia. Kapitalistit saavat sodasta skandaalimaisen korkeita liikevoittoja. Sotilaat ovat loppuun saakka piinattuja ja kiusattuja.

Mitä paha on tosiasiallisessa aselevossa? Mitä pahaa siinä on, että teurastus on keskeytetty? Mitä paha siinä on, että sotilaat ovat saaneet edes lyhyen hengähdystauon?

Meille vastataan, että aselepo on syntynyt vain yhdellä rintamalla ja että tämän vuoksi se uhkaa johtaa erillISRauhaan. Mutta tuo vastaväite on ilmeisen hatara. Sillä jos

Venäjän hallitus enempää kuin Venäjän työläiset ja talonpojatkaan *eivät halua* tehdä erillisrauhaa Saksan kapitalistien kanssa (meidänkin puolueemme, kuten tunnettua, on monta kertaa vastustanut sellaista rauhaa, eikä yksinomaan „Pravdan“ artikkeleissa, vaan myös koko puolueen nimissä puhuneen konferenssimme päätöslauselmassa *) — jos Venäjällä ei kukaan halua erillisrauhaa erillisten kapitalistien kanssa, niin miten, mistä, millä kumman tavalla voi ilmaantua sellainen rauha?? Kuka voi pakottaa solmimaan sen??

Vastaväite on ilmeisen hatara, se on suorastaan keksitty, se on sokaisemisyritys.

Edelleen. Miksi tosiasiallinen aselepo yhdellä rintamalla „uhkaa“ johtaa erillisrauhaan tällä rintamalla, *mutta ei uhkaa johtaa tosiasiallisen aselevon laajenemiseen kaikkia rintamia käsittäväksi?*

Tosiasiallinen aselepo on epävakaa olotila, siirtymävaihe. Se on kiistatonta. Mihin johtava siirtymävaihe? Erillisrauhaan se ei voi johtaa, kun kerran *puuttuu* kahden hallituksen tai kahden kansan keskinäinen suostumus. Mutta miksi tuollainen aselepo ei voisi muodostua siirtymiseksi tosiasiallisen aselevon solmimiseen *kaikilla* rintamalla? Siihen varmaankin ovat suostuvaisia *kaikki* kansat kaikkia hallituksia tai useimpia hallituksia vastaan?

Veljeily yhdellä rintamalla voi ja sen tulee olla siirtymistä veljeilyyn kaikilla rintamalla. Tosiasiallinen aselepo yhdellä rintamalla voi ja sen tulee olla siirtymistä tosiasialliseen aselepoon kaikilla rintamalla.

Kansat saisivat levähtää teurastuksen jälkeen. *Kaikkien* maiden vallankumoukselliset työläiset ryhdistäytyisivät entistä paremmin, heidän vaikutuksensa voimistuisi, lujittuisi usko, että työväenvallankumous kehittyneimmissä kapitalistimaissa on mahdollinen ja välttämätön.

Mitä pahaa on tuollaisessa siirtymisessä? Minkä vuoksi emme voisi auttaa voimiemme mukaan *tuollaista* siirtymistä?

Meille vastataan, että tosiasiallinen aselepo kaikilla rintamalla auttaisi tällä hetkellä Saksan kapitalisteja, sillä he ovat kahmineet itselleen nykyään suurimman saaliin.

* Ks. tätä osaa, s. 261. *Toim.*

Se ei ole totta, sillä Englannin kapitalistit ovat anastaneet itselleen enemmän (Saksalle kuuluneet siirtomaat Afrikassa, Saksalle kuuluneet Tyynen valtameren saaret, Mesopotamian, osan Syyriaa y.m.) eivätkä — erotukseksi Saksan kapitalisteista — ole menettäneet kerrassaan mitään. Tämä ensinnäkin. Ja toiseksi, jos Saksan kapitalistit olisivat peräänantamattomampia kuin Englannin kapitalistit, niin vallankumouksen kasvu Saksassa voimistuisi vieläkin enemmän. Vallankumous Saksassa kasvaa silmin nähtävästi. Venäläisten sotajoukkojen hyökkäys häiritsee sen kasvua. „Tosiasiallinen aselepo” jouduttaa tuon vallankumouksen kasvua.

Kolmanneksi, yhä lisääntyvän nälänhädän, rappiotilan ja hävityksen kannalta katsoen tilanne Saksassa on kaikkein kestäättömin ja suorastaan toivoton, huonompi kuin missään muussa maassa, varsinkin sen jälkeen kun Amerikka yhtyi sotaan. „Tosiasiallinen aselepo” ei hävitä tätä Saksan heikkouden perussyötä, vaan päinvastoin pikemminkin parantaa muiden maiden asemaa (tuontivapaus) ja huonontaa Saksan kapitalistien asemaa (ei ole mistä tuotaisiin, totuuden salaaminen kansalta käy yhä vaikeammaksi).

Venäjän kansalla on valittavanaan kaksi ohjelmaa. Toinen niistä on kapitalistien ohjelma, jonka Tshernovit ja Tseretelit ovat omaksuneet. Se on hyökkäysohjelma, imperialistisen sodan, teurastuksen pitkittämisen ohjelma.

Toinen on koko maailman vallankumouksellisten työläisten ohjelma, jota Venäjällä puolustaa meidän puolueemme. Tämä ohjelma on seuraavanlainen: on kehitettävä veljeilyä (antamatta saksalaisten pettä venäläisiä), veljeiltävä julisteita vaihtamalla, laajennettava niin veljeily kuin tosiasiallinen aselepokin kaikkia rintamia käsittäväksi, tuettava kaikin keinoin tuota laajentamista, joudutettava siten työväenvallankumouksen kehkeytymistä kaikissa maissa, autettava siten kaikkien sotivien maiden sotilaita saamaan helpommin edes tilapäinen hengähdystauko, joudutettava Venäjällä vallan siirtymistä työläisten, sotilaiden ja talonpoikain edustajain Neuvostojen käsiin, joudutettava siten todella oikeudenmukaisen, todella yleisen rauhan solmimista työtätekevien eikä kapitalistien etujen mukaisesti.

Hallituksemme kanssa Tshernovit ja Tseretelit, narodnikit ja menshevikit, kannattavat ensin mainittua ohjelmaa.

Venäläisten ja kaikkien Venäjän (eikä yksin Venäjän) kansojen enemmistö, s.o. työläisten ja köyhien talonpoikain enemmistö, asettuu epäilemättä viimeksi mainitun ohjelman kannalle.

Jokainen päivä lähentää *tämän ohjelman* voittoa.

„Pravda” № 52,
toukokuun 22 (9) pnä 1917

Julkaistaan „Pravda” lehden
tekstin mukaan

ULKOPOLITIIKAN SALAISUUKSIA

Ikävä etteivät kansanjoukot voi lukea diplomatian historiaa käsitteleviä kirjoja eivätkä kapitalististen lehtien pääkirjoituksia! Ja vieläkin ikävämpää on — tämä sana on muuten liian lievä tässä tapauksessa — että sosialistivallankumouksellisten ja menshevikkisocialidemokraattien puolueisiin kuuluvat ministerit yhdessä ministerikelpoisten virkaveljiensä kanssa sivuuttavat vaitiololla nuo historian tosiasiat ja diplomaattimaailman „suurmiesten” artikkelit, jotka kummatkin he tuntevat hyvin.

„Retsh” julkaisee mielestään „Birzhevkan” todenperäisen tiedotuksen, joka tosiasiallisesti sisältää ajatuksen, että Englanti on valmis kieltäytymään „Turkin pirstomisesta ja Itävalta-Unkarin jakamisesta”; s.o. Englanti on valmis suostumaan siihen, että Venäjä *ei* saa vallata sille aikaisemmissa sopimuksissa luvattuja alueita (Konstantinopolia, Armeniaa, Galitsiaa). *Tässä* mielessä — ja vain tässä mielessä — Englanti on valmis tarkistamaan sopimukset.

Ja „Retsh” sanoo kuohuksissaan:

„Tällainen on siis uuden tunnuksen” (s.o. rauha ilman aluevaltauksia ja sotakorvauksia-tunnuksen) „voiton ensimmäinen tulos. Sopimusten tarkistus tullaan todennäköisesti toimittamaan: siihen johtavia „valmistelevia askelia” nykyään emme ota me, vaan meidän liittolaisemme. Mutta tarkistuksen tuloksena ei ole yhtäläinen” (kuulkaa! kuulkaa!) „luopuminen kaikista vakavista, kaikkien liittolaisten asettamista tehtävistä, vaan yksipuolinen” (eikös olekin „helmi”?) „luopuminen tehtävistä, joita on asetettu kaakkois-Euroopassa” (lue: Itävallassa ja Turkissa, s.o. Armenian, Konstantinopolin, Galitsian rosvous), „niiden tehtävien hyväksi, joita liittolaisemme, emmekä me, ovat asettaneet muilla alueilla ja siirtomaissa.

Lehdistössä on muuten jo mainittu siitä, että liittolaisemme saattavat luopua Vähässä-Aasiassa asetetuista tehtävistä. Tosin tähän mennessä ei ole virallisesti vahvistettu niitä lausuntoja, joita Albert Thomas on muka esittänyt tästä asiasta työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvostossa ja jotka Moskovan lehdistö on julkaissut. Mutta mitä Englantiin tulee, niin siltä olisi vaikea odottaakaan sellaista luopumista. Englanti pitää kiinni siitä oikeasta kannasta, että se, minkä haluat saada omaksesi, pitää ensin vallata" (kuulkaat kuulkaat)— „ja se jo nyt miehittäekin sotaväellään Mesopotamian ja Palestiinan alueita, jotka ovat tärkeitä sen elineduille" (lue: sen kapitalisteille). „Jos se näissä oloissa kieltäytyy taistelemasta *muiden* (kursivointi „Retshin") liittolaisten elinetujen tyydyttämisen puolesta tässä suhteessa, niin tuo kieltäytyminen olisi luonteeltaan samaten yksipuolista, vain Englannille itselleen edullista".

Miljukoville tai jollekulle toiselle, joka on noiden rivien kirjoittaja, pitäisi totta tosiaan pystyttää jo hänen elämänsä aikana patsas... avomielisyydestä. Bravo, bravo, „Retshin" avomieliset diplomaatit! (Entä miksi he ovat avomielisiä? siksi, että he ovat kiukkuisia, kun Miljukov menetti salkun)...

Kaikki yllä sanottu on totta, ja sen vahvistaa viimeksi kuluneiden vuosien diplomatian historia — ja *pääomien ulkomaille sijoittamisen historia*. Joka tapauksessa Englanti ei luovu Palestiinan ja Mesopotamian ryöväyksestä (annektoinnista), mutta venäläisiä se on suostuvainen rankaisemaan („tosiasiallisesta aselevosta" Saksan—Venäjän rintamalla) siten, että jättää sen ilman Galitsiaa, Konstantinopolia, Armeniaa y.m.—tällainen on esittämämme „Retshin" sitaattien yksinkertainen ja selvä sisältö tavallisella eikä diplomatian kielellä ilmaistuna.

Ja Venäjän kapitalistit, jotka puhuvat „Retshin" suulla, pystyvät vaivoin hillitsemään kiukkuiaan, he lörpöttelevät julki ulkopolitiikan salaisuuksia, sähisevät ja raivoavat puhuen karkeuksia Englannin kapitalisteille: tämä nähkääs on „yksipuolista", teille se nähkääs on „edullista", mutta *muille* ei.

Toverit työläiset, toverit sotilaat! Miettikää syvällisesti näitä „Retshin" *paljontietävien* diplomaattien ja entisten ministerien harvinaisen avomielisiä, harvinaisen totuudenmukaisia lausuntoja. Miettikää syvällisesti tätä suurenmoista paljastusta, joka näyttää, millaiset ovat ei yksin venäläisten vaan myös englantilaisten kapitalistien sodan *todelliset tarkoitusperät*.

Toverit — venäläiset sotilaat! Haluatteko te sotia sen puolesta, että englantilaiset kapitalistit saisivat rosvota Mesopotamiaa ja Palestiinaa? Haluatteko te tukea Lvovin, Tshernovin, Tereshtshenkon, Tseretelin johtamaa Venäjän hallitusta, jota sitovat kapitalistien edut ja joka *pelkää* sanoa avoimesti totuutta, minkä „Retsh” on löpötellyt julki?

„Pravda” № 53,
toukokuun 23 (10) pnä 1917

Julkaistaan „Pravda” lehdessä
tekstin mukaan

ERÄS SALAINEN SOPIMUS

On tunnettua, että „vallankumouksellisen” Väliaikaisen hallituksen ensimmäisenä sanana ulkopolitiikan alalla oli ilmoitus: kaikki salaiset sopimukset, jotka entinen tsaari Nikolai II solmi „liittolais”-kapitalistien kanssa, jäävät voimaan, ja uusi Venäjä täyttää ne pyhästi ja järkähtämättömästi.

Edelleen on tunnettua, että meidän „puolustuskantalaistemme” puolustavat kiihkeästi miljukovilaisia, jotka kieläytyvät julkaisemasta salaisia sopimuksia. Nämä sosialistipahaset ovat joutuneet niin kurjaan asemaan, että puolustavat salaista diplomatiaa ja päälle päätteeksi vielä entisen tsaarin salaista diplomatiaa.

Minkä vuoksi imperialistisen sodan puoltajat varjelevat niin tarkoin sopimusten salaisuutta?

Haluatteko tietää, minkä vuoksi, toverit työläiset ja sotilaat?

Tutustukaa vaikkapa yhteen noista jaloista sopimuksista: tarkoitamme sopimusta, jonka „me” teimme Italian (s.o. Italian kapitalistien) kanssa vuoden 1915 alussa.

Nojautuen „Novoje Vremjassa” julkaistuihin aineistoihin porvarillinen demokraatti hra V. Vodovozov ilmoittaa „Den” lehdessä (toukokuun 6 pnä 1917) tämän sopimuksen sisällön:

„Liittolaiset ovat taanneet Italialle etelä-Tyrolin ja Trenton, koko rannikkoalueen, Dalmatian pohjoisosan Zara ja Split kaupungit mukaan luettuna, Albanian keskiosan ynnä Valonan, Vähän-Aasian puoleisella rannikolla sijaitsevat Aigeian meren saaret ja sitä paitsi edullisen rautatiekonsession Vähän-Aasian puoleisessa Turkissa — sellainen on Italian tinkimä veren hinta. Nämä alueisäykset ylittävät monin veroin kaikki ne Italian kansallistavoitteet, joita se on aikaisemmin

esittänyt. Paitsi alueita, joilla on likimain 600-tuhantinen italialainen väestö (etelä-Tyrol ja Trieste), Italia saa sopimuksen mukaan sellaiset alueet, joissa on runsaasti miljoonainen, sille etnografisesti aivan vieras, toisuskoinen väestö. Tällainen on esimerkiksi Dalmatia, jonka väestöstä 97 prosenttia kuuluu serbialaiseen heimoon, silloin kun italialaisia siellä on hiukan enemmän kuin 2 prosenttia. On aivan luonnollista, että Italian kanssa tehty sopimus, jota ei solmittu ainoastaan ilman Serbian suostumusta, vaan vieläpä sen tietämättäkin, herätti Serbiassa mitä suurinta paheksumista ja ärtymystä. Pašić lausui skupshtshinassa, että hänen mielestään sopimusta koskeva huhu ei pidä paikkaansa, sillä Italia itse on yhdistynyt kansallisen periaatteen nimessä eikä voi tehdä mitään sellaista, mikä ei jätä tästä periaatteesta kiveä kiven päälle. Mutta Pašić erehtyi: sopimus on solmittu.

Tämä on nykyistä sotaa koskevista sopimuksista ainoa, jonka sisälön me tiedämme, ja tämä sopimus on puhtaasti ryöstöluontoinen. Ilmeneekö muissakin sopimuksissa samanlaisia ryövärin vaistoja vai ei, sitä me emme tiedä. Demokraattisten ainesten, jotka ovat kirjoittaneet lippuunsa: „rauha ilman aluevaltauksia”, olisi joka tapauksessa erittäin tärkeää saada se tietää”.

„Me emme tiedä”, miten ryöväysluontoisia ovat muut salaiset sopimukset? — Ei, hra Vodovozov, me tiedämme sen erittäin hyvin: Persian ja Turkin jakoa, Galitsian ja Armenian anastusta koskevat salaiset sopimukset ovat yhtä likaisia ryöstösopimuksia kuin Italiankin kanssa solmittu ryöstösopimus.

Toverit sotilaat ja työläiset! Teille sanotaan, että te puolustatte „vapautta” ja „vallankumousta”? Todellisuudessa te puolustatte tsaarin hämäräperäisiä sopimuksia, joita teiltä salataan kuin pahaa tautia.

„Pravda” № 53,
toukokuun 23 (10) pnä 1917

Julkaistaan „Pravda” lehdessä
tekstin mukaan

MINISTERIEN SÄVYYN

„Izvestija Petrogradskogo Soveta Rabotshih i Soldatskih Deputatov” lehden toimittajat opettelevat puhumaan ministerin äänensävyllä. „Pravda” ei miellytä heitä; he moittivat sitä „Väliaikaiseen hallitukseen kohdistettujen jyrkkien hyökkäilyjen” vuoksi.

Jokaisen sanomalehtimiehen pyhä oikeus on arvostella sitä, mikä häntä ei miellytä. Mutta miksi pitää saattaa itsensä naurunalaiseksi latelemalla ministerien tapaan moitteita „hyökkäilyistä” esittämättä asiallista arvostelua? Eiköhän olisi parempi, jos yritettäisiin eritellä meidän väitteitämme? edes yksi meidän päätöslauselmistamme? edes yksi viittauksemme luokkataisteluun?

„Maa joutuu perikatoon jo tänään”, kirjoitetaan „Izvestijan” pääkirjoituksessa. Oikein. Ja juuri sen vuoksi on typerää rakentaa laskelmia toisaalta pikkuporvariston, narodnikkien ja menshevikkien ja toisaalta kapitalistien välisen sopimuksen varaan. Sillä tavalla ei maata voida pelastaa tuholta.

„Pravda” № 53,
toukokuun 23 (10) pnä 1917

Julkaistaan „Pravda” lehden
tekstin mukaan

ETSITÄÄN NAPOLEONIA

Entisen ministerin Miljukovin lehti uhoo vihaa men-shevikkejä ja sosialistivallankumouksellisia kohtaan, jotka ovat syrjäyttäneet joitakuita ministeristöstä, ja sen vuoksi viehätty vähemmän... „varovaisiin” lausuntoihin.

„Voidaanko sietää rikollista propagandaa?..” luemme toukokuun 9 p:nä julkaistusta allekirjoittamattomasta rintamaveljeilyä koskevasta artikkelista. „Eikö siitä todellakaan tehdä loppua? Eikö tosiaankaan selviydytä ilman Napoleonia? Tyydymmekö me tosiaankin pelkkään puhumiseen rautaisesta kurista?!”

Hieno, varsin hieno vihjaus Kerenskin surullisen kuuluisiin sanoihin rautaisesta kurista.

„Retsh” kuvaa lukijoilleen totuudenmukaisesti, tarkasti sen, mitä tapahtuu „meidän” „uudessa” hallituksessamme. Kiitämme koko sydämestämme „Retshiä” tästä totuudenmukaisuudesta, joka on poikkeuksellisen harvinaista tuollaisessa lehdessä ja jonka aiheuttajina ovat olleet poikkeukselliset olosuhteet.

Nojautuen Tshernoviin ja Tsereteliin Kerenski julistaa „uudessa” hallituksessa, että sotaväessä saatetaan voimaan „rautainen kuri” (imperialistisen hyökkäysohjelman toteuttamista varten).

Mutta tilanherrat ja kapitalistit, joilla on 10 ministerinpaikkaa 16:sta, sähisevät kiukkuksina Kerenskille: „Tyydymmekö me tosiaankin pelkkään puhumiseen rautaisesta kurista?”

Eikö tosiaankaan ole selvää, että tuolla fraasilla yllytetään Kerenskiä tai „vastaavia” kenraaleja ottamaan esitettäväkseen Napoleonin osa? vapauden tukahduttajan osa? työläisten telottajan osa?

MIKÄÄN EI OLE MUUTTUNUT

Nyt, kun hallituksessa on „sosialistisia” ministereitä ⁸⁷, alkaakin soida toinen peli — näin meille vakuuttelivat ja vakuuttelevat puolustuskannan ajajat. Ei mennyt montakaan päivää, kun näiden vakuuttelujen valheellisuus alkoi paljastua.

On tunnettua, millaista kiihtymystä sotilaiden ja työläisten keskuudessa aiheutti entisen ministerin Miljukovin ilmoitus, että hän ei halua julkaista eikä julkaise salaisia sopimuksia, jotka entinen tsaari Nikolai oli solminut englantilaisten ja ranskalaisten kapitalistien kanssa. Entäs sitten? Mitä sanoo nyt tuosta kysymyksestä *uusi* ulkoasiainministeri hra Tereshtshenko, Skobelevin ja Tseretelin ministerikollega?

Tereshtshenko myöntää, että „tämä (s.o. salaisia sopimuksia koskeva) kysymys kiihottaa intohimoja”. Mutta mitä hän tekee noiden intohimojen tyynnyttämiseksi? Hän vain yksinkertaisesti *toistaa* sen, mitä vastikään kukistettu Miljukov sanoi:

— „Sopimusten viipymätön julkaiseminen merkitsee samaa kuin välien katkaiseminen liittolaisten kanssa”, sanoi Tereshtshenko sanomalehtihaastattelussa.

Mutta „sosialistiset” ministerit ovat vaiti ja verhoavat salaisen diplomatian järjestelmää.

Kokoomusministeristö ei ole muuttanut mitään. Se pitää edelleenkin tsaarin salaisia sopimuksia pyhinä.

Ja te, herrat, haluatte, että se ei „kiihottaisi intohimoja”? Keinä te oikeastaan pidätte valveutuneita työläisiä ja sotilaita? Vai pidättekö te heitä todellakin „kapinaan nousseina orjina”?

SURKUTELTAVAA DEMOKRATISMISTA LUOPUMISTA

„Izvestija” julkaisi tänään uutisen työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvoston sotilasjaoston istunnosta. Tässä istunnossa muun muassa:

„Käsiteltiin kysymystä, *voivatko sotilaat täyttää miliisin palvelustehtäviä*. Toimeenpaneva valiokunta ehdotti kokoukselle seuraavaa päätöslauselmaa:

Koska sotilaiden pitää täyttää *suoranaiset* tehtävänsä, niin sotilaiden edustajain Neuvoston Toimeenpaneva valiokunta *vastustaa sotilaiden osallistumista* miliisiin työhön ja kehottaa *palauttamaan viipymättä joukko-osastoihin* kaikki ne sotilaat, jotka ovat miliisin palveluksessa.

Lyhyen keskustelun jälkeen päätöslauselma hyväksyttiin *korjauksin*, että *toimivasta armeijasta evakuoitujen ja haavoittuneiden sotilaiden* sallitaan tilapäisesti hoitaa miliisin *virkaa*”.

Sangen ikävää, ettei ole julkaistu korjauksen ja päätöslauselman tarkkaa tekstiä. Ja vieläkin ikävämpää on se, että Toimeenpaneva valiokunta ehdotti ja kokous hyväksyi päätöslauselman, joka sellaisenaan on täydellistä demokratismin peruseräkkeistä luopumista.

Tuskinpa Venäjällä löytyy demokraattista puoluetta, joka ei tunnusta ohjelmavaatimusta, minkä mukaan vakinainen armeija pitää vaihtaa kansan yleiseen aseistamiseen. Tuskinpa löytyy sosialistivallankumouksellista tai menševikkisocialidemokraattia, joka rohkenee asettua vastustamaan tuota vaatimusta. Mutta sehän se surkeata onkin, että „nykyaikoina” „on tapana” — „vallankumouksellisesta demokratiasta” pauhaamisen varjolla — tunnustaa demokratiaa koskevat (socialismista ei maksa puhuaakaan) ohjelmat „periaatteessa” ja kieltäytyä niistä käytännössä.

Kun asetutaan vastustamaan sotilaiden osallistumista miliisiin työhön sillä perusteella, että „sotilaiden pitää täyttää suoranaiset tehtävänsä”, niin silloin unohdetaan tyyten demokratian periaatteet ja kannatetaan väkisinkin, ehkä tahattomasti, vakinaista armeijaa. Sotilas on ammattilainen; hänen suoranaisena tehtävänään *ei* ole yhteiskunnan palveleminen, — tällainen on vakinaista armeijaa puoltavien katsomus. Se ei ole demokraattinen katsomus. Se on Napoleonien katsomus. Tämä on vanhaa järjestelmää kannattavien ja kapitalistien katsomus — niiden katsomus, jotka haaveilevat helposta takaisin palaamisesta, tasavallasta perustuslailliseen monarkiaan palaamisesta.

Demokraatti on periaatteellisesti tuollaista katsomusta vastaan. Sotilaiden osallistuminen miliisiin työhön merkitsee armeijaa ja kansaa toisistaan erottavan muurin murskaamista. Se on kysymys siitä, miten päästään eroon kirotusta „kasarmi”-menneisyydestä, „kasarmista”, jossa kansasta eristettynä ja kansaa vastaan „koulutettiin”, dreseerattiin, harjoitettiin erikoista kansalaiskerrosta, minkä „suoranaisena tehtävänä” oli palvella vain sotilasammattissa. Sotilaiden osallistuminen miliisiin työhön on peruskysymys „sotamiesten” kasvattamisessa kansalamiliiseiksi, rahvaanihmisten kasvattamisessa aseistetuiksi kansalaisiksi. Demokratia jää tyhjäksi ja valheelliseksi fraasiksi tahi puolinaiseksi toimenpiteeksi, ellei koko kansa saa viipymättä ja ehdottomasti mahdollisuutta opetella aseiden käyttöä. Eikä tämä ole toteutettavissa ilman sotilaiden järjestelmällistä, jatkuvaa ja laajasuuntaista osallistumista miliisiin työhön.

Saatetaan ehkä esittää vastaväite, että sotilaita ei saa *kutsua pois välittömistä* palvelustehtävistään. Mutta eihän siitä ole puhuttakaan. Sellaisesta erikseen puhuminen on naurettavaa, samoin kuin ei puhuta erikseen siitäkään, että pahasti sairaan henkilön vuoteen ääressä valvovalla lääkärillä ei ole oikeutta poistua hänen luotaan käydäkseen laskemassa vaalilippunsa tahi siitä, että työmiehellä, joka tekee työtä sellaisella tuotannonalalla, minkä keskeytymättömän toiminnan kaikki ovat tunnustaneet ehdottoman välttämättömäksi, ei ole oikeutta poistua paikaltaan poliitisten oikeuksiensa käyttämistä varten, ennen kuin toinen työmies on tullut vaihtamaan hänet. Sellaiset verukkeet olisivat jo suorastaan köykäisiä, jopa vilpillisiäkin.

Miliisin työhön osallistuminen on demokratian tärkeimpiä perusvaatimuksia, oleellisimpia vapauden takeita. (Lisäämme sulkeissa, ettei ole toista sen varmempaa keinoa armeijan puhtaasti sotilaallisen kyvyn ja voiman kohottamiseksi kuin vakinaisen armeijan vaihtaminen koko kansan yleiseen aseistamiseen, kuin se, että sotilaat opettavat kansaa; tämä keino on soveltunut ja soveltuu vastedeskin kaikkiin todella vallankumouksellisiin sotiin.) Kaikkialla on ryhdyttävä viipymättä ja ehdottomasti järjestämään kansanmiliisiä, edistämään kaikin puolin sotilaiden osallistumista miliisin työhön — sitä vaatii niin työläisten, talonpoikien kuin sotilaidenkin, väestön suuren enemmistön elinetu, enemmistön, jonka etujen mukaista ei ole tilanherrojen ja kapitalistien liikevoittojen varjeleminen.

Kirjoitettu toukokuun 10 (23) pnä 1917

*Julkaistu toukokuun 25 (12) pnä 1917
„Pravda“ lehdessä 55. numerossa*

*Julkaistaan lehdessä
tekstin mukaan*

SOSIALISHOVINISTIEN OSANOTOLLA PIDETTÄVÄN KANSAINVÄLISEN MUKA-SOSIALISTISEN KONFERENSSIN KOOLLEKUTSUMISESTA

„Izvestija Petrogradskogo Soveta Rabotshih i Soldatskih Deputatov” lehti julkaisi tänään Toimeenpanevan komitean „Asetuksen” valiokunnan muodostamisesta kansainvälisen konferenssin koollekutsumiseksi. Tuohon valiokuntaan kutsutaan muun muassa meidän puolueemme edustajaa. On itsestään selvää, että puolueemme ei tule millään tavalla osallistumaan sen enempää valiokunnan työhön kuin yleensä koollekutsuttavaan konferenssiinkaan, johon osallistuvat maansa porvariston puolelle siirtyneet mukasosialistiset ministerit. Tästä ovat olleet tietoisia kaikki, joita on kiinnostanut meidän puolueemme ja jotka ovat lukeneet sen päätöslauseلمان asiaintilasta Internationalessa.

Puolueemme Keskuskomitea päätti yksimielisesti, jo muutamia päiviä sitten, lähettää edustajansa koollekutsuttavaan Zimmerwaldin konferenssiin velvoittaen hänet poistumaan viipymättä tuosta konferenssista ja eroamaan Zimmerwaldin yhdistyksestä, jos konferenssi asettuu kannattamaan jonkinlaista sosialishovinisteihin lähentymistä tai asiainkäsittelyä yhdessä näiden kanssa.

Kirjoitettu toukokuun 10 (23) pnä 1917

*Julkaistu toukokuun 25 (12) pnä 1917
„Pravda” lehden 55. numerossa*

*Julkaistaan lehden
lehtien mukaan*

PUHE PUTILOVIN TEHTAAN JOUKKOKOKOUKSESSA TOUKOKUUN 12 (25) pnä 1917

LYHYT SANOMALEHTISELOSTUS

Lenin esitti bolshevikkien peruskatsomukset sodasta, rauhasta ja kokoomushallituksesta.

Puheensa alkuosassa Lenin kertoi lyhyesti syistä, joiden vuoksi hän matkusti Saksan kautta, sitten puhui sodasta ja selitti sen ryöstöluonnetta. Tämän jälkeen hän pysähtyi käsittelemään kysymystä, miten sota voidaan lopettaa, ja kehitteli ajatusta, että ainoana keinona siinä on kaikkien sotivien maiden työläisten liitto.

Edelleen Lenin tarkasteli kysymystä, mikä estää tuon kaikkien maiden työläisten liiton aikaan saamista, ja hahmotteli ne tiet, joita kulkien voidaan ja täytyy päästä tuollaiseen liittoon.

Tuona tienä ei ole se, että työläiset tekevät sopimuksen kapitalistien kanssa ja talonpoikaissotilaat tilanherrojen kanssa, vaan tuona tienä on työläisten ja talonpoikain taistelu sortajiaan vastaan.

Kokoomushallitus — on sosialistien ja kapitalistien välistä sopimuksen tekoa, se on vallankumouksen tukahduttamista.

Vallan valtaaminen työläisten ja talonpoikain käsiin voi ratkaista maassamme lykkäystä sietämättömät kysymykset — kysymyksen maasta, sen siirtämisestä talonpoikain haltuun ja muut sotaan liittyvät kysymykset: elintarvikekysymyksen, työläisten aseman parantamista y.m. koskevat kysymykset.

PROLETARIAATIN PUOLUE KAUPUNKIPIIRIEN DUUMAIN VAALEISSA

Meidän puolueemme lähtee vaaleihin omine itsenäisine ehdokaslistoineen. Keskuskomitean sihteeristön saamien ennakkotietojen mukaan 4 piirissä (Moskovan, Rozhdestvenskajan, Kolpinon ja Porohovon piirissä) 12:sta nämä listat on laadittu ilman mitään vaaliliittoja. Kaikissa muissa piireissä olemme tehneet liiton *vain* internationalistien kanssa: nimittäin 6 piirissä (2. kaupungin, Narvan, Pietarinpuolen, Moskovan, 1. kaupungin ja Vasiljevski Ostrovin piirissä) „väliryhmäläisten”⁸⁸ kanssa (jotka, kuten tunnetaan, ovat tuominneet mitä päättäväisimmän narodnikkien ja menshevikkien menon kapitalistien ministeristöön); sitten 4 piirissä (Viipurinpuolen, Nevskin, 1. kaupungin ja Vasiljevski Ostrovin piirissä) internationalistimenshevikkien — „sosialistisen” ministeristöpolitiikan vastustajain kanssa ja yhdessä (Nevskin) piirissä samaten internationalistien kanssa, jotka kuuluvat sosialistivallankumouksellisten puolueeseen ja tuomitsevat puolueensa „ministeristöönmeno-politiikan”.

Tällainen liittoutuminen muihin puolueisiin kuuluvien internationalistien kanssa vastaa täydellisesti niin konferenssiemme (Pietarin ja yleisvenäläisen konferenssin) päätöksiä kuin proletaarisen puolueen periaatteellista linjääkin, joka on suunnattu pikkuporvarillista puolustuskantaa ja menshevikkien ja narodnikkien ministeristöönmeno-politiikkaa vastaan.

„Vasemmistolaisen vaaliliiton” propaganda, jota muun muassa myös „Novaja Zhizn” on harjoittanut, ei tietenkään ole voinut horjuttaa puolueemme päätöstä. Sellainen mielihope, että kunnallisvaaleilla „ei ole niin selvästi ilmenevää

poliittista luonnetta” (kuin Perustavan kokouksen vaaleilla), on väärä, peräti väärä. Eikä sekään pidä paikkaansa, että „eri sosialististen (??) puolueiden kunnallisohjelmat eroavat hyvin vähän toisistaan”. Kun toistetaan tuollaisia kummallisia puheita eikä vastata asiallisesti „Pravdan” väitteisiin, niin se on mitä tärkeimmän kysymyksen käsittelemisen karttamista tahi jo suorastaan jänistämistä.

Se on jotain hirveän typerää, jos vallankumouksen aikana pääkaupungissa toimitettavat vaalit rajoitetaan pelkästään (tai vaikkapa pääasiallisestikin) „kunnallis”-ohjelman puitteisiin. Se on pilkantekoa kaikkien vallankumousten tarjoamasta kokemuksesta. Se on ivantekoa työläisten terveestä järjestä, työläisten, jotka tietävät mainiosti, että Pietarin merkitys on johtava ja toisinaan jopa ratkaisevakin.

Kadetit yhdistävät kaikkia oikeistolaisia, koko vastavallankumousta, kaikkia tilanherroja ja kapitalisteja. He kannattavat hallitusta, he haluavat muuttaa vallankumouksellisen Pietarin kapitalistien hallituksen myötäilijäksi, kapitalistien, joilla on 10 ministeriä, silloin kuin narodnikeilla ja mensheveikeillä on 6.

Kadetteja, shovinisteja, salmista käytävän sodan kannattajia, vastaan esiintyy imperialismin ehdoton vihollinen, proletariaatin puolue, ainoa puolue, joka pystyy esiintymään pääoman intressien vastaisesti, suorittamaan vakavia vallankumouksellisia toimenpiteitä, joita ilman *ei voida* auttaa työtätekeviä joukkoja lähenevän ja jo hyvin lähellä olevan mittaamattoman suuren katastrofin hetkellä. *Ei ole* muuta pelastusta kuin vallankumoukselliset toimenpiteet. Ilman työväenmiliisiä, tuota kansanmiliisin viipymättömään muodostamiseen johtavaa porrasta, *ei voida*, ei parhaimmallakaan tahdolla voida toteuttaa noita toimenpiteitä, ei voida tehdä loppua muun muassa „jonotuksesta” eikä epäjärjestyksestä elintarvikehuollon alalla.

„Keskitien linja”, pikkuporvariston linja, linja, jota edustavat menshevikit ja narodnikit, jotka esittävät hurskaita toivomuksia ja lamaannuttavat voimansa harjoittamalla kapitalistien suhteen luokkasovintopolitiikkaa ja alistamalla kapitalistien tahtoon (6 ministeriä 10 vastaan!!),— tämä linja on kestämaton. Joukot tulevat kohta siitä vakuuttuneiksi kokemuksestaan, vaikka ne tilapäisesti

uskoisivatkin kapitalistien kanssa tehtävään „sopimukseen”.

Ken kannattaa työtätekevien joukkojen intressien todellista toteuttamista, poliisin hävittämistä, sen vaihtamista kansanmiliisiin, ken kannattaa vakavia, vallankumouksellisia toimenpiteitä, joiden avulla maa voidaan pelastaa ennen kuulumattomasta kriisistä, ennen kuulumattomasta rappiotilasta, — hän äänestää proletaarisen puolueen, Venäjän sosialidemokraattisen työväenpuolueen (bolshevikit) ehdokaslistoja.

„Pravda” № 56,
toukokuun 26 (13) pnä 1917

Julkaistaan „Pravda” lehden
tekstin mukaan

**MINKÄLAISIA LAUSUNTOJA
PUOLUEEMME ESITTI SODASTA
ENNEN VALLANKUMOUSTA**

Erittäin mielenkiintoisia ovat ne lausunnot, joissa pidettiin silmällä nimenomaan shovinistisen („puolustuskantalaisen”) vallankumouksen voittoa. Genevessä ilmestyneessä Zinovjevin ja Leninin toimittamassa Venäjän sosialidemokraattisen työväenpuolueen Pää-äänenkannattajassa, „Sotsial-Demokrat” lehdessä № 47, lokakuun 13 pnä 1915, kirjoitettiin toimituksen nimessä:

„...8) Shovinistivallankumouksellisina me pidämme niitä, jotka tahtovat voittoa tsarismista, jotta voitaisiin voittaa Saksa,— ryövätä muita maita,— lujittaa isovenäläisten herruutta Venäjän muiden kansojen suhteen j.n.e. Vallankumouksellisen shovinismin perustana on pikkuporvariston luokka-asema. Pikkuporvaristo horjuu aina porvariston ja proletariaatin välillä. Nyt se horjuu shovinismin (joka estää sitä olemasta johdonmukaisen vallankumouksellinen edes demokraattisen vallankumouksen mielessä) ja proletaarisen internationalismin välillä. Tämän Venäjän pikkuporvariston poliittisina edustajina ovat tällä hetkellä trudovikit, sosialivallankumoukselliset, „Nasha Zarja”, Tshheidzen ryhmä, Organisaatiokomitea, hra Plehanov y.m. 9) Jos Venäjällä voittaisivat shovinistivallankumoukselliset, niin me vastustaisimme *heidän* „isänmaansa” puolustamista tässä sodassa. Meidän tunnuksemme on— shovinisteja vastaan, vaikka he olisivat vallankumouksellisia ja tasavaltalaisia, heitä *vastaan ja* kansainvälisen proletariaatin liiton *puolesta*, joka täytyy saada aikaan sosialistista vallankumousta varten. 10) Kysymykseen, voiko proletariaatilla olla johtava osuus Venäjän porvarillisessa vallankumouksessa, me vastaamme: kyllä, voi

olla, jos pikkuporvaristo heilahtaa ratkaisevina hetkinä vasemmalle, ja sitä sysäävät vasemmalle meidän propagandamme lisäksi myös useat objektiiviset tekijät — taloudelliset, rahalliset (sodan rasitukset), sotilaalliset, poliittiset y.m. tekijät. 11) Kysymykseen, mitä proletariaatin puolue tekisi, jos vallankumous nostaisi sen nykyisessä sodassa valtaan, me vastaamme: me ehdottaisimme rauhaa *kaikille* sotaa käyville asettaen ehdoksi siirtomaiden ja *kaikkien* riippuvaisten, sorrettujen ja vajaa-oikeudellisten kansojen vapauttamisen. Saksa enempää kuin Englanti ja Ranskaan eivät hyväksyisi niiden nykyisten hallitusten vallassalon aikana tätä ehtoa. Silloin meidän pitäisi valmistaa vallankumouksellista sotaa ja käydä sitä, s.o. mitä päättäväisimmän keinoin viedä läpi koko minimiohjelmamme ja nostattaa järjestelmällisesti kapinaan kaikkia isovenäläisten nykyään sortamia kansoja, kaikkia Aasian siirto- ja riippuvaisia maita (Intia, Kiina, Persia y.m.) sekä — ensi kädessä — nostattaa kapinaan Euroopan sosialistinen proletariaatti omia hallituksiaan vastaan ja sen omista sosialishovinisteistaan huolimatta. Ei ole epäilemistäkään, etteikö proletariaatin voitto Venäjällä loisi erittäin suotuisia olosuhteita vallankumouksen kehittymiselle niin Aasiassa kuin Euroopassakin. *Yksinpä* vuosi 1905 todisti sen. Ja vallankumouksellisen proletariaatin kansainvälinen solidaarisuus on *tosiasia* opportunistin ja sosialishovinismin likaisesta kuonasta huolimatta” *.

„Pravda” № 56,
toukokuun 26 (13) pnä 1917

Julkaistaan „Pravda” lehden
tekstin mukaan

* Ks. Teokset, 21. osa, ss. 400—401. Toim.

RAPPIOTILA UHKAA

Yhä useammin tapaa tietoja ja kuulee arveluja, epäilyksiä, huhuja uhkaavasta katastrofista. Kapitalistien lehdet pelottelevat, huutavat suu vaahdossa bolshevikkeja vastaan, keikaroivat Kutlerin anonyymeillä viittauksilla: „eräs” tehdas, „muutamat” tehtaat, „muuan” laitos y.m.s. Kummallista menettelyä, ihmeellisiä „todisteita”... miksi ei voitaisi *nimetä* tiettyä tehdasta? Miksi ei voitaisi antaa niin lukijakunnalle *kuin työläisillekin* mahdollisuutta tarkistaa noita huhuja, joiden tarkoituksena on aiheuttaa levottomuutta?

Herrojen kapitalistien luulisi helposti käsittävän, että he saattavat itsensä vain naurunalaisiksi, kun eivät esitä tarkkoja tietoja tarkoin osoitetuista tuotantolaitoksista. Tehän olette hallitus, herrat kapitalistit, teillä on 10 ministeriä 16:sta, te olette vastuussa ja te määräätte asioista. Eikö se ole naurettavaa, kun asioista määräilevät miehet, joilla on hallituksessa enemmistö, rajoittuvat Kutlerin anonyymeihin viittailuihin, peläten esiintyä julkisesti ja suoraan, yrittäen vierittää vastuun muille puolueille, jotka eivät ole vallan ruorissa?

Pikkuporvarillisten puolueiden, narodnikkien ja menševikkien, lehdet myös valittavat, mutta hieman toisessa sävyssä, ne eivät syytä niinkään paljon hirveitä bolshevikkeja (vaikka ne eivät ilman sitä tietenkään tule toimeen) kuin latelevat hurskaita toivomuksia yhden toisensa jälkeen. „Izvestija”, jonka toimitus on kahden yllä mainitun puolueen liittoutuman käsissä, on tässä suhteessa varsin kuvaava. Lehden 63. numerossa toukokuun 11 p:nä on julkaistu kaksi sisällöltään samanluontoista artikkelia, joiden

aiheena on taistelu taloudellista rappiotilaa vastaan. Toinen niistä on otsikoitu äärettömän... kuinka sen nyt lievemmin sanoisi?... äärettömän varomattomasti (niin kuin narodnikkien ja menshevikkien meno imperialistien ministeristöönkin oli yleensä „varomatonta”) — „Mitä Väliaikainen hallitus haluaa?” Sen otsikoksi olisi sopinut paremminkin: „Mitä Väliaikainen hallitus *ei* halua ja mitä se lupaa?”

Toinen artikkeleista on „työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvoston Toimeenpanevan komitean talousosaston päätöslauselema”. Tässä siitä eräitä lainauksia, joista käy parhaiten ilmi sen sisältö:

„Useilla teollisuuden aloilla on koittanut aika saattaa voimaan valtion kauppamonopoli (vilja, liha, suola, nahka), toisilla aloilla ovat kypsyneet edellytykset valtion säännöstelemien trustien muodostamista varten (hiilen-, naftan-, metallin-, sokerin-, paperintuotanto) ja vihdoin miltei kaikilla teollisuuden aloilla nykyolot vaativat, että valtio esiintyy säännöstelijänä raaka-aineiden ja valmistettujen tuotteiden jaossa sekä myös hintojen vakauttamisessa... Samanaikaisesti tämän kanssa tulee saattaa valtiollis-yhteiskunnallisen vallan valvonnan alaiseksi kaikki luottolaitokset taistelun käymiseksi sitä keinottelua vastaan, jota harjoitetaan valtion säännöstelyn alaisilla tavaroilla... Samalla pitää... ryhtyä mitä päättäväisimpiin toimenpiteisiin taistelun käymiseksi loiseläjiä vastaan saattaen voimaan jopa työvelvollisuudenkin... Maa on jo katastrofitilassa, ja pelastaa sen voivat siitä vain *valtiovallan johtaman* kansan luovat voimanponnistukset, valtiovallan, joka on tietoisesti ottanut suorittaakseen” (hm... hm...!?) „sodan ja tsaristisen järjestelmän hävittämän maan suurenmoisen pelastamistehtävän”.

Ohjelma on erinomainen, kun ei oteta huomioon viimeistä alleviivaamistamme sanoista alkavaa fraasia, jossa aito poroporvarillisen herkkäuskoisesti „asetetaan” kapitalisteille tehtäviä, joita he eivät voi täyttää. Siinä on sekä valvonta että trustien valtiollistaminen, taistelu keinottelua vastaan sekä työvelvollisuus — hyvänen aika, mutta missä suhteessa tämä sitten eroaa „hirveästä” bolshevismista? mitä muuta „hirveät” bolshevikit ovat halunneet?

Juuri tämä onkin tärkeintä, juuri tämä onkin oleellista, juuri tätä eivät kaikenkarvaiset pikkuporvarit ja filisterit haluakaan millään käsittää: *täytyy* tunnustaa „hirveän” bolshevismien ohjelma, sillä ei voi olla muuta ohjelmaa, joka pelastaisi todella uhkaavalta, todella kauhealta romahdukselta, *mutta...* mutta kapitalistit „tunnustavat” tämän ohjelman (ks. „uuden” Väliaikaisen hallituksen

julkilausuman kuuluisaa 3. pykälää)⁸⁹ *jättääkseen sen toteuttamatta*. Narodnikit ja menshevikit puolestaan „luottavat” kapitalisteihin ja opettavat kansallekin tuota tuhoisaa luottavaisuutta. Siinä on koko poliittisen tilanteen olemus.

Trustien valvonta — se, että julkaistaan niiden täydelliset tilikertomukset, kutsutaan viipymättä koolle niiden virkailijoiden edustajakokoukset ja että *itse työläiset* osallistuvat ehdottomasti valvontatyöhön ja jokaisen suuren poliittisen puolueen edustajain sallitaan toteuttaa itse-näistä valvontaa,— se voidaan saattaa voimaan dekreetillä, jonka laatimiseen riittää *yksi päivä*.

Mikä sitten on esteenä, kansalaiset Shingarjovit, Tereshtshenkot, Konovalovit? mikä sitten on esteenä, kansalaiset, miltei sosialistiset ministerit, Tshernov, Tsereteli? mikä sitten on esteenä, kansalaiset työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvoston Toimeenpanevan komitean narodniki- ja menshevikkijohtajat?

Me emme ole ehdottaneet eikä yleensä kukaan ole voinut ehdottaakaan mitään muuta kuin tuollaisen valvonnan *viipymätöntä* voimaan saattamista trustien, pankkien, kaupan, „loiseläjien” („Izvestijan” toimittajain kynästä on lähtenyt — poikkeustapauksessa — hämmästyttävän hyvä sana...), elintarvikkeiden suhteen. Eikä voida keksiäkään mitään muuta pelastusta kuin „kansan luovat voimannonnistukset”...

Ei vain pidä uskoa kapitalistien sanoihin, ei pidä uskoa menshevikkien ja narodnikkien naiiviin (parhaassa tapauksessa naiiviin) toiveeseen, että tuollaisen valvonnan voivat saattaa voimaan kapitalistit.

Rappiotila uhkaa. Katastrofi lähenee. Kapitalistit ovat vieneet ja vievät kaikkia maita tuhoa kohden. On vain yksi pelastus: vallankumouksellinen kuri, *vallankumouksellisen luokan*, proletaarien ja puoliproletaarien, vallankumoukselliset toimenpiteet, kaiken valtiovallan siirtäminen tämän luokan käsiin, luokan, joka pystyy todella saattamaan voimaan juuri tuollaisen valvonnan ja todella viemään voitokkaasti läpi „taistelun loiseläjiä vastaan”.

SOTA JA VALLANKUMOUS

TOUKOKUUN 14 (27) p:nä 1917 PIDETTY ESITELMÄ

Kysymystä sodasta ja vallankumouksesta on viime aikoina käsitelty niin usein kaikissa sanomalehdissä ja kaikissa kansankokouksissa, että useat teistä todennäköisesti tuntevat hyvin tämän kysymyksen monet puolet ja ovatpa jo alkaneet tympääntyäkin siihen. Minulla ei ole vielä ollut tilaisuutta esiintyä eikä edes olla läsnä kertakaan tämän piirin puoluekokouksissa tai yleensä kansankokouksissa, ja sen vuoksi saattaa käydä niin, että voin kerrata tuttua tai olla puhumatta kyllin yksityiskohtaisesti tämän kysymyksen niistä puolista, jotka teitä erikoisesti kiinnostavat.

Minusta tuntuu, että tärkeintä, mikä tavallisesti unohdetaan sotaa koskevassa kysymyksessä, mihin kiinnitetään riittämätöntä huomiota, tärkeintä, jonka johdosta käydään niin paljon kiistoja ja sanoisinpa ehkä epäasiallisia, toivotomia, hyödyttömiä kiistoja, on se että unohdetaan peruskysymys, sodan luokkaluonne, se minkä johdosta tämä sota on puhjennut, mitkä luokat sitä käyvät, se mitkä historialliset ja historiallis-taloudelliset olot ovat sen aiheuttaneet. Sikäli kuin olen joukko- ja puoluekokouksissa joutunut seuraamaan, miten meillä asetetaan kysymys sodasta, olen tullut vakuuttuneeksi siitä, että koko joukko väärinkäsityksiä tällä pohjalla syntyy juuri sen vuoksi, että käsiteltäessä kysymystä sodasta me puhumme hyvin usein aivan eri suuntiin.

Kun sosialistit ryhtyvät käsittelemään sitä, miten on arvioitava sota ja miten siihen on suhtauduttava, niin marxilaisuuden, s.o. nykyaikaisen tieteellisen sosialismin, näkökannalta katsoen peruskysymyksenä on pidettävä sitä,

minkä vuoksi tätä sotaa käydään, mitkä luokat sitä ovat valmistelleet ja suunnanneet. Me marxilaiset emme kuulu kaikkinaisten sotien ehdottomien vastustajien joukkoon. Me sanomme: päämääränämme on sosialistinen yhteiskuntajärjestelmä, joka tehtyään lopun ihmiskunnan luokkajaosta, tehtyään lopun kaikkinaisesta ihmisen harjoittamasta toisen ihmisen riistosta ja yhden kansan harjoittamasta toisen kansan riistosta, tekee ehdottomasti mahdolltomiksi sodat yleensä. Mutta tämän sosialistisen yhteiskuntajärjestelmän puolesta käytävässä sodassa me joudumme kiertämättömästi sellaisiin olosuhteisiin, jolloin kunkin eri kansakunnan sisäinen luokkataistelu saattaa joutua tekemisiin tämän luokkataistelun itsensä aiheuttaman eri kansakuntien välisen sodan kanssa, ja sen vuoksi me emme voi pitää mahdolltomina vallankumouksellisia sotia, s.o. sotia, jotka ovat kehkeytyneet luokkataistelusta, sotia, joita käyvät vallankumoukselliset luokat ja jotka ovat merkitykseltään suoranaisesti, välittömästi vallankumouksellisia. Semmitenkään emme voi kieltää tätä siksi, kun viime vuosisadan, noin 125—135 vuoden, aikana Euroopassa tapahtuneiden vallankumousten historiassa on useimpien taantumuksellisten sotien ohella ollut myös vallankumouksellisia sotia, esimerkiksi Ranskan vallankumouksellisten kansanjoukkojen sota yhteenliittynyttä monarkistista, takapajuista, feodaalista ja puolifeodaalista Eurooppaa vastaan. Eikä joukkojen pettämisessä nykyään Länsi-Euroopassa ja viime aikoina myös meillä Venäjällä ole ollut laajemmin käytettyä keinoa kuin se, että viitataan vallankumouksellisten sotien esimerkkiin. Sodalla ja sodalla on ero. On otettava selville, mitkä historialliset olosuhteet ovat aiheuttaneet kyseisen sodan, mitkä luokat sitä käyvät ja minkä nimessä. Ellemme tee tätä itsellemme selväksi, jäävät kaikki puheemme sodasta aivan tyhjiksi, hyödyttömiksi sanakiistoiksi. Juuri siksi haluankin tarkastella yksityiskohtaisesti asian tätä puolta, koska te olette ottaneet aiheeksenne sodan ja vallankumouksen keskinäistä suhdetta koskevan kysymyksen.

Tunnetaan erään mitä kuuluisimman sotafilosofiaa ja sotahistoriaa tutkineen kirjoittajan Clausewitzin mietelause, joka kuuluu: „Sota on politiikan jatkamista toisin keinoin”⁹⁰. Tämän mietelauseen on lausunut kirjoittaja, joka teki sotahistoriallisen katsauksen ja määritteli tuosta historiasta juontuvat filosofiset opetukset — heti kohta

Napoleonin sotien kauden jälkeen. Tämä kirjoittaja, jonka perusajatukset jokainen ajatteleva ihminen nykyään ehdottomasti tuntee, taisteli jo noin 80 vuotta sitten sitä poroporvarillista ja typerää ennakkoluuloa vastaan, että sota voidaan muka erottaa vastaavien hallitusten, vastaavien luokkien politiikasta, että sotaa voidaan pitää jolloinkin pelkkänä rauhan rikkovana hyökkäyksenä ja sitten tämän rikotun rauhan palauttamisena. Tappelivat aikansa ja leppyivät! Se on karkea ja typerä katsomus, joka on kumottu kymmeniä vuosia sitten ja jonka kumooa minkä hyvänsä historiallisen aikakauden sotien jokainen hiukankaan huolellinen analysointi.

Sota on politiikan jatkamista toisin keinoin. Jokainen sota on kytketty erottamattomasti siihen valtiojärjestelmään, josta se johtuu. Sitä samaa politiikkaa, jota tietty valtakunta, tietty luokka on harjoittanut pitkän aikaa tämän valtakunnan sisällä ennen sotaa, tuo sama luokka jatkaa sitä ehdottomasti ja kiertämättömästi sodankin aikana muuttaen vain toimintamuotoa.

Sota on politiikan jatkamista toisin keinoin. Kun Ranskan vallankumouksellinen kaupunkilaisväki ja vallankumoukselliset talonpojat XVIII vuosisadan lopulla, kukistettuaan kotimaassaan vallankumouksellisesti monarkian pystyttivät demokraattisen tasavallan — tehtyään selvän monarkistaan he tekivät vallankumouksellisesti selvän myös tilanherroistaan, — niin tuo vallankumouksellisen luokan politiikka ei voinut olla järkyttämättä perustuksia myöten koko muuta itsevaltiudellista, tsaristista, kuninkaallista, puolifeodaalista Eurooppaa. Ja tämän Ranskassa voittaneen vallankumouksellisen luokan politiikan kiertämätöntä jatkoa olivat sodat, joissa vallankumouksellista Ranskaa vastaan asettuivat kaikki Euroopan monarkistiset kansat, muodostaen kuuluisan liittoutumansa, ja aloittivat vastavallankumouksellisen sodan Ranskaa vastaan. Ranskan vallankumouksellinen kansa, joka silloin osoitti ensi kertaa omassa maassaan niin rajatonta vallankumouksellista tarmokkuutta, ettei sellaista oltu nähty vuosisatoihin, tämä kansa osoitti myös XVIII vuosisadan lopun sodassa samanlaista jättimäistä vallankumouksellista luomisvoimaa uudistamalla koko strategian, rikkomalla kaikki vanhat sodankäyntilait ja -tavat ja muodostamalla vanhojen sotajoukkojen tilalle uuden, kansan vallankumouksellisen

sotaväen ja kehittämällä uuden sodankäyntitavan. Mielestäni tämä esimerkki ansaitsee erikoista huomiota, sillä se näyttää meille havainnollisesti sen, minkä porvarilehtien publisistit nykyään aina unohtavat käyttäen hyväkseen aivan kehittymättömien kansanjoukkojen ennakkoluuloja ja poroporvarillista tietämättömyyttä, kansanjoukkojen, jotka eivät käsitä, että jokainen sota on taloudellisesti ja historiallisesti sidottu erottamattomasti jokaisen maan, jokaisen luokan ennen sotaa ajamaan politiikkaan, luokan, joka on hallinnut ennen sotaa ja turvannut tarkoituseriensä toteuttamisen niin sanotuin „rauhanomaisin” keinoin. Niin sanotuin, sillä tuskinpa niitä julmuuksia, joihin tavallisesti turvaututaan esimerkiksi „rauhanomaisen” siirtomaaherruuden ylläpitämiseksi, voidaan sanoa rauhanomaisiksi.

Euroopassa vallitsi rauha, mutta se säilyi sen vuoksi, että Euroopan kansat ylläpitivät herruuttaan satojen miljoonien siirtomaa-asukkaiden suhteen vain alituisten, jatkuvien, taukoamattomien sotien avulla, joita me euroopalaiset emme katso sodiksi, sillä useimmiten ne ovat olleet enemmänkin aseettomien kansojen mitä raa'inta joukkomurhaamista, tuhoamista kuin sotia. Asia on kuitenkin niin, että käsittäksemme nykyaikaisen sodan luonteen meidän on ennen kaikkea luotava yleiskatsaus Euroopan valtojen politiikkaan kokonaisuudessaan. Ei pidä tarkastella erillisiä esimerkkejä eikä erinäisiä tapauksia, joita aina voidaan helposti erottaa yhteiskunnallisten ilmiöiden joukosta ja joilla ei ole minkäänlaista arvoa, sillä yhtä helposti voidaan esittää päinvastainenkin esimerkki. Ei, meidän pitää tarkastella Euroopan koko valtiosysteemin politiikkaa kokonaisuudessaan noiden valtioiden taloudellisten ja poliittisten keskinäissuhteiden kannalta käsittäksemme sen, miten tuosta systeemistä on välttämättömästi ja kiertämättömästi juontunut nykyinen sota.

Me näemme alinomaa, että varsinkin kapitalistiset — niin monarkistiset kuin tasavaltalaisetkin — lehdet yrittävät antaa nykyiselle sodalle historiallisesti vieraan sisällön. Esimerkiksi Ranskan tasavallassa ei mikään ole niin yleistä kuin se, että yritetään kuvata tätä sotaa Ranskan osalta Ranskan vuoden 1792 suuren vallankumouksen sotien jatkoksi ja niiden kaltaiseksi. Laajimmin käytetty keino Ranskan kansanjoukkojen, Ranskan työläisten ja

kaikkien maiden työläisten pettämisessä on se, että meidän aikakauteemme siirretään tuon aikakauden „slangi” ja erillisiä tunnuksia ja yritetään esittää asia siten, että nytkin tasavaltalainen Ranska puolustaa vapauttaan monarkiaa vastaan. Samalla unohdetaan se „pikku” seikka, että silloin, vuonna 1792, Ranskassa kävi sotaa vallankumouksellinen luokka, joka suoritti ennen näkemättömän vallankumouksen ja joka vertaansa vailla olevalla joukkojen sankaruudella hävitti perustuksia myöten Ranskan monarkian ja nousi kapinaan yhdistynyttä monarkistista Eurooppaa vastaan pitäen tarkoituksperänään vain vallankumoustaistelunsa jatkamista eikä mitään muita päämääriä.

Ranskassa käyty sota oli sen vallankumouksellisen luokan politiikan jatkamista, joka oli suorittanut vallankumouksen, pystyttänyt tasavallan, tehnyt selvän Ranskan kapitalisteista ja tilanherroista ennen kuulumattoman tarkokkaasti ja ryhtynyt tuon politiikan nimessä, sen jatkamisen nimessä vallankumoukselliseen sotaan yhdistynyttä monarkistista Eurooppaa vastaan.

Mutta nyt me olemme tekemisissä ennen kaikkea kahden kapitalistimaiden liittoutuman kanssa. Olemme tekemisissä maailman kaikkien suurimpien kapitalististen valtojen — Englannin, Ranskan, Amerikan ja Saksan kanssa, joiden politiikka on useiden vuosikymmenien aikana ollut herkeämätöntä taloudellista kilpailua maailman herruudesta, pienten kansojen kuristamisesta ja kolmin- ja kymmenkertaisen voittojen turvaamisesta pankkipääomalle, joka on alistanut koko maailman vaikutuspiiriinsä. Sellaista on Englannin ja Saksan todellinen politiikka. Minä korostan tätä. Ja sitä on aina väsymättä korostettava, sillä jos unohdamme sen, niin emme voi käsittää lainkaan nykyistä sotaa, vaan joudumme avuttomina jokaisen petollisia fraaseja tyrkyttävän porvarillisen publisistin valtaan.

Pitää tutkia ja käsittää kokonaisuudessaan se todellinen politiikka, jota useita vuosikymmeniä ennen sotaa ajoi kumpikin niistä ryhmistä, jotka olivat muodostuneet suurimpien kapitalististen jättiläisten, toisiaan vastaan liittolaisineen hyökänneiden Englannin ja Saksan ympärille. Jos jättäisimme tämän tekemättä, niin me unohtaisimme tieteellisen sosialismin ja yleensä yhteiskuntatieteen perusvaatimuksen emmekä voisi käsittää yleensä mitään nykyisestä sodasta. Joutuisimme silloin Miljukovin, tuon petkuttajan

pauloihin, joka lietsoo shovinismia ja yhden kansan vihaa toista kansaa kohtaan sellaisin keinoin, joita käytetään aivan poikkeuksetta kaikkialla ja joista alussa mainitsemani Clausewitz kirjoitti kahdeksankymmentä vuotta sitten, ivaten jo silloin sellaista käsitystä, että kansat nähkääs elivät aivan sovussa, mutta sitten alkoivatkin tapella! Niin kuin se olisi totta! Voitaisiinko antaa selitys sotaan yhdistämättä sotaa kyseisen valtakunnan, kyseisen valtioryhmittymän, kyseisten luokkien aikaisempaan politiikkaan? Toistan vielä kerran: tämä on peruskysymys, joka unohdetaan alinömaa, ja kun sitä ei käsitetä, niin $\frac{9}{10}$ sotaa koskevista puheista muuttuu tyhjämpäiväiseksi torailuksi ja sanaharkaksi. Me sanomme: ellette ole tutkineet kummankin sotaikäyvän valtioryhmän politiikkaa vuosikymmenien ajalta,— ettei olisi satunnaisuutta, ettei siepattaisi vain erillisiä esimerkkejä,— ellette ole osoittaneet, että tämä sota on yhteydessä aikaisempaan politiikkaan, te ette ole ymmärtäneet mitään tästä sodasta!

Tuo politiikka taas näyttää meille aina saman seikan: kaksi kapitalistisen maailmantalouden suurinta jättiläistä käy jatkuvaa taloudellista kilpailua. Toisaalla on Englanti, valtio, joka hallitsee suurinta osaa maapallosta, valtio, joka rikkauksiensa puolesta on ensi sijalla ja joka ei ole luonut noita rikkauksiaan niinkään omien työläistensä työllä kuin lukemattomien siirtomaiden riistämällä, Englannin pankkien rajattomalla mahdollilla, pankkien, jotka ovat kaikkien muiden pankkien johtoon nousten muodostaneet mitättömän vähälukuisen — jokuset kolme, neljä, viisi jättiläispankkia käsittävän — ryhmän, joka määrää sadoista miljardeista ruplista ja määrää niistä siten, että voidaan vähääkään liioittelematta sanoa: koko maapallolla ei ole sellaista maankolkkaa, jonne tuo pääoma ei olisi ulottanut raskasta kättään, ei ole sellaista maankolkkaa, jota Englannin pääoma ei olisi pauloittanut tuhansin sitein. Tuo pääoma kasvoi XIX vuosisadan lopulla ja XX vuosisadan alussa niin suureksi, että se laajensi toimintaansa kauas erillisten valtioiden rajojen yli, muodostaen jättiläispankkien ryhmän, joka omisti ennenkuulumattomat rikkaudet. Muodostettuaan nämä harvalukuiset pankit se kietoi tämän verkon avulla sadoilla miljardeillaan pauloihinsa koko maailman. Juuri tämä on tärkeintä Englannin talouspolitiikassa sekä Ranskan talouspolitiik-

kassa, Ranskan, josta itse ranskalaisetkin kirjoittajat, esimerkiksi entisten sosialistien nykyisin johtaman „L'Humanité”⁹¹ lehden avustajat (esim. nimenomaan tunnettu finanssiasioita käsittelevä kirjoittaja Lysis), kirjoittivat jo monta vuotta ennen sotaa: „Ranska on finanssimonarkia, Ranska on finanssioligarkia, Ranska on koko maailman koronkiskuri”.

Toisaalta tätä pääasiallisesti englantilais-ranskalaista ryhmää vastaan on noussut toinen, vieläkin saaliinhimoisempi ja rosvomaisempi kapitalistien ryhmä, niiden ryhmä, jotka tulivat kapitalismin herkkupöydän ääreen silloin, kun kaikki paikat oli jo varattu, mutta jotka ovat ryhtyneet käyttämään taistelussa kapitalistisen tuotannon kehittämisen uusia keinoja, parempaa tekniikkaa, vertaansa vailla olevaa organisaatiota, joka muuttaa vanhan kapitalismin, vapaan kilpailun aikakauden kapitalismin jättiläistrustien, -syndikaattien ja -kartellien kapitalismiksi. Tämä ryhmä on pannut alulle kapitalistisen tuotannon valtiollistamisen, kapitalismin jättiläisvoiman ja valtion jättiläisvoiman yhteenliittämisen yhdeksi koneistoksi, joka kytkee kymmeniä miljoonia ihmisiä yhdeksi valtiokapitalismin organisaatioksi. Juuri tämä on sitä talouden historiaa, sitä diplomatian historiaa, jota useiden vuosikymmenien ajalta kukaan ei voi olla huomioimatta. Vain se auttaa teitä ratkaisemaan oikein kysymyksen sodasta ja vie teidät johtopäätökseen, että nykyinenkin sota on tässä sodassa keskenään ottelevien luokkien politiikan tulos, niiden kahden mahtavan jättiläisen politiikan tulos, jotka jo aikoja sitten ennen sotaa olivat levittäneet finanssiriistonsa verkon koko maailmaan, kaikkien maiden ylle ja jo ennen sotaa jakaneet keskenään taloudellisesti koko maailman. Niiden oli pakko törmätä yhteen siitä syystä, että tuon valta-aseman uudelleenjako kävi kapitalismin kannalta katsoen väistämättömäksi.

Vanhan jaon perustana oli ollut se, että Englanti oli monien vuosisatojen kuluessa kukistanut entiset kilpailijansa taloudellisesti. Sen entisiä kilpailijoita oli Hollanti, joka aikoinaan oli koko maailman herra, sen entisiä kilpailijoita oli Ranska, joka oli käynyt miltei sata vuotta sotia valta-asemasta. Pitkällisiä sotia käymällä Englanti pysytti taloudellisella mahdollaan, kauppapääomansa mahdolla maailmanherruutensa, jota ei kiistetty missään. Sitten

ilmaantui uusi saalistaja, vuonna 1871 muodostui uusi kapitalistinen suurvalta, joka kehittyi paljon nopeammin kuin Englanti. Tämä on tärkein tosiseikka. Te ette löydä ainoatakaan sellaista taloushistoriaa käsittelevää kirjaa, jossa ei myönnetä sitä kiistatonta tosiasiaa, että Saksa kehittyi muita nopeammin. Tuo Saksan kapitalismin nopea kehitys oli nuoren ja voimakkaan rosvon kehitystä; tämä rosvo ilmaantui Euroopan suurvaltojen liittoon ja sanoi: „Te olette kukistaneet Hollannin taloudellisesti, lyöneet Ranskan ja ottaneet haltuunne puolet maailmasta, anta-kaapa nyt meille vastaava osa”. Entä mitä merkitsee „vas-taava osa”? Kuinka se määritellään kapitalistisessa maailmassa, pankkien maailmassa? Siellä voima määritellään pankkien luvun mukaan, siellä voima määritellään siten kuin sen määritteli eräs amerikkalaisten miljardöörin äänenkannattaja aito amerikkalaisen avomielisesti ja aito amerikkalaisen kyynillisesti. Se sanoi: „Euroopassa käy-dään sotaa maailmanherruudesta. Maailmanherruuden saavuttamiseksi tarvitaan kaksi tekijää: dollareita ja pank-keja. Dollareita meillä on, pankit me luomme, ja silloin maailmanherruus on meidän”. Tämä on amerikkalaisten miljardöörin johtavan sanomalehden lausunto. Minun on sanottava, että tuossa Amerikassa julkaistussa korskean ja julkean miljardöörin kyynillisessä lausunnossa on tuhat kertaa enemmän totuutta kuin niissä tuhansissa artikke-leissa, joissa porvarilliset valehtelijat yrittävät selittää tätä sotaa käytävän joidenkin kansallisten etujen, kansallisuus-kysymysten ja muun sellaisen puolesta, mikä on aivan ilmeinen valhe, jonka avulla koko historia sinänsä heite-tään syrjään ja esitetään erillinen tapaus, kuten se, että saksalainen rosvo on karannut Belgian kimppuun. Se on epäilemättä tositapaus. Niin, tuo rosvojen ryhmä karkasi todellakin Belgian kimppuun ennen kuulumattoman peto-maisesti, mutta se teki vain sen, minkä rosvojen toinen ryhmä teki eilen toisin keinoin ja tekee tänään muiden kansojen suhteen.

Kiistellessämme aluevaltauskysymyksestä — ja tämä kysymyshän kuuluu juuri siihen aiheeseen, jota olen yrit-tänyt selittää teille lyhyesti niiden taloudellisten ja diplo-maattisten suhteiden historiana, jotka ovat aiheuttaneet nykyisen sodan — kiistellessämme aluevaltauksista me unohtamme aina, että tavallisesti tämä onkin se aihe,

minkä vuoksi nykyistä sotaa käydään: sitä käydään vallattujen alueiden jaosta eli helppotajuisemmin sanottuna kahden rosvokoplan rosvoaman saaliin jaosta. Ja aluevaltauksista väiteltäessä me näemme alituisen käytettävän sellaisia menetelmiä, jotka tieteen kannalta katsoen eivät kestä mitään arvostelua ja joita yhteiskunnalliselta ja publisistiikan kannalta katsoen ei voida sanoa muuksi kuin karkeaksi petokseksi. Kysykääpä venäläiseltä shovinistilta tai sosialishovinistilta, niin hän selittää teille loistavasti, mitä ovat Saksan suorittamat aluevaltauksiset,—sen hän ymmärtää erittäin hyvin. Mutta hän ei vastaa teille milloinkaan, jos pyydätte häntä esittämään aluevaltauksista sellaisen yleisen määritelmän, joka pätee niin Saksan, Englannin kuin Venäjänkin suhteen. Sitä hän ei esitä milloinkaan! Ja kun „Retsh” (siirtyäksemme teoriasta käytäntöön) „Pravda” lehteämme ivaillessaan sanoi: „Nuo pravdalaiset pitävät Kuurinmaata aluevaltauksena! Mistä tuollaisen väen kanssa voidaan puhua?” Mutta kun me vastasimme: „Olkaa hyvä ja esittäkää aluevaltauksista sellainen määritelmä, joka pätee niin saksalaisten, englantilaisten kuin venäläistenkin suhteen, ja kun lisäsimme, että joko te kieltäydytte siitä tai me paljastamme oitis teidät”*, niin „Retsh” vaikenä. Me väitämme, ettei yksikään sanomalehti, ei shovinistien, jotka sanovat suorasukaisesti, että pitää puolustaa isänmaata, enempää kuin sosialishovinistienkaan lehti ole milloinkaan esittänyt aluevaltauksista sellaista määritelmää, joka koskisi sekä Saksaa että Venäjää ja jota voitaisiin soveltaa mihin osapuoleen hyvänsä. Eivätkä ne voikaan esittää, sillä koko tämä sota on molemmin puolin, kummankin sotaa käyvän ryhmän taholta annektointipolitiikan, s.o. aluevaltauspoltiikan, kapitalistisen ryöstöpolitiikan jatkamista. Ja sen vuoksi onkin ymmärrettävää, ettei meille ole mitään merkitystä sillä kysymyksellä, kumpi noista rosvoista veti ensimmäisenä puukkonsa esiin. Tarkastelkaapa kummankin ryhmän sotalaivaston ja armeijan menojen historiaa vuosikymmenien ajalta, tarkastelkaapa niiden pienten sotien historiaa, joita nuo ryhmät kävivät ennen suursotaa,—ne olivat „pieniä” sen vuoksi, että eurooppalaisia niissä kaatui vähän, mutta sen sijaan niissä tuhoutui satoja tuhansia

* Ks. tätä osaa. ss. 17—18. *Toim.*

niistä kansoista, joita kuristettiin ja joita noiden ryhmien kannalta katsoen ei pidetä edes kansoina (jotkut aasialaiset ja afrikkalaiset — ovatko ne mitään kansoja?); noita kansoja vastaan käydyt sodat olivat tällaisia: nuo kansat olivat aseettomia, mutta niitä ammuttiin konekivääreillä. Olivatko ne mitään sotia? Eiväthän ne oikeastaan olleet edes sotia, ne voidaan unohtaa. Juuri tuolla tavalla he suhtautuvat tuohon kansanjoukkojen alituisen pettämiseen.

Tämä sota on sen valloituspolitiikan jatkamista, jota saksalaiset ja englantilaiset ovat harjoittaneet Afrikassa ja englantilaiset ja venäläiset Persiassa surmaten kokonaisia pikku kansoja ja suorittaen ennen kuulumattomia hirmutekoja — en tiedä ketkä enemmän, — ja minkä vuoksi Saksan kapitalistit ovat pitäneet heitä vihollisinaan. Tekö olette voimakkaita, koska olette rikkaita? Mutta me olemme voimakkaampia kuin te, ja siksi meillä on yhtä „pyhä” oikeus rosvota. Juuri sellaista on ollut Englannin ja Saksan finanssipääoman todellinen historia monien sotaa edeltäneiden vuosikymmenien aikana. Juuri sellaista on ollut venäläis-saksalaisten, venäläis-englantilaisten ja saksalais-englantilaisten suhteiden historia. Juuri tässä onkin avain sen ymmärtämiseksi, minkä vuoksi sotaa käydään. Juuri tästä johtuu, että laajalle levinnyt taru sodan puhkeamisen syistä on petkutusta ja vilppiä. Silloin kun unohdetaan finanssipääoman historia ja se, miten tämä sota kehkeytyi uudelleenjaon vuoksi, kuvataan asiat näin: kaksi kansakuntaa eli sovussa, sitten — toinen hyökkäsi ja toinen alkoi puolustautua. Unohdetaan koko tiede, unohdetaan pankit, kansoja kehotetaan tarttumaan aseisiin, talonpoikaa, joka ei tiedä mitä on politiikka, kehotetaan tarttumaan aseeseen. Pitää puolustaa — ja siinä kaikki! Jos järkeillään noin, niin silloin olisi johdonmukaista lakkauttaa kaikki lehdet, polttaa kaikki kirjaset ja kieltää puhumasta painetussa sanassa aluevaltauksista, — siten voitaisiin puolustella tuollaista katsantokantaa aluevaltauskysymyksessä. He eivät voi sanoa totuutta aluevaltauksista, sillä niin Venäjän, Englannin kuin Saksankin koko historia on ollut jatkuvaa, armotonta, veristä aluevaltaussotaa. Persiassa ja Afrikassa kävivät armottomia sotia liberaalit, jotka ruoskivat Intiassa valtiorikollisia sen vuoksi, että nämä olivat rohjenneet esittää niitä vaatimuksia, joiden puolesta meillä Venäjällä taisteltiin. Ranskan siirtomaa-

joukot samaten sortivat kansoja. Sellaista on ollut aikaisempi historia, sellaista on ennen näkemättömän rosvouksen todellinen historia! Juuri tällaista on ollut noiden luokkien se politiikka, jota nykyinen sota jatkaa. Juuri siksi he eivät voi antaa aluevaltauskysymyksessä sitä vastausta, jonka me annamme sanoessamme: jokainen sellainen kansa, joka on liitetty toiseen kansaan tsaarin tai hallituksen päätöksen nojalla eikä tuon kansan enemmistön vapaasta tahdosta, on annektoitu kansa, valloitettu kansa. Aluevaltauksista kieltäytyminen merkitsee sitä, että jokaiselle kansalle annetaan oikeus muodostaa erillinen valtio tai elää liitossa minkä kansan kanssa se haluaa. Tuo vastaus on aivan selvä jokaiselle vähänkin valveutuneelle työläiselle.

Kaikista niistä päätöslauselmista, joita hyväksytään kymmenittäin ja joita on julkaistu sanokaamme esimerkiksi „Zemlja i Volja”⁹² lehdessä, te löydätte vaillinaisesti ilmaistun vastauksen: me emme halua sotaa, jota käydään herruusaseman saavuttamiseksi muiden kansojen suhteen, me taistelemme oman vapautemme puolesta,— näin sanovat kaikki työläiset ja talonpojat, ja täten he tuovat ilmi työläisen, työtätekevän ihmisen katsomuksen, hänen käsityksensä sodasta. Tällä he haluavat sanoa: jos sotaa käytäisiin työtätekevien eduksi riistäjiä vastaan, niin me kannattaisimme sotaa. Mekin olisimme siinä tapauksessa sodan kannalla, eikä ole olemassa sellaista vallankumouksellista puoluetta, joka voisi olla tuollaista sotaa vastaan. Nuo lukuisten päätöslauselmien laatijat eivät ole oikeassa, sillä heillä on asiasta sellainen käsitys, että sotaa käyvät he. Me sotilaat, me työläiset, me talonpojat käymme sotaa vapautemme puolesta. En ikinä unohda erästä kysymystä, jonka muuan heistä esitti minulle erään joukkokokouksen jälkeen: „Miksi te puhutte koko ajan kapitalisteja vastaan? Olenko minä mikään kapitalisti? Me olemme työmiehiä ja puolustamme omaa vapauttamme”. Se ei ole totta,— te käytte sotaa sen vuoksi, kun tottelette kapitalistihallitustanne, sotaa eivät käy kansat, vaan hallitukset. En ihmettele, jos politiikkaan perehtymätön työläinen tai talonpoika, joka onnekseen tai onnettomuudekseen ei ole joutunut tutustumaan diplomatian salaisuuksiin, tuohon finanssirosvoukseen (vaikkapa Venäjän ja Englannin harjoittamaan Persian sortamiseen), en ihmettele, jos hän

unohtaa tämän historian ja kyselee naiivisti: mitä tekemistä minulla on kapitalistien kanssa, kun kerran sotaa käyn minä? Hän ei käsitä sodan ja hallituksen välistä yhteyttä, hän ei käsitä, että sotaa käy hallitus ja hän on se välikappale, jonka avulla hallitus toimii. Hän saattaa nimittää itseään vallankumoukselliseksi kansaksi, kirjoittaa kauniita päätöslauselmia — venäläisten tekemäksi se on paljon, sillä kaikki tämä on noussut esiin vasta hiljan. Äskettäin julkaistiin Väliaikaisen hallituksen „vallankumouksellinen” julkilausuma. Se ei asiaa muuta, sillä muut kansat, joiden kapitalistit ovat meitä kokeneempia ja taitavampia joukkojen pettämiseksi julkaistavien „vallankumouksellisten” manifestien kirjoittamisessa, ovat jo aikoja sitten lyöneet kaikki maailmanennätykset tällä alalla. Jos tarkastelette Ranskan tasavallan parlamenttihakistoriaa niistä ajoista lähtien, jolloin Ranskasta tuli tsarismia tukeva tasavalta, niin voitte löytää Ranskan parlamenttihakistoriasta vuosikymmenien ajalta kymmeniä esimerkkejä siitä, kuinka kaunis-sanaisilla manifesteilla on verhottu mitä likaisimman siirtomaa- ja finanssirosvouksen politiikkaa. Ranskan kolmannen tasavallan koko historia on tuota rosvoamisen historiaa. Noista alkulähteistä on puhjennut nykyinen sota. Se ei ole kapitalistien pahan tahdon seurausta eikä mitään monarkkien virheellistä politiikkaa. Olisi väärin ajatella niin. Ei, tämän sodan on aiheuttanut kiertämättömästi se jättimäisen suurkanapitalismin, etenkin finanssikapitalismin kehitys, joka on johtanut siihen, että jokuset neljä Berliinin pankkia ja viisi—kuusi Lontoon pankkia hallitsevat koko maailmaa, kahmivat itselleen kaikki varat, tukevat finanssipolitiikkaansa kaikin asevoimin ja ovat loppujen lopuksi iskeneet yhteen ennen kuulumattoman julmassa ottelessa, jonka syynä on se, ettei mitään enää voida anastaa vapaasti. Joko toisen tai toisen pitäisi luopua siirtomaistaan. Sellaisia kysymyksiä tässä kapitalistien maailmassa ei ratkaista vapaaehtoisuuden pohjalla. Ne voidaan ratkaista vain sodalla. Juuri sen vuoksi on naurettavaa syyttää tässä asiassa sitä tai tätä kruunattua rosvoa. Kaikki he ovat samanlaisia nuo kruunatut rosivot. Juuri sen vuoksi yhtä typerää on syyttää myöskin sen tai tämän maan kapitalisteja. He ovat syypäitä vain siihen, että ovat pystyttäneet tällaisen järjestelmän. Mutta näin tapahtuu kaikkien niiden lakien mukaisesti, joita suojellaan sivistys-

valtion kaikilla voimilla. „Minulla on täysi oikeus, minä ostan osakkeita. Kaikki tuomioistuimet, koko poliisilaitos, koko vakinainen armeija ja kaikki maailman laivastot suojelevat tätä minun pyhää osakkeidenomistusoikeuttani”. Kuka on syyllinen siihen, kun perustetaan sadoista miljonnista ruplista määrällisiä pankkeja, kun ne ovat levittäneet pankkirosvouksen verkkonsa koko maailman ylle, kun nämä pankit ovat iskeneet yhteen käydäkseen kamppailua elämästä ja kuolemasta? Turha on etsiä syyllistä! Syypää siihen on koko kapitalismin kehitys puolen vuosisadan ajalta, eikä tästä tilanteesta ole muuta ulospääsyä kuin kapitalistien herruuden kukistaminen ja työväen vallankumous. Tällainen on se vastaus, johon meidän puolueemme on päätenyt sotaa analysoituaan, ja juuri siksi me sanomme: mitä yksinkertaisinta aluevaltauksia koskevaa kysymystä on sotkettu niin pahasti ja porvarillisten puolueiden edustajat ovat menneet valehtelussa niin pitkälle, että he saattavat esittää asian siten, että Kuurinmaa ei ole muka Venäjän annektoima. Nuo kolme kruunattua rosvoa yhdessä jakoivat Kuurinmaan ja Puolan. Ne jakoivat näitä alueita sata vuotta, raastoivat niistä elävältään palan toisensa jälkeen, ja venäläinen rosvo kahmaisi itselleen isoimman osan, sillä se oli siihen aikaan toisia voimakkaampi. Ja kun nuoresta rosvosta, joka osallistui silloin jakoon, on nyt kasvanut voimakas kapitalistinen suurvalta, Saksa, niin se sanoo: jaetaanpa uudestaan! Te haluatte säilyttää vanhan jaon? Luuletteko olevanne voimakkaampia? Mitelläämpä voimia!

Juuri siitä käydäänkin uutta sotaa. Tuo haaste — „mitelläämpä voimia!” — ei ole tietenkään mitään muuta kuin vuosikymmenen aikana harjoitetun ryöstöpolitiikan, suurpankkien politiikan ilmaus. Juuri sen vuoksi ei kukaan muu kuin me voi sanoa aluevaltauksista sitä korutonta totuutta, jonka jokainen työläinen ja talonpoika ymmärtää. Juuri sen vuoksi koko lehdistö on sotkenut niin häpeämättömästi perin yksinkertaista sopimuksia koskevaa kysymystä. Te sanotte, että meillä on vallankumouksellinen hallitus, että tähän vallankumoukselliseen hallitukseen kuuluu narodnikki- ja menshevikkiministerejä, jotka ovat miltei aitoja sosialisteja. Mutta kun nämä puhuvat rauhasta ilman aluevaltauksia, kunhan vain ei määritellä, mitä on rauha ilman aluevaltauksia (se merkitsee: — ota

pois Saksan valtaamat alueet, mutta säilytä ne, jotka olet itse vallannut), niin me sanomme: mitä arvoa on teidän „vallankumouksellisella” ministeristöllänne, teidän julkilausumillanne, teidän sellaisilla ilmoituksillanne, että te ette halua anastussotaa, kun te samaan aikaan kehotatte armeijaa hyökkäykseen? Ettekö te tosiaankaan tiedä, että teillä on sopimuksia, että Nikolai Verinen solmi niitä aito rosvomaiseen tapaan? Ettekö te tiedä sitä? On anteeksiannettavaa, jos sitä eivät tiedä työläiset eivätkä talonpojat, jotka eivät ole ryövänneet, eivät ole lukeneet viisaita kirjoja, mutta kun tuollaista puhuvat sivistyneet kadetit, niin he tietävät varsin hyvin, mitä nuo sopimukset sisältävät. Nuo sopimukset ovat „salaisia”, mutta niistä puhuu kaikkien maiden koko diplomaattinen lehdistö: „Sinä saat salmet, sinä Armenian, sinä Galitsian, sinä Elsass-Lothringenin, sinä Triesten ja me jaamme lopullisesti Persian”. Saksan kapitalisti sanoo vuorostaan: „Mutta minä anastan Egyptin, ja minä kuristan Euroopan kansat, ellette te luovuta takaisin siirtomaitani — ja korkoineen”. Osake on sellainen kapine, ettei se ilman korkoa tule toimeen. Juuri tämän vuoksi sopimuksia koskeva kysymys, joka sinänsä on niin yksinkertainen ja selvä, on aiheuttanut noin runsaasti huutavia, ennen kuulumattomia, hävyttömiä valheita, joita kaikki kapitalistien lehdet levittävät palstoillaan.

Katsokaapa tämänpäiväistä „Den” lehteä. Vodovozov, mies jota ei millään muotoa voida syyttää bolshevismimielisyydestä, vaan joka on rehellinen demokraatti, sanoo tuossa lehdessä: olen salaisten sopimusten vastustaja, sallikaa minun sanoa sanani Romanian kanssa tehdystä sopimuksesta. Romanian kanssa on tehty salainen sopimus, ja sen mukaisesti Romania saa koko joukon vieraita kansoja, jos se suostuu sotimaan liittolaisten puolella. Kauttaaltaan samanlaisia ovat kaikki toistenkin liittolaisten tekemät sopimukset. Sopimukset ne eivät ryhtyisi kuristamaan kaikkia. Noiden sopimusten sisällön selville saamiseksi ei tarvitse penkoa erikoisia aikakausjulkaisuja. Ne selviävät, kun vain palauttaa mieleensä talouselämän ja diplomatian historian perustosiasiat. Onhan Itävalta vuosikymmenien ajan yrittänyt päästä Balkanin niemimaalle voidakseen kuristaa siellä... Ja kun ne nyt ovat törmänneet yhteen sodassa, niin muuten ei voinut käydäkään. Juuri sen vuoksi ministerit, entinen ministeri Milju-

kov ja nykyinen ministeri Tereshtshenko (toinen oli hallituksessa, jossa ei ollut sosialistisia ministereitä, ja toinen on hallituksessa, jossa on koko joukko miltei sosialistisia ministereitä) vastaavat kaikkiin kansanjoukkojen yhä vaativammiksi käyviin kehotuksiin julkaista sopimukset: sopimusten julkaiseminen on samaa kuin välien katkaiseminen liittolaisten kanssa.

Niin, sopimuksia ei voida julkaista, koska te kaikki olette saman rosvokoplan jäseniä. Olemme samaa mieltä Miljukovin ja Tereshtshenkon kanssa, että sopimuksia ei voida julkaista. Tästä voidaan tehdä kaksi erilaista johtopäätöstä. Mitä siitä seuraa, jos olemme samaa mieltä Miljukovin ja Tereshtshenkon kanssa, että sopimuksia ei voida julkaista? Jos sopimuksia ei voida julkaista, niin täytyy auttaa kapitalistiministereitä sodan jatkamisessa. Toinen johtopäätös on taas tällainen: koska kapitalistit itse eivät voi julkaista sopimuksia, niin pitää kukistaa kapitalistit. Kehotan teitä itseänne ratkaisemaan, kumpaa johtopäätöstä pidätte oikeampana, mutta kehotan harkitsemaan ehdottomasti myös seurauksia. Jos ajatellaan siten kuin ajattelevat narodnikki- ja menshevikkiministerit, niin johtopäätös on tällainen: kun kerran hallitus sanoo, että sopimuksia ei voida julkaista, niin pitää julkaista uusi manifesti. Paperi ei ole vielä niin kallista, etteikö voitaisi kirjoittaa uusia manifesteja. Kirjoitetaan uusi manifesti ja ryhdytään hyökkäykseen. Mitä varten? Minkä tarkoituksien nimessä? Kuka määrää nuo tarkoituksiperät? Sotilaita kehoitetaan täyttämään Romanian ja Ranskan kanssa solmitut ryöstösopimukset. Lähettäkää tuo Vodovozovin artikkeli rintamalle ja sitten valittakaa: bolshevikit ovat syypäitä kaikkeen, luultavasti tuo sopimus Romanian kanssa on bolshevikkien keksintöä. Mutta silloin ei riitä se, että hävitetään maan kamaralta „Pravda” lehti,— silloin pitää karkottaa yksinpä Vodovozovkin siitä hyvästä, että hän on tutkinut historiaa, silloin pitää polttaa kaikki Miljukovin kirjat, jotka ovat ennen kuulumattoman vaarallisia. Avatkaapa „kansan vapauden” puolueen johtajan, entisen ulkoasiainministerin, mikä kirja hyvänsä. Ne ovat hyviä kirjoja. Mistä niissä puhutaan? Siitä, että Venäjällä on „oikeudet” salmiin, Armeniaan, Galitsiaan, Itä-Preussiin. Hän on jakanut kaiken, hän on liittänyt oheen jopa kartankin. Ei riitä se, että bolshevikit ja Vodovozov

lähetetään Siperiaan tuollaisten vallankumouksellisten artikkelien kirjoittamisen vuoksi, vaan pitää polttaa myös Miljukovin kirjat, sillä jos noista Miljukovin kirjasista kootaan nyt pelkkiä sitaatteja ja lähetetään ne rintamalle, niin ei löydy ainoatakaan syyttävää lentolehtistä, joka tehoisi yhtä syyttävästi.

Sen lyhyen jäsenyyksen mukaan, jonka hahmottelin tämänpäiväistä keskustelutilaisuutta varten, minun on nyt vielä puhuttava „vallankumouksellista puolustuskantaa” koskevasta kysymyksestä. Kaiken sen jälkeen, mitä minulla on ollut kunnia selostaa teille, voin mielestäni puhua tästä kysymyksestä jo lyhyesti.

„Vallankumoukselliseksi puolustuskannaksi” sanotaan sodan verhoamista sellaisilla viittauksilla, että mehän nähkääs olemme suorittaneet vallankumouksen, mehän olemme vallankumouksellinen kansa, me olemme vallankumouksellisia demokraatteja. Mutta mitä me vastaamme siihen? Minkälaisen vallankumouksen me olemme suorittaneet? Me olemme kukistaneet Nikolain. Vallankumous ei ollut kovinkaan vaikea verrattuna sellaiseen vallankumoukseen, joka olisi kukistanut koko tilanherrain ja kapitalistien luokan. Kuka pääsi valtaan meidän vallankumouksemme jälkeen? Tilanherrat ja kapitalistit, ne samat, jotka ovat Euroopassa olleet vallassa jo aikoja sitten. Siellä tällaiset vallankumoukset tapahtuivat sata vuotta sitten, siellä ovat vallan ruorissa olleet jo aikoja Tereshtshenkot, Miljukovit ja Konovalovit, eikä sillä ole mitään merkitystä, maksavatko he määrärahoja siviililistalla⁹³ tsaaripahaselleen vai tulevatko he toimeen ilman tuota ylellisyyttä. Vaikka konsessioihin sijoitettaisiinkin suuria pääomia, niin pankki pysyy silti pankkina ja liikevoitto liikevoittona, olipa sitten kysymyksessä tasavalta tai monarkia. Jos jokin takapajuinen maa uskaltaa olla tottelematta sivilisoitua pääomaamme, joka perustaa niin erinomaisia pankkeja siirtomaihin, Afrikkaan, Persiaan, jos jotkut takapajuiset kansat ovat tottelematta sivilisoitua pankkiamme, niin me lähetämme sinne sotajoukkoja ja ne levittävät siellä kulttuuria, järjestystä ja sivilisaatiota, niin kuin Ljahov teki Persiassa ja niin kuin tekivät Ranskan „tasavaltalaiset” sotajoukot, jotka yhtä petomaisesti tuhosivat Afrikan kansoja. Eiköhän se ole samantekevää: se on sitä samaa „vallankumouksellista puolustuskantaa”, sen ilmaisijoina

vain ovat laajat kehittymättömät kansanjoukot, jotka eivät näe sodan ja hallituksen keskinäistä yhteyttä eivätkä tiedä, että tämä politiikka on vahvistettu sopimuksilla. Sopimukset ovat jääneet voimaan, pankit ovat säilyneet, konsessiot ovat säilyneet. Venäjän hallituksessa olevat miehet ovat luokkansa parhaimmista, mutta maailmansodan luonne ei ole siitä vähääkään muuttunut. Uusi „vallankumouksellinen puolustuskanta” on vain likaisten ja inhottavien sopimusten vuoksi käytävän likaisen ja verisen sodan verhoamista ylevällä vallankumous-käsitteellä.

Venäjän vallankumous ei ole muuttanut sotaa toiseksi, mutta se on luonut järjestöjä, joita ei ole missään muussa maassa eikä ole ollut useimmissa Lännen vallankumouksissa. Suurin osa vallankumouksista on rajoittunut siihen, että on muodostunut meidän Tereshshenkojen ja Konovalovien hallituksen kaltainen uusi hallitus, kun taas maa on pysynyt passiivisena ja sekasorron tilassa. Venäjän vallankumous on mennyt pitemmälle. Tämä tosiasia on ituna mahdollisuudelle, että tämä vallankumous voi voittaa sodan. Tämä tosiasia on siinä, että paitsi „militeerisocialisti”-ministerien hallitusta, imperialistisen sodan asiaa ajavaa hallitusta, hyökkäystä kannattavaa hallitusta, englantilais-ranskalaiseen pääomaan kytkettyä hallitusta, paitsi sitä ja siitä riippumatta meillä on koko Venäjällä työläisten, sotilaiden ja talonpoikain edustajain Neuvostojen verkosto. Tämä on se vallankumous, joka ei ole vielä sanonut viimeistä sanaansa. Tämä on se vallankumous, jollaista Länsi-Euroopassa ei ole vastaavien olojen vallitessa ollut. Nämä ovat niiden luokkien järjestöjä, jotka eivät todellakaan kaipaa aluevaltauksia, eivät ole sijoittaneet miljoonia pankkeihin ja joita ei nähtävästi kiinnosta se, ovatko venäläinen eversti Ljahov ja Englannin liberaalinen lähettiläs jakaneet oikein Persian. Juuri tämä takaa sen, että vallankumous voi kehittyä pitemmälle. Juuri se, että luokat, jotka eivät todellakaan ole kiinnostettuja aluevaltauksista,— että nuo luokat kapitalistien hallitusta kohtaan tuntemastaan liiallisesta luottamuksesta huolimatta, siitä hirveästä sekaannuksesta, hirveästä petoksesta huolimatta, joka sisältyy itse „vallankumouksellinen puolustuskanta”-käsitteeseen, siitä huolimatta, että ne kannattavat lainaa, tukevat imperialistista sotaa käyvää hallitusta,— että ne kaikesta tästä huolimatta ovat kyenneet

muodostamaan järjestöjä, joissa ovat edustettuina sordettujen luokkien laajat joukot. Nuo järjestöt ovat työläisten, sotilaiden ja talonpoikain edustajain Neuvostoja, jotka ovat varsin useilla Venäjän seuduilla menneet vallankumouksellisessa toiminnassaan paljon pitemmälle kuin Pietarissa. Tämä on aivan luonnollista, sillä Pietarissa sijaitsee kapitalistien keskuselin.

Ja kun Skobelev sanoi eilen puheessaan: me otamme koko voittotulon, otamme sataprosenttisesti, niin hän intoili liikaa, intoili ministerin tavoin. Jos katsotte tämän päivän „Retsh” lehteä, niin näette miten Skobelevin puheen tuohon kohtaan on suhtauduttu. Siinä kirjoitetaan: „Sehän merkitsee nälkää ja kuolemaa, sataprosenttisesti — se on samaa kuin kaikki!”. Ministeri Skobelev menee äärimmäistäkin bolshevikkia pitemmälle. Se on parjausta, että bolshevikit ovat muka äärimmäisiä vasemmistolaisia. Ministeri Skobelev on paljon „vasemmistolaisempi”. Minua haukuttiin mitä hävyttömimmin — olin muka ehdottanut milteipä kapitalistien riisumista. Ainakin Shulgin sanoi: „Riisukoot meidät alasti!”. Kuvitelkaapa mielessänne bolshevikkia, joka menee kansalaisen Shulginin luo ja aikoo riisua hänet. Hän voisi suuremmalla syyllä syyttää tästä ministeri Skobelevia. Me emme ole milloinkaan menneet niin pitkälle. Me emme ole milloinkaan ehdottaneet otettavaksi voittoja sataprosenttisesti. Tuo lupaus on kuitenkin arvokas. Jos tutustutte puolueemme päätöslauselmaan, niin näette meidän ehdottavan siinä paremmin perusteltuna sitä samaa mitä minäkin olen ehdottanut. Pitää järjestää pankkien valvonta ja sen jälkeen säätää oikeudenmukainen tulovero *. Eikä mitään muuta! Skobelev ehdottaa perittäväksi sata kopeekkaa ruplalta. Me emme ole ehdottaneet emmekä ehdota mitään tuollaista. Ja Skobelevkin vain intoili liikaa. Eikä hän aio lupaustaan vakavissaan toteuttaaakaan, ja jos aikoo, niin ei voi siitä yksinkertaisesta syystä, että sellaisen lupaileminen on hieman naurettavaa sen jälkeen, kun on päässyt Tereshtshenkon ja Konovalovin ystäväksi. Miljonääreiltä voidaan ottaa 80—90 prosenttia tuloista, mutta ei tuollaisten ministerien käsikynkässä kulkien. Jos valta olisi työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvostoilla, nämä tietenkin ottaisivat, mutta eivät kuiten-

* Ks. tätä osaa, s. 302. *Toim.*

kaan kaikkea — se ei ole niille tarpeellista. Ne ottaisivat suuremman osan tuloista. Muu valtiovalta ei voi sitä tehdä. Ministeri Skobelev voi puolestaan esittää mitä hurskaimpia toivomuksia. Nuo puolueet ovat olleet näkyvissäni kymmeniä vuosia, olen osallistunut vallankumoukselliseen liikkeeseen jo 30 vuotta. Sen vuoksi olen kaikkein vähiten taipuvainen epäilemään niiden hyviä aikoja. Mutta kysymys ei ole siitä, kysymys ei ole hyvistä aikoista. Helvetti on kivetty hyvillä aikoilla. Kaikki virastot ovat täynnä kansalaisten ministerien allekirjoittamia asiapapereita, mutta asia ei ole muuttunut siitä miksiäkään. Pankaa toimeksi, jos aiotte saattaa voimaan valvonnan, pankaa toimeksi! Meidän ohjelmamme on sellainen, että Skobelevin puhetta lukiessamme voimme sanoa: enempää me emme vaadikaan. Me olemme paljon maltillisempia kuin ministeri Skobelev. Hän ehdottaa sekä valvontaa että 100%:a. Me emme halua ottaa 100 prosenttia vaan sanomme: „Niin kauan kuin ette ryhdy jotain tekemään, me emme luota teihin”. Me eroamme teistä juuri siinä, että me emme usko sanoihin ja lupauksiin ja kehotamme muitakin olemaan uskomatta. Parlamentaaristen tasavaltojen kokemus on opettanut meille sen, että paperilla esitettyihin lausuntoihin ei ole luottamista. Jos haluatte valvontaa, niin se on pantava alulle. Yksi päivä riittää tuollaista valvontaa koskevan lain julkaisemiseen. Valvontaoikeuden saa jokaisen pankin henkilökunnan neuvosto, jokaisen tehtaan työläisten neuvosto, jokainen puolue. Se ei käy päinsä, sanotaan meille, se on liikesalaisuutta, se on pyhää yksityisomistusta! Tehkää niin kuin haluatte, valitkaa jompikumpi kahdesta. Jos haluatte varjella kaikkia noita kirjoja sekä trustien tilejä ja kaikkia liiketoimia, niin ei pidä jaaritella valvonnasta, ei pidä puhua, että maa joutuu perikatoon.

Saksassa on tilanne vieläkin huonompi. Venäjällä voidaan hankkia viljaa, Saksassa sitä ei voida hankkia. Venäjällä voidaan aikaansaada paljonkin järjestelyn avulla. Saksassa ei voida tehdä enää mitään. Viljaa ei enää ole, ja koko kansan perikato on kiertämätön. Nykyään kirjoitetaan, että Venäjä on perikadon partaalla. Jos asianlaita on siten, niin on rikos varjella „pyhää” yksityisomistusta. Ja mitä merkitystä on näin ollen valvonnasta puhumisella? Oletteko te tosiaan unohtaneet, että myös Nikolai Romanov

kirjoitti paljon valvonnasta. Häneltä löydätte tuhat kertaa sanat: valtionvalvonta, yhteiskunnallinen valvonta, senaattorien nimittäminen. Vallankumouksen jälkeen teollisuudenharjoittajat rosvosivat koko Venäjän kahdessa kuukaudessa. Pääoma kahmi satoja prosentteja voittoa, jok'ikinen tilikertomus puhuu siitä. Mutta kun työläisillä oli „julketta” sanoa kahtena vallankumouskuukautena, että he haluavat elää ihmisen elämää, niin maan koko kapitalistinen lehdistö alkoi ulvoa. „Retshin” joka numero on raivokasta ulvontaa, että työläiset rosvoavat maata, vaikka me lupaamme vain järjestää kapitalisteja vastaan suunnatun valvonnan. Eikö voisi olla vähemmän lupauksia ja enemmän tekoja? Jos te haluatte virkamiesvalvontaa, valvontaa, jota harjoitetaan samanlaisten elinten välityksellä kuin aikaisemmin, niin meidän puolueemme ilmoittaa varmana vakaumuksenaan, että siinä teitä ei voida tukea, vaikka siellä hallituksessa olisi tusina narodnikki- ja menshevikkiministereitä puolen tusinan asemesta. Valvonnan voi toteuttaa vain itse kansa. Teidän pitää järjestää valvonta — pankkien henkilökunnan neuvostoja, insinöörien neuvostoja ja työläisten neuvostoja, ja aloittaa tuo valvontatyö jo heti huomenna. Jokainen virkamies on saatettava rikosoikeudellisen rangaistuksen alaiseen edesvastuuseen siinä tapauksessa, jos hän jossain näistä laitoksista antaa valheellisia tietoja. Kysymys on maata uhkaavasta perikadosta. Me haluamme tietää, paljonko on viljaa, paljonko on raaka-aineita, paljonko on työkäsiä ja mihin ne on sijoitettava.

Siirryn nyt tarkastelemaan viimeistä kysymystä. Tämä kysymys koskee sitä, miten voidaan lopettaa sota. Meidän kontolle pannaan sellainen typerä ajatus, että me muka haluamme erillisrauhaa. Saksan kapitalistirosvot ottavat rauhanaskeleita ja sanovat: annan sinulle kappaleen Turkista ja Armeniasta, jos sinä annat minulle malmirikkaita alueita. Siitähän diplomaatit puhuvat jokaisessa neutraalissa kaupungissa! Kaikki tietävät sen. Sitä naamioidaan vain sovinnaisilla diplomaattisilla fraaseilla. Siksi he ovatkin diplomaatteja, että puhuisivat diplomaattikieltä. Miten järjetöntä — me muka kannatamme sodan lopettamista erillisrauhan solmimisella! Sota, jota käyvät kaikkien rikkaimpien valtioiden kapitalistit, sota, jonka on aiheuttanut taloudellisen kehityksen kymmenvuotinen historia, olisi

lopetettava siten, että toinen sotiva puoli kieltäytyy sota-toimista — se on niin typerää, että on naurettavaa edes kumota sitä. Ja kun me kuitenkin olemme varta vasten kirjoittaneet päätöslauselman kumotaksemme sen, niin syynä on ollut se, että olemme tekemisissä laajojen joukkojen kanssa, joiden keskuuteen meistä levitetään parjausjuttuja. Mutta siitä ei kannata lähteä vakavasti edes puhumaankaan. Kaikkien maiden kapitalistien käymää sota ei voida lopettaa ilman työväen vallankumousta kapitalisteja vastaan. Niin kauan kuin valvonta ei ole muuttunut sanoista teoksi, niin kauan kuin kapitalistien hallituksen tilalle ei ole muodostettu vallankumouksellisen proletariaatin hallitusta — niin kauan hallitus ei voi tehdä mitään muuta kuin toistella sanaa: tuhoudumme. „Vapaassa” Englannissa teljetään nykyään sosialisteja vankilaan, kun he puhuvat samaa kuin minäkin. Saksassa istuu vankilassa Liebknecht, joka puhui samaa kuin minäkin, Itävallassa on istumassa Friedrich Adler, joka sanoi saman asian revolverin avulla (hänet on ehkä jo teloitettu). Työväenjoukot ovat myötätuntoisia kaikissa maissa tällaisille sosialisteille eivätkä niille, jotka ovat siirtyneet omien maittensa kapitalistien puolelle. Työväen vallankumous laajenee kautta maailman. Muissa maissa se on tietenkin vaikeampi suorittaa. Niissä ei ole sellaisia vajaaälyisiä kuin olivat Nikolai ja Rasputin. Niissä on maan johdossa hallitsevan luokan parhaimmisto. Niissä ei ole edellytyksiä vallankumoukselle itsevaltiutta vastaan, niissä on jo olemassa kapitalistiluokan hallitus. Tämän luokan lahjakkaimmat edustajat ovat jo kauan hallinneet siellä. Juuri sen vuoksi vallankumous on niissä kiertämätön, vaikkei se olekaan vielä koittanut ja vaikka vallankumousmiehiä menehtyisi paljonkin, niin kuin menehtyy Friedrich Adler ja niin kuin menehtyy Karl Liebknecht. Tulevaisuus kuuluu heille, ja kaikkien maiden työläiset ovat heidän puolellaan. Ja työläiset voittavat kaikissa maissa.

Amerikan yhtymisestä sotaan haluan sanoa seuraavaa. Viitataan siihen, että Amerikassa vallitsee demokratia, että siellä on Valkoinen talo. Sanon: orjuus kukistettiin siellä puoli vuosisataa sitten. Orjasota päättyi vuonna 1865. Sen jälkeen siellä on kasvanut miljardööreja. Finanssivoimansa avulla he pitävät nyrkissään koko Amerikan, valmistautuvat kuristamaan Meksikon ja joutuvat kiertämättömästi

sotaan Japanin kanssa Tyynen valtameren jakamisesta. Tuota sotaa on valmisteltu jo monien vuosikymmenien ajan. Siitä puhutaan kaikessa kirjallisuudessa. Ja Amerikan sotaanyhtymisen todellisena tarkoitusperänä on valmistautuminen tulevaan Japaninvastaiseen sotaan. Amerikan kansa nauttii sentään melkoista vapautta, ja on vaikea olettaa sen sietävän pakollista asevelvollisuutta, armeijan muodostamista joitain valloitus- ja taistelutarkoituksia varten, esim. Japania vastaan käytävää taistelua varten. Euroopan esimerkki näyttää amerikkalaisille, mihin se johtaa. Ja niinpä Amerikan kapitalistien on pitänytkin puuttua tähän sotaan saadakseen tekosyy, jonka varjolla he voivat luoda voimakkaan vakinaisen armeijan, pitäen suojakilpenään pikkukansojen oikeuksien puolesta käytävän taistelun jaloja ihanteita.

Talonpojat kieltäytyvät luovuttamasta viljaa rahaa vastaan ja vaativat työvälineitä, jalkineita ja vaatteita. Tuossa päätöksessä on paljon hyvin syvällistä totuutta. Maa on todellakin joutunut sellaiseen rappiotilaan, että Venäjällä on havaittavissa, tosin lievemmissä muodossa, sama ilmiö, joka on nähty muissa maissa jo aikojen sitten: raha on kadottanut voimansa. Koko tapahtumain kulku järkyttää siinä määrin kapitalismin herruutta, että esimerkiksi talonpojat eivät ota vastaan rahaa. He sanovat: „Mitä me rahalla teemme?“. Ja he ovat oikeassa. Kapitalismin herruus ei horju sen vuoksi, että joku aikoo anastaa vallan. Vallan „anastaminen“ olisi mieletöntä. Olisi mahdotonta tehdä loppua kapitalismin herruudesta, ellei kapitalistimaiden taloudellinen kehitys kokonaisuudessaan johtaisi siihen. Sota on jouduttanut tuota prosessia, ja se on tehnyt kapitalismin säilymisen mahdottomaksi. Ei mikään voima hävittäisi kapitalismia, ellei historia syövyttäisi ja rapauttaisi sen tukiperustaa.

Ja tässä mitä havainnollisin esimerkki. Tuo talonpoika sanoo sen, minkä kaikki havaitsevat: rahan valta on järkkynyt. Ainoana ulospääsynä on työläisten ja talonpoikain edustajain Neuvostojen solmima sopimus, jonka mukaan viljasta annetaan työvälineitä, jalkineita ja vaatetta. Asiat kehittyvät juuri siihen suuntaan ja elämä sanelee nimenomaan tuon vastauksen. Tämä on juuri sitä, jota ilman kymmenet miljoonat ihmiset joutuvat edelleenkin kärsimään nälkää sekä jalkineiden ja vaatteiden puutetta. Kym-

meniä miljoonia ihmisiä uhkaa välittömästi suoranainen perikato, eikä silloin ole varaa varjella kapitalistien etuja. Ainoana ulospääsynä on kaiken vallan siirtäminen väestön enemmistöä edustaville työläisten, sotilaiden ja talonpoikain edustajain Neuvostoille. Siinä yhteydessä saatetaan tehdä virheitä. Kukaan ei väitä, että niin vaikea asia voidaan järjestää heti kunnollisesti. Me emme sano mitään sen tapaista. Meille sanotaan: te haluatte, että valta olisi Neuvostoilla, mutta nämä eivät halua ottaa sitä. Me sanomme, että elämän kokemus sanelee sen niille, ja koko kansa tulee näkemään, että muuta ulospääsyä ei ole. Me emme pyri „anastamaan” valtaa, sillä kaikista vallankumouksista saatu kokemus opettaa, että vankka on vain väestön enemmistöön nojaava valta. Tämän vuoksi vallan „anastaminen” olisi seikkailua, eikä meidän puolueemme ryhtyisi siihen. Jos hallituksesta tulee enemmistön hallitus, niin se ehkä saattaa harjoittaa sellaista politiikkaa, joka ensi aikoina osoittautuu virheelliseksi, mutta ei ole muutaakaan ulospääsyä. Silloin noiden samojen järjestöjen sisällä muutetaan rauhallisesti politiikan suuntaa. Ei voida keksiä muita järjestöjä. Ja siksi me sanomme, ettei voida kuvitella muunlaista kysymyksen ratkaisua.

Miten voidaan lopettaa sota? Mitä me tekisimme, jos työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvosto ottaisi vallan ja saksalaiset jatkaisivat sodan käyntiä? Ne, jotka ovat kiinnostuneet puolueemme katsomuksista, olisivat voineet lukea sen muutama päivä sitten „Pravda” lehdestämme, jossa esitimme tarkan sitaatin siitä, minkä sanoimme jo ulkomailla vuonna 1915: jos Venäjän vallankumouksellinen luokka, työväenluokka, pääsee valtaan, sen täytyy ehdottaa rauhaa. Ja jos Saksan tai jonkin muun maan kapitalistit hylkäävät meidän ehtomme, niin silloin koko työväenluokka on sodan kannalla *. Me emme ehdota sodan lopettamista yhdellä iskulla. Sitä me emme lupaa tehdä. Me emme propagoi sellaista mahdotonta ja epäreaalista asiaa, että sota lopetettaisiin yhden sotaikäyvän puolen tahdosta. Moisia lupauksia on helppo antaa, mutta mahdoton täyttää. Tästä kauheasta sodasta ei selviydytä helpolla. Sotaa on käyty kolme vuotta. Se jatkuu vielä kymmenen vuotta ellei ryhdytä suorittamaan vaikeaa, raskasta vallankumousta.

* Ks. tätä osaa, s. 389. Toim.

Muuta ulospääsyä ei ole. Me sanomme, että kapitalistihallitusten aloittaman sodan voi lopettaa vain työväen vallankumous. Se, jota kiinnostaa sosialistinen liike, lukekoon vuoden 1912 Baselin manifestin, jonka maailman kaikki sosialistiset puolueet hyväksyivät yksimielisesti, manifestin, jonka olemme julkaisseet „Pravda” lehdesämme, manifestin, jota nykyään ei sallita julkaistavan ainoassakaan sotaa käyvässä maassa, ei „vapaassa” Englannissa eikä tasavaltaisessa Ranskassa, sillä siinä on sanottu jo ennen sotaa totuus sodasta. Siinä on sanottu: sota puhkeaa Englannin ja Saksan välillä kapitalistien kilpailun vuoksi. Siinä on sanottu: ruutia on kertynyt niin paljon, että aseet alkavat ampua itsestään. Siinä on osoitettu, mistä tullaan käymään sotaa, ja sanottu, että sota johtaa proletariseen vallankumoukseen. Sen vuoksi me sanomme niille sosialisteille, jotka allekirjoittivat tämän manifestin, mutta siirtyivät sittemmin oman kapitalistisen hallituksensa puolelle, että he ovat kavaltaneet sosialismin asian. Sosialistit ovat kautta maailman jakautuneet kahtia. Toiset ovat ministereinä, toiset — vankiloissa. Kautta maailman osa sosialisteista propagoi sotaan valmistautumista, toinen osa, sellaiset kuin Amerikan Bebel — Eug. Debs, jota Amerikan työläiset kunnioittavat erittäin suuresti, sanoo: „Mieluummin annan ampua itseni kuin luovutan sentinkään tämän sodan hyväksi. Olen valmis taistelemaan vain sen sodan puolesta, jota proletariaatti käy kapitalisteja vastaan koko maailmassa”. Tällainen kahtiajako on tapahtunut sosialistien kesken koko maailmassa. Koko maailman sosialipatriootit luulevat puolustavansa isänmaata. He erehtyvät,— he puolustavat yhden pienen kapitalistiryhmän etuja toista ryhmää vastaan. Me propagoimme proletarisen vallankumouksen asiaa — sitä ainoaa oikeaa asiaa, jonka nimessä kymmeniä on astunut telotuslavalle ja satoja ja tuhansia istuu vankiloissa. Nuo vankiloissa istuvat sosialistit muodostavat vähemmistön, mutta heidän puolellaan on työväenluokka, heidän puolestaan puhuu koko taloudellinen kehitys. Kaikki se puhuu meille siitä, ettei ole muuta ulospääsyä. Tämä sota voidaan lopettaa vain useissa maissa tapahtuvan työväen vallankumouksen avulla. Toistaiseksi meidän pitää valmistella tuota vallankumousta, edistää sitä. Kaikesta sodanvastaisesta vihastaan huolimatta, kaikesta rauhantahdostaan

huolimatta Venäjän kansa ei voinut, niin kauan kuin sotaa kävi tsaari, taistella sotaa vastaan millään muulla tavalla kuin valmistelemalla tsarisminvastaista vallankumousta ja tsaarin kukistamista. Niin asianlaita olikin. Historia näytti sen teille toteen eilen ja näyttää sen huomenna. Me sanoimme jo aikoja sitten: pitää edistää Venäjän kasvavaa vallankumousta. Sanoimme sen vuoden 1914 lopulla. Sen vuoksi meidän duumaedustajamme karkotettiin Siperiaan, mutta meille sanottiin: „Te ette vastaa. Te viittaatte vallankumoukseen, silloin kun lakot ovat loppuneet, kun edustajat on karkotettu, kun ei ole ainoatakaan sanomalehteä!” Ja meitä syytettiin sellaisesta, että me kartamme vastauksen antamista. Noita syytöksiä, toverit, me saimme kuulla varsin monien vuosien kuluessa. Me vastasimme: te voitte kiivastella, mutta sodalle ei mahdeta mitään niin kauan kuin tsaaria ei ole kukistettu. Ja meidän ennustuksemme on saanut vahvistusta. Se ei ole tullut vielä täydellisesti vahvistetuksi, mutta se on jo alkanut saada vahvistusta. Vallankumous alkaa muuttaa sotaa Venäjän osalta. Kapitalistit vielä jatkavat sodan käyntiä, ja me sanomme: sota ei voi päättyä ennen kuin muutamissa maissa alkaa työväen vallankumous, sillä vallassa ovat edelleenkin ne, jotka tahtovat tätä sotaa. Meille sanotaan: „Monissa maissa kaikki näyttää olevan nukkumistilassa. Saksassa järjestään kaikki sosialistit ovat sodan kannalla, Liebknecht yksin on vastaan”. Vastaan tähän: tuo yksi Liebknecht edustaa työväenluokkaa, kaikki panevat toivonsa yksin häneen, hänen kannattajiinsa, Saksan proletariaattiin. Ettekö usko sitä? Jatkakaa sodan käyntiä! Muuta tietä ei ole. Ellette usko Liebknehtiin, ellette usko työläisten vallankumoukseen, vallankumoukseen, joka on kypsymässä, ellette usko siihen, niin uskokaa kapitalisteihin!

Tässä sodassa ei voita mikään muu kuin muutamissa maissa tapahtuva työväen vallankumous. Sota ei ole leikin asia, sota on jotain ennen kuulumatonta, sota maksaa miljoonia uhreja eikä sitä ole niinkään helppo lopettaa.

Rintamasotilaat eivät voi erottaa rintamaa valtiosta ja päättää asiasta oman mielensä mukaan. Rintamasotilaat ovat osa maasta. Niin kauan kuin valtio käy sotaa kärsii myös rintama. Siinä ei auta mikään. Sodan ovat saaneet aikaan hallitsevat luokat, ja siitä voi tehdä lopun vain työväenluokan vallankumous. Saatteko te pikaisen rauhan,

se riippuu yksinomaan vallankumouksen edelleen kehitymisestä. Puhuttakoonpa kuinka liikuttavia asioita hyvänsä ja sanottakoonpa teille vaikka kuinka: tehkäämme viipymättä loppu sodasta, niin sitä ei voida tehdä, ellei kehitetä vallankumousta. Kun valta siirtyy työläisten, sotilaiden ja talonpoikain edustajain Neuvostoille, niin kapitalistit kohottavat äänensä meitä vastaan: Japani on meitä vastaan, Ranska — vastaan, Englanti — vastaan; kaikkien maiden hallitukset kohottavat äänensä meitä vastaan. Kapitalistit tulevat olemaan meitä vastaan, työläiset — meidän puolesta. Silloin päättyy sota, jonka kapitalistit ovat aloittaneet. Siinä vastaus kysymykseen, miten sota voidaan lopettaa.

*Julkaistu ensi kerran
huhtikuun 28 pnä 1929
„Pravda” lehden 98. numerossa*

*Julkaistaan
pikakirjoitteen mukaan*

HALPAMAISIA MENETTELYTAPOJA

Rintamamiesten edustajakokous⁹⁴ leimasi toukokuun 13 p:nä yksimielisesti hyväksytyssä päätöslauselmassaan halpamaisiksi ne menettelytavat, joita „Retsh” lehti oli käyttänyt levittäessään valheita meidän toveristamme Zinovjevistä tarkoituksella kylvää eripuraisuutta armeijan ja bolshevikkien välille. „Retshin” gentlemannit eivät tietenkään ole edes aikoneet julkaista tätä rintamamiesten edustajakokouksen päätöslauselmaa, vaikka kokous lähetti sen myös „Retsh” lehdelle. Sen sijaan tämä vähemmän kunnioitettu lehti jatkaa provokatorista sotaretkeään meidän lehteämme ja toveriamme Zinovjevia vastaan yllyttäen panemaan toimeksi suorastaan pienoisen pogromin.

— „Pravda” julkaisee järjestelmällisesti sellaisia Saksaa koskevia tietoja, joita ei ole yhdessäkään muussa lehdessä. Mistähän ja millä tavalla „Pravda” saa erikoiset (!) tietonsa — kyselee „Retsh” paljonmerkitsevästi artikkelissa, jolla on suurimerkityksinen otsikko: „Kummallista asiain-tuntemusta”.

Mistäkö, herrat parjaajat?

— Niistä sähköistä ja kirjeistä, joita lähettää kirjeenvaihtajamme toveri Radek, puolalainen sosialidemokraatti, joka on istunut vuosikausia tsaarivallan vankiloissa, toiminut toistakymmentä vuotta Saksan sosialidemokraattisen puolueen riveissä, karkotettu Saksasta Vilhelmiä ja sotaa vastaan harjoittamansa vallankumouksellisen agitaation vuoksi ja siirtynyt varta vasten Tukholmaan lähettääkseen sieltä tietoja meille. Niistä kirjeistä ja sähköistä, herrat kadetit, joita Venäjän—Ruotsin rajalla isännöivien lakeijoidenne ei aina onnistu kaapata, lehtileikkeleistä sekä

saksalaisista illegaalisista lehdistä ja julistuksista, joita meille toimittavat ystävämme, Karl Liebknechtin kannattajat — samoin kuin *ranskalainen* internationalisti ja sosialisti Henry Guilbeaux, Romain Rolland'in ystävä ja tunnetun ranskalaisen internationalistin toveri Loriaf'in aate- toveri, lähettää meille vastaavaa aineistoa Ranskasta.

— „Saksan yleisesikunta on kieltänyt veljeilyn”, kirjoitimme „Pravdassa” uutisen perusteella, joka julkaistiin äskettäin Venäjän kaikissa lehdissä. „Retshiä” julkaisevat parhaajat ovat sen johdosta olevinaan kovin kummissaan ja esittävät tämän „vastakohtaksi” Venäjän sotaministerin lausunnon, että „vihollisen tykistö on jo murskannut kaikki rintamakaistat, joilla käytiin veljeilyä”.

Me emme tietenkään tiedä, pitääkö tuo tiedotus murska- tuista rintamakaistoista paikkansa. Mutta jos pitää, niin se ei kumoa, vaan *vahvistaa* tiedon siitä, että Saksan yleisesi- kunta vastustaa veljeilyä. Ymmärtäähän jokainen, että murskaamalla rintamakaistoja, joilla veljeiltiin, Saksan yleisesikunta *vieroittaa* veljeilyä sekä venäläisiä sotilaita että niitä rehellisiä saksalaisia sotilaita, jotka eivät tahdo tehdä veljeilyä ansaa.

Tökeröstipä se teiltä käy, herrat kadettilaiset petkuttajat!

Päätteeksi vielä muuan valhe: „kuten tunnettua, talon- poikain edustajakokouksessa Zinovjev joutui lopettamaan puheensa kesken”, kirjoittaa Miljukovin lehti. „Kuten tun- nettua”, te taaskin valehtelette, herrat kadetit, aivan samoin kuin te valehtelitte puhuessanne rintamamiesten edustaja- kokouksesta. Huonostipa ovat asianne, herrat, kun joudutte puolustautumaan noin häpeämättömin, noin halpamaisin keinoin.

VÄISTÄMÄTÖN KATASTROFI JA YLETTÖMIÄ LUPAUKSIA

(ENSIMMÄINEN KIRJOITUS)

Väistämättömästi uhkaavaa rappiotilaa ja ennen näkemättömän laajaa katastrofia koskeva kysymys on niin tärkeä, että tehdäksemme sen aivan selväksi meidän on pysähdyttävä yhä useammin tarkastelemaan sitä. „Pravdan” edellisessä numerossa sanoimme jo, että työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvoston Toimeenpanevan komitean ohjelma ei nyt enää eroa *missään* suhteessa „kauhean” bolshevismien ohjelmasta*.

Tänään meidän on sanottava, että menshevikkiministeri Skobelevin ohjelma menee bolshevismia *pitemmälle*. Ministeristön „Retsh” lehden kertoman mukaan tuo ohjelma on tällainen:

„Ministeri (Skobelev) sanoo, että... valtiontalous on perikadon partaalla. On käytävä käsiksi talouselämän kaikkiin aloihin, sillä valtionkassassa ei ole rahaa. On parannettava työtätekevien joukkojen asemaa, ja sitä varten on otettava pois liikevoitto yrittäjien ja pankkien kassoista. (Ääni salista: „Millä tavalla?”) Armoton omaisuusvero — vastaa työasiain ministeri Skobelev. — Finanssitiiteessä tunnetaan tuo keino. On korotettava omistavien luokkien verotariffeja aina 100 prosenttiin liikevoitoista. (Ääni salista: „Se on samaa kuin kaikki”.) Valitettavasti — sanoo Skobelev — erinäiset osakeyhtiöt ovat jo jakaneet osakkeilleen voitto-osingon, ja sen vuoksi meidän on säädetävä omistavia luokkia varten progressiivinen henkilökohtainen vero. Me menemme vielä pitemmälle, ja jos pääoma haluaa säilyttää porvarillisen taloudenhoitotavan, niin se saa toimia ilman korkotuloja ollakseen kadottamatta asiakkaitaan... Meidän pitää saattaa voimaan herroja osakkeenomistajia, pankkiireja ja tehtailijoita koskeva työvelvollisuus, sillä heidän mielialansa on nyt raukea, kun heiltä puuttuu entisiä toimintaan innoittavia kiihokkeita... Meidän pitää pakottaa herrat osakkeenomistajat alistumaan valtion tahtoon, ja heitä varten pitää olla olemassa velvollisuus, työvelvollisuus”.

* Ks. tätä osaa, s. 391. *Toim.*

Kehotamme työläisiä lukemaan yhä uudelleen tämän ohjelman, pohtimaan sitä ja miettimään, missä oloissa se voidaan toteuttaa.

Kysymys on vain siitä, missä oloissa se voidaan toteuttaa, ja siitä, että ryhdytään viipymättä toteuttamaan sitä.

Ohjelma sinänsä ei ole vain mainio ja yhteenkäypä bolshevikkien ohjelman kanssa, vaan se menee eräässä kohdassa meikäläistä ohjelmaa *pitemmälle*, nimittäin siinä kohdassa, jossa luvataan „ottaa liikevoitto pankkien kassoista” — „100 prosenttia liikevoitoista”.

Meidän puolueemme on paljon vaatimattomampi. Se vaatii päätöslauselmassaan vähemmän, nimittäin vain pankkien valvonnan järjestämistä ja „asteittaista” (huomatkaa! huomatkkaa! bolshevikit ovat asteittaisuuden kannalla) „siirtymistä yhä oikeudenmukaisempaan progressiiviseen tulojen ja omaisuuksien verotukseen”.

Meidän puolueemme on maltillisempi kuin Skobelev.

Skobelev jakelee liian suuria ja jopa ylettömiäkin lupauksia *käsittämättä sitä, missä oloissa ne voidaan toteuttaa käytännössä*.

Siinä koko juttu.

Skobelevin ohjelmaa *ei voida* toteuttaa eikä edes ryhtyä hiukankaan vakavampiin toimenpiteisiin sen täyttämiseksi yleensä tilanherra- ja kapitalistipuolueita edustavien 10 ministerin käsikynkässä tai sen byrokraattisen virkamieskoneiston avulla, johon kapitalistien hallituksen (menshevikki- ja narodnikkilisäkkeineen) on pakko rajoittaa.

Vähemmän lupauksia, kansalainen Skobelev, enemmän asiallisuutta! Vähemmän juhlallisia fraaseja, enemmän selvyyttä siitä, *miten on ryhdyttävä toimenpiteisiin*.

Meillä voidaan ja pitääkin viipymättä, päiväakkään hukkaamatta ryhtyä toimenpiteisiin maan pelastamiseksi varmalta ja mitä kauheimmalta katastrofilta. Koko juttu on siinä, että „uusi” Väliaikainen hallitus *ei halua* ryhtyä toimenpiteisiin, ja vaikka haluaisikin, niin *ei voi*, koska sitä sitovat tuhannet pääoman etuja suojaavat kahleet.

Yhtenä päivänä voidaan ja täytyy kehottaa koko kansaa ryhtymään toimenpiteisiin, yhtenä päivänä voidaan ja täytyy julkaista asetus, joka kutsuu *viipymättä* koolle:

1) niin eri pankkien virkailijain Neuvostot ja kokoukset kuin myös pankkivirkailijain yleisvenäläisen edustaja-

kokouksen; tehtävä: määritellä viipymättä käytännölliset toimenpiteet kaikkien pankkien ja luottolaitosten yhdistämiseksi yhdeksi valtionpankiksi ja kaikkien pankkioperaatioiden mitä tarkimman valvonnan turvaamiseksi; valvonnan tulokset on julkaistava viipymättä;

2) kaikkien syndikaattien ja trustien henkilökunnan Neuvostot ja kokoukset; tehtävä: määritellä toimenpiteet valvonnan ja tilikertomusten esittämisen alalla; julkaista viipymättä valvonnan tulokset;

3) tämän asetuksen tulee antaa valvontaoikeus kaikkien työläisten, sotilaiden ja talonpoikain edustajain Neuvostojen lisäksi myös kaikkien suurten tehtaiden työläisten Neuvostoille sekä jokaisen suuren poliittisen puolueen edustajille (suureksi puolueeksi laskettakoon esim. sellainen, joka toukokuun 12 p:nä esitti Pietarissa omat ehdokaslistansa vähintään kahdessa kaupunkipiirissä); kaikkien tilikirjojen ja asiapapereiden pitää olla tällaisten valvontaelinten tarkastettavissa;

4) asetuksen tulee kehottaa kaikkia erilaisten osakeyhtiöiden osakkaita, johtajia ja hallintojen jäseniä julkaisemaan luettelot henkilöistä, joilla on osakkeita vähintään 10.000 (tai 5.000) ruplan arvosta, luetellen samalla osakkeet ja osakeyhtiöt, joista kyseiset henkilöt „ovat kiinnostettuja”; valheellisten tietojen antamisesta (pankki- y.m. virkailijain valvontaelimille) — kaiken omaisuuden takavarikointi ja vähintään 5 vuoden vankilatuomio;

5) asetuksen tulee kehottaa koko kansaa saattamaan viipymättä voimaan yleinen työvelvollisuus paikallisten itsehallintoelinten kautta; tämän toimenpiteen valvontaa ja toteuttamista varten on muodostettava kaikki käsittävä kansanmiliisi (maaseudulla heti, kaupungeissa y.m. työläismiliisin kautta).

Maata ei voida pelastaa perikadolta ilman yleistä työvelvollisuutta. Ja yleistä työvelvollisuutta taas ei voida toteuttaa ilman kansanmiliisiä. Tämän käsittää jokainen, jonka järki ei ole vielä pimennyt niin kuin ministerien tahi joka ei ole vielä mennyt päästään sekaisin ministerien kaunopuheisuuteen uskomisen vuoksi.

Sen, joka todella haluaa pelastaa kymmenet miljoonat ihmiset katastrofilta, *täytyy* asettaa puolustamaan mainittuja toimenpiteitä.

Seuraavassa kirjoituksessa puhumme asteittaisesta siirtymisestä oikeudenmukaisempaan verotukseen ja siitä, kuinka kansan keskuudesta pitäisi nostaa ja asettaa vähitellen ministerien paikoille niitä tosilahjakkaita organisaattoreita (sekä työläisten että kapitalistien keskuudesta), jotka osoittautuvat pystyviksi sen luontoiseen työhön.

(TOINEN KIRJOITUS)

Kun Skobelev rehenteli puheessaan ministerien tapaan ja päätyi siihen, että kapitalisteilta pitää ottaa 100 prosenttia liikevoitoista, niin se oli mallinäyte vaikutusta tavoittelevasta korulauseesta. Sellaisilla korulauseilla petetään jatkuvasti kansaa porvarillisissa parlamentaarisisa tasavalloissa.

Mutta siinä on jotain pahempaakin kuin korulause. „Jos pääoma haluaa säilyttää porvarillisen taloudenhoitotavan, niin se saa toimia ilman korkotuloja ollakseen kadottamatta asiakkaitaan”, sanoi Skobelev. Tuo kuulostaa „kauhealta” kapitalisteihin kohdistetulta uhkaamiselta, mutta itse asiassa sen avulla yritetään (Skobelev luultavasti yrittää tietämättään ja kapitalistit kaiketi tietoisesti) *saada säilytetyksi* pääoman *kaikkivaltalta* uhraamalla lyhyeksi ajaksi liikevoitto.

Työläiset ottavat „liian paljon”, sanovat kapitalistit, sälytämme vastuun heidän kannettavakseen, mutta emme anna heille valtaa emmekä liioin mahdollisuutta määrätä käytännössä koko tuotannosta. Olkoon, että me kapitalistit jäämme joksikin aikaa ilman liikevoittoja; mutta „säilyttämällä porvarillisen taloudenhoitotavan ja kadottamatta asiakkaitamme” me joudutamme tuon teollisuudessa muodostuvan väliaikaisen tilan romahdusta, tulemme horjuttamaan sitä kaikin tavoin ja lykkäämään syyn työläisten niskoille!

Tosiasiat vahvistavat kapitalistien laskelmoivan tuolla tavalla. Etelän hiilikaivosten omistajat nimenomaan horjuttavat tuotantoa, „saattavat sen määrätietoisesti lamatilaan ja sekasortoon” (ks. „Novaja Zhizn”, toukokuun 16 piltä, selostus *työläisvaltuuston* lausunnosta). Kuva on selvä: „Retsh” valehtelee kahden edestä, lykkää syyn työläisten niskoille. Hiilikaivosten omistajat „saattavat määrätietoisesti tuotannon sekasortoon”. Skobelev livertää kuin

satakieli: „jos pääoma haluaa säilyttää porvarillisen taloudenhoitotavan, niin se saa toimia ilman korkotuloja”. Kuva on selvä!

Kapitalistien ja virkamiesten *on edullista* antaa „ylettömiä lupauksia”, joilla he kääntävät kansan huomion pois *tärkeimmästä* tehtävästä, nimittäin todellisen valvonnan siirtämisestä todella työläisten käsiin.

Työläisten täytyy lakaista pois tieltään keskuselimissä istuvien virkamiesten korupuheet, lupaukset, julkilausumat ja haihattelut. Nuo virkamiehet ovat valmiit kyhäämään loputtomasti äärimmäisen efektiivisiä suunnitelmia, asetuksia, sääntöjä, normeja. Alas kaikki tuo valhe! Alas tuo byrokraattinen ja porvarillinen haihattelu, joka on mennyt kaikkialla niin komeasti myttyyn! Pois tuo tapa panna asia vihreän veran alle! Työläisten täytyy vaatia *todellisen* ja sitä paitsi ehdottomasti *itse työläisten kautta* tapahtuvan valvonnan *viipymätöntä* järjestämistä.

Tämä on tärkeintä asian menestykselle, katastrofilta pelastumiselle. Jos tätä puuttuu, niin kaikki muu on petosta. Jos tämä toteutetaan, me emme lainkaan kiirehdi „ottamaan 100 prosenttia liikevoitoista”. Me voimme ja meidän tulee olla maltillisempia, siirtyä *asteittain* oikeudenmukaisempaan verotukseen, me teemme eron pienten ja rikkaiden osakkeenomistajain välillä, edellisiltä otamme *hyvin vähän* ja *vain* jälkimmäisiltä hyvin paljon (mutta *emme* ehdottomasti kaikkea). Suurosakkeenomistajia on mitättömän vähän, mutta heidän merkityksensä samoin kuin heidän rikkauksiensa yleismääräkin *on äärettömän suuri*. Ei tarvitse pelätä erehtyvänsä, kun sanoo, että jos laaditaan Venäjän *viiden tai kolmenkin tuhannen* (tai ehkäpä vain tuhannen) rikkaimman miehen luettelo tahi otetaan selville perin pohjin (pankkien, syndikaattien ja muiden laitosten henkilökunnan *alhaalta* käsin toteuttaman valvonnan avulla) kaikki heidän finanssipääomansa siteet ja yhteydet, heidän pankkiyhteytensä, niin silloin paljastuu pääoman herruuden koko solmu, vieraan työn kustannuksella koottujen rikkauksien perusmassa sekä tuotteiden yhteiskunnallisen tuotannon ja jakelun „valvonnan” todella tärkeät juuret.

Tämän valvonnan toteuttaminen tuleeikin antaa työläisten tehtäväksi. Pääoman etu vaatii tuon solmun, noiden juurten salaamista kansalta. Mieluummin suostumme

luovuttamaan tilapäisesti „koko” liikevoiton tai 99% tulosta kuin paljastamaan kansalle tämän valtamme perustan — päättelee kapitalistien luokka ja sen tiedoton palvelija, virkamies.

Me emme luovu missään tapauksessa siitä, mihin meillä on oikeus ja mikä on vaatimuksenamme: on paljastettava kansalle nimenomaan finanssipääoman tärkein linnake, nimenomaan se on otettava työväenvalvonnan alaiseksi — näin päättelee tietoinen työläinen. Ja jokainen päivä saa yhä suuremmat köyhälistöjoukot, kansan yhä huomattavamman enemmistön, yhä suuremman määrän niistä rehellisistä ihmisistä yleensä, jotka etsivät vilpittömästi pelastusta katastrofilta, vakuuttuneeksi siitä, että tämä viimeksi mainittu päätelmä on oikea.

On vallattava finanssipääomalta nimenomaan sen tärkein linnake, ilman sitä kaikki korulauseet ja haihattelut katastrofilta pelastumisesta ovat pelkkää petosta. Mitä taas tulee yksityisiin kapitalisteihin ja vieläpä kapitalistien enemmistöönkin, niin proletariaatti ei suinkaan aio „riisua” heitä (niin kuin Shulgin „pelotteli” itseään ja heikäläisiä) eikä riistää heiltä „kaikkea”, vaan päinvastoin se aikoo panna nämä — työläisten valvonnan alaisina — hyödylliseen ja kunniakkaaseen työhön.

Kiertämättömän katastrofin lähenemishetkellä kansalle hyödyllisintä ja tarpeellisinta työtä on *organisaatiotyö*. Proletariaatin järjestyneisyyden aikaansaamat ihmeet — juuri tämä on tunnuksenamme nyt, ja vielä suuremmalla syyllä se tulee olemaan tunnuksenamme ja vaatimuksenamme sitten, kun proletariaatti pääsee valtaan. Ilman joukkojen järjestyneisyyttä ei tietenkään voida saattaa voimaan ehdottoman välttämätöntä yleistä työvelvollisuutta eikä toteuttaa vähääkään vakavaa pankkien, syndikaattien, tuotteiden tuotannon ja jakelun valvontaa.

Sen vuoksi on aloitettava — ja aloitettava heti — työväenmiliisistä, josta sitten siirrytään päättävästi ja taitavasti, asianmukaista asteittaisuutta noudattaen, järjestämään kansanmiliisiä, lakkauttamaan poliisilaitos ja vakinainen armeija ja aseistamaan koko kansaa. Sen vuoksi on nostettava lahjakkaita organisaattoreita *kaikkien* kansankerosten, *kaikkien* luokkien keskuudesta tekemättä mitään poikkeusta kapitalistien suhteen, joilla *nykyään* on enemmän vastaavaa kokemusta. Kansan keskuudessa on paljon

sellaisia kykyjä. Talonpoikaiston ja proletariaatin sellaiset voimat uinuvat käyttämättöminä. Niitä täytyy nostaa esiin alhaalta käsin, käytännöllisen työn kautta, hävittämällä taitavasti „jonot” kyseisillä seuduilla, järjestämällä taitavasti talokomiteoita, liittämällä yhteen palvelusväkeä, järjestämällä mallitalouksia maaseudulla, järjestämällä oikein työ työläisten haltuun siirtyneellä tehtaalla y.m., y.m.s. Samalla kun heitä nostetaan joukkojen keskuudesta, käytännöllisen työn kautta ja työn kulussa tarkistetaan heidän lahjakkuutensa, heistä kaikista on tehtävä „ministereitä”— ei sanan entisessä mielessä, ei siinä mielessä, että heille annetaan salkku, vaan siinä mielessä, että heistä tehdään kansainstruktooreja, kiertäviä organisaattoreita, toimihenkilöitä, jotka auttavat mitä ankarimman järjestyksen, ihmistyön mitä suurimman säästön ja mitä tiukimman toverikurin aikaansaamisessa *kaikkialla*.

Juuri tätä proletariaatin puolueen on propagoitava kansalle katastrofilta pelastumiseksi. Juuri tätä puolueen on toteutettava osa osalta jo nyt niillä paikkakunnilla, joilla se saa vallan käsiinsä. Juuri tämä puolueen on toteutettava täydellisesti, kun se saa vallan koko valtiossa.

„Pravda” №№ 58 ja 59;
toukokuun 29 ja 30 (16 ja 17) pnä 1917

Julkaistaan „Pravda” lehden
tekstin mukaan

INTERNATIONALISTIEN YHTEENLIITTYMISESTÄ

Puolueemme yleisvenäläinen konferenssi päätti: katsoa välttämättömäksi lähentyä todella internationalismin kannalla olevia ryhmiä ja virtauksia ja liittyä yhteen niiden kanssa sosialismin pikkuporvarillisen kavaltamisen politiikasta irtisanoutumisen pohjalla*.

Yhteenliittymiskysymystä käsiteltiin hiljattain myös yhdistyneiden sosialidemokraattien väliryhmäjärjestön konferenssissa Pietarissa.

Yleisvenäläisen konferenssin päätöstä toteuttaen puolueemme Keskuskomitea, todeten erittäin suotavaksi yhteenliittymisen „väliryhmäläisten” kanssa, teki seuraavat ehdotukset (ensin nämä ehdotukset esitettiin väliryhmäläisille vain toveri Leninin ja eräiden KK:n jäsenten nimissä, mutta sittemmin myös KK:n jäsenten enemmistö hyväksyi nämä ehdotukset):

„Toivottavaa on, että yhteenliittyminen toteutetaan viipymättä.

VSDTP:n Keskuskomitea veloitetaan liittämään viipymättä kummankin lehden (yleisvenäläiseksi *kansanlehdeksi* muutettavan nykyisen „Pravdan” ja lähiaikoina perustettavan Pää-äänenkannattajan) toimitukseen yhden väliryhmäläisten edustajan.

Keskuskomiteaa kehoitetaan muodostamaan erikoinen organisaatiokomitea puolueen edustajakokouksen koollekutsumista varten (1½ kuukauden kuluttua). Väliryhmäläisten konferenssi oikeutetaan valitsemaan tuohon komiteaan kaksi omaa edustajaansa. Jos menshevikit, Martovin kannattajat, katkaisevat välinsä „puolustuskantalaisiin”,

* Ks. tätä osaa, s. 283. *Toim.*

niin heidän edustajiensa valitseminen mainittuun komiteaan on toivottavaa ja välttämätöntä.

Vapaa väittely kiistakysymyksistä turvataan siten, että „Priboi” julkaisee väittelylehtisiä ja uudelleen ilmestyvässä „Prosveshtsheniye” („Kommunist”)⁹⁵ aikakauslehdessä käydään vapaata väittelyä”.

(Konsepti, jonka N. Lenin luki omassa nimessään ja muutamien KK:n jäsenten nimessä toukokuun 10 p:nä 1917.)

Väliryhmäläiset puolestaan hyväksyivät toisen päätöksen. Se kuuluu:

„Yhtenäisyydestä. Todeten, että vain proletariaatin kaikkien vallankumouksellisten voimien mitä lujin yhteenliittäminen:

1) tekee proletariaatista esitaistelijan sosialismiin johtavan tien raivaamisessa;

2) tekee sille mahdolliseksi asettua Venäjän kansanjoukkojen johtoon niiden taistelussa kaikkia puolittain maaorjuudellisen järjestelmän jäännöksiä ja tsarismia peruja vastaan;

3) tekee mahdolliseksi viedä vallankumouksen asian ratkaisevaan päätökseen ja ratkaista täydellisesti sotaa ja rauhaa, maiden konfiskointia, 8-tuntista työpäivää y.m. koskevat kysymykset,

neuvottelukokous on sitä mieltä:

a) että proletariaatille niin välttämätön voimien yhteenliittäminen voidaan toteuttaa vain siten, että pidetään lippuna Zimmerwaldia ja Kienthalia, puolueen ohjelmaa sekä vuosien 1908 ja 1910, 1912 ja 1913 päätöksiä;

b) ettei yhdenkään työväenjärjestön, olkoon se sitten ammattiyhdistys, valistuskлубi tahi kulutusosuuskunta, ei yhdenkään työväenlehden eikä aikakauslehden pidä jäädä pois tämän lipun alta;

c) samalla neuvottelukokous ilmoittaa kannattavansa mitä päätäväisimmän ja kiihkeimmän mainittujen päätösten pohjalla luotavaa yhtenäisyyttä”.

Kumpi päätös johtaa nopeammin yhtenäisyyteen — se on kysymys, joka kaikkien internationalistityöläisten tulee nyt käsitellä ja ratkaista.

Väliryhmäläisten poliittisissa päätöslauselmissa on otettu peruspiirtein oikea linja — välien katkaiseminen puolustuskantalaisiin.

Meidän kannaltamme tällaisten olosuhteiden vallitessa ei voida millään puolustaa voimien pirstomista, olipa se minkäläistä tahansa.

PUUROPÄITÄ

(VIELÄ ALUEVALTAUKSISTA)

Narodnikkien ja menshevikkien liittoutuman käsissä olevan „Izvestija” lehden toimittajat lyövät kaikki ennätykset asioiden sotkemisen alalla. Toukokuun 16 p:n ilmestyneessä 67. numerossa he yrittävät polemisoida „Pravdaa” vastaan, jättäen sen tietenkään „ministerien” huonon tavan mukaan nimeämättä. „Pravdalla” on kuulemma aluevaltauksista hämärä, harhaan johtava *käsitys*.

Anteeksi, kansalaiset ministerit ja ministerikelpoiset toimittajat, mutta tosi pysyy totena, nimittäin se, että *vain* meidän puolueemme on esittänyt tarkoissa, virallisissa päätöslauselmissaan määritelmän aluevaltauksista. Annektointi (aluevaltaus) on vieraan kansan väkivaltaista pitämistä kyseisen valtion rajojen sisällä. *Eikä* kukaan venäjää lukeva ja ymmärtävä *ole* voinut olla käsittämättä sitä luettuaan „Soldatskaja Pravdan” 13. numeron liitteen (24—29. IV. 1917 pidetyn Yleisvenäläisen konferenssin päätöslauselmat)*.

Mitä vastaväitteitä esittävät „Izvestijan” narodnikki- ja menshevikkitoimittajat? Vain sen, että meidän katsomuksemme mukaan täytyy muka „sotia niin kauan, kunnes Saksa muuttuu Brandenburgin herttuakunnaksi... Venäjä Moskovan suuriruhtinaskunnaksi”!! Annektointi, valistaa toimitus lukijoitaan, „merkitsee sodan julistamispäivänä toisen valtion hallussa olleen alueen väkivaltaista valtausta” (lyhyesti sanoen: ilman aluevaltauksia = status quo, s.o. ennen sotaa vallinneen tilan palauttaminen).

Toimeenpanevan komitean narodnikki- ja menshevikki-johtajat ovat menetelleet varomattomasti, he ovat menetel-

* Ks. tätä osaa, s. 260. *Toim.*

leet todellakin varomattomasti uskoessaan toimittamisen miehille, joiden päässä on tuollaista puuroa.

Soveltakaamme *heidän* määritelmäänsä sitä väitettä, jonka *he* esittivät meitä vastaan: „täytyy sotia niin kauan, kunnes Venäjä palauttaa Puolan, Saksa Togon ja Afrikassa olevat siirtomaansa”?? Se on aivan tolkutonta, se ei ole tolkutonta yksistään teorian, vaan myös käytännön kannalta, sillä sotilaat, olkoot he minkä maan sotilaita hyvänsä, ajavat tiehensä sellaiset toimittajat, jotka ajattelevat tuolla tavalla.

Heidän ajatuksensa on virheellinen seuraavassa suhteessa:

1) Teoreettiseen aluevaltaus-määritelmään sisältyy käsite „vieras” kansa, s.o. kansa, joka on säilyttänyt erillisyytensä ja tahtoo elää erillisenä. Miettikääpä sitä, maanmieheni; ellei asia ole teille vieläkään selvä, niin lukekaa Engelsin ja Marxin lausunnot Irlannista, Saksan tanskalaisista osista, siirtomaista, ja te huomaatte, miten pahasti olette sotkeutuneet. Tässä ei ole mitään tekemistä Brandenburgin herttuakunnalla eikä liioin Moskovan ruhtinaskunnallakaan. 2) On typerää sotkea toisiinsa aluevaltauskäsitettä koskeva kysymys ja kysymys siitä, „mihin saakka on sodittava”; se merkitsee, ettei ymmärretä sodan ja tiettyjen luokkien etujen ja herruuden välistä yhteyttä; se merkitsee, että siirrytään *luokkataistelun* kannalta pikkuporvarilliselle, „luokattomalle” kannalle. *Niin kauan kuin* kapitalistien luokka on vallassa, kansat tulevat kiertämättömästi sotimaan „niin kauan kuin” tämä luokka tahtoo. Se on pikkuporvarin harhaluuloa, että siitä voidaan vapautua toivomusten, vaatimusten ja neuvottelujen avulla. 3) *Niin kauan kuin* kapitalistien luokka on vallassa, *kapitalistien* solmima rauha tulee *kiertämättä* olemaan „vallattujen alueiden vaihtoa” — Armenia vaihdetaan Lothringeniin, siirtomaa siirtomaahan, Galitsia Kuurinmaahan j.n.e. Tietämättömälle ihmiselle voidaan antaa anteeksi, jos hän ei näe sitä, mutta „Izvestijan” toimittajille — ei. 4) Kun valtaan nousee proletariaatti — sota on johtamassa ja johtaa siihen kaikkialla —, silloin *käy mahdolliseksi* todella „rauha ilman aluevaltauksia”; muussa tapauksessa se *ei ole mahdollinen*.

Kun puolueemme sanoo: „rauha ilman aluevaltauksia”, niin se selittää aina — varoittaakseen puuropäitä,— että

tämä tunnus on yhdistettävä *erottamattomasti* proletaariin vallankumoukseen. Vain siihen yhdistettynä tuo tunnus on tarpeellinen ja oikea, se viitoittaa vain *tuon* vallankumouksen suunnan, se auttaa vain tuon vallankumouksen kehitystä ja kasvua. Ken horjuu saamattomana pannen toivonsa toisaalta kapitalisteihin ja toisaalta työväen vallankumoukseen, hän tekee itsestään avuttoman ja menee sekaisin koko aluevaltauskymysssä.

P. S. „Delo Nāroda” on toukokuun 17 päivän numerossaan samaa mieltä „Izvestijan” kanssa siitä, että käsite „ilman aluevaltauksia” on sama kuin käsite „status quo”. Herrat eserrät tai herrat menshevikit, yrittäkääpä sanoa tämä selvästi, tarkasti, suoraan puolueenne, Pietarin komiteanne, edustajakokouksenne nimissä!

„Pravda” № 60,
toukokuun 31 (18) pñä 1917

Julkaistaan „Pravda” lehden
tekstin mukaan

TAISTELU RAPPIOTILAA VASTAAN VALIOKUNTIA LISÄÄMÄLLÄ

„Izvestija” julkaisi toukokuun 17 p:n numerossa talousosaston hirveän pitkän, hirveän ikävän ja hirveän typerän päätöslauselman taistelusta rappiotilaa vastaan.

Se on eri taistelua! Mainiot ajatukset ja erinomaiset suunnitelmat tyrehdytetään elottomien byrokraattisten laitojen verkolla. „Talousosasto muutetaan”... kuulkaa, kuulkaa! — „kansantalouden järjestelyosastoksi”...

Suurenmoista! Olemme varmalla tiellä! Rauhoitu, ma! Osaston nimi on *muu-tet-tu*.

Voidaankohan yleensä „järjestää kansantaloutta”, ellei olla valtiovallan ruorissa? sitä Toimeenpanevassa komiteassa ei ole muistettu ajatella.

...Osastoon kuuluu *kuusi* „alaosastoa”... Tämä on päätöslauselman 1. §, 2. §: tulee järjestää „kiinteä organisaatioyhteys”, 3. §: määritellä säännöstelyä koskevat „peruseriaatteen”, 4. §: järjestää „läheinen organisatorinen kanssakäyminen” ministerien kanssa (ihan totta, tämä ei ole Muzhik Vrednyin⁹⁶ tarinasta, vaan „Izvestijasta”, № 68 toukokuun 17 p:ltä, 3. sivu, 3. palsta, 4. § ...). 5. §: „hallitus muodostaa valiokunnat”. 6. §: „lähipäivinä tulee laatia lakiehdotus”, 7. §: tulee ryhtyä viipymättä „muotoilemaan lakiehdotusten perussäännöksiä” viidestä momentista...

Oi noita neropatteja! oi noita lainsäätäjiä! oi noita Louis Blanc’eja!

VIELÄ KERRAN POIKETTU DEMOKRATISMISTA

„Izvestijaa” toimittavat narodnikit ja menshevikit tah-
tovat, että heitä pidettäisiin sosialisteina, vaikka eivät osaa
olla edes demokraatteja. Toukokuun 17 p:nä ilmestyneessä
68. numerossa he kehottavat suhtautumaan „varovasti”
„tunnukseen osittaisista uusintavaaleista”. „Edustajat on
valittava määrääjäksi, esimerkiksi kahdeksi—kolmeksi
kuukaudeksi”, opettavat he työläisiä, „muttei missään
tapauksessa (!!)

viikoksi — kahden joukkokokouksen väli-
seksi ajaksi”.

Sopiiko virallisen äänenkannattajan olla kiihdyksissä
uusintavaalien vuoksi ja kehottaa „varovaisuuteen”...
missä? siinä, kun joukot ilmaisevat epäluottamuksensa
tuota äänenkannattajaa kohtaan!

Tämä on ensimmäinen kysymys.

Toinen kysymys: eikö tietoinen demokratismi velvoita
asettamaan kysymystä varovaisuudesta uusintavaalien
yhteydessä (jos se kerran asetetaan) yksinomaan vain
puoluekantaisuuden näkökannalta? Me, narodnikkien ja
menshevikkien vaaliliitto, pidämme nähkääs omaa, vaali-
liittomme linjaa oikeana siitä ja siitä syystä ja bolshevik-
kien linjaa vääränä siitä ja siitä syystä. Minkähän
vuoksi nuo toimittajat, demokratismista poiketen, vetoavat
puoluekantaisuuteen vetoamisen asemesta siihen kummal-
liseen todistusperusteeseen, että virhe vaaleissa on muka
„poikkeus”? Eivätkö he todellakaan tiedä, että työläiset
ajattelevat ja sanovat kaikkialla, että se „virhe”, jonka
Skobelevit ja Tshernovit tekivät mennessään kapitalistien
ministeristöön, *ei suinkaan ole* „poikkeus”?

Kolmas kysymys: eikö demokraatin, jos hän kerran on
halunnut asettaa kysymyksen uusintavaaleista, pitäisi

tunnustaa ja korostaa demokraattisuuden periaatetta: väestön oikeutta kutsua pois *milloin hyvänsä* kaikki ja kaikenlaiset valitsemansa henkilöt, viranhaltijat, edustajat?

Eivätkö „Izvestijan” toimittajat satu muistamaan, jos he välittävät tieteellisen sosialismin perustanlaskijain, Marxin ja Engelsin, mielipiteestä, mitä nuo oikeat sosialistit kirjoittivat tästä oikeudesta?

„Pravda” № 60,
toukokuun 31 (18) pnä 1917

Julkaistaan „Pravda” lehdessä
tekstin mukaan

MITEN KAPITALISTIT PELOTTELEVAT KANSAA?

„Finansovaja Gazeta” kirjoittaa toukokuun 17 pnä pääkirjoituksessaan:

„Kaikkien niin kovin toivoma ja odottama poliittinen kumous on muuttumassa sellaiseksi sosiaaliseksi vallankumoukseksi, jollaista ei ole ollut vielä missään. Vapaassa maassa laillinen ja luonnollinen „luokkataistelu” on meillä saavuttanut luokkasodan luonteen. Uhkaa finanssi-vararikko. Romahdus teollisuuden alalla on kiertämätön...

Poliittisen vallankumouksen suorittamista varten riitti se, että Nikolai II pakotettiin luopumaan valtaistuimesta ja vangittiin kymmenkunta hänen ministeriään. Se voitiin tehdä helposti yhdessä päivässä. Mutta sosiaalisen vallankumouksen suorittamista varten on kymmenet miljoonat kansalaiset saatava luopumaan kaikista omistusoikeuksistaan ja vangittava kaikki ei-sosialistit. Tätä ei voida tehdä vuosikymmenisäkään”.

Se ei ole totta, hyvät kansalaiset, se on huutava valhe! Te haluatte nimittää „sosiaaliseksi vallankumoukseksi” teollisuuden *valvonnan* siirtämistä työläisten huostaan. Te teette siinä kolme hirmuvirhettä:

Ensinnäkin myös helmikuun 27 päivän vallankumous oli sosiaalinen vallankumous. Jokainen poliittinen kumous, ellei se ole hallitusklikin vaihdos, on sosiaalinen vallankumous,— kysymys on vain siitä, *minkä luokan* sosiaalinen vallankumous se on. Vuoden 1917 helmikuun 27 päivän vallankumous siirsi vallan Nikolai II johtamilta maaorjanomistajatilannerhoilta porvaristolle. Se oli *porvariston* sosiaalinen vallankumous.

Käyttämällä jäykkää ja tieteellisesti virheellistä terminologiaa, sotkemalla toisiinsa „sosiaalisen” ja „sosialistisen” vallankumouksen „Finansovaja Gazeta” haluaa *salata* kansalta sen ilmeisen tosiasian, että työläiset ja talonpojat

eivät voi tyytyä pelkästään siihen, että porvaristo on anastanut vallan.

Herrat kapitalistit ovat vaiti tästä yksinkertaisesta ja selvästä tosiasiasta pettäen itseään sekä kansaa.

Toiseksi, sellaiseksi, „jollaista ei ole ollut vielä missään”, pitää nimittää myös vuosien 1914—1917 imperialistista suursotaa. „Missään ei ole ollut vielä” tällaista rappio-tilaa, näin hirveitä kauhuja, tällaisia onnettomuuksia, tällaista *kaiken kulttuurin romahdusta*. Ei niiden tai näiden kärsimättömyys, niiden tai näiden harjoittama propaganda, vaan objektiiviset olot ja tämä kaiken kulttuurin ennennäkemätön romahdus pakottavat siirtymään tuotannon ja jakelun, pankkien, tehtaiden y.m. valvontaan.

Muussa tapauksessa tuhoutuu kiertämättömästi vähääkään liioittelematta sanoen kymmeniä miljoonia ihmisiä.

Kun vallitse helmikuun 27 päivän „poliittisen kumouksen” luoma vapaus, kun ovat olemassa työläisten, talonpoikain y.m. edustajain Neuvostot, *ei* tällainen valvonta *ole mahdollista* muuten kuin siten, että työläiset ja talonpojat ovat siinä vallitsevina, että väestön vähemmistö alistuu enemmistön tahtoon. Raivostuttakoon se teitä kuinka hyvänsä, mutta sille ei mahda mitään.

Kolmanneksi — ja tämä on tärkeintä — sosialistisenkaan vallankumouksen suorittamista varten *ei ole* lainkaan tarpeen, että „kymmenet miljoonat kansalaiset luopuvat kaikista omistusoikeuksistaan”. Sosialismiakaan varten (pankkien ja tehtaiden valvonta *ei ole vielä* sosialismia) ei tarvita mitään sellaista.

Tuo on mitä pahinta sosialismin parjaamista. Ei yksikään sosialisti ole milloinkaan ehdottanut „kymmenien miljoonien”, t.s. pienten ja keskivarakkaiden talonpoikien omaisuuden poisottoa (=sitä, että heidät on „saatava luopumaan kaikista omistusoikeuksistaan”).

Ei mitään sen tapaistakaan!

Kaikki sosialistit ovat aina kumonnettuollaiset perättömät puheet.

Socialistit haluavat saada *vain* tilanherrat ja kapitalistit „luopumaan”. Jotta voitaisiin antaa murskaava isku sille pilkanteolle, jota esim. hiilikaivosten omistajat harjoittavat kansaa kohtaan saattamalla tuotannon sekasortoon ja turmelemalla sitä, on saatava vain *muutama sata*, korkeintaan tuhat, pari tuhatta miljonääriä — pankkipösoä sekä

kauppa- ja teollisuuskihoa — „luopumaan” omaisuudestaan.

Se riittää aivan hyvin pääoman vastarinnan murtamiseksi. *Eikä* edes tältäkkään *rikkaiden pikkuryhmältä tarvitse* riistää „*kaikkia*” omistusoikeuksia; voidaan säilyttää heidän omistusoikeutensa moniin kulutustarvikkeisiin sekä tiettyyn, vaatimattomaan tuloonkin.

Muutamien satojen miljonäärien vastarinnan murtaminen onkin ainoa tehtävämme. Tällä ja vain tällä ehdolla *voidaan* pelastua romahdukselta.

„*Pravda*” № 61, kesäkuun 1
(toukokuun 19) pnä 1917

Julkaistaan „*Pravda*” lehden
tekstin mukaan

VIELÄ ERÄS KAPITALISTIEN RIKOS

Hiljattain Donetsin työläisten valtuusto paljasti Pietarissa esittämässään selostuksessa herrat Donetsin hiilikaivosten omistajat, jotka saattavat rikollisesti tuotantoa *sekasortoon*, keskeyttävät sen ja syöksevät (varjellakseen „pyhää” hirmuvoittojen saantioikeuttaan) työläisiä työttömyyteen, maan nälänhätään ja teollisuuden kriisiin hiilen puutteessa.

Tänään saimme sähkeen, jossa tiedotetaan hiiliteollisuudenharjoittajain yhtä häikäilemättömästä ja rikollisesta menettelystä Venäjän toisessa laidassa. Tuo työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvostolle sekä kolmelle ministerille lähetetty sähke on seuraavanlainen (sulkeissa olevat tekstikorjaukset ovat meidän tekemiä):

„Sotilaiden edustajain (Neuvosto) ja Michelsonin Sudzhenin kaivosten palveluskunnan liitto syrjäyttivät huhtikuun 29 p:nä 9 kaivos-hallinnon jäsentä virasta rikollisen, provokatorisen asiainhoidon vuoksi, mikä uhkasi johtaa kaivostöiden keskeytymiseen. Johtoon on asetettu insinöörien neuvosto, teknillinen neuvottelukunta, ja sitä valvoo välittömästi työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvosto. Tarkastuksen jälkeen Tomskin johtavien järjestöjen toimikunta vahvisti päätöksemme.

Toukokuun 11 p:n sähkeellään Michelson kielsi työläisiltä tilin; vaa-dimme täydellistä restauraatiota. Restauraatio on mahdotonta*; kai-voksia uhkaa anarkia ja työläisiä kärsimyksen. Ryhtykää kiireisesti toimenpiteisiin puolen miljoonan rpl. lähettämiseksi, päättäkää kaivos-ten kohtalosta, pakkoluovuttakaa. Kaivokset palvelevat maanpuolus-tusta, vuorokautinen louhinta on 135.000 puutaa, seisaus uhkaa rauta-tieliikennettä, tehtaita. Toistaiseksi työ on normaalia. Maalis—huhtikuun tilitykset keskeneräisiä. Työläisten sotilaiden edustajain Neuvosto, palveluskuntalaisten liitto”.

* Ajatus on epäselvä; merkitsisiköhän se, että töiden keskeydyttyä niiden uudelleen aloittaminen käy vaikeaksi ja miltei mahdottomaksi?

Ei voida löytää oikeampaa sanontaa kuin se, jota sähkeen lähettäneet työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvosto ja palveluskuntalaisten liitto ovat tässä sähkeessä käyttäneet: kapitalistien „rikollinen, provokatorinen asiainhoito”.

Ja kaikki Väliaikaisen hallituksen jäsenet, myös mukosialistiset ministerit mukaan lukien, ovat tässä asiassa kanssarikollisia, jos he edelleenkin „taistelevat” lähenevää romahdusta vastaan vain päätöslauselmien ja valiokuntien avulla, liikkeenharjoittajain kanssa pidettävien neuvottelukokousten avulla, jos he edelleenkin „sanoja siinä turhaan hukkaavat, missä vallan käyttö (kapitalisteja vastaan) vain on paikallaan”.

„Pravda” № 61, kesäkuun 1
(toukokuun 19) pnä 1917

Julkaistaan „Pravda” lehden
tekstin mukaan

JA TAASKIN VALHETTA

„Jedinstvo” („Yhtenäisyys” — yhtenäisyys porvariston kanssa) vakuuttaa tänään, että „leniniläiset väittävät Kuurinmaan olevan Saksan maakunnan”.

Se on valhe. Se on „Russkaja Voljan” ja „Retshin” hengen mukaista ja se on valhe.

„Pravda” kehotti „Retshiä” ja muita lehtiä esittämään sellaisen aluevaltaus-määritelmän, että se pätisi sekä Saksan, Englannin että Venäjän aluevaltauksiin nähden.

Porvarilliset lehdet (ja m.m. „Jedinstvo”) eivät pysty vastaamaan kysymykseen ja siksi ne yrittävät kuitata asian valheiden toistamisella. Häpeällistä!

Kirjoitettu toukokuun 18 (31) pnä 1917

*Julkaistu kesäkuun 1 (toukokuun 19) pnä 1917
„Pravda” lehden 61. numerossa*

*Julkaistaan lehden
tekstin mukaan*

KIRJE TOIMITUKSELLE

Lehdet ovat taaskin julkaisseet valheellisen uutisen, että muka selittämättömien syiden vuoksi en mennyt talonpoikain edustajakokoukseen, kartoin sitä j.n.e. Asia on kuitenkin niin, että minun olisi pitänyt puhua siellä keskiviikkona ja olin valmis menemään sinne, kun sain tiedon, että keskiviikkona käsitellään organisaatiokysymys ja agraarikysymyksen käsittely toistaiseksi keskeytetään; samoin kävi tänään, s.o. torstaina. Pyydän vieläkin kerran olemaan uskomatta muihin lehtiin kuin „Pravdaan”.

N. Lenin

Kirjoitettu toukokuun 18 (31) pnä 1917

*Julkaistu kesäkuun 1 (toukokuun 19) pnä 1917
„Pravda” lehden 61. numerossa*

*Julkaistaan lehden
tekstin mukaan*

ONKO KAKSOISVALTA KADONNUT?

Ei. Kaksoisvalta on säilynyt. Kysymys valtiovallasta, joka on jokaisen vallankumouksen peruskysymys, on edelleenkin epämääräisessä, epävakassa, ilmeisessä siirtymis-tilassa.

Verratkaa toisiinsa ministerien lehtiä, yhtäältä esim. „Retshiä”, ja toisaalta „Izvestija”, „Delo Naroda” ja „Rabotshaja Gazeta” lehtiä. Tarkastelkaa niiden niukkoja, valitettavasti liian niukkoja virallisia tiedoituksia siitä, mitä tapahtuu Väliaikaisen hallituksen istunnoissa, kuinka tämä hallitus „lykkää” mitä tärkeimpien kysymysten käsittelyä, koska se ei kykene ottamaan mitään määrättyä suuntaa. Lukekaa ajatellen työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvoston Toimeenpanevan komitean toukokuun 16 p:n hyväksymä päätöslauselma kaikkein oleellisimmasta, tärkeimmästä kysymyksestä — taistelutoimenpiteistä rappio-tilaa, väistämättömästi uhkaavaa katastrofia vastaan — niin vakuututte, ettei kaksoisvaltaan ole lainkaan kajottu.

Kaikki myöntävät, että maamme lähenee hirveän nopeasti katastrofia, mutta yrittävät selviytyä siitä kansliatouhulla.

Eikö se ole kansliatouhua, kun sellaisesta kysymyksestä kuin katastrofikysymyksestä hyväksytyssä päätöslauselmassa ladotaan sellaisena ajankohtana kuin nykyisenä ajankohtana valiokunta valiokunnan päälle, osasto osaston ja alaosasto alaosaston päälle? Kun tuo sama Toimeenpaneva komitea hyväksyy tuotannon tahalliseksi seka-sortoon saattajiksi paljastettujen Donetsin hiiliteollisuudenharjoittajain ennenkuulumattoman kuohuttavassa jutussa päätöslauselman, jossa ei taaskaan ole muuta kuin hyviä toivomuksia? On saatava hinnat kiinteiksi, säännösteltävä

liikevoitto, säädettävä minimipalkka, ryhdyttävä järjestämään valtion säännöstelyn alaisia trusteja — minkä kautta? Miten? „Keskusvirastojen sekä Donetsin—Krivoi Rogin kivihiilialueen paikallisten virastojen kautta. Näiden virastojen tulee olla luonteeltaan demokraattisia ja niihin tulee kuulua työläisten, liikkeenharjoittajien, hallituksen ja demokraattisten vallankumouksellisten järjestöjen edustajia”!

Tuo olisi koomillista, ellei kysymyksessä olisi tragedia.

Onhan hyvinkin tunnettua, että tuollaisia „demokraattisia” virastoja on ollut ja on nytkin sekä paikkakunnilla että Pietarissa (se sama työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvoston Toimeenpaneva komitea), mutta ne eivät voi tehdä kerrassaan mitään. Donetsin työläisten ja teollisuudenharjoittajain neuvotteluja on käyty jo maaliskuun — maaliskuun! — lopulta lähtien. On kulunut runsaasti puolitoista kuukautta. Tuloksena on, että Donetsin työläisten on ollut pakko todeta teollisuudenharjoittajain saattavan tuotantoa tahallisesti sekasortoon!

Ja kansalle syötetään taas lupauksia, sille tyrkytetään valiokuntia, työläisten ja liikkeenharjoittajain edustajain (tasanko?) kokouksia ja aloitetaan taas alusta loppumaton loru!

Kaiken pahan perussyynä on kaksoisvalta. Narodnikkien ja menshevikkien virheen perussyynä on se, että he eivät käsitä luokkataistelua, jonka he haluavat korvata tai hämätä, sovittaa korulauseilla, lupauksilla, kansliatouhulla, valiokunnilla, joihin „osallistuu”... tuon saman kaksoisvaltahallituksen edustajia!

Kapitalistit ovat rikastuneet ennenkuulumattomasti, skandaalimaisesti sodan aikana. Heillä on puolellaan hallituksen enemmistö. He haluavat itselleen kaikkivaltaa, luokka-asemansa kannalta katsoen he eivät voi olla tavoittelematta ja puoltamatta kaikkivaltaansa.

Työväenjoukot, jotka muodostavat väestön suuren valtaenemmistön, pitävät hallussaan Neuvostoja, tuntevat voimansa enemmistön voimaksi, näkevät kaikkialla elämän „demokratisoimis”-lupauksia, tietävät demokratian olevan enemmistön herruutta vähemmistön suhteen (*eikä päinvastoin*, niinkuin kapitalistit haluavat) ja pyrkivät parantamaan elämäänsä vasta vallankumouksen ajoista lähtien — tätäkään ei ole tapahtunut kaikkialla, eikä sodan

alusta alkaen,— nämä työväenjoukot eivät voi olla pyrkimättä kansan, s.o. väestön enemmistön kaikkivaltaan, t.s. siihen, että asiat ratkaistaan työläisenemmistön tahdon mukaisesti kapitalistivähemmistöä vastaan eikä enemmistön ja vähemmistön keskeisen „sopimuksen” mukaisesti.

Kaksoisvalta on säilynyt. Kapitalistien hallitus pysyy kapitalistien hallituksena, vaikka siihen on liitetty pikku lisäksi narodnikki- ja menshevikkivähemmistö. Neuvostot pysyvät enemmistön järjestönä. Narodnikki- ja menshevikkijohtajat heittelevät avuttomina sinne tänne haluten istua kahdella tuolilla.

Mutta kriisi syvenee. Asiat ovat menneet niin pitkälle, että hiiliteollisuuskapitalistit tekevät uskomattoman häikäilemättömiä rikoksia, aiheuttavat vahinkoa tuotannolle ja keskeyttävät sen. Työttömyys lisääntyy. Puhutaan työnsuluista. Oikeastaan työnsulut alkavatkin juuri siten, että kapitalistit saattavat tuotannon sekasortoon (hiilihän on teollisuuden leipää!), juuri siten, että työttömyys lisääntyy.

Koko vastuu tuosta kriisistä, lähenevästä katastrofista lankeaa narodnikki- ja menshevikkijohtajille. Sillä juuri he ovat tätä nykyä Neuvostojen, s.o. enemmistön, johtajia. Vähemmistön (kapitalistien) haluttomuus alistua enemmistön tahtoon on kiertämätöntä. Ne, jotka eivät ole unohtaneet kaikkea mitä sekä tiede että kaikkien maiden kokemus opettaa, ne, jotka eivät ole unohtaneet luokkataistelua, eivät jää odottelemaan herkkäuskoisesti „sopimuksen tekoa” kapitalistien kanssa tällaisesta päivänpolttavasta peruskysymyksestä.

Väestön enemmistöllä, s.o. Neuvostoilla, t.s. työläisillä ja talonpojilla, olisi täysi mahdollisuus pelastaa tilanne, estää kapitalisteja saattamasta tuotantoa sekasortoon ja keskeyttämästä sitä, ottaa tuotanto viipymättä, tosiasiallisesti oman valvontansa alaiseksi, ellei olisi olemassa narodnikki- ja menshevikkijohtajain „sovittelu”-politiikkaa. Näille lankeaa koko vastuu kriisistä ja katastrofista.

Mutta ei ole muuta ulospääsyä kuin työläis- ja talonpoikaisenemmistön päätös kapitalistivähemmistöä vastaan. Mitkään vitkutukset eivät auta, ne vain pahentavat sairautta.

Marxilaisuuden kannalta katsoen narodnikki- ja menshevikkijohtajien „sovittelupolitiikka” on pikkuporvariston

horjunnan ilmausta, pikkuporvariston, joka pelkää luottautua työläisiin ja pelkää katkaista välejänsä kapitalisteihin. Tuo horjunta on kiertämätöntä, yhtä kiertämätöntä kuin on meidän, proletariaatin puolueen taistelu horjunnan voittamiseksi ja sen selittämiseksi kansalle, että tuotantoa on kunnostettava, järjestettävä ja laajennettava vastoin kapitalistien tahtoa.

Muuta ulospääsyä ei ole. Joko takaisinpäin, kapitalistien kaikkivaltiuteen, tahi eteenpäin, todelliseen demokratiaan, jolloin asiat ratkaistaan enemmistön tahdon mukaisesti. Nykyinen kaksoisvalta ei voi jatkua kauan.

*„Pravda” № 62, kesäkuun 2
(toukokuun 20) pnä 1917*

*Julkaistaan „Pravda” lehden
tekstin mukaan*

MAAN „OMAVALTAISESTA ANASTAMISESTA”

(„SOSIALISTIVALLANKUMOUKSELLISTEN“ HATABIA TODISTEITA)

„Izvestija Vserossiiskogo Soveta Krestjanskijh Deputatov”⁹⁷ lehden 10. numerossa toukokuun 19 päivältä on julkaistu S. Maslovin alustus „maiden anastusta” koskevine lausuntoineen. „Eräillä seuduilla”, sanoi S. Maslov, „talonpoikaisto pyrkii toteuttamaan maanomistusoikeutensa anastamalla omavaltaisesti maidensa vieressä olevia tilanherrojen maita. Herää kysymys, miten tarkoituksenmukaista sellainen on”.

S. Maslov pitää sitä epätarkoituksenmukaisena ja esittää neljä todistetta. Tarkastelkaamme niitä huolellisesti.

Ensimmäinen todiste. Venäjän maavaranto ei jakaannu tasasuhteisesti eri alueiden ja kuvernementtien kesken. Viitaten tähän kiistattomaan tosiasiaan S. Maslov sanoo:

„On helppo kuvitella, kuinka vaikeaksi maakysymyksen oikea ratkaiseminen muodostuu, jos jokainen kuvernementti tai alue alkaa vaatia itselleen vain omia maitaan ja anastaa ne huostaansa. Ei ole vaikea nähdä, mitä siitä seuraa, jos erinäiset talonpoikaiskylät anastavat naapureinaan olevien tilanherrojen maat jättäen muut talonpojat maatomiksi”.

Tämä mieltelmä on aivan ilmeistä, huutavaa totuudesta poikkeamista. Mietelmä ruoskii niitä, joiden päähän pälkähtäisi kehottaa talonpoikia anastamaan ja sitä paitsi ottamaan järjestymättömästi maita *omaisuudekseen*. Anastetaan, jaetaan — ja asia on selvä.

Se olisi todellakin anarkismin huippu, typeryyden huippu.

Emme tiedä, kuka, mikä puolue on ehdottanut tuollaista typeryyttä. Jos se lienee S. Maslovin tarkoitus, niin hän taistelee tuulimyllyjä vastaan. Se on naurettavaa.

Meidän puolueemme, VSDT bolshevikkipuolue, ehdotti selväsanaaisessa päätöslauselmassa, että maan pitää olla

koko kansan *omaisuutta*. Siis *me emme hyväksy mitään* maan anastamista yksityisomaisuudeksi.

Mutta kysymys ei ole siitä, ja S. Maslov paljasti itse itsensä mainitsemalla tärkeimmästä ja oleellisimmasta: *tilanherrojen* maiden anastamisesta. Se on oleellisinta. Siinä on asian ydin. Sitä kysymystä S. Maslov kiertää ja kaartaa.

Tilanherrain maat on konfiskoitava *heti*, t.s. tilanherrain omistusoikeus niihin on kumottava *heti* ja *ilman lunastusmaksua*.

Entä miten on meneteltävä näiden maiden *hallinnan* suhteen? Kenen tulee ottaa ne heti haltuunsa ja kylvää ne? Paikallisten talonpoikain ja sitä paitsi järjestyneesti, siis enemmistön päätöksen perusteella. Sellainen on meidän puolueemme neuvo. Tilanherrain maat on luovutettava *heti* paikallisten talonpoikien hallintaan ja niiden *omistusoikeus* säilytettävä kansalla. *Lopullisen* hallintaoikeuden säätää Perustava kokous (tahi Neuvostojen Yleisvenäläinen Neuvosto, jos kansa tekee siitä Perustavan kokouksen).

Mitä tekemistä tässä on eri alueiden maavarannon epätasaisuudella? On selvää, ettei mitään. Tuo epätasaisuus säilyy kuitenkin Perustavaan kokoukseen saakka *kaikkia* suunnitelmia, sekä tilanherrojen suunnitelmaa, S. Maslovin suunnitelmaa että meidän suunnitelmaamme toteutettaessa.

S. Maslov on vain johdattanut talonpoikain huomiota syrjään asiasta. Hän on hämännyt asian olemusta tyhjillä, asiaan kuulumattomilla sanoilla.

Asian olemuksena on kysymys tilanherrain maista. Tilanherrat haluavat säilyttää ne. Me haluamme luovuttaa ne *heti* talonpojille *ilman lunastusta, maksuttomasti*. Maslov haluaa vitkuttaa asiaa „sovittelukamarien” avulla.

Se on vahingollista. Vitkuttaminen on vahingollista. Tilanherrojen on heti alistuttava talonpoikain enemmistön tahtoon. Ei pidä „rakentaa sovintoa” enemmistön (talonpoikien) ja vähemmistön (tilanherrojen) kesken. Sellainen sovinnonteko on luonnoton, epäoikeudenmukainen, epädemokraattinen myönnytys tilanherroille.

S. Maslovin toinen todiste:

„Talonpojat pyrkivät anastamaan maita siinä toivossa, että jos he ehtivät jotain muokata, niin se kaikki jää heille. Sen voivat tehdä vain talonpoikaistaloudet, joilla on riittävästi työntekijöitä ja hevosia. Hevosttomat perheet, ne perheet, jotka ovat luovuttaneet suuren osan työ-

voimastaan armeijalle, eivät voi käyttää anastuskeinoa saadakseen itselleen maata. Sen vuoksi on selvää, että tuo keino voi olla edullinen voimakkaammille ja jopa enemmän maata omistaville, muttei niille, jotka kipeimmin tarvitsevat maata”.

Tämäkin todiste on huutavaa valhetta. S. Maslov kääntää taaskin talonpoikain huomion pois asian olemuksesta, tilanherrojen maita koskevasta kysymyksestä. Sillä muut-tuukohan asia siitä, jos talonpojat eivät saa tilanherrojen maita „anastamalla” (s.o. maksuttomasti, kuten me ehdotamme), *vaan vuokralle, s.o. maksua vastaan* (kuten tilanhererrat ja S. Maslov ehdottavat)? Eikö tilanherroilta vuokrattujen maiden kyntämistä varten tarvita hevosia ja työmiehiä? Voivatko ne perheet, jotka ovat antaneet työn-tekijöitään armeijaan, vuokrata saman verran maata kuin suuriperheelliset?

Tässä kohdassa on ero meidän puolueemme, bolshevikien, ja Maslovin välillä vain se, että hän ehdottaa otettavaksi tilanherroilta maat maksua vastaan ja „sovittavan” sopimuksen teon jälkeen, me sen sijaan — heti ja maksuttomasti.

Kysymyksellä talonpoikain *keskuudessa* olevista rikkaista ei tässä ole mitään tekemistä. Enemmänkin: maksuton ottaminen on edullisempaa *köyhille*. Maksusta voivat ottaa helpommin rikkaat.

Mihin toimenpiteisiin voidaan ja pitää ryhtyä, ettei rikas talonpoika tekisi vääryyttä köyhälle?

1) Asiat on ratkaistava enemmistön tahdon mukaisesti (köyhiä on enemmän kuin rikkaita); sitä me ehdotammekin;

2) Köyhät talonpojat on järjestettävä erikseen, jotta he käsittelisivät *erikseen* omia *erikoisettujaan*. Sitä me ehdotammekin;

3) Tilanherrojen maat on kynnättävä yhdessä yhteisillä juhdilla, yhteisillä työvälineillä maatyöläisten edustajain Neuvostojen johdolla. Sitä me ehdotammekin.

Nimenomaan kahta viimeksi mainittua — kaikkein tärkeintä — toimenpidettä „socialistivallankumouksellisten” puolue *ei* kannata. Se on erittäin valitettavaa.

Kolmas todiste:

„Ensi aikoina, vallankumouksen ensi päivinä, kun armeijassa sotilaiden keskuuteen levisi huhu, että siellä, kotiseudulla, on käynnissä maanjako, monet alkoivat pyrkiä kiihkeästi kotiin peläten jäävänsä osattomiksi ja lisäsivät rintamakarkuruutta”.

Tämä todiste liittyy maan hetikohtaiseen *omaisuudeksi jakamiseen*. Kukaan ei ole ehdottanut sitä. S. Maslov ampuu taas ohi.

Neljäs todiste:

„Lopuksi, maiden anastamiset uhkaavat johtaa suorastaan kylvöjen supistumiseen. Tiedetään tapauksia, jolloin talonpojat, anastettuaan tilanherrojen maita, ovat kylväneet ne huonosti, vähällä siemenmäärällä tai jättäneet omat maansa kylvämättä. Nyt, kun maamme kärsii suurta puutetta elintarvikkeista, sellaista tilannetta ei voida millään sallia”.

Tuo on jo kerrassaan hatara todiste, ihmiset vain nauravat sille! Siis jos otetaan tilanherrojen maita maksua vastaan, niin niitä muokataan paremmin!!

Älkää häpäiskö itseänne, kunnianarvoisa kansalainen S. Maslov, moisilla todisteilla!

Jos talonpojat kylvävät pellot huonosti, on autettava talonpoikia, ja *nimenomaan köyhiä*, siirtymällä suurtalouksien yhteisviljelyyn. Muuta keinoa köyhien auttamiseksi *ei ole*. Valitettavasti S. Maslov *ei* ehdota nimenomaan tätä keinoa...

Ollaksemme oikeudenmukaisia meidän on lisättävä, että nähtävästi S. Maslov on tajunnut itsekkin todisteensa hatariksi, koska hän on edellä sanotun jälkeen heti lisännyt:

„Nyt, kaiken sanotun jälkeen, tunnen, että eräät teistä ovat valmiit väittämään vastaan ja sanomaan: kuinka meitä kehoitetaan jättämään kaikki entiselleen, kun olemme saaneet kärsiä niin paljon tilanherrain maanomistuksesta. En ryhdy ehdottamaan teille mitään”.

Siinäpä se! S. Maslov esitti asian siten, ikäänkuin hän haluaisi jättää kaikki entiselleen (vaikka hän *ei* halua sitä). Todisteet olivat siis erittäin hataria.

Talonpoikain pitää itsensä päättää. *Puolueiden* pitää ehdottaa. Meidän puolueemme ehdottaa sitä, minkä osoitin edellä ja mikä on esitetty yksityiskohtaisesti ja tarkasti päätöslauselmissamme*: „Soldatskaja Pravda” lehden 13. numeron liite, hinta 5 kop.

„Pravda” № 62, kesäkuun 2
(toukokuun 20) pnä 1917
Allekirjoitus: N. Lenin

Julkaistaan „Pravda” lehden
tekstin mukaan

* Ks. tätä osaa, ss. 280—282, 302. Toim.

**PUOLUEEN OHJELMAN
TARKISTUSAINEISTOA**

Kirjoitettu huhti—toukokuussa 1917

*Julkaistu kesäkuussa 1917
kirjasessa „Puolueen ohjelman
tarkistusaineistoa”
Kustantamo „Priboi”, Pietari*

*Julkaistaan
kirjaseen tekstin mukaan*

I

ALKULAUSE KIRJASEEN
 „PUOLUEEN OHJELMAN TARKISTUSAINEISTOA”

Venäjän sosialidemokraattisen työväenpuolueen („bolševikkien”) Keskuskomitea on antanut allekirjoittaneen tehtäväksi julkaista viipymättä se puolueen ohjelman tarkistusaineisto, joka Keskuskomitealla on jo käytettävissä.

Tähän aineistoon kuuluu:

a) Ohjelman teoreettisen ja poliittisen osan alkuperäiset muutosehdotukset, jotka näiden rivien kirjoittaja esitti vuoden 1917 huhtikuun 24—29 pnä pidetylle VSDTP:n Yleisvenäläiselle konferenssille ja jotka käsiteltiin vain jaostossa, minkä konferenssi muodosti tämän kysymyksen kehittelyä varten.

b) Ne huomautukset, joita jaosto ja sen eri jäsenet tekivät näiden ehdotusten johdosta ja niiden käsittelyn yhteydessä.

c) Minun vastaukseni noihin huomautuksiin.

d) Taloudellisen minimiohjelman täydelliset muutosehdotukset, jotka työnsuojelua käsitellyt alajaosto laati huhtikuun 24—29 pnä 1917 pidetyssä konferenssissa.

e) Lyhyin huomautuksin varustetut muutosehdotukset puolueohjelman niihin kohtiin, jotka koskevat kansanvalitusta. Nämä ehdotukset on laatinut konferenssin jälkeen N. K. Krupskaja.

Julkaistessani tämän aineiston liitän siihen hyvin lyhyet huomautukseni, sillä tämän hetken tärkeimpänä puolue tehtävänä on mielestäni se, että julkaisemalla aineisto saadaan mahdollisimman paljon tovereita osallistumaan aktiivisesti puolueohjelman laatimistyöhön.

Koska kaikista yllä luetelluista muutosehdotuksista koostuu koko uuden ohjelmaluonnoksen täydellinen sanamuoto,

julkaisen tämän kirjaseen lopussa *sekä* vanhan *että* uuden sanamuodon, jotta lukijoilla olisi edessään koko aineisto sellaisessa muodossa, joka on mahdollisimman sopiva sekä vertailua että korjausten tekoa varten.

Keskuskomitean valtuuttamana esitän kaikille tovereille — puolueen jäsenille samoin kuin kaikille puolueelle myötämielisillekin tovereille pyynnön, että tämä aineisto julkaistaisiin mahdollisimman laajalti puoluejulkaisuissa, tehtäisiin tunnetuksi *kaikille* puolueen jäsenille ja että kaikki huomautukset ja ehdotukset lähetettäisiin „Pravdan” toimitukselle (Moika, 32, Pietari, merkinnöin: KK:lle, ohjelman tarkistusaineistoa).

Toukokuun 20 pnä 1917

N. Lenin

2

OHJELMAN TEOREETTISEN, POLIITTISEN
JA ERAIDEN MUIDEN OSIEN MUUTOSEHDOTUKSET

Periaatekysymykset sisältävän ohjelmaosan loppuun („proletariaatin katsantokannalle” sanojen jälkeen) lisätäköön:

Maailman kapitalismi on nykyaikana, likipitään XX vuosisadan alusta lähtien, kehittynyt imperialismin asteelle. Imperialismi eli finanssipääoman aikakausi on hyvin korkealle kehittyntä kapitalistista taloutta, jolloin kapitalistien monopolisyyhtymät — syndikaatit, kartellit ja trustit — ovat saaneet ratkaisevan merkityksen, äärettömän keskittynyt pankkipääoma on sulautunut yhteen teollisuuspääoman kanssa, pääoman vienti vieraisiin maihin on kehittynyt hyvin voimakkaasti, koko maailma on alueellisesti jo jaettu rikkaimpien maiden kesken ja on alkanut maailman taloudellinen jako kansainvälisten trustien kesken.

Imperialistiset sodat, t.s. sodat, joita käydään maailmanherruudesta, markkinoista pankkipääomaa varten, pienten ja heikkojen kansojen kuristamiseksi, ovat kiertämättömiä tällaisen asiain tilan vallitessa. Ja juuri sellainen on ensimmäinen, vuosien 1914—1917, imperialistinen suursota.

Maailman kapitalismin erittäin korkea kehitysaste yleensä, monopolistisen kapitalismin astuminen vapaan kilpailun tilalle, tuotteiden tuotanto- ja jakeluprosessin yhteiskunnallisesta säännöstelystä huolehtivan koneiston luominen pankkien samoin kuin kapitalistisyyhtymienkin toimesta, kapitalististen monopolien kasvun yhteydessä tapahtuva elinkustannusten kallistuminen ja syndikaattien harjoittaman työväenluokan sorrar lisäntyminen sekä työväenluokan taloudellisen ja poliittisen taistelun ääretön vaikeutuminen, imperialistisen sodan aiheuttamat kauhut, onnettomuudet, hävitys, villiintyminen — kaikki se tekee

nykyään saavutetusta kapitalismin kehitysasteesta proletaarisen, sosialistisen vallankumouksen aikakauden.

Tuo aikakausi on alkanut.

Vain proletaarinen, sosialistinen vallankumous voi pelastaa ihmiskunnan siitä umpikujasta, johon imperialismi ja imperialistiset sodat ovat sen saattaneet. Olkootpa vallankumouksen edessä olevat vaikeudet ja sen mahdolliset tilapäiset epäonnistumiset tahi vastavallankumouksen vyöryt millaisia tahansa, proletariaatin lopullinen voitto on kiertämätön.

Sen tähden, objektiivisten olosuhteiden vuoksi, nykykaudella, asetetaan päiväjärjestykseen proletariaatin kaikinpuolinen välitön valmentaminen valtiiovallan valtaamiseen, jotta voitaisiin toteuttaa ne taloudelliset ja poliittiset toimenpiteet, jotka muodostavat sosialistisen vallankumouksen sisällön.

Tätä tehtävää, joka vaatii kaikkien kehittyneimpien maiden työväenluokan mitä täydellisintä keskinäistä luottamusta, sen mitä lujinta veljesliittoa ja vallankumouksellisten esiintymisten välitöntä yhtenäisyyttä, on mahdoton toteuttaa ilman viipymätöntä ja periaatteellista irtisanoutumista siitä porvarillisesta sosialismin väärennyksestä, joka on päässyt voitolle virallisten sosialidemokraattisten puolueiden valtaosan huippukerroksissa. Sellaisena väärennyksenä on toisaalta sosialishovinistinen virtaus, mikä on sosialismia sanoissa ja shovinismia teoissa, „oman” kansallisen porvariston ryöstötujen puolustamisen verhoaminen „isänmaan puolustamisen” tunnuksella, ja toisaalta yhtä laaja ja samoin kansainvälinen niin sanottu „keskusta”-virtaus, joka kannattaa yhtenäisyyttä sosialishovinitien kanssa, kannattaa vararikon kärsineen II Internationaalin säilyttämistä tai korjailemista, virtaus, joka horjuu sosialishovinismin ja kansainvälisen vallankumouksellisen taistelun välillä, jota proletariaatti käy sosialistisen järjestelmän pystyttämiseksi.

Minimiohjelmasta otettakoon pois koko alku (alkaen sanoista: „Kulkiessaan” ja 1. §:ään asti) ja pantakoon sen tilalle seuraava:

Nykyhetken Venäjällä, kun Väliaikainen hallitus, joka kuuluu kapitalistien luokkaan ja nauttii laajojen pikku-porvarillisten väestöjoukkojen luottamusta, mikä välttämättömyyden pakosta on epävakaata, on luvannut kutsua koolle Perustavan kokouksen, proletariaatin puolueen välitömänä tehtävänä tulee olemaan taistelu sellaisen valtiojärjestelmän puolesta, joka turvaa parhaiten niin taloudellisen kehityksen ja kansan oikeudet yleensä kuin myös kivuttomimman sosialismiin siirtymisen mahdollisuuden.

Proletariaatin puolue ei voi rajoittua porvarillis-parlamentaariseen demokraattiseen tasavaltaan, joka kaikkialla maailmassa säilyttää ja pyrkii ikuistamaan monarkkiset joukkojen sortamisen välikappaleet, nimittäin poliisin, vakinaisen sotaväen ja etuoikeutetun virkamieskunnan.

Puolue taistelee demokraattisemman, proletariaatin ja talonpoikaiston tasavallan puolesta, jossa poliisi ja vakinaisen sotaväki lakkautetaan kokonaan ja niiden tilalle tulee aseellinen kansa, kaikkikäsittävä miliisi; kaikki viranhaltijat tulevat olemaan valinnallisia ja heidät voidaan myös vaihtaa milloin hyvänsä valitsijoiden enemmistön vaatimuksesta; poikkeuksetta kaikille viranhaltijoille säädetään palkka, joka ei ole hyvän ammattimiehen keskipalkkaa suurempi; parlamentaariset edustuslaitokset vaihdetaan vähitellen kansan edustajain (eri luokkien tai ammattialojen tahi eri paikkakuntien edustajain) Neuvostoihin, jotka säättävät lakeja ja panevat ne itse täytäntöön.

Venäjän demokraattisen tasavallan perustuslain tulee turvata:

1. §. Kansan itsevaltius; kaiken ylimmän vallan valtiossa tulee kuulua kansan valitsemille edustajille, jotka se voi vaihtaa milloin hyvänsä ja jotka muodostavat yhden kansankokouksen, yhden kamarin.

2. §:ään lisättäköön:

Suhteellinen edustus kaikissa vaaleissa; poikkeuksetta jokainen edustaja ja valinnallisen toimen haltija voidaan vaihtaa milloin hyvänsä valitsijain enemmistön päätöksellä.

3. §:ään lisättäköön:

Paikkakuntien ja alueiden kaikkien valtion viranomaisten nimittämisen lakkauttaminen*.

* Katso „Pravdan” 68. numerosta, toukokuun 28 piltä 1917, Fr. Engelsin sanoja marxilaisuuden — ja yleensä johdonmukaisen demokratismin — katsantokannasta paikallisen väestön valitseminen viranomaisten nimittämisen tai vahvistamisen suhteen 98.

8. §:n viimeinen lause esitettäköön näin:

Aidinkielen käyttöön otto kaikissa paikallisissa julkisissa laitoksissa ja valtionvirastoissa; pakollisen valtionkielen lakkauttaminen.

9. §:ää muutettakoon näin:

Kaikille valtakunnan kokoonpanoon kuuluville kansakunnille oikeus vapaaseen eroamiseen ja oman valtion muodostamiseen. Venäjän kansan tasavallan ei pidä vetää kokoonpanoonsa muita kansoja ja kansallisia ryhmiä väkivaltaisesti, vaan yksinomaan sillä pohjalla, että ne suostuvat vapaaehtoisesti muodostamaan yhteisen valtion. Kaikkien eri maiden työläisten yhtenäisyys ja veljesliitto ei sovi yhteen muihin kansoihin kohdistuvan suoranaisten tai välillisen väkivallan kanssa.

11. §:ää muutettakoon näin:

Tuomarit sekä siviilivirastoissa ja armeijassa palvelevat viranhaltijat kansan valitsemiksi; heidän täytyy olla erotettavissa milloin hyvänsä valitsijoiden enemmistön päätöksellä.

12. §:ää muutettakoon näin:

Poliisin ja vakinaisen sotaväen lakkauttaminen ja koko kansan aseistaminen; työläisten ja toimihenkilöiden tulee saada kapitalisteilta tavanomainen palkka siltä ajalta, minkä he käyttävät yhteiskunnan palvelukseen kansanmiliisissä.

Finanssiasioita koskevan ohjelmakohdan jälkeen („progressiivisen tulo- ja perintöveron säätämistä” sanojen jälkeen) lisättäköön:

Toisaalta kapitalismin korkea kehitysaste, joka on jo saavutettu pankkialalla ja trustien yhdistämällä teollisuusaloilla, ja toisaalta rappiotila, jonka imperialistinen sota on aiheuttanut ja joka pakottaa kaikkialla vaatimaan tärkeimpien valmisteiden tuotannon ja jakelun valtiollista ja yhteiskunnallista valvontaa, käskee puoluetta vaatimaan pankkien, syndikaattien (trustien) y.m.s. kansallistamista.

Agraariohjelma esitettäköön tässä muodossa:

Alku jätettäköön entiselleen (alkaen sanoista: „Maa-orjuusjärjestelmän jäännösten hävittämiseksi” sanoihin:

„puolue vaatii”), mutta jatko muutettakoon seuraavanlaiseksi:

1) taistelee Venäjällä kaikin voimin tilanherrain kaiken maan (samoin myös hallitsijasuvun, kirkon, kabinetin y.m. y.m. maiden) viipymättömän ja täydellisen konfiskoinnin puolesta;

2) kannattaa kaikkien maiden viipymätöntä siirtämistä talonpoikaiston, s.o. talonpoikain edustajain Neuvostojen tai muiden todella täysin demokraattisesti valittujen ja tilanherroista ja virkamiehistä täysin riippumattomien paikallisten itsehallintoelinten haltuun;

3) vaatii valtakunnan kaikkien maiden kansallistamista; koska kansallistaminen merkitsee kaiken maan omistus-oikeuden siirtymistä valtiolle, se antaa paikallisille demokraattisille elimille oikeuden määrätä maasta;

4) kannattaa niiden talonpoikaiskomiteoiden aloitetta, jotka useilla Venäjän seuduilla ovat luovuttaneet tilanherrojen karjan ja työvälineet näitä komiteoita järjestäneen talonpoikaiston haltuun silmällä pitäen niiden yhteiskunnallisesti säännösteltyä käyttöä kaikkien maiden muokkaamisessa;

5) kehottaa maaseudun proletaareja ja puoliproletaareja pyrkimään siihen, että jokaisesta tilanherrankartanosta muodostetaan kyllin suuri mallitalous, jota maataloustyöläisten edustajain Neuvostot hoitavat yhteiskunnan laskuun agronomien ohjaamina ja parhaita teknillisiä välineitä käyttäen.

Demokraattisia agraariuudistuksia suoritettaessa puolue asettaa j.n.e. aina kappaleen loppuun („riisto”).

Lopuksi, agraariohjelman loppu, alkaen sanoista: „demokraattisia agraariuudistuksia suoritettaessa puolue asettaa joka tapauksessa ja kaikissa tilanteissa” ja päättyen sanoihin: „kaikkalainen kurjuus ja riisto” — jätettäköön entiseksi.

Ohjelman loppu, kaksi viimeistä kappaletta, alkaen sanoista „pyrkiessään toteuttamaan” ja loppuun asti, jätettäköön kokonaan pois.

3

AJATUKSIA YLEISVENALÄISEN HUHTIKUUN KONFERENSSIN
JAOSTON HUOMAUTUSTEN JOHDOSTA

Ohjelman yleistä osaa koskevien huomautusten johdosta minun on tähdennettävä seuraavia seikkoja.

Ohjelman yleisen osan täydellinen tarkistus ei mielestäni ole välttämätöntä. Jaoston hahmottelema tarkistus-suunnitelma näyttää minusta teoreettisesti virheelliseltä.

Nykyisessä sanamuodossaan ohjelman yleinen osa sisältää kapitalismin tärkeimpien ja oleellisimpien erikoisuuksien luonnehtimisen ja erittelyn yhteiskunnallisena talousjärjestelmänä otettuna. Imperialismi, finanssipääoman aikakausi, *ei ole* muuttanut perusteellisesti näitä erikoisuuksia. Imperialismi on kapitalismin kehityksen jatkoa, kapitalismin korkein vaihe ja — tietysti suhteessa — sosialismiin johtava siirtymävaihe.

Sen vuoksi en voi myöntää „mekaaniseksi” sitä lisäystä, kun yleensä kapitalismin peruserikoisuuksien erittelyyn lisätään imperialismin erittely. Todellisuudessa imperialismi ei uudestijärjestä *eikä voi uudestijärjestää* kapitalismia alhaalta ylös asti. Imperialismi tekee kapitalismin ristiiriidat yhä monimutkaisemmiksi ja kärjistää niitä, „sotkee” monopolioikeudet kilpailuvapauteen, mutta imperialismi *ei voi hävittää* vaihtoa, markkinoita, kilpailua, pulia j.n.e.

Imperialismi on viimeisiä aikojaan elävää, mutta ei aikansa elänyttä, kuolevaa, mutta ei kuollutta kapitalismia. Eivät monopolit sinänsä, vaan monopolit rinnan vaihdon, markkinain, kilpailun, pulien kanssa — se on yleensä imperialismiin oleellisin erikoisuus.

Sen vuoksi on teoreettisesti virheellistä jättää pois vaihdon, tavarantuotannon, pulien y.m.s. erittely yleensä ja „korvata” tuo erittely *kokonaisuudeksi käsitetyn* imperialis-

min erittelyllä. Sellaista kokonaisuutta ei ole olemassa. On *siirtyminen* kilpailusta monopoliin, ja sen vuoksi paljon oikeampi, paljon tarkemmin todellisuutta kuvaava on sellainen ohjelma, jossa jätetään entiselleen vaihdon, tavarantuotannon, pulien y.m. yleinen erittely ja johon lisätään *esiinkasvavien* monopolien luonnehdinta. Juuri tämä kahden, keskenään ristiriidassa olevan „periaatteen”: kilpailun ja monopolin yhtyminen onkin oleellista imperialismille, juuri se valmisteleekin romahdusta, t.s. sosialistista valankumousta.

Sitä paitsi olisi väärin kuvata Venäjän imperialismia yhtenäiseksi kokonaisuudeksi (yleensä imperialismi on epäyhtenäinen kokonaisuus), koska Venäjällä on vielä melko paljon sellaisia alueita ja työaloja, joissa vasta siirrytään luontois- ja puolittain luontoistaloudesta kapitalismiin. Tuo talous on jälkeenjäänyttä, se on heikkoa, mutta sitä on kuitenkin olemassa ja tiettyjen olosuhteiden vallitessa se voi jossain määrin viivyttää kapitalismin romahdusta.

Ohjelma lähtee — ja sen tuleekin lähteä — kapitalismin yksinkertaisimmista ilmentymistä, siirtyen sitten sen monimutkaisempiin ja „korkeampiin” ilmentymiin, vaihdosta tavarantuotantoon, pienyritysten syrjäyttämiseen suuryritysten taholta, puliin j.n.e. ja päätyy imperialismiin, tuohon esiinkasvavaan ja kehittyneimmissä maissa vasta nyt esiinkasvaneeseen korkeimpaan vaiheeseen. Juuri siten on asianlaita todellisuudessa. On historiallisesti ja teoreettisesti väärin aloittaa yleensä „vaihdon” ja pääomanviennin rinnastamisesta.

Tällaisia ovat vastaväitteeni jaoston huomautuksiin.

4

SUUNNITELLUSTA OHJELMAN TARKISTUKSESTA

OHJELMAN VANHA JA UUSI SANAMUOTO

Tehdäksemme ohjelman vanhan ja uuden sanamuodon vertailun lukijalle mahdollisimman helpoksi julkaisemme molemmat tekstit yhdessä seuraavalla tavalla:

tavallisin kirjasimin on ladottu vanhan ohjelman ne osat, jotka jäävät muutoksitta uuteenkin;

kursiivilla on ladottu ne ohjelman osat, jotka jätetään kokonaan pois uudesta ohjelmasta;

lihavin kirjasimin on ladottu uuden ohjelman ne osat, joita ei ollut lainkaan vanhassa.

VENÄJÄN SOSIALIDEMOKRAATTISEN TYÖVÄENPUOLUEEN
OHJELMA

Vaihdon kehitys on saanut aikaan sivistysmaailman kaikkien kansojen välillä niin kiinteän yhteyden, että proletariaatin suuren vapausliikkeen oli tultava — ja se on jo aikoja sitten tullut — kansainväliseksi.

Venäjän sosialidemokraatit, jotka pitävät itseään eräänä proletariaatin maailmanarmeijan osastona, pyrkivät samaan lopulliseen päämäärään kuin kaikkien muidenkin maiden sosialidemokraatit. Tämä lopullinen päämäärä määräytyy nykyisen porvarillisen yhteiskunnan luonteesta ja sen kehityksen kulusta. Tällaisen yhteiskunnan peruserikoisuutena on tavarantuotanto kapitalististen tuotantosuhteiden pohjalla, joiden vallitessa tärkein ja huomattavin osa tavarain tuotannon ja kiertokulun välineistä kuuluu harvalukuisten henkilöiden muodostamalle luokalle, silloin kun väestön valtaosa muodostuu proletaareista ja puoliproletaareista, joiden on taloudellisen asemansa vuoksi pakko myydä vakinaisesti tai aika ajoittain työvoimaansa, s.o.

mennä kapitalistien palkkalaisiksi, ja luoda työllään yhteiskunnan ylimpien luokkien tulot.

Kapitalististen tuotantosuhteiden herruuden ala laajenee yhä enemmän sitä mukaa, kun tekniikan alituinen täydellistyminen suurliikkeiden taloudellista merkitystä lisäten johtaa itsenäisten pientuottajain syrjäyttämiseen muuttaen osan heistä proletaareiksi, supistaen heistä toisten merkitystä yhteiskunnallis-taloudellisessa elämässä ja saattaen heidät paikka paikoin enemmän tai vähemmän täydelliseen, enemmän tai vähemmän ilmeiseen, enemmän tai vähemmän rasittavaan riippuvaisuuteen pääomasta.

Tuo sama teknillinen edistys suo sitä paitsi yrittäjille mahdollisuuden käyttää yhä suuremmassa määrässä naisia lapsityövoimaa tavaroiden tuotanto- ja kiertokulkuprosessissa. Ja koska se toisaalta johtaa siihen, että yrittäjät alkavat tarvita suhteellisesti vähemmän työläisten lihas-työtä, niin työvoiman kysyntä jää ehdottomasti jälkeen sen tarjonnasta, minkä seurauksena palkkatyön riippuvaisuus pääomasta suurenee ja sen riisto voimistuu.

Tuollainen porvarillisten maiden sisäinen asiointila ja niiden jatkuvasti kärjistyvä kilpailu maailmanmarkkinoilla tekee yhä vaikeammaksi tavarain myynnin, joita tuotetaan jatkuvasti lisääntyvässä määrässä. Liikatuotanto, mikä tulee ilmi enemmän tai vähemmän kärkeissä teollisuus-pulissa, joita seuraavat pitemmät tai lyhyemmät teollisuuden lamakaudet, on porvarillisessa yhteiskunnassa tapahtuvan tuotantovoimien kehityksen kiertämätön seuraus. Pulat ja teollisuuden lamakaudet puolestaan saattavat yhä pahemmin pientuottajia taloudelliseen häviöön, lisäävät yhä enemmän palkkatyön riippuvaisuutta pääomasta ja johtavat entistä nopeammin työväenluokan aseman suhteelliseen ja toisinaan myös ehdottomaan huononemiseen.

Näin ollen tekniikan täydellistyminen, mikä merkitsee työn tuottavuuden suurenemista ja yhteiskunnallisen rikkauden kasvua, aiheuttaa porvarillisessa yhteiskunnassa yhteiskunnallisen eriarvoisuuden lisääntymistä, omistavien ja omistamattomien välisen eron suurenemista sekä yhä laajempien työtätekevien joukkojen toimeentulon turvaamattomuuden, niiden työttömyyden ja kaikenlaisen puutteenalaisuuden kasvua.

Mutta sitä mukaa, kun kaikki nämä porvarilliselle yhteiskunnalle ominaiset ristiriidat kasvavat ja kehittyvät,

kasvaa myös työtätekevien ja riistettyjen joukkojen tyytymättömyys nykyistä asiaintilaa kohtaan, kasvaa proletariin lukumäärä ja yhtenäisyys ja heidän taistelunsa riistäjiään vastaan kärjistyy. Samaan aikaan tekniikan täydellistyminen, keskittämällä tuotannon ja kiertokulun välineet ja yhteiskunnallistamalla työprosessin kapitalistisissa yrityksissä, luo yhä nopeammin aineellisen mahdollisuuden vaihtaa kapitalistiset tuotantosuhteet sosialistisiin, t.s. luo aineellisen mahdollisuuden sille yhteiskunnalliselle vallankumoukselle, joka on kansainvälisen sosialidemokratian — luokkaliikkeen tietoisin ilmaisijan — kaiken toiminnan lopullinen päämäärä.

Muuttamalla tuotannon ja kiertokulun välineiden yksityisomistuksen yhteiskunnalliseksi omistukseksi ja saattamalla voimaan yhteiskunnallisen tuotantoprosessin suunnitelmamukaisen organisaation yhteiskunnan kaikkien jäsenten toimeentulon ja kaikinpuolisen kehityksen turvaamiseksi proletariaatin yhteiskunnallinen vallankumous hävittää yhteiskunnan jakautumisen luokkiin ja vapauttaa siten koko sorretun ihmiskunnan, sillä se tekee lopun kaikenlaisesta yhteiskunnan toisen osan toista osaa kohtaan harjoittamasta riistosta.

Tuon yhteiskunnallisen vallankumouksen välttämättömänä ehtona on proletariaatin diktatuuri, t.s. se, että proletariaatti valloittaa sellaisen valtiiovallan, joka antaa sille mahdollisuuden nujertaa riistäjiin kaikkinaisen vastarinnan. Asettaen tehtäväkseen valmentaa proletariaatti kykeneväksi täyttämään suuren historiallisen tehtävänsä kansainvälinen sosialidemokratia järjestää proletariaatin itsenäiseksi, kaikkien porvarillisten puolueiden vastakohtana olevaksi poliittiseksi puolueeksi, johtaa proletariaatin luokkataistelua sen ilmenemisen kaikissa muodoissa, paljastaa sille riistäjien etujen ja riistettyjen etujen sovittamattoman vastakohtaisuuden ja tekee sille selväksi edessä olevan yhteiskunnallisen vallankumouksen historiallisen merkityksen ja sen välttämättömät ehdot. Samalla se näyttää kaikille muille työtätekeville ja riistetyille joukoille, että niiden asema kapitalistisessa yhteiskunnassa on toivoton ja että yhteiskunnallinen vallankumous niiden vapautumiseksi pääoman ikeestä on välttämätön. Työväenluokan puolue, sosialidemokratia, kutsuu riveihinsä kaikkia työtäteke-

viä ja riistettyjä väestökerroksia, mikäli ne siirtyvät proletariaatin katsantokannalle.

Maailman kapitalismi on nykyaikana — likipitään XX vuosisadan alusta lähtien — kehittynyt imperialismin asteelle. Imperialismi eli finanssipääoman aikakausi on hyvin korkealle kehittyntä kapitalistista taloutta, jolloin kapitalistien monopoliyhtymät — syndikaatit, kartellit ja trustit — ovat saaneet ratkaisevan merkityksen, äärettömän keskittynyt pankkipääoma on sulautunut yhteen teollisuus-pääoman kanssa, pääoman vienti vieraisiin maihin on kehittynyt hyvin voimakkaasti, koko maailma on alueellisesti jo jaettu rikkaimpien maiden kesken ja on alkanut maailman taloudellinen jako kansainvälisten trustien kesken.

Imperialistiset sodat, t.s. sodat, joita käydään maailmanherruudesta, markkinoista pankkipääomaa varten, pienten ja heikkojen kansojen kuristamiseksi, ovat kiertämättömiä tällaisen asiointilan vallitessa. Ja juuri sellainen on ensimmäinen, vuosien 1914—1917, imperialistinen suursota.

Maailman kapitalismin erittäin korkea kehitysaste yleensä, monopolistisen kapitalismin astuminen vapaan kilpailun tilalle, tuotteiden tuotanto- ja jakeluprosessin yhteiskunnallisesta säännöstelystä huolehtivan koneiston luominen pankkien samoin kuin kapitalistiyhtymienkin toimesta, kapitalististen monopolien kasvun yhteydessä tapahtuva elinkustannusten kallistuminen ja syndikaattien harjoittaman työväenluokan sarron lisääntyminen sekä työväenluokan taloudellisen ja poliittisen taistelun ääretön vaikeutuminen, imperialistisen sodan aiheuttamat kauhut, onnettomuudet, hävitys, villiintyminen — kaikki se tekee nykyään saavutetusta kapitalismin kehitysasteesta proletarisen, sosialistisen vallankumouksen aikakauden.

Tuo aikakausi on alkanut.

Vain proletarinen, sosialistinen vallankumous voi pelastaa ihmiskunnan siitä umpikujasta, johon imperialismi ja imperialistiset sodat ovat sen saattaneet. Olkootpa vallankumouksen edessä olevat vaikeudet ja sen mahdolliset tilapäiset epäonnistumiset tahi vastavallankumouksen vyöryt millaisia tahansa, proletariaatin lopullinen voitto on kiertämätön.

Sen tähden, objektiivisten olosuhteiden vuoksi, nykykaudella asetetaan päiväjärjestykseen proletariaatin

kaikinpuolinen välitön valmentaminen valtiovallan valtaamiseen, jotta voitaisiin toteuttaa ne taloudelliset ja poliittiset toimenpiteet, jotka muodostavat sosialistisen vallankumouksen sisällön.

Tätä tehtävää, joka vaatii kaikkien kehittyneimpien maiden työväenluokan mitä täydellisintä keskinäistä luottamusta, sen mitä lujinta veljesliittoa ja vallankumouksellisten esiintymisten välitöntä yhtenäisyyttä, on mahdoton toteuttaa ilman viipymätöntä ja periaatteellista irtisanoutumista siitä porvarillisesta sosialismin väärennyksestä, joka on päässyt voitolle virallisten sosialidemokraattisten puolueiden valtaosan huippukerroksissa. Sellaisena väärennyksenä on toisaalta sosialishovinistinen virtaus, joka on sosialismia sanoissa ja shovinismia teoissa, „oman” kansallisen porvariston ryöstöetujen puolustamisen verhoaminen „isänmaan puolustamisen” tunnuksella, ja toisaalta yhtä laaja ja samoin kansainvälinen niin sanottu „keskusta”-virtaus, joka kannattaa yhtenäisyyttä sosialishovinistien kanssa, kannattaa vararikon kärsineen II Internationalen säilyttämistä tai korjailemista, virtaus, joka horjuu sosialishovinismin ja kansainvälisen vallankumouksellisen taistelun välillä, jota proletariaatti käy sosialistisen järjestelmän pystyttämiseksi.

Kulkiessaan yhteistä lopullista päämääräänsä kohti, joka on määräytynyt kapitalistisen tuotantotavan herruudesta koko sivistysmaailmassa, eri maiden sosialidemokraattien on pakko asettaa itselleen erilaiset lähimmät tehtävät sen vuoksi, että tuo tuotantotapa ei ole kehittynyt kaikkialla samassa määrin, kuin myös sen vuoksi, että sen kehitys tapahtuu eri maissa erilaisissa yhteiskunnallisissa ja valtiollisissa oloissa.

Venäjäällä, jossa kapitalismi on jo tullut vallitsevaksi tuotantotavaksi, on säilynyt vielä hyvin lukuisia vanhan esikapitalistisen järjestelmämme jäännöksiä, järjestelmän, joka perustui siihen, että työtätekevät joukot olivat tilanherrojen, valtion ja valtion päämiehen maaorjia.

Nuo jäännökset, jotka ovat taloudellisen edistyksen mitä pahimpana esteenä, tekevät proletariaatin luokkataistelun kaikinpuolisen kehittymisen mahdottomaksi, auttavat valtiota ja omistavia luokkia säilyttämään ja voimistamaan

näiden käyttämiä monimiljoonaisen talonpoikaiston riistämisen mitä barbaarimaisimpia muotoja ja pitävät koko kansaa pimeydessä ja oikeudettomana.

Huomattavin noista jäännöksistä ja koko tuon barbaari-suuden voimakkain tuki on tsaristinen itsevaltius. Se on itse olemukseltaan vihamielinen kaikkea yhteiskunnallista liikettä kohtaan eikä se voi olla olematta proletariaatin kaikkien vapauspyrkimysten pahin vihollinen.

Siksi Venäjän sosialidemokraattinen työväenpuolue asettaa lähimmäksi tehtäväkseen tsaarin itsevaltiuden kukistamisen ja sellaisen demokraattisen tasavallan pystyttämisen sen tilalle, jonka perustuslaki turvaisi:

Nykyhetken Venäjällä, kun Väliaikainen hallitus, joka kuuluu kapitalistien luokkaan ja nauttii laajojen pikkuporvarillisten väestöjoukkojen luottamusta, mikä välttämättömyyden pakosta on epävakaata, on luvannut kutsua koolle Perustavan kokouksen, proletariaatin puolueen välittömänä tehtävänä tulee olemaan taistelu sellaisen valtiojärjestelmän puolesta, joka turvaa parhaiten niin taloudellisen kehityksen ja kansan oikeudet yleensä kuin myös erikoisesti kivuttomimman sosialismiin siirtymisen mahdollisuuden.

Proletariaatin puolue ei voi rajoittua porvarillis-parlamentaariseen demokraattiseen tasavaltaan, joka kaikkialla maailmassa säilyttää ja pyrkii ikuistamaan monarkkiset joukkojen sortamisen välikappaleet, nimittäin poliisin, vakinaisen sotaväen ja etuoikeutetun virkamieskunnan.

Puolue taistelee demokraattisemman, proletariaatin ja talonpoikaiston tasavallan puolesta, jossa poliisi ja vakinainen sotaväki lakkautetaan kokonaan ja niiden tilalle tulee aseellinen kansa, kaikki käsittävä miliisi; kaikki viranhaltijat tulevat olemaan valinnallisia ja heidät voidaan myös vaihtaa milloin hyvänsä valitsijoiden enemmistön vaatimuksesta; poikkeuksetta kaikille viranhaltijoille säädetään palkka, joka ei ole hyvän ammattimiehen keskipalkkaa suurempi; parlamentaariset edustuslaitokset vaihdetaan vähitellen kansan edustajain (eri luokkien tai ammattialojen tahi eri paikkakuntien edustajain) Neuvostoihin, jotka säätävät lakeja ja panevat ne itse täytäntöön.

Venäjän demokraattisen tasavallan perustuslain tulee turvata:

1. Kansan itsevaltius; kaiken ylimmän vallan valtiossa tulee kuulua kansan valitseville edustajille, jotka se voi

vaihtaa milloin hyvänsä ja jotka muodostavat yhden kansan-
kokouksen, yhden kamarin.

1. Kansan itsevaltius, t.s. kaiken ylimmän valtiiovallan keskittäminen lakiasäätävälle kokoukselle, joka on muodostettu kansan edustajista ja muodostaa yhden kamarin.

2. Yleinen, yhtäläinen ja välitön äänioikeus niin lakiasäätävän kokouksen kuin myös kaikkien paikallisten itsehallintoelinten vaaleissa kaikille 20 vuotta täyttäneille mies- ja naispuolisille kansalaisille; salainen äänestys vaaleissa; oikeus jokaiselle valitsijalle tulla valituksi mihin edustuslaitokseen tahansa; kaksivuotinen parlamentti; palkka kansanedustajille; suhteellinen edustus kaikissa vaaleissa; poikkeuksetta jokainen edustaja ja valinnallisen toimen haltija voidaan vaihtaa milloin hyvänsä valitsijain enemmistön päätöksellä.

3. Laaja paikallinen itsehallinto; alueellinen itsehallinto niille seuduille, jotka eroavat muista erikoisten elinolojensa ja väestön kokoonpanon puolesta; paikkakuntien ja alueiden kaikkien valtion viranomaisten nimittämisen lakkauttaminen.

4. Henkilöllinen koskemattomuus, asunnon koskemattomuus.

5. Rajoittamaton omantunnon-, sanan-, paino-, kokoontumis-, lakko- ja yhdistymisvapaus.

6. Muuttovapaus ja elinkeinon harjoittamisvapaus.

7. Säätyjen hävittäminen ja kaikkien kansalaisten täydellinen tasa-arvoisuus sukupuolesta, uskontunnuksesta, rodusta ja kansallisuudesta riippumatta.

8. Väestön oikeus saada sivistys äidinkielellä, mikä turvataan perustamalla valtion ja itsehallintoelinten kustannuksella sitä varten välttämättömät koulut; jokaisen kansalaisen oikeus selittää asiansa kokouksissa äidinkielellään; äidinkielen käyttöönotto rinnan valtionkielen kanssa kaikissa paikallisissa julkisissa laitoksissa ja valtionvirastoissa; pakollisen valtionkielen lakkauttaminen.

9. Itsemääräämisoikeus kaikille valtakunnan kokoonpanoon kuuluville kansakunnille.

9. Kaikille valtakunnan kokoonpanoon kuuluville kansakunnille oikeus vapaaseen eroamiseen ja oman valtion muodostamiseen. Venäjän kansan tasavallan ei pidä vetää kokoonpanoonsa muita kansoja ja kansallisia ryhmiä väkivaltaisesti, vaan yksinomaan sillä pohjalla, että ne suostuvat

vapaaehtoisesti muodostamaan yhteisen valtion. Kaikkien eri maiden työläisten yhtenäisyys ja veljesliitto ei sovi yhteen muihin kansoihin kohdistuvan suoranaisen tai välillisen väkivallan kanssa.

10. Jokaiselle henkilölle oikeus haastaa tavallisessa järjestyksessä valamiesoikeuteen mikä virkamies tahansa.

11. Tuomarit kansan valitsemiksi.

11. Tuomarit sekä siviilivirastoissa ja armeijassa palvelevat viranhaltijat kansan valitsemiksi; heidän täytyy olla erotettavissa milloin hyvänsä valitsijoiden enemmistön päätöksellä.

12. Vakinaisen sotaväen lakkauttaminen ja koko kansan aseistaminen.

12. Poliisin ja vakinaisen sotaväen lakkauttaminen ja koko kansan aseistaminen; työläisten ja toimihenkilöiden tulee saada kapitalisteilta tavanomainen palkka siltä ajalta, minkä he käyttävät yhteiskunnan palvelukseen kansanmiliisissä.

13. Kirkon erottaminen valtiosta ja koulun erottaminen kirkosta; koulun täydellinen maallisuus.

14. Maksuton ja pakollinen yleis- ja ammattisivistys kaikille alle 16-vuotiaille tytöille ja pojille; köyhien lasten turvaaminen ravinnolla, vaateuksella ja oppivälineillä valtion laskuun.

14. Maksuton ja pakollinen yleinen ja polyteknillinen sivistys (joka tutustuttaa teoriassa ja käytännössä kaikkiin tuotannon perusaloihin) kaikille alle 16-vuotiaille tytöille ja pojille; opetuksen läheinen yhteys lasten yhteiskunnalliseen tuottavaan työhön.

15. Kaikkien opiskelevien turvaaminen ravinnolla, vaateuksella ja oppivälineillä valtion laskuun.

16. Kansanvalistustoimen luovuttaminen demokraattisten paikallisten itsehallintoelinten huostaan; keskusvallan syrjäyttäminen kaikesta puuttumisesta kouluohjelmien laadintaan ja opettajakunnan valintaan; väestölle oikeus valita itse välittömästi opettajat ja kutsua pois ne opettajat, joita se ei halua pitää.

Valtiontaloutemme demokratisoinnin perusehtona Venäjän sosialidemokraattinen työväenpuolue vaatii kaikkien välillisten verojen lakkauttamista ja progressiivisen tulo- ja perintöveron säätämistä.

Toisaalta kapitalismin korkea kehitysaste, joka on jo saavutettu pankkialalla ja trustien yhdistämällä teollisuusaloilla, ja toisaalta rappiotila, jonka imperialistinen sota on aiheuttanut ja joka pakottaa kaikkialla vaatimaan tärkeimpien valmisteiden tuotannon ja jakelun valtiollista ja yhteiskunnallista valvontaa, käskää puoluetta vaatimaan pankkien, syndikaattien (trustien) y.m.s. kansallistamista.

Työväenluokan varjelemiseksi fyysilliseltä ja siveelliseltä rappeutumiselta kuin myös tehdäkseen sen entistä kykenvämmäksi käymään vapaustaistelua puolue vaatii:

1. Kaikkien palkkatyöläisten työpäivän rajoittamista kahdeksaan tuntiin vuorokaudessa.

1. Kaikkien palkkatyöläisten työpäivän rajoittamista kahdeksaan tuntiin vuorokaudessa sisällyttäen niihin, silloin kun työnteko on keskeytymätöntä, vähintään tunnin ruokailu-aika. Vaarallisissa ja terveydelle vahingollisissa tuotantolaitoksissa työpäivä pitää supistaa 4—6 tuntiin vuorokaudessa.

2. Vähintään 42-tuntisen keskeytymättömän jokaviikkoi-
sen levon säätämistä lailla sekä mies- että naispuolisille palkkatyöläisille kaikilla kansantalouden aloilla.

3. Ylitöiden täydellistä kieltämistä.

4. Yötyön (klo 9:stä illalla klo 6:een aamulla) kieltämistä kansantalouden kaikilla aloilla, lukuunottamatta niitä aloja, joilla se työläisten järjestöjen tunnustamista teknillisistä syistä on ehdottoman välttämätön.

4. Yötyön (klo 8:sta illalla klo 6:een aamulla) kieltämistä kansantalouden kaikilla aloilla, lukuunottamatta niitä aloja, joilla se työläisten järjestöjen tunnustamista teknillisistä syistä on ehdottoman välttämätön, eikä työläisten yötyö saa silloinkaan kestää 4 tuntia kauemmin.

5. Että liikkeenharjoittajia kielletään käyttämästä työssä kouluikäisiä (alle 16-vuotiaita) lapsia ja että varhaisnuorison (16—18-vuotiaiden) työaika rajoitetaan kuuteen tuntiin.

5. Että liikkeenharjoittajia kielletään käyttämästä työssä kouluikäisiä (alle 16-vuotiaita) lapsia, että nuorten (16—20-vuotiaiden) ihmisten työaika rajoitetaan neljään tuntiin ja että heiltä kielletään yötyönteko terveydelle vaarallisissa tuotantolaitoksissa ja kaivoksissa.

6. Naistyövoiman käytön kieltämistä niillä aloilla, joilla työ on vahingollista naisen elimistölle; naisten vapautta-

mista työstä neljäksi viikoksi ennen synnytystä ja kuudeksi viikoksi synnytyksen jälkeen ja palkan maksamista heille entisen suuruisena koko tältä ajalta.

6. Naistyövoiman käytön kieltämistä niillä aloilla, joilla työ on vahingollista naisen elimistölle; naisten yötyön kieltämistä; naisten vapauttamista työstä 8 viikoksi ennen synnytystä ja 8 viikoksi synnytyksen jälkeen ja täyden palkan maksamista heille koko tältä ajalta lääkärinavun ja lääkinnän ollessa maksutonta.

7. Rinta- ja pikkulasten seimien järjestämistä kaikkien niiden tehtaiden ja muiden laitosten yhteyteen, joissa työskentelee naisia; lasta imettävien naisten vapauttamista työstä vähintään joka kolmen tunnin kuluttua ja vähintään puolen tunnin ajaksi.

7. Rinta- ja pikkulasten seimien sekä lasten imettämishuoneiden järjestämistä kaikkien niiden tehtaiden y.m. laitosten yhteyteen, joissa työskentelee naisia; lasta imettävien naisten vapauttamista työstä vähintään joka kolmen tunnin kuluttua ja vähintään puolen tunnin ajaksi; avustuksen antamista imettäville äideille ja heidän työpäivänsä supistamista 6 tuntiin.

8. Työläisten valtionvakuutusta vanhuuden ja työkyvyn täydellisen tai osittaisen menettämisen varalta erikoisrahaston pohjalla, joka muodostetaan perimällä kapitalisteilta erikoisvero.

8. Työläisten täydellistä sosiaalivakuutusta:

a) kaikkinaisessa palkkatyössä;

b) kaikkinaisissa työkyvyn menettämistapauksissa, nimittäin tautien, tapaturman, invalidiksi joutumisen, vanhuuden, ammattitautien, äitiyden, leskeksi tai orvoksi jäämisen, työttömyyden y.m. varalta;

c) vakuutettujen täydellistä itsenäistä asiainhoitoa kaikissa vakuutuslaitoksissa;

d) vakuutusmenojen maksamista kapitalistien laskuun;

e) maksutonta lääkintäapua ja lääkintätoimen siirtämistä työläisten valitsemien itsehallinnollisten sairauskassojen huostaan.

9. Työpalkan tavarana maksamisen kieltämistä; säätämään poikkeuksetta kaikissa palkkaussopimuksissa, että rahapalkka maksetaan työläisille joka viikko ja työaikana.

10. Kieltämään liikkeenharjoittajia tekemästä rahallisia poistoja palkasta, tehtäköönpä niitä minkä johdosta tai mihin tarkoitukseen hyvänsä (sakot, hylkäys ynnä muu).

11. Riittävän lukuisan tehdastarkastajakunnan nimittämistä kaikilla kansantalouden aloilla ja tehdastarkastuksen valvonnan ulottamista kaikkiin palkkatyötä käyttäviin liikeyrityksiin tekemättä poikkeusta valtionlaitosten suhteen (myös kotipalvelijain työ kuuluu tämän valvonnan piiriin); naistarkastajain nimittämistä niillä tuotannon aloilla, joissa käytetään naistyövoimaa; työläisten valitsemien ja valtiolta palkan saavien edustajain osallistumista tehdaslakien noudattamisen ja palkkataksojen laatimisen valvontaan kuin myös materiaalien sekä työn tulosten vastaanoton ja hylkäyksen valvontaan.

9. Työväenjärjestöjen valitseman työinspektion perustamista ja sen toiminnan ulottamista kaikkiin palkkatyötä käyttäviin tuotantolaitoksiin, tekemättä poikkeusta myöskään kotipalvelijain suhteen; naistarkastajain instituution muodostamista niillä aloilla, joilla käytetään naistyövoimaa.

12. Liikkeenharjoittajien työläisille varaamien asuinhuoneistojen saniteettitilan kuin myös noissa huoneistoissa vallitsevan sisäisen järjestyksen ja niiden vuokrausehtojen valvontaa paikallisten itsehallintoelinten taholta työläisten valitsemien edustajien osanotolla — tarkoituksena suojella palkkatyöläisiä liikkeenharjoittajien sekaantumiselta heidän yksityiselämänsä ja kansalaistoimintaansa.

13. Oikealla tavalla järjestetyn saniteetti-valvonnan voimaansaattamista kaikissa palkkatyötä käyttävissä tuotantolaitoksissa ja kaiken lääkärin- ja saniteettiaavun täydellistä riippumattomuutta liikkeenharjoittajista; maksutonta lääkintäapua työläisille liikkeenharjoittajain laskuun ja palkan maksamista sairausajalta.

14. Työnantajain rikosoikeudellisen vastuun säätämistä työnsuojelulakien rikkomisesta.

10. Saniteettilainsäädäntöä työolojen hygieenisesta parantamisesta ja työläisten elämän ja terveyden suojelemisesta kaikissa palkkatyötä käyttävissä tuotantolaitoksissa, ja saniteettitoimen siirtämistä työväenjärjestöjen valitseman saniteetti-inspektion huostaan.

11. Asuntolainsäädäntöä sekä työväenjärjestöjen valitsemien asuntoinspektioiden muodostamista asuinhuoneistojen saniteettitilan valvomista varten. Asuntokysymyksen pystyy

ratkaisemaan kuitenkin vain maan yksityisomistuksen hävittäminen ja huokeiden ja terveellisten asuntojen järjestäminen.

12. Ammattioikeuksien muodostamista kaikilla kansantalouden aloilla.

15. Työläisten ja liikkeenharjoittajien järjestöjen edustajista tasavertaisuuden pohjalla muodostettavien ammattioikeuksien perustamista kaikilla kansantalouden aloilla.

16. Paikallisten itsehallintoelinten velvoittamista muodostamaan kaikilla tuotannon aloilla paikallisten ja muualta tulleiden työläisten palkkauksesta huolehtivia välityskonttoreita (työpörsejä), joiden hallintoihin osallistuu työläisten ja liikkeenharjoittajain edustajia.

13. Muodostetaan työpörsejä tarkoituksena järjestää oikealla tavalla työn etsintä työttömille. Työpörssien tulee olla proletariaatin luokkajärjestöjä (eikä suinkaan pariteettisia), niiden pitää olla mitä läheisimmässä yhteydessä työväen ammattiliittoihin ja muihin järjestöihin ja saada varat yhteiskunnallisilta itsehallintoelimiltä.

Maaorjuusjärjestelmän jäännösten hävittämiseksi, jotka painavat raskaana taakkana välittömästi talonpoikia, ja maaseudulla käytävän luokkataistelun vapaan kehityksen hyväksi Venäjän sosialidemokraattinen työväenpuolue vaatii:

1. Kaikkien säätyrajoitusten kumoamista talonpoikain henkilöllisyyden ja omaisuuden suhteen.

2. Kaikkien niiden maksujen ja rasiusten lakkauttamista, joita talonpojille on säädetty erillisenä säätynä, ja luonteeltaan orjuuttavien velkasitoumusten mitätöimistä.

3. Kirkon, luostarien, hallitsijasuvun ja kabinetin maiden konfiskointia ja niiden (ja samoin myös valtion maiden) luovuttamista suurille kaupunki- ja maaseutupiirejä yhdistäville paikallisille itsehallintoelimille; siirtoasutusvarantoon tarvittavat maat sekä valtakunnallisen merkityksen omaavat metsät ja vesistöt luovutetaan demokraattisen valtion hallintaan.

4. Yksityisomistajain, paitsi pienmaanomistajain, maiden konfiskointia ja niiden luovuttamista demokraattisesti valittujen suurten paikallisten itsehallintoelinten määräysvaltaan; konfiskoitavien maa-alueiden minimaalisen koon määräävät tällöin korkeammat paikalliset itsehallintoelimet;

Venäjän sosialidemokraattinen työväenpuolue, joka tukee talonpoikaiston vallankumouksellisia esiintymisiä aina tilanherrain maiden konfiskointiin saakka, tulee aina ja järkähtämättömästi vastustamaan kaikkia yrityksiä häiritä taloudellisen kehityksen kulkua. Venäjän sosialidemokraattinen työväenpuolue, joka vallankumouksen voitokkaasti kehittyessä pyrkii luovuttamaan konfiskoidut maat demokraattisten itsehallintoelinten hallintaan, asettuu silloin, kun olosuhteet sen toteuttamiseksi ovat epäsuotuisat, sille kannalle, että talonpoikain kesken jaetaan ne tilanherrain maat, joilla tosiasiallisesti harjoitetaan pientaloutta tai jotka ovat sen täydentämistä varten välttämättömiä hyöty-maita.

1. Taistelee Venäjällä kaikin voimin tilanherrain kaiken maan (samoin myös hallitsijasuvun, kirkon y.m. y.m. maiden) viipymättömän ja täydellisen konfiskoinnin puolesta.

2. Kannattaa kaikkien maiden viipymätöntä siirtämistä talonpoikaiston, s.o. talonpoikain edustajain Neuvostojen tai muiden todella täysin demokraattisesti valittujen ja tilanherroista ja virkamiehistä täysin riippumattomien paikallisten itsehallintoelinten haltuun.

3. Vaatii valtakunnan kaikkien maiden kansallistamista; koska kansallistaminen merkitsee kaiken maan omistusoikeuden siirtymistä valtiolle, se antaa paikallisille demokraattisille elimille oikeuden määrätä maasta.

4. Kannattaa niiden talonpoikaiskomiteoiden aloitetta, jotka useilla Venäjän seuduilla ovat luovuttaneet tilanherrojen karjan ja työvälineet näitä komiteoita järjestäneen talonpoikaiston haltuun silmällä pitäen niiden yhteiskunnallisesti säännösteltyä käyttöä kaikkien maiden muokkaamisessa.

5. Kehottaa maaseudun proletaareja ja puoliproletaareja pyrkimään siihen, että jokaisesta tilanherrankartanosta muodostetaan kyllin suuri mallitalous, jota maataloustyöläisten edustajain Neuvostot hoitavat yhteiskunnan laskuun agronomien ohjaamina ja parhaita teknillisiä välineitä käyttäen.

Samalla puolue asettaa demokraattisia agraariuudistuksia suoritettaessa joka tapauksessa ja kaikissa tilanteissa tehtäväkseen pyrkiä johdonmukaisesti maaseutuproletariaatin itsenäiseen luokkajärjestämiseen, selittää sille sen etujen ja talonpoikaisporvariston etujen sovittamatonta

vastakohtaisuutta, varoittaa sitä viehättymästä pientalousjärjestelmään, joka tavarantuotannon vallitessa ei pysty milloinkaan hävittämään joukkojen kurjuutta, ja vihdoin osoittaa, että täydellisen sosialistisen kumouksen suorittaminen on ainoa keino, jonka avulla voidaan hävittää kaikinainen kurjuus ja riisto.

Pyrkiessään toteuttamaan lähimpiä tarkoituksiaan Venäjän sosialidemokraattinen työväenpuolue tukee kaikkea oppositio- ja vallankumousliikettä, joka on suunnattu Venäjällä vallitsevaa yhteiskunta- ja valtiojärjestelmää vastaan, hyläten samalla päättäväisesti kaikki ne uudistus-suunnitelmat, jotka jollain tavalla liittyvät työtätekeviin luokkiin kohdistuvan poliisi- tai virkamiesholhouksen laajentamiseen tai voimistamiseen.

Venäjän sosialidemokraattinen työväenpuolue puolestaan on lujasti vakuuttunut siitä, että mainitut valtiolliset ja yhteiskunnalliset uudistukset voidaan saattaa täydellisesti, johdonmukaisesti ja kestävästi voimaan vain siten, että kukistetaan itsevaltius ja kutsutaan koolle koko kansan vapaasti valitsema Perustava kokous.

**TALONPOIKAIN EDUSTAJAIN
I YLEISVENÄLÄINEN KOKOUS⁹⁹**

**TOUKOKUUN 4-28 (TOUKOKUUN 17-
KESÄKUUN 10) pnä 1917**

(1)

Проект реорганизации
на аграрном вопросе
представителем Н. Давыдовым на Всероссийском
съезде крестьянских депутатов от имени с.-д.
фракции.

---

1. Все помещичьи и государственно-владельческие земли, а равно удельные, церковные и так далее, должны немедленно перейти к народу без всякой оплаты.
2. Крестьянство должно организовать, через свои Съезды Крестьянских Депутатов, право все земли к землеустроительному делу, какому-либо съезду распоряжения ею, исключительно к крестьянской землеустроительной комиссии Учредительного Съезда или Всероссийскому Съезду Советов, если народ передаст центрального государственного власти в руки такого Съезда Советов.
3. Земляная собственность не должна вообще быть признана то-есть право собственности на землю должно принадлежать только всему народу; распоряжаться же землей должны

Ensimmäinen sivu
V. I. Leninin käsikirjoituksesta
„Päätöslauselmaehdotus
agraarikysymyksestä”,—
Toukokuu 1917

1

PÄÄTÖSLAUSELMAEHDOTUS AGRAARIKYSYMYKSESTÄ

1. Kaikki tilanherrain ja yksityisten omistamat maat samoin kuin hallitsijasuvun, kirkon ynnä muut maat on annettava viipymättä kansalle ilman mitään lunastusmaksua.

2. Talonpoikaiston on järjestyneesti, talonpoikain edustajain Neuvostojensa välityksellä, otettava viipymättä kaikki maa paikkakunnilla määräysvaltaansa sen taloudellista käyttöä varten, ratkaisematta silti missään määrin ennakolta maankäyttöjärjestystä, jonka säättää lopullisesti Perustava kokous tai Neuvostojen Yleisvenäläinen Neuvosto, jos kansa siirtää keskusvaltiovallan tälle Neuvostojen Neuvostolle.

3. Maan yksityisomistus yleensä on hävitettävä, toisin sanoen omistusoikeus kaikkeen maahan on oltava vain kansalla kokonaisuudessaan; maankäytöstä taas määräävät paikalliset demokraattiset laitokset.

4. Talonpoikain on hylättävä kapitalistien, tilanherrain ja näiden Väliaikaisen hallituksen neuvo maankäytön viipymätöntä järjestelyä koskevan „sopimuksen solmimisesta” tilanherrain kanssa paikkakunnilla; kaiken maan käytöstä määrättäköön paikallisten talonpoikain enemmistön asianmukaisella päätöksellä eikä siten, että enemmistö, s.o. talonpojat, sopii siitä vähemmistön ja lisäksi mitättömän vähemmistön, s.o. tilanherrain kanssa.

5. Sitä vastaan, että kaikki tilanherrain maat siirretään talonpoikaistolle ilman lunastusmaksua, taistelevat ja tulevat taistelemaan kaikin keinoin niin tilanherrat kuin

kapitalistitkin, jotka vaikuttavat erittäin suuresti vielä tietämättömiin joukkoihin ei ainoastaan rahan voimalla, vaan myös sanomalehtien välityksellä, monien pääoman herruuteen tottuneiden virkamiesten, toimitsijain y.m.s. kautta. Sen vuoksi kaikkien tilanherrain maiden siirtämistä talonpoikaistolle lunastusmaksutta ei voida toteuttaa loppuun asti eikä varmentaa ilman talonpoikaisjoukoissa esiintyvän kapitalisteihin luottamisen murtamista, ilman talonpoikaiston kiinteää liittoa kaupungin työläisten kanssa, ilman koko valtiovallan siirtämistä täydellisesti työläisten, sotilaiden, talonpoikain y.m. edustajain Neuvostoilta. Vain valtiovalta, joka on tällaisten Neuvostojen käsissä ja joka ei hallitse valtiota poliisilaitoksen, virkamiestön ja kansasta eristetyin vakinaisen armeijan välityksellä, vaan koko kansan yleisen, aseistetun työläisten ja talonpoikain miliisin kautta, voi turvata edelläesitettyt ja koko talonpoikaiston vaatimat maa uudistukset.

6. Maatalouden palkkatyöläisten ja köyhien talonpoikien, s.o. sellaisten, joilla ei ole riittävästi maata, karjaa ja työvälineitä toimeentullakseen ja jotka hankkivat toimeentulonsa osittain palkkatyöllä, pitää pyrkiä kaikkiin keinoin järjestäytymään itsenäisesti erikoisiksi Neuvostoiksi tai erikoisiksi ryhmiksi talonpoikaiston yleisissä Neuvostoissa puolustaakseen etujaan rikkaita talonpoikia vastaan, jotka välttämättä pyrkivät liittoon kapitalistien ja tilanherrain kanssa.

7. Venäjää samoin kuin kaikkia muitakin sotaakäyviä sekä monia puolueettomiakin (sotaakäymättömiä) maita uhkaa sodan seurauksena rappiotila, katastrofi ja nälänhätä, koska ei ole riittävästi työkäsiä, ei riitä kivihiiltä, rautaa y.m. Maan voi pelastaa ainoastaan se, että työläisten ja talonpoikain edustajat alkavat valvoa ja johtaa kaikkien tuotteiden tuotantoa ja jakelua. Sen vuoksi on nyt heti valmisteltava talonpoikain edustajain Neuvostojen ja työläisten edustajain Neuvostojen välisiä sopimuksia viljan ja muiden maataloustuotteiden vaihtamisesta maatalouskalustoon, jalkineisiin, vaatteisiin y.m. ilman kapitalistien välitystä ja syrjäyttäen heidät tehtaisten johdosta. Samassa tarkoituksessa on kannustettava tilanherrain karjan ja maanviljelyskaluston siirtämistä talonpoikaiskomiteain haltuun tämän kaluston ja karjan yhteistä käyttöä varten.

Niinikään on kannustettava sitä, että jokaisesta tilanherrain suurkartanosta muodostetaan mallitalous, jossa maata viljellään yhteisesti agronomien johdolla parasta maanviljelyskalustoa käyttäen ja maataloustyöläisten edustajain Neuvostojen päätösten mukaisesti.

Kirjoitettu
ennen toukokuun 17 (30) päivää 1917

Julkaistu ensi kerran vuonna 1917
kirjasessa „Aineistoa agraari-
kysymyksestä”. Kust. „Pribol”

Julkaistaan
käsikirjoituksen mukaan

2

PUHE AGRAARIKYSYMYKSESTÄ
TOUKOKUUN 22 (KESÄKUUN 4) pnä 1917

Toverit, päätöslauselma, joka minulla on kunnia talonpoikain Neuvoston sosialidemokraattisen ryhmän nimessä esittää käsiteltäväksenne, on painettu ja jaettu edustajille. Elleivät kaikki ole saaneet sitä, niin ryhdymme toimenpiteisiin, että jo huomenna siitä otettaisiin lisäpainos halukaille jakamista varten.

Lyhyessä selostuksessani voin pysähtyä tietenkin vain tärkeimpiin peruskysymyksiin, jotka eniten kiinnostavat talonpoikaistoa ja työväenluokkaa. Niille, jotka ovat lähemmin kiinnostuneita kysymykseen, suosittelisin puolueemme, Venäjän sosialidemokraattisen työväenpuolueen (bolshevikien), päätöslauselmaa, joka on julkaistu „Soldatskaja Pravda” lehden 13. numeron liitteenä ja jota on selostettu useampaan kertaan „Pravda” lehdessämme*. Tällä kertaa minun on rajoituttava päätöslauselmaehdotukseni ja agraarikysymystä koskevan puolueohjelmamme tärkeimpien, kiistanalaisimpien tai väärinkäsityksiä aiheuttavien kohtien selittämiseen. Eräs tärkein näistä kiistanalaisista tai väärinkäsityksiä aiheuttavista kohdista on se, jota kosketeltiin eilen tai toissapäivänä Ylimmän maakomitean¹⁰⁰ istunnossa, josta te nähtävästi olette kaikki kuulleet tahi lukeneet eilisistä tai toissapäiväisistä sanomalehdistä. Ylimmän maakomitean istunnossa oli läsnä eräs puolueemme edustaja, työtoverini Keskuskomiteasta, toveri Smilga. Hän esitti siellä ehdotuksen, että Ylin maakomitea lausuisi kannattavansa sitä, että talonpojat ottavat viipymättä ja järjestyneesti tilanherrain maat, ja tämän ehdotuksen johdosta toveri Smilga sai osakseen useita vasta-

* Ks. tätä osaa, ss. 279—282. *Toim.*

lauseita. (Ääni: „Niin täälläkin”.) Minulle sanotaan paraikaa, että täälläkin tulee samaten paljon tovereita vastustamaan tätä ehdotusta. Sitäkin suuremmalla syyllä minun pitää pysähtyä selittämään ohjelmamme tätä kohtaa, sillä minusta tuntuu, että suuri osa kaikista ohjelmaamme vastaan esitettävistä väitteistä johtuu luullakseni väärinkäsityksestä taikka katsantokantojemme väärästä valaisemisesta.

Mitä sanotaan puolueemme kaikissa päätöslauselmissa, äänenkannattajamme kaikissa artikkeleissa, „Pravda” lehdessämme? Me sanomme, että poikkeuksetta kaikki maa on siirrettävä kansan omaisuudeksi. Tähän johtopäätökseen olemme tulleet tutkittuamme erikoisesti vuoden 1905 talonpoikaisliikettä, talonpoikaisedustajien lausuntoja I ja II Valtakunnanduudessa, joissa Venäjän kaikkien kolkkien talonpoikain useilla edustajilla oli mahdollisuus esittää mielipiteensä suhteellisen, tietenkin vain *suhteellisen*, vapaasti.

Kaiken maan tulee olla koko kansan omaisuutta. Jo tästä johtuu, että puolustaessamme tilanherrain maiden pikaista ja maksutonta siirtämistä paikallisten talonpoikain haltuun me emme millään muodoin puolusta näiden maiden ottamista yksityisomaisuudeksi emmekä millään muodoin puolusta näiden maiden jakamista. Me olemme sitä mieltä, että maa on annettava kertakylvöön paikalliselle talonpoikaistolle paikallisten ja talonpoikain edustajain enemmistön tekemällä päätöksellä. Me emme millään tavoin puolusta sitä, että tämä maa siirtyisi niiden talonpoikain omaisuudeksi, jotka nyt ottavat sen kertakylvöön. Kaikki moiset ehdotustamme vastaan tähdätyt väitteet, joita olen joutunut alituisesti kuulemaan sekä näkemään kapitalistien sanomalehtien palstoilla, perustuvat mielipiteidemme aivan väärään tulkintaan. Kun me kerran olemme sanoneet — ja minä toistan: me olemme sanoneet sen kaikissa päätöslauselmissamme, että maan on oltava koko kansan omaisuutta ja siirryttävä sille maksutta — niin on selvä, että maan jaon lopullisen säätämisen, maan käytön lopullisen järjestelyn tulee suorittamaan vain valtiovallan keskuselin, s.o. Perustava kokous tai Neuvostojen Yleisvenäläinen Neuvosto, jos talonpoikais- ja työläisjoukot luovat sellaisen vallan, Neuvostojen Neuvoston. Tässä suhteessa ei ole mitään erimielisyyksiä.

Erimielisyydet alkoivat vasta myöhemmin, kun meitä vastaan väitettiin ja sanottiin: „jos asia on niin, niin silloin kaikkalainen tilanherrain maiden viipymätön ja maksuton siirtäminen talonpoikain haltuun on omavaltaisuutta”. Tätä mielipidettä, jonka maatalousministeri Shingarjov esitti täsmällisimmin, arvovaltaisimmin ja painokkaimmin tunnetussa sähköessään, tätä mielipidettä me pidämme erheellisimpänä, talonpoikaistolle ja maanviljelijöille epäedullisena, valtakunnan viljalla turvaamisen kannalta epäedullisena sekä epäoikeudenmukaisena. Tämän sähköen rohkenen lukea osoittaakseni, mitä vastaan me etupäässä väitämme.

„Maakysymyksen omintakeista ratkaisua ei voida sallia ilman yleisvaltakunnallista lakia. Omavaltaisuus saattaa valtakunnan turmioon... maakysymyksen ratkaisu kuuluu lain mukaan Perustavalle kokoukselle. Nykyään maanviljelijät ja maanomistajat ovat muodostaneet paikkakunnilla volostien elintarvikekomiteain yhteyteen maanviljelysasioita käsitteleviä sovittelukamareja”.

Tällainen on hallituksen tästä kysymyksestä antaman lausunnon peruskohta. Jos te tutustutte eilen tai toissapäivänä hyväksytyyn Ylimmän maakomitean päätöslauselmaan tästä kysymyksestä, päätöslauselmaan, jonka hyväksyi äskettäin myös Valtakunnanduuman jäsenten neuvottelukokous, niin te huomaatte, että kummankin mainitun päätöslauselman pohjana on sama näkökanta. Niissä syytetään omavaltaisuudesta niitä talonpoikia, jotka tahtovat luovuttaa maan viipymättä ja maksutta talonpoikain haltuun ja paikallisten talonpoikaiskomiteain jaettavaksi, sekä pidetään lähtökohtana sitä, että vain talonpoikain ja tilanherrain, maanviljelijäin ja maanomistajain vapaaehtoinen sopimus, vain se vastaisi muka valtakunnan yleisiä tarpeita ja intressejä. Juuri sen me epäämmekin, sitä vastaan me väitämme.

Tarkastelkaamme ehdotustamme vastaan esitettyjä väitteitä. Tavallisesti vastaväitteiden sisältönä on se, että Venäjällä on maa jaettu erittäin epätasaisesti niin pienten eri yksikköjen, kuten kylien ja volostien, kuin myös suurten yksikköjen, kuten kuvernementtien ja alueiden, kesken. Ja tällöin sanotaan: jos paikallinen väestö ottaisi enemmistönsä päätöksellä ja tilanherrain tahdosta välittämättä maan haltuunsa ja sitä paitsi maksutta, niin epätasaisuus

säilyisi tai jopa mahdollisesti lujittuisikin. Me vastaamme tähän, että tuollaisen perustelun pohjana on väärinkäsitys. Maan jakamisessa kuitenkin säilyy epätasaisuus kunnes Perustava kokous tai valtiovallan keskuselin yleensä säättää lopullisesti uuden järjestyksen. Siihen saakka kunnes tämä järjestys säädetään — saman tekevää, ratkaistaanko asia talonpoikain tavalla tai tilanherramaisesti, ratkaistaanko se niin kuin me haluamme, siis siirtämällä viipymättä maat talonpoikaiston käsiin, taikka niin kuin haluavat tilanherrat, jotka ovat valmiit vuokraamaan maata korkeasta maksusta ehdolla, että vuokraajatalonpoika ja tilanherra säilyttävät kumpikin oikeutensa, käyköönpä niin taikka toisin, epätasaisuus maan jakamisessa säilyy. Tämä meitä vastaan väittäminen on aivan väärää ja epäoikeudenmukaista. Me puhumme siitä, että on välttämätöntä mitä pikimmin luoda valtiovallan keskuselin, joka ei ainoastaan nojaudu talonpoikaiston enemmistön tahtoon ja päätöksiin, vaan myös ilmaisee välittömästi tämän enemmistön mieltä. Tästä ei kiistellä. Kun me kuulemme, että bolshevikkeja vastaan väitetään, luemme kapitalististen sanomalehtien hyökkäilyistä bolshevikkien kimppuun, järkeilyistä, että me muka olemme anarkisteja, niin torjumme ne mitä päättäväisimmän ja pidämme näitä hyökkäilyjä ilkimielisen valheen ja parjauksen levittämisenä.

Anarkisteiksi nimitetään niitä, jotka kieltävät valtiovaltaa välttämättömyyden, mutta me sanomme, että valtiovalta on ehdottomasti välttämätön, eikä ainoastaan tämän hetken Venäjällä, vaan myös jokaisessa valtiossa, jopa sellaisessakin, joka siirtyisi suoraan sosialismiin. Mitä lujin valta on tietenkin välttämätön. Me tahdomme vain, että tämä valta olisi kokonaisuudessaan ja yksinomaan työläisten, sotilaiden ja talonpoikain edustajain enemmistön käsissä. Juuri tässä me eroamme toisista puolueista. Emme millään muodoin kiellä lujan valtiovallan välttämättömyyttä, me sanomme vain, että kaikki tilanherrain maa on maksutta siirrettävä talonpoikain käsiin paikallisen talonpoikaiskomitean enemmistön päätöksellä ja ehdolla, ettei tapahdu mitään omaisuuden turmelemista. Tämä on osoitettu päätöslauselmassamme mitä täsmällisimmällä tavalla. Me torjumme päättäväisesti katsantokantaamme vastaan esitetyt väitteet, että se olisi muka omavaltaisuutta.

Ei, meidän mielestämme omavaltaisuutta on juuri se, kun tilanherrat pitävät maat hallussaan omaksi edukseen tai ottavat niistä maksun, mutta jos talonpoikaiston enemmistö sanoo, että tilanherran maata ei saa jättää tilanherran käsiin, että talonpoikaisto ei ole monien vuosikymmenien ja vuosisatojen kuluessa nähnyt näiltä tilanherroilta, maanomistajilta muuta kuin sortoa, niin se ei ole omavaltaisuutta, se on *oikeuksien palauttamista*, ja kun on kysymys oikeuksien palauttamisesta, niin ei voida odottaa. Jos nyt suoritetaan maan luovutus talonpojille, niin ei voida poistaa alueiden välillä vallitsevaa epätasaisuutta — se on kiistatonta, mutta tätä epätasaisuutta ei kukaan poista, ennenkuin Perustava kokous kokoontuu. Ja Shingarjov, joka väittää meitä vastaan ja moittii virallisissa papereissa meidän mielipiteidemme kannattajia „omavaltaisuudesta”, jos häneltä kysyttäisiin, mitä hän ehdottaa tämän epätasaisuuden tilalle, ei hän nyt voisi vastata siihen. Hän ei ehdota mitään eikä voi ehdottaa mitään.

Hän sanoo „vapaaehtoinen sopimus talonpoikain ja tilanherrain välillä”. Mitä se merkitsee? Esitän pari tärkeätä numerotietoa, jotka koskevat maanhallintaa Euroopan-Venäjällä. Nämä numerot osoittavat, että Venäjän maaseudun toisessa kohtiossa ovat mitä rikkaimmat tilanherrat, mukaan luettuina myös Romanovit, nuo kaikkein rikkaimmat ja säädyttömimmät tilanherrat, ja toisessa kohtiossa — köyhät talonpojat. Esitän pari numerotietoa, että näkisitte, mikä merkitys on tällä Shingarjovin sekä kaikkien tilanherrain ja kapitalistien saarnalla. Nämä kaksi numeroa ovat seuraavat: jos otetaan koko Euroopan-Venäjän rikkaimmat tilanherrat, niin osoittautuu, että suurtilanomistajilla, joiden lukumäärä on alle 30.000 henkeä, on maata noin 70 miljoonaa desjatiinaa. Tämä merkitsee, että jokaista tilanherraa kohti tulee yli 2.000 desjatiinaa. Jos otetaan Venäjän rikkaiden tilanomistajain ylimmät kerrokset säätyihin katsomatta (suurin osa heistä on aatelisia, mutta on muitakin maanomistajia), niin heitä on 30.000, joilla on 70 miljoonaa desjatiinaa! Mutta jos otetaan talonpoikaisköyhälistö saman vuoden 1905 väenlaskun mukaan, joka sisältää tuoreimmat, yhtäläisesti kautta Venäjän kootut tiedot, — tiedot, jotka eivät itse asiassa ansaitse kovinkaan suurta luottamusta, kuten kaikki tsaarin aikana tsaarin virkamiesten kokoamat tilastotiedot, mutta joista

kuitenkin saadaan eniten totuutta lähenteleviä ja parhaiten verrattavissa olevia numerotietoja,— jos otetaan talonpoikaisköyhälistö, niin sitä on 10 milj. taloutta, joilla on noin 70—75 miljoonaa desj. maata. Tämä merkitsee: toisella on yli 2.000 desjatiinaa ja toisella 7½ desjatiinaa taloutta kohti! Ja sitten sanotaan, että se on omavaltaisuutta, jos talonpojat eivät suostu solmimaan vapaaehtoista sopimusta. Mitä sitten merkitsee tämä „vapaaehtoinen sopimus”? Se merkitsee, että tilanherrat ehkä antavat maata hyvää vuokramaksua vastaan, mutta eivät luovuta sitä kenellekään ilmaiseksi. Onko tämä oikeudenmukaista? Ei, se ei ole oikeudenmukaista. Onko se edullista talonpoikaisväestölle? Ei, ei ole edullista. Miten maanomistussuhteet tullaan lopullisesti säätämään, se on tulevan keskusvallan asia, mutta nyt on tilanherrain maat siirrettävä viipymättä ja ilman lunastusmaksua talonpoikaistolle ehdolla, että ottaminen tapahtuu järjestyneesti. Ministeri Tshernov, väittäessään minun toveriani Smilgaa vastaan, sanoi Ylimmässä maakomiteassa, että „järjestynyt ottaminen” on kaksi sanaa, jotka kumoavat toisensa: jos se on poisottamista, niin se ei ole järjestynyttä, mutta jos se on järjestynyttä, niin se ei ole poisottamista. Mielestäni tämä arvostelu on väärä. Olen sitä mieltä, että jos talonpoikaiston enemmistö on hyväksynyt päätöksen kylässä tai volostissa, ujestissa tai kuvernementissa ja talonpoikain edustajakokoukset ovat eräissä kuvernementeissa, ellei kaikissa, pystyttäneet paikkakunnan vallan, joka edustaa enemmistön etuja ja tahtoa, vallan, joka edustaa väestön, s.o. maanviljelijäin enemmistön, tahtoa — kun kerran paikkakunnilla on luotu tällainen valta, niin sen päätös on sellaisen vallan päätös, jonka talonpojat tunnustavat. Se on sellainen valta, jota kohtaan paikkakuntien talonpoikaisväestö ei voi olla tunte-matta täydellistä kunnioitusta, sillä on päivänselvää, että tämä valta, vapaasti valittu valta, päättää, että tilanherrain maa täytyy heti luovuttaa talonpoikaistolle. Tietäköön talonpoika, että hän ottaa tilanherran maata ja jos hän siitä maksaa, niin maksakoon talonpoikien ujestikassoihin; tietäköön hän, että nämä rahat käytetään maatalouden parantamiseen, katukiveykseen, teihin j.n.e. Tietäköön talonpoika, ettei hän ota omaa maatansa *eikä myöskään tilanherran maata*, vaan koko kansan maata, josta Perustava kokous määrää lopullisesti. Sen vuoksi heti vallankumouksen

alusta alkaen, heti ensimmäisen maakomitean muodostamisesta lähtien tilanherralla ei saa olla mitään oikeuksia maahan eikä tästä maasta saa periä mitään rahakorvausta.

Meidän ja vastustajiemme välinen peruserimielisyys piilee sen ymmärtämisessä, mitä on järjestys ja mitä on laki. Tähän saakka on luultu, että lakia ja järjestystä on se, mikä on sopivaa tilanherroille ja virkamiehille, mutta me väitämme, että lakia ja järjestystä on se, mikä on sopivaa talonpoikaiston enemmistölle. Ja Neuvostojen Yleisvenäläisen Neuvoston valitsemiseen saakka, Perustavan kokouksen valitsemiseen saakka, siihen saakka kaikki paikkakunnilla olevat vallanelimet — ujestikomiteat, kuvernementtikomiteat — edustavat korkeinta lakia ja järjestystä! Omavaltaisuudeksi me nimitämme sitä, kun yksi tilanherra satoja vuosia vanhojen oikeuksien perusteella vaatii „vapaaehtoista” sopimusta kolmelta sadalta talonpoikaisperheeltä, joilla kullakin on keskimäärin 7½ desjatiinaa maata! Me sanomme: „hyväksyttäköön päätökset enemmistön tahdon mukaisesti; me haluamme, että talonpojat saisivat tilanherrain maat nyt heti, yhtään kuukautta, yhtään viikkoa, yhtään päivää vitkastelematta!”.

Meitä vastaan väitetään: „jos talonpojat nyt ryhtyisivät ottamaan maita, niin ottaisivat tietysti rikkaimmat, ne, joilla on karjaa, työvälineitä j.n.e.; ja eikö se sen vuoksi olisi vaarallista juuri talonpoikaisköyhälistön kannalta?”. Toverit, tätä perustelua minun pitää tarkastella lähemmin, sillä puolueemme on kaikissa päätöksissään, ohjelmissaan ja kansalle esittämässään vetoamuksissa julistanut: „me olemme palkkatyöläisten ja köyhien talonpoikien puolue; heidän oikeuksiaan me haluamme suojella; he ja vain he, vain nämä luokat voivat vapauttaa ihmiskunnan niistä kauhuista, joihin tämä kapitalistien sota on sen syössyt”.

Sen vuoksi niihin vastaväitteisiin, että meidän päätöksemme eivät muka ole talonpoikaisköyhälistön etujen mukaisia, sellaisiin vastaväitteisiin me suhtaudumme erittäin tarkkaavaisesti ja kehotamme tarkastelemaan niitä erittäin huolellisesti, sillä nuo vastaväitteet koskevat itse asian olemusta, aivan kysymyksen ydintä. Asian olemushan onkin juuri siinä, millä tavalla voidaan puoltaa kaupungin ja maaseudun palkkatyöläisten etuja, köyhien talonpoikien etuja tapahtuvassa vallankumouksessa, nykyisessä Venäjän valtiollisessa uudistuksessa; millä tavalla voidaan ja miten

on puollettava heidän etujaan tilanherrain tai rikkaiden talonpoikien — noiden kapitalistien — etuja vastaan. Tässä on tietysti kysymyksen ydin, sen koko olemus! Ja sittenkin meitä vastaan väitetään, että jos talonpojille suositellaan viipymätöntä maiden ottamista, niin ottavat etupäässä ne, joilla on työvälineitä ja karjaa, mutta köyhät eivät saa mitään. Minä kysyn teiltä: auttaako sitten tilanherrain kanssa solmittu vapaaehtoinen sopimus?

Te tiedätte mainiosti, että tilanherrat eivät mielellään vuokraa maitansa niille talonpojille, joilla ei ole kopeekkaakaan taskussa, vaan päinvastoin pyrkivät tekemään „vapaaehtoisia” sopimuksia silloin, kun heille luvataan hyvä maksu. Ilmaiseksi tilanherrat eivät ole jostain syystä maitansa tähän saakka antaneet; meillä Venäjällä ei kai kukaan ole huomannut näin tapahtuneen.

Kun puhutaan vapaaehtoisesta sopimuksesta tilanherrain kanssa, niin se merkitsee, että huomattavasti voimistetaan, laajennetaan ja lujitetaan sitä etuoikeudellista, ensisijaista asemaa ja niitä etuisuuksia, joita rikkaat talonpojat nauttivat, sillä rikkaat talonpojat voivat varmasti maksaa tilanherroille ja jokaisen tilanherran mielestä rikas talonpoika on maksukykyinen henkilö. Tilanherra tietää, että tämä talonpoika voi maksaa ja että häneltä voi maksun periä, ja siksi näistä „vapaaehtoisista” tilanherrain kanssa solmituista sopimuksista hyötyvät juuri rikkaat talonpojat enemmän kuin köyhät. Jos sitä vastoin on mahdollista auttaa viipymättä köyhää talonpoikaa, niin vain sillä toimenpiteellä, jota olen ehdottanut, nimittäin: maa pitää siirtää heti ja maksutta talonpojille.

Tilanherrain maanomistus on ollut ja on mitä suurinta vääryyttä. Se, että talonpojat ottavat maksutta nämä maat haltuunsa, jos tämä otto tapahtuu enemmistön tahdon mukaisesti, ei ole omavaltaisuutta, vaan oikeuksien palauttamista. Tällainen on meidän kantamme, ja siksi sitä toteamaa, että tämä muka tuottaa tappiota talonpoikaisköyhälistölle, me pidämme suurena epäoikeudenmukaisuutena. „Vapaaehtoiseksi” sopimukseksi nimitetään — vain Shingarjov voi nimittää „vapaaehtoiseksi” sopimukseksi — sitä, kun yhdellä tilanherralla on 2.000 desjatiinaa ja 300 talonpojalla 7 ja puoli desjatiinaa keskimäärin kullakin. Kun tätä sopimusta nimitetään vapaaehtoiseksi, niin se on talonpojan pilkkaamista. Se ei ole vapaaehtoinen

sopimus, vaan talonpoikaistolle tyrkytetty pakkosopimus, pakkosopimus siihen saakka, kunnes jokainen talonpoikain volosti-, kuvernementti- ja ujestineuvosto sekä Yleisvenäläinen Neuvosto julistaa, että tilanherrain maanomistus on suurta vääryyttä ja että sen lakkauttamisessa ei voida sieittää tunnin eikä minuutinkaan viivyttelyä.

Maan täytyy olla koko kansan omaisuutta, minkä säätäminen kuuluu valtiiovallan keskuselimelle. Siihen saakka, kunnes se kutsutaan koolle, paikalliset vallanelimet — toistan sen vielä kerran — ottavat tilanherrain maat, ja niiden tulee tehdä se järjestyneesti enemmistön päätöksen mukaisesti. Se ei ole totta, kun sanomalehdet kirkuvat, että Venäjällä vallitsee muka epäjärjestys! Se ei ole totta, maaseudulla vallitsee nyt parempi järjestys kuin ennen, sillä enemmistö päättää asioista; tilanherroille on tuskin ollenkaan tehty väkivaltaa; tilanherroihin kohdistuneet epäoikeudenmukaiset väkivaltatapaukset ovat aniharvoja; ne ovat aivan merkityksettömiä eikä väkivallan tapauksia ole koko Venäjän mitassa enempää kuin ennenkään.

Nyt minun on pysähdyttävä tarkastelemaan vielä erästä perustelua, jonka olen joutunut kuulemaan ja käsittelemään „Pravda” lehdessämme maiden viipymättömän talonpoikaistolle luovuttamisen yhteydessä*.

Tämän perustelun olemus on siinä, että jos talonpojille suositellaan tilanherrain maan viipymätöntä ja maksutonta haltuunottoa, niin se saa aikaan tyytymättömyyttä, ärtyneisyyttä, epäilystä ja ehkäpä kiihtymystäkin rintamalla olevien sotamiesten keskuudessa, jotka ehkä sanovat: „jos talonpojat ottavat nyt maan, kun meidän on oltava rintamalla, niin me jäämme ilman maata”. Kaikki sotilaat lähtisivät ehkä rintamalta, ja seurauksena olisi kaaos ja anarkia. Tähän me vastaamme siten, että tämä vastaväite ei koske lainkaan peruskysymystä: on samantekevää otaanko maa maksua vastaan, tilanherrain kanssa tehtyjen sopimusten mukaisesti tai talonpoikaiston enemmistön päätöksellä, sotamiehet kuitenkin pysyvät rintamalla niin kauan kuin sota jatkuu, ja he tietenkin pysyvät rintamalla eivätkä voi palata kotikyliinsä. Minkä vuoksi rintamalla olevat sotamiehet eivät voisi pelätä, että vapaaehtoista sopimusta hyväkseen käyttäen tilanherrat asettavat epä-

* Ks. tätä osaa, ss. 447—450. *Toim.*

edullisia ehtoja, minkä vuoksi heidän pitäisi pelätä sitä, että talonpoikaisto ratkaisee asian enemmistön tahdon mukaisesti tilanherroja vastaan? Se on käsittämätöntä! Minkä tähden rintamasotilaan pitäisi suhtautua luottamuksella tilanherraan, tilanherran kanssa solmittavaan „vapaaehtoiseen” sopimukseen? Kun näin puhuvat tilanherrain ja kapitalistien puolueet, niin sen minä ymmärrän, mutta että näin suhtautuisi asiaan rintamalla oleva venäläinen sotamies, sitä minä en usko. Jos on olemassa tilanherran kanssa solmittu „vapaaehtoinen” sopimus, niin sotamies ei nimitä sitä järjestykseksi eikä tunne luottamusta sitä kohtaan, vaan hän pikemminkin katsoo asian olevan siten, että jatkuu vanha tilanherrain aikainen epäjärjestys.

Sotamiehessä herättää paljon suurempaa luottamusta se, kun hänelle sanotaan: maa siirtyy kansalle, paikalliset talonpojat vuokraavat sitä, eivätkä maksa vuokraa tilanherralle, vaan vievät sen omaan komiteaansa yhteistä käyttöä varten, näitä samaisia rintamasotilaita varten, mutta ei tilanherralle. Jos se tehdään enemmistön tahdon mukaisesti, niin rintamasotilas käsittää, että mitään tilanherrojen kanssa solmittavia „vapaaehtoisia” sopimuksia ei voi enää olla, että tilanherrat ovat samoja tasa-arvoisia kansalaisia, joita ei kukaan halua loukata. Maa on koko kansan omaisuutta, siis se kuuluu myös tilanherralle, mutta ei aateliston oikeuksien perusteella, vaan kuin kansalaiselle yleensä. Maanomistajakartanoherroilla ei saa olla mitään etuoikeuksia, ei mitään etuoikeuksia siitä ajasta alkaen, jolloin kukistettiin tsaarin valta, tsaarin, joka oli suurin tilanherra ja kansanjoukkojen sortaja. Vapauden pystyttämisen jälkeen tilanherrain valta on katsottava kertakaikkiaan ja ainiaaksi kukistetuksi. Rintamasotilas ei menetä mitään tämän katsantokannan vuoksi, vaan päinvastoin se herättää hänessä paljon enemmän luottamusta valtiovaltaan ja rauhallista varmuutta kodistaan, että hänen perheelleen ei tulla tekemään vääryyttä ja että se ei jää huolottomaksi.

On olemassa vielä eräs perustelu, joka esitettiin meidän ehdotustamme vastaan. Perustelun sisältönä on se, että jos talonpojat heti ottaisivat tilanherrain maat, niin sellainen äkkipikaa tapahtuva, riittämättömästi valmistettu ottaminen kenties johtaisi maan muokkauksen huononemiseen, kylvöt kenties tehtäisiin huonommin. Minun on sanottava, että

enemmistön valtaa, yleistä valtiovaltaa ei ole vielä luotu, että talonpojat eivät vielä luota tarpeeksi itseensä eivätkä ole lakanneet luottamasta tilanherroihin ja kapitalisteihin; minusta kuitenkin tuntuu, että päivä päivältä me lähestymme sitä, päivä päivältä talonpoikaisto yhä vähemmän luottaa vanhaan valtiovalttaan ja pääsee selville siitä, että talonpoikain, sotilaiden, työläisten ynnä muiden edustajain eikä kenenkään muiden on muodostettava Venäjän hallitus; olen sitä mieltä, että jokainen päivä tuo meidät lähemmäksi sitä aikaa, mutta ei sen vuoksi, että jotkut puolueet ovat neuvoneet niin tekemään: miljoonat ihmiset eivät tule koskaan seuraamaan minkään puolueen neuvoja, elleivät nämä neuvot lyö yhteen sen kanssa, mitä heidän elämänsä kokemus heille opettaa. Me lähenemme nopein askelin sitä aikaa, jolloin Venäjällä ei tule olemaan mitään muuta valtaa kuin talonpoikain ja työläisten edustajien valta. Ja kun minulle sanotaan, että äkkipikaa tapahtuva maiden ottaminen johtaa kenties maan muokkauksen huononemiseen, kylvöjen laadun huononemiseen, niin minun on sanottava, että meidän talonpoikamme muokkaavat maansa erittäin huonosti poljetun asemansa ja tilanherrain harjoittaman voisisataisen sorron seurauksena. Venäjää kuten kaikkia sotaakäyviä maita on tietenkin kohdannut kauhea pula, eikä Venäjää voida pelastaa, ellei siirrytä maan parempaan muokkaukseen ja ihmistyön mitä suurimpaan säästämiseen. Mutta voisiko tilanherrain kanssa solmittava „vapaaehtoinen” sopimus saada aikaan nyt, ensi kylvön aikana, jonkin muutoksen? Minkä sitten? Pitäisivätkö tilanherrat sitten parempaa huolta maiden muokkauksesta, suorittaisivatko talonpojat kylvönsä huonommin, jos he tietäisivät kylvävänsä koko kansan maita eivätkä tilanherrain maita? Jos he tietäisivät maksavansa omiin talonpoikaiskassoihinsa eivätkä tilanherralle? Tämä on sellaista järjettömyyttä, että minua ihmetyttää, kun kuulen esitettävän tällaisia perusteluja; tämä on kerrassaan uskomatonta ja pelkkää tilanherrain oveluutta.

Tilanherrat ovat käsittäneet, että kepin avulla ei voida enää hallita, tämän he ovat ymmärtäneet hyvin ja he ottavat käytäntöön sen hallitsemismenetelmän, joka on uutuuksena Venäjällä, mutta jota on jo kauan käytetty Länsi-Euroopassa, Länsi-Euroopan maissa. Ettei enää käy päinsä kepin avulla hallitseminen, sen on todistanut meillä kaksi vallan-

kumousta ja Länsi-Euroopan maissa sen ovat todistanet kymmenet vallankumoukset. Nämä vallankumoukset opettavat tilanherroja ja kapitalisteja, ne opettavat, että heidän pitää hallita kansaa petoksella ja imartelulla; pitää mukautua, kiinnittää takinrintaan punainen merkki ja kansan nylkijöinäkin sanoa: „Me olemme vallankumouksellisia demokraatteja, olkaa hyvä ja odottakaa, me teemme kaiken hyväksenne”. Se perustelu, että talonpojat muka huonommin suorittaisivat kylvön nyt, kun he käyvät kylvämään koko kansan maita eivätkä enää tilanherrain maita, on nimenomaan talonpoikain pilkkaamista ja yritystä jatkaa petoksella heidän hallintaansa.

Toistan: tilanherran omistusta ei saa lainkaan olla; maanhallinta ei ole vielä omistusta, maanhallinta on väliaikainen toimenpide ja se muuttuu joka vuosi. Talonpoika, joka saa vuokralle maatilkun, ei rohkene pitää sitä omaan. Maa ei ole hänen eikä tilanherran, vaan koko kansan maata. Toistan, tämä seikka ei voi huonontaa peltojen kylvöä tänä vuonna, tänä keväänä. Moinen oletamus on niin mahdoton ja epätodenmukainen, että sanon teille vain sen, että tulee varoa tilanherroja, ei saa luottaa heihin eikä saa antaa pettää itseään hellillä sanoilla ja kauniilla lupauksilla. Pitää muistaa, että päätöksissään aika varovaisen talonpoikain enemmistön päätös on laillinen ja yleisvaltakunnallinen päätös. Tässä suhteessa voi luottaa talonpoikiin. Hallussani on esimerkiksi Penzan talonpoikain päätös, joka ensimmäisestä kohdastaan aina viimeiseen saakka on täynnä varovaisuutta: talonpojat eivät hanki mitään kiireellistä koko Venäjää käsittävää uudistusta, mutta he eivät tahdo saattaa itseään sietämättömään orjuuteen, ja siinä he ovat oikeassa. Pahinta orjuutta on ollut ja on tilanherrain harjoittama orjuus, maanomistajien ja sortajien harjoittama orjuus. Ja siksi tämän orjuuden lakkauttamista ei saa lykätä yhdelläkään viikolla, yhdelläkään tunnilla, mutta miten hyvänsä suoritetun poisoton tulee olla järjestynyttä ottamista, ei omaisuudeksi eikä jaettavaksi ottamista, vaan ainoastaan koko kansan omistaman maan ottamista yhteiseen käyttöön.

Tämän ottamista koskevan kysymyksen käsittelyn voi-sinkin näin ollen lopettaa ja vastata, että meidän ehdotus-tamme vastaan esitetyt väitteet perustuvat tilanherrain ja kapitalistien taholta petokseen, mutta ei-tilanherrain ja

ei-kapitalistien taholta, sellaisten ihmisten taholta, jotka haluavat puolustaa työtätekevien etuja, ne perustuvat väärinkäsitykseen sekä siihen, että he liian kovasti uskovat tilanherrain ja kapitalistien meistä levittämiin valheisiin. Jos tarkastellaan meidän perustelujamme, niin osoittautuu, että oikeutettua vaatimusta tilanherrain omistuksen viipymättömästä lakkauttamisesta, aivan samoin kuin maaomaisuuden siirtämistä kansan haltuun ei voida toteuttaa ennenkuin valtiovallan keskuselin kokoontuu, mutta me neuvomme mitä päättävämmin siirtämään heti paikkakunnilla maat talonpoikain hallintaan rikkomatta tällöin pienimmästäkin määrin järjestystä. Me annamme tämän neuvon päätöslauselmissamme, mutta ehkä tämä neuvo on tarpeeton, sillä ilman sitäkin talonpojat toteuttavat tätä käytännössä.

Siirryn tarkastelemaan toista kysymystä, johon on kiinnitettävä suurin huomio, sitä kysymystä, miten me tahtoisimme ja miten pitäisi työtätekevien joukkojen etujen kannalta menetellä maahan nähden silloin, kun se tulee olemaan jo koko kansan omaisuutta, kun yksityisomistus tulee hävitettyä. Se hetki on Venäjällä jo aivan lähellä. Ja todellakin tilanherrain vallan mahtia on ainakin horjutettu, ellei kokonaan kumottu. Kun maa on kaikkien talonpoikain hallinnassa, kun tilanherroja ei enää ole olemassa, niin kuinka on toimittava, kuinka on jaettava maa? Minusta tuntuu, että tässä kysymyksessä on määriteltävä jokin yleinen kanta, peruskatsantokanta, sillä maankäytön järjestely paikkakunnilla jää luonnostaan aina talonpoikain huoleksi. Demokraattisessa valtiossa ei toisin voi ollakaan, se on niin selvä, ettei siitä kannata enempää puhuakaan. Mutta kun herätetään kysymys, miten on meneteltävä, että maa joutuisi työtätekeville, niin me sanomme: me tahdomme puolustaa palkkatyöläisten ja köyhien talonpoikien etuja. Tätä pitää tehtävänään meidän Venäjän bolshevikki-sosialidemokraattien puolueemme. Me kysymme itseltämme: kun sanotaan, että maa siirtyy kansan haltuun, niin onko se sama kuin jos sanottaisiin, että maa siirtyy työtätekevien haltuun? Ja me vastaamme: ei, se ei ole sama asia! Kun sanotaan, että maa siirtyy kansan haltuun, niin se merkitsee, että tilanherrain omistus tulee lakkautetuksi; se merkitsee, että kaikki maa kuuluu koko kansalle; se merkitsee, että jokainen, joka ottaa maata, ottaa sitä vuokralle

koko kansalta. Jos tämä järjestys vakiintuu, niin se merkitsee, että maanhallinnassa ei tule olemaan mitään eroavaisuutta, kaikki maa tulee olemaan yhteistä, kuten talonpojat usein sanovat: „kaikki vanhat maan raja- ja väliaidat katoavat, maa vapautuu väliaidoista: tulee vapaa maa ja vapaa työ”.

Merkitseekö tämä, että maa luovutetaan kaikille työtätekeville? Ei, ei merkitse. Vapaa työ vapaalla maalla — se merkitsee, että kaikki vanhat maanhallintamuodot on hävitetty eikä ole mitään muuta maanomistusta kuin valtion omistus; kukin ottaa maata vuokralle valtiolta; on olemassa yleinen valtiovalta, kaikkien työläisten ja talonpoikain valta; tältä vallalta talonpoika yksistään ottaa maata vuokraajana; valtion ja talonpojan välillä ei ole mitään välittäjiä; jokainen ottaa maata samoilla ehdoilla; se on vapaata työtä vapaalla maalla.

Merkitseekö tämä, että maa annetaan kaikille työtätekeville? Ei, ei merkitse. Maata ei voi syödä, ja taloudenhoito edellyttää, että on työvälineitä, karjaa, laitteita, rahaa; rahatta ja työvälineittä ei taloudenhoito käy päinsä. Sen vuoksi, kun te säädätte sellaisen järjestyksen, että vapaalla maalla tehdään vapaata työtä, mitään tilanherrain maanomistusta, mitään maanomistuskategorioita ei tule olemaan, tulee olemaan vain koko kansan omistus maahan ja vapaita maanvuokraajia, jotka vuokraavat maata valtiolta. Kun te sen säädätte, niin se ei ole maan luovuttamista kaikille työtätekeville, se merkitsee vain sitä, että jokainen isäntä käyttää vapaasti maata; ken tahtoo, hän ottaa vapaasti valtion maata. Se on oleva suuri askel eteenpäin tsaristiseen ja tilanherrain Venäjään verrattuna. Se on oleva suuri askel eteenpäin, sillä tsaristinen, tilanherrain Venäjä oli sellainen Venäjä, jossa 70.000.000 desjatiinaa oli annettu 30.000 Markoville, Romanoville ynnä muulle saman kaltaiselle tilanherralle; siitä tulee sellainen Venäjä, jossa tehdään vapaata työtä vapaalla maalla. Se on jo nyt monilla paikkakunnilla toteutettu. Venäjä on jo nyt ottanut askelen eteenpäin tsaristiseen, tilanherrain Venäjään verrattuna, mutta se ei ole maan siirtämistä työtätekeville, se on maan siirtämistä isännälle, sillä jos maa on koko valtion omaisuutta ja sitä ottavat ne, jotka haluavat harjoittaa maataloutta, niin se ei vielä riitä, ei riitä yksistään se, että halutaan harjoittaa maataloutta, tarvitaan myös taitoa,

mutta taitokaan ei ole kaikki kaikessa. Jokaisella batrakilla ja päivätyöläisellä on taitoa, mutta häneltä puuttuu karjaa, työvälineitä, pääomaa, ja sen vuoksi vaikka te tekisitte kuinka paljon päätöksiä, vaikka te puhuisitte kuinka paljon, niin se ei auta meitä järjestämään vapaata työtä vapaalla maalla. Vaikka me kirjoittaisimme jokaisen volostihallinnon seinään sanat „vapaa maa”, niin se ei parantaisi asiaa. Työtätekevien eduksi samoin kuin Länsi-Euroopan tasavalloissa, joissa vankilain seiniin on kirjoitettu „vapaus, veljeys ja tasa-arvoisuus”, vankilat pysyvät siitä huolimatta vankiloina. Vaikka tehtaan seinään kirjoitettaisiin sanat: „vapaus, veljeys ja tasa-arvoisuus”, kuten on Amerikassa, niin tehdas siitä huolimatta pysyy pakkotyölaitoksena työläisille ja paratiisina kapitalisteille.

On siis ajateltava eteenpäin, miten päästäisiin siihen, että olisi muutakin kuin vapaa työ, joka kylläkin on askel eteenpäin, mutta joka ei vielä ole askel työtätekevien etujen suojelemiseksi, se on askel tilanherrain rosvouksesta vapautumista kohti, tilanherrain riistonalaisuudesta, Markoveista, poliisijärjestyksestä j.n.e. vapautumista kohti, mutta se ei ole askel työtätekevien etujen suojelemiseksi, sillä ilman karjaa, ilman työvälineitä, ilman pääomaa köyhä, mitään omistamaton talonpoika ei voi käyttää maata hyödyksensä. Juuri siksi suhtaudun suuresti epäillen niin sanottuun kahteen mittaan eli kahteen normiin: työhön perustuvaan normiin ja kulutukseen perustuvaan normiin. Tiedän, että narodnikkipuolueissa on aina tapana pohtia ja selitellä näitä normeja. Tiedän, että nämä puolueet pitävät välttämättömänä säätää nuo kaksi normia, nuo kaksi mittaa: työhön perustuvan normin, siis sen määrän maata, jota enempiä perhe ei voi viljellä, ja kulutukseen perustuvan normin, siis sen määrän maata, jota vähempi määrä merkitsisi jo nälänhätää. Sanon, että tähän kysymykseen normeista eli mitoista minä suhtaudun suuresti epäillen ja pidän tätä suunnitelmaa virkamiesten suunnitelmana, josta ei koidu hyötyä ja jota ei voida toteuttaa elämässä, vaikka te hyväksyisittekin täällä tuon suunnitelman. Siinä on asian ydin! Tuo suunnitelma ei voi edes jossain määrin tuntuvasti helpottaa palkkatyöläisten ja köyhien talonpoikain asemaa, tuo suunnitelma, vaikka te sen hyväksyisittekin, jää paperille siihen saakka, kunnes vallitsee kapita-

lismi. Tuo suunnitelma ei auta meitä löytämään oikeaa tietä kapitalismista sosialismiin siirtymiseksi.

Kun puhutaan näistä kahdesta mitasta, näistä kahdesta normista, käsitetään asia siten kuin olisi olemassa vain maa ja kansalaiset, ikään kuin mitään muuta maailmassa ei olisikaan. Jos asia olisi näin, niin mainittu suunnitelma olisi hyvä. Mutta asia ei ole niin: on olemassa pääoman valta, rahan valta, ilman rahaa ei voida hoitaa taloutta, vaikka maa olisi kuinka vapaa ja „mitat” minkälaisia hyvänsä, sillä niin kauan kuin raha on olemassa, säilyy myös palkkatyö. Se vuorostaan merkitsee, että rikkaat talonpojat, joita Venäjällä on vähintään miljoona perhettä, sortavat ja riistävät palkkatyöläisiä ja tulevat sortamaan heitä myös „vapaalla” maalla. Nämä rikkaat talonpojat palkkaavat yleensä vakituisesti eivätkä vain poikkeustapauksissa itselleen työläisiä, vuosi-, aika- ja päiväpalkkalaisia, siis riistävät köyhiä talonpoikia, proletaareja. Rinnan tämän kanssa on miljoonia ja miljoonia hevosettomia talonpoikia, jotka eivät tule toimeen myymättä työvoimaansa, menemättä muualle ansiotöihin j.n.e. Säättäkää te minkälaisia „normeja” hyvänsä, mutta niin kauan kuin rahan valta säilyy, pääoman valta säilyy, ne eivät parhaimmassakaan tapauksessa sovellu elämään siksi, että niissä ei oteta huomioon sitä perustekijää, että työvälaineiden, karjan ja rahan omistus jakautuu epätasaisesti; ei oteta huomioon, että on olemassa palkkatyö, jota riistetään. Tämä on tärkein tosiasia Venäjän nykyelämässä eikä sitä voida kiertää, ja jos me säädämme joitakin „mittoja”, kiertää elämä ne, ja „mitat” jäävät pelkästään paperille. Sen vuoksi ja juuri sitä varten, että omistamattomien ja köyhien talonpoikien edut saataisiin puolletuksi tässä Venäjän mitä suurimmassa uudistuksessa, jota te nyt toteutatte ja jonka te epäilemättä saatte toteutetuksi, kun maan yksityisomistus saadaan lakkautetuksi ja otetaan askel kohti parempaa, sosialistista tulevaisuutta; sitä varten, että tässä suuressa uudistuksessa, jonka te olette vasta aloittaneet, joka tähtää kauas eteenpäin ja joka, liioittelematta sanottuna, tulee epäilemättä toteutetuksi Venäjällä, sillä ei ole olemassa sellaista voimaa, joka voisi estää sen; sitä varten, että työläisten ja köyhien talonpoikien edut saataisiin puolletuksi ei voida kulkea normien eli mittojen säätämisen tietä, vaan on löydettävä toinen tie.

Minä ja toverini siitä puolueesta, jonka nimessä minulla on kunnia puhua, tiedämme vain kaksi tietä maatalouden palkkatyöläisten ja köyhien talonpoikien etujen puolustamiseksi ja nämä kaksi tietä me suosittelemme talonpoikain Neuvoston hyväksyttäväksi.

Toinen tie on maatalouden palkkatyöläisten ja köyhien talonpoikien järjestäminen. Me tahdomme ja neuvomme, että jokaisessa talonpoikaiskomiteassa, jokaisessa volostissa, ujestissa, kuvernementissa muodostettaisiin erillinen fraktio eli erillinen ryhmä sellaisista maatalouden palkkatyöläisistä ja köyhistä talonpojista, joiden pitää kysyä itseltään: jos maa tulee huomenna koko kansan omaksi,— ja sellaiseksi se ehdottomasti tulee, sillä kansa tahtoo sitä,— niin mitä meidän on tehtävä? Me, joilla ei ole karjaa, työvälineitä, mistä me niitä saamme? Miten me järjestämme taloudenhoidon? Miten meidän on valvottava etujamme? Miten meidän on huolehdittava siitä, että maa, josta tulee koko kansan oma, josta todella tulee koko kansan oma, että se ei joutuisi *yksistään isäntien* käsiin? Jos maa joutuu niiden käsiin, joilla on tarpeeksi karjaa ja työvälineitä, niin paljonko me siitä hyödyimme? Senkö tähden me suoritimme tämän suuren kumouksen? Sitäkö me tarvitsimme?

Maa tulee olemaan „kansalla”, mutta se *ei riitä* maatalouden palkkatyöläisten etujen puolustamiseksi. Tärkein tie ei ole se, että täältä ylhäältä säädetään tai talonpoikaiskomitea säättää maan yksilöhallinnan „mitan”. Niin kauan kuin vallitsee pääoma, nämä mitat eivät auta eivätkä ne vapauta kapitalismin herruudesta. Sitä varten, että päästäisiin kapitalismin ikeen alta, sitä varten, että koko kansan maa siirtyisi *työtätekevien* käsiin, on olemassa vain yksi perustie: se on maatalouden palkkatyöläisten järjestämisen tie, palkkatyöläisten, jotka pitävät ohjeenaan kokemustaan, havaintojaan ja epäluottamustaan siihen, mitä kansan nylkyrit heille puhuvat, vaikka nämä nylkyrit esiintyisivät punaiset rusetit rinnassaan ja nimittäisivät itseään „vallankumouksellisiksi demokraateiksi”.

Vain itsenäinen järjestäytyminen paikkakunnilla, vain oman kokemuksen varteenottaminen opettaa köyhiä talonpoikia. Mutta tätä kokemusta ei saada helpolla, me emme voi luvata emmekä lupaa maitovirtoja ja kiisselirantoja. Ei, tilanherrat kukistetaan siksi, että kansa niin tahtoo, mutta

kapitalismi säilyy. Sen kukistaminen on paljon vaikeampaa ja sen kukistamiseen johtaa toinen tie. Tänä tienä on maatalouden palkkatyöläisten ja köyhien talonpoikien itsenäisten, erillisten järjestöjen tie. Juuri tämän asettaa puolueemme etualalle.

Vain se tie voi turvata maan asteittaisen, vaivalloisen, mutta kuitenkin varman siirtymisen todella työtätekevien käsiin.

Toinen toimenpide, jota puolueemme suosittelee, on se, että jokaisesta suurtaloudesta, esimerkiksi jokaisesta tilanherran suurkartanosta, joita Venäjällä on 30.000, muodostettaisiin mahdollisimman pian mallitalouksia, joissa maataloustyöläiset ja oppineet agronomit harjoittaisivat yhteisviljelyä käyttäen tähän tarkoitukseen tilanherrain karjaa, kalustoa j.n.e. Ilman tätä maataloustyöläisten Neuvostojen johdolla tapahtuvaa yhteisviljelyä ei päästä siihen, että kaikki maa olisi työtätekevien hallussa. Yhteisviljely on tietenkin vaikea asia, ja jos joku kuvittelisi, että tätä yhteisviljelyä voidaan tyrkyttää ylhäältä käsin ja päättää siitä siellä, niin se olisi tietenkin hulluutta, koska vuosisatojen aikainen tottumus erillisiin talouksiin ei voi yhtäkkiä kadota ja koska siihen tarvitaan rahaa, tarvitaan mukautumista uusiin elämän perusteisiin. Jos nämä neuvot, tämä ajatus yhteisviljelystä, yhteisestä kalustosta, yhteisestä karjasta sekä työvälineiden hyväksikäytöstä yhdessä agronomien kanssa mitä parhaimmalla tavalla; jos nämä neuvot olisivat eri puolueiden keksintöä, niin asiat olisivat huonosti, sillä kansan elämässä ei tapahdu mitään muutoksia jonkun puolueen neuvosta, sillä kymmenet miljoonat ihmiset eivät nouse vallankumoukseen puolueen neuvosta, mutta mainittu muutos olisi paljon suurempi vallankumous kuin heikkojärkisen Nikolai Romanovin kukistaminen. Toistan, kymmenet miljoonat ihmiset eivät lähde vallankumoukseen tilauksesta, vaan he lähtevät silloin, kun välttämätön tarve pakottaa heidät siihen, kun kansa on joutunut ulospääsemättömään tilanteeseen, kun kymmenien miljoonien ihmisten yksimielinen painostus ja päättäväisyys murtaa kaikki vanhat esteet ja todella pystyy luomaan uuden elämän. Kun me suosittelemme tätä toimenpidettä, neuvomme ryhtymään siihen varovasti ja sanomme, että se käy välttämättömäksi, niin me emme johda sitä ainoastaan ohjelmastamme ja sosialistisesta

opistamme, vaan myös siitä, että sosialisteina ja seuratuamme länsieurooppalaisten kansojen elämää olemme tulleet tähän johtopäätökseen. Me tiedämme, että siellä oli aikanaan paljon vallankumouksia, jotka loivat demokraattisia tasavaltoja; me tiedämme, että Amerikassa vuonna 1865 voitettiin orjanomistajat ja sen jälkeen jaettiin talonpojille satoja miljoonia desjatiinoja maata ilmaiseksi tai melkein ilmaiseksi, ja sittenkin siellä jos missään vallitsee kapitalismi ja polkee työtätekeviä joukkoja yhtä kovasti ellei vieläkin kovemmin kuin muissa maissa. Siinä se sosialistinen oppi, siinä se toisten kansojen tarkkailu, joka on johdattanut meidät siihen vahvaan vakaumukseen, että ilman tieteellisen koulutuksen saaneiden agronomien johdolla tapahtuvaa maataloustyöläisten yhteistä ja parhaimpien koneiden käyttöön perustuvaa maanviljelyä ei voida vapautua kapitalismin ikeen alta. Mutta jos me nojautuisimme yksistään Länsi-Euroopan maiden kokemukseen, olisivat asiamme Venäjän suhteen huonosti, sillä Venäjän kansa kykenee joukkona ottamaan vakavan askelen tätä uutta tietä kulkien vasta silloin, kun on ilmaantunut äärimmäinen tarve siihen. Ja me sanomme: nimenomaan sellainen aika on koittanut, jolloin tämä koko Venäjän kansan äärimmäinen tarve kolkuttaa ovelle. Tämä äärimmäinen tarve merkitsee sitä, että taloutta ei voida enää hoitaa vanhaan tapaan. Jos me vanhaan tapaan pysymme pienissä talouksissa, vaikkapa vapaina kansalaisinakin vapaalla maalla, niin meitä uhkaa kuitenkin väistämätön tuho, sillä rappio-tila kasvaa päivä päivältä ja tunti tunnilta. Siitä puhuvat kaikki; se on tosiasia, jota ei ole aiheuttanut yksilöiden paha tahto, vaan jonka on aiheuttanut maailman anastussota, kapitalismi.

Sota on tuhonnut paljon ihmisiä, koko maailma on veren tahrina, sota on saattanut koko maailman tuhon partaalle. Tämä ei ole liioittelua, kukaan ei ole varma huomisesta päivästä; kaikki puhuvat siitä. Ottakaa „Työläisten ja Sotilaiden Edustajain Neuvoston Tiedonantaja” — siinä kaikki puhuvat: kapitalistit turvautuvat italialaiseen lakkoon ja työnsulkuihin. Se merkitsee: työtä ei ole ja kapitalistit erottavat joukkoittain työläisiä. Katsokaa, mihin tämä rikollinen sota on saattanut Venäjän sekä kaikki muutkin maat.

Juuri sen tähden me sanomme: taloudenhoito erillisillä palstoilla, vaikka se olisi „vapaata työtä vapaalla

maalla”, — se ei ole ulospääsy kauheasta pulasta, yleisestä rappiotilasta, se ei ole pelastus. On tarpeen *yleinen työvelvollisuus*, on tarpeen mitä suurin ihmistyön säästäminen, on tarpeen poikkeuksellisen voimakas ja järkkymätön valta, joka pystyisi toteuttamaan tämän yleisen työvelvollisuuden; sitä eivät pysty toteuttamaan virkamiehet, sen pystyvät toteuttamaan ainoastaan työläisten, sotilaiden ja talonpoikien edustajain Neuvostot, sillä ne ovat itse kansa, itse kansan suuret joukot, sillä ne eivät ole virkamiesvalta, sillä ne, tuntien talonpoikaiselämän ylhäältä alas asti, voivat säätää työvelvollisuuden, voivat säätää ihmistyön sellaisen suojelun, jonka vallitessa talonpojan työtä ei riistetä, ja näin ollen siirtyminen yhteisviljelyyn tapahtuu asteittain ja harkitusti. Se on vaikea tehtävä, mutta on siirryttävä yhteisviljelyyn suurissa mallitalouksissa; ilman sitä ei voida päästä siitä rappiotilasta, siitä suorastaan epätoivoisesta tilasta, missä Venäjä on, ja olisi mitä suurin erehdys, jos joku arvelisi, että tämä kansan elämän suurenmoisen uudistus voidaan suorittaa yhdellä iskulla. Ei, se vaatii hyvin suurta työtä, vaatii kunkin eri talonpojan ja työläisen voimien ponnistusta, päättäväisyyttä ja tarmoa paikkakunnilla siinä tehtävässä, jonka hän tuntee, sillä tuotannon alalla, millä hän on kymmeniä vuosia työskennellyt. Tätä tehtävää ei voida suorittaa jonkin määräyksen mukaan, mutta se on välttämättä suoritettava, sillä anastussota on saattanut koko ihmiskunnan tuhon partaalle, kymmeniä miljoonia ihmishenkiä on tuhoutunut ja tuhoutuu yhä enemmän tässä hirvittävässä sodassa, elleimme me jännitä kaikkia voimiamme, elleivät työläisten ja talonpoikien Neuvostojen kaikki järjestöt ota yhdessä ratkaisevia askelia tiellä, joka johtaa maan yhteisviljelyyn ilman kapitalisteja, ilman tilanherroja. Vain tämä tie turvaa maan todellisen siirtymisen työtätekevien käsiin.

Julkaistu toukokuun 25 pnä 1917
 „Izvestija Vserossiiskogo Soveta
 Krestjanskijh Deputatov”
 lehden 14. numerossa ja
 joulukuussa 1917 kirjassessa
 „Aineistoa agraarikysymyksestä”.
 Kustantamo „Priboi”

Julkaistaan kirjasen tekstistä,
 joka on tarkistettu
 lehden tekstiin mukaan

PUOLUEET PIETARIN KAUPUNKIPIIRIEN DUUMIEN VAALEISSA

On julkaistu kaupunkipiirien duumien jäsen ehdokkaiden listat („Vedomosti Obshtshestvennogo Gradonatshalstva”¹⁰¹ lehden toukokuun 17 päivän numeron maksuton liite). Valitettavasti tietoja ei ole esitetty kaikkien, vaan ainoastaan 10 kaupunkipiirin osalta. Mutta silti hahmottuu erittäin selvä ja kirkas *puoluekantaa* valaiseva kuva, jota on tarkasteltava perin huolellisesti niin vaaliagitaatiota silmällä pitäen kuin myös puolueiden ja *luokkien* välisen yhteyden selvittämiseksi.

On tunnettua, että puoluekanta on samanaikaisesti sekä poliittisen kehityksen ehto että sen osoitin. Mitä kehittyneempiä tietty väestö tai tietty luokka ovat poliittisesti, mitä valistuneempia ja luokkatietoisempia ne ovat, sitä korkeampaa tasoa on tavallisesti niiden puoluekanta. Kaikkien sivistysmaiden kokemus vahvistaa tämän yleisen säännön. Ja sehän on luokkataistelun kannalta katsoen ymmärrettävää, että niin sen pitääkin olla: puolueiden ulkopuolella oleminen tai puoluekannan selvyuden, puoluekantaisen järjestyneisyyden puuttuminen merkitsee luokkakannan epävakaisuutta (näin on parhaassa tapauksessa; pahimassa tapauksessa niiden puuttuminen merkitsee, että poliittiset huijarit pettävät joukkoja,— tämä ilmiö on liiankin hyvin tunnettu parlamentaarisisissa maissa).

Entä millaisen kuvan Pietarissa esitetyt ehdokaslistat tarjoavat meille puoluekantakysymyksessä?

Kymmenessä piirissä on esitetty yhteensä 71 listaa. Heti tulee selvästi näkyviin niiden jakautuminen *viideksi* suureksi ryhmäksi:

1) VSDTP — *bolshevikit*. Listat on esitetty kaikissa 10 piirissä. Meidän puolueemme on liittoutunut kahden

ryhmän kanssa: väliryhmäläisten ja internationalistimenshevikkien kanssa. Tämä liitto on ehdottoman periaatteellinen ja siitä on puhuttu avoimesti puolueemme Pietarin kaupunkikonferenssin ja Yleisvenäläisen konferenssin päätöslauselmissa *. Nykyhetken poliittisen elämän peruskysymyksenä niin Venäjällä kuin muuallakin maailmassa on kysymys proletarien internationalismin taistelusta suurja pikkuporvariston shovinismia (eli „puolustuskantalaisuutta”) vastaan. Ja puolueemme ilmoitti julkisesti, että se on päättänyt „lähentyä kaikkia internationalisteja ja liittyä yhteen niiden kanssa” (ks. Yleisvenäläisen konferenssin päätöslauselmaa internationalistien yhteenliittämisestä pikkuporvarillista puolustuskantaista liittoutumaa vastaan).

Proletariaatin puolue on esiintynyt vaaleissa selvästi, avoimesti ja yksimielisesti.

2) Yhtä selvästi näyttää luokkakasvonsa „kansanvapauden”, s.o. kadettien puolue, joka on tosiasiallisesti vastavallankumouksellisen porvariston puolue. Samaten 10 puhtaasti puoluekantaista listaa kaikissa 10 piirissä. Kuten tunnettua, *kaikki* tilanherrain ja kapitalistien puolueet *tukevat* nyt kadetteja, mutta tekevät sen toistaiseksi *salaa*.

3) Kolmannella sijalla puoluekannan selvyuden mielessä on vasta leivottu radikaalidemokraattien puolue, joka on esittänyt listansa vain 6 piirissä 10:stä. Tämä täysin tuntematon puolue on ilmeisesti samaten kapitalistinen, joka toivoo voivansa „kahmaista” pieneläjien ääniä mihinkään velvoittamattomilla lupauksilla,— tämän puolueen jäsenet ovat naamioituneiden kadettien tapaista väkeä.

4) Neljännellä sijalla on 9 piirissä mitä kirjavimpina keskinäisinä yhdistelminä esitettyjen 17 listan ryhmä, johon kuuluvat narodnikit (trudovikit, eserrät, kansansosialistit) ja menshevikit ynnä häpeällisen kuuluisa „Jedinstvo” ryhmä ¹⁰².

Se on todellinen näyte pikkuporvarillisesta sekasotkusta ja pikkuporvarillisesta periaatteettomuudesta! *Yksikään* noista ryhmistä ja puolueista ei rohjennut esittää ainoatakaan avointa, periaatteellisesti perusteltua, ennakolta tunnetuksi tehtyä päätöstä näiden ryhmien ja puolueiden toisiinsa lähentämisestä ja yhteenliittämisestä. Tapahtumat

* Ks. tätä osaa, ss. 143—144 ja 283. *Toim.*

veivät niitä mukanaan, ne rämpivät shovinistisen virran vanavedessä. Ne luisuivat kaikki samaan suohon ja räpiköivät siinä aito poroporvarilliseen tapaan yrittäen eri piireissä „päästä” eri tavalla „läpi”, kuka miten osaa! Samapa se, miten pääsee läpi, kunhan vain pääsee — sellainen on heidän tunnuslauseensa.

Jos niitä yhdistää periaatteellisesti toisiinsa puolustuskanta tai kokoomusministeristön kannattaminen, niin mikä niitä sitten estää yhdistymästä yhtenäiseksi, todella periaatteelliseksi, tässä vaalikampanjassa avoimesti esiintyväksi poliittiseksi liittoutumaksi?

Siinäpä se asian ydin onkin, että pikkuporvaristolta, t.s. narodnikeilta ja menshevikeiltä, puuttuu sekä periaatteellisuutta että puoluekantaisuutta! He kaikki ovat puolustuskantalaisia ja ministerisosialisteja. Mutta he eivät luota toisiinsa. Joissain piireissä eserrät esittävät listansa erikseen, toisissa he liittoutuvat kansansosialistien ja trudovikien kanssa (sellaisten ihmisten kanssa, jotka hyväksyvät lunastuksen!! niiden puolueiden kanssa, joita eserrät Vihljajev, Tshernov ja kumpp. syyttivät vuosina 1906—1907 avoimesti yksityisomistuksellisten vaistojen kumartamisesta!). Useimmiten he liittoutuvat menshevikkien, toisinaan „Jedinstvon” kanssa, sen samaisen „Jedinstvon” kanssa, josta „Delo Naroda” kirjoittaa joko vihamielisessä tai halveksivassa sävyssä.

Mitäs siitä! pieneläjä nielee kaiken. Pikkuporvari ei jouda ajattelemaan puoluekantaisuutta eikä periaatteellisuutta! Lehdessä „me” vastustamme „Jedinstvoa”, mutta Duumaan päästäksemme „me” kannatamme sitä...

Ja menshevikit tekevät aivan samoin. Lehdessä he esiintyvät „Jedinstvoa” vastaan ja yleisvenäläisessä konferenssissaan ottavat tunnetuksi tulleen Deutschin vastaan niin suuresti paheksuen, että „Jedinstvon” oli valitettava sitä julkisesti. Mitäs siitä, pieneläjä unohtaa pian. Me menetlemme poroporvariensa tapaan! „Periaatteessa” me olemme Deutscheja ja Jordanskeja vastaan, työläisten edessä me häpeämme heitä, mutta saadaksemme edustajanpaikkoja me olemme valmiit panemaan nimemme samoille listoille noiden herrojen kanssa!

Tietäkööt siis kaikki luokkatietoiset työläiset ja selittäkööt he koko työväestölle, että eserrien ja kaikkien narodnikkien vaaliliitto menshevikkien kanssa on sellais-

ten ihmisten vaaliliitto, jotka vievät pelkurimaisesti läpi „Jedinstvon” urhoja ja häpeävät liittolaisiaan!

Kahdessa, Kasaanin ja Spasskajan, piirissä ei ole lainkaan menshevikkejä eikä eserriäkään: he ovat nähtävästi piiloutuneet työläisten ja sotilaiden edustajain piirineuvostojen listoille, t.s. puolueettomien listoille (kummassakin tapauksessa ehdokasmäärä on hyvin vaillinainen: 38 ja 28 kadettien 54:ää ja 44:ää vastaan ja meidän 43:a ja 46:tta vastaan). Siis kahdessa piirissä pikkuporvarilliset puolueet eivät ole kyenneet säilyttämään edes kirjavaa puolinaista puoluekantaisuuttaan, vaan ovat sortuneet lopullisesti puoluekannattomuuden suohon: „kunhan vain valitsisivat, mitä me siitä puoluekantaisuudesta?”. Sellainen on aina ja kaikkialla porvarillisten parlamentaarikkojen tunnuslause.

5) Viides ryhmä — siinä vallitsee täydellinen puoluekannattomuus. Kymmenessä piirissä 28 listaa, ja sitä paitsi suurin osa ryhmistä esiintyy vain yhdessä piirissä. Se ei ole yksistään poroporvarillisuutta, vaan nurkkakuntalaista, piirin puitteisiin rajoittuvaa poroporvarillisuutta. Ja tähän ryhmään kuuluu vaikka ketä! Sekä „talonhallinto” että „kasvatustalosten palveluskunnan ryhmä”, sekä „rehellisyys, tilivelvollisuus ja oikeudenmukaisuus” (älä kuuntele, ellei miellytä...) „ryhmä” että „demokraattis-tasavaltalaisia ja sosialistisia toimihenkilöitä, jotka ovat talokomiteoiden työhön osallistuvien puolueettomien työntekijäin — tasavaltalaisten demokraattien esittämiä”...

Työläistoverit! Käykää kaikki työhön käsiksi, käykää köyhien asunnoissa, herättäkää ja valistakaa palvelusväkeä, kehittymättömiä työläisiä y.m. y.m.! Agitoikaa kapitalisteja vastaan, niin kadetteihin kuuluvia, „radikaalidemokraateiksi” naamioituneita kuin myös kadettien selän taa piiloutuvia kapitalisteja vastaan! Agitoikaa narodnikkien ja menshevikkien pikkuporvarillista puolustuskantalaista suota vastaan, heidän puoluekannatonta ja periaatteetonta liittoutumaansa vastaan ja heidän niitä yrityksiään vastaan, joiden tarkoituksena on viedä yhteisillä listoilla läpi sekä trudovikkeja, lunastuksen kannattajia että Plehanovin „Jedinstvon” urhoja, joiden kanssa yksinpä hallituksenkin lehdet „Delo Naroda” ja „Rabotshaja Gazeta” häpeävät kulkea käsikoukku!

KAKSI EPÄKOHTAA

Arvostellessamme muita puolueita meidän on arvosteltava myös itseämme. Pietarin kaupunkipiirien duumien jäsenten ehdokaslistojen julkaiseminen toi päivänvaloon kaksi puoluejärjestössämme ja työssämme esiintyvää epäkohtaa.

Ensimmäinen epäkohta. Liteinyin piirissä meidän listallamme on vain 33 ehdokasta, silloin kun kadeteilla sekä menshevikkien, „Jedinstvon” ja narodnikkien vaaliliitolla on 63. Puoluetöytäme eivät nähtävästi löytäneet tuossa rikkaiden piirissä enempää kuin 33 proletaarisen puolueen ehdokasta. Mutta se on ilmeinen epäkohta työssämme, se on selvä osoitus siitä, että me emme ole riittävässä määrin laskeutuneet työtätekevien ja riistettyjen „pohjakerrosten” keskuuteen. On luovuttava vakiintuneista tavoista; rikkaissa kortteleissa on mentävä erittäin tarmokkaasti „kansan keskuuteen” ja herätettävä työtätekevien ja riistettyjen uusia kerroksia tietoiseen elämään. Pitäisi saada osallistumaan vaaleihin puolueettomia proletaarisia aineksia — varsinkin esim. *palvelusväen* joukosta — ja panna pelkäämättä luotettavimpia heistä proletariin listalle. Miksi meidän pitäisi pelätä puolueettomien *proletaaristen* ainesten vähemmistöä, kun enemmistönä ovat luokkatietoiset internationalistiproletaarit? ...*

*Kirjoitettu vuoden 1917 toukokuun 23 ja 27
(kesäkuun 5 ja 9) pn välillä*

*Julkaistu ensi kerran v. 1928
VII Lenin-kokoelmassa*

*Julkaistaan
käsikirjoituksen mukaan*

---

* Tässä käsikirjoitus katkeaa. *Toim.*

PÄÄTÖSLAUSELMA
RAPPIOTILAA VASTAAN SUUNNATUISTA
TALOUDELLISISTA TOIMENPITEISTÄ ¹⁰³

1. Kaiken talouselämän täydellinen häiriintyminen on mennyt Venäjällä niin pitkälle, että ennenkuulumattoman laaja romahdus, joka keskeyttää täydellisesti tuotannon varsin lukuisilla perin tärkeillä aloilla, riistää maamiehiltä mahdollisuuden harjoittaa tarpeellisen laajasti taloudenhoitoa, katkaisee rautatieyhteyksiä ja keskeyttää viljan tuonnin monimiljoonaisia teollisuusväestöä ja kaupunkeja varten,— sellainen romahdus on käynyt väistämättömäksi. Enemmänkin, rappiotila on jo alkanut, useat alat ovat jo rappiolla. Rappiotilaa vastaan voidaan taistella menestyksellisesti vain siten, että kansan voimat jännitetään äärimilleen ja ryhdytään useihin pikaisiin vallankumouksellisiin toimenpiteisiin niin paikkakunnilla kuin valtiovallan keskuksessakin.

2. Romahdukselta ei voida löytää pelastusta virkavaltaista tietä, t.s. muodostamalla virastoja, joissa kapitalistit ja virkamiehet ovat vallitsevina, eikä liioin silläkään ehdolla, että varjellaan kapitalistien liikevoittoja, heidän kaikkivaltaansa tuotannossa, heidän herruuttaan finanssipääoman suhteen, heidän pankki-, kauppa- ja teollisuusasioitaan koskevia liikesalaisuuksia. Sen on osoittanut kiistattoman selvästi kokemus — koko joukko erillisiä pulailmiöitä eri tuotannonaloilla.

3. Ainoana romahdukselta pelastumisen tienä on todellisen työväenvalvonnan voimaansaattaminen tuotteiden tuotannossa ja jakelussa. Tällaisen valvonnan ehtona on ensinnäkin, että kaikissa päätösvaltaisissa laitoksissa työläisille turvataan enemmistö, vähintään $\frac{3}{4}$ kaikista äänistä,

ja samanaikaisesti vedetään ehdottomasti mukaan työhön sekä ne yrittäjät, jotka eivät ole syrjäytyneet liikkeenharjoittamisesta, että teknillisen ja tieteellisen koulutuksen saanut henkilökunta; toiseksi, että tehdaskomiteat, työläisten, sotilaiden ja talonpoikien edustajain keskus- ja paikallisneuvostot ja samoin myös ammattiliitot saavat oikeuden osallistua valvontatyöhön, että kaikki kauppa- ja pankkikirjat ovat niiden tarkastettavissa ja että niille ilmoitetaan ehdottomasti kaikki tiedot; kolmanneksi, että kaikkien suurten demokraattisten ja sosialististen puolueiden edustajat saavat saman oikeuden.

4. Työväenvalvonta, jonka kapitalistit ovat jo tunnustaneet useiden selkkausten yhteydessä, on viipymättä kehitettävä useiden perusteellisesti harkittujen ja asteittaisesti, mutta ilman pienintäkään vitkutusta toteutettavien toimenpiteiden avulla sellaiseksi, että työläiset säännöstelisivät täydellisesti tuotteiden tuotantoa ja jakelua.

5. Samalla tavalla ja samoilla oikeuksilla tulee työväenvalvonta ulottaa kaikkiin finanssi- ja pankkioperaatioihin siten, että selvitetään koko finanssiasiaintila ja että valvontaan osallistuvat viipymättä järjestettävät pankkien, syndikaattien y.m.s. toimihenkilöiden Neuvostot ja kokoukset.

6. Maan pelastamiseksi romahdukselta on välttämätöntä ennen kaikkea saada työläis- ja talonpoikaisväestö, ei sanojen, vaan tekojen avulla, luottamaan mitä täydellisimmin ja ehdottomimmin siihen, että niin paikalliset kuin valtion keskuksessakin olevat johtavat ja täysivaltaiset elimet ovat valmiit antamaan kansan huostaan suurimman osan kapitalistisen talouden suurimpien ja suurten pankki-, finanssi-, kauppa- ja teollisuusmagnaattien liikevoitoista, tuloista ja omaisuudesta. Ellei tätä toimenpidettä todella toteuteta elämässä, ei voida vaatia eikä liioin odottaa todella vallankumouksellisten toimenpiteiden toteuttamista käytännössä ja väestön työläis- ja talonpoikaisjoukkojen voimain todella vallankumouksellista jännittämistä.

7. Koska koko finanssijärjestelmä ja koko rahatalous on aivan hunningolla ja koska sitä ei voida tervehdyttää niin kauan kuin sota jatkuu, yleisvaltiollisen organisaation tehtävänä on järjestää laajassa, alueen ja sitten myös koko valtion mitassa maatalouskaluston, vaatteiden, jalkineiden y.m. tuotteiden vaihto viljaan ynnä muihin maatalous-

tuotteisiin. Tähän työhön on vedettävä laajasti mukaan kaupunkien ja kylien osuuskunnat.

8. Vasta yllämainittujen toimenpiteiden toteuttamisen jälkeen käy mahdolliseksi ja tarpeelliseksi yleisen työvelvollisuuden voimaansaatminen. Tämä toimenpide vuorostaan edellyttää sellaisen työväenmiliisin luomista, jossa työläiset palvelevat maksuttomasti 8-tuntisen työpäivänsä jälkeen ja josta siirrytään yleiseen kansanmiliisiin, jolloin kapitalistit maksavat työläisille ja toimenhaltijoille palkan. Vain sellainen työväenmiliisi ja siitä kehittyvä kansanmiliisi voivat toteuttaa yleisen työvelvollisuuden, ja niiden tulee toteuttaa se, mutta ei virkavaltaisesti eikä kapitalistien eduksi, vaan pelastaakseen kansan todella perikadolta. Ja vain sellainen miliisi voi ja sen tulee pystyttää ja ylläpitää todella vallankumouksellista kuria ja saada koko kansa jännittämään voimansa äärimmillen perikadolta pelastumiseksi. Ainoastaan yleisellä työvelvollisuudella voidaan säästää maksimaalisesti kansan työvoimaa.

9. Eräänä tärkeimpänä tehtävänä niiden toimenpiteiden joukossa, joiden avulla maa pelastetaan romahdukselta, tulee olla suuren työvoimamäärän siirtäminen hiilen ja raaka-aineiden tuotantoon sekä liikenteeseen. Yhtä välttämätöntä on siirtää vähitellen työvoimaa sotavarusteiden tuotannosta tuottamaan niitä tuotteita, jotka ovat tarpeellisia talouden kuntoonpalauttamiseksi.

10. Kaikkien yllämainittujen toimenpiteiden suunnitelmanmukainen ja menestyksellinen toteuttaminen on mahdollista vain sillä ehdolla, että koko valtiovalta siirtyy proletaarien ja puoliproletaarien haltuun.

SOPIMUS KAPITALISTIEN KANSSA VAI KAPITALISTIEN KUKISTAMINEN?

(MITEN SOTA ON LOPETETTAVA)

Kaikki miettivät sitä, miten sota on lopetettava, ja puhuvat siitä.

Miltei kaikki työläiset ja talonpojat ovat samaa mieltä siitä, että sodan aloittivat kapitalistit ja että se on tarpeen *kaikkien* maiden kapitalisteille. Nimenomaan siten sanotaan työläisten, sotilaiden ja *talonpoikain* edustajain Neuvostojen päätöslauselmissa.

Ja se on eittämätön totuus.

Mielipiteet alkavat erota vasta myöhemmin, kun on herännyt kysymys sodan lopettamisen *tiestä* (sillä *kaikkien* käsittävät, ettei sitä voida lopettaa *kerralla*). Onko se lopetettava tekemällä sopimuksia kapitalistien kanssa, ja jos asianlaita on siten, niin millaisia sopimuksia? Vai työväen vallankumouksen kautta, t.s. kukistamalla kapitalistit? Juuri tämä on tärkein kysymys, peruskysymys.

Tässä kysymyksessä meidän puolueemme mielipide eroaa Pietarin työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvoston ja talonpoikain edustajain Yleisvenäläisen Neuvoston mielipiteestä, sillä kumpikin Neuvosto *pyrkii ratkaisemaan kysymyksen kapitalistien eduksi ja kapitalistien välityksellä*.

Talonpoikain edustajain Yleisvenäläisen Neuvoston päätöslauselma sodasta vahvisti sen erittäin havainnollisesti. Surullisen kuuluisaa — ja yhtä sekavaa — maailman kansoille osoitettua (maaliskuun 14 päivän) vetoomusta vastaavasti tuossa päätöslauselmassa vaaditaan:

„...rauhaa ilman aluevaltauksia ja rahasakkoja, jokaiselle kansalle, asuukoonpa se minkä valtion alueella tahansa, oikeutta määrätä itsenäisesti kohtalostaan”.

Annektointi- (aluevaltaus-) kysymystä tässä *ei ole* asetettu siten, kuin sen asettivat muutama päivä sitten „Izvestija Petrogradskogo Soveta Rabotshih i Soldatskih Deputatov” ja „Delo Naroda” lehdet (ks. „Pravdan” 60. numeroa toukokuun 18 piltä *).

Nuo kaksi viimeksi mainittua narodnikkien ja menshevikkien liittouman johtamaa lehteä ovat sotkeutuneet lopullisesti julistaessaan: ilman aluevaltauksia, mikä merkitsee ennen sotaa vallinneen tilan säilyttämistä (latinaksi sanotaan: rauha ilman aluevaltauksia merkitsee status quo).

Sellainen ratkaisu — pitäähän sanoa totuus — merkitsee, että kysymys ratkaistaan kapitalistien kanssa ja kapitalistien kesken tehtävän sopimuksen avulla. Se merkitsee: säilytetään vanhat vallatut (ennen sotaa vallatut) alueet, mutta uusia ei vallata.

Ensinnäkin, sosialisti ei voi sosialismin asiaa kavaltamatta puoltaa tuollaista ratkaisua. Sosialistin tehtävänä ei ole kapitalistien lepyttäminen vanhan saaliinjaon, t.s. vallattujen alueiden jaon, pohjalla. Se on selvää. Toiseksi, asiaa ei kuitenkaan voida ratkaista tuolla tavalla, ellei suoriteta vallankumousta *pääomaa vastaan*, ainakin englantilais-japanilaista pääomaa vastaan, sillä jokainen järkensä säilyttänyt ihminen näkee, että *ilman vallankumousta* Japani ei luovuta Kiautshouta eikä Englanti Bagdadia enempää kuin Afrikassa sijaitsevia siirtomaitaankaan.

Talonpoikain päätöksessä määriteltiin vallatut (annektoidut) alueet *toisin*, kun julistettiin, että „*jokaisella*” kansalla (siis annektoidullakin, t.s. kansalla, joka on liitetty väkivaltaisesti toiseen *ennen* sotaa) on oikeus saada vapaus ja „*päättää itsenäisesti kohtalostaan*”.

Se onkin ainoa oikea ratkaisu todella johdonmukaisen demokraatin ja varsinkin sosialistin kannalta katsoen. Yksikään sosialisti sosialistina pysyen ei voi asettaa kysymystä annektoiduista (vallatuista) alueista toisin, hän ei voi olla tunnustamatta *jokaisen* kansan itsemääräämis-oikeutta ja eroamisvapautta.

Mutta älkäämme joutuko harhaan: sellainen vaatimus merkitsee vallankumousta kapitalisteja vastaan. Ja ennen muita, ensimmäisinä sellaista vaatimusta eivät hyväksy (ilman vallankumousta) Englannin kapitalistit, jotka ovat

* Ks. tätä osaa, ss. 430—432. *Toim.*

annektoineet (vallanneet) enemmän kuin mikään muu maailman kansakunta.

Kumpaakaan vaatimusta, kumpaakaan toivomusta, ei sitä, että kieltäydyttäisiin aluevaltauksista entisen tilan („status quo”) palauttamisen mielessä, eikä sitäkään, että kieltäydyttäisiin uusista sekä vanhoista, kaikista aluevaltauksista,— kumpaakaan toivomusta ei voida toteuttaa suorittamatta vallankumousta pääomaa vastaan, kukistamatta kapitalisteja. Ei pidä johtaa itseään eikä kansaa harhaan sen suhteen!

On joko propagoitava ja odotettava sopimuksen tekoa kapitalistien kanssa, mikä taas on samaa kuin kansojen luottamuksen herättäminen näiden pahimpia vihollisia kohtaan, tai luotettava työväen vallankumoukseen ja vain siihen ja keskitettävä kaikki voimat kapitalistien kukistamiseen.

On *valittava* jompikumpi näistä *kahdesta* sodan *lopettamisen* tiestä.

„Pravda” № 65, kesäkuun 7
(toukokuun 25) pnä 1917

Julkaistaan „Pravda” lehden
tekstin mukaan

KETJUN LUJUUDEN MÄÄRÄÄ SEN HEIKOIMMAN RENKAAN LUJUUS

Jos tarvitaan rautaketju, joka kannattaa sanokaamme 100 puudan painon, niin miten käy, jos *yksi* tämän ketjun renkaista vaihdetaan puiseen?

Ketju katkeaa.

Asiaa ei pelasta se, vaikka ketjun kaikki muut renkaat yhtä lukuun ottamatta ovat lujia eli eheitä. Kun puurengas menee rikki, ketju katkeaa.

Politiikassa käy aivan samoin.

Herrat menshevikit ja narodnikit, näiden pikkuporvarilisten puolueiden herrat ministerisocialistit ovat liittoutuneet kaupunkipiirien duumien vaaleissa *plehanovilaisen „Jedinstvo”* kanssa.

Syyttäkää itseänne, herrat!

Teidän jo muutenkin kehnossa ja ruostuneessa „rauta”-ketjussanne on nyt useita, ei edes puisia, vaan savi- ja paperirenkaita.

Syyttäkää itseänne!

Toverit työmiehet ja työläisnaiset! Toverit sotilaat! Toverit raatajat! Tietäkää, että antaessanne äänenne narodnikkien ja menshevikkien blokin (vaaliliiton) hyväksi *te äänestätte plehanovilaista „Jedinstvoa”*;

— te äänestätte sitä häpeällistä plehanovilaista „Jedinstvoa”, jolle yksinpä menshevikkienkin ja „socialistivallankumouksellisten” lehdet *kääntävät selkänsä*;

— te äänestätte häpeällistä plehanovilaista „Jedinstvoa”, joka kapitalistien riemuksi propagoi avoimesti *sodan käymistä voittoon asti*;

— te äänestätte sitä häpeällistä plehanovilaista „Jedinstvoa”, mikä joka päivä puolustelee Venäjän kapitalisteja

lykäten syyn yksinomaan vain Saksan kapitalistien kontolle, häpäisee *kaikkien* maiden työläisten veljesliittoa, jonka nämä ovat luoneet taistelussa *kaikkien* maiden kapitalisteja vastaan.

Älkööt siis ne, jotka haluavat olla työtätekevien puolella kapitalisteja vastaan, ne, jotka haluavat taistella leivästä, rauhasta ja vapaudesta,

— älkööt ne antako ainoatakaan ääntä *narodnikkien ja menshevikkien blokille (vaaliliitolle)*, niille, jotka panevat salaa ehdokaslistoilleen mädän „Jedinstvon”!

Äänestäkää yksinomaan bolshevikki- ja internationalisti-sosialidemokraattien ehdokaslistoja!

„Pravda” № 57, kesäkuun 9
(toukokuun 27) pnä 1917

Julkaistaan „Pravda” lehden
tekstin mukaan

KAPITALISTIT ON PALJASTETTAVA

V. Bazarov, jonka kaikki myöntävät olevan selvillä teollisuutemme tilasta, kirjoitti „Novaja Zhiznissä” toukokuun 24 pnä:

„Sota ja sen aiheuttama taloudellinen rappiotila ja finanssipula ovat saaneet aikaan sellaisen tilanteen, jonka vallitessa yksityisrittäjän yksilöllisen edun mukaista ei ole maan tuotantovoimien lujittaminen ja kehittäminen, vaan niiden hävittäminen. Nykyään on edullisempaa — hintojen kohoamista odoteltaessa — pitää pääoman aineelliset elementit toimettomina kuin panna ne kierrokseen; on edullisempaa tuottaa täysin kelvottomia sotavarusteita ehdoilla, jotka ovat mitä tuhoisimpia maalle, kuin tyydyttää tunnollisesti kansanjoukkojen välttämättömiä tarpeita; ja kaikkein edullisinta on rakentaa uusia sotatarviketehtaita, joita ei tulla käyttämään milloinkaan, jotka voidaan panna käyntiin vasta 2—3 vuoden kuluttua. Onko siis ihme, että niin sanottu „kansantaloutemme” on muuttunut hillittömäksi sotarosvouksen, teollisen anarkian, kansan omaisuuden systemaattisen kavaltamisen bakkanaaliksi?..

...Minkä nimessä vähätietoinen ja jopa täysin luokkatietoinen työmies kieltäytyisi „hirveän suuresta” 3—4 ruplan lisätulosta, kun hänen nähtensä kavalletaan ja heitetään tuuleen satoja miljoonia?”

Yksikään rehellinen ihminen ei rohkene kieltää V. Bazarovin puhuvan silkkaa totta.

„Sotarosvouksen bakkanaali” — vain näillä sanoilla voidaan kuvata kapitalistien sodanaikaista menettelyä.

Tämä bakkanaali vie perikatoon koko maan.

Ei saa olla vaiti. Ei saa sietää kauemmin.

Niinpä siis jokainen työmies, joka tietää ja käsittää, mitä siinä suhteessa tehdään „hänen” tehtaallaan; jokainen pankki-, tehdas- ja kauppa-alan toimihenkilö, jota huolettaa maan joutuminen perikatoon; jokainen insinööri, tilastotyöntekijä ja kirjanpitäjä pankoon liikkeelle kaikki

voimansa *kootakseen*, vaikkapa osa osalta, tuota sotarosvouksen bakkanaalia, toisin sanoen *hintoja ja liikevoittoja* koskevia tarkkoja — ja mikäli mahdollista asiakirjoin vahvistettuja — tietoja.

Ei saa olla vaihti. Ei saa sietää kauemmin. Emmehän me totta totisesti ole mitään lapsia, että antaisimme tuudittaa itsemme uneen miltei sosialististen ministerien lupauksilla tahi virkamiesvaliokunnilla, -osastoilla ja -alaosastoilla.

Ellei Venäjän hallitus olisi kapitalistien vanki, jos se olisi kokoonpantu miehistä, jotka haluavat ja pystyvät toimimaan päättäväisesti, toimimaan maan pelastamiseksi perikadolta, se antaisi oitis, päivääkään, tuntiakaan viivyttelämättä, se säätäisi heti paikalla lain sotatarvikehankintojen *kaikkien* hintojen, *kaikkien liikevoittoja* koskevien tietojen julkaisemisesta.

Kun lörpötellään edessä olevasta romahduksesta ja maan pelastamisesta perikadolta, mutta *ei tehä* sitä, niin silloin painutaan kansanjoukkojen pettäjien tasolle tai muututaan petkuttajain leikkikaluksi.

Olisi lapsellisen naiivia odottaa kapitalistien hallitukselta, herroilta Lvovilta, Tereshtshenkolta, Shingarjovilta ja kumpp., heidän voimattomalta leikkikalu-„lisäkkeeltään”, Tshernovilta, Tsereteliltä, Peshehonovilta, Skobelevilta, sellaisen lain antamista, kapitalistien paljastamista. Vain „ministerisocialistiseen aivojenpehmenemiseen” sairastuneet saattavat odottaa sellaista.

Sitä tarmokkaammin on kehotettava ryhtymään omaloitteisesti työhön. Toverit ja kansalaiset! jok'ikinen, joka haluaa todella auttaa maan pelastamista nälänhädältä, kootkoon ja julkaiskoon heti kaikki saatavissaan olevat *hintoja ja liikevoittoja* koskevat tiedot.

Kapitalistien paljastaminen on ensi ote kapitalistien taltuttamiseen.

Sotarosvouksen bakkanaalin paljastaminen on ensi ote taisteluun sotarosvoja vastaan.

SELOSTUKSIA RAPPIOTILASTA

Katastrofin läheneminen on nykypäivien tärkein kysymys, peruskysymys. Siitä on koottava mahdollisimman tarkkoja tietoja. Tässä esitämme varsin opettavaisia lainauksia vastustajiemme, yhteenliittyneiden narodnikkien ja menshevikkien lehdestä („Izvestija Petrogradskogo Soveta” № 70, toukokuun 19 piltä).

„Onnettomuus, joukkotyöttömyys lähenee. Yhteenliittyneet työnantajat vastustavat yhä tiukemmin työläisten vaatimuksia. Työnantajat turvautuvat omalaatuiseen italialaiseen lakkoon ja naamioituihin työsulkuihin”.

Ja edelleen:

„...kapitalistit eivät tee mitään auttaakseen valtiota selviytymään taloudellisista vaikeuksista...”

...kapitalistit, jotka pitävät itsepintaisesti kiinni liikevoitoistaan, ovatkin juuri oikeita sekasorron aiheuttajia ja vastavallankumouksellisia. Mutta vallankumous ei tahdo eikä se saa tuhoutua. Elleivät kapitalistit auta vallankumousta vapaaehtoisesti, sen täytyy käydä käsiksi heihin”.

Olisi vaikea sanoa kaunopuheisemmin, eikö totta? Tilanne on siis todellakin mitä kriitillisin. „Vallankumouksen” täytyy „käydä käsiksi kapitalisteihin” — *minkä* vallankumouksen? *minkä* luokan vallankumouksen? *miten* sen pitää käydä käsiksi?

Tässä on selostajien vastauksia Toimeenpanevan komitean toukokuun 16 päivän istunnossa:

„Useat selostajat esittivät synkän kuvan maan talouselämässä valitsevasta yleisestä rappiotilasta... porvarilehdet... eivät puhu mitään onnettomuuden todellisista syistä: sodasta ja porvariston omanvoitonpyyteisestä menettelystä”.

Ministerisocialistin, menshevikki Tsherevaninin selostuksesta:

„Koettavanamme oleva taloudellinen rappiotila on niin vakava, että tilannetta ei voida pelastaa erinäisillä lievikkeillä, muutamilla konkreettisilla toimenpiteillä. On tarpeen yleinen suunnitelma, on tarpeen koko talouselämän säännötely valtion taholta...

Suunnitelmamme konkreettista toteuttamista varten ministeristön yhteyteen on muodostettava erikoinen talousneuvosto”.

Vuori synnytti hiiren. „Kapitalisteihin käsiksi käyvän vallankumouksen” asemesta ilmeisen byrokraattinen resepti.

Avilovin selostuksesta:

„Nykyisen taloudellisen rappiotilan perussyynä on tärkeimpien teollisuustuotteiden puute...

...Jatkuvan hintojen nousun aikana monien työläiskategoriain asema lähentelee kroonillista nälänhätää...

...Valtavia liikevoittoja kahmivat teollisuudenharjoittajat eivät suostu tekemään myönnytyksiä työläisille, elleivät heidän tuotteidensa hinnat kohoa samanaikaisesti...

...Ainoana ulospääsynä muodostuneesta tilanteesta on tavarain hintojen normittaminen. Mutta sellainen normittaminen käy käytännössä mahdolliseksi vain siinä tapauksessa, jos tuotteiden jakelu kokonaisuudessaan toimitetaan julkisen vallan ohjeiden mukaisesti.

Tällaisen normitettujen hintojen perusteella toimitettavan pakollisen jakelun vallitessa on saatettava valvonnan alaiseksi myös tuotanto, sillä muutoin se voi supistua ja jopa keskeytyäkin...

...Samalla on alistettava valtion valvontaan ne lähteet, jotka antavat teollisuudelle käyttö- ja peruspääomaa — luottolaitokset”.

Tov. Avilov on näköjään unohtanut sen, että „valtio” on koneisto, jota työväenluokka ja kapitalistit kiskovat eri suuntiin. Mikä luokka kykenee nyt käyttämään valtiotavalttaa?

Bazarovin selostuksesta:

„Kiinteistä hinnoista ei tosiasiallisesti pidetä kiinni; valtion monopolit ovat olemassa vain paperilla; tehtaiden hiili- ja metallivarustelun säännötely ei ole tehnyt mahdolliseksi suunnata tuotantoa valtion etujen mukaisesti eikä se ole edes pystynyt tekemään loppua markkinoilla vallitsevasta anarkiasta, se ei ole pystynyt hävittämään välittäjinä toimivien jälleenmyyjien keinottelua.

Teollisuuden alalla on muodostettava pakollisessa järjestyksessä trusteja valtion toimesta.

Vasta sitten, kun tuotantolaitosten hallinnot ja kapitalistit on kutsuttu pakolliseen valtionpalvelukseen, voidaan ryhtyä tehokkaiisiin toimenpiteisiin taistelussa sitä sekasortoa vastaan, jota teollisuudenharjoittajat aiheuttavat tahallisesti tuotannossa”.

Kapitalistien (tahallisesti sekasortoa aiheuttavien kapitalistien) valtion tulee kutsua kapitalistit pakolliseen valtionpalvelukseen — se on samaa kuin luokkataistelun unohtaminen.

G. V. Shuban selostuksesta:

„Vaikka olemme jo kahden kuukauden ajan esittäneet herkeämättä vaatimuksia, niin yleinen kysymys, kansantaloutta ja työn järjestelyä koskeva kysymys ei ole liikahtanut paikaltaan. Seurauksena on ollut paikallaan polkeminen. Tilanne on nyt tällainen: meidän on onnistunut viedä läpi, vaikkakin taistellen, useita toimenpiteitä ja lakeja, meillä on jo viljamonopolia koskeva laki... Mutta kaikki tämä on jäänyt paperille...

...Olemme saaneet periaatteessa luvan kunnallistaa maatalouskoneet. Mutta sitä ei voida tehdä, kun koneita ei ole tai niitä on vain nimeksi. Maatalouskonetehtaat taas valmistavat aivan toisarvoisia esineitä armeijaa varten. Mutta paitsi sitä, että on saatava järjestykseen maan koko talouselämä, on vihdoinkin särjettävä ja uudestijärjestettävä koko valtiovallan toimeenpaneva koneisto”...

Se on jo lähempänä asiaa, lähempänä asian ydintä! „On särjettävä ja uudestijärjestettävä koko valtiovallan toimeenpaneva koneisto” — se on totta. Mutta eikö ole selvää, että kysymys valtiovallan *koneistosta* on vain pieni osa kysymyksestä, joka koskee valtaa käsissään pitävää *luokkaa?*

Kukovetskin selostuksesta:

„Maan finanssitilanne on perin kauhea. Lähenemme nopeasti finanssivararikkoa...

Pelkät finanssitoimenpiteet eivät auta...

On ryhdyttävä levittämään pakollisesti lainaa, ja ellei se johda toivottuihin tuloksiin, on siirryttävä pakkolainaan.

Toisena toimenpiteenä on teollisuuden ehdoton säännöstely, kiinteiden hintojen säätäminen tuotteille”.

„Pakollisuus” on hyvä asia, mutta kysymys on vain siitä, mikä luokka tulee pakottamaan ja minkä luokan tulee olla pakotettavana?

Gromanin selostuksesta:

„Se, mitä nyt tapahtuu kaikissa maissa, voidaan luonnehtia kansantalouselimistön rappeutumisprosessiksi. Sen vastakohtaksi asetetaan kaikkialla järjestämisperiaate. Valtio on käynyt kaikkialla käsiksi talouden ja työn järjestelyyn...

Hallituksella enempää kuin maallakaan ei ole vielä nytkään keskusta, joka säännöstelisi maan talouselämää, ei ole niin sanoakseni talousaiivostoa. Se on luotava... On järjestettävä valtaa omaava toimeenpaneva elin. On muodostettava talousneuvosto”...

Uusi virkavaltainen virasto — sitä edellyttää Gromanin ajatus! Se on surkeaa.

Kaikki myöntävät, että ennenkuulumaton romahdus on kiertämätön. Mutta he eivät käsitä pääasiaa: *vain vallankumouksellinen luokka* kykenee pelastamaan siltä maan.

„Pravda” № 67, kesäkuun 9
(toukokuun 27) pnä 1917

Julkaistaan „Pravda” lehden
tekstin mukaan

**„SILMÄNKÄÄNTÖTEMPPUJA”
JA PERIAATTEETONTA POLIITTISTA
TEMPPUJILUA**

Sanonta „silmänkääntötemppuja” on otettu „Delo Narodan” tämänpäiväisestä pääkirjoituksesta. „Sosialistivallankumouksellisten” lehti, jonka julkaisemiseen ottavat osaa Kerenski ja Tshernov, kirjoittaa „porvariston kesyt-tämän sosialismin” *ranskalaisten* edustajain tekosista seu-raavaa:

...„Ne ovat vanhoja, ikivanhoja silmänkääntötemppuja, ja meillä niillä lystäilee usein ja epäonnistuneesti G. Plehanov voimatta johtaa ketään harhaan”...

Yksinkö vain Plehanov, kunnianarvoiset herrat?

Mutta teillähän on vaaliliitto *tuon saman* plehanovilaisen „Jedinstvon” kanssa, tähän yritätte viedä sen kaikin mokomin läpi, te pelastatte sitä!!

Ja teidänhän lehdessänne (№ 44, toukokuun 9 pnä) S. Mstislavski kirjoitti Plehanovista:

„kun Venäjän sosialidemokratian taannoinen aatteellinen johtaja ryhtyy samanlaisiin vastavallankumouksellisiin hyökkäilyihin” (kuin „Russkaja Volja” ja „Novoje Vremja” lehdet), „niin tuollainen tosiasia joudutaan toteamaan syvästi surkutellen ja vilpittömästi murehtien, sillä emme todellakaan osanneet ajatella, että Internationalen rappeutuminen on mennyt niin pitkälle”.

...ja samoin sosialistivallankumouksellisten rappeutumi-nen, jotka ovat suostuneet tekemään liiton *tuon* „Jedinstvon” kanssa!

„Delo Naroda” lehden 48. numerosta (toukokuun 13 pttä) saamme allekirjoituksetta julkaistusta, t.s. toimituksen kirjoituksesta lukea:

„„Jedinstvon” ja liberaalisen porvariston poliittinen yksimielisyys on yleisesti tunnettu tosiasia”...

Kuulkaa! Kuulkaa! „Sosialistivallankumoukselliset” ja menshevikit ovat yksimielisiä sen saman „Jedinstvon” kanssa, jonka poliittinen yhtenäisyys liberaalisen porvariston kanssa on *yleisesti tunnettu tosiasia*. Älkää unohtako tätä, toverit työmiehet ja työläisnaiset, toverit sotilaat!

Menshevikkien „Rabotshaja Gazeta” kirjoitti huhtikuun 20 p:nä 35. numeronsa johtavassa, toimituksen artikkelissa:

„Me olemme englantilaisia imperialisteja vastaan. „Jedinstvo” on englantilaisia sosialisteja vastaan. Siinä koko ero. Siinä piilee syy, miksi „Jedinstvon” on järkeiltävä hottentotilaisittain... Venäjän työläiset muistavat erittäin hyvin, kuinka Plehanov tsaristisen (tekstissä on painovirhe: tsaristis-tasavaltalaisen) järjestelmän aikana yritti kaikki tavoin saada heidät luopumaan kaikkinaisista lakoista. Silloin Plehanov myös pelotteli meitä vieläkin suuremmilla kauhuilla vakuuttaen, että tuo taistelu on vain palvelus Saksan armeijan pääesikunnalle”.

Ja saman lehden 57. numerossa (toukokuun 16 p:nä) perin maltillinen ministerisocialisti Tsherevanin kirjoitti:

„Plehanov ja hänen „Jedinstvonsa” tekevät kaikkensa komprometoidakseen meilläkin maanpuolustusperiaatteen, jota on jo kyllin kompromettoitu kansainvälisessä mitassa saksalaisten, ranskalaisten y.m. sosialistien enemmistön ponnistuksin”.

Sellaisen arvion narodnikit ja menshevikit antavat „Jedinstvosta”, noin he *aitautuvat erilleen siitä*, noin he *häpeävät sitä!*

Mutta samaan aikaan he ovat blokissa (vaaliliitossa) sen kanssa, ja Plehanov ottaa vastaan edustajanpaikkoja niiltä, jotka haukkuvat häntä julkisesti „temppuilijaksi”, „porvariston kesyttämäksi”, „hottentotiksi”, „komprometoiduksi” mieheksi, joka „on samaa mieltä liberaalisen porvariston kanssa”.

Kumpi tuollaisen liiton osapuolista on huonompi?

Työläiset ja sotilaat! Ei ainoatakaan ääntä narodnikkien ja menshevikkien vaaliliitolle, joka naamioi ja yrittää viedä kaikki keinoin läpi „*liberaalisen porvariston kanssa samaa mieltä olevaa*” „Jedinstvoa”!

Kirjoitettu toukokuun 25
(kesäkuun 7) p:nä 1917

Julkaistu kesäkuun 9
(toukokuun 27) p:nä 1917
„Pravda” lehden 67. numerossa

Julkaistaan lehden
tekstin mukaan

**MUSTAT KANNATTAVAT KADETTEJA,
MENSHEVIKIT JA NARODNIKIT
SAMASSA HALLITUKSESSA KADETTIEN KANSSA**

Kukapa ei tuntisi „Novoje Vremja” lehteä? Kukapa ei tietäisi, että se on monien vuosikymmenien kuluessa hankkinut itselleen „mainetta” puolustamalla tsaarivaltaa, puolustamalla kapitalisteja, vainoamalla juutalaisia, vainoamalla vallankumousmiehiä?

Kukapa ei tietäisi, että kaikki Venäjänmaan rehelliset ihmiset ovat aina kääntäneet suuttuneina ja inhoten selkensä „Novoje Vremjälle”? Että tuo lehti ei ole nytkään, kumouksen jälkeen, muuttanut suuntaansa vähääkään?

Ja nyt sitten on ensimmäiset vaalit vapaalla Venäjällä. Ensimmäisenä vaalipäivänä „Novoje Vremja” kirjoittaa: „antakaa äänenne kansanvapauden puolueen listan hyväksi”.

Se on ilmeinen tosiasia, että kaikki tilanherrat ja kapitalistit, kaikki mustat voimat, kaikki, jotka yrittävät palauttaa tsaarin valtaan, kannattavat kadetteja.

Menshevikit ja narodnikit ovat kuitenkin antaneet 6 ministeriään *10 kadettiministerin* panttivangiksi.

Menshevikit ja narodnikit ovat kuitenkin antaneet pettää itseään tyhjillä lupauksilla, joista ei ole täytetty ainoatakaan. Hallitus ei ole toteuttanut ainoatakaan toimenpidettä, joka johtaisi sodan lopettamiseen, anektoinnista (aluevaltauksista) luopumiseen*, valtavia liikevoittoja kahmivien ja maan perikatoon saattavien kapitalistien taltuttamiseen,— hallitus *ei ole toteuttanut ainoatakaan selaista* toimenpidettä.

---

* Salaisten sopimusten julkaisemiseen, siihen, että maailman kaikille kansoille ehdotettaisiin julkisesti, rehellisesti ja suoraan rauhaa täsmällisillä ja selvillä ehdoilla.

Sota pitkistyy, uhkaa rappiotila, kapitalistit rikastuvat, menshevikit ja narodnikit puhuvat ja uhkailevat, uhkailevat ja puhuvat... Vasjka-kissa (kapitalistit) se vain ahkeraan ratustaapi saalistaan.

Työläiset ja sotilaat ja kaikki työtätekevät! Ei ainoatakaan ääntä kadeteille eikä myöskään menshevikeille ja narodnikeille!

Äänestäkää bolshevikkeja!

„Pravda” № 68, kesäkuun 10
(toukokuun 28) pnä 1917

Julkaistaan „Pravda” lehden
tekstin mukaan

MENSHEVIKKIEN JA NARODNIKKIEN HÄPEÄLLINEN VAALILIITTO „JEDINSTVON” KANSSA

Tänään on toinen ja tärkein vaalipäivä.

Paitsi kadetteja myös yhteenliittyneet menshevikit ja narodnikit tyrkyttävät itseään valitsijoille perin itsepintaisesti.

Mitä he ovat voineet vastata meille, kun osoitimme sen huutavan tosiasian, että he ovat muodostaneet blokin (liiton) „Jedinstvon” kanssa? Rohkenevatko he puolustaa *periaatteellisesti* tuollaista blokkia?

Siinähan se juttu onkin, että *eivät* rohkene.

Vastaukseksi viittauksemme, että vaaliliitto „Jedinstvon” kanssa on sopimaton, „Rabotshaja Gazeta” viittaa... keneen arvelette?.. provokaattori Malinovskiin ja siihen, että ohranalaitos keinotteli hänet Duumaan!!

Puhumme eri kirjoituksessa * tuollaisen muka polemiikin epärehellisydestä. Mutta nyt ei ole kysymys „Rabotshaja Gazetan” rehellisyydestä, vaan sen *logiikasta*. Kuinkahan se on, hyvät herrat? Te voitte mielestänne torjua viittauksemme „teidän” „Jedinstvoonne” sillä, että viittaatte „meidän” provokaattoriimme Malinovskiin!! Kuinka siinä käy? Käy niin, että te panette „Jedinstvon” samalle laudalle provokaattorin kanssa!!

Sillä tavalla „Rabotshaja Gazetan” hoksaavaiset miehet ovat „puolustaneet” „Jedinstvon” kanssa tekemäänsä liittoa,— viisaita miehiä, et muuta sano. Kun heille sanotaan, että heillä *on vapaalla* Venäjällä sellainen häpeällinen kollega kuin Plehanovin „Jedinstvo”, niin he *vastaavat*: mutta bolshevikeilla *oli tsaristisella* Venäjällä provokaattori Malinovski!! Tuo ei ole „Jedinstvon” puolustelua „Rabotshaja Gazetan” taholta, vaan suorastaan „helmi”!

* Ks. tätä osaa, ss. 536—537. *Toim.*

„Delo Naroda” on samaten, Shtshedrinin sanontaa käyttäksemme, „hakeutunut” „Jedinstvon” „papaksi”. Ensimmäisenä vaalipäivänä, toukokuun 27 pnä, saimme lukea Kerenskin, Tshernovin ja kumpp. lehden etusivulta kehoituksen antaa äänet niiden *listojen hyväksi, joissa yritetään viedä läpi „Jedinstvoa”*.

Ja tuon saman „Delo Naroda” lehden saman numeron *toiselta* sivulta saamme lukea pitkän kirjoituksen, jossa löylytetään „sosiaalipatriootti” Plehanovia ja hänen „Jedinstvoaan”, sekä sen lisäksi vielä seuraavan „myrkyllisen lauseenkin”:

„Saatamme mielihyvin lukijaimme tiedoksi, mitä muut liberaali- ja sosiali-imperialistit: „Retsh”, „Russkaja Volja” ja „Jedinstvo” arvelevat Italian suorittamasta (Albanian) valtauksesta”.

Oikea „helmi”, eikö totta?

„Sosialistivallankumoukselliset” kehottavat kansaa antamaan äänensä „Jedinstvon” ehdokkaita naamioivien listojen hyväksi, „Jedinstvon”, jota sosialistivallankumoukselliset itsekkin ja kaiken lisäksi vaalipäivänä nimittävät „sosiaalimperialistiseksi”, s.o. sosialistiseksi sanoissa ja „imperialistiseksi teoissa”, „Jedinstvon”, jonka he itse asettavat samalle laudalle „Retsh” ja „Russkaja Volja” lehtien kanssa.

Jopa on viisas „Rabotshaja Gazeta” *liitossa* viisaan „Delo Narodan” kanssa osannut „puolustaa” tänään „Jedinstvoa”!

Ja Plehanov ottaa vastaan almuja miehiltä, jotka „huomaamattaan” panevat hänet rinnakkain Malinovskin kanssa tai suorastaan leimaavat hänet vaalipäivänä „sosiali-imperialistiksi”.

Kummallista on moraali tuossa menshevikkien *ynnä* narodnikkien *ynnä* „Jedinstvon” häpeällisessä liittoutumassa...

Työläiset ja sotilaat! Työtätekevät! Ei ainoatakaan ääntä narodnikeille ja menshevikeille, jotka yrittävät viedä vaaleissa läpi „sosiali-imperialisteja”.

Äänestäkää bolshevikkeja!

VASTAVALLANKUMOUS SIIRTYY HYÖKKÄYKSEEN

(„JAKOIHINEJA ILMAN KANSAA“)

Vastavallankumous on saanut kootuksi siinä määrin voimiaan, että se siirtyy hyökkäykseen. Narodnikki- ja menshevikkiministerien avulla kapitalistit järjestävät hyökäystä vapauden kimppuun.

Päätös 12. ja 13. divisioonan „45., 46., 47. ja 52. rykmentin” hajottamisesta, päätös „yllyttäjien” (mikä kummallinen sana? ovatko „yllyttäjät” sodassa todella tärkeämpiä kuin „tekoon syyllistyneet”?) „vetämisestä oikeuteen”, edelleen, samaan aikaan tieto vänrikki Krusserin *vangitsemisesta* Skuljanyssa *joukkokokouksessa pitämänsä puheen vuoksi* ja lopuksi Väliaikaisen hallituksen ennen kuulumattoman tyyliäänensävy Kronstadtin suhteen (määräykset muka „pitää täyttää tinkimättä”: saako tuolla tavalla puhua kansalaisten kanssa, joita toistaiseksi ei ole syytetty mistään? ei *ainoastakaan* tottelemattomuustapauksesta?),— kaikki tuo yhdessä, vastavallankumouksellisten kapitalistien vahingoniloisen puolustajan „Retsh” lehden bengaalitulen valaisemana („hallitus on vihdoinkin alkanut käyttää vallan kieltä”), osoittaa selvästi, että vastavallankumous hyökkää.

Tämä „hyökkäys” vaikuttaa kummalliselta. Rintamalla vedetään oikeuteen „tottelemattomuuteen yllyttäneitä” ja „hajotetaan” neljä rykmenttiä (sähkeessä mainituista kahden divisioonan kahdeksasta rykmentistä, vaikka „Izvestija Petrogradskogo Soveta” lehden 76. numerossa julkaistun sähkeen sanojen mukaan vain *yksi* rykmentti noista kahdeksasta „esiintyi täydessä kokoonpanossa” ja lisäksi vielä yksi esiintyi „melkein täydessä kokoonpanossa”). Kun te, hallitusherrat, ilmoitatte kansalle rykmenttien

hajottamisesta, kun se on teidän nähdäkseen hyödyllistä, kun te annatte julkaista sitä koskevia sähkeitä, niin miksi te ette voi ilmoittaa tarkasti ja selvästi, vaikkapa muutamalla rivillä, mistä syystä ne, jotka te vedätte oikeuteen, eivät täyttäneet käskyjä?

Valitkaa jompikumpi, herrat: joko toimikaa salaa, onhan teillä sotasensorit, älkää vaivautuko tiedottamaan asioista kansalle, älkää häiritkö sen rauhaa tiedotuksillanne.

Tai jos te olette päättäneet informoida, niin sanokaa, mistä oikeastaan on kysymys? miksi, miten, minkä nimessä ne, jotka te olette vetäneet oikeuteen, ovat kieltäytyneet tottelemasta? jonkin erillisen vai yleisen kysymyksen vuoksi?

Epäselvyys on pahaksi.

Mitä Krusserin vangitsemiseen tulee, niin se juttu on aivan selvä: kaapata mies vankilaan *joukkokokouksessa pitämänsä puheen vuoksi*, onkohan tuo järkevää? Eiköhän se ole jo aivan mieletöntä? Teillähän, herrat kadetit ja oikeistolaiset, jotka kuulutte samaan ministeristöön narodnikkien ja menshevikkien kanssa, on jokapäiväisiä lehtiä kymmenen, ellei sata kertaa enemmän kuin teidän vastustajillanne!! Ja vaikka teillä on tuollainen ylivoima tärkeimmän agitaatioaseen alalla: te kaappaatte vankilaan „joukkokokouksessa pidetyn puheen vuoksi”!! Oletteko te todella tulleet kauhusta hulluiksi, herrat?

Me emme ole kansan enemmistön eduksi harjoitettavaa vallankumouksellista väkivaltaa vastaan.

Kun Plehanov tässä muutama päivä sitten muisteli vuoden 1793 jakobiineja ja heidän *suoria* sanojaan: „kansan vihollisia ovat ne ja ne”, niin tulimme ajatelleeksi:

Yhdenkään puolueen ei pidä etukäteen kieltäytyä seuraamasta vuoden 1793 jakobiinien esimerkkiä Plehanovin esittämässä kohdassa.

Kysymys on vain siinä, että on olemassa „jakobiineja” ja „jakobiineja”. Osuva ranskalainen sanonta, jota Plehanov muisteli mielellään parisenkymmentä vuotta sitten, kun hän oli vielä sosialisti, ivaa „jakobiineja, joilla ei ollut kansan tukea” (*jacobins moins le peuple*).

Todellisten jakobiinien, vuoden 1793 jakobiinien, historiallinen suuruus oli siinä, että he olivat „jakobiineja, joilla oli tukeaan kansa”, kansan vallankumouksellinen *enemmistö*, sen ajan etumaiset *vallankumoukselliset* luokat.

He ovat naurettavia ja surkeita, nuo „jakobiinit ilman kansaa”, he, jotka vain teeskentelevät olevansa jakobiineja, he, jotka *pelkäävät* julistaa selvästi, suoraan ja kaikkien kuullen kansan vihollisiksi riistäjiä, kansan sortajia, monarkian lakeijoita kaikissa maissa, tilanherrain kannattajia kaikissa maissa.

Te olette lukeneet historiaa, herrat Miljukovit ja Plehanovit, voitteko te kiistää sen, että vuoden 1793 *suuret* jakobiinit eivät pelänneet julistaa kansan vihollisiksi nimenomaan niitä, jotka heidän aikakaudellaan edustivat kansan taantumuksellista, riistävää *vähemmistöä*? Nimenomaan niitä, jotka heidän aikakaudellaan edustivat taantumuksellisia *luokkia*?

Entä te, nykyinen hallitus, sen auttajat, puolustajat ja palvelijat, voitteko te sanoa julkisesti, suoraan, virallisesti, mitä *luokkia* te pidätte *koko maailmassa* „kansan vihollisina”?

Mihin teistä on! Te olette jakobiineja ilman kansaa. Te vain teeskentelette olevanne jakobiineja. Te muistutatte paljon enemmän tilanherrojen ja kapitalistien tavallisen taantumuksen tusinamiehiä.

Työläiset ja sotilaat! Työtätekevät! Tilanherrojen ja kapitalistien vastavallankumous siirtyy hyökkäykseen! Ei ainoatakaan ääntä *yhdellekään* hallituspuolueelle, *yhdellekään hallitukseen osallistuvalla puolueella!*

Äänestäkää bolshevikkeja!

„Pravda” № 68, kesäkuun 10
(toukokuun 28) pnä 1917

Julkaistaan „Pravda” lehdessä
tekstin mukaan

MUUAN PERIAATEKYSYMYKS

(DEMOKRATISMIN „UNOHDETUT SANAT“)

Likainen valhe- ja parjausryöppy, jonka kapitalistien lehdet ovat suunnanneet kronstadtilaisiin tovereihin, on paljastanut vielä liiemmän kerran täysin epärehellisiksi nuo lehdet, jotka ovat paisuttaneet aivan tavallisen ja toisarvoisen jutun „valtiolliseksi” Venäjistä „erkanemis”-tapaukseksi y.m. y.m.

„Izvestija Petrogradskogo Soveta” tiedottaa 74. numerossaan Kronstadtin selkkauksen likvidoinnista: niin kuin saatettiin odottaakin, ministerien Tseretelin ja Skobelevin onnistui päästä helposti yksimielisyyteen kronstadtilaisten kanssa kompromissipäätöslauselman pohjalla. On itsestään selvää, että me toivomme ja olemme varmoja siitä, että tuo kompromissipäätöslauselma, jos *kumpikin* osapuoli noudattaa sitä lojaalisti, luo *vallankumoukselle* kyllin pitkäksi ajaksi mahdollisuuden toimia selkkauksitta Kronstadtissa ja muualla Venäjällä.

Kronstadtin välikohtauksella on meille periaatteellinen merkitys kahdessa suhteessa.

Ensinnäkin, se toi päivänvaloon sen tosiasian, minkä olemme havainneet jo aikoja ja todenneet virallisesti puolueemme päätöslauselmassa (Neuvostoista), nimittäin, että *provinssissa* vallankumous on mennyt pitemmälle kuin Pietarissa. Eivät yksistään kadetit, vaan myös narodnikit ja menshevikit, jotka ovat antaneet kaikkialla rehottavan vallankumouksellisen fraasin kiehtoa itsensä, ovat olleet haluttomia — tai eivät ole kyenneet — miettimään syvästi tämän tosiasian merkitystä.

Toiseksi, Kronstadtin välikohtaus herätti erään tavattoman tärkeän periaatekysymyksen, ohjelmakysymyksen, jota

yksikään rehellinen demokraatti, sosialistista puhumatta-kaan, ei voi sivuuttaa välinpitämättömästi. Kysymys on keskusvallan oikeudesta *vahvistaa* paikallisen väestön valitsevat toimenhaltijat.

Menshevikit, joiden puolueeseen kuuluvat ministerit Tsereteli ja Skobelev, ovat edelleenkin olevinaan marxilaisia. Tsereteli ja Skobelev ajoivat läpi päätöslauselman tuollaisesta vahvistamisesta. Lienevätkö he silloin ajatelleet, mikä on heidän velvollisuutensa marxilaisina?

Jos tämä kysymys on lukijan mielestä naiivi ja hän huomauttaa, että menshevikeistä on nyt todellisuudessa tullut täysin pikkuporvarillinen ja sitä paitsi puolustuskantaa ajava (t.s. shovinistinen) puolue ja että sen vuoksi on naurettavaa edes puhua marxilaisuudesta, niin kiistelemään emme ryhdy. Sanomme vain, että marxilaisuus suhtautuu aina erittäin huomaavaisesti demokratismin kysymyksiin yleensä, ja tuskinpa kansalaisilta Tsereteliltä ja Skobelevilta voidaan evätä demokraatti-nimeä.

Ajattelivatko he silloin, kun ajoivat läpi tuon päätöslauselman, jonka mukaisesti Väliaikaisen hallituksen tulee „vahvistaa” Kronstadtin väestön valitsevat toimenhaltijat, ajattelivatko he velvollisuuttaan demokraatteina? demokraatti-„nimeään”?

Ilmeisesti eivät.

Tämän johtopäätöksen vahvistukseksi esitämme sellaisen kirjoittajan mielipiteen, joka luultavasti ei ole vielä menettänyt täydellisesti tieteellistä ja marxilaista arvovaltaisuuttaan myöskään Tseretelin ja Skobelevin silmissä. Tuo kirjoittaja on Friedrich Engels.

Arvostellessaan Saksan sosialidemokraattien ohjelman (nykyään n.s. Erfurtin ohjelman) luonnosta Engels kirjoitti vuonna 1891, että Saksan proletariaatti tarvitsee yhtenäistä ja jakamatonta tasavaltaa.

„Mutta ei sellaista tasavaltaa”, kirjoitti Engels edelleen, „kuin on nykyinen Ranskan tasavalta, joka ei ole mikään muu kuin vuonna 1798 perustettu keisarikunta ilman keisaria. Vuosina 1792—1798 jokainen Ranskan departementti, jokainen yhdyskunta nautti täydellistä, amerikkalaisen mallin mukaista itsehallintoa. Nimenomaan se on valloittettava meidänkin” (t.s. saksalaisten sosialidemokraattien). „Sen, miten itsehallinto on järjestettävä ja miten voidaan tulla toimeen ilman virkavaltaa, on meille

näyttänyt Amerikka ja Ranskan ensimmäinen tasavalta, sen näyttävät nytkin vielä Australia, Kanada ja muut Englannin siirtomaat. Ja sellainen alueen ja yhdyskunnan itsehallinto on paljon vapaampaa kuin esim. Sveitsissä vallitseva federalismi, jossa kantoni on todella hyvin riippumaton „bundista”” (s.o. valtiollisesta keskusvaltasta), „mutta samalla riippumaton myös kantonin pienempien hallinnollisten yksikköjen: piirikuntien (Bezirk) ja yhdyskuntien suhteen. Kantonien hallitukset nimittävät piirikuntien käskynhaltijat (Statthalter) ja prefektit. Englantia puhuvissa maissa moista virkaanimittämisoikeutta ei tunneta lainkaan ja tulevaisuuteen nähden meidän on kieltäydyttävä hyväksymästä tätä oikeutta” (nimittää virkoihin ylhäältä käsin) „yhtä kohteliaasti kuin on kieltäydyttävä hyväksymästä Preussin Landrat’oja (maaneuvoksia) ja Regierungsrat’oja” (hallitusneuvoksia eli komissareja)¹⁰⁴.

Näin Friedrich Engels käsitteli demokratismi-kysymyksiä virkamiesten ylhäältä käsin nimittämisoikeuteen sovelletuna. Ja esittääkseen katsomuksensa vieläkin selvemmin, suoremmin ja tarkemmin hän kehotti saksalaisia sosiaalidemokraatteja lisäämään puolueohjelmaansa seuraavan vaatimuksen:

„Täydellinen itsehallinto yhdyskunnassa, piirikunnassa ja alueella yleisen äänestyksen pohjalla valittujen toimihenkilöiden kautta; *paikkakuntien ja alueiden kaikkien valtion viranomaisten nimittämisen lakkauttaminen*”.

Alleviivatut sanat ovat niin jyrkkiä ja selviä, ettei parempia voida toivoakaan.

Kunnianarvoiset kansalaiset, ministerit Tsereteli ja Skobelev! Teistä on nähtävästi perin mairittelevaa, että nimenne joutuvat historian oppikirjoihin. Mutta onko teistä mairittelevaa se, että jokaisen marxilaisen — ja jokaisen rehellisen demokraatin — on pakko sanoa: ministerit Tsereteli ja Skobelev auttoivat Venäjän kapitalisteja pystyttämään Venäjällä sellaista tasavaltaa, ettei siitä tulisi varsinainen tasavalta, vaan *monarkia ilman monarkkia?*

P. S.* Tämä artikkeli on kirjoitettu *ennen* Kronstadtin välikohtauksen viimeistä vaihetta, josta tämän päivän lehdissä puhutaan. Kronstadtilaiset *eivät ole* rikkoneet kom-

* — Postscriptum — jälkkirjoitus. *Toim.*

promissisopimusta: *kukaan* ei ole osoittanut *ainoatakaan tosiasiaa*, joka edes hiukan näyttäisi sopimuksen rikkomista. „Retshin” viittailut lehtiartikkeleihin on kieroilua, sillä sopimusta voidaan rikkoa ainoastaan teoilla, eikä artikkeleilla. Ja tosiasiksi jää, että ministerit Tsereteli, Skobelev ja kumpp. ovat antaneet pelästyneiden porvarien säikäyttää heidät huudoillaan jo sadannen ja tuhannenkin kerran ja alkaneet esittää kronstadtilaisille *törkeitä uhkauksia*. Typeriä, järjettömiä, vain vastavallankumousta auttavia uhkauksia.

*Kirjoitettu ennen toukokuun 25
(kesäkuun 7) pv 1917*

*Julkaistu kesäkuun 10
(toukokuun 28) pnä 1917
„Pravda” lehden 68. numerossa*

*Julkaistaan lehden
tekstin mukaan*

PUHTAAN, PERIAATTEELLISEN ASEEN PUUTTEESSA HE TURVAUTUVAT LIKAISEEN

„Rabotshaja Gazeta”, ministerisocialisti-menshevikkien äänenkannattaja, yrittää pistellä meitä sillä, että vuonna 1911 ohrana vangitsi sovittelija-bolshevikki Rykovin myöntääkseen puolueemme bolshevikkijäsenille „IV Duuman vaalien edellä” (tästä „Rabotshaja Gazeta” huomauttaa erikoisesti) toiminta-„vapauden”.

Mitä tämä tapaus sitten todistaa? Sitä, että ohrana raivasi tilaa saadakseen Duumaan provokaattoriksi osoittautuneen Malinovskin. On luonnollista, että ohrana piti huolta provokaattoreistaan.

Onko syytä soimata siitä puolueettamme? Ei ole, samoin kuin *rehelliset* ihmiset eivät soimaa Tshernovia ja kumpp. siitä, että nämä erehdyksessä julistivat Azefin syyttömäksi, eivät soimaa Ionovia (bundilaista, „Rabotshaja Gazetan” virkaveljeä) ja kumpp. siitä, että vuonna 1910 nämä julistivat yhdistetyn Keskuskomitean nimessä syyttömäksi provokaattori Zhitomirskin („Ottsovin”), eivät soimaa niitä menshevikkejä, jotka vuonna 1904 yrittivät tietyn ajan puolustaa provokaattori Dobroskokovia, eivätkä niitä kadetteja, joiden keskuudessa oli myös nyt ilmi saatettuja provokaattoreita.

Poikkeuksetta *kaikilla* puolueilla on ollut sellaisia erehdyksiä, etteivät ne ole saaneet selville provokaattoreita. Tämä on tosiasia. Ja kun „Rabotshaja Gazeta” ministeri Tshernovin kanssa liittoutuessaan ei muistele *hänen* vanhoja virheitään, vaan puhuu yksinomaan nykyisten vastustajiensa virheistä, niin se on ilmeisen epärehellistä, ilmeisen kunniatonta menettelyä. Isku, jonka „Rabotshaja

Gazeta” yritti kohdistaa meihin, kohdistuukin siihen itseensä: sitä, että vaietaan Azefista ja „melutaan” ryhmäkunnan itsekkäitä pyyteitä tavoitellen samanlaisesta provokaattori Malinovskista, ei „Rabotshaja Gazeta” itse tohdi milloinkaan tunnustaa julkisesti kaikkien kuullen rehelliseksi menettelyksi.

„Pravda” № 68, kesäkuun 10
(toukokuun 28) pnä 1917

Julkaistaan „Pravda” lehdessä
tekstin mukaan

**VSDTP(b):n PIETARIN KOMITEAN
ISTUNTO**

TOUKOKUUN 30 (KESÄKUUN 12) pnä 1917

*Julkaistu ensi kerran v. 1925
„Krasnaja Leton'sij” aikakauslehden
3. (14.) numerossa*

*Julkaistaan koneella kirjotetun
pöytäkirjajäljennöksen mukaan*

1

PUHE PIETARIN KOMITEAN ÄÄNENKANNATTAJAA
KOSKEVASTA KYSYMYKSESTÄ

Pietarin komitean halu perustaa oma erityinen äänenkannattajansa oli Keskuskomitealle uutuus. On käsittämätöntä, miksi tämä kysymys on herännyt juuri siihen aikaan, kun on järjestymässä oma kirjapaino, kun on alettu päästä sopimukseen väliryhmäläisten kanssa tov. Trotskin saamisesta mukaan populääriin äänenkannattajan julkaisemiseen.

Länsimaiden pääkaupungeissa tai suurissa teollisuuskeskuksissa paikallis- ja keskuslehtiä ei eroteta erikseen. Voimien haaskauksen vuoksi tällainen erottelu on vahingollista. Pää-äänenkannattajan lisäksi ilmestyvä Pietarin komitean äänenkannattaja on tarkoitustaan vastamaton. Pietaria erillisenä paikkakuntana ei ole olemassa. Pietari on koko Venäjän maantieteellinen, poliittinen ja vallankumouksellinen keskus. Koko Venäjä seuraa Pietarin elämää. Pietarin jokainen askel on johtavana esimerkkinä koko Venäjälle. Tätä perusajatusta silmällä pitäen ei Pietarin komitean elämää saa tehdä paikalliseksi elämäksi.

Miksi ei voitaisi hyväksyä KK:n ehdotusta lehdistökomitean muodostamisesta? Lännessä, siellä, missä tällaisia komiteoita on ollut, on lehdistön historiassa tietysti sattunut lehden toimituksen ja komitean välisiä väärinkäsityksiä, mutta niitä on syntynyt yksinomaan lehden periaatteellisen johtamisen pohjalla. Mitä periaatteellisia poliittisia syitä selkkaukseen on Pietarin komitealla ja Keskuskomitealla? Halustaan riippumatta Pietarin komitean äänenkannattaja tulee aina olemaan puolueen johtavana äänenkannattajana.

Oman erityisen äänenkannattajan perustamisessa hankittu kokemus saa Pietarin komitean pian vakuuttuneeksi

siitä, että paikalliseen elämään sulkeutuminen on mahdollista. KK ei kiellä sitä, että sanomalehdissä on annettava huomattava sija Pietarin järjestön tarpeisiin. KK ei kiellä sitä, että tarvitaan populääri lehti selittämään tunnuksiamme laajoille joukoille. Mutta populäärin lehden perustaminen on mutkallinen asia ja vaatii paljon kokemusta. Senpä vuoksi KK kutsuukin mukaan populääriä sanomalehteä perustamaan тов. Trotskin, joka on pystynyt perustamaan oman populäärin äänenkannattajansa „Rus-skaja Gazetan”.

Lännen historiassa kysymys populääristä äänenkannattajasta ei ole ollut niin kärkevä kuin meillä. Joukkojen kehitystaso on kohonnut Lännessä tasaisemmin, koska liberaalit ovat tehneet kulttuuri- ja valistustyötä niiden keskuudessa. Sellaisissa maissa kuin Tshehiassa ja Böömissä on populäärejä lehtiä. Populäärin äänenkannattajan tehtävänä on nostaa lukija sille tasolle, että hän oppii ymmärtämään johtavaa puoluelehteä. Ellemme perusta populääriä lehteä, niin toiset puolueet vetävät joukot puolelleen ja ryhtyvät käyttämään niitä hyväkseen. Populäärin lehden ei pitäisi olla luonteeltaan paikallinen lehti, mutta postituksessa esiintyvien vaikeuksien vuoksi se tulee pakostakin palvelemaan pääasiallisesti Pietaria. Jotta paikalliset tarpeet tulisivat oikealla tavalla tyydytetyksi, täytyy Pietarin komitean todella ottaa itselleen haluamansa sija lehden toimituksessa.

2

PIETARIN KOMITEAN ISTUNNOSSA ESITETYT
PÄÄTÖSLAUSELMAEHDOTUKSET

ENSIMMÄINEN PÄÄTÖSLAUSELMAEHDOTUS

Keskuskomitea julkaisee Pietarissa kahta sanomalehteä: Pää-äänenkannattajaa ja populääria lehteä, joilla on sama toimitus. Pietarin komitea saa Pää-äänenkannattajan toimituksessa neuvottelevan äänioikeuden ja populäärissa lehdessä päätösvaltaisen äänioikeuden. KK myöntää molemmissa lehdissä tietyn määrän palstoja puhtaasti paikallisen merkityksen omaavien paikallisetujen valaisemista varten.

TOINEN PÄÄTÖSLAUSELMAEHDOTUS

Pietarin komitea päättää osallistua Keskuskomitean esittämällä ehdoilla molempiin sanomalehtiin, joita KK julkaisee, ja tehdä kaikkensa paikallisen toiminnan tarpeiden tyydyttämiseksi mahdollisimman täydellisesti ja laajasti sekä puolueen yhteisen linjan kehittämiseksi mitä seikka-peräisimmin. Koska on syytä pelätä, että KK tai sen nimitämä toimitus saattaa liiaksi luottaa bolshevismista erkaantuneisiin internationalistitovereihin, että KK rajoittaa paikallisten toverien vapautta ja itsenäisyyttä, että KK ei anna heille niitä oikeuksia, jotka paikallisen toiminnan johtajilla kuuluisi olla, Pietarin komitea valitsee toimikunnan, joka määrittelee täsmälliset takeet Pietarin komitean oikeuksista kummankin lehden paikallisosastossa.

KORULAUSEIDEN VAHINGOLLISUUDESTA

Ranskan ja Englannin hallituksen vastaus on erikoisen havainnollisesti todistanut oikeiksi ne meidän lukuisat mainintamme, että Venäjän, Ranskan, Englannin enempää kuin Saksankaan kapitalistinen hallitus ei voi kieltäytyä annektoinnista (aluevaltauksista), että kaikki moiset lupaukset ovat pelkkää kansojen petkuttamista ¹⁰⁵.

Me taistelemme vallataksemme aseellisesti Elsassin ja Lothringenin, voittaaksemme,— vastasivat ranskalaiset.— Suvaitkaa noudattaa sopimusta ja sotia venäläisestä ja saksalaisesta Puolasta,— vastasivat englantilaiset.

Katkeruus — totuus kapitalismin ja aluevaltauksista kieltäytymisen yhteensovittamattomuudesta — on tullut paljastetuksi yhä uudemman kerran. „Sopuillijain”, kapitalismin ja proletariaatin sovittelijain politiikan, ministerisosialisti-narodnikkien ja -menshevikkien politiikan vararikko on aivan ilmeinen. Kaikki heidän toiveensa kokoomushallituksen suhteen ovat rauenneet tyhjiin, kaikki heidän lupauksensa on paljastettu pelkäksi sanahelinäksi.

Ja kaikkein vahingollisin vallankumouksen asialle, työtä-tekevien joukkojen eduille on nyt pyrkimys hämätä asia korulauseilla. On piirtynyt esiin tuon fraasitulvan kaksi vivahdetta, ja totta totisesti ne ovat „molempi pahempi”.

„Rabotshaja Gazeta”, ministerisosialisti-menshevikkien äänenkannattaja, valaa vettä „kadettien malliin”. Toisaalta „tällä pohjalla” (kahden ententeläisen valtakunnan vastusten pohjalla) „ei voi tulla kysymykseenkään mikään sopimus meidän ja heidän kesken”... „Meidän” kesken? — t.s. venäläisten *kapitalistienko?* Luokkataisteluteoria on heitetty yli laidan; on edullisempaa jaaritella „demokra-

tiasta" yleensä ja tallata jalkoihinsa se marxilaisuuden aapistotuus, että juuri „demokratian” *sisällä* kapitalistien ja proletaarien välinen kuilu on kaikkein syvin.

Toisaalta „Rabotshaja Gazeta” tahtoo „yrittää tarkistaa” (keskinäissitoumukset ja sopimukset) „varta vasten koolle kutsutun liittolaisvaltojen hallitusten edustajain konferenssin avulla”. Vielä ja vieläkin kerran: se on kapitalistien kanssa sopimista, mikä merkitsee todellisuudessa *työläisten petkuttamista* leikkimällä neuvotteluja heidän luokkaviihollistensa kanssa.

„Ranskan ja Englannin laajojen kansankerrosten rynnistys, yksinpä Ranskan ja Englannin proletariaatinkin rynnistys omaa hallitustaan vastaan”... kirjoittaa „Rabotshaja Gazeta”. Venäjällä menshevikit tukevat *omaa* imperialistihallitustaan, muissa maissa kutsutaan *rynnistykseen*... eikö se ole valheellista fraasikeikailua ensimmäisestä viimeiseen sanaan asti?

„Me valmistemme sitä (rauhaa kansainvälisessä mitassa) kutsumalla kokoon kansainvälisen sosialistikonferenssin”... siihen osallistuu ministereitä niiden entisten sosialistien joukosta, jotka ovat siirtyneet *omien* hallitustensa puolelle! Sepä mainiota kansan laajamittaisen petkutuksen „valmistelua” useiden pienempien petosten avulla, sanos muuta.

„Delo Naroda” jaarittelee „jakobiinien malliin”. Uhkaava sävy, efektiivisiä vallankumouksellisia huudahduksia... „me tiedämme kylliksi”... „usko Vallankumuksemme (välttämättä isolla alkukirjaimella) voitokkuuteen”, „Venäjän vallankumouksellisen demokratian... tästä tai tuosta askelesta... riippuvat... *koko* työtätekevien niin onnellisesti, niin voittoisasti nostaman Kapinan (välttämättä isolla alkukirjaimella) kohtalot...”

Tietysti, jos sanat Vallankumous ja Kapina kirjoitetaan isolla alkukirjaimella, niin se näyttää „kauhean” hirvittävältä, aivan kuin jakobiineilla. Sehän käy helposti ja hyvin. Sillä niin kirjoittavat ne, jotka todellisuudessa auttavat tukahduttamaan vallankumousta ja jarruttamaan työtätekevien kapinan kasvua tukemalla *Venäjän* imperialistien hallitusta, kannattamalla *heidän* menetelmiään salaisten sopimusten peittämisessä kansalta, *heidän* menetelmiään tilanherrain maanomistuksen viipymättömän lakkauttamisen lykkäämisessä, *heidän* menetelmiään sotilaallisen

„hyökkäys”-politiikan alalla, *heidän* työkeitä nuhteitaan valinnallisille paikalliselimille, *heidän* pyrkimystään määrätä tai vahvistaa paikallisen väestön valitsevat toimihaltijat ja niin edelleen ja niin poispäin loppumattomiin.

Herrat fraasisankarit! herrat vallankumouksellisen suunnitelmien ritarit! Sosialismi vaatii, että on osattava erottaa kapitalistien demokratia proletaarien demokratiasta, porvariston vallankumous proletariaatin vallankumouksesta, pohattojen kapina tsaaria vastaan työtätekevien kapinasta... *pohattoja vastaan*... Sosialismi vaatii, että on osattava erottaa meillä päättynyt porvariston vallankumous (porvaristo on nyt vastavallankumouksellinen) kasvavasta proletaarien ja köyhien talonpoikien vallankumouksesta. Edellinen vallankumous *kannatti* sotaa, *kannatti* tilanherrain maanomistuksen säilyttämistä, *kannatti* paikallisten itsehallintojen „alustamista” keskuksen alaisiksi, *kannatti* salaisia sopimuksia. Jälkimmäinen vallankumous *on alkanut* sammuttaa sodan paloa sekä vallankumouksellisella veljeilyllä että kukistamalla tilanherrain vallan paikkakunnilla, sekä lisäämällä Neuvostojen lukumäärää, lujittamalla niiden voimaa että toteuttamalla täydellisesti valinnallisuusperiaatetta.

Ministerisocialisti-narodnikit ja -menshevikit jaarittelevat „demokratiasta” yleensä, „Vallankumouksesta” yleensä *peitelläkseen* siten sopimustaan, jonka he ovat tehneet maansa imperialistisen, todellisuudessa jo vastavallankumouksellisen porvariston kanssa, sopimusta, joka on käytännössä muuttumassa taisteluksi proletaarien ja puoli-proletaarien vallankumousta *vastaan*.

„Pravda” № 69, kesäkuun 13
(toukokuun 31) pnä 1917

Julkaistaan „Pravda” lehden
tekstin mukaan

KAPITALISTIT KANSAA PILKKAAMASSA

Toukokuun 23 päivänä päättyi etelän vuoriteollisuuden kapitalistien ja työläisten edustajain neuvottelukokous.

Neuvottelu päättyi *tuloksettomasti*. Herrat kapitalistit katsoivat kaikki työläisten vaatimukset sellaisiksi, joita on mahdoton hyväksyä. Kokoukseen osallistunut työläisten valtuuskunta ilmoitti, että se *kieltäytyy kantamasta vastuuta mahdollisista seurauksista*.

Tämä on päivänselvää. Kriisiä ei suinkaan poistettu. Liikkeenharjoittajia ei taltutettu vähääkään.

Olisi naurettavaa, ellei olisi niin murheellista, lukea, että päätettiin nimittää vielä valiokunta hallituksen edustajista ja osapuolten (!) edustajista, että liikkeenharjoittajat pyysivät säättämään hinnanalisäykset *nyt heti!!!*

Jotta lukijat voisivat kuvitella havainnollisemmin mielesään, kuinka pitkälle herrat kapitalistit ovat menneet kansan pilkkaamisessa, esitämme muutamia lainauksia eräästä *ministerien* sanomalehdestä (t.s. sellaiselle puolueelle kuuluvasta, jolla on edustajia ministeristössä):

„Tänne saapunut (etelän vuoriteollisuuden) työläisten valtuuskunta tiedotti työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvoston Toimeenpanevan komitean talouselämän osastolle asiain todellisesta tilasta, ja tätä tiedonantoa hyväksi käyttäen me voimme ilmoittaa, että ne numero-tiedot, joita N. N. Kutler esitti teollisuudenharjoittajain sanoihin perustuen, eivät ole vähänkään luottamuksen arvoisia.

...Hiiliteollisuuden harjoittajat saivat ennen vallankumousta suunnattomia liikevoittoja, ja siitä huolimatta he tinkivät vallankumouksen edellä vanhan hallituksen kanssa hiilen pakkotilaushinnan korottamisesta. Hiiliteollisuuden harjoittajat vaativat 5 kop. korotusta saamiensa 3 kopeekan lisäksi, jotka vanha hallitus oli suostunut antamaan heille. Sen sijaan Väliaikaiselta vallankumousohallitukselta he onnistuivat saamaan vallankumouksen ensi päivinä heti 8 kop., ulottaen tämän

lisäyksen myös vanhoihin rautatiehankintoihin sekä pakko-ottoihin tammikuusta alkaen, ja sitten heidän onnistui saada vielä 3 kop., yhteensä 11 kop.

Pakkotilaushinta oli ennen vallankumousta 18 kop., nyt se on 29 kop. Sopimukset hallituksen kanssa solmittiin ennen noin 22 kopeekasta puudalta, mutta nykyisin solmitaan 33—34 kopeekasta ja enemmästäkin”...

Eikö tämä sitten ole kapitalistien harjoittamaa ennenkuulumatonta kansan *pilkkäämistä*?

Kapitalistien hallitus, joka sanoo itseään „vallankumoukselliseksi” ja petkuttaa tietämätöntä kansaa tuolla „kunniakaalla” liikanimellä, lahjoittaa vallankumouksen johdosta kapitalisteille yhä uusia lisiä! Pistää heidän tasukuunsa yhä uusia miljoonia!

Maa on perikadon partaalla, 10 kapitalistia, Väliaikaisen hallituksen jäsentä, suosii liikkeenharjoittajia, jotka rosvoavat maata, ryöväävät kansaa, *suurentaen* ilmanikin jo äärettömän suuria pääoman liikevoittoja.

„Kauppa- ja teollisuusministeriö on Etelä-Venäjäen vuoriteollisuuden harjoittajain edustajakokouksen vanki, ja katastrofin edessä, jota kohti Etelän teollisuus on menossa, se ei suinkaan ryhdy mihinkään toimenpiteisiin katastrofin ehkäisemiseksi, vaan vieläpä alistuu järjestelmällisesti toimintoissaan Etelän teollisuudenharjoittajain painostukseen”.

Näin kirjoitti sama ministerien lehti, menshevikkien äänenkannattaja, „Rabotshaja Gazeta”, toukokuun 14 p:nä 1917, enemmän kuin viikon kuluttua kokoomusministeristön muodostamisesta.

Eikä siitä asti ole tapahtunut kerrassaan mitään muutoksia.

Ja ministerien lehden on ollut pakko tunnustaa vielä pahempiakin tosiasioita. Kuulkaa, kuulkaa:

„...Teollisuudenharjoittajat ovat italialaisessa lakossa. Tahallisesti he eivät ole ryhtyneet toimenpiteisiin. Pitää etsiä pumppu, mutta sitä ei etsitä; tarvitaan lampunverkoja, mutta niitä ei hankita. Teollisuudenharjoittajat eivät halua lisätä tuotantoa. Samaan aikaan he eivät halua kuluttaa rahaa välttämättömiin korjaustoihin, tuotantolaitosten kuluneen kaluston uusimiseen. Koneet ovat ränsistyneet, kohta niillä ei voida tehdä työtä. Kun työläisille vastataan, että sitä tai tätä ei ole myytävänä, niin usein he lähtevät itse ostamaan välttämättömiä työvälineitä ja löytävät niitä. Liikkeenharjoittajat eivät ole ryhtyneet mihinkään toimenpiteisiin valmistettujen tuotteiden — hiilen, valuraudan — poiskuljettamiseksi. Kymmenien ja satojen miljoonien arvosta näitä tuotteita lojuu käyttämättöminä, samalla kun maa tarvitsee niitä kipeästi”.

Näin kirjoitti ministerien lehti, sen menshevikkipuolueen lehti, johon kuuluvat Tsereteli ja Skobelev.

Tuohan on suorastaan kapitalistien harjoittamaa kansan pilkkaamista! Tuohan on kuin jossakin hullujenhuoneessa: kapitalistit ovat tehneet sopimuksen Väliaikaisen hallituksen porvarillisen osan kanssa (hallituksen, jonka istuntoja pitämässä on menshevikkejä ja sosialistivallankumouksellisia); kapitalistit *jarruttavat* asiaa, *turmelevat* töitä, *eivät ryhdy toimenpiteisiin* kuljettaakseen tuotteita, joiden puutteessa maa *joutuu perikatoon*.

Ilman hiiltä tehtaat ja rautatiet pysähtyvät. Kasvaa työttömyys. Kasvaa tavarapula. Talonpojat eivät voi antaa viljaa ilmaiseksi. Väistämättömästi lähenee nälänhätä.

Ja kaikkea tätä saavat aikaan kapitalistit ollessaan sopimuksessa hallituksen kanssa!!

Narodnikit, sosialivallankumoukselliset ja menshevikit kuitenkin sietävät kaikkea tätä!! He kuittaavat asian sanoilla, he kirjoittivat näistä kapitalistien rikoksista *jo toukokuun 14 päivänä*. Tänään on toukokuun 31 päivä. On kulunut kolmatta viikkoa. Kaikki pysyy ennallaan. Nälänhätä yhä lähenee.

Ja peitelläkseen kapitalistien rikoksia, kääntääkseen kansan huomion muuanne kaikki kapitalistien lehdet: „Retsch”, „Den”, „Novoje Vremja”, „Russkaja Volja”, „Birzhevka”, „Jedinstvo” joka päivä syytävät kaikin voimin lika- ja parjausryöppyjä „bolshevikkien” niskaan... Bolshevikit ovat syyllisiä siihen, että hiiliteollisuuden harjoittajat ovat tehneet sopimuksen hallituksen kanssa, turmelevat ja pysähdyttävät tuotantoa!!

Niin, tämä näyttäisi hullujenhuoneelta, ellei luokkataisteluteoria, ellei yleismaailmallinen luokkataistelun kokemus sanoisi meille: liikevoittojen puolustamisen nimessä kapitalistit ja *heidän* hallituksensa (jota menshevikit tukevat) eivät kaihda rikostakaan.

Kuinka pitkälti tätä tulee jatkumaan? Pitääkö todellakin käydä niin, että katastrofi puhkeaisi jo kaikkialla, että ihmisiä alkaisi sadoin ja tuhansin kuolla nälkään?

KIRJE

VSDTP:n (BOLSHEVIKKIEN) PIETARIN JÄRJESTÖN PIIRIKOMITEOILLE

Kunnioitettavat toverit!

Lähetäten oheisena Pietarin komitean päätöslauselman oman sanomalehtensä perustamisesta sekä kaksi päätöslauselmaehdotusta, jotka esitin Venäjän sosialidemokraattisen työväenpuolueen Keskuskomitean nimessä tiistaina toukokuun 30 päivänä Pietarin komitean istunnossa *, pyydän teitä pohtimaan kaikkia näitä päätöslauselmia ja esittämään mahdollisimman yksityiskohtaisesti ja perusteellisesti lausuntonne.

Sen kysymyksen takia, tarvitaanko Pietarissa erityistä Pietarin komitean lehteä, on syntymässä selkkkaus Pietarin komitean ja Keskuskomitean välillä. On tavattoman tärkeää ja äärimmäisen toivottavaa, että mahdollisimman suuri määrä Pietarissa olevia puolueemme jäseniä ottaisi aktiivisesti osaa tämän uhkaavan selkkauksen käsittelyyn ja auttaisi päätöksellään sen selvittämistä.

Pietarin komitean toimikunta on kannattanut yksimielisesti PK:n erityisen äänenkannattajan perustamista Pietariin, vastoin sitä KK:n päätöstä, että „Pravdan” tilalle, koska sen koko on ilmeisesti riittämätön, perustetaan *kaksi* lehteä: entinen „Pravda” puolueen Pää-äänenkannattajana sekä pieni „Narodnaja Pravda” (kummankaan lehden nimeä ei vielä ole määrätty lopullisesti) populääriksi lehdeksi mitä laajimpia joukkoja varten. Molemmilla lehdillä pitää olla KK:n päätöksen mukaan sama toimitus, ja kum-

---

* Ks. tätä osaa, s. 543. *Toim.*

paakin lehteä varten pitää toimituksessa olla Pietarin komitean edustaja (Pää-äänenkannattajassa neuvottelevalla ja populäärissa lehdessä päätösvaltaisella äänioikeudella). On muodostettava „lehdistökomitea” (joukkoihin läheisimmin yhteydessä olevista työläisistä, piirien edustajista), ja sitten on *kummassakin* lehdessä annettava tietty määrä palstoja paikallisen työväenliikkeen puhtaasti paikallisiin tarpeisiin käyttämistä varten.

Sellainen on Keskuskomitean suunnitelma.

Pietarin komitean toimikunta tahtoi sen sijaan *oman* sanomalehden, PK:n erityisen lehden. Toimikunta on päättänyt sen yksimielisesti.

Toukokuun 30 päivänä pidetyssä Pietarin komitean istunnossa, tov. M. Tomskin alustuksen ja loppulausunnan sekä minun puheeni jälkeen, sen jälkeen, kun monet toverit olivat osallistuneet keskusteluun, äänet jakautuivat tasan: 14 kannatti Toimikuntaa ja 14 oli vastaan. Minun päätöslauselmaehdotukseni kuitenkin hylättiin 16 äänellä 12 vastaan.

Minun vakaumukseni on se, että Pietarin komitean erityinen lehti on periaatteellisesti tarpeeton, koska *pääkaupungissa*, kun sillä on johtava merkitys koko maalle, tarvitaan *yksi* puolueen äänenkannattaja, nimittäin Pää-äänenkannattaja, ja *saman* toimituksen pitää toimittaa populääria lehteä, joka tulee olemaan *erikoisen* helppo-tajuinen.

Erityinen Pietarin komitean lehti tulee kiertämättä vaikeuttamaan täydellisen yksimielisyyden aikaansaamista toiminnassa, aiheuttaapa se ehkä linjojen (tai linjavivahteiden) erilaisuuttakin, josta on oleva hyvin suurta vahinkoa, varsinkin vallankumouksellisena aikana.

Miksi meidän pitäisi pirstoa voimia?

Olemme kaikki hirveän rasitettuja työllä, voimia meillä on vähän; kynäilijät loittonevat meistä yhä enemmän puolustuskantalaisten puolelle. Onko tällaisissa oloissa sallittava voimien pirstomista?

Voimia on koottava yhteen eikä pirstottava.

Voidaanko olla luottamatta Keskuskomiteaan, että se saattaisi muodostaa väärin toimituksen tahi olisi antamatta kummassakin lehdessä riittävästi tilaa paikallisen toiminnan valaisemiseen taikka „tekisi vääryyttä” vähemmistönä oleville Pietarin komiteaa edustaville toimittajille j.n.e.

Toisessa päätöslauselmaehdotuksessani minä luettelin varta vasten useita sellaisia perusteluja (joita kuulin Pietarin komitean istunnossa toukokuun 30 päivänä) asettaakseni kysymyksen avoimesti puolueen kaikkien jäsenten pohdittavaksi, saadakseni heidät harkitsemaan huolellisesti *kumpaakin* perustelua ja tekemään vaativan päätöksen.

Jos teillä, toverit, on painavia ja päteviä syitä olla luottamatta Keskuskomiteaan, niin sanokaa se suoraan. Se on meidän demokraattisesti järjestetyn puolueemme jokaisen jäsenen velvollisuus, ja silloin puolueemme KK:n velvollisuus on erikoisesti keskustella epäluottamuksestanne, ilmoittaa siitä puolueen edustajakokoukselle, ryhtyä erikoisiin neuvotteluihin, että tästä Keskuskomiteaan kohdistuvasta paikallisjärjestöjen harmillisesta epäluottamuksesta tehtäisiin loppu.

Mutta ellei tätä epäluottamusta ilmene, niin silloin on epäoikeudenmukaista, silloin on väärin vaatia, että Keskuskomitealla ei olisi puolueen edustajakokouksen sille myöntämää oikeutta *johtaa toimintaa* puolueessa yleensä ja erikoisesti pääkaupungissa.

Vaatiiko Keskuskomiteamme liikaa, kohtuutonta, kun se tahtoo johtaa pietarilaisia sanomalehtiä? Ei. Saksan sosialidemokraattisessa puolueessa, sen parhaana aikana, kun Wilhelm Liebknecht oli monia vuosikymmeniä puolueen johdossa, hän oli puolueen pää-äänenkannattajan toimittajana. Pää-äänenkannattajaa julkaistiin Berliinissä. Berliinin järjestöllä ei ollut *milloinkaan* erityistä berliiniläistä lehteä. Oli työläisistä muodostettu „lehdistökomitea”, oli *paikallisosasto* puolueen pää-äänenkannattajassa. Miksi meidän pitäisi poiketa tästä muissa maissa toimivien toveriemme hyvästä esimerkistä?

Toverit, jos tahdotte saada Keskuskomitealta *erikoisia takeita*, jos tahdotte, että muutetaan joitakin kohtia (KK:n suunnitelmassa kahden lehden julkaisemisesta), niin KK:n nimessä pyydän teitä pohtimaan ja esittämään asian tarkalleen.

Pietarin komitean Toimikunnan päätös *erityisen* lehden perustamisesta Pietariin ei ole mielestäni lainkaan oikein eikä suotavaa, se hajaannuttaa voimia, tuo puolueeseemme monenlaista selkkauksien aihetta. Minun mielestäni (ja tähän kohtaan nähden esitän vain KK:n mielipiteen) olisi

toivottavaa, että Pietarin järjestö kannattaisi KK:n päätöstä, odottaisi jonkin aikaa, mitä tuloksia antaa KK:n suunnitelman mukaan ilmestyvän kahden lehden *työkokeemus*, ja sitten tekisi, jos tarvitaan, erikoisen päätöksen tämän kokeilun tuloksista.

Toverillisin sosialidemokraattisin tervehdyksin

Toukokuun 31 pnä 1917.

N. Lenin

*Julkaistu ensi kerran v. 1925
„Krasnaja Letopisj” aikakauslehden
3. (14.) numerossa*

*Julkaistaan koneella kirjoitetun
jäljennöksen mukaan*

PUHE
PIETARIN TEHDASKOMITEAIN I KONFERENSSISSA
TOUKOKUUN 31 (KESÄKUUN 13) pnä 1917

LYHYT SANOMALEHTISELOSTUS

Tov. Avilovin päätöslauselmaehdotus osoittaa täydellistä luokka-asenteen unohtamista. Päätöslauselmaehdotuksessaan B. V. Avilov näyttää ottaneen tehtäväkseen koota ja keskittää kaikki ne puutteellisuudet, jotka ovat ominaisia kaikille pikkuporvarillisten puolueiden päätöslauselmille.

Päätöslauselmaehdotuksensa alussa Avilov määrittelee sen nykyisin jokaiselle sosialistille eittämättömän toteamuksen, että kapitalistien rosvomainen isännöiminen on saattanut Venäjän talouden ja teollisuuden täydellisen romahduksen partaalle, mutta sitten hän esittää epämääräisen ponnin teollisuuden valvonnasta, jota „valtiovalta” suorittaisi laajojen kansankerrosten osanotolla.

Nykyään kaikki puhuvat paljon valvonnasta, ja sellaisetkin henkilöt, jotka aikaisemmin „valvonta” sanan kuullessaan olivat valmiit päästämään hätähuudon, myöntävät nyt, että valvonta on välttämätöntä.

Mutta tuon ylimalkaisen „valvonta” sanan avulla se tahdotaan tosiasiallisesti supistaa olemattomiin.

Kokoomushallitus, johon nyt kuuluu „sosialisteja”, ei ole vielä tehnyt mitään tuon valvonnan toteuttamisen mielessä, ja sen vuoksi on täysin ymmärrettävää, että tehdaskomiteat tahtovat todellista työväenvalvontaa eivätkä paperilla olevaa valvontaa.

Ryhdyttäessä selvittämään „valvonta” käsitettä sekä kysymystä siitä, milloin ja kuka tulee toteuttamaan tuota valvontaa, ei saa hetkeksikään unohtaa nykyajan valtion luokkaluonnetta, valtion, joka on vain luokkaherruuden organisaatiomuoto. Samanlaista luokka-analyysia on sovellettava myös „vallankumouksellinen demokratia” käsitte-

seen. Tässä analyysissä on otettava lähtökohdaksi yhteiskunnallisten voimien reaalin keskinäissuhde.

Avilovin päätöslauselmaehdotus, joka alkoi siitä, että lupasi antaa kaikkea, päättyi siihen, että itseasiassa ehdotti jätettäväksi kaikki ennalleen. Koko hänen päätöslauselmaansa ei ole vallankumouksellisuuden häivääkään.

Vallankumouksellisena aikana jos koskaan on välttämätöntä analysoida tarkkaan kysymys itse valtion olemuksesta, kenen etuja tuo valtio tulee puolustamaan ja miten se on rakennettava, jotta se puolustaisi todella työtätekevien etuja. Mutta Avilovin päätöslauselmaehdotuksessa tätä ei ole selitetty lainkaan.

Miksi meidän uusi kokoomushallituksemme, johon kuuluu nyt myös „sosialisteja”, ei ole kolmeen kuukauteen toteuttanut valvontaa, eikä se ole ainoastaan jättänyt sitä toteuttamatta, vaan Etelä-Venäjän vuoriteollisuuden harjoittajain ja työläisten välisessä selkkauksessa hallitus on lisäksi asettunut avoimesti kapitalistien puolelle.

Jotta teollisuuden valvontaa todella toteutettaisiin, täytyy sen olla *työväenvalvontaa*, siis että kaikissa tärkeimmissä elimissä olisi enemmistö työläisiä ja että johtajisto tekisi tiliä toiminnastaan kaikille arvovaltaisimmille työväenjärjestöille.

Työläistoverit, pyrkikää saamaan aikaan todellinen valvonta eikä näennäistä valvontaa, ja lakaiskaa mitä päätäväisimmin pois kaikki tuollaista näennäistä paperilla olevaa valvontaa koskevat päätöslauselmat ja ehdotukset.

„Pravda” № 72,
kesäkuun 16 (3) pnä 1917

Julkaistaan „Pravda” lehden
tekstin mukaan

HÄPEÄN PUOLUSTELUA

Pietarin työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvoston Toimeenpanevan komitean kansainvälisten yhteyksien osasto on lähettänyt Huysmansille, vararikkoutuneen, „omien”, kansallisten hallitustensa puolelle siirtyneen Toisen Internationalen tunnetulle sihteerille, tiedonannon, joka julkaistiin „Izvestijan” 78. numerossa.

Tuossa tiedonannossa yritetään todistella, että venäläisten narodnikkien ja menshevikkien menemistä porvarilliseen ja imperialistiseen hallitukseen ei saa „rinnastaa” länsieurooppalaisten sosialismin kavaltajien menemiseen „omiin” hallituksiinsa. „Osaston” todisteet ovat niin heikkoja ja surkeita, niin naurettavan avuttomia, että on tarpeellista näyttää ne vielä ja vieläkin kerran kaikessa viheliäisyydessään.

1. todiste. Muissa maissa hallitukseen meneminen tapahtui „aivan toisenlaisissa oloissa”. Se ei ole totta. Eroavaisuudet toisaalta Englannin, Ranskan, Tanskan, Belgian, Italian y.m. maiden ja toisaalta nykypäivien Venäjän välillä *eivät ole* „lainkaan” oleellisia, sillä jokainen, joka *ei ole* kavaltanut sosialismia, tietää, että asian ydin on porvariluokan *herruudessa*. *Siinä* suhteessa kaikissa mainituissa maissa vallitsevat samanlaiset eivätkä „toisenlaiset” olot. Kansalliset erikoisuudet taas eivät muuta mitään peruskysymyksessä, porvariluokan herruutta koskevassa kysymyksessä.

2. todiste. „Meidän” ministerimme ovat menneet „vallankumoukselliseen” hallitukseen. Tämä on mitä häpeällisintä kansan petkuttamista käyttämällä ylevää sanaa „vallan-

kumous”, johon menshevikit ja narodnikit viittaavat peiteläkseen petostaan sitä kohtaan. Sillä jokainen tietää, että nykyisen „vallankumouksellisen” hallituksen 16 ministereistä 10 kuuluu tilanherrain ja kapitalistien puolueisiin, jotka kannattavat imperialistista sotaa sekä salaisten sopimusten jättämistä julkaisematta, ja että nämä puolueet harjoittavat nyt *vastavallankumouksellista* politiikkaa. Tämän todistivat erittäin havainnollisesti Pietarin kaupunkipiirien duumien vaalit toukokuun 27—29 p:nä, jolloin *kaikki* mustasotnialaiset yhtyivät *kannattamaan* meidän „vallankumouksellisen” hallituksemme enemmistöä.

3. todiste. „Meikäläiset” menivät hallitukseen „mukanaan määrätynlainen mandaatti, joka velvoitti saamaan aikaan yleisen rauhan kansojen sopimuksen avulla eikä pitkittämään imperialistista sotaa kansakuntien vapauttamiseksi aseiden avulla”. Ensinnäkään tuo mandaatti ei ole mikään „määrätynlainen”, koska se ei merkitse määrätynlaisia *ohjelmaa* eikä määrätynlaisia *toimintoja*. Se on pelkkää sanahelinää. Se on samaa kuin jos työväen liiton sihteeri menisi 10.000 ruplan palkalla kapitalistien liiton hallinnon jäseneksi „mukanaan määrätynlainen mandaatti”, joka velvoittaa pyrkimään työläisten hyvinvointiin eikä pitkittämään kapitalismin herruutta. Toiseksi „kansojen sopimukseen” pyrkivät *kaikki* imperialistit, sekä Vilhelm että Poincaré y.m., se on myös pelkkä korulause. Kolmanneksi sotaa Venäjän puolelta „pitkittää” vuoden 1917 toukokuun 6 päivän jälkeen ilmeisesti muun muassa se seikka, että meidän imperialistinen hallituksemme ei ole vielä tähän asti saattanut julkisuuteen, ei ole esittänyt täsmällisiä ja selviä rauhan ehtoja, sopimuksen ehtoja.

4. todiste. „Meikäläisten” tarkoituksena „ei ole luokkataistelun lopettaminen, vaan sen jatkaminen poliittisen vallan välineillä”. Mainiota! Siis jos ilkijuoni verhotaan hyvällä tarkoituksella tai hyvällä ilkijuoneen „osallistumisen lähtökohdalla”, niin asia on reilassa!! Osallistumista porvarilliseen, imperialistiseen hallitukseen, joka *todellisuudessa* käy imperialistista sotaa, voidaan nähkääs nimittää „luokkataistelun jatkamiseksi poliittisen vallan välineillä”. Tuohan on suorastaan helmi. Kehotamme jokaisessa työläisten, jokaisessa kansan kokouksessa kohottamaan „hurraahuudon” Tshernovin, Tseretelin,

Peshehonovin ja Skobelevin kunniaksi, jotka käyvät „luokkataistelua” Tereshtshenkoa, Lvovia ja kumpp. vastaan.

Teidät nauretaan penkin alle, te „osaston” herrat, jotka puolustelette ministerisocialismia tuollaisilla todisteilla. Muuten, ette te ole originelleja: Plehanovin ystävä kuuluisa Vandervelde (jota te soimaatte, vaikkei teillä ministeristöön menemiseen jälkeen ole rahtuakaan moraalista oikeutta siihen), Vandervelde on jo kauan sitten sanonut, että hänkin on mennyt ministeristöön „jatkamaan luokkataistelua”.

5. todiste. „Meikäläiset” menivät hallitukseen sen jälkeen, kun tsarismi oli kukistettu ja „vallankumouksellisten joukkojen liikehtiminen huhtikuun 20—21 pnä” oli karkottanut „Venäjän proletariaatin viholliset” (t.s. Miljukovin, Gutshkovin).

Onko se ranskalaisten vika, että he eivät kukistaneet itsevaltiutta 100 päivää sitten, vaan tekivät sen 122 vuotta sitten? ja englantilaiset yli 260 vuotta sitten? ja italialaiset kymmeniä vuosia sitten? Huhtikuun 20 päivä karkotti Miljukovin ja asetti tilalle Tereshtshenkon, t.s. ei muuttanut yhtään mitään luokkien suhteissa enempää kuin puolueidenkaan suhteissa. Uudet lupailut eivät ole uutta politiikkaa.

Jos metropoliitta ajetaan pois ja hänen tilalleen pannaan paavi, niin se ei merkitse sitä, että heretään olemasta klerikaaleja.

6. todiste. Venäjällä vallitsee „proletariaatin ja armeijan täydellinen vapaus”. Valhetta, vapaus *ei ole* täydellinen. Se on täydellisempi kuin muissa maissa, ja sitä häpeällisempää *on tahrta* tuo nuori, vielä tuore vapaus likaisella osallistumisella porvarillis-imperialistiseen hallitukseen.

Venäläiset sosialismin kavaltajat eivät eroa eurooppalaisista sosialismin kavaltajista enempää kuin väkivallantekijä raiskaajasta.

7. todiste. „Sitä paitsi Venäjän proletariaatilla on keinot, joilla se voi valvoa valitsemiaan edustajia täydellisesti”.

Se ei ole totta. Puoluekantaisuus on Venäjällä niin nuori, hajaannus menshevikkien ja eserrien keskuudessa on niin ilmeinen (Martovin puolittainen erkaneminen, Kamkovin vastalauseet, hänen liittoutumisensa meidän kanssamme vaaleissa *omaa* puoluettaan vastaan; menshevik-

kien ja eserrien liittoutuminen „Jedinstvon” kanssa, jonka *he itse* ovat tunnustaneet *imperialistiseksi*, y.m.), että *ei ole olemassa* edes minkäänlaista vakavaa „proletariaatin” suorittamaa ministerien valvontaa, „täydellisestä” valvonnasta puhumattakaan.

Ja proletariaatti on *luokkakäsite*, jota menshevikeillä ja narodnikeilla ei ole oikeutta käyttää, koska he nojaavat enimmäkseen *pikkuporvaristoon*. Kun kerran *te olette* alkaneet puhua luokista, niin puhukaa täsmällisesti!

8. todiste. „Venäjän sosialistisen (??) proletariaatin (???) edustajain meneminen hallitukseen ei ollenkaan höllentänyt niitä siteitä, jotka yhdistävät tätä proletariaattia imperialismia vastaan taisteleviin kaikkien maiden sosialisteihin, vaan päinvastoin se merkitsi näiden siteiden lujittumista yhteisessä taistelussa maailman rauhan puolesta”.

Se on vale. Korulause ja vale.

Kaikki tietävät, että ministeristöön meneminen Venäjällä lujitti niitä *siteitä*, jotka yhdistävät imperialismiin *kannattajia*, kaikkien maiden sosialishovinisteja, *sociali-imperialisteja*, Hendersonia ja kumpp., Thomasia ja kumpp., Scheidemannia ja kumpp.

Niin, myös Scheidemannia! Sillä hän on tajunnut, että *saksalainen* sociali-imperialismi ja sen turmiollinen vaikutus maailman työväenliikkeeseen tulee *säilymään*, kun *jopa* venäläisetkin, *vieläpä* hyvin suuren vapauden vallitessa, *vieläpä* vallankumouksen aikana ovat tehneet häpeällisen liiton *oman* imperialistisen porvaristonsa kanssa.

PIKKUPORVARILLINEN ASENNE RAPPIOTILAKYSYMYKSESSÄ

„Novaja Zhizn” on julkaissut tänään päätöslauselman, jonka tov. Avilov esitti tehdaskomiteain neuvottelukokouksessa. Valitettavasti tuo päätöslauselma on katsottava mallinäytteeksi ei marxilaisesta, ei sosialistisesta, vaan pikkuporvarillisesta suhtautumisesta kysymykseen. Ja juuri sen vuoksi, että tuo päätöslauselma on keskittänyt itseensä tavattoman selväpiirteisesti kaikki menshevististen ja narodnikkilaisten neuvostojen tavanomaisten päätöslauselmien heikot puolet, juuri sen vuoksi tuo päätöslauselma on tyyppillinen ja ansaitsee huomiota.

Päätöslauselman alussa on mainio yleinen sanonta, oivallinen syytös kapitalisteja vastaan: „nykyinen taloudellinen rappiotila... on seuraus sodasta sekä *kapitalistien ja hallituksen rosvomaisesta anarkistisesta isännöimisestä*”... Oikein! Että pääoma sortaa, että se rosvoaa, että juuri pääoma on anarkismin alkulähde, siinä pikkuporvari on valmis suostumaan proletaarin mielipiteeseen. Mutta näiden välinen ero alkaa sitten aivan heti: proletaari katsoo kapitalistien taloudenpidon rosvomaiseksi *käydäkseen* luokkataistelua sitä vastaan, *pannakseen* koko politiikkansa perustaksi ehdottoman epäluottamuksen kapitalistiluokkaa kohtaan, *saadakseen* valtiota koskevassa kysymyksessä selvän ennen kaikkea siitä, mitä luokkaa „valtio” palvelee, minkä luokan etuja se ajaa. Pikkuporvari on joskus „raivoissaan” pääomaa vastaan, mutta heti raivo-kohtauksen jälkeen hän jälleen luottaa kapitalisteihin, toiveisiin, joita hän panee... kapitalistien „valtioon”!

Niin myös tov. Avilov.

Mainion, päättäväisen, tuiman johdannon jälkeen, jossa kapitalisteja syytetään „rosvomaisuudesta”, eikä ainoas-

taan kapitalisteja, vaan myös kapitalistien hallitusta, тов. Avilov on koko päätöslauselmassa, kaikessa sen konkreettisisä sisällössä, kaikissa sen käytännöllisissä ehdotuksissa *unohtanut luokkanäkökannan*, luisunut men-shevikkien ja narodnikkien tavoin korulauseisiin „valtiosta” yleensä, „vallankumouksellisesta kansasta” yleensä.

Työläiset! Rosvomainen pääoma aiheuttaa rosvouksellaan anarkiaa ja rappiota, ja kapitalistien hallitus isännöi yhtä anarkistisesti. Pelastus on valvonnassa, jota suorittaa „valtio vallankumouksellisten kansanjoukkojen osanotolla”. Sellainen on Avilovin päätöslauselman sisältö.

Herra paratkoon, тов. Avilov! Saako marxilainen todellakin unohtaa, että valtio on luokkaherruuden elin? Eikö se ole naurettavaa, kun „kapitalistien rosvomaisuutta” vastaan vedotaan *kapitalistien valtioon*?

Saako marxilainen todellakin unohtaa, että myös kapitalistit ovat olleet monta kertaa kaikkien maiden historiassa, sekä v. 1649 Englannissa, v. 1789 Ranskassa, v. 1830, v. 1848 ja v. 1870 samassa maassa että helmikuussa v. 1917 Venäjällä, „vallankumouksellisia demokraatteja”?

Oletteko te todellakin unohtaneet, että on osattava erottaa toisistaan kapitalistien, pikkuporvariston ja proletariaatin vallankumouksellinen demokraattisuus? Eikö *kaikkien* äsken mainitsemieni vallankumousten historia *kokonaisuudessaan* ole ollut juuri „vallankumouksellisen kansan” *keskuudessa* esiintyvien luokkien erilaisuutta?

Ken nykyään, vuoden 1917 helmi-, maalisk-, huhti- ja toukokuun tarjoaman kokemuksen jälkeen, puhuu Venäjällä yhä „vallankumouksellisesta kansasta” yleensä, hän pettää kansaa tahallaan tai tahattomasti, tietoisesti tai tietämättään. Sillä se „hetki”, jolloin kaikki luokat olivat sulautuneet yhteen tsarismia vastaan, on ollut ja mennyt Valtakunnanduuman ensimmäisen „Väliaikaisen komitean” ja Neuvoston välinen ensimmäinen sopimus merkitsi jo heti luokkien yhteensulautuneisuuden *loppua* ja luokkataistelun alkua.

Huhtikuun kriisi (huhtikuun 20 pnä), sen jälkeen toukokuun 6 päivä, sitten toukokuun 27—29 päivä (vaalit) y.m. y.m. tekivät Venäjän vallankumouksessa jo lopullisesti selviksi Venäjän „vallankumouksellisen kansan” keskuudessa esiintyvien *luokkien* rajat. Tämän seikan jättäminen

huomioonottamatta on samaa kuin vajota pikkuporvarin avuttomuuden tasolle.

„Valtioon” ja „vallankumoukselliseen kansaan” vetoaminen nyt ja vieläpä juuri kapitalistien rosvomaisuutta koskevassa kysymyksessä merkitsee työväenluokan vetämistä taaksepäin, se merkitsee *käytännössä* vallankumouksen täydellisen pysäyttämisen propagointia. Sillä *nyt* huhtikuun jälkeen, toukokuun jälkeen „valtio” on meillä kapitalistien (rosvoojien) valtio, kapitalistien, jotka ovat Tshernovin, Tseretelin ja kumpp. persoonassa *kesyttäneet* melkoisen osan „vallankumouksellisista (pikkuporvarillisista) kansanjoukoista”.

Tämä valtio jarruttaa vallankumousta kaikkialla, ulko- ja sisäpolitiikan kaikilla aloilla.

Kapitalistien „rosvomaisuutta” vastaan käytävän taistelun uskominen *tämän* valtion tehtäväksi on samaa kuin *heittää hauki jokeen*.

*Kirjoitettu toukokuun 31
(kesäkuun 13) pnä 1917*

*Julkaistu kesäkuun 14 (1) pnä 1917
„Pravda” lehden 70. numerossa*

*Julkaistaan lehden
tekstin mukaan*

RIKKA TOISEN SILMÄSSÄ

Algeria sotki asian... Meidän ministerikelpoiset „sosialistivallankumouksellisemme” olivat jo miltei pökerryttäneet itsensä sekä kuulijakuntansa sanahelinällä, että he muka tunnustavat „rauhan ilman aluevaltauksia” (t.s. ilman vieraiden alueiden anastusta), mutta silloin... Algeria sotki asian! „Delo Naroda” lehti, jonka julkaisemiseen osallistuu kaksi ministeriä „sosialistivallankumouksellisten” puolueesta, Kerenski ja Tshernov, menetteli... varomattomasti ryhtyessään keskustelemaan kolmen liittolaisvaltojen ministerin (myös miltei-sosialistin) kanssa Algeriasta. Kuinka suurta on tämä varomattomuus Kerenskien ja Tshernovien lehdessä, sen lukija näkee selvästi seuraavasta.

Kolme liittolaisvaltojen, Englannin, Ranskan ja Belgian, ministeriä, herrat Henderson, Thomas ja Vandervelde, ilmoittivat, etteivät he tahdo „aluevaltauksia”, vaan ainoastaan „alueiden vapautusta”. Kerenskien ja Tshernovien lehti sanoi tätä — ja aivan oikein — „porvariston kesyttämien sosialistien” „silmänkääntötempuiksi” ja hyökkäsi heidän kimppuunsa seuraavalla kiukkuisen purevalla tiradilla:

„„Tosin he” (kolme ministeriä) „vaativat alueiden vapauttamista” vain „väestön tahdon mukaisesti”. Hyvä on! Mutta vaatikaamme siinä tapauksessa heiltä sekä itseltämme johdonmukaisuutta ja tunnustakaamme toisaalta Irlannin ja Suomen sekä toisaalta Algerian tai Siamin „alueiden vapauttaminen”. Meidän olisi hyvin mielenkiintoista kuulla esimerkiksi sosialisti Albert Thomas’n mielipide Algerian „itse-määräämisoikeudesta””.

Niin, niin, „meidän olisi hyvin mielenkiintoista kuulla” myös Kerenskin, Tseretelin, Tshernovin ja Skobelevin „mielipide” Armenian, Galitsian, Ukrainan, Turkestanin „itse-määräämisoikeudesta”.

Tehän, herrat narodnikkeihin ja menshevikkeihin kuuluvat Venäjän ministerit, olette Irlannin ja Algerian esimerkillä paljastaneet asemanne ja menettelyenne koko valheelisuuden, koko kierouden. Siten te olette osoittaneet, että „aluevaltauksiksi” *ei pidä* käsittää vain tässä sodassa vallattuja alueita. Olette siis antaneet korvapuustin itsellenne sekä „Pietarin Neuvoston Tiedonantajalle”, joka aivan viime päivinä julisti korskean tietämättömänä, että aluevaltauksilla tarkoitetaan muka vain tässä sodassa vallattuja alueita. Kukapa ei tietäisi, että Irlanti ja Algeria on vallattu kymmeniä ja satoja vuosia ennen tämän sodan alkua?

Varomattomasti, kovin varomattomasti on „Delo Naroda” menetellyt: se on paljastanut sekä omien ajatustensa että menshevikkien ja „Pietarin Neuvoston Tiedonantajan” ajatusten täydellisen sekavuuden aluevaltauskysymyksessä — niin tärkeässä, niin perustavaa laatua olevassa kysymyksessä.

Eikä siinä vielä kaikki. Jos te kysytte Hendersonin mielipidettä Irlannista, Albert Thomas'n mielipidettä Algeriasta, jos te asetatte vastakkain „vallassa olevan Ranskan *porvariston*” mielipiteen aluevaltauksista ja Ranskan *kansan* mielipiteen, jos te sanotte Hendersonia ja Albert Thomas'a „porvariston kesyttämiksi sosialisteiksi”, niin kuinka te olette unohtaneet katsahtaa itseenne??

Ketäs te sitten olette, Kerenski, Tsereteli, Tshernov, Skobelev? Ettekö te sitten olekaan „porvariston kesyttämiä sosialisteja”? Oletteko te sitten nostaneet „vallassa olevan Venäjän *porvariston*” ministeristössä esiin kysymyksen *Venäjän* Irlannista, *Venäjän* Algeriasta, s.o. Turkestanista, Armeniasta, Ukrainasta, Suomesta ynnä muista? Milloin te olette nostaneet tämän kysymyksen? Miksi ette kerro siitä Venäjän „kansalle”? Miksi ette nimitä „silmänkääntötempuksi” *Venäjän* narodnikkien ja menshevikkien tapaa ladella sekä Neuvostossa että ministeristössä ja myös kansan edessä komeita fraaseja „rauhasta ilman aluevaltauksia” *asettamatta* täsmällisesti, selvästi, vain yhdellä tavalla ymmärrettävästi kysymystä *kaikista Venäjän* valtaamista alueista, samantyyppisistä kuin ovat Irlanti ja Algeria?

Venäläiset ministerikelpoiset narodnikit ja menshevikit ovat sotkeutuneet ja paljastavat itseään päivä päivältä.

Tavallisesti he vetoavat „viimeiseen” todistusperusteseen: meillä on vallankumous. Mutta tämä peruste on läpeensä valheellinen, sillä meidän vallankumouksemme on *tähän asti* antanut vallan vasta *porvaristolle*, kuten Ranskassa ja Englannissa, ynnä „porvariston kesyttämien sosialistien” „vaarattomalle vähemmistölle”, kuten Ranskassa ja Englannissa. Mitä vallankumouksemme antaa huomenna: monarkiaan palaamisen, porvariston lujittumisen, vallan siirtymisen edistyksellisemmille luokille — sitä emme tiedä eikä sitä tiedä kukaan. Siispä vetoaminen „vallankumoukseen” yleensä on mitä törkeintä kansan petkuttamista sekä itsensä petkuttamista.

Aluevaltauskysymys on hyvä koetinkivi valheeseen ja kieroiluun sotkeutuneille narodnikeille ja menshevikeille. He ovat sotkeutuneet *samoin* kuin Plehanov, Henderson, Scheidemann ja kumpp., he eroavat toisistaan *vain sanallisesti*, sosialismille he ovat *käytännössä* aivan yhtä menneitä miehiä.

„Pravda” № 70,
kesäkuun 14 (1) pnä 1917

Julkaistaan „Pravda” lehden
tekstin mukaan

EPÄDEMOKRAATTISTA, KANSALAINEN KERENSKI!

Pietarin Tietotoimisto välittää:

Kiev. Toukokuun 30 p n ä. Ukrainan talonpoikain edustajakokouksen istunnossa luettiin sotaministeri Kerenskin sähkö, jossa hän sotilaallisten olosuhteiden vuoksi toteaa, että aika Ukrainan kasakkajoukkojen toisen edustajakokouksen koollekutsumiselle ei ole sopiva. Kokous katsoi ministerin määräyksen merkitsevän kokoontumisvapauden rikkomista ukrainalaisiin nähden ja lähetti Väliaikaiselle hallitukselle sekä Pietarin työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvostolle seuraavansisältöisen sähköen:

„Kiinnitämme huomiotanne ensimmäiseen kokoontumisvapauslain rikkomistapaukseen, jonka ministeri Kerenski on kohdistanut Ukrainan kasakkajoukkojen edustajakokousta vastaan. Kieltäydymme kantamasta vastuuta mahdollisista seurauksista, joita saattaa koitua uuden elämän demokraattisten periaatteiden rikkomisesta ukrainalaisiin nähden, ja esittäen jyrkän västälauseemme odotamme pikaista vastausta niihin vaatimuksiin, jotka Ukrainan keskusradan valtuuskunta on esittänyt Väliaikaiselle hallitukselle”.

Tämä tiedonanto herättää sosialistityöläisten riveissä varmasti mitä suurinta levottomuutta.

Sotaministeri katsoo, että „aika ei ole sopiva” ukrainalaisten edustajakokoukselle, ja valtansa nojalla kieltää tuon edustajakokouksen! Vielä aivan äskettäin kansalainen Kerenski „pani lujille” Suomen, nyt hän on päättänyt „panna lujille” ukrainalaiset. Ja tätä kaikkea tehdään „demokratian” nimissä!

A. I. Herzen aikoinaan sanoi, että Venäjän vallassaolevien luokkien „urotöitä” katsellessa hävettää tunnustaa olevansa venäläinen¹⁰⁶. Hän sanoi tämän silloin, kun Venäjä vaikeroi maaorjuuden ikeen alla, kun ruoska ja raippa olivat maamme valtiaita.

Nyt Venäjä on kukistanut tsaarin. Nyt Venäjän nimessä puhuvat Kerenskit ja Lvovit. Kerenskien ja Lvovien Venäjä

kohtelee alistettuja kansallisuuksia niin, että A. I. Herzenin katkerat sanat pyrkivät kielelle nytkin.

Me emme puhukaan edes siitä, että kiihkokansallisella „suurvalta“-politiikallaan kansalainen Kerenski vain voimistaa, vain yllyttää juuri niitä „separatistisia“ pyrkimyksiä, joita vastaan Kerenskit ja Lvovit tahtovat taistella.

Me kysymme: sopiiko tällainen sorrettujen kansallisuuksien halveksiminen yhteen sosialismin tai edes tavallisen demokratisminkaan kanssa? Kysymme: missä on kansalaisen Kerenskin ja hänen kumppaniensa „kepposten“ raja?

Kysymme „socialistivallankumouksellisten“ puolueelta: hyväksyykö se kunniajäsenensä, kansalaisen Kerenskin menettelyn, ukrainalaisten edustajakokouksen kieltämisen?

* * *

Meille tiedotetaan, että työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvoston Toimeenpaneva komitea päätti eilen kutsua kansalaisen Kerenskin varta vasten selvittelemään yhdessä kysymystä kansakuntien itsemääräämisoikeudesta ja yleensä kansallisuuspolitiikasta.

Ja vielä sanotaan, että „kontaktikomitea“ on heittänyt henkensä. Ei sinnepäinkään, hyvät herrat! Kaksoisvalta on säilynyt. Nykyisestä tilanteesta ei ole muuta ulospääsyä kuin kaiken vallan siirtäminen työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvostoille.

BOLSHEVISMII JA ARMEIJAN „RAPPEUTUMINEN”

Kaikki huutavat „lujasta vallasta”. Pelastus on diktatuurissa, „rautaisessa kurissa”, siinä, että kaikki alistumattomat, „oikealla” sekä „vasemmalla”, pakotetaan vaikenemaan ja alistumaan. Me tiedämme, *kenet* tahdotaan pakottaa vaikenemaan. Oikeistolaiset eivät huuda, he *työskentelevät*. Toiset ministeristössä, toiset tehtaissa uhkaillen työnsuluilla, antaen määräyksiä rykmenttien hajottamisesta, uhkaillen pakkotyörangeistuksella. Konovalovit ja Tereshhtshenkot Kerenskien ja Skobelevien auttamina — he työskentelevät *järjestyneesti* omaksi hyödykseen. Eikä heitä tarvitse pakottaa vaikenemaan...

Meillä on käytettävissämme *vain sana*.

Ja tämä sana tahdotaan meiltä riistää...

„Pravdaa” ei päästetä rintamalle. Kieviläiset „asiamiehet” ovat päättäneet olla levittämättä „Pravdaa”. „Zemstvoliiitto” ei myy „Pravdaa” kioskeissaan. Ja vihdoin meille on luvattu käydä „järjestelmällistä taistelua leninisin propagointia vastaan”... („Työläisten ja Sotilaiden Edustajain Neuvoston Tiedonantaja”). Mutta sen sijaan jokainen tällainen vaistonvarainen vastalause, jokainen hillittömyys, esiintyipä se missä tahansa, *pannaan meidän kontollemme*.

Sekin on taistelukeino bolshevismia vastaan.

Koeteltu keino.

Joukkojen, joilla ei ole mahdollisuutta saada selviä ohjeita ja jotka tajuavat vaistomaisesti demokraattisen liikkeen virallisten johtajien asenteen kierouden ja kelpaamattomuuden, on pakko etsiä *tietä omin neuvoin, hapuillen...*

Niinpä bolshevismiin lipun alle tuleekin jokainen tyytymätön, jokainen valveutunut vallankumouksellinen, kotimökkiiään ikävöivä soturi, jonka mieli on kuohuksissa ja joka ei näe tulevan loppua sodasta, ja toisinaan suorastaan ne, jotka pelkäävät nahkaansa...

Siellä, missä bolshevismilla on mahdollisuus esiintyä julkisesti, siellä ei ole desorganisaatiota.

Siellä, missä ei ole bolshevikkeja tai missä heidän ei anneta puhua, siellä on hillittömyyksiä, siellä on rappeutumista, siellä on valebolshevikkeja...

Ja juuri sitä vihollisemme tarvitsevatkin.

He tarvitsevat tekosyyän sanoakseen: „*bolshevikit hajotavat armeijaa*“, ja tukkiakseen sitten *bolshevikkien suun*.

Eristäytyäksemme kerta kaikkiaan „vihollistemme“ harjoittamasta parjauksesta sekä mitä tolkkuttomimmasta bolshevismiin vääristelystä, esitämme loppuosan lentolehtisestä, jota eräs edustaja levitti sotajoukkojen keskuuteen Yleisvenäläisen edustajakokouksen edellä.

Tässä se on:

„Toverit! Teidän on sanottava sananne.

Ei mitään sopimusta porvariston kanssa!

Kaikki valta työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvostolle!

Tämä ei merkitse sitä, että nykyinen hallitus pitää kukistaa heti ja ettei pidä alistua sen tahtoon. Niin kauan kuin kansan enemmistö menee sen mukana ja uskoo, että viisi sosialistia kykenee suorittamaan kaikista muista, me emme saa pirstoa voimiamme erillisillä kapinoilla.

Ei koskaan!

Säästäkää voimial! Kokoontukaa mielenosoituskokouksiin! Tehkää päätöslauselmia! Vaatikaa täydellistä vallan siirtämistä työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvostolle! Selittäkää asiaa toisinajatteville! Lähettäkää päätöslauselmanne rykmenttinne nimessä minulle Pietariin, edustajakokoukseen, jotta voisin vedota siellä teidän mieliteeseenne!

Mutta myös varokaa provokaattoreita, jotka tulevat kehottamaan teitä levottomuuksiin ja mellakoihin käyttäen kilpenään bolshevikkien nimeä, tahtoen peittää pelkuruutensa! Tietäkää, että tultuaan nyt teidän mukaanne he kavaltavat teidät heti ensimmäisenä vaaran hetkenä vanhalle valtacomennolle.

Oikeat bolshevikit eivät kutsu teitä mellakkaan, vaan tietoiseen vallankumoustaisteluun.

Toverit! Yleisvenäläinen edustajakokous valitsee edustajat, joille Väliaikainen hallitus tulee tekemään selkoa toiminnastaan kunnes Perustava kokous kutsutaan kokoon.

Toverit! Tuossa edustajakokouksessa minä vaadin:

Ensimmäkin: *kaikki valta on siirrettävä työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvostolle.*

Toiseksi: on viipymättä *käännyttävä* kansan nimessä *kaikkien sotivien valtojen, niin liittolais- kuin vihollisvaltojenkin kansojen ja hallitusten puoleen rauhanomaisin ehdotuksin rauhan solmimiseksi ilman aluevaltauksia ja sotakorvauksia*. Koettakoonpa silloin jokin hallitus kieltäytyä — *oma kansa suistaa sen vallasta*.

Kolmanneksi: niiltä, jotka ovat rikastuneet sodasta, on otettava rahat valtion tarpeisiin *konfiskoimalla kapitalisteilta sota-ajan liikevoitot*.

Toverit! *Sota saadaan lopetetuksi vain siirtämällä valta kansan käsiin Venäjällä, Saksassa, Ranskassa, kukistamalla porvarilliset hallitukset kaikissa maissa*.

Meidän vallankumouksemme on pannut tämän asian alulle — meidän tehtävänä on antaa maailman vallankumoukselle uusi sysäys siten, että Venäjän täysivaltainen kansan hallitus tarjoaa rauhaa Euroopan kaikille hallituksille, ja lujittamalla liittoa Länsi-Euroopan vallankumouksellisten kansanjoukkojen kanssa.

Ja hukka perii silloin sen porvarillisen hallituksen, joka tahton kuitenkin sotia.

Yhdessä sen johtaman kansan kanssa me lähdemme tätä hallitusta vastaan vallankumoukselliseen sotaan.

Jotta voisin teidän nimessänne sanoa tämän kaiken hallituksellemme Pietarissa, minut on valittu Pietarissa pidettävään edustajakokoukseen.

XI armeijan Armeijakomitean jäsen, Venäjän sosialidemokraattisen työväenpuolueen (bolshevikkien) Keskuskomitean edustaja lounaisrintaman edustajakokouksessa vänrikki *Krylenko*".

Jokainen, joka on vaivautunut lukemaan puolueemme päätöslauselmat, ei voi olla näkemättä, että niiden *ydinsisällön* on toveri Krylenko esittänyt aivan oikein.

Bolshevikit kutsuvat proletariaattia, talonpoikaisköyhälistöä sekä kaikkia työtätekeviä ja riistettyjä tietoiseen vallankumoustaisteluun eikä levottomuuksiin ja mella-koihin.

Ainoastaan todellinen kansan valta, t.s. kansan *enemistölle* kuuluva valta, kykenee astumaan *oikealle* tielle, joka johtaa ihmiskunnan murskaamaan kapitalistien ikeen ja vapautumaan imperialistisen sodan kauhuista ja onnettomuuksista, pysyvään ja oikeudenmukaiseen rauhaan.

KENELLE TE NAURATTE? TE NAURATTE ITSELLENNE!

„Kuningas Konstantinos (Kreikan kuningas) on liittolaisvaltojen diplomatian painostamana allekirjoittanut kruunustaluopumisasiakirjan”, näin kirjoittaa Väliaikaisen „vallankumouksellisen” hallituksen entisen ulkoasiainministerin hra Miljukovin lehti kruunusta luopumisen johdosta.

Herrat liittolaisvaltojen diplomaatit ovat *kuristaneet* Kreikan *lopullisesti* aiheuttamalla ensin Venizeloksen liikkeen (Venizelos — entinen Konstantinoksen ministeri, joka siirtyi englantilaisen pääoman palvelukseen), lohkaismalla osan armeijasta, anastamalla väkivalloin osan Kreikan alueesta ja vihdoin pakottamalla „laillisen” monarkin „painostuksella” luopumaan kruunustaan, t.s. pakottamalla tekemään vallankumouksen ylhäältäkäsin. Millaista tuo „painostus” oli ja on, sen tietää jokainen: on painostettu *nälällä*, Kreikkaa ovat saartaneet englantilais-ranskalaisen ja venäläisten imperialistien sotalaivat, Kreikka on jätetty *ilman leipää*. Kreikkaan kohdistettu „painostus” on ollut sitä samaa laatua, jollaista käyttivät hiljattain Venäjällä, jos sanomalehtiin on uskomista, erään syrjäkulman sivistymättömät talonpojat tuomittuaan nälkäkuolemaan erään kansalaisen, jota he syyttivät kristinuskon solvamisesta.

Venäjän puolivillissä kolkassa sivistymättömät talonpojat näännyttivät „pahantekijän” nälkään. Englannin, Ranskan, Venäjän y.m. maiden „sivistyneet” imperialistit ovat *pakottaneet* kokonaisen maan, kokonaisen kansan

näkemään nälkää saadakseen tämän maan „painostuksella” muuttamaan politiikkaansa.

Sellainen on imperialistisen sodan *todellisuus*. Sellainen on nykyään kansainvälisten suhteiden reaalin tilanne. Ja herrat eserrät nauravat tämän johdosta... Tämä on todella hyvin, hyvin naurettavaa.

„Delo Naroda”, Kerenskien, Tshernovien ja kumpp. ministerilehti, on julkaissut pilailevan pääkirjoituksen otsikolla „Kreikan „itsemäärääminen””. Eserrien pilailu Kreikan „itsemääräämisestä” olisi mainiota, *jos se olisi vilpittöitä*.

Vilpittömyys politiikassa ei merkitse sitä, että herrojen Kerenskien, Tshernovien ja kumpp. pitäisi todistella henkilökohtaista vilpittömyyttään,—sen me myönnämme mielellämme eikä kysymys ole lainkaan siitä. Vilpittömyys politiikassa, t.s. ihmisten suhteiden sillä alalla, joka ei ole tekemisissä yksilöiden, vaan *miljoonien* kanssa,—vilpittömyys politiikassa on täysin tarkastettavissa oleva *sanojen ja tekojen välinen yhdenmukaisuus*.

„Delo Narodan” pääkirjoitus on vilpillinen siksi, että nimenomaan sosialistivallankumouksellisten puolue, nimenomaan Kerenskit ja Tshernovit *sen johtajina* tukevat Kreikan kuristajaministeristöä... anteeksi, „itsemääräämis”-ministeristöä yhdessä kansalaisten Tseretelin ja Skobelevin kanssa.

„...Jokaiselle on selvää”, kirjoittaa „Delo Naroda”, „että imperialistisen Saksan rosvomainen hyökkäys Belgian kimppuun, Itävallan hyökkäys Serbian kimppuun ja liittolaisvaltojen hallitusten nykyinen „hyökkäys Kreikan sisäosiin” eivät itse asiassa eroa mitenkään toisistaan”.

Niin, se on selvää, eikä se ole mitään „etiikkaa”, kuten eserrät luulevat, vaan silkkaa politiikkaa. Rosvomainen hyökkäys — juuri *siihen te* osallistutte, kansalaiset eserrät, kansalaiset menshevikit, *osallistuessanne hallitukseen*. Rosvomainen hyökkäys on tosiasia, ja „liittolaisvaltojen diplomatia” — kaikkien liittolaisvaltojen, siis myöskin *Venäjän* — on näköjään „painostanut” *senkin jälkeen*, kun Tshernov ja Tsereteli ja kumpp. menivät ministeristöön.

Entä „rauha ilman aluevaltauksia”-ohjelmat? Entä „vallankumouksellisen demokratian” „vaatimiset” uudelta hallitukselta? Entä julistukset? Eikö todellakaan ole vielä selvää, että kaikki nuo ohjelmat, julistukset, lupaukset,

julkilausumat, valalliset lupaukset, lupausvalat y.m. y.m. ovat *yhtämittaista* kansan *pilkkaamista*?

Te nauratte itsellenne, herrat eserrät ja menshevikit! Omalle politiikallenne, kapitalisteihin ja kapitalistien hallitukseen luottamisen politiikalle! Omalle roolillenne, jota te esitätte kaunopuheisina, korkealentoisina, ministerin arvonimen saaneina kapitalismin ja imperialismin apureina!

„Pravda“ № 72,
kesäkuun 16 (3) pnä 1917

Julkaistaan „Pravda“ lehdessä
tekstin mukaan

HUOMAUTUKSIA

- ¹ Artikkelel „*Proletariaatin tehtävistä nykyisessä vallankumouksessa*”, joka julkaistiin „*Pravdassa*” № 26 huhtikuun 7 pnä 1917 allekirjoituksella *N. Lenin*, sisältää V. I. Leninin kuuluisat Huhtikuun teesit, jotka hän luki kahdessa kokouksessa huhtikuun 4 (17) pnä 1917 (bolshevikkien kokouksessa sekä työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvostojen Yleisvenäläisen neuvottelukokouksen bolshevikki- ja menshevikkiedustajien yhdistetyssä kokouksessa) Taurian palatsin huoneistossa. Artikkelel julkaistiin sitten myös bolshevivistisissä sanomalehdissä „*Sotsial-Demokrat*” (Moskova), „*Proletari*” (Harkov), „*Krasnojarski Rabotshi*” (Krasnojarsk), „*Vperjod*” (Ufa), „*Bakinski Rabotshi*” (Baku), „*Kavkazski Rabotshi*” (Tiflis) ynnä muissa.— 1.
- ² „*Jedinstvo*” („Yhtenäisyys”) — päivälehti, ilmestyi Pietarissa maaliskuusta marraskuuhun 1917 sekä joulukuussa 1917 ja tammikuussa 1918 toisella nimellä; sitä toimitti G. V. Plehanov. Yhdisti puoluskantalaisten menshevikkien äärimmäisen oikeistoryhmän ja kannatti varauksitta porvarillista Väliaikaista hallitusta; kävi raivokasta taistelua bolshevikkipuoluetta vastaan.— 6.
- ³ Ks. K. Marx ja F. Engels. Valitut teokset kahdessa osassa, suomenk. painos, I osa, ss. 1—2, 454—468; II osa, ss. 33, 418—420.— 7.
- ⁴ Kirjoitus „*Kuinka matkamme sujui*” on Leninin Pietarin Neuvoston Toimeenpanevalle komitealle tekemä selostus, jonka Lenin esitti Pietariin saapumisensa jälkeisenä päivänä, huhtikuun 4 (17) pnä 1917, niiden emigranttien toimeksiannosta, jotka palasivat hänen kanssaan Sveitsistä.— 9.
- ⁵ „*Nashe Slovo*” („Sanamme”) — menshevistis-trotskilainen päivälehti; julkaistiin Pariisissa tammikuusta 1915 syyskuuhun 1916.— 9.
- ⁶ *VSDTP:n Organisaatiokomitea* — menshevikkien johtava keskus; muodostettiin vuonna 1912 menshevikkilikvidaattorien sekä kaikkien puoluevastaisten ryhmien ja virtausten elokuun konferenssissa; toimi menshevikkipuolueen Keskuskomitean vaaleihin saakka, jotka toimitettiin elokuussa 1917.— 9.

- ⁷ „*Retsh*” („Puhe”) — päivälehti, kadettipuolueen pää-äänenkannattaja; ilmestyi Pietarissa vuoden 1906 helmikuusta lähtien; Pietarin Neuvoston Sotilaallinen vallankumouskomitea lakkautti sen lokakuun 26 (marraskuun 8) pnä 1917; ilmestyi toisilla nimillä vuoden 1918 elokuuhun saakka.— 11.
- ⁸ *Työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvoston manifestiksi* Lenin sanoo Pietarin Neuvoston vetoomusta „Koko maailman kansoille”, joka hyväksyttiin Neuvoston istunnossa maaliskuun 14 (27) pnä 1917 ja julkaistiin seuraavana päivänä keskuslehdissä. Sodan lopettamista vaatneiden vallankumouksellisten joukkojen painostuksesta eserrä- ja menshevikkijohtajien oli pakko hyväksyä tämä vetoomus. Vetoomuksessa kehoitettiin sotaikäyvien maiden työtätekeviä toimimaan rauhan hyväksi. Siinä ei kuitenkaan paljastettu sodan anastusluonnetta, ei esitetty rauhan taistelun käytännöllisiä toimenpiteitä ja oikeastaan puolusteltiin sitä, että porvarillinen Väliaikainen hallitus jatkoi imperialistista sota.— 11.
- ⁹ „*Novoje Vremja*” („Uusi Aika”) — taantumuksellisten aatelis- ja virkamiesbyrokraatiapiirien päivälehti; ilmestyi Pietarissa vuodesta 1868 alkaen; vuodesta 1905 se muuttui erääksi mustasotnialaisten äänenkannattajista. Lenin nimitti sitä lahjottavien sanomalehtien esikuvaksi. Helmikuun vallankumouksen jälkeen „*Novoje Vremja*” kannatti täydellisesti porvarillisen Väliaikaisen hallituksen vastavallankumouksellista politiikkaa ja harjoitti kiihkeää ajojahtia bolshevikkeja vastaan. Pietarin Neuvoston Sotilaallinen vallankumouskomitea lakkautti sen lokakuun 26 (marraskuun 8) pnä 1917.— 12.
- ¹⁰ „*Russkaja Volja*” („Venäjän Tahto”) — porvarillinen päivälehti, joka oli perustettu ja jota julkaistiin suurpankkien varoilla; harjoitti pogromiagitaatiota bolshevikkeja vastaan. Lenin nimitti sitä erääksi kaikkein katalimmaksi porvarilliseksi lehdeksi. Ilmestyi Pietarissa joulukuusta 1916 lokakuuhun 1917.— 12.
- ¹¹ „*Izvestija Petrogradskogo Soveta Rabotshih i Soldatskih Deputatov*” („Pietarin Työläisten ja Sotilaiden Edustajain Neuvoston Tiedonantaja”) — päivälehti; alkoi ilmestyä helmikuun 28 (maaliskuun 13) pnä 1917. Sen jälkeen kun Neuvostojen I yleisvenäläisessä edustajakokouksessa oli muodostettu työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvostojen Toimeenpaneva Keskuskomitea, lehdestä tuli TpKK:n äänenkannattaja, ja elokuun 1 (14) pstä 1917 (132. numerosta) se ilmestyi nimellä „*Izvestija Tsentralnogo Ispolnitelnogo Komiteta i Petrogradskogo Soveta Rabotshih i Soldatskih Deputatov*” („Toimeenpanevan Keskuskomitean ja Pietarin Työläisten ja Sotilaiden Edustajain Neuvoston Tiedonantaja”). Koko tuon ajan lehti oli menshevikkien ja eserrien käsissä ja taisteli vimmatusti bolshevikkipuoluetta vastaan. Lokakuun 27 (marraskuun 9) päivästä 1917, Neuvostojen II yleisvenäläisen edustajakokouksen jälkeen „*Izvestijasta*” tuli Neuvostovallan virallinen äänenkannattaja. Maaliskuussa 1918, kun Yleisvenäläinen Toimeenpaneva Keskuskomitea ja Kansankomissaarien Neuvosto muuttivat Moskovaan, lehden julkaiseminen siirrettiin Pietarista Moskovaan.— 12.

¹² „Pravda” („Totuus”) — bolshevikkien legaalinen jokapäiväinen lehti; sitä julkaistiin Pietarissa; perustettiin Pietarin työläisten aloitteeseen nojautuen huhtikuussa 1912.

„Pravda” oli työväen joukkolehti, sitä julkaistiin työläisten itsensä keräämillä varoilla. Lehden ympärille muodostui laaja työläiskirjeenvaihtajien ja työläiskynäilijäin piiri. Niinpä yhtenä julkaisuvuotena siinä julkaistiin yli 11 tuhatta työläisten kirjettä. „Pravdaa” levisi keskimäärin 40 tuhatta kappaletta, ja muutamina kuukausina sen painosmäärä nousi 60 tuhanteen kappaleeseen päivässä.

Oleskellen ulkomailla V. I. Lenin johti „Pravdaa”, kirjoitti lehden miltei joka päivä, antoi sen toimituskunnalle ohjeita, keräsi lehden ympärille puolueen parhaita kirjailijavoimia. Lehden työhön osallistuivat aktiivisesti J. M. Sverdlov, J. V. Stalin, V. M. Molotov ja M. I. Kalinin. Vakituksina toimitustyöntekijöinä olivat M. S. Olminski, N. G. Poletajev, K. N. Samoiloa, N. N. Baturin, A. I. Jelizarova, K. S. Jeremejev ynnä muut. „Pravdan” työhön ottivat toimeliaasti osaa IV Valtakunnanduuman bolshevikkiedustajat: A. J. Badajev, G. I. Petrovski, M. K. Muranov, F. N. Samoilov ja N. R. Shagov.

„Pravda” joutui alituisesti poliisivainojen alaiseksi. Olemassaolonsa ensimmäisenä vuotena se takavarikoitiin 41 kertaa, toimittajia vastaan nostettiin 36 oikeusjuttua ja toimittajat istuivat vankilassa yhteensä 47½ kuukautta. Kahden vuoden ja kolmen kuukauden aikana tsaarihallitus lakkautti „Pravdan” kahdeksan kertaa, mutta se ilmestyi jälleen uusilla nimillä: „Rabotshaja Pravda” („Työväen Totuus”), „Severnaja Pravda” („Pohjolan Totuus”), „Pravda Truda” („Työn Totuus”), „Za Pravdu” („Totuuden puolesta”), „Proletarskaja Pravda” („Proletaarinen Totuus”), „Putj Pravdy” („Totuuden Tie”), „Rabotshi” („Työmies”), „Trudovaja Pravda” („Työn Totuus”). Heinäkuun 8 (21) p:nä 1914, ensimmäisen maailmansodan alkamisen edellä, lehti lakkautettiin.

„Pravdaa” alettiin julkaista uudelleen vasta Helmikuun vallankumouksen jälkeen. Maaliskuun 5 (18) p:stä 1917 „Pravda” alkoi ilmestyä VSDTP:n Pää-äänenkannattajana. Huhtikuun 5 (18) p:nä, palattuaan ulkomailta, V. I. Lenin tuli toimituskunnan kokoukseen ja asettui „Pravdan” johtoon. Heinäkuun 5 (18) p:nä 1917 junkkarit ja kasakat hävittivät „Pravdan” toimituksen. Heinä—lokakuussa 1917 „Pravda” Väliaikaisen hallituksen vainoamana muutti monta kertaa nimeään ja ilmestyi nimillä „Listok „Pravdy”” („„Totuuden” Lehtinen”), „Proletari” („Proletaari”), „Rabotshi” („Työmies”), „Rabotshi Putj” („Työmiehen Tie”). Lokakuun 27 (marraskuun 9) p:stä lehti alkoi ilmestyä alkuperäisellä nimellään — „Pravda”.— 12.

¹³ *Työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvostojen yleisvenäläinen neuvottelukokous*, jonka kutsui koolle Pietarin Neuvoston Toimeenpaneva komitea, pidettiin Pietarissa vuoden 1917 maaliskuun 29 ja huhtikuun 3 (huhtikuun 11 ja 16) päivän välisenä aikana.

Neuvottelukokouksessa oli läsnä Pietarin Neuvoston ja paikallisneuvostojen sekä myös rintama- ja selustajoukkojen edustajia. Neuvottelukokouksessa käsiteltiin kysymykset: sodasta, Väliaikaisesta

hallitukseen suhtautumisesta, Perustavasta kokouksesta sekä agraari-, elintarvike- y.m. kysymyksiä.

Neuvottelukokous, jossa menshevikkien ja eserrien vaikutusvalta oli vallitsevana, asettui „vallankumoukselliselle puolustus”-kannalle ja teki päätöksen porvarillisen Väliaikaisen hallituksen tukemisesta.— 16.

¹⁴ „*Rabotshaja Gazeta*” („Työväen Lehti”) — menshevikkien pää-äänenkannattaja; ilmestyi Pietarissa joka päivä vuoden 1917 maaliskuusta marraskuuhun asti.— 18.

¹⁵ Leninin kirjanen „*Kirjeitä taktiikasta. I kirje*” ilmestyi Pietarissa vuonna 1917 bolshevistisen „Priboi” kustantamon julkaisemana kolmena painoksena. Kirjaseen kunkin painoksen liitteissä julkaistiin Huhtikuun teesit.— 24.

¹⁶ Ks. K. Marx ja F. Engels. Valittuja kirjeitä, 1953, s. 396.— 25.

¹⁷ Lenin siteeraa Goethen teosta „Faust” (ks. J. W. Goethe. „Faust”, 1942, s. 77). — 27.

¹⁸ *Hänen majesteettinsa oppositio* — englantilainen parlamenttisanonta, jota käytetään parlamentin porvariedustajien oppositiovähemmistöstä. Pysyen uskollisena koko kapitalistiselle järjestelmälle ja kuningasvallalle nämä edustajat eivät kannata hallitusta ja vastustavat sen politiikkaa puolue- tai ryhmäetujen vuoksi. Porvarilliset ja pikkuporvarilliset puolueet käyttävät laajasti tätä parlamenttioppositiotaktiikkaa joukkojen peittämiseksi.

Tällä sanonnalla Lenin luonnehtii menshevikkien ja eserrien polttiikkaa, kun nämä sanoissa aitaantuivat ulkokultaisesti imperialistisesta porvaristosta, mutta teoissa tukivat sitä, solmivat sen kanssa sopimuksen porvarillis-demokraattisen vallankumouksen sosialistiseksi vallankumoukseksi kasvamisen kaudella samoin kuin kadetit sopivat tsarismmin kanssa porvarillis-demokraattisen vallankumouksen kaudella.— 30.

¹⁹ „*Ilman tsaaria, mutta työväen hallitus*” — bolshevisminvastainen tunnus, jonka Parvus ja Trotski esittivät vuonna 1905. Lenin arvosteli ankarasti tätä tunnusta vallankumouksesta ilman talonpoikaistoa, tunnusta, josta tuli eräs vastavallankumouksellisen trotskilaisuuden perusteeksi.— 30.

²⁰ Ks. K. Marx. „Kansalaissota Ranskassa” (K. Marx ja F. Engels. Valitut teokset kahdessa osassa, suomenk. painos, I osa, ss. 454—468) ja F. Engels. „Vuoden 1891 sosialidemokraattisen ohjelman luonnoksen arvostelua” (K. Marx ja F. Engels. Teokset, XVI osa, II nidos, 1936, ss. 107—112).— 31.

²¹ Tarkoitetaan G. V. Plehanovin teosta „Anarkismi ja sosialismi”, joka julkaistiin ensin saksan kielellä vuonna 1894 (ks. G. V. Plehanov. Teokset, IV osa, 1925, ss. 167—248).— 32.

- ²² Lenin tarkoittaa omien teostensa kokoelmaa, joka julkaistiin Pietarissa vuoden 1907 lopussa: Vl. Iljin. „Kahdentoista vuoden ajalta. Kirjoitusten kokoelma. Ensimmäinen osa. Kaksi suuntaa venäläisessä marxilaisuudessa ja venäläisessä sosialidemokratiassa”.— 34.
- ²³ Ks. K. Marx ja F. Engels. Valitut teokset kahdessa osassa, suomenk. painos, II osa, s. 33.— 52.
- ²⁴ Ks. K. Marx ja F. Engels. Valitut teokset kahdessa osassa, suomenk. painos, I osa, s. 460.— 53.
- ²⁵ *Fabianilaiset* — reformistisen äärimmäisen opportunistisen „Fabianilaisten yhdistyksen” jäseniä; yhdistyksen perusti porvarillinen intelligenttiryhmä Englannissa vuonna 1884. Se sai nimensä roomalaisen sotapäällikön Fabius Cunctatorin („Vitkastelijan”) mukaan, joka oli tunnettu viivyttelytaktiikastaan ja ratkaisevien taistelujen välttelmisestä. Lenin sanoi Fabianilaisen yhdistyksen edustavan „opportunistimin ja liberaalisen työväenpolitiikan viimeistä sanaa”. Fabianilaiset vieroittivat proletariaattia pois luokkataistelusta ja julistivat, että kapitalismista voidaan siirtyä sosialismiin rauhallista tietä, vähitellen, uudistusten kautta. Imperialistisen maailmansodan aikana (1914—1918) fabianilaisten kanta oli sosialishovininäinen. Fabianilaisista annettua karakteristiikkaa ks. V. I. Leninin kirjoituksista: „Esipuhe kirjan „J. Ph. Beckerin, J. Dietzgenin, F. Engelsin, K. Marxin y.m. kirjeitä F. A. Sorgelle ynnä muille” venäjänkieliseen painokseen” (Teokset, 12. osa, ss. 354—355), „Sosialidemokratian agrariohjelma Venäjän vallankumouksessa” (Teokset, 15. osa, s. 165), „Englantilainen pasifismi ja englantilainen teorian vierokunta” (Teokset, 21. osa, s. 253) y.m.— 59.

- ²⁶ „*Labouristeiksi*” Lenin nimittää labouristeja, Englannin Työväenpuolueen (Labour Party) jäseniä.

Työväenpuolue perustettiin vuonna 1900 ammattiliittojen sekä sosialististen järjestöjen ja ryhmien yhteenliittymänä, jonka tarkoitusperäksi asetettiin työväen edustajain saaminen parlamenttiin („Työväenedustuskomitea”). Vuonna 1906 Komitea nimittäytyi Työväenpuolueeksi (labourpuolueeksi). Labourpuolue, joka alun perin oli muodostuessaan kokoonpanoltaan työväenpuolue (johon myöhemmin liittyi melkoinen määrä pikkuporvarillisia aineksia), on ideologiansa ja taktiikkansa puolesta opportunistinen järjestö. Siitä hetkestä lähtien, kun tämä puolue syntyi, sen johtomiehet ovat noudattaneet porvariston kanssa harjoitettavaa luokkien yhteistoiminnan politiikkaa. Imperialistisen maailmansodan aikana (1914—1918) labourpuolueen johtomiehet olivat sosialishovininäisellä kannalla. Labouristit ovat monta kertaa muodostaneet hallituksen (vuosina 1924, 1929, 1945 ja 1950) ja ajaneet vallassa ollessaan kansanvastaista ulko- ja sisäpolitiikkaa. Ulkopoliittikan alalla labouristien hallitukset hyväksyivät „Marshall-suunnitelman” orjuuttavat ehdot, allekirjoittivat Brysselin sopimuksen ja vetivät Englannin mukaan Pohjois-Atlantin liittoon. Labourpuolueen johtajiston politiikka herättää kasvavaa tyytymättömyyttä labourpuolueen rivijäsenissä, jotka vaativat puolueen politiikan muuttamista. Viimeksi pidetyissä

labourpuolueen vuosikokouksissa ovat perusjärjestöjen ja johtajiston mielipiteet eronneet jyrkästi niissä kysymyksissä, jotka koskevat kansallistamista, Pohjois-Atlantin sopimusta, Englannin politiikkaa Lähi- ja Kauko-Idässä y.m. Rivijäsenten painostuksesta on labourpuolueen johdossa syntynyt ristiriitoja, jotka ovat johtaneet labourpuolueen virallista politiikkaa vastustavien vasemmistoryhmien muodostumiseen.— 59.

²⁷ „*Työläis- eli työyhteisö*” — „Arbeitsgemeinschaft” („Sosialidemokraattinen työväenryhmä”) — saksalaisten keskustalaisten järjestö: sen perustivat maaliskuussa 1916 valtiopäivien edustajat, jotka olivat eronneet valtiopäivien virallisesta sosialidemokraattisesta ryhmästä. Tämä ryhmä muodosti vuonna 1917 perustetun Saksan keskustalaisen Riippumattoman sosialidemokraattisen puolueen kantajoukon; mainittu puolue puolusteli avoimia sosialishovinisteja ja kannatti yhtenäisyyden säilyttämistä näiden kanssa.— 61.

²⁸ *Minoritäärit eli longuet'laiset* — Ranskan sosialistisen puolueen vähemmistö, joka muodostui vuonna 1915. Longuet'laiset (sosialireformisti Longuet'n kannattajat) noudattivat keskustalaisia katsantokantoja ja harjoittivat sovittelupolitiikkaa sosialishoviniestien suhteen.

Ensimmäisen maailmansodan aikana longuet'laiset olivat sosialipasifistisella kannalla. Lokakuun sosialistisen vallankumouksen voitettua Venäjällä longuet'laiset julistivat sanoissa olevansa proletariaatin diktatuurin kannattajia, mutta tosiasiaassa he pysyivät sen vihollisina. He harjoittivat edelleenkin sovittelupolitiikkaa sosialishoviniestien suhteen ja kannattivat Versaillesin rosvooruhaa. Jäätyään vähemmistöön Ranskan sosialistisen puolueen edustajakokouksessa, joka pidettiin joulukuussa 1920 Tours'issa ja jossa vasemmistosipi pääsi voitolle, longuet'laiset yhdessä avointen reformistien kanssa erosivat puolueesta ja liittyivät niin sanottuun 2½ Internationaleen, ja sen hajoamisen jälkeen palasivat II Internationaleen.— 61.

²⁹ „*Englannin Riippumaton työväenpuolue*” (Independent Labour Party) perustettiin vuonna 1893. Puolueen johdossa olivat James Keir Hardie, R. MacDonald y.m. Väittäen olevansa poliittisesti riippumaton porvarillisista puolueista Riippumaton työväenpuolue oli itse asiassa „riippumaton sosialismista, mutta riippuvainen liberalismista” (*Lenin*). Imperialistisen maailmansodan aikana (1914—1918) Riippumaton työväenpuolue esitti alussa sodanvastaisen manifestin (elokuun 13 p:nä (u. l.) 1914). Sitten helmikuussa 1915, Ententen maiden sosialistien Lontoon konferenssissa riippumattomat yhtyivät kannattamaan konferenssin hyväksymää sosialishovinistista päätöslauselmaa. Siitä lähtien riippumattomien johtomiehet olivat kannanotoissaan sosialishovinistisia käyttäen kilpenään pasifistisia fraaseja. Kun sitten vuonna 1919 perustettiin Komintern, Riippumattoman työväenpuolueen johtomiehet päättivät puolueen vasemmistolaisuutensa jäsenjoukkojen painostuksesta erota II Internationalesta. Vuonna 1921 riippumattomat liittyivät n.s. 2½ Internationaleen ja sen hajottua uudelleen II Internationaleen. Vuonna

1921 Englannin Riippumattoman työväenpuolueen vasen siipi erosi puolueestaan ja liittyi Ison Britannian Kommunistiseen puolueeseen.— 61.

³⁰ *Britannian sosialistinen puolue* (B.S.P.— British Socialist Party) perustettiin vuonna 1911 Manchesterissa. Sen kantajoukkona oli vuonna 1884 muodostunut Sosialidemokraattinen liitto (jonka johdossa olivat Hyndman, Harry Quelch, Tom Mann y.m.), joka sittemmin muutti nimensä Sosialidemokraattiseksi puolueeksi. Britannian sosialistinen puolue harjoitti propagandaa ja agitaatiota marxilaisessa hengessä, ja se oli „ei opportunistinen, liberaaleista *todella* riippumaton” puolue (*Lenin*). Puolueen pienuus ja irtautuneisuus joukoista tekivät sen luonteeltaan hieman lahkokuntalaiseksi.

Ensimmäisen maailmansodan aikana (1914—1918) puolueessa kärjistyivät jyrkästi erimielisyydet kahden virtauksen — Hyndmanin johtaman ilmi shovinistisen virtauksen ja A. Inkpenin, F. Rothsteinin, Asqieu'n y.m. johtaman internationalistisen virtauksen välillä. Helmikuussa 1916 Asqieu'n ja F. Rothstein perustavat „The Call” nimisen viikkolehden, jonka palstoilla harjoitettiin sodanvastaista agitaatiota. Britannian sosialistisen puolueen paikallisjärjestöissä toimitetun referendumin tuloksena päätettiin yhtyä Zimmerwaldin vasemmiston ohjelmaan. Huhtikuussa 1916 pidetyssä puolueen Solfordin edustajakokouksessa edustajien valtava enemmistö tuomitsi Hyndmanin ja hänen kannattajiensa sosialishovinistisen kannan, ja nämä erosivat puolueesta. Edustajakokouksessa valittiin uusi johtokunta, jonka päämiehenä olivat J. Maclean ja A. Inkpen. Uusi johtajisto ryhtyi taistelemaan imperialistista sotaa vastaan paljastan päättäväisesti labourpuolueen reformistista ja sosialishovinistista huippukerrosta. Maaliskuussa 1918 pidetty Britannian sosialistisen puolueen edustajakokous tervehti yksimielisesti Lokakuun Suurta sosialistista vallankumousta. Vuonna 1919 puolue päätti liittyä Kommunistiseen Internationaleen. Vuonna 1920 Britannian sosialistinen puolue pani alulle Ison Britannian Kommunistisen puolueen perustamisen ja enemmistö sen järjestöistä liittyi kommunistiseen puolueeseen.— 61.

³¹ *Zimmerwaldin vasemmistoryhmän* muodosti Lenin Internationalistien ensimmäisessä sosialistikonferenssissa, joka pidettiin syyskuun alussa 1915 Zimmerwaldissa (Sveitsi). Tätä konferenssia Lenin sanoi „ensimmäiseksi askeleeksi” sodanvastaisen internationalistisen liikkeen kehityksessä. Leninin johtamilla bolshevikkeilla oli Zimmerwaldin vasemmistoryhmässä ainoa oikea, loppuun saakka johdonmukainen kanta. Ryhmään kuului horjuviakin internationalisteja. Heidän virheidensä arvostelua ks. V. I. Leninin kirjoituksista „Juniuksen kirjasein johdosta”, „Itsemääräämisestä käydyn väittelyn yhteenvetoja” ja „„Aseistariisumis”-tunnuksesta” (ks. Teokset, 22. osa, ss. 295—310, 311—352 ja 23. osa, ss. 88—99).— 61.

³² „*Internationale-ryhmän*” perustivat Saksan vasemmistolaiset sosialidemokraatit K. Liebknecht, R. Luxemburg, K. Zetkin, F. Mehring y.m. ensimmäisen maailmansodan alussa. Myöhemmin tätä ryhmää alettiin nimittää myös „Spartakus” liitoksi. Spartakistit harjoittivat

joukkojen keskuudessa vallankumouksellista propagandaa imperialistista sotaa vastaan, paljastivat Saksan imperialismiin anastuspolitiikan ja sosialidemokratian johtajien petturuuden. Mutta spartakistit, Saksan vasemmistolaiset, eivät päässeet vapaiksi puolimenshevistisistä virheistä teorian ja politiikan tärkeimmissä kysymyksissä: he kehittivät puolimenshevististä imperialismiteoriaa, hylkäsivät kansakuntien itsemääräämisperiaatteen sen marxilaisessa mielessä (se on aina eroamiseen ja itsenäisten valtioiden muodostamiseen saakka), he kielsivät kansallisten vapausotien mahdollisuuden imperialismiin kaudella, aliarvioivat vallankumouksellisen puolueen merkitystä ja ihannoivat liikkeen alkuvoimaisuutta. Saksan vasemmistolaisten virheitä on arvosteltu V. I. Leninin kirjoituksissa: „Juniuksen kirjasen johdosta”, „Marxilaisuuden irvikuvasta ja „imperialistisesta ekonomismista”” y.m. (Ks. Teokset, 22. osa, ss. 295—310 ja 23. osa, ss. 18—69). Vuonna 1917 spartakistit liittyivät „riippumattomien” keskustalaiseen puolueeseen säilyttäen organisatorisen itsenäisyytensä. Saksan marraskuun vallankumouksen jälkeen vuonna 1918 spartakistit erosivat „riippumattomista” ja joulukuussa samana vuonna perustivat Saksan Kommunistisen puolueen.— 62.

³³ „Amerikan sosialistinen työväenpuolue” (Amerikan sosialistinen työn puolue—S.L.P.) perustettiin vuonna 1876 I Internationalen amerikkalaisten jaostojen, sosialidemokraattisen työväenpuolueen ja Yhdysvaltojen eräiden sosialististen ryhmien yhdistymisen tuloksena. Suurimman osan tämän puolueen jäsenistä muodostivat emigrantit. Amerikan sosialistinen työväenpuolue oli luonteeltaan lahkolaispuolue, sillä ei ollut milloinkaan laajoja yhteyksiä proletariisiin joukkoihin. Ensimmäisen maailmansodan vuosina Amerikan sosialistinen työväenpuolue kallistui internationalismiin.— 63.

³⁴ Lenin tarkoittaa vuonna 1901 perustetun Amerikan Sosialistisen puolueen (reformistisen, opportunistisen puolueen) vallankumouksellista vähemmistöä. Vallankumouksellinen vähemmistö asettui internationalistiselle kannalle, esiintyi imperialistista sotaa vastaan (1914—1918) ja Venäjällä tapahtuneen Lokakuun sosialistisen vallankumouksen vaikutuksesta muodosti vasemmistosiiven, joka erosi vuonna 1919 Sosialistisesta puolueesta ja pani alulle Amerikan Yhdysvaltojen Kommunistisen puolueen perustamisen muodostaen tämän puolueen kantajoukon.

Amerikan Sosialistisen puolueen oikeistolainen enemmistö puolusteli ensimmäisen maailmansodan aikana (1914—1918) imperialistista sotaa ja tuki Amerikan imperialismiin politiikkaa. Jakautumisen jälkeen Amerikan Sosialistinen puolue muuttui vähälukuseksi lahkolaisjärjestöksi. Vuoden 1957 alussa Sosialistinen puolue yhti Sosialidemokraattiseen federaatioon. Uudessa järjestössä lasketaan olevan enintään 5 tuhatta jäsentä ja sen nimenä on Sosialistinen puolue— Sosialidemokraattinen federaatio.— 63.

³⁵ „Tribuunalaisten” puolueeksi Lenin nimittää Hollannin sosialidemokraattista puoluetta, joka muodostettiin vuonna 1909. Alunperin tribuunalaiset muodostivat Hollannin sosialidemokraattisen työväen-

puolueen vasemmistosiiven, joka perusti vuonna 1907 sanomalehden „Tribuuna” („De Tribune”) ja ryhmittyi sen ympärille. Vuonna 1909 tribuunalaiset erotettiin sosialidemokraattisesta työväenpuolueesta ja he perustivat itsenäisen puolueen. Tribuunalaiset muodostivat Hollannin työväenliikkeen vasemmistosiiven, mutta he eivät olleet johdonmukaisesti vallankumouksellinen puolue. Vuonna 1918 tribuunalaiset osallistuivat Hollannin Kommunistisen puolueen perustamiseen.

Sanomalehti „Tribuuna” oli vuodesta 1909 Hollannin sosialidemokraattisen puolueen äänenkannattaja ja vuodesta 1918 Kommunistisen puolueen äänenkannattaja; 30-luvun alusta vuoteen 1940 saakka se ilmestyi nimellä „Volksdagbladet” („Kansanlehti”).— 63.

³⁶ Ruotsin *nuorten eli vasemmistolaisten puolueeksi* Lenin nimitti vasemmistovirtausta Ruotsin sosialidemokratiassa. Imperialistisen maailmansodan vuosina „nuoret” olivat internationalistisella kannalla, kuuluivat Zimmerwaldin vasemmistoon. Toukokuussa 1917 he perustivat Ruotsin vasemmistolaisen sosialidemokraattisen puolueen. Tämän puolueen edustajakokouksessa vuonna 1919 tehtiin päätös Kommunistiseen Internationaleen yhtymisestä. Vuonna 1921 puolueen vallankumouksellinen siipi perusti Ruotsin Kommunistisen puolueen, joka liittyi Kominterniin.— 63.

³⁷ „*Tesnjakit*” — Bulgarian vallankumouksellinen sosialidemokraattinen työväenpuolue, joka perustettiin vuonna 1903 sosialidemokraattisen puolueen kahtiajakautumisen jälkeen. „Tesnjakkien” perustaja ja johtaja oli D. Blagojev. Vuosina 1914—1918 „tesnjakit” esiintyivät imperialistista sotaa vastaan. Vuonna 1919 „tesnjakit” liittyivät Kommunistiseen Internationaleen ja ottivat nimekseen Bulgarian Kommunistinen puolue.— 63.

³⁸ „*Eteenpäin!*” („Avanti!”) — päivälehti, Italian sosialistisen puolueen pää-äänenkannattaja; perustettu joulukuussa 1896. Imperialistisen maailmansodan vuosina (1914—1918) lehti oli epäjohdonmukaisesti internationalismin kannalla eikä katkaissut yhteyksiään reformisteihin. Nykyään lehti ilmestyy Italian sosialistisen puolueen pää-äänenkannattajana.— 63.

³⁹ Mainittu päätöslauselma on Leninin kirjoittama ja se esitettiin Zürichin kantonin sosialidemokraattisen järjestön edustajakokouksessa Sveitsin vasemmistolaisten sosialidemokraattien nimessä (ks. Teokset, 23. osa, s. 291).— 63.

⁴⁰ „*Kello*” („Die Glocke”) — kerran kahdessa viikossa ilmestynyt aikakauslehti, sitä julkaisi Münchenissä ja sitten Berliinissä vuosina 1915—1925 Saksan sosialidemokraattisen puolueen jäsen, sosialishovinisti Parvus (Helphand), Saksan imperialismin asiamies.— 65.

⁴¹ Tarkoitetaan vetoomusta „*Taloudelliseen häviöön ja kuolemaan saatetuille kansoille*”, joka hyväksyttiin huhtikuun 24—30 pnä (u.l.) 1916 Kienthalissa (Sveitsissä) pidetyssä „zimmerwaldilaisten” toisessa Kansainvälisessä konferenssissa. Lausuntoa Kienthalin konferenssin

- ja sen hyväksymän manifestin merkityksestä ks. „NKP(b):n historia. Lyhyt oppikurssi”, 5. suomenk. painos, ss. 185—186.— 65.
- ⁴² „*Nuorison Internationale*” („Jugend-Internationale”) — Zimmerwaldin vasemmistolle läheisen Sosialististen nuorisojärjestöjen kansainvälisen liiton äänenkannattaja; julkaistiin Zürichissä syyskuusta 1915 toukokuuhun 1918.— 66.
- ⁴³ Lenin tarkoittaa menshevikkien äänestystä Pietarin Neuvoston Toimeenpanevan komitean istunnossa huhtikuun 7 (20) pnä 1917 „Vapauden lainan” kannattamisesta; tämän lainan laski liikkeelle Väliaikainen hallitus sotamenojen rahoittamiseksi.— 68.
- ⁴⁴ Ks. K. Marx ja F. Engels. Valitut teokset kahdessa osassa, suomenk. painos, II osa, 1959, ss. 11—28, sekä K. Marx ja F. Engels. Teokset, XVI osa, II nidos, 1936, ss. 386—387.— 68.
- ⁴⁵ Ks. K. Marxin ja F. Engelsin teosta „Saksalainen ideologia”, jossa tämä Heinen sanonta on siteerattu (K. Marx ja F. Engels. Teokset, IV osa, 1938, s. 507).— 70.
- ⁴⁶ „*Soldatskaja Pravda*” („Sotilaan Totuus”) — bolshevistinen päivälehti; alkoi ilmestyä huhtikuun 15 (28) pnä 1917 VSDTP (b):n Pietarin komitean Sotilasjärjestön äänenkannattajana ja toukokuun 19 pstä (kesäkuun 1 pstä) 1917 siitä tuli VSDTP (b):n Keskuskomitean Sotilasjärjestön äänenkannattaja; Väliaikainen hallitus tuhosi ja lakkautti „*Soldatskaja Pravdan*” samanaikaisesti „*Pravdan*” kanssa heinäkuun päivinä 1917. Lokakuun vallankumouksen jälkeen lehden julkaisemista jatkettiin entisellä nimellä ja jatkui maaliskuuhun 1918.— 73.
- ⁴⁷ Leninin kirjasen „*Venäjän poliittiset puolueet ja proletariaatin tehtävät*” julkaisi kustannusliike „*Zhizn i Znanije*” Pietarissa heinäkuussa 1917 seuraavalla alaotsikolla varustettuna: „Selitys toimintaohjelman luonnokseen, jonka on laatinut *N. Lenin* bolshevikkien neuvottelukokouksissa käsiteltäväksi. Itse luonnoksen julkaiseminen viivästyí yksinomaan siksi, ettei Pietarissa ole riittävästi kirja-painoja”.
- V. I. Leninin kirjanen „*Venäjän poliittiset puolueet ja proletariaatin tehtävät*” julkaistiin englannin kielellä aikakauslehdessä „*The Class Struggle*” („*Luokkataistelu*”), New York, marras-joulukuu 1917, I nidos, № 4, ss. 49—59, sekä sanomalehdessä „*The New York Evening Post*” („*New Yorkin Iltaposti*”) tammikuun 15 pnä 1918.
- Vuonna 1918 Moskovassa ilmestyi kirjasen toinen painos V. I. Leninin esipuheella varustettuna.— 77.
- ⁴⁸ „*Kontaktikomitean*” muodosti menshevistis-eserräläinen Pietarin työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvoston Toimeenpaneva komitea maaliskuun 8 (21) pnä 1917 ylläpitämään yhteyttä Väliaikaiseen hallitukseen, „vaikuttamaan” siihen ja „valvomaan” sen toimintaa. Todellisuudessa „kontaktikomitea” auttoi Väliaikaisen hallituksen

porvarillisen politiikan toteuttamista ja pyrki estämään työläisjoukkoja käymästä aktiivista vallankumouksellista taistelua kaiken vallan siirtämiseksi Neuvostoilte. „Kontaktikomiteaan” kuuluivat Tshheidze, Steklov, Suhanov, Filippovski ja Skobelev (myöhemmin siihen tulivat Tshernov ja Tsereteli). „Kontaktikomitea” oli olemassa vuoden 1917 toukokuuhun asti, jolloin menshevikkien ja eserrien edustajat menivät välittömästi porvarilliseen Väliaikaiseen hallitukseen.— 82.

⁴⁹ Lenin tarkoittaa maatalousministeri A. I. Shingarjovin sähkösanomaa Rjazanin kuvernementin Ranenburgin ujestin toimeenpanevalle komitealle. Tällä sähköellä kumottiin toimeenpanevan komitean päätös tilanherraille kuuluneiden, palkkatyöllä muokattujen viljelysmaiden luovuttamisesta talonpoikain käyttöön vuokraajan oikeuksin sekä maatalouskaluston, hevosten ja siementen pakko-otosta niiden hinnan maksua vastaan.

Lenin paljasti kirjoituksissaan tämän porvarillisen Väliaikaisen hallituksen toimenpiteen kansanvastaisen luonteen (ks. V. I. Lenin. „„Vapaaehtoinen sopimusko” tilanherrain ja talonpoikien välillä?”, tämä osa, s. 118).— 87.

⁵⁰ „The Times” („Ajat”)— Englannin porvariston vanhoillisten piirien vaikutusvaltainen päivälehti; ilmestyy Lontoossa vuodesta 1785 asti.— 95.

⁵¹ Tarkoitetaan sotaa koskevaa Väliaikaisen hallituksen deklaraatiota, joka julkaistiin keskuslehdissä maaliskuun 28 ja 29 (huhtikuun 10 ja 11) pñä 1917.— 96.

⁵² *Minskissä pidetyksi sotilaiden edustajakokoukseksi* Lenin nimittää Länsirintaman armeijan ja selustan sotilaiden ja työläisten edustajain kokousta, joka pidettiin Minskissä huhtikuun 7—16 (20—29) pñä 1917. Edustajakokouksessa oli läsnä noin 1200 edustajaa.

Kamppaillakseen sotamiesjoukkojen valloittamiseksi vallankumouksen puolelle bolshevikit osallistuivat edustajakokoukseen. Se, että edustajina tässä kokouksessa olivat enimmäkseen menshevikki- ja eserräpuolueen jäsenet ja heille myötämieliset, määräsi kokouksen päätösten luonteen. Työjärjestyksen tärkeimmistä kysymyksistä (sodasta ja Väliaikaiseen hallitukseen suhtautumisesta) edustajakokous hyväksyi maaliskuun lopulla ja huhtikuun alussa 1917 Pietarissa koolla olleen Neuvostojen Yleisvenäläisen neuvottelukokouksen sovitteluluoitoiset päätöslauseimat, toisin sanoen se yhtyi „vallankumouksellisen puolustuskannan” asenteeseen ja ilmoitti kannattavansa Väliaikaisen hallituksen tukemista.— 98.

⁵³ Kysymys on Leninin selostuksesta, jonka hän piti Neuvostojen Yleisvenäläiseen neuvottelukokoukseen osallistuneiden bolshevikki- ja menshevikkiedustajien yhteisessä kokouksessa huhtikuun 4 (17) pñä 1917 (ks. tätä osaa, ss. 3—8, 24).— 102.

⁵⁴ „Delo Naroda” („Kansan Asia”)— päivälehti, eserräpuolueen äänenkannattaja; ilmestyi Pietarissa vuoden 1917 maaliskuusta vuoden

1918 kesäkuuhun asti muuttaen monta kertaa nimeä. Lehteä alettiin julkaista uudelleen lokakuussa 1918 Samarassa (ilmestyi kolme numeroa) ja maaliskuussa 1919 Moskovassa (ilmestyi kymmenen numeroa). Sitten lehti lakkautettiin vastavallankumouksellisen toimintansa vuoksi.— 104.

⁵⁶ Vetoamus „Pogromimiehiä vastaan”, joka on muunnos vetoamuksesta „Sotilaille ja matruuseille” (ks. tätä osaa, ss. 108—110), hyväksyttiin VSDTP(b):n Pietarin kaupunkikonferenssissa huhtikuun 14 (27) pnä 1917, kun käsiteltiin ylimääräisesti työjärjestyksen kuudetta kysymystä „„Pravdan” vainoamisesta”.— 111.

⁵⁶ Ministeri A. I. Shingarjovin sähkösanoma julkaistiin „Den” lehden 33. numerossa huhtikuun 14 pnä 1917 ja samana päivänä siitä mainittiin „Pravdan” 32. numeron pääkirjoituksessa.

„Den” („Päivä”) — suuntaukseltaan liberaalis-porvarillinen päivälehti; sitä julkaistiin Pietarissa pankkien varoilla vuodesta 1912. Lehteä avustivat menshevikkilikvidaattorit, joiden käsiin lehti siirtyi täydellisesti vuoden 1917 helmikuun jälkeen. Pietarin Neuvoston Sotilaallinen vallankumouskomitea lakkautti sen lokakuun 26 (marraskuun 8) pnä 1917, jonka jälkeen sitä julkaistiin toisilla nimillä vuoden 1918 toukokuuhun asti.— 118.

⁵⁷ „Malenkaja Gazeta” („Pikkulehti”) — porvarillinen päivälehti; sitä julkaistiin Pietarissa syyskuusta 1914 heinäkuuhun 1917.— 119.

⁵⁸ VSDTP:n (bolshevikkien) Pietarin kaupunkikonferenssi pidettiin huhtikuun 14—22 (huhtikuun 27 — toukokuun 5) pnä 1917. Konferenssissa oli läsnä 57 edustajaa. Konferenssin työjärjestys: nykyinen ajankohta; suhtautuminen työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvostoon ja kysymys sen reorganisoimisesta; puoluejärjestön rakenne; suhtautuminen sosialidemokratian muihin suuntauksiin; kaupunkia käsittelevät vaalit; „Pravdan” vainoamisesta. V. I. Lenin piti alustuksen silloista ajankohtaa koskevasta kysymyksestä.

Konferenssi hyväksyi Leninin Huhtikuun teesit ja otti ne työnsä perustaksi.— 123.

⁵⁹ „Sotsial-Demokrat” („Sosialidemokraatti”) — VSDTP:n Pää-äänenkannattaja, illegaalinen lehti; julkaistiin helmikuusta 1908 tammikuuhun 1917; ilmestyi 58 numeroa. Ensimmäinen numero ilmestyi Venäjällä ja sen jälkeen lehden painattaminen siirtyi ulkomaille, ensin Pariisiin, sitten Geneveen. Pää-äänenkannattajan toimitus oli muodostettu VSDTP:n Keskuskomitean päätöksen mukaisesti bolshevikkien ja menshevikkien sekä Puolan sosialidemokraattien edustajista. „Sotsial-Demokrat” lehdessä julkaistiin yli 80 Leninin artikkelia ja pienempää kirjoitusta. Lehden toimituksessa Lenin kävi taistelua johdonmukaisen bolshevistisen suunnan puolesta. Osa toimituksen jäsenistä (Kamenev ja Zinovjev) suhtautui sovittellevasti likvidaattoreihin koettaen häiritä leniniläisen linjan ajamista. Toimituksen menshevikkijäsenet Martov ja Dan sabotoivat Pää-äänenkannattajan toimitustyötä ja puolustivat samalla avoimesti omissa ryhmäkuntalehdessään „Golos Sotsial-Demokrata” likvidaattoruutta.

Leninin leppymätön taistelu likvidaattoreita vastaan sai aikaan sen, että Martov ja Dan erosivat kesäkuussa 1911 „Sotsial-Demokratian” toimituksesta. Vuoden 1911 joulukuusta lähtien „Sotsial-Demokratia” toimitti V. I. Lenin.— 126.

- ⁶⁰ *Talonpoikain edustajain kokoukseksi* Lenin nimittää talonpoikaisjärjestöjen ja talonpoikien Neuvostojen edustajien neuvottelukokousta, joka pidettiin Pietarissa huhtikuun 12—17 (25—30) pnä 1917. Neuvottelukokous oli omistettu Talonpoikain edustajain yleisvenäläisen kokouksen koollekutsumisen valmistelulle; edustajakokous pidettiin toukokuun 4—28 (toukokuun 17—kesäkuun 10) pnä 1917.— 151.
- ⁶¹ Lenin tarkoittaa Osuuskuntien yleisvenäläistä edustajakokousta, joka pidettiin Moskovassa maaliskuun 25—28 (huhtikuun 7—10) pnä 1917. Edustajakokouksessa oli läsnä noin 800 edustajaa. Edustajakokouksessa käsiteltiin kysymykset Yleisvenäläisen osuuskuntaliiton perustamisesta, osuustoimintajärjestöjen osallistumisesta elintarvikeasioihin, osuuskuntien osallistumisesta Perustavan kokouksen valmisteluun y.m. Menshevikeillä ja eserrillä oli edustajakokouksessa suurin vaikutusvalta. Edustajakokous kannatti osuuskuntien osallistumista Perustavan kokouksen koollekutsumisen valmisteluun, Väli-aikaisen hallituksen tukemista ja imperialistisen maailmansodan jatkamista.
- V. I. Leninin huomiota kiinnittänyt edustajakokouksen mielipide talonpoikien edustajain Neuvostojen perustamisesta talonpoikaiston joukkojärjestön parhaimpana muotona esitettiin päätöslauselmassa, joka hyväksyttiin „Osuuskuntien osallistumisesta maan uudistamiseen” tehdyn alustuksen johdosta.— 151.
- ⁶² „*Finansovaja Gazeta*” („Finanssilehti”) ilmestyi joka päivä Pietarissa vuosina 1915—1917 iltajulkaisuna.— 161.
- ⁶³ Lenin tarkoittaa Ranskaa koskevaa M. J. Saltykov-Shtshedrinin lausuntoa, jonka hän on antanut kuvauksissaan „Ulkomailla” (ks. M. J. Saltykov-Shtshedrin. Valittuja teoksia, 1947, s. 407).— 164.
- ⁶⁴ Ks. K. Marx ja F. Engels. Valitut teokset kahdessa osassa, suomenk. painos, I osa, 1958, s. 458.— 165.
- ⁶⁵ Ks. K. Marx ja F. Engels. Valitut teokset kahdessa osassa, suomenk. painos, II osa, 1959, ss. 22—23.— 180.
- ⁶⁶ „*Novaja Zhizn*” („Uusi Elämä”)—suuntaukseltaan menshevistinen päivälehti, sosialidemokraattien, niin sanottujen „internationalistien” ryhmän äänenkannattaja; mainittu ryhmä yhdisti Martovia kannattaneita menshevikkejä sekä puolimenshevistisiä intelligenttiyksilöitä. „Novaja Zhiznin” ryhmä horjui alituisesti sovittelijain ja bolshevikkien välillä.
- „Novaja Zhizn” ilmestyi Pietarissa vuoden 1917 huhtikuusta alkaen; Lokakuun vallankumouksen jälkeen se asettui Neuvostovaltaa kohtaan vihamieliselle kannalle ja lakkautettiin heinäkuussa 1918.— 182.

- ⁶⁷ „*Gazeta-Kopeika*” („*Kopeekkalehti*”) — bulevardilehden tyyppinen porvarillinen päivälehti; sitä julkaistiin Pietarissa vuodesta 1908; lakkautettiin vuonna 1918.— 195.
- ⁶⁸ „*Birzhevye Vedomosti*” („*Pörssitiedonannot*”) — porvarillinen päivälehti, joka ilmestyi Pietarissa vuodesta 1880. „*Birzhevka*” nimityksestä tuli porvarillisen lehdistön periaatteettomuutta ja lahjottavuutta tarkoittava yleisnimi. Lehden lakkautti Pietarin Neuvoston Sotilaallinen vallankumouskomitea lokakuun lopulla 1917.— 204.
- ⁶⁹ Leninin E. Torniaiselle myöntämä haastattelu julkaistiin toukokuun 8 p:nä 1917 Suomen sosialidemokraattisen „*Työmies*” lehden 122. numerossa olleessa kirjoituksessa, jonka otsikkona oli „*Venäjän vallankumousmiesten haastattelua*” ja jossa oli seuraava kirjoittajan johdanto:
 „„*Pravdan*” toimituksessa tapasin tov. Leninin, josta on viime päivinä Venäjällä puhuttu. Lenin ei kiireiden takia suostunut myöskään puhumaan kuin lyhyesti. Kysymyksiini hän vastasi kumminkin seuraavaa...”
 „*Työmies*” lehteä julkaistiin Helsingissä maaliskuusta 1895 vuoteen 1918.— 208.
- ⁷⁰ Lenin tarkoittaa puolueen Pietarin komitean jäsenten pienen ryhmän (*Bogdatjev y.m.*) seikkailutaktiikkaa; tämä ryhmä esitti vuoden 1917 huhtikuun mielenosoituksen aikana tunnuksen Väliaikaisen hallituksen viipymättömästä kukistamisesta, vaikka puolueen suuntana oli vallankumouksen rauhanomainen kehitys sillä kaudella. VSDTP:n (bolshevikkien) Keskuskomitea tuomitsi tämän ryhmän menettelyn.— 209.
- ⁷¹ VSDTP(b):n *Seitsemäs (Huhtikuun) Yleisvenäläinen konferenssi* pidettiin Pietarissa huhtikuun 24—29 (toukokuun 7—12) p:nä 1917. Konferenssissa oli läsnä 133 päätösvaltaista ja 18 neuvottelevaa edustajaa, jotka edustivat 80 tuhatta puolueen jäsentä. Tämä oli bolshevikkien ensimmäinen legaalinen konferenssi, ja sillä oli puolueen edustajakokouksen merkitys.
 Lenin piti selostuksia ja puheita kaikista konferenssin työjärjestyksen peruskysymyksistä. Konferenssi hyväksyi Leninin päätöslauselmaehdotukset sodasta, Väliaikaisen hallitukseen suhtautumisesta, silloisesta ajankohdasta, puolueen ohjelman tarkistamisesta, agraarikysymyksestä, internationalistien yhteenliittymisestä pikkuporvarillista puolustuskantaista liittoutumaa vastaan, Neuvostoista, kansallisuuskysymyksestä sekä Borgbjergin ehdotuksen johdosta.
 Selostuksen kansallisuuskysymyksestä piti Stalin. Lenin paljasti Kamenevin ja Rykovin menshevistisen antautumiskannan, kun nämä esiintyivät konferenssissa sosialistista vallankumousta vastaan; arvosteli ankarasti Pjatakovin katsomuksia, joka esiintyi kansallisuuskysymyksessä puolueen poliittikkaa vastaan ja oli jo sotavuosina yhdessä Buharinin kanssa kansallis-shovinistisella kannalla. Pjatakov ja Buharin olivat kansakuntien itsemääräämisoikeutta vastaan. Lenin tuomitsi jyrkästi Zinovjevien puheen, jossa

tämä puolusti bolshevikkien ja zimmerwaldilaisten yhteistoimintaa ja vastusti uuden, *Kommunistisen Internationalen* perustamista.

Huhtikuun konferenssi otti työnsä perustaksi Leninin Huhtikuun teesit, määritteli puolueen linjan kaikissa vallankumouksen peruskysymyksissä ja suuntasi puolueen taisteluun porvarillis-demokraattisen vallankumouksen muuttamisesta sosialistiseksi vallankumoukseksi.— 211.

⁷² Ks. K. Marx ja F. Engels. Valittuja kirjeitä, 1953, s. 264.— 226.

⁷³ Ks. K. Marx ja F. Engels. Teokset, XVI osa, II nidos, 1936, ss. 105—106.— 227.

⁷⁴ Kysymys tämän konferenssin koollekutsumisesta heräsi huhtikuussa 1917. Tanskalainen sosialidemokraatti Borgbjerg saapui Pietariin ja Tanskan, Norjan ja Ruotsin työväenpuolueiden Yhdistetyn komitean nimessä kehotti Venäjän sosialistisia puolueita osallistumaan konferenssiin, joka kutsuttiin koolle Tukholmaan käsittelemään rauhansolmimiskysymystä. Menshevikit ja eserrät ottivat vastaan Borgbjergin ehdotuksen. Leninin aloitteesta Huhtikuun konferenssi vastusti päättäväisesti tätä ehdotusta ja paljasti Borgbjergin Saksan imperialismin asiamieheksi.— 234.

⁷⁵ VSDTP:n II edustajakokouksessa v. 1903 hyväksytyn puolueen ohjelman muuttamista koskevan kysymyksen Lenin herätti jo Huhtikuun teeseissä. Huhtikuun yleisvenäläinen konferenssi hyväksyi Leninin ehdotuksesta yleisen päätöslauselman ohjelman muuttamisen välttämättömyydestä, määritteli näiden muutosten perussuunnan ja kehotti puolueen jäseniä osallistumaan aktiivisesti uuden ohjelman laadintaan. Siinä tarkoituksessa julkaistiin kohta konferenssin jälkeen kirjanen „Aineistoa puolueen ohjelman tarkistamisesta”, jonka toimittajana ja esipuheen laatijana oli V. I. Lenin.

Puolueen uuden ohjelman laadinta suoritettiin loppuun vasta Lokakuun vallankumouksen jälkeen ja ohjelma hyväksyttiin VKP(b):n VIII edustajakokouksessa maaliskuussa 1919.— 266.

⁷⁶ Ks. K. Marx ja F. Engels. Valitut teokset kahdessa osassa, suomenk. painos, I osa, 1958, s. 24.— 266.

⁷⁷ Tsaarin sensuurin polttama kirja oli Leninin teos „Sosialidemokratian agraariohjelma Venäjän ensimmäisessä vallankumouksessa vuosina 1905—1907”, jonka hän oli kirjoittanut vuoden 1907 lopulla (ks. Teokset, 13. osa, ss. 205—403). Vuonna 1908 kirja painatettiin Pietarissa, mutta jo kirjapainossa poliisi konfiskoi ja hävitti sen. Ainoastaan yksi kappale on säilynyt. Kirja ilmestyi ensi kerran vuonna 1917.— 272.

⁷⁸ Kysymys on osallistumisesta suunnitteilla olleeseen internationalistisocialistien kolmanteen konferenssiin, joka oli määrätty kokoontuvaksi toukokuun 18 p:nä 1917 Tukholmassa ja pidettiin elokuussa 1917. Huhtikuun konferenssin päätöksen mukaisesti bolshevikit osallistuivat siihen. Lenin oli tästä päätöksestä eri mieltä ja äänesti

Internationalen tilannetta ja VSDTP(b):n tehtäviä koskevaa päätöslauselmaa vastaan. Lenin piti mahdollisena bolshevikkien osallistumista tähän konferenssiin vain informaatiotarkoituksessa; siitä hän kirjoitti jo kirjasessa „Proletariaatin tehtävät vallankumouksessamme” (ks. tätä osaa, s. 66). Kirjassen jälkiamoisissa, jotka on kirjoitettu toukokuussa 1917, Lenin tähdensi tämän konferenssissa tehdyn päätöksen erheellisyyttä (ks. tätä osaa, ss. 73—74).— 294.

⁷⁹ Ks. K. Marx ja F. Engels. Teokset, XVI osa, II nidos, 1936, ss. 105—106.— 297.

⁸⁰ Ks. K. Marx ja F. Engels. Teokset, XVI osa, II nidos, 1936, ss. 110—111.— 314.

⁸¹ Puhe on työläisten ja sotilaiden edustajain Pietarin Neuvoston päätöksestä, jonka menshevikkien ja eserrien siihen aikaan johtama Neuvosto teki osallistumisesta sotivien maiden sosialistien konferenssin valmisteluun; konferenssissa piti käsitellä rauhan kysymystä. Konferenssin koollekutsumisen aloitteentekijänä oli Saksan imperialismin asiamies tanskalainen sosialidemokraatti Borgbjerg. VSDTP(b):n Huhtikuun konferenssissa Lenin vastusti jyrkästi Borgbjergin ehdotusta paljastaen sen luonteeltaan imperialistiseksi. Konferenssi hyväksyi Leninin esittämän päätöslauselmaehdotuksen (ks. tätä osaa, ss. 238—241). Suunniteltua konferenssia ei pidetty.— 315.

⁸² „Pietarinpuoli” — Pietarin kaupunginosa, jossa sijaittivat bolshevikkipuolueen Keskuskomitea ja Pietarin komitea, VSDTP(b):n Keskuskomitean Sotilasjärjestö, sotilasklubi ja muita työläisten ja sotilaiden järjestöjä, joiden huoneistona oli entinen Kshesinskajan palatsi.— 318.

⁸³ „Rauhoittavaksi paperinpalaseksi” Lenin nimittää Väliaikaisen hallituksen tiedotusta, joka julkaistiin keskuslehdissä huhtikuun 22 (toukokuun 5) pnä 1917 ja jossa „selitettiin” ulkoasiainministeri P. N. Miljukovin noottia vuoden 1917 huhtikuun 18 (toukokuun 1) päivältä. Tällä „selityksellään” Väliaikainen hallitus halusi tyynnyttää joukkojen kiihtymystä ja hämätä sen, että tuo nootti, jossa julistettiin jatkettavan sotaa „ratkaisevaan voittoon saakka”, on luonteeltaan imperialistinen.— 324.

⁸⁴ Ranskan „Radikaalinen ja radikaalisosialistinen puolue”, joka muotoutui järjestöllisesti vuonna 1901, ilmensi pikku- ja keskiporvariston etuja. Lenin tähdensi, että ranskalaiset radikaalisosialistit „sotivat” ranskalaisia kadetteja vastaan menetelläkseen ministeereiksi päästyään aivan samalla tavalla kuin ranskalaiset kadetit”.— 343.

⁸⁵ Tarkoitetaan IV Valtakunnanduuman jäsenien erillisneuvottelua, joka pidettiin Pietarissa toukokuun 4 (17) pnä 1917 ja jossa oli läsnä lähes sata kaikkien muiden paitsi bolshevikkien duumaryhmän edustajaa.— 357.

- ⁸⁶ „*Vetsherneje Vremja*” („Ajan Iltaletti”) — A. S. Suvorinin perustama suuntaukseltaan taantumuksellinen jokapäiväinen iltaletti; ilmestyi Pietarissa vuosina 1911—1917.— 360.
- ⁸⁷ Lenin tarkoittaa „socialististen” puolueiden edustajain: I. G. Tseretelin ja M. I. Skobelevin menshevikkien edustajina, A. F. Kerenskin ja V. M. Tshernovin eserrien edustajina, P. N. Pereverzevin (hän oli lähellä eserriä) ja A. V. Peshehonovin „kansansosialistien” puolueen edustajina menoa Väliaikaiseen kokoomushallitukseen, joka muodostettiin toukokuun 5 (18) pnä 1917.— 379.
- ⁸⁸ „*Väliryhmäläiset*” — vuonna 1913 Pietarissa muodostuneen sosialidemokraattien väliryhmäjärjestön jäsenet. Järjestöön kuului trotskilaisia menshevikkejä ja osa entisistä, puolueesta erkaantuneista bolshevikeista. Ensimmäisen maailmansodan aikana „väliryhmäläiset” olivat keskustalaisella kannalla ja taistelivat bolshevikkeja vastaan. Vuonna 1917 „väliryhmäläiset” ilmoittivat hyväksyvänsä bolshevikkipuolueen linjan. Sen vuoksi bolshevikit tekivät Pietarin kaupunginduumien vaaleissa toukokuussa 1917 vaaliliiton „väliryhmäläisten” kanssa. Puolueen VI edustajakokouksessa „väliryhmäläiset” otettiin VSDTP (b):n riveihin.— 385.
- ⁸⁹ „Uuden” Väliaikaisen kokoomushallituksen julkilausuma painettiin keskuslehdissä toukokuun 6 (19) pnä 1917. Tämän asiakirjan 3. kohdassa sanottiin: „Väliaikainen hallitus tulee taistelemaan järkähtämättömästi ja päättäväisesti maan taloudellista rappiotilaa vastaan juurruttamalla edelleenkin suunnitelmallisesti tuotannon, liikenteen, tuotteiden vaihdon ja jakelun valtiollista sekä yhteiskunnallista valvontaa, ja tarpeen tullen ryhtyy myös järjestämään tuotantoa”.— 392.
- ⁹⁰ Ks. Clausewitz, „Sodasta”, I osa, 5. painos, 1941, s. 43.— 394.
- ⁹¹ „*L'Humanité*” („Ihmiskunta”) — päivälehti, jonka J. Jaurès perusti vuonna 1904 Ranskan sosialistisen puolueen äänenkannattajaksi. Imperialistisen maailmansodan aikana (1914—1918) lehti oli Ranskan sosialistisen puolueen äärimmäisen oikeistosiiven käsissä ja sosialishovinistisella kannalla. Kohta sen jälkeen, kun sosialistinen puolue Tours'in kongressissa (vuoden 1920 joulukuussa) jakautui kahtia ja perustettiin Ranskan Kommunistinen puolue, lehdestä tuli tämän puolueen äänenkannattaja; lehti ilmestyy Pariisissa nykyään Kommunistisen puolueen pää-äänenkannattajana.— 399.
- ⁹² „*Zemlja i Volja*” („Maa ja Vapaus”) — eserrien lehti; ilmestyi Moskovassa vuoden 1917 maaliskuusta vuoden 1918 toukokuuhun saakka.— 403.
- ⁹³ *Siviililistaksi* nimitetään valtion budjetin sitä osaa, joka perustustaillisissa monarkistisissa valtioissa myönnetään monarkin ja hänen hovinsa ylläpitoon.— 408.

⁹⁴ *Rintamamiesten edustajakokouksessa*, joka pidettiin toukokuun 12—17 (25—30) pnä 1917 Pietarissa, käsiteltiin kysymyksiä, jotka koskivat sotaa, sotilaiden veljeilyä rintamalla, rintamakarkureita, sotavankeja y.m. Edustajakokouksessa kannatettiin rintamamiesten järjestämistä Pietarin Neuvoston yhteyteen siksi aikaa, kunnes muodostetaan työläisten ja sotilaiden edustajain Yleisvenäläinen Neuvosto. Edustajakokous oli menshevikkien ja eserrien vaikutuksen alainen, se vastusti sotilaiden veljeilyä rintamalla ja kannatti sodan jatkamista.— 419.

⁹⁵ „*Priboi*” („Hyrsky”) — bolshevikkien legaalinen kustantamo; perustettiin Pietarissa vuoden 1913 alussa ja toimi vuoden 1914 kesään saakka: aloitti toimintansa uudelleen vuonna 1917.

„*Prosveshtshenije*” („Valistus”) — bolshevistinen teoreettinen aikakauslehti; ilmestyi legaalisesti Pietarissa vuosina 1911—1914. Julkaisutyöhön osallistui mitä läheisimmin Lenin. Syksyllä 1917 ilmestyi aikakauslehden 1.—2. numero. Siihen sen julkaiseminen loppui. Leninin maininta „Kommunist” julkaisusta puhuu siitä, että aikakauslehteä aiottiin julkaista „Prosveshtshenije” tai „Kommunist” nimisenä.— 429.

⁹⁶ *Muzhik Vrednyi* — runoilija J. A. Pridvorovin salanimi; hänet tunnetaan laajalti kirjailijanimellä — Demjan Bednyi.— 433.

⁹⁷ „*Izvestija Vserossiiskogo Soveta Krestjanskih Deputatov*” („Talonpoikain Edustajain Yleisvenäläisen Neuvoston Tiedonantaja”) — päivälehti, talonpoikain edustajain Neuvoston virallinen äänenkannattaja; ilmestyi Pietarissa vuoden 1917 touko—joulukuussa; ilmaisi eserrien oikeistosiiven katsomuksia.— 447.

⁹⁸ Lenin viittaa artikkeliinsa „Muuan periaatekysymys” (ks. tätä osaa, ss. 533—534), jossa on esitetty lainaus F. Engelsin kirjoituksesta „Vuoden 1891 sosialidemokraattisen ohjelmaluonnoksen arvostelua” (ks. K. Marx ja F. Engels. Teokset, XVI osa, II nidos, 1936, ss. 110—111).— 457.

⁹⁹ *Talonpoikain edustajain ensimmäinen yleisvenäläinen kokous* pidettiin Pietarissa toukokuun 4—28 (toukokuun 17—kesäkuun 10) pnä 1917. Edustajakokouksessa oli läsnä 1115 kuvernementtien ja armeijan joukko-osastojen edustajaa. Bolshevikit osallistuivat aktiivisesti edustajakokouksen työhön, paljastivat porvarillisen Väliaikaisen hallituksen imperialistista politiikkaa sekä menshevikkien ja eserrien sovitteilupolitiikkaa. Mutta eserrien ylivoima määritteli kaikkien edustajakokouksen päätösten luonteen. Edustajakokous hyväksyi porvarillisen Väliaikaisen hallituksen politiikan ja „sosialistien” menon Väliaikaiseen hallitukseen, kannatti sodan jatkamista „voittoa loppuun asti” ja hyökkäystä rintamalla. Edustajakokous vastusti tilanherrojen maiden viipymätöntä talonpojille luovuttamista ja lykkäsi maakysymyksen ratkaisun Perustavaan kokoukseen saakka.— 477.

¹⁰⁰ *Ylimmän maakomitean* muodosti porvarillinen Väliaikainen hallitus huhtikuussa 1917. Ylimmän maakomitean tehtävänä oli maareformia varten tarvittavan aineiston kokoamisen ja valmistelun yleinen johtaminen. Käytännössä Ylimmän maakomitean tärkeimpänä tehtävänä oli taistelu sitä talonpoikaisliikettä vastaan, jonka tarkoituksena oli tilanherrain maiden poisottaminen.

Ylimmän maakomitean kokoonpanoon kuului maatalousministeriön johtomiehiä ja muita hallituksen nimittämiä virkamiehiä, kuvernementtien maakomiteain ja poliittisten puolueiden edustajia. Valtaosa sen jäsenistä oli kadetteja ja eserriä. Lokakuun vallankumouksen jälkeen Ylin maakomitea taisteli leniniläisen maadekreetin toteuttamista vastaan, ja se hajotettiin Kansankomissaarien Neuvoston päätöksellä joulukuussa 1917.— 482.

¹⁰¹ *„Vedomosti Obshtshestvennogo Gradonatshalstva”* („Yleisen Kaupunginhallinnon Tiedonantoja”) — päivälehti, Pietarin kaupunginhallinnon virallinen julkaisu; ilmestyi vuoden 1917 maaliskuun 8 (21) päivästä ja oli vuodesta 1839 lähtien julkaistun ja monesti nimeään muuttaneen *„Vedomosti Sanktpeterburgskoi Gorodskoi Politsiji”* („Pietarin Kaupunginpoliisin Tiedonantoja”) lehden jatkona. Kesäkuun 22 (heinäkuun 5) pnä 1917 lehti otti nimekseen *„Vestnik Gorodskogo Samoupravlenija”* („Kaupungin Itsehallinnon Tiedonantoja”). Lehti kannatti porvarillisen Väliaikaisen hallituksen politiikkaa täydellisesti. Se lakkautettiin kohta Lokakuun vallankumouksen jälkeen.— 502.

¹⁰² *„Jedinstvo”* („Yhtenäisyys”) *ryhmä* muotoutui järjestöllisesti maaliskuussa 1917. Johtava osuus siinä oli G. V. Plehanovilla, G. A. Aleksinskillä ja entisillä likvidaattoreilla A. F. Burjanovilla ja N. I. Jordanskilla. *„Jedinstvo”* ryhmä, johon kuuluivat äärimmäisen oikeistolaiset puolustuskantalaiset menshevikit, kannatti porvarillista Väliaikaista hallitusta ehdottomasti, vaati imperialistisen sodan jatkamista „lopulliseen voittoon asti” ja harjoitti yhdessä mustasotnalaisten kanssa bolshevikkien ajojahtia. Lokakuun Suuren sosialistisen vallankumouksen päivinä ryhmän edustajia kuului vastavallankumoukselliseen „Isänmaan ja vallankumouksen pelastamiskomiteaan”.— 505.

¹⁰³ *„Päätöslauselman rappiotilaa vastaan suunnatuista taloudellisista toimenpiteistä”* Lenin kirjoitti koollekutsuttavaa tehdaskomiteain konferenssia varten, ja se julkaistiin toukokuun 25 (kesäkuun 7) pnä 1917 bolshevikkien moskovalaisessa *„Sotsial-Demokrat”* lehdessä puolueen Keskuskomitean nimissä. Päätöslauselma hyväksyttiin tehdaskomiteain konferenssissa kesäkuun 1 (14) pnä 1917 ja julkaistiin seuraavana päivänä *„Pravdan”* 71. numerossa.— 509.

¹⁰⁴ Lenin esittää kääntämänsä lainauksen F. Engelsin kirjoituksesta *„Vuoden 1891 sosialidemokraattisen ohjelmaluonnoksen arvostelua”* (ks. K. Marx ja F. Engels. Teokset, XVI osa, II nidos, 1936, ss. 110—111).— 534.

- ¹⁰⁵ Tarkoitetaan Ranskan hallituksen ja Englannin hallituksen vastausnootteja Väliaikaisen hallituksen julistukseen maaliskuun 27 (huhtikuun 9) piltä 1917 ja sotaa koskevaan noottiin huhtikuun 18 (toukokuun 1) pltä 1917. Tiedotuksia Ranskan hallituksen ja Englannin hallituksen vastausnooteista ilmestyi lehtiin toukokuun 27 ja 28 (kesäkuun 9 ja 10) pñä 1917.—544.
- ¹⁰⁶ Ks. A. I. Herzen. Kootut teokset ja kirjeet, XVI osa, 1920, s. 126.—566.
-

TIETOJA
V. I. LENININ
ELÄMÄSTÄ JA TOIMINNASTA
(Huhtikuu—kesäkuu 1917)

*Huhtikuu,
3 (16).*

Lenin palaa Sveitsistä Venäjälle. Valkeasaaren asemalla on häntä vastaanottamassa Pietarin työläisten valtuuskunta. Asemalla Lenin pitää lyhyen tervehdyspuheen.

Myöhään illalla Lenin saapuu Pietariin. Suomen asemalla Pietarin työläiset, sotamiehet ja matruusit järjestävät Leninille juhlallisen vastaanoton.

Asematorilla Lenin pitää panssariauton päältä puheen, tervehtii Venäjän vallankumouksellista proletariaattia ja armeijaa ja kutsuu niitä taisteluun sosialistisen vallankumouksen puolesta.

*Huhtikuu, 3
ja 4 (16 ja
17) pn väli-
senä yönä.*

Lenin osallistuu hänen saapumisensa johdosta järjestettyyn Pietarin puoluetöntekijäin juhlakokoukseen Kshesinskajan palatsissa; hän pitää puheen bolshevikkipuolueen uusista tehtävistä.

*Huhtikuu,
4 (17).*

Lenin pitää työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvostojen Yleisvenäläiseen neuvottelukokoukseen osallistuneiden bolshevikkien kokouksessa selostuksen, jossa lukee vallankumouksellisen proletariaatin tehtäviä koskevat teesinsä (Huhtikuun teesit) ja selittää niitä.

Lenin pitää toistamiseen selostuksensa ja lukee teesinsä Neuvostojen neuvottelukokoukseen osallistuneiden bolshevikkien ja menshevikkien yhteisessä istunnossa.

*Huhtikuu,
5 (18).*

„Pravdan” 24. numerossa julkaistaan Pietarin Neuvoston Toimeenpanevalle komitealle esitetty Leninin selostus otsikkona „Kuinka matkamme sujui”.

- Huhtikuu,
6 (19).* „Pravdan” 25. numerossa julkaistaan tiedotus, että emigraatiosta palannut Pää-äänenkannattajan toimituskunnan jäsen Lenin on ryhtynyt työhönsä „Pravdan” toimituksessa.
- Leninin kirjoitus „Kaksi maailmaa” julkaistaan „Pravdan” 25. numerossa.
- Huhtikuu,
7 (20).* Leninin kirjoitus „Proletariaatin tehtävistä nykyisessä vallankumouksessa”, joka sisältää kuuluisat Huhtikuun teesit, julkaistaan „Pravdan” 26. numerossa.
- Huhtikuu,
8 (21).* Leninin kirjoitus „Louisblancilaisuus” julkaistaan „Pravdan” 27. numerossa.
- Huhtikuu,
9 (22).* Leninin kirjoitus „Kaksoisvallasta” julkaistaan „Pravdan” 28. numerossa.
- Huhtikuu, 8
ja 13 (21 ja
26) pn välillä.* Lenin kirjoittaa kirjasen „Kirjeitä taktiikasta”. Kirjanen ilmestyy painosta huhtikuun lopulla 1917.
- Huhtikuu,
10 (23).* Lenin on saanut valmiiksi kirjasen „Proletariaatin tehtävät vallankumouksessamme (Proletaarisen puolueen ohjelmaluonnos)”. Kirjanen ilmestyi painosta syyskuussa 1917.
- Lenin pitää puheen Izmailovskin rykmentin joukkokokouksessa hetken tilanteesta.
- Huhtikuun alku.* Lenin kirjoittaa kirjasen „Venäjän poliittiset puolueet ja proletariaatin tehtävät”. Kirjanen ilmestyy painosta kesäkuussa 1917.
- Huhtikuu,
12 (25).* Leninin kirjoitus „Kapitalistien häikäilemätön valhe” julkaistaan „Pravdan” 30. numerossa.
- Huhtikuu,
13 (26).* Leninin kirjoitukset „Sota ja Väliaikainen hallitus” ja „„Russkaja Voljan” jälkiä seuraten” julkaistaan „Pravdan” 31. numerossa.
- Huhtikuu,
14 (27).* Leninin kirjoitukset „Valehteluliitto”, „Pankit ja ministerit” ja „Tärkeä paljastus” julkaistaan „Pravdan” 32. numerossa.
- Huhtikuu, 11
ja 14 (24 ja
27) pn välillä.* Lenin kirjoittaa vetoimuksen „Sotilaille ja matruuseille” sen valhe- ja parjauuskampanjan johdosta, jonka porvarilehdet nostivat Venäjälle palanneiden poliittisten emigranttien Saksan kautta matkustamisen vuoksi.

Huhtikuu,
15 (28).

„Pravdan” 33. numerossa julkaistaan Leninin kirjoitukset „Kansalaiset! Ymmärtäkää, mitä ovat kaikkien maiden kapitalistien menettelytavat!”, „Va-paaehtoinen sopimusko” tilanherrain ja talonpoikien välillä?” ja „Rehellistä puhetta parjaajien kuorossa”.

Leninin kirjoitus „Sotamiehet ja maa” julkaistaan „Soldatskaja Pravdan” 1. numerossa.

Panssaridivisioonan sotamiesten joukkokokouksessa Mihailovskin maneesissa Lenin pitää puheen, jossa paljastaa Väliaikaisen hallituksen imperialistista politiikkaa, anastussodan jatkamisen politiikkaa.

Huhtikuu,
14—22
(huhtikuu, 27—
toukokuu, 5).

VSDTP(b):n Pietarin kaupunkikonferenssi. Lenin osallistuu johtajana konferenssin työhön; hänet valitaan konferenssin kunniapuheenjohtajaksi.

Huhtikuu,
14 (27).

Konferenssin ensimmäisessä istunnossa Lenin pitää alustuksen sekä esittää loppulausunnon silloisesta ajankohdasta ja Väliaikaiseen hallitukseen suhtautumisesta.

Leninin kirjoittama vetoamus „Pogromimiehiä vastaan. Pietarin työläisille, sotilaille ja koko väestölle” hyväksytään konferenssissa ja julkaistaan „Pravdan” 33. numerossa huhtikuun 15 pnä VSDTP(b):n Keskuskomitean ja Pietarin komitean allekirjoituksilla varustettuna.

Huhtikuu,
15 (28).

Konferenssin toisessa istunnossa Lenin puhuu kaksi kertaa puolustuen päätöslauselmaehdotusta Väliaikaiseen hallitukseen suhtautumisesta. Konferenssi hyväksyy Leninin ehdottaman päätöslauselman.

Huhtikuu, 22
(toukokuu, 5).

Konferenssin neljännessä istunnossa Lenin puhuu kunnallisvaaleista käydyssä keskustelussa. Konferenssi hyväksyy Leninin esittämän päätöslauselman.

Viimeistään
huhtikuun 22
(toukokuun
5) pnä.

Lenin kirjoittaa Pietarin kaupunkikonferenssin päätöslauselmaehdotuksen suhtautumisesta sosialistivallankumouksellisten ja sosialidemokraattien (menshevikkien) puolueisiin, niin sanottujen „puolueryhmiin kuulumattomien” sosialidemokraattien puolueeseen y.m.s. niille läheisiin poliittisiin virtauksiin. Päätöslauselma hyväksytään konferenssin neljännessä istunnossa.

Huhtikuu, 22
(toukokuu, 5).

Leninin esittämä päätöslauselmaehdotus sodasta hyväksytään konferenssin neljännessä istunnossa VSDTP(b):n Seitsemännelle (Huhtikuun) yleisvenäläiselle konferenssille esitettävän päätöslauselman perustaksi.

- Huhtikuu, 16 (29).* Leninin kirjoitukset „Talonpoikain edustajain kokous” ja „Emigranttien paluusta” julkaistaan „Pravdan” 34. numerossa.
- Huhtikuu, 17 (30).* Lenin pitää Pietarin Neuvoston sotilasjaoston istunnossa puheen silloisesta ajankohdasta.
- Huhtikuu, 18 (toukokuu, 1).* Leninin kirjoitus „Meidän näkökantamme. Vastaus sotilaiden edustajain Neuvoston Toimeenpanevan komitean päätöslauselmaan” julkaistaan „Pravdan” 35. numerossa.
- Lenin pitää Marskentällä mielenosoittajille puheen vappujuhlan merkityksestä ja Venäjän vallankumouksen tehtävistä.
- Lenin pitää puheen vappumielenosoitukseen kokoon-tuneille Ohtan tehtaan työläisille.
- Huhtikuu, 20 (toukokuu, 3).* Leninin kirjoitus „Kuinka he ovat sitoneet itsensä kapitalisteihin”, „Proletaarisesta miliisistä” ja „Vararikkoko?” julkaistaan „Pravdan” 36. numerossa.
- VSDTP(b):n Keskuskomitea hyväksyy Leninin kirjoittaman päätöslauselman Väliaikaisen hallituksen huhtikuun 18 (toukokuun 1) pñä 1917 antaman nootin aiheuttamasta kriisistä sekä „Vetoomuksen kaikkien sotivien maiden sotilaille”, jotka julkaistaan „Pravdan” 37. numerossa toukokuun 4 (huhtikuun 21) pñä.
- Huhtikuu, 21 (toukokuu, 4).* „Pravdan” 37. numerossa julkaistaan Leninin kirjoitukset „Väliaikaisen hallituksen nootti”, „Eräs peruskysymyksistä (Kuinka porvariston puolelle siirtyneet sosialistit järkeilevät)”, „Jumalankuvilla tykkeitä vastaan, korulauseilla pääomaa vastaan”, „Kansalaisen V. Tshernovin logiikkaa” ja „Hra Plehanovin epäonnistuneet yritykset päästä palkähästä”.
- VSDTP(b):n Keskuskomitea hyväksyy Leninin ehdottaman päätöslauselman puolueen tehtävistä Väliaikaisen hallituksen kriisin yhteydessä. Päätöslauselma julkaistaan „Pravdan” 38. numerossa toukokuun 5 (huhtikuun 22) pñä.
- Huhtikuu, 22 (toukokuu, 5).* „Pravdan” 38. numerossa julkaistaan Leninin kirjoitukset „Rehellinen puolustuskanta tulee näkyviin”, „Mielettömiä kapitalisteja vaiko vähämielisiä sosialidemokraatteja?” ja „Shingarjovin neuvo tai käsky ja erään työläisten ja sotilaiden edustajain paikallisneuvoston neuvo”.

VSDTP(b):n Keskuskomitea hyväksyy Leninin ehdottaman päätöslauselman huhtikuun kriisin yhteenvedoista. Päätöslauselma julkaistaan „Pravdan” 39. numerossa toukokuun 6 (huhtikuun 23) pnä.

*Huhtikuu, 23
(toukokuu, 6).*

„Pravdan” 39. numerossa julkaistaan Leninin kirjoitukset „Kriisin opetuksia”, „Miten sotketaan selvää kysymystä” sekä „Mitä kapitalistit ymmärtävät „häpeällä” ja mitä proletaarit sillä ymmärtävät”.

Lenin myöntää E. Torniaiselle, Suomen sosialidemokraattisen „Työmies” lehden toimittajalle haastattelun.

Lenin on läsnä Yleisvenäläiseen puoluekonferenssiin osallistujien ennakkoneuvottelussa; hän pitää puheen silloisesta ajankohdasta.

*Huhtikuu, 25
(toukokuu, 8).*

Leninin kirjoitus „Epäviisasta vahingoniloa” julkaistaan „Pravdan” 40. numerossa.

*Huhtikuu, 24—
29 (toukokuu,
7—12).*

VSDTP(b):n Seitsemäs (Huhtikuun) yleisvenäläinen konferenssi. Lenin osallistuu johtajana konferenssin työhön; hänet valitaan konferenssin puemiehistöön.

*Huhtikuu, 24
(toukokuu, 7).*

Lenin avaa konferenssin lyhyellä avajaispuheella.

Konferenssin ensimmäisessä istunnossa Lenin pitää selostuksen silloisesta ajankohdasta sekä esittää päätöslauselmaehdotukset Väliaikaiseen hallitukseen ja sotaan suhtautumisesta.

Konferenssin iltaiistunnossa Lenin esittää silloista ajankohtaa koskevan selostuksensa loppulausunnon.

*Huhtikuu, 24
(toukokuu, 7).*

Lenin valitaan päätöslauselmia toimittavaan valiokuntaan.

*Huhtikuu, 25
(toukokuu, 8).*

Konferenssin kolmannessa istunnossa Lenin pitää puheen kansainvälisen sosialistikonferenssin koollekkutsumisen suunnitelmasta sekä esittää päätöslauselmaehdotuksen, jonka konferenssi hyväksyy.

Konferenssin neljännessä istunnossa Lenin puhuu Neuvostoihin suhtautumisesta käydyn keskustelun aikana kahdesti.

*Huhtikuu, 25—
26 (toukokuu,
8—9).*

Lenin kirjoittaa „Neuvostoja koskevan päätöslauselman teesien hahmotelman”.

- Huhtikuu, 26 ja 27 (toukokuu, 9 ja 10).* Lenin osallistuu konferenssin päätöslauselmia toimittavan valiokunnan työhön.
- Huhtikuu, 27 (toukokuu, 10).* Lenin osallistuu jaostojen työhön; puolueen ohjelmaa tarkistavalle jaostolle hän esittää ehdotuksen ohjelman teoreettiseen ja poliittiseen osaan tehtävistä muutoksista.
- Huhtikuu, 28 (toukokuu, 11).* Konferenssin kuudennessa istunnossa Lenin puhuu päätöslauselmavaliokunnan nimessä puolustaen sotaa koskevaa päätöslauselmaa. Konferenssi hyväksyy Leninin esittämän päätöslauselman.
- Huhtikuu, 28 (toukokuu, 11).* Konferenssin seitsemännessä istunnossa Lenin pitää kaksi alustusta: puolueen ohjelman tarkistamiskysymyksestä ja agraarikysymyksestä; hän esittää kirjoittamansa ja jaostojen vahvistamat päätöslauselmaehdotukset molemmista kysymyksistä, ja konferenssi hyväksyy ne.
- Huhtikuu, 29 (toukokuu, 12).* Konferenssin kahdeksannessa istunnossa hyväksytään kaksi Leninin laatimaa päätöslauselmaa: internationalistien yhteenliittymisestä pikkuporvarillista puolustuskantaista liittoutumaa vastaan sekä työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvostoista.
- Konferenssin yhdeksännessä istunnossa Lenin valitaan VSDTP(b):n Keskuskomitean jäseneksi.
- Lenin pitää puheen kansallisuuskysymyksestä; konferenssi hyväksyy Leninin kirjoittaman päätöslauselman.
- Lenin pitää puheen vastustaen Zinovjevin esittämää päätöslauselmaehdotusta Internationalen tilanteesta.
- Lenin pitää puheen silloista ajankohtaa koskevan päätöslauselman puolustukseksi. Konferenssi hyväksyy Leninin ehdottaman päätöslauselman.
- Lenin pitää loppupuheen konferenssin päätökseksi.
- Huhtikuu, 28 (toukokuu, 11).* Leninin kirjoitukset „Veljeilyn merkitys” ja „Mihin johtavat Väliaikaisen hallituksen vastavallankumoukselliset teot” julkaistaan „Pravdan” 43. numerossa.
- Huhtikuu, 29 (toukokuu, 12).* Leninin kirjoitukset „Sosialishovinistit ja internationalistit”, „I. G. Tsereteli ja luokkataistelu” sekä „Levottomuutta” julkaistaan „Pravdan” 44. numerossa.

- Toukokuu,*
2 (15). Leninin kirjoitukset „Valtapula” sekä „Suomi ja Venäjä” julkaistaan „Pravdan” 46. numerossa.
- Toukokuu,*
3 (16). Leninin kirjoitukset „Kauneilla fraaseilla verhottua imperialismin puolustamista” ja „Surkea asiakirja” julkaistaan „Pravdan” 47. numerossa.
- „Soldatskaja Pravdan” 13. numeron liitteessä julkaistaan VSDTP(b):n Seitsemännen (Huhtikuun) yleisvenäläisen konferenssin päätöslauseimat sekä Leninin kirjoittama johdanto niihin.
- Toukokuu,*
4 (17). Leninin kirjoitus „Kansan pelottelemista porvariston kauhujutuilla” julkaistaan „Pravdan” 48. numerossa.
- Toukokuu, aikaisintaan 4 (17).* Lenin kirjoittaa teesit Väliaikaisen hallituksen julistuksesta, joka koskee sen ulko- ja sisäpolitiikkaa.
- Toukokuu,*
5 (18). Leninin kirjoitukset „Aattona” ja „Unohtivat perus asian (Proletariaatin puolueen kunnallisvaaliohjelman)” julkaistaan „Pravdan” 49. numerossa.
- Toukokuu,*
ennen 7 (20). Lenin kirjoittaa evästyksen työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvostoon valittaville tehtaiden ja rykmenttien edustajille.
- Toukokuu,*
6 (19). „Pravdan” 50. numerossa julkaistaan Leninin kirjoitukset „Luokkayhteistoiminta pääoman kanssa vai luokkataistelu pääomaa vastaan?”, „Lujasta vallankumouksellisesta vallasta”, „Hammasrahaksi... „uudelle” hallitukselle” ja „„Uusi” hallitus ei ole jäänyt jälkeen ainoastaan vallankumouksellisista työläisistä, vaan myös talonpoikaisjoukoista”.
- Toukokuu,*
7 (20). Leninin kirjoitus „Ottavat etumatkaa” julkaistaan „Pravdan” 51. numerossa.
- Lenin kirjoittaa „Avoimen kirjeen talonpoikain edustajain yleisvenäläisen kokouksen osanottajille”, joka julkaistaan „Soldatskaja Pravdan” 19. numerossa toukokuun 24 (11) pnä 1917.
- Toukokuu,*
8 (21). Lenin pitää Pietarin kaupunkia käsittävässä VSDTP(b):n jäsenten kokouksessa selostuksen Huhtikuun konferenssin yhteenvedoista.
- Toukokuu,*
9 (22). Leninin kirjoitus „„Tosiasiallinen aselepo”” julkaistaan „Pravdan” 52. numerossa.
- Toukokuu,*
10 (23). „Pravdan” 53. numerossa julkaistaan Leninin kirjoitukset „Ulkopolitiikan salaisuuksia”, „Eräs

salainen sopimus", „Ministerien sävyyn" ja „Etsitään Napoleonin".

Lenin pitää „väliryhmäläisten" konferenssissa puheen internationalismin kannalla olevien sosialidemokraattisten ryhmien ja virtausten ja bolševikkipuolueen yhdistämisen ehdoista.

Toukokuu,
11 (24).

Leninin kirjoitus „Mikään ei ole muuttunut" julkaistaan „Pravdan" 54. numerossa.

Toukokuu,
12 (25).

Leninin kirjoitukset „Surkuteltavaa demokratisista luopumista" ja „Sosialishovinistien osanotolla pidettävän kansainvälisen muka-sosialistisen konferenssin koollekutsumisesta" julkaistaan „Pravdan" 55. numerossa.

Lenin pitää Putilovin tehtaan työläisten joukkokokouksessa puheen silloisesta ajankohdasta.

Lenin pitää Amiraliteetin telakan, Ranskalais-venäläisen tehtaan ynnä muiden tehtaiden työläisten joukkokokouksessa puheen silloisesta ajankohdasta.

Toukokuu,
13 (26).

Leninin kirjoitukset „Proletariaatin puolue kaupunkipiirien duumain vaaleissa" ja „Minkälaisia lausuntoja puolueemme esitti sodasta ennen vallankumousta" julkaistaan „Pravdan" 56. numerossa.

Toukokuu,
14 (27).

Leninin kirjoitus „Rappiotila uhkaa" julkaistaan „Pravdan" 57. numerossa.

Lenin esitelmöi aiheesta „Sota ja vallankumous".

Toukokuu,
16 (29).

Leninin kirjoitus „Halpamaisia menettelytapoja" julkaistaan „Pravdan" 58. numerossa.

Toukokuu, 16 ja
17 (29 ja 30).

Leninin kirjoitus „Väistämätön katastrofi ja ylettömiä lupauksia" julkaistaan „Pravdan" 58. ja 59. numerossa.

Toukokuu,
17 (30).

Lenin pitää Putkitehtaan ynnä muiden tuotantolaitosten työläisten joukkokokouksessa puheen silloisesta ajankohdasta.

Toukokuu,
18 (31).

„Pravdan" 60. numerossa julkaistaan Leninin kirjoitukset: „Internationalistien yhteenliittymisestä", „Puuropäitä (Vielä aluevaltauksista)", „Taistelu rappiotilaa vastaan valiokuntia lisäämällä" ja „Vielä kerran poikettu demokratismistä".

- Toukokuu, 19*
(*kesäkuu, 1*). „Pravdan” 61. numerossa julkaistaan Leninin kirjoitukset „Miten kapitalistit pelottelevat kansaa”, „Vielä eräs kapitalistien rikos” ja „Ja taaskin valhetta”.
- Toukokuu, ennen 20*
(*kesäkuun 2*)
päivää. Lenin valmistaa painokuntoon kirjasta „Puolueen ohjelman tarkistusaineistoa”. Kirjanen ilmestyy painosta vuoden 1917 kesäkuun alkupuoliskolla.
- Toukokuu, 20*
(*kesäkuu, 2*). Lenin kirjoittaa alkulauseen kirjaseen „Puolueen ohjelman tarkistusaineistoa”.

„Pravdan” 62. numerossa julkaistaan Leninin kirjoitukset „Onko kaksoisvalta kadonnut?” ja „Maan „omavaltaisesta anastamisesta” („Sosialistivallankumouksellisten” hataria todisteita)”.
- Toukokuu, 21*
(*kesäkuu, 3*). Lenin pitää „Skorohod” tehtaan ja muiden Pietarin kaupungin Moskovan tulliportin takaisten tuotantolaitosten työläisille selostuksen silloisesta ajankohdasta ja proletariaatin tehtävistä.
- Toukokuu, 22*
(*kesäkuu, 4*). Lenin pitää talonpoikain edustajain I yleisvenäläisessä kokouksessa puheen agraarikysymyksestä; edustajakokouksen bolshevikkiryhmän nimessä hän esittää päätöslauselmaehdotuksen.
- Toukokuu, 24*
(*kesäkuu, 5*). Leninin kirjoitus „Puolueet Pietarin kaupunkipiirien duumien vaaleissa” julkaistaan „Pravdan” 64. numerossa.
- Toukokuu, ennen 25*
(*kesäkuun 7*)
päivää. Lenin kirjoittaa päätöslauselman rappiutilaa vastaan suunnatuista taloudellisista toimenpiteistä Pietarin tehdaskomiteain I konferenssille esitettäväksi. Päätöslauselma julkaistaan Moskovan bolshevistisen „Sotsial-Demokrat” lehden 64. numerossa toukokuun 25 (kesäkuun 7) päivänä bolshevikkipuolueen Keskuskomitean allekirjoituksella varustettuna.
- Toukokuu, 25*
(*kesäkuu, 6*). Leninin kirjoitus „Sopimus kapitalistien kanssa vai kapitalistien kukistaminen? (Miten sota on lopetettava)” julkaistaan „Pravdan” 65. numerossa.
- Toukokuu, 27*
(*kesäkuu, 9*). „Pravdan” 67. numerossa julkaistaan Leninin kirjoitukset: „Ketjun lujouden määrää sen heikoimman renkaan lujuus”, „Kapitalistit on paljastettava”, „Selostuksia rappiutilasta” ja „„Silmänkääntötempuja” ja periaatteetonta poliittista tempuilua”.

*Toukokuu, 28
(kesäkuu, 10).*

„Pravdan” 68. numerossa julkaistaan Leninin kirjoitukset: „Mustat kannattavat kadetteja, menshevitit ja narodnikit samassa hallituksessa kadettien kanssa”, „Menshevikkien ja narodnikkien häpeällinen vaaliliitto „Jedinstvon” kanssa”, „Vastavallankumous siirtyy hyökkäykseen („Jakobiineja ilman kansaa”)", „Muuun periaatekysymys (Demokratismiin „unohdetut sanat”)" ja „Puhtaan, periaatteellisen asean puutteessa he turvautuvat likaiseen”.

Lenin kirjoittaa jälkisanat kirjaseen „Proletariaatin tehtävät vallankumouksessamme”.

*Toukokuu, 30
(kesäkuu, 12).*

Lenin puhuu VSDTP (b):n Pietarin komitean istunnossa ja esittää päätöslauselmaehdotuksia Pietarin komitean erillistä äänenkannattajaa koskevasta kysymyksestä.

*Toukokuu, 31
(kesäkuu, 13).*

Leninin kirjoitukset „Korulauseiden vahingollisuudesta” ja „Kapitalistit kansaa pilkkaamassa” julkaistaan „Pravdan” 69. numerossa.

Lenin kirjoittaa „Kirjeen VSDTP:n (bolshevikkien) Pietarin järjestön piirikomiteoille” sen yhteydessä, kun VSDTP (b):n Pietarin komitea on päättänyt julkaista sanomalehteä erikseen Keskuskomiteasta.

Lenin pitää Pietarin tehdaskomiteain I konferenssissa puheen teollisuuden työläisvalvonnasta. Konferenssi hyväksyy Leninin laatiman päätöslauselman rappiutilaa vastaan suunnatuista toimenpiteistä.

Lenin pitää Neuvostojen I yleisvenäläisen edustajakokouksen bolshevikkiryhmän istunnossa puheen silloisesta ajankohdasta.

*Kesäkuu,
1 (14).*

Leninin kirjoitukset „Häpeän puolustelua”, „Pikku-porvarillinen asenne rappiutilakysymyksessä” ja „Rikka toisen silmässä” julkaistaan „Pravdan” 70. numerossa.

Kesäkuu, 2 (15).

Leninin kirjoitus „Epädemokraattista, kansalainen Kerenskil” julkaistaan „Pravdan” 71. numerossa.

*Kesäkuu, ennen
4 (17) päivää.*

Lenin laatii työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvostojen I yleisvenäläisessä edustajakokouksessa pidettävän puheen jäsenyyksen.

Kesäkuu, 3 (16).

Leninin kirjoitukset „Bolshevismi ja armeijan „rappeutuminen”” sekä „Kenelle te nauratte? Te nauratte itsellenne!” julkaistaan „Pravdan” 72. numerossa.

SISÄLTÖ

Esipuhe	IX—X
---------------	------

Huhtikuu — kesäkuu 1917

PROLETARIAATIN TEHTÄVISTÄ NYKYISESSÄ VALLANKUMOUK- SESSA	1—8
Teesit	3
KUINKA MATKAMME SUJUI	9—11
KAKSI MAAILMAA	12—13
HUHTIKUUN TEESEJÄ PUOLUSTAVAN ARTIKKELIN TAI PUHEEN HAHMOTELMA	14—15
LOUISBLANCILAISUUS	16—19
KAKSOISVALLASTA	20—23
KIRJEITÄ TAKTIIKASTA	24—37
Alkulause	24
I kirje. Nykyhetken arviointi	25
PROLETARIAATIN TEHTÄVÄT VALLANKUMOUKSESSAMME (<i>Prole- taarisen puolueen ohjelmaluonnos</i>)	39—75
Tapahtuneen vallankumouksen luokkaluonne	41
Uuden hallituksen ulkopoliittikka	42
Omalaatuinen kaksoisvalta ja sen luokkamerkitys	44
Edellä sanotusta johtuva taktiikan omalaatuisuus	46
Vallankumouksellinen puolustuskanta ja sen luokka- merkitys	48
Miten voidaan lopettaa sota?	50

Vallankumouksestamme esiinkasvava uusi valtiotyyppi	51
Agraari- ja kansallisuusohjelma	55
Kapitalistien pankkien ja syndikaattien kansallistaminen	57
Asiaintila sosialistisessa Internationalessa	58
Zimmerwaldin Internationalen vararikko.— On perustettava III Internationale	64
Minkäläisen pitää puolueemme nimen olla, että se olisi tieteellisesti oikea ja poliittisesti edistäisi proletariaatin tietoisuuden selkenemistä?	68
Jälkisanat	73
VENÄJÄN POLIITTISET PUOLUEET JA PROLETARIAATIN TEHTÄVÄT	77—90
Alkulause toiseen painokseen	79
PUHE SOTILAILLE IZMAILOVSKIN RYKMENTIN JOUKKOKOKOUKSESSA HUHTIKUUN 10 (23) pnä 1917	91—93
KAPITALISTIEN HAIKAILEMATON VALHE	94—95
SOTA JA VÄLIAIKAINEN HALLITUS	96—98
„RUSSKAJA VOLJAN” JÄLKIA SEURATEN	99—101
VALEHTELULIIITTO	102—105
PANKIT JA MINISTERIT	106
TÄRKEÄ PALJASTUS	107
SOTILAILLE JA MATRUUSEILLE	108—110
POGROMIMIEHIÄ VASTAAN. Pietarin työläisille, sotilaille ja koko väestölle	111—114
KANSALAISET! YMMÄRTÄKÄÄ, MITÄ OVAT KAIKKIEN MAIDEN KAPITALISTIEN MENETTELYTAVAT!	115—117
„VAPAAEHTOINEN SOPIMUSKO” TILANHERRAIN JA TALONPOIKIEN VÄLILLÄ?	118
REHELLISTÄ PUHETTA PARJAAJIEN KUOROSSA	119—120
SOTAMIEHET JA MAA	121—122
VSDTP(b):n PIETARIN KAUPUNKIKONFERENSSI huhtikuun 14—22 (huhtikuun 27 — toukokuun 5) pnä 1917	123—150
I. ALUSTUS NYKYISESTÄ AJANKOHDASTA JA VÄLIAIKAISEEN HALLITUKSEEN SUHTAUTUMISESTA HUHTIKUUN 14 (27) pnä	125

2. LOPPULAUSUNTO ALUSTUKSEEN NYKYISESTÄ AJANKOH- DASTA HUHTIKUUN 14 (27) pnä	132
3. KAKSI VÄLIHUOMAUTUSTA VÄLIAIKAISEEN HALLITUKSEEN SUHTAUTUMISTA KOSKEVASTA PÄÄTÖSLAUSELMASTA KÄY- DYN KESKUSTELUN AIKANA HUHTIKUUN 15 (28) pnä	136
4. PÄÄTÖSLAUSELMA VÄLIAIKAISEEN HALLITUKSEEN SUH- TAUTUMISESTA	137
5. KAKSI VÄLIHUOMAUTUSTA KUNNALLISVAALEJA KOSKE- VASTA KYSYMYKSESTÄ KÄYDYN KESKUSTELUN AIKANA HUHTIKUUN 22 (TOUKOKUUN 5) pnä	139
6. PÄÄTÖSLAUSELMA KUNNALLISKYSYMYKSESTÄ	141
7. PÄÄTÖSLAUSELMAEHDOTUS SUHTAUTUMISESTA SOSIA- LISTIVALLANKUMOUKSELLISTEN JA SOSIALIDEMOKRAAT- TIEN (MENSHEVIKKIEN) PUOLUEISIIN, NIIN SANOTTU- JEN „PUOLUERYHMIIN KUULUMATTOMIEN” SOSIALIDEMO- KRAATTIEN PUOLUEESEEN Y.M.S. NIILLE LÄHEISIIN POLIITTISIIN VIRTAUKSIIN	143
8. PÄÄTÖSLAUSELMAEHDOTUS SODASTA	145—150
I	145
II	146
III	147
TALONPOIKAIN EDUSTAJAIN KOKOUS	151—154
EMIGRANTTIEN PALUUSTA	155
MEIDÄN NÄKÖKANTAMME. <i>Vastaus sotilaiden edustajain Neu- voston Toimeenpaneuvan komitean päätöslauselmaan</i>	156—160
KUINKA HE OVAT SITONEET ITSENSA KAPITALISTEIHIN	161—163
PROLETAARISESTA MILIISISTÄ	164—167
VARARIKKOKO?	168
VÄLIAIKAISEN HALLITUKSEN HUHTIKUUN 18 (TOUKOKUUN 1) pnä 1917 ANTAMAN NOOTIN AIHEUTTAMAA KRIISIA KOSKEVA VSDTP(b):n KK:n PÄÄTÖSLAUSELMA HUHTIKUUN 20 (TOUKO- KUUN 3) pntä 1917	169—170
VETOOMUS KAIKKIEN SOTIVIEN MAIDEN SOTILAILLE	171—174
VÄLIAIKAISEN HALLITUKSEN NOOTTI	175—177
ERÄS PERUSKYSYMYKSISTÄ (<i>Kuinka porvariston puolelle siir- tyneet sosialistit järkeilevät</i>)	178—181

JUMALANKUVILLA TYKKEJÄ VASTAAN, KORULAUSEILLA PÄÄ- OMAA VASTAAN	182—183
KANSALAISEN V. TSHERNOVIN LOGIIKKA	184
HRA PLEHANOVIN EPAONNISTUNEET YRITYKSET PÄÄSTÄ PÄL- KÄHÄSTÄ	185—186
VSDTP(b):n KESKUSKOMITEAN PÄÄTÖSLAUSELMA, HYVÄKSYTTY HUHTIKUUN 21 (TOUKOKUUN 4) pñä 1917	187—189
REHELLINEN PUOLUSTUSKANTA TULEE NÄKYVIIN	190—192
MIELETTÖMIÄ KAPITALISTEJA VAIKO VÄHÄMIELISIA SOSIALI- DEMOKRAATTEJA?	193—194
SHINGARJOVIN NEUVO TAI KÄSKY JA ERAÄN TYÖLAISTEN JA SOTILAIDEN EDUSTAJAIN PAIKALLISNEUVOSTON NEUVO	195
VSDTP(b):n KESKUSKOMITEAN PÄÄTÖSLAUSELMA, HYVÄKSYTTY AAMULLA HUHTIKUUN 22 (TOUKOKUUN 5) pñä 1917	196—198
KRIISIN OPETUKSIA	199—202
MITEN SOTKETAAN SELVÄÄ KYSYMYSTÄ?	203—205
MITÄ KAPITALISTIT YMMÄRTÄVÄT „HAPEALLA” JA MITÄ PROLE- TAARIT SILLÄ YMMÄRTÄVÄT	206—207
E. TORNIAISELLE MYÖNNETTY HAASTATELU HUHTIKUUN 23 (TOUKOKUUN 6) pñä 1917	208
EPÄVÄISÄSTÄ VÄHINGONILOA	209—210
<i>VSDTP(b):n SEITSEMÄS (HUHTIKUUN) YLEISVENÄLÄINEN KON- FERENSSI huhtikuun 24—29 (toukokuun 7—12) pñä 1917 .....</i>	<i>211—304</i>
1. PUHE KONFERENSSIN AVAJAISISSA HUHTIKUUN 24 (TOU- KOKUUN 7) pñä	213
2. SELOSTUS NYKYISESTÄ AJANKOHDASTA HUHTIKUUN 24 (TOUKOKUUN 7) pñä	214
3. LOPPULAUSUNTO SELOSTUKSEEN NYKYISESTÄ AJANKOH- DASTA HUHTIKUUN 24 (TOUKOKUUN 7) pñä	231
4. PUHE KANSAINVÄLISEN SOSIALISTIKONFERENSSIN KOOL- LEKUTSUMISEN SUUNNITELMASTA HUHTIKUUN 25 (TOU- KOKUUN 8) pñä	234
5. PÄÄTÖSLAUSELMA BORGBJERGIN EHDOTUKSEN JOH- DOSTA	238
6. PUHE SUHTAUTUMISESTA TYÖLAISTEN JA SOTILAIDEN EDUSTAJAIN NEUVOSTOIHIIN HUHTIKUUN 25 (TOUKO- KUUN 8) pñä. <i>Lyhyt sanomalehtiselostus</i>	242

7. NEUVOSTOJA KOSKEVAN PÄÄTÖSLAUSELMAN TEESIEN HAHMOTELMA	243
8. PUHE SOTAA KOSKEVAN PÄÄTÖSLAUSELMAN PUOLUS- TUKSEKSI HUHTIKUUN 27 (TOUKOKUUN 10) pñä	246
9. PÄÄTÖSLAUSELMA SODASTA	259—262
I	259
II	260
III	261
10. PÄÄTÖSLAUSELMA VÄLIAIKAISEEN HALLITUKSEEN SUH- TAUTUMISESTA	263
11. ALUSTUS PUOLUEEN OHJELMAN TARKISTAMISKYSYMYK- SESTÄ HUHTIKUUN 28 (TOUKOKUUN 11) pñä	266
12. PÄÄTÖSLAUSELMA PUOLUEEN OHJELMAN TARKISTAMI- SESTA	269
13. ALUSTUS AGRAARIKYSYMYKSESTÄ HUHTIKUUN 28 (TOU- KOKUUN 11) pñä	271
14. VÄLIHUOMAUTUS N. S. ANGARSKILLE AGRAARIKYSYMYK- SESTÄ KÄYDYN KESKUSTELUN AIKANA HUHTIKUUN 28 (TOUKOKUUN 11) pñä	277
15. PÄÄTÖSLAUSELMA AGRAARIKYSYMYKSESTÄ	279
16. PÄÄTÖSLAUSELMA INTERNATIONALISTIEN YHTEENLIIT- TYMISESTÄ PIKKUPORVARILLISTA PUOLUSTUSKANTAISTA LIITTOUTUMAA VASTAAN	283
17. PÄÄTÖSLAUSELMA TYÖLÄISTEN JA SOTILAIDEN EDUSTA- JAIN NEUVOSTOISTA	284
18. PUHE KANSALLISUUSKYSYMYKSESTÄ HUHTIKUUN 29 (TOUKOKUUN 12) pñä	286
19. PÄÄTÖSLAUSELMA KANSALLISUUSKYSYMYKSESTÄ	292
20. PUHE INTERNATIONALEN TILANTEESTA JA VSDTP(b):n TEHTÄVISTÄ HUHTIKUUN 29 (TOUKOKUUN 12) pñä	294
21. PUHE NYKYISTÄ AJANKOHTAA KOSKEVAN PÄÄTÖSLAU- SELMAN PUOLUSTUKSEKSI HUHTIKUUN 29 (TOUKO- KUUN 12) pñä	296
22. PÄÄTÖSLAUSELMA NYKYISESTÄ AJANKOHDASTA	300
23. LOPPUPUHE KONFERENSSIN PÄÄTÖKSEKSI HUHTIKUUN 29 (TOUKOKUUN 12) pñä	304

JOHDANTO VSDTP(b):n SEITSEMÄNNEN (HUHTIKUUN) YLEISVENALAISEN KONFERENSSIN PÄÄTÖSLAUSELMIIN	305—308
VELJEILYN MERKITYS	309—311
MIHIN JOHTAVAT VALIAIKAISEN HALLITUKSEN VASTAVALLANKUMOUKSELLISET TEOT	312—314
SOSIALISHOVINISTIT JA INTERNATIONALISTIT	315—316
I. G. TSERETELI JA LUOKKATAISTELU	317—321
LEVOTTOMUUTTA	322—323
„VALTAPULA”	324—326
SUOMI JA VENÄJÄ	327—330
KIRJE TOIMITUKSELLE	331
KAUNEILLA FRAASEILLA VERHOTTUA IMPERIALISMIN PUOLUSTAMISTA	332—334
SURKEA ASIAKIRJA	335—338
KANSAN PELOTTELEMISTA PORVARISTON KAUHUKUUTUILLA	339—341
AATTONA	342
UNOHTIVAT PERUSASIAN (<i>Proletariaatin puolueen kunnallisvaaliohjelma</i>)	343—346
EVÄSTYS TYÖLAISTEN JA SOTILAIDEN EDUSTAJAIN NEUVOSTOON VALITTAVILLE TEHTÄIDEN JA RYKMENTTIEN EDUSTAJILLE	347—349
LUOKKAYHTEISTOIMINTA PÄÄOMAN KANSSA VAI LUOKKATAISTELU PÄÄOMAA VASTAAN?	350—352
LUJASTA VALLANKUMOUKSELLISESTA VALLASTA	353—355
HAMMASRAHAKSI... „UUELLE” HALLITUKSELLE	356—358
„UUSI” HALLITUS EI OLE JÄÄNYT JÄLKEEN AINOASTAAN VALLANKUMOUKSELLISISTA TYÖLAISISTA, VAAN MYÖS TALONPOIKAISJOUKOISTA	359
OTTAVAT ETUMATKAA	360—362
AVOIN KIRJE TALONPOIKAIN EDUSTAJAIN YLEISVENALAISEN KOKOUKSEN OSANOTTAJILLE	363—367
„TOSIASIALLINEN ASELEPO”	368—371
ULKOPOLITIIKAN SALAISUUKSIA	372—374
ERÄS SALAINEN SOPIMUS	375—376

MINISTERIEN SÄVYYN	377
ETSITÄÄN NAPOLEONIA	378
MIKÄÄN EI OLE MUUTTUNUT	379
SURKUTELTAVAA DEMOKRATISMISTA LUOPUMISTA	380—382
SOSIALISHOVINISTIEN OSANOTOLLA PIDETTÄVÄN KANSAIN- VALISEN MUKA-SOSIALISTISEN KONFERENSSIN KOOLLEKUTSU- MISESTA	383
PUHE PUTILOVIN TEHTAAN JOUKKOKOKOUKSESSA TOUKO- KUUN 12 (25) pnä 1917. <i>Lyhyt sanomalehtiselostus</i>	384
PROLETARIAATIN PUOLUE KAUPUNKIPIIRIEN DUUMAIN VAA- LEISSA	385—387
MINKÄLAISIA LAUSUNTOJA PUOLUEEMME ESITTI SODASTA ENNEN VALLANKUMOUSTA	388—389
RAPPIOTILA UHKAA	390—392
SOTA JA VALLANKUMOUS. <i>Toukokuun 14 (27) pnä 1917 pidetty esitelmä</i>	393—418
HALPAMAISIA MENETTELYTAPOJA	419—420
VÄISTÄMÄTÖN KATASTROFI JA YLETTÖMIÄ LUPAUKSIA	421—427
(Ensimmäinen kirjoitus)	421
(Toinen kirjoitus)	424
INTERNATIONALISTIEN YHTEENLIITTYMISESTÄ	428—429
PUUROPAITA (<i>Vielä aluevaltauksista</i>)	430—432
TAISTELU RAPPIOTILAA VASTAAN VALIOKUNTIA LISÄÄMÄLLÄ	433
VIELÄ KERRAN POIKETTU DEMOKRATISMISTA	434—435
MITEN KAPITALISTIT PELOTTELEVAT KANSAA?	436—438
VIELÄ ERÄS KAPITALISTIEN RIKOS	439—440
JA TAASKIN VALHETTA	441
KIRJE TOIMITUKSELLE	442
ONKO KAKSOISVALTA KADONNUT?	443—446
MAAN „OMAVALTAISESTA ANASTAMISESTA” („ <i>Sosialistivallan- kumouksellisten</i> ” hataria todisteita)	447—450

<i>PUOLUEEN OHJELMAN TARKISTUSAINEISTOA</i>	451—475
1. ALKULAUSE KIRJASEEN „PUOLUEEN OHJELMAN TARKISTUSAINEISTOA”	453
2. OHJELMAN TEOREETTISEN, POLIITTISEN JA ERAIDEN MUIDEN OSIEN MUUTOSEHDOTUKSET	455
3. AJATUKSIA YLEISVENÄLÄISEN HUHTIKUUN KONFERENSIN JAOSTON HUOMAUTUSTEN JOHDOSTA	460
4. SUUNNITELLUSTA OHJELMAN TARKISTUKSESTA	462
<i>TALONPOIKAIN EDUSTAJAIN I YLEISVENÄLÄINEN KOKOUS</i> <i>toukokuun 4—28 (toukokuun 17—kesäkuun 10) pñä 1917</i>	477—501
1. PÄÄTÖSLAUSELMAEHDOTUS AGRAARIKYSYMYKSESTÄ	479
2. PUHE AGRAARIKYSYMYKSESTÄ TOUKOKUUN 22 (KESÄKUUN 4) pñä 1917	482
<i>PUOLUEET PIETARIN KAUPUNKIPIIRIEN DUUMIEN VAALEISSA</i>	502—507
<i>KAKSI EPÄKOHTAA</i>	508
<i>PÄÄTÖSLAUSELMA RAPPIOTILAA VASTAAN SUUNNATUISTA TALOUDELLISISTA TOIMENPITEISTÄ</i>	509—511
<i>SOPIMUS KAPITALISTIEN KANSSA VAI KAPITALISTIEN KUKISTAMINEN? (Miten sota on lopetettava)</i>	512—514
<i>KETJUN LUJUUDEN MÄÄRÄÄ SEN HEIKOIMMAN RENKAAN LUJUUS</i>	515—516
<i>KAPITALISTIT ON PALJASTETTAVA</i>	517—518
<i>SÉLOSTUKSIA RAPPIOTILASTA</i>	519—522
<i>„SILMÄNKÄÄNTÖTEMPPUJA” JA PERIAATTEETONTA POLIITTISTA TEMPPUILUA</i>	523—524
<i>MUSTAT KANNATTAVAT KADETTEJA, MENSHEVIKIT JA NARODNIKIT SAMASSA HALLITUKSESSA KADETTIEN KANSSA</i>	525—526
<i>MENSHEVIKKIEN JA NARODNIKKIEN HÄPEÄLLINEN VAALI-LIITTO „JEDINSTVON” KANSSA</i>	527—528
<i>VASTAVALLANKUMOUS SIIRTYY HYÖKKÄYKSEEN („Jakobiineja ilman kansaa”)</i>	529—531
<i>MUUAN PERIAATEKYSYMYS (Demokratismen „unohdetut sanat”)</i>	532—535
<i>PUHTAAN, PERIAATTEELLISEN ASEEN PUUTTEESSA HE TURVAUTUVAT LIKAISEEN</i>	536—537

VSDTP(b):n PIETARIN KOMITEAN ISTUNTO toukokuun 30 (kesäkuun 12) pnä 1917	539—543
1. PUHE PIETARIN KOMITEAN ÄÄNENKANNATTAJAA KOSKEVASTA KYSYMYKSESTÄ	541
2. PIETARIN KOMITEAN ISTUNNOSSA ESITETYT PÄÄTÖSLAUSELMAEHDOTUKSET	543
KORULAUSEIDEN VAHINGOLLISUUDESTA	544—546
KAPITALISTIT KANSAA PILKKAAMASSA	547—549
KIRJE VSDTP:n (BOLSHEVIKKIEN) PIETARIN JÄRJESTÖN PIIRIKOMITEOILLE	550—558
PUHE PIETARIN TEHDASKOMITEAIN I KONFERENSSISSA TOUKOKUUN 31 (KESÄKUUN 13) pnä 1917. <i>Lyhyt sanomalehtiselostus</i>	554—555
HÄPEÄN PUOLUSTELUA	556—559
PIKKUPORVARILLINEN ASENNE RAPPIOTILAKYSYMYKSESSÄ	560—562
RIKKA TOISEN SILMASSA	563—565
EPÄDEMOKRAATTISTA, KANSALAINEN KERENSKI!	566—567
BOLSHEVISMII JA ARMEIJAN „RAPPEUTUMINEN“	568—570
KENELLE TE NAURATTE? TE NAURATTE ITSELLENNE!	571—573
<i>Huomautuksia</i>	575—596
<i>Tietoja V. I. Leninin elämästä ja toiminnasta</i>	597—608

KUVAT

Kansilehti V. I. Leninin kirjasesta „Proletariaatin tehtävät vallankumouksessamme”.— 1917	40—41
Ensimmäinen sivu V. I. Leninin käsikirjoituksesta „Päätöslauselmaehdotus agraarikysymyksestä”.— Toukokuu 1917	478—479
Etusivu „Pravda” lehdestä № 64, kesäkuun 6 (toukokuun 24) pttä 1917; siinä julkaistiin V. I. Leninin artikkeli „Puolueet Pietarin kaupunkipiirien duumien vaaleissa”	503

**Karjalan ASNT
Kulttuuriasiain ministeriö
Sortavalan kirjapaino**

Sortavala, Karjalankatu, 32
